

Kirkens præsidenter

ELEVENS HÆFTE

Religion 345

Kirkens præsidenter

Elevers hæfte

Religion 345

Udarbejdet af
Kirkens Uddannelsessystem
Udgivet af
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige
Salt Lake City, Utah

TAK

Vi takker for tilladelse til brug af visuelle materialer i dette hæfte. Visuelle materialer, der ikke er specifikt nævnt, er stillet til rådighed af Kirkens arkiver, Kirkens Museum for historie og kunst, Kirkens Uddannelsessystems læseplan for elever i gymnasiealderen samt Kirkens Bibliotek for visuelle materialer.

Send kommentarer og rettelser, heriblandt trykfejl, til CES Editing,
50 E. North Temple Street, Floor 8, Salt Lake City, Utah, 84150-2722, USA.
E-mail: ces-manuals@ldschurch.org

© 2003 by Intellectual Reserve, Inc.
Alle rettigheder forbeholdes
Ajourført 2004
Printed in Germany

Engelsk original godkendt: 10/04
Godkendt til oversættelse: 10/04
Oversættelse af *Presidents of the Church Student Manual: Religion 345*
Danish

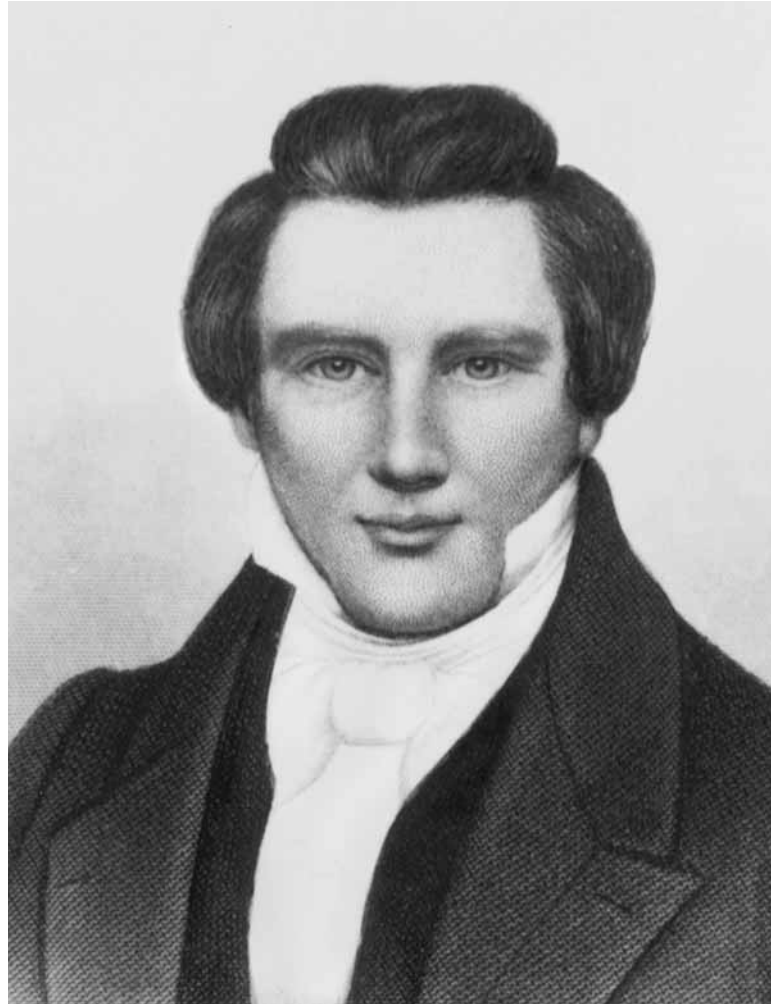
Indhold

Kapitel	1	Joseph Smith – Kirkens første præsident	1
Kapitel	2	Brigham Young – Kirkens anden præsident	20
Kapitel	3	John Taylor – Kirkens tredje præsident.	39
Kapitel	4	Wilford Woodruff – Kirkens fjerde præsident	56
Kapitel	5	Lorenzo Snow – Kirkens femte præsident	74
Kapitel	6	Joseph F. Smith – Kirkens sjette præsident	91
Kapitel	7	Heber J. Grant – Kirkens syvende præsident.	108
Kapitel	8	George Albert Smith – Kirkens ottende præsident	126
Kapitel	9	David O. McKay – Kirkens niende præsident	141
Kapitel	10	Joseph Fielding Smith – Kirkens tiende præsident	158
Kapitel	11	Harold B. Lee – Kirkens elvte præsident.	174
Kapitel	12	Spencer W. Kimball – Kirkens tolvte præsident	191
Kapitel	13	Ezra Taft Benson – Kirkens trettende præsident	209
Kapitel	14	Howard W. Hunter – Kirkens fjortende præsident	229
Kapitel	15	Gordon B. Hinckley – Kirkens femtende præsident	250
Tillæg		Tidslinje over Kirkens præsidenter	277

Joseph Smith

KIRKENS FØRSTE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I JOSEPH SMITHS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 23. december 1805 i Sharon i Windsor County i staten Vermont, som søn af Joseph og Lucy Mack Smith.
- 7 Han fik opereret sit ben, hvor sygt knoglevæv blev fjernet (vinteren 1812-13).
  - 14 Han så og talte med Gud Faderen og hans Søn, Jesus Kristus (foråret 1820).
  - 17 Moroni besøgte ham og fortalte ham om de nephitiske optegnelser (den 21.-22. sep. 1823; herefter besøgte Moroni ham hvert år i perioden 1824-1827).
  - 21 Han giftede sig med Emma Hale (18. jan. 1827), fik pladerne (22. sep. 1827) og påbegyndte oversættelsen (dec. 1827).
  - 22 116 sider af manuskriptet til Mormons Bog gik tabt (juni 1828).
  - 23 Han og Oliver Cowdery fik overdraget Det Aronske Præstedømme af Johannes Døber (15. maj 1829). De fik overdraget Det Melkisedekske Præstedømme af Peter, Jakob og Johannes (antageligt mellem den 16.-28. maj 1829). De tre vidner så pladerne (juni 1829).
  - 24 Mormons Bog blev udgivet (de første eksemplarer lå klar den 26. mar. 1830). Kirken blev organiseret (6. apr. 1830).
  - 25 Han flyttede med sin familie til Kirtland i Ohio (1831). Han indviede tempelgrunden i Independence i Missouri (3. aug. 1831).
  - 26 Han blev opretholdt som præsident for det højere præstedømme (25. jan. 1832).
  - 27 Det Første Præsidentskab blev organiseret (18. mar. 1833).
  - 28 Han ledte Zions Lejr fra Ohio til Missouri (maj-juni 1834).
  - 29 Medlemmerne af De Tolv Apostles Kvorum (14. feb. 1835) og De Halvfjerds (28. feb. 1835) blev kaldet og ordineret. Lære og Pagter blev antaget som hellig skrift (17. aug. 1835).
  - 30 Han indviede templet i Kirtland (27. mar. 1836). Jesus Kristus, Moses, Elias og profeten Elias viste sig for ham og Oliver Cowdery og gengav præstedømmets nøgler (3. apr. 1836).
  - 32 Han blev indsat i fængslet i Liberty (1838).
  - 33 Han ledte Kirken fra fængslet i Liberty (dec. 1838-apr. 1839). Opførelsen af Nauvoo blev påbegyndt (1839). Kirkens medlemmer samledes i Nauvoo og begyndte at bebygge området (1839).
  - 35 Arbejdet på templet i Nauvoo påbegyndtes. De europæiske kirkemedlemmers immigration planlagdes (1841).
  - 36 Abrahams Bog blev udgivet (1. mar. 1842). Hjælpeforeningen blev oprettet (17. mar. 1842). Han profeterede om, at de hellige ville flytte til Rocky Mountains (6. aug. 1842).
  - 37 Han nedskrev åbenbaringen om evigt ægteskab (12. juli 1843).
  - 38 Han blev præsidentkandidat i USA (jan. 1844). Han og hans bror Hyrum led martyrdøden i Carthage fængsel (27. juni 1844).

Præsident Spencer W. Kimball, daværende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, skrev:

»Når skyer af fejltagelse har brug for at blive spredt, det åndelige mørke at blive gennemtrængt og himlen at blive åbnet, fødes et lille barn. Kun nogle få naboer i det kuperede skovområde [i Vermont] har nogen anelse om, at Lucy [Mack Smith] venter barn. Der er ingen fødselsforberedelse eller sygeplejersker, intet hospital, ingen ambulancer og ingen fødestue. Spædbørn lever og dør i disse barske omgivelser, og kun ganske få ved noget om det.

Endnu et barn til Lucy! Der lyder ingen fanfarer, der ophænges ingen nyhedsopslag, der tages ingen billeder. Ingen lægger mærke til det, kun nogle få venlige mennesker i området lader nyheden gå videre. Det er en dreng. Hans søskende har ingen anelse om, at en profet er blevet født i deres familie« (*Faith Precedes the Miracle*, 1972, s. 324-325).

Joseph Smith, jun., blev født den 23. december 1805 som søn af Joseph og Lucy Mack Smith. Disse trofaste forældre underviste deres børn i religion. Især Lucy opmuntrede sine børn til at læse i Bibelen. Joseph sen. var mistænksom over for traditionelle kirker, men havde en stærk tro på Gud. Begge forældre kom fra en slægt af forfædre, som bestræbte sig på at leve efter korrekte, religiøse principper.

Profeten Joseph Smiths far Joseph Smith sen. blev født den 12. juli 1771 i Topsfield i Massachusetts.

Profeten Joseph Smiths mor Lucy Mack Smith blev født den 8. juli 1776 i Gilsom i New Hampshire.

Joseph Smith jun. var en ædel ånd og forudordnet og undervist, inden han blev født. Han voksede op som bondedreng. I hans første leveår flyttede hans familie ofte i forsøget på at finde et sted at bo, hvor de kunne klare sig selv. Joseph arbejdede sammen med sin familie og oplevede prøvelser sammen med dem. De oplevede at høsten slog fejl, de blev bedraget for deres jord og i investeringer. Gennem alle disse prøvelser spillede familien Smith en vigtig rolle i gengivelsen af evangeliet i disse sidste dage.

JOSEPH VAR EN MODIG OG BESLUTSOM DRENG

Joseph Smith som ung

Lucy Mack Smith skrev om den syvårige Josephs kamp mod en usædvanlig kraftig infektion i venstre ben, som ramte ham kort efter, han var kommet sig over tyfus:

»Hans ben begyndte straks at hæve, og han havde de voldsomste smerter i yderligere to uger. I denne periode bar jeg ham næsten konstant, trøstede ham og gjorde alt, hvad jeg kunne finde på for at lette hans lidelser, indtil jeg blev udmattet og selv blev alvorligt syg.

Så ønskede Hyrum, som altid var utrolig omsorgsfuld og medfølelse, at tage over for mig. Eftersom han var en god dreng, som man kunne stole på, lod vi ham gøre det og for at gøre opgaven så let som muligt for ham, lagde vi Joseph i en lav seng. Hyrum sad ved siden af ham næsten uafbrudt dag og nat, tog den mest smertefulde del af det syge ben i hænderne og pressede på det, så den lille syge bedre kunne udholde smerten, som ellers næsten syntes at tage livet af ham« (*History of Joseph Smith by His Mother*, red. Scot Facer Proctor og Maurine Jensen Proctor, 1996, s. 73).

I 1811 lejede familien Smith en gård i West Lebanon i New Hampshire. Dette hjem var familiens Smiths bolig. Det blev revet ned i 1967.

Efter flere uger og to forgæves forsøg på at nedbringe hævelsen og dræne infektionen væk, rådførte de sig med en gruppe kirurger. De anbefalede at amputere benet, men Josephs mor nægtede at give tilladelse til det, indtil de forsøgte en anden operation. Hun skrev:

»Overkirurgen beordrede efter en kort samtale, at der skulle skaffes reb til at holde Joseph fast til sengen, men Joseph protesterede. Da lægen insisterede på, at han blev bundet fast, sagde Joseph bestemt: »Nej, doktor. Jeg vil ikke bindes fast. Jeg kan bedre holde operationen ud, hvis jeg ikke ligger bundet.«

»Nå,« sagde lægen, »vil du så have noget vin? Du er nødt til at drikke noget, ellers kan du ikke udholde den store operation, som du skal igennem.«

»Nej,« svarede drengen, »jeg vil ikke røre én eneste dråbe alkohol. Ej heller vil jeg bindes, men jeg skal sige Dem, hvad jeg vil gøre. Jeg vil have min far til at sidde på sengen tæt ved mig, og så vil jeg gøre alt, hvad der er nødvendigt for, at knoglesplinten kan fjernes. Men mor, jeg vil have, at du går ud. Jeg ved, at du ikke kan klare at se mig lide. Far kan klare det. Men du har båret så meget rundt på mig og våget over mig så længe. Du er næsten slidt helt op.« Så så han mig i ansigtet, han havde store tårer i øjnene og sagde bønfuldende: »Nå, mor, lov mig, at du ikke bliver? Herren vil hjælpe mig. Jeg klarer den, så gå ud herfra, indtil det er overstået.« ...

Kirurgerne begyndte at operere ved at bore ind i knoglen på hans ben, først på den ene syge side, så den anden, hvorefter de brækkede den løs med et par tænger. Således fjernede de ni store knoglestykker. Da de brækkede det første stykke af, skreg han så højt af smerte, at jeg ikke kunne lade være med at løbe ind til ham, men så snart jeg kom ind, råbte han: »Åh, mor! Gå ud! Gå ud! Jeg vil ikke have, du kommer ind. Jeg skal nok være stærk, hvis du vil gå!« (Smith, *History of Joseph Smith by His Mother*, s. 74-75).

Han kom sig langsomt, men efterhånden helede Josephs ben, og han haltede kun en smule af og til.

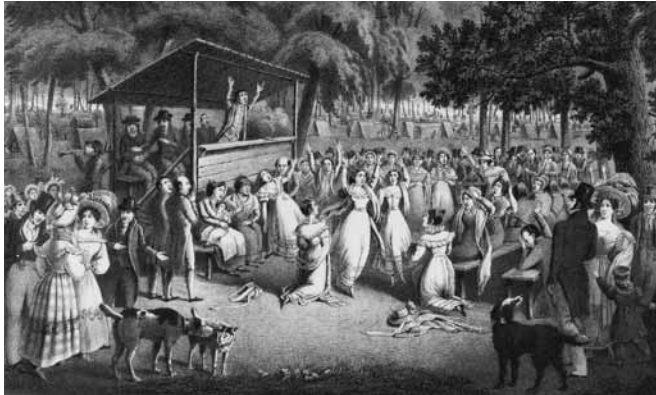
Foto: Jæd A. Clark

I 1816 var Palmyra i New York en lille landsby. Da Erie-kanalen blev bygget gennem området i 1822, blev byen et blomstrende midtpunkt for handel. Dette vejkryds kaldet Four Corners har forskellige kirker på hvert hjørne: Metodisterne, presbyterianerne, episkopalerne og baptisterne. Presbyterianernes kirkebygning blev som den første bygget i 1832, et år efter, at familien Smith var flyttet til Ohio. De andre var færdiggjort i 1870.

1) Skovområde kendt som den hellige lund, (2) stedet, hvor rekonstruktionen af bjælkehytten, der først blev bygget af familien Smith, ligger, (3) hus, påbegyndt af Alvin Smith, (4) udsigt over landsbyen Palmyra. Kirken erhvervede hele Smith-gården og den hellige lund i 1907.

GUD FADEREN OG HANS SØN, JESUS KRISTUS, VISTE SIG FOR DRENGEPROFETEN

Et typisk udendørs-møde omkring 1830-1835; tegning af A. Rider

Der var i begyndelsen af 1800-tallet stor religiøs aktivitet i det vestlige New York (se *Kirkens historie i tidernes fylde*, 2. udg., 2000, s. 30-32). Den unge Joseph Smith, som var påvirket af denne glød og tænkte meget over sin åndelighed, var forvirret over de modstridende lærdomme. Der var så mange kirker og modstridende trosretninger. De kæmpede alle mod hinanden. Hvem havde ret? Hvordan kunne man vide det med sikkerhed? Joseph fandt svaret på disse spørgsmål i foråret 1820, da han fik besøg af Gud Faderen og hans Søn, Jesus Kristus. (Se JS-H 1:5-20).

Den hellige lund nær Palmyra i New York

Da præsident Harold B. Lee den 28. juli 1973 besøgte området, som vi kalder den hellige lund, sagde han: »Jeg ved, at dette er det sted, hvor Faderen og Sønnen kom til« (i Dell Van Orden, »Pres. Lee Visits Hill Cumorah«, *Church News*, 4. aug. 1973, s. 3).

YDERLIGERE DETALJER FRA JOSEPH SMITHS BERETNING OM DEN FØRSTE ÅBENBARING, 1832

Profeten Joseph Smith fortalte i sin tjenestegerning ofte om sin oplevelse med den første åbenbaring. Han skrev beretningen i Joseph Smith – Historie i Den Kostelige Perle i 1838 (se JS-H 1:2).

Maleri af John Scott

»Da lyset hvilede på mig, så jeg to personer, hvis glans og herlighed trods enhver beskrivelse, stående over mig i luften« (JS-H 1:17).

I en tidligere beretning fortalte han nogle yderligere detaljer om sin bekymring om, hvilken kirke der var rigtig, og om de spørgsmål, der nagede ham og fik ham til at spørge Gud: »Da jeg var omkring 12 år gammel, blev jeg alvorligt bekymret for min udødelig sjæls velfærd, hvilket førte til, at jeg begyndte at læse i skriften, idet jeg således, som jeg var blevet belært om, troede, at den indeholdt Guds ord. Da jeg således hengav mig til

dem, fik min nære kendskab til de forskellige sekter mig til i høj grad at blive forundret, for jeg opdagede, at deres handlinger og lærdomme ikke var i overensstemmelse med den hellige skrift. Dette var en sorg for min sjæl. Fra jeg var 12 til jeg blev 15, overvejede jeg derfor mange ting i mit hjerte vedrørende menneskeheden samt de vederstyggeligheder og det mørke, som herskede i menneskenes sind. Jeg blev meget ulykkelig, for jeg blev klar over mine synder, og ved at læse i skrifterne fandt jeg ud af, at menneskeheden ikke kom til Herren, men at de var faldet bort fra den sande og levende tro. Og der var ikke noget trossamfund eller nogen sekt, som byggede på Jesu Kristi evangelium, således som det var optegnet i Det Nye Testamente. Og jeg følte lyst til at sørge over mine synder samt over verdens synder, for jeg lærte i skriften, at Gud er den samme i går, i dag og for evigt, og at der hos ham ikke er personsanseelse, for han er Gud. Thi jeg kiggede på solen – jordens strålende himmellegeme – og ligeledes månen, som majestætisk ruller over himlene, og ligeledes stjernerne, som skinner i deres baner, og ligeledes jorden, som jeg stod på, og dyrene på marken og fuglene på himlen og fiskene i vandet og ligeledes mennesket, som majestætisk gik på jordens overflade med skønhed og styrke ... Og når jeg tænkte over alle disse ting, udbrød jeg i mit hjerte: »Med rette har den vise mand sagt: »Dårerne siger i hjertet: Der er ingen Gud.« Mit hjerte råbte: »Alle disse ting bærer vidnesbyrd og taler om en almægtig og allestedsnærværende kraft, et væsen som udsteder love og bestemmer, og som binder alle ting i deres sfærer, som fylder evigheden, som var, og som er, og som vil være fra evighed til evighed.« Og jeg overvejede alle disse ting, hvilket vil sige, at jeg ønskede at tilbede ham i ånd og sandhed, hvorfor jeg anråbte Herren om nåde, for der

var ingen andre, hvortil jeg kunne gå for at modtage nåde. Og Herren hørte mit råb i vildmarken, og mens jeg således påkaldte Herren i mit [15.] år, dalede en lyssøjle, der var klarere end solen midt på dagen, ned og hvilede på mig, og jeg blev fyldt med Guds Ånd.

Og Herren åbnede himlene for mig, og jeg så Herren, og han talte til mig, idet han sagde:

»Joseph, min søn, dine synder er dig tilgivet. Gå din vej, sørg for at vandre på mine veje og hold mine bud. Se, jeg er herlighedens Herre. Jeg blev korsfæstet for verden, således at alle, som tror på mit navn, kan få evigt liv. Se, verden ligger i synd i øjeblikket, og ingen gør godt, nej, ikke en eneste. De har vendt sig

Vej der fører til Cumorah

Foto: Dan O. Thorpe

bort fra evangeliet og holder ikke mine bud. De ærer mig med læberne, mens deres hjerte er fjernt fra mig. Og min vrede stiger op imod jordens indbyggere, og jeg vil hjemsoge dem i overensstemmelse med denne ugudelighed og få det til at ske, som er blevet talt ved profeternes og apostlenes mund. Thi se, jeg kommer hurtigt i skyen, således som det er skrevet om mig, klædt i min Faders herlighed. Og min sjæl var fyldt med kærlighed og i mange dage glædede jeg mig overordentligt, Herren var med mig, men jeg fandt ingen, som ville tro på min himmelske åbenbaring« (Joseph Smith, »Kirtland Letter Book«, MS, LDS Historian's Library, 1829-1835, s. 1-6, citeret i Dean C. Jessee, »The Early Accounts of Joseph Smith's First Vision«, *BYU Studies*, bind 9, nr. 3, foråret 1969, s. 279-280; oprindelig stavning, tegnsætning og grammatik er tilpasset nutidigt sprog).

JOSEPH SMITH BLEV FORFULGT OG LATTERLIGGJORT PÅ GRUND AF SIT VIDNESBYRD OM, AT GUD HAVDE TALT TIL HAM.

Åbenbaring, der så længe havde været fraværende, var kommet tilbage, men Josephs oprigtige påstand om ny åbenbaring forårsagede omgående vrede fra alle sider (se JS-H 1:21-26). Lucy Mack Smith, profetens mor, skrev, at fra tiden for det første syn i foråret 1820 og »frem til den 21. september 1823, fortsatte Joseph som sædvanligt med at arbejde sammen med sin far, og der skete i løbet af denne tid intet af særlig stor betydning – selv om han blev udsat for enhver form for modstand

og forfølgelse fra de forskellige religiøse retninger« (*History of Joseph Smith by His Mother*, s. 101).

JOSEPH SMITH FORBLEV YDMYG

Maleri af Dale Killebourn

»Thi jeg havde set et syn; jeg vidste det, og jeg vidste, at Gud vidste det, og jeg kunne ikke fornægte det, og jeg vovede heller ikke at gøre det« (JS-H 1:25).

Himlene havde åbnet sig, og Joseph Smith havde set Faderen og Sønnen. I stedet for at gøre gældende, at han var mere hellig og opfordre til beundring fra masserne, skrev han:

»Jeg fortsatte med at udføre mit daglige arbejde ... I hele den tid måtte jeg udstå forfølgelser fra alle slags mennesker, både religiøse og ikke-religiøse, fordi jeg stod fast ved, at jeg havde set et syn.

... da det var blevet mig forbudt at slutte mig til nogen af de religiøse sekter, og medens jeg endnu var ganske ung og blev forfulgt af dem, som burde have været mine venner og have behandlet mig venligt, og om de troede, at jeg var blevet vildledt, burde have forsøgt at bringe mig tilbage til den rette vej på passende og kærlig måde – udsat for alle slags fristelser; og da jeg kom i berøring med al slags selskab, begik jeg ofte mange tåbelige fejlgreb, der viste ungdommens svagheit og den menneskelige naturs ufuldkommenhed, og jeg må med bedrøvelse sige, at jeg ofte ledtes i adskillige fristelser, som er anstødelige i Guds øjne. Når jeg aflægger denne bekendelse, er der ingen, der behøver at tro, at jeg gjorde mig skyldig i store og grove synder. Det var min natur imod at begå noget sådant. Men jeg gjorde mig skyldig i letsindighed og var undertiden i livligt selskab etc., der var uforeneligt med den karakter, som den skulle bevare, der var kaldet af Gud, som jeg var blevet. Men det vil ikke forundre nogen, der erindrer, hvor ung jeg var, og som kender lidt til mit medfødte muntre temperament« (JS-H 1:27-28).

Nogle fjender af profeten Joseph Smith og Kirken har ud fra Josephs ærlige bedømmelse af sig selv forsøgt at antyde, at han ikke var værdig til sin kaldelse. Han gav følgende svar til sådan en kritik:

»I denne tid henfaldt jeg, således som det er almindeligt for mange eller alle unge, til mange tåbeligheder og uvaner; men eftersom mine angribere beskyldte mig for at være skyldig i grove og skandaløse krænkelser af freden og samfundets gode orden, vil jeg her benytte mig af lejligheden til at bemærke, at selv om jeg sagde, som ovenfor anført: »På denne tid henfaldt jeg således som det er almindeligt for mange eller alle unge, til mange tåbeligheder og uvaner.« Jeg har ikke, hvilket i sandhed kan bekræftes, gjort mig skyldig i at krænke eller skade noget som helst menneske eller samfund af mennesker; og de ufuldkomnheder, hvortil jeg hentyder og som jeg ofte har grund til at beklage, var et tankeløst og alt for ofte stolt sind, hvilket gav sig tilkende ved en tåbelig og letsindig tale.

... Jeg foregiver ikke, og har heller aldrig gjort det, at være andet end et menneske underkastet lidenskaber, og som uden Frelserens hjælpende nåde, er tilbøjelig til at afvige fra den fuldkomne sti, hvorpå alle mennesker er blevet befalet at vandre« (*History of the Church*, 1:10).

MANGE ENGLE BESØGTE JOSEPH SMITH

I 1823 besøgte englen Moroni Joseph Smith og begyndte at belære ham om genoprettelsen og den rolle, som han skulle spille i den (se JS-H 1:29-50). Som genoprettelsen skred frem, blev profeten belært af forskellige engle og mænd fra fordums tid, som holdt præstedømmets nøgler og »alle forkyndte deres uddeling, rettigheder, nøgler, ære, majestæt og herlighed og præstedømmets magt« (L&P 128:21).

Den himmelske budbringer Moroni viste sig for den 17-årige Joseph Smith om natten den 21. september 1823.

Maleri af Tom Lowell

JOSEPH FORTALTE SIN FAR OM MORONIS BESØG

Profeten Joseph Smiths mor, Lucy Mack Smith, skrev om, hvad der skete efter Moronis besøg:

»Næste dag høstede Joseph, hans far og hans bror Alvin sammen på marken. Pludselig standsede Joseph op og syntes hensunken i dybe grublerier et stykke tid. Alvin skyndede på ham og sagde: »Joseph, du skal fortsætte med at arbejde, ellers bliver vi ikke færdige.« Joseph arbejdede igen flittigt, men standsede så op på

samme måde en gang til. Da hans far så, at Joseph var meget bleg, bad han ham om at gå tilbage til huset og sige til sin mor, at han var syg. Han gik et kort stykke indtil han kom til en smuk grøn plet under et æbletræ. Der lagde han sig med ansigtet nedad, for han var så svag, at han ikke kunne gå videre.

Han var der kun et kort stykke tid, da sendebudet, som han havde set natten før kom til ham igen og sagde: »Hvorfor fortalte du ikke din far, hvad jeg fortalte dig?« Joseph sagde, at han var bange for, at hans far ikke ville tro på ham. »Han vil tro på hvert et ord, som du fortæller ham,« sagde englen.

Joseph lovede derpå at gøre, som englen sagde og stod op og vendte tilbage til marken, hvor han havde efterladt sin mand og Alvin ... Joseph genfortalte alt, som var sket mellem ham og englen den forrige nat. Da faren havde hørt beretningen formanede han ham til strengt at adlyde de instruktioner, som han havde modtaget fra denne himmelske budbringer« (*History of Joseph Smith by His Mother*, s. 108-109; se også JS-H 1:48-54).

HAN MODTOG EN FARS VELSIGNELSE

Maleri af William Whiteaker

Joseph Smith sen. støttede og opmuntrede sin søn Joseph til at udføre alle de opgaver, som de himmelske budbringere gav.

Joseph Smith sen. gav sin søn uforbeholden støtte, da Joseph fortalte ham om sine åbenbaringer og opgaver fra himmelske sendebude. Noget af unge Josephs støtte kom som faderlige advarsler om at være omhyggelig med ikke at fejle sin vigtige mission. Profetens far lærte ved åbenbaring, at Joseph ville fortsætte trofast og leve til fuldstændigt at

opfylde sin mission. I en velsignelse, som han gav Joseph inden han døde, sagde han: »Joseph, min søn, du er kaldet til en stor og hellig kaldelse. Du er kaldet til at udføre Herrens værk. Hold trofast ud, og du vil blive velsignet, og din familie vil blive velsignet og dine børn efter dig. Du skal leve længe nok til at udføre dit værk.«

Da råbte Joseph grædende: »Åh, min far, skal jeg?«

»Ja,« sagde hans far, »det skal du. Du skal leve længe nok til, at du kan fuldføre planen for hele det værk, som Gud forventer af dig. Vær trofast til enden. Dette er min sidste velsignelse på dit hoved i Jesu navn. Jeg bekræfter ligeledes din tidligere velsignelse på dig, for den skal gå i opfyldelse. Så ske det. Amen« (citeret i Smith, *History of Joseph Smith by his Mother*, s. 434).

HIMMELSKE LÆRERE BLEV SENDT TIL JOSEPH

Præsident Joseph F. Smith skrev: »Joseph Smith var en ulærd, ung mand, hvad angår verdens lærdomme. Han blev undervist af englen Moroni. Han modtog sin uddannelse fra oven, fra den almægtige Gud og ikke fra menneskedannede institutioner; men at anklage ham for at være uvidende ville være både uretfærdigt og forkert; ingen mennesker eller gruppe af mennesker var i besiddelse af større visdom end han, ej heller kunne tidens samlede visdom og dygtighed opvise noget tilsvarende det, han gjorde. Han var ikke uvidende, for han blev undervist af ham, fra hvem al intelligens kommer. Han besad en viden om Gud og hans love og om evigheden« (*Evangeliske lærdomme*, s. 408).

Mange himmelske budbringere blev sendt for at oplære Joseph Smith.

Maleri af Joseph Bricey

HAN GIFTEDE SIG MED EMMA HALE

Maleri af Lee Richards

Emma Hale blev født den 10. juli 1804, som datter af Isaac og Elizabeth Hale. Hun var 22, da hun blev gift med Joseph Smith. Hun var godt uddannet og var en fortræffelig syerske og sanger.

Mens Joseph Smith ventede på den fastsatte tid, hvor han kunne fjerne pladerne og begynde oversættelsen af Mormons Bog, arbejdede han for en mand, der hed Josiah Stowell. Under sin ansættelse lejede Joseph sig ind hos hr. Isaac Hale i Harmony i Pennsylvania. »Isaac Hale havde en datter, Emma, en god pige med et ædelt sind og oprigtige følelser. Denne værdige, unge kvinde og Joseph fattede

sympati for hinanden, og hendes far blev bedt om at give sin tilladelse til deres ægteskab. Hr. Hale var imod deres ønske et stykke tid, da han var fremgangsrig, mens Josephs forældre havde mistet deres ejendom; og det var ikke før den 18. januar 1827, det sidste år, hvor Joseph ventede på pladerne, at Joseph og Emma kunne indgå deres ønskede ægteskab. På den dag blev de gift

af en fredsdommer [Tarbell], på denne herres bopæl, i South Bainbridge i Chenango County i New York. Straks efter ægteskabet forlod Joseph arbejdet hos hr. [Stowell] og rejste sammen med sin hustru til sit fædrene hjem i Manchester, hvor han den følgende sommer arbejdede for at tjene penge til sin familie og sin mission. Tiden nærmede sig for, at det store løfte skulle opfyldes og for at hans tålmodighed og trofasthed skulle belønnes« (George Q. Cannon, *Life of Joseph Smith the Prophet*, serien Classics in Mormon Literature, 1986, s. 43).

Tidligt foto af Cumorah-højen, 1906

Foto: George E. Anderson

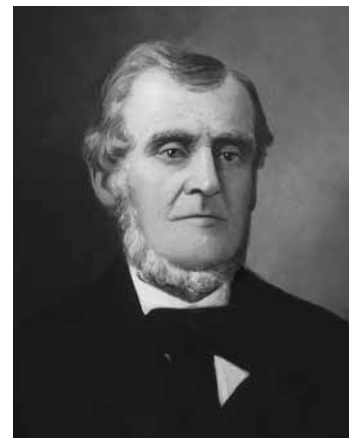

Et nyere billede af Cumorahhøjen dækket af træer, hvilket der ikke oprindeligt var på højen.

Foto: Don O. Thorpe

PLADERNE BLEV OVERSAT

Den 22. september 1827 fik profeten Joseph Smith pladerne, hvorpå Mormons Bog var skrevet. På trods af ubarmhjertig modstand havde han de hellige plader i sin varetægt i omkring atten måneder. Mens han oversatte Mormons Bog fik han hjælp af adskillige skrivere – Martin Harris, Emma, hendes bror Jesse Hale og Oliver Cowdery.

Martin Harris

Maleri af Lewis A. Ramsey

DE FØRSTE 116 SIDER GIK TABT

Under oversættelsen af pladerne blev Joseph Smith mødt af mange prøver og udfordringer. Tidligt i oversættelsesforløbet lod Joseph sin skriver Martin Harris tage de 116 sider manuskript, som indeholdt den foreløbige oversættelse af pladerne. Profeten skrev følgende om det, der skete: »Nogen tid efter, at hr. Harris var begyndt at skrive for mig, begyndte han at plage mig om at give ham tilladelse til at tage skrivelserne med hjem og vise det; og han ønskede, at jeg skulle adspørge Herren gennem Urim og Tummin, om han ikke måtte gøre det. Jeg spurgte, og svaret var, at det måtte han ikke. Han var dog ikke tilfreds med dette svar, og han ønskede, at jeg igen bad om det. Det gjorde jeg, og svaret var som før. Han var stadig ikke tilfreds, men insisterede, at jeg igen bad om det. Efter intense anmodninger, bad jeg igen til Herren, og tilladelsen blev givet ham til at få skrivelserne på visse betingelser, som var, at han kun viste dem til sin bror, Preserved Harris, sin egen hustru, sin far og sin mor, samt en fru Cobb, hans hustrus søster. I henhold til dette sidste svar, krævede jeg af ham, at han skulle indgå en pagt med mig på den højtideligste måde, om at han ikke ville gøre noget andet, end han havde fået besked på. Det gjorde han. Han afgav løftet, som jeg krævede af ham, tog skrivelserne og gik sin vej. På trods af de store begrænsninger, som han var blevet pålagt, og højtideligheden af den pagt, han [Martin Harris] havde indgået med mig, viste han dem dog til andre, og ved list tog de dem fra ham, og de er aldrig kommet frem indtil denne dag« (*History of the Church*, 1:21).

Foto: Dan O. Thorpe

I 1822 begyndte Josephs ældre bror Alvin at bygge et træhus med ni værelser, så hans forældre kunne bo mere behageligt. Han blev syg og døde i november 1823. Huset blev til sidst færdigt i efteråret 1825, og familien Smith boede der indtil april 1829. Det er her Joseph tog pladerne med til og gemte dem under arnestenen.

Lucy Mack Smith skrev følgende om, hvad der skete efter, at Martin Harris tog de 116 oversatte sider af Mormons Bog:

»Snart efter at hr. Harris var taget af sted, blev Emma mor til en søn, men hun havde ikke megen glæde af

samværet med den søde, lille fremmede, for han blev meget snart taget fra hendes arme og bragt til åndeverdenen, inden han kunne nå at lære godt eller ondt. I nogen tid syntes det som om, at moren ville drage til dødens stille bolig sammen med sit barn. Så usikker syntes hendes skæbne for en tid, at Joseph i en periode på to uger ikke havde en times uforstyrret søvn. Ved slutningen af den periode fik hun det bedre, men mens Josephs bekymring om hende begyndte at mindske trængte en anden bekymring sig ind i hans sind. Hr. Harris havde været borte i næsten tre uger, og Joseph havde intet hørt fra ham, hvilket ikke var i overensstemmelse med den aftale, de havde indgået, da de skiltes. Han besluttede, at så snart hans hustru blev lidt stærkere, ville han tage til New York og lede efter manuskriptet. Han nævnte ikke dette emne for Emma af frygt for at gøre hende urolig i hendes skrøbelige tilstand.

I løbet af nogle få dage gjorde hun det dog klart, at hun også spekulerede på dette emne ...

Efter megen overtalelse, besluttede han at efterlade sin hustru til hendes mors pleje i nogle få dage, og tog af sted på den føromtalt rejse« (*History of Joseph Smith by His Mother*, s. 161-162).

Martin Harris havde mistet de 116 sider, der indeholdt oversættelsen af Lehis bog. Profeten var meget ulykkelig. I løbet af ganske kort tid havde han mistet sin nyfødte søn, næsten mistet sin hustru og nu de 116 sider. Hans mor beskrev hans reaktion, da Martin Harris fortalte ham om tabet:

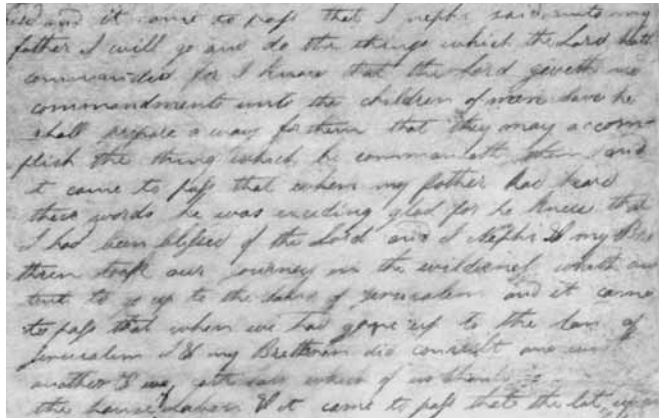
»Åh, min Gud, min Gud!« sagde Joseph, mens han vred sine hænder. »Alt er tabt, er tabt! Hvad skal jeg gøre? Jeg har syndet. Det var mig, som fremkaldte Guds vrede ved at spørge om det, som jeg ingen ret havde til at spørge om, da jeg fik andet at vide af englen.« Og han græd og stønnede og vandrede uafbrudt op og ned ad gulvet.

Til sidst bad han Martin om at gå tilbage til sit hus og lede igen. »Nej,« sagde hr. Harris, »det er alt sammen forgæves, for jeg har kigget i enhver krog i huset. Jeg har endda sprættet senge og puder op, og jeg ved, at det ikke er der.«

»Så skal jeg altså,« sagde Joseph, »vende tilbage til min hustru med sådan en beretning? Det overer jeg ikke, da det ville slå hende ihjel. Og hvordan skal jeg kunne vise mig for Herren? Hvilken irettesættelse har jeg ikke gjort mig fortjent til hos den Allerhøjestes engel?« ...

Jeg husker tydeligt denne dag, da der herskede mørke både indenfor og udenfor. For os i det mindste syntes himlene klædt i sort og jorden var indhyllet i sorg. Jeg har ofte sagt til mig selv, at hvis selv de mest syndige personer, der nogensinde har stået for den Almægtiges fodskammel, skulle pålægges en evig straf, lige så alvorlig som den vi oplevede ved den pågældende lejlighed

– ja, selv om deres straf ikke var større, end den vi oplevede, ville jeg ynkes over deres tilstand« (Smith, *History of Joseph Smith by His Mother*, s. 165-166, 171).

Manuskriptet til Mormons Bog indeholdende 1 Nephi 2:23-3:18. Den første del af siden er skrevet af Oliver Cowdery og den sidste del er muligvis skrevet af John Whitmer. Dette var en del af de små plader, der blev oversat for at erstatte de 116 tabte manuskriptsider.

TABET VAR EN LÆRERIG OPLEVELSE

Profeten Joseph Smith blev hos sine forældre »i en kort periode« efter, at han havde oplevet tabet af de 116 sider. Han skrev: »[Jeg] vendte derpå tilbage til mit hjem i Pennsylvania. Straks efter min hjemkomst var jeg ude at gå en lille tur, da det samme himmelske sendebud viste sig for mig og gav mig Urim og Tummim igen – for de var blevet taget fra mig som følge af, at jeg havde trætet Herren med at spørge om Martin Harris måtte tage skrivelserne, som han mistede ved overtrædelse – og jeg forespurgte Herren gennem dem« (*History of the Church*, 1:21-22).

Profeten modtog åbenbaringen, der er i Lære og Pagter 3, som indeholder den følgende irettesættelse fra Herren: »Thi selv om et menneske har haft mange åbenbaringer og haft magt til at gøre mange kraftige gerninger, må han dog falde og pådrage sig en retfærdig Guds vrede, dersom han roser sig af sin egen styrke, ringeagter Guds råd og følger sin egen viljes og sine syndige lysters drift« (L&P 3:4). Men selv i irettesættelsen var der håb. Herren fortalte Joseph, at hans rettigheder kun ville blive taget fra ham »for en tid« (vers 14).

Joseph Smiths omvendelse var dyb og oprigtig, og hans rettigheder blev snart gengivet. Han skrev, efter at han modtog den foregående åbenbaring: »... både pladerne og Urim og Tummim blev taget fra mig igen; men efter nogle få dage fik jeg dem tilbage, da jeg adspurgte Herren, og Herren sagde således til mig« (*History of the Church*, 1:23). Han modtog da den åbenbaring, der står i Lære og Pagter 10. I den åbenbaring gør Herren det klart, at Satan havde indflydelse på tabet af manu-

skriptet, men at Herrens »visdom er større end djævelens list« (L&P 10:43).

EN NY SKRIVER BLEV TILVEJEBRAGT

I løbet af vinteren 1828-1829 arbejdede profeten Joseph Smith periodisk på oversættelsen af Mormons Bog med hjælp fra Emma og hendes bror, men at tjene til føden efterlod ikke megen tid til oversættelse. I marts 1829 bad profeten indtrængende om hjælp til at færdiggøre oversættelsen. Herren fortalte Joseph, at han skulle stoppe med oversættelsen indtil han tilvejebragte hjælp (se L&P 5:30, 34).

Maleri af Lewis A. Ramsey

Oliver Cowdery

Oliver Cowdery var lærer i landsbyskolen i Manchester bydistrikt og lejede sig ind hos Joseph Smith sen. Mens han var i Manchester, hørte han meget om Joseph Smith jun. og guldpladerne. Efter at have fået familien Smiths tillid talte Oliver med Joseph Smith sen., der fortalte ham om pladerne. Oliver bad for sig selv og tænkte over sagen. Han fortalte Joseph Smith sen., at »det var blevet indgydt i hans hjerte, at han skulle have det privilegium at skrive for Joseph«, som han ikke havde mødt endnu. Han fortalte familien Smith, at han ville tage af sted sammen med Samuel for at besøge Joseph i foråret, når skolen var slut. Han sagde: »Jeg tror fast på, at hvis det er Herrens vilje, at jeg skal tage af sted, og at der er noget arbejde for mig at lave i denne sag, så er jeg besluttet på at gøre det« (Smith, *History of Joseph Smith by his Mother*, s.181-182).

Samuel Smith og Oliver Cowdery ankom til Harmony i Pennsylvania den 5. april 1829, og profeten Joseph Smith genkendte Oliver som den hjælp, som Herren havde lovet. Tirsdag den 7. april begyndte de arbejdet med at oversætte og arbejdede med det hele april. Med Olivers hjælp fortsatte Joseph hurtigere end nogen sinde før. I løbet af de næste tre måneder oversatte de omkring fem hundrede trykte sider af Mormons Bog.

Oliver Cowdery var lærer i landsbyskolen i Manchester bydistrikt og lejede sig ind hos Joseph Smith sen. Mens han var i Manchester, hørte han meget om Joseph Smith jun. og guldpladerne. Efter at have fået familien Smiths tillid talte Oliver med Joseph Smith sen., der fortalte ham om pladerne. Oliver bad for sig selv og tænkte over sagen. Han fortalte Joseph Smith sen., at »det var blevet indgydt i hans hjerte, at han skulle have det privilegium at skrive for Joseph«, som han ikke havde mødt endnu. Han fortalte familien Smith, at han ville tage af sted sammen med Samuel for at besøge Joseph i foråret, når skolen var slut. Han sagde: »Jeg tror fast på, at hvis det er Herrens vilje, at jeg skal tage af sted, og at der er noget arbejde for mig at lave i denne sag, så er jeg besluttet på at gøre det« (Smith, *History of Joseph Smith by his Mother*, s.181-182).

Johannes Døber gengiver Det Aronske Præstedømme ved Susquehannafloden.

DET ARONSKE OG DET MELKISEDEKSKE PRÆSTEDØMME BLEV GENGIVET

Maleri af Ken Riley

Peter, Jakob og Johannes gengav Det Melkisedekske Præstedømme.

Den 15. maj 1829 tog Joseph Smith og Oliver Cowdery ud i skoven for at bede om forståelse angående dåb, et emne, som de fandt nævnt under deres oversættelse af Mormons Bog. Mens de bad »nedsteg [Johannes Døber] fra himlen i en lyssky« (JS-H 1:68; se vers 66-75). Han overdrog Det Aronske Præstedømme til Joseph og Oliver. Senere overdrog Peter, Jakob og Johannes Det Melkisedekske Præstedømme til Joseph og Oliver, og gengav magten til at grundlægge Guds rige på jorden igen (se L&P 128:20). »Angivelsen af dagen, måneden og året der så præcist identificerer gengivelsen af Det Aronske Præstedømme (15. maj 1829) mangler, når det drejer sig om Det Melkisedekske Præstedømme. På samme måde er viden om de medfølgende omstændigheder ved den genoprettelse begrænset. Alligevel kan tilstrækkelige dele af det historiske puslespil samles til at give os en tæt tilnærmelse af tidsforløbet. Beviser peger på en dato inden for en 13-dages periode fra den 16. maj til 28. maj 1829« (Larry C. Porter, »The Restoration of the Aaronic and Melchizedek Priesthoods«, *Ensign*, dec. 1996, s. 33).

RIGETS NØGLER BLEV OVERDRAGET

Ældste Bruce R. McConkie sagde som medlem af De Halvfjerds' Første Råd: »Peter, Jakob og Johannes kom til Joseph Smith og Oliver Cowdery. Da de kom, gjorde de tre ting. De overdrog Det Melkisedekske Præstedømme til Joseph og Oliver. Det er magt og myndighed. De gav dem nøglerne til Guds rige. Med andre ord, de gav dem retten til at præsidere i Det Melkisedekske Præstedømme og over Guds rige på jorden, hvilket er Jesu Kristi kirke. Den eksisterede dog ikke endnu, men de havde retten til at præsidere over den. Derpå gav Peter, Jakob og Johannes Joseph Smith og Oliver Cowdery, hvad der kaldes nøglerne til tidernes fyldes uddeling. Det vil sige retten til at præsidere over uddelingen og lede alt åndeligt arbejde for alle mennesker som nogensinde lever i denne uddeling af jordens historie« (»The Keys of the Kingdom«, tale ved Wilford Stavs præstedømmemøde, 21. feb. 1955, s. 3).

KOPIERING IKKE TILLADT

En rekonstruktion af Peter Whitmers hjem i Fayette bydistrikt i New York. Oversættelsen af Mormons Bog blev færdiggjort her, de tre vidners vidnesbyrd blev underskrevet her, Kirken blev organiseret her, og 20 af åbenbaringerne i Lære og Pagter blev modtaget her.

KIRKEN BLEV ORGANISERET

Den 6. april 1830 efter genoprettelsen af Det Aronske og Det Melkisedekske Præstedømme blev Guds rige endnu engang etableret på jorden, da Kirken blev lovligt organiseret i Peter Whitmers hjem i Fayette i New York. Kirkens arbejde begyndte under ledelse af en profet med magt til at lede Guds rige gennem dets første år. I løbet af de følgende år modtog profeten Joseph Smith flere åbenbaringer, kaldte flere missionærer og samlede omvendte. Aviser blev etableret, ejendomme blev købt, afgrøder blev plantet, forretninger blev autoriseret og industri tog sin begyndelse.

DE HELLIGE BLEV BEFALET AT BYGGE ET TEMPEL

Foto: Don O. Thorpe

Templet i Kirtland er 24 meter langt, 18 meter bredt og cirka 15 meter højt. Tårnet rejser sig 33,5 meter over jorden.

Kirkemedlemmerne omvendte folk ved at dele evangeliets budskab med slægtninge og venner. Mange var blevet indsamlet til Fayette, Palmyra, Colesville og

andre samfund i den vestlige del af New York. Senere blev de hellige befalet at flytte vestpå til Kirtland i Ohio. Der blev tæret hårdt på medlemmernes midler, da de tog sig af det voksende antal medlemmer i Kirtland og de tilstødende områder. De var hovedsageligt fattige og uden midler. Midt i disse udfordringer kom Herrens befaling om at bygge et tempel: »Organiser jer, bered alt, hvad der behøves, byg et hus, et bedehus, et fastehus, et troens hus, et lærdommens hus, et herlighedens hus, et ordens hus, ja, et Guds hus« (L&P 88:119).

Et tidligt foto af templet i Kirtland.

Der blev udpeget en komité til at indsamle midler til tempelbyggeriet. Profeten Joseph Smith vidste, at den åndelige overlevelse af denne sidste evangeliske uddeling afhang af den åndelige begavelse, som Gud havde lovet at udgyde over de hellige, når templet var færdiggjort. Om Josephs trofasthed angående dette,

sagde præsident Brigham Young senere:

»Kirken var gennem vores elskede profet Joseph blevet befalet at bygge et tempel i Kirtland i Ohio til den Allerhøjeste. Joseph modtog ikke blot åbenbaring og befaling om at bygge et tempel, han modtog også en plan ...

Uden åbenbaring kunne Joseph ikke vide mere om, hvad der blev ønsket, end noget andet menneske, og uden befalinger var Kirken for få i antal, for svag i troen og for fattig på midler til at begynde et så stort foretagende. Men ved hjælp af alle disse hjælpemidler; blot nogle få mænd, som levede på en sten og en smule majsgrød og mælk, og ofte salt eller ingen salt, når de ikke kunne få mælk; den store profet Joseph i stenbruddet i færd med at bryde sten med sine egne hænder; og de få, der dengang var i Kirken, der fulgte hans eksempel på lydighed og flid, når der var mest brug for det; med murerne, der havde sværdet i den ene hånd for at beskytte sig selv mod pøbelen, mens de lagde sten og brugte murske med den anden, kom templet i Kirtland – det andet af Herrens huse, som vi har trykte optegnelser om på jorden, så langt i færdiggørelsen, at det skulle indvies. Og disse første ældster, der hjalp med at bygge det, modtog en del af deres første begavelse, eller vi skulle måske snarere sige, nogle af de første eller indledende eller forberedende ordinancer, der er forberedende til en begavelse« (*Discourses of Brigham Young*, udv. John A. Widtsoe, 1954, s. 415).

MIRAKULØSE TILKENDEGIVELSER LEDSAGEDE BYGNINGEN OG INDVIELSEN AF TEMPLET I KIRTLAND

Åndelige velsignelser blev udgydt over de hellige, da templet i Kirtland var bygget færdigt. Profeten Joseph Smith skrev om en stor, åndelig udgydelse, der skete den 21. januar 1836:

Maleri af Robert T. Barrett

Mange åndelige oplevelser, åbenbaringer og himmelske tilkendegivelser blev modtaget i templet i Kirtland.

»Ved aftenstid mødtes jeg med præsidentskabet i det vestlige skolerum i templet for at udføre ordinancen salvelse af vores hoved med hellig olie; desuden mødtes rådene for Kirtland og Zion i de to tilstødende rum og ventede i bøn, mens vi udførte ordinancen ...

Mange af mine brødre, der modtog ordinancen sammen med mig, modtog også storslåede syn. Engle betjente dem såvel som mig, og den Højestes kraft hvilede på os, huset var fyldt med Guds glans, og vi råbte Hosianna til Gud og Lammet. Min skriver modtog også sin salvelse sammen med os og så i et syn himlens hære, der beskyttede de hellige i deres tilbagevenden til Zion, og mange ting, som jeg også så ...

Himlens åbenbaringer blev åbnet for [Zion og Kirtlands højrådsmedlemmer, der også blev inviteret ind i rummet]. Nogle af dem så Frelserens ansigt, og andre blev betjent af hellige engle, og profetiens og åbenbaringens ånd blev udgydt med mægtig kraft; og høje råb om hosianna og ære til Gud i det højeste hilste himlene, for vi samtalede alle med den himmelske herskare. Og jeg så i mit syn hele præsidentskabet i Guds celestiale rige, og mange andre der også var til stede« (*History of the Church*, 2:379, 381-382).

Templet i Kirtland blev indviet den 27. marts 1836. I sin sidste optegnelse om de storslåede begivenheder, der skete den dag, skrev profeten angående et aftenmøde

afholdt i det nyligt indviende tempel: »Bror George A. Smith rejste sig op og begyndte at profetere, da man hørte en lyd som en mægtig, susende vind, der fyldte templet, og hele forsamlingen rejste sig samtidigt, berørt af denne usynlige magt. Mange begyndte at tale i tunger og profetere, andre så herlige syner, og jeg så, at templet var fyldt med engle, hvilket jeg fortalte forsamlingen. Folk i nabolaget stimlede sammen (da de hørte en usædvanlig lyd derinde og så et stærkt lys som en ildsøjle, der hvilede på templet), og de var forbavsede over det, der fandt sted. Dette fortsatte indtil mødet sluttede klokken elleve om aftenen« (*History of the Church*, 2:428).

Den 3. april 1836 viste Frelseren sig for Joseph Smith og Oliver Cowdery i templet i Kirtland og accepterede det som sit hus; Moses, Elias og profeten Elias viste sig også og gengav præstedømmets nøgler (se L&P 110).

HÅNDTERING AF FATTIGDOM OG FRAFALD I KIRTLAND

Kirkemedlemmer deltog i en stor, åndelig fest ved indvielsen af templet i Kirtland. Men inden for to år blev de tvunget til at forlade deres tempel og den smukke by, som de havde opbygget. Grunden til det havde rødder i de udfordringer, som mødte de nye medlemmer, der slog sig ned i Kirtland i Ohio. Mange omvendte var ivrige efter at starte et nyt liv i Kirtland og havde kun få midler efter de havde udtømt deres ressourcer ved at flytte til området. Upåagtet disse problemer var der en optimistisk ånd i Kirtland efter tempelindvielsen, mens ambitiøse kirkemedlemmer forsøgte at rette op på de forarmede forhold.

I perioden fra 1836 til 1838 blev en række banker etableret i USA. Kirkens ledere anmodede staten Ohio om en tilladelse til at starte en bank, men anmodningen blev afslået. Det blev besluttet, at det ville være gavnligt at danne et bankselskab, der skulle hjælpe fællesskabet med dets finansielle forhold. De kaldte det Kirtland Safety Society Anti-Banking Company. Profeten Joseph Smith tjente som kasserer for organisationen.

Banken trykte sine egne pengesedler og åbnede dørene i januar 1837. Problemer viste sig hurtigt, da andre banker nægtede at modtage pengesedlerne. Dette, sammenholdt med den økonomiske situation i Kirtland, ukloge spekulanter, USA's egne bankproblemer (kendt som Panikken i 1837), og kreditorer, der ikke som lovet investerede i selskabet, medførte dets fald.

Mange gav Joseph Smith skylden og en del medlemmer faldt fra, da de anså ham for at være en falden profet. Senere blev profetens liv truet og han og andre

kirkeledere blev tvunget til at flygte til Missouri. Profeten forlod Kirtland i januar 1838 og tog til Far West i Missouri. De fleste af Kirkens medlemmer forlod deres hjem i Kirtland for at følge profeten. Kirkens samlingspunkt skiftede fra Kirtland i Ohio til Missouri, hvor mange medlemmer var begyndt flytte til allerede i 1831.

Foto: Don O. Thorpe

John Johnsons gård. I september 1831 tog Joseph og Emma mod en invitation fra John og Mary Johnson om at bo sammen med dem på deres 40 hektar store gård i Hyrum i Ohio. Gården lå cirka 48 kilometer fra Kirtland. Medens profeten Joseph boede hos familien Johnson nedskrev han 15 åbentbaringer, inklusive de syn, der nu står i Lære og Pagter 76. Det var her, at Joseph Smith og Sidney Rigdon færdiggjorde meget af deres arbejde angående den inspirerede revision af Bibelen.

HAN BLEV RETSFORFULGT I RICHMOND OG INDSAT I FÆNGSEL I LIBERTY

I november 1838 blev profeten Joseph Smith og andre kirkeledere fængslet på falske anklager og retsforfulgt i Richmond i Missouri. En del bitre vidner vidnede mod dem, og da forsvarers vidner blev fundet, blev de fængslet eller drevet ud af området, så de ikke kunne vidne. I to uger blev fangerne udsat for kraftig mishandling. Ældste Parley P. Pratt, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, fortalte, at de en aften i flere timer havde lyttet til de forfærdelige forfølgelser, som vagterne påstod, de havde udsat de hellige for.

»Jeg havde lyttet, indtil jeg følte en sådan afsky, og var blevet så chokeret og forfærdet og så fyldt med en ånd af retfærdig vrede, at jeg knap kunne afholde mig fra at rejse mig og irettesætte vagterne; men sagde ikke et ord hverken til Joseph eller nogen anden, selvom jeg lå lige ved siden af ham og vidste, at han var vågen. Pludselig rejste han sig og talte med en tordenrøst eller som en brølende løve. Han sagde følgende, så vidt jeg erindrer det:

»TI STILLE, I djævlø fra den evige afgrund. I Jesu Kristi navn irettesætter jeg jer, og befaler jer at tie. Jeg ønsker ikke at leve et minut mere, hvis jeg skal udholde en sådan tale. Hold inde med denne tale eller også vil enten jeg eller I dø I DETTE ØJEBLIK!«

Maler af Danquart Anthon Weggeland

Joseph Smith irttesætter vagterne i Richmond fængsel

Han tav. Han stod i frygtelig majestæt. I lænker og uden et våben. Rolig, fattet og ophøjet som en engel betragtede han de forskrækkede vagter, der havde sænket deres våben eller kastet dem fra sig, og mens de krøb sammen i et hjørne eller ved hans fødder, tryglede de ham om tilgivelse og forblev tavse til vagten blev skiftet« (*Autobiography of Parley P. Pratt*, red. Parley P. Pratt, serien Classic Mormon Literature, 1985, s. 179-180).

Efter rettergangen i Richmond blev Joseph Smith og flere andre kirkeledere sendt til fængslet i Liberty i Clay County i Missouri. De tilbragte vinteren indespærret i Liberty fængsel, fra december 1838 til april 1839. Den 16. april fik de lov til at stikke af og sluttede sig til de hellige, der var blevet drevet fra Missouri til Quincy i Illinois.

Foto: J. T. Hicks. KOPIERING IKKE TILLADT

Liberty fængsel. Profeten Joseph og flere andre kirkeledere blev holdt fangen i en kold, mørk, beskiddet 16 m² stor celle i fængslet, kaldet »fangehullet«. Fængslets ydre mure var af grå kalksten og var 60 centimeter tykke med en kraftig indermur af udhugget egetræ. Fængslet blev bygget i 1833 og blev brugt i 23 år.

Profeten Joseph hørte, mens han var fængslet, rapporter om forfølgelsen af de hellige og deres lidelser. Dette bekymrede ham meget. Han bad inderligt og ofte

på deres vegne. I marts 1839 bad han meget bekymret til Herren:

»O Gud, hvor er du? Og hvor er paulunet, der dækker dit skjul?

Hvor længe skal din hånd holdes tilbage og dit øje, dit rene øje, skue ned fra de evige himle på den uret, som vederfares dit folk og dine tjenere, og dine øren gennemtrænges af deres råb?» (L&P 121:1-2).

Herrens svar står i Lære og Pagter begyndende med 121:7 (se også L&P 122).

© 1975 Gary E. Smith. KOPIERING IKKE TILLADT

I februar 1841 begyndte arbejderne deres arbejde på templet i Nauvoo. Det blev bygget næsten udelukkende for doneret arbejdskraft – frivillige, der tilbød en dags arbejde ud af ti som tiende. Ved profetens martyrdød var templet ikke færdigt. Det blev indviet ved private og offentlige ceremonier i foråret 1846. 5.629 hellige modtog deres begavelse i templet for de rejste vestpå.

DE HELLIGE SØGER TILFLUGT TIL NAUVOO

Kirtland i Ohio var Kirkens hovedsæde fra februar 1831 indtil januar 1838, hvor profeten Joseph Smith flyttede til Far West i Missouri. I 1838-1839 blev de hellige tvunget til at forlade Missouri og søgte tilflugt i Illinois. De opkøbte land og grundlagde byen Nauvoo. Tusindvis samledes der, og Nauvoo var en af de hurtigst voksende byer i Illinois på det tidspunkt. Joseph Smith bekendtgjorde sit kandidatur som USA's præsident i 1844, fordi ingen af de andre kandidater på tilfredsstillende måde støttede de sidste dages helliges sag med at søge kompensation for deres tab under forfølgelserne i Missouri.

PROFETEN VIDSTE MERE, END DET VAR HAM TILLADT AT BELÆRE OM

Maleri af Dale Kilbourn

Profeten Joseph Smith

Det var ikke tilladt profeten Joseph Smith at belære om alle de ting, som Herren havde åbenbaret for ham. Han forklarede, at vi modtager kundskab, når vi er parate til at modtage det:

»[Apostlen] Paulus blev borttrykket til den tredje himmel, og han kunne forstå de tre vigtigste trin på Jakobs stige – den telestiale, den terrestriale og den celestiale herlighed eller riger, hvor Paulus så og hørte ting, som det ikke var ham til-

ladt at udtale. Jeg kunne forklare hundrede gange så meget og mere, end jeg nogensinde har, om rigernes herlighed, tilkendegivet mig i synet, hvis jeg fik lov dertil, og hvis folket var rede til at modtage det.

Herren behandler dette folk som en øm og kærlig far behandler et barn, idet han giver det lys og intelligens og kundskab om sine veje, efterhånden som det kan forstå og tåle det. Jordens indbyggere sover; de kender ikke deres besøgstid« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, udv. Joseph Fielding Smith, s. 366).

»Der har været store vanskeligheder med at banke noget ind i hovederne på denne generation ... Selv de hellige er langsomme til at forstå.

Jeg har i adskillige år prøvet på at berede de helliges sind på at modtage det, der hører Gud til; men vi ser ret ofte, at nogle af dem, efter at de har lidt alt det, de har, for Guds værk, vil blive knust som glas, så snart der kommer noget, som er i modstrid med deres traditioner og overleveringer; de kan slet ikke tåle ilden. Hvor mange vil kunne efterleve en celestial lov og blive ved og modtage en ophøjelse, kan jeg ikke sige, da mange er kaldede, men få er udvalgt« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 399).

Profeten forklarede også, at »Gud har ikke åbenbaret noget til Joseph, som han ikke vil åbenbare for de tolv, og endog det mindste medlem af kirken kan vide og kende alt så hurtigt, som han er i stand til at tage det« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 176).

MANGE AF DE HELLIGE FORSTOD IKKE STORHEDEN I JOSEPH SMITHS KALDELSE

Gennem profeten Joseph Smith gengav Herren sandheder, der havde været tabt. Men som Joseph Smith forklarede, så ville alle folk ikke forstå og acceptere disse sandheder:

Maleri af John Falter

Brigham Young sagde: »Hvilken nydelse det var at høre bror Joseph tale om evighedens store principper« (i *Journal of Discourses*, 4:54).

»Mange mennesker vil sige: »Jeg vil aldrig svigte dig, men vil stå ved din side til alle tider.« Men i samme øjeblik du lærer dem nogle af Guds riges hemmeligheder, som er blevet holdt tilbage i himlen og skal åbenbares menneskenes børn, når de er beredt til dem, vil de være de første til at stene dig og slå dig ihjel. Det var det samme princip, som korsfæstede Herren Jesus Kristus og vil få folk til at slå profeterne ihjel i dette slægtled ...

Der er også mange kloge mænd og kvinder i vor midte, der er for kloge til at blive belært; derfor må de dø i deres uvidenhed, og i opstandelsen vil de opdage og indse deres fejltagelse. Mange forsegler himlens dør ved at sige: Så vidt som Gud kan åbenbare, og jeg vil tro« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 371).

Profeten Joseph Smith søgte flittigt at belære om genoprettelsens sandheder og sikre grundlæggelsen af

Guds rige over hele jorden. Da han sad som fange i Liberty fængslet, fortalte Herren ham:

»Jordens ender skal spørge efter dit navn, dårer skal have dig til spot, og helvede skal rase imod dig, medens de rene af hjertet, de vise, de ædle og dydige altid skal søge råd, myndighed og velsignelse af din hånd« (L&P 122:1-2).

Da Joseph Smith nogle få måneder før sin død talte til en forsamling på flere tusinde, erklærede han:

»I kender mig ikke; I har aldrig kendt mit hjertes inderste følelser. Intet menneske kender min historie. Jeg kan ikke røbe den; jeg vil aldrig prøve derpå. Jeg kan ikke fortænke nogen i, at de ikke vil tro min historie. Dersom jeg ikke havde oplevet det, jeg har, kunne jeg ikke selv have troet derpå. Jeg har aldrig gjort noget menneske fortræd, siden jeg blev født på denne jord. Jeg har altid været for fred.

Jeg kan ikke nedlægge mit liv, førend jeg har fuldendt hele min gerning. Jeg tænker aldrig ondt om nogen eller gør noget for at skade mine medmennesker. Når jeg kaldes frem af ærkeengelens trompet og bliver vejet i vægtskålen, så vil I alle kende mig. Amen« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 437).

JOSEPH SMITH ELSKEDE FYSISKE KONKURRENCER

»Der var ikke mange sportsgrene, som [profeten Joseph Smith] ikke prøvede, og i mange udmærkede han sig. For eksempel, deltog han i brydning og var god til det. Han udøvede stående længdespring. Man satte ganske enkelt en streg på jorden, sprang og markerede, hvor man landede og udfordrede så en anden til at hoppe lige så langt eller længere. Han trak stok: To mænd sad ansigt til ansigt med fødderne mod hinanden og trak derpå; den stærkeste forblev på jorden, den anden kom op. Der er en anden version, hvor man står over for hinanden og holder en stav som et kosteskaf og hiver den så nedad. Den stærkeste af de to holder fast, og hans hænder glider ikke. Den svagestes hænder glider.

Joseph spillede ofte baseball og forskellige slags ringespil [et spil, der minder om at spille hesteko, men hvor man ofte bruger en flad sten til at kaste med] med drengene. Han var kendt for at opfinde spil med præmier, inklusive trøstepremier. Nogle gange, især når han havde vundet over en modstander, sagde han noget som: »Du skal

At trække stok

ikke tage dig af det. Når jeg er sammen med drengene, laver jeg alt det sjov jeg kan for dem« (se recollection of Calvin W. Moore i *The Juvenile Instructor*, 15. apr. 1892, s. 225)« (Truman G. Madsen, *Joseph Smith the Prophet*, 1989, s. 20-21).

PROFETEN JOSEPH SMITH BESIDDER NØGLERNE TIL DENNE UDDELING

Maleri af Douglas M. Fryer

Profeten nød at være sammen med de hellige.

Præsident George Q. Cannon, der var rådgiver i Det Første Præsidentskab sagde: »Profeten Joseph fortæller os i sit brev adresseret til de hellige, da han flygtede fra Nauvoo for at undslippe sine fjender, at »det er nødvendigt, når tidernes fyldes uddeling oprettes, hvilken uddeling nu er begyndt at indtræde, at en hel, fuldstændig og fuldkommen forening og sammenføjning af uddelinger, nøgler, magter og velsignelser finder sted og åbenbares fra Adams dage til nærværende tid« (se L&P 128:18). Han modtog derfor betjening fra adskillige engle – ledere for uddelinger – fra Mikael eller Adam ned til nærværende tid; hver mand fra sin tid og stund kom til ham og alle forkyndte deres uddeling, deres rettigheder, deres nøgler, deres ære, deres majestæt og herlighed og præstedømmets magt. Så at Joseph, denne uddelings leder, profeten, seeren og åbenbarer som Gud oprejste, i overensstemmelse med Guds sind og vilje og i overensstemmelse med Guds plan vedrørende ham modtog fra alle disse forskellige kilder, al den magt og al den myndighed og alle de nøgler, der var nødvendige for opbygningen af Guds værk i de sidste dage, samt for virkeliggørelsen af hans hensigter i forbindelse med denne uddeling. Han står i spidsen. Han er en enestående karakter, der i denne henseende er forskellig fra ethvert andet menneske, og som overgår alle andre mennesker. Fordi han var lederen, valgte Gud ham, og eftersom han var trofast kunne intet menneske tage hans plads og stilling. Han var trofast og døde trofast. *Han står derfor i spidsen af denne uddeling, og det vil han gøre i al evighed, og intet*

menneske kan tage denne magt fra ham. Hvis noget menneske besidder disse *nøgler*, er det under hans ledelse. I hørte aldrig præsident Young fremsætte lærdomme, der modsagde disse; han sagde altid at Joseph stod i spidsen for denne uddeling; at Joseph besidder *nøglerne*; at Joseph, selv om han er gået bag sløret, stod i spidsen for denne uddeling, samt at han selv besad *nøglerne* under Josephs ledelse. Præsident Taylor fremsætter den samme lærdom, og I vil aldrig høre nogen anden lærdom, fra nogen apostle eller Guds trofaste tjenere, som forstår det hellige præstedømmes orden. *Hvis vi opnår vores frelse, skal vi passere forbi ham; hvis vi skal indtræde til vores herlighed vil det blive gennem den myndighed, han har modtaget. Vi kan ikke komme udenom ham»* (i *Journal of Discourses*, 23:360-361; fremhævelse tilføjet).

Foto: Don O. Thorpe

Mansion House i Nauvoo i Illinois. Joseph og Emma Smith flyttede ind i Mansion House den 31. august 1842. Huset var udformet til profetens familie og til at tage imod gæster og varetage kirkelige og andre offentlige opgaver. Bygningen havde 22 rum, hvor sydfløjen blev brugt som hotel. Fløjen havde en stor opholdsstue og et køkken på nederste etage, samt soveværelser på øverste etage. Fløjen blev revet ned i 1890.

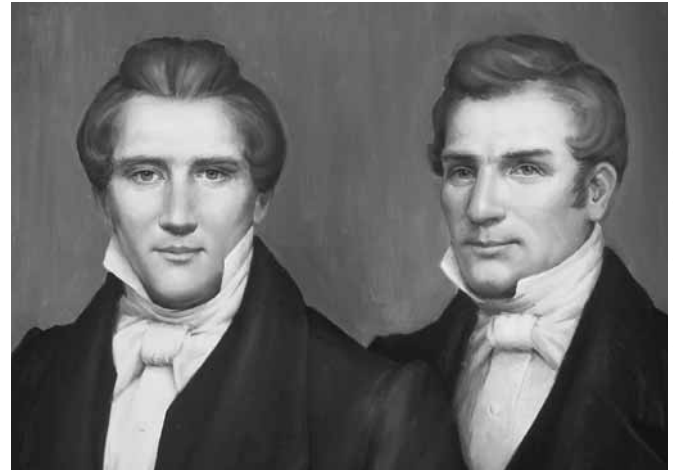
KIRKEN VIL FYLDE JORDEN

Joseph og Hyrum Smith set fra siden.

»Jeg var lige blevet døbt ... Jeg ankom til Kirtland om lørdagen, og der mødte jeg Joseph og Hyrum Smith på gaden. Jeg blev præsenteret for Joseph Smith. Det var første gang i mit liv, at jeg så ham. Han inviterede mig med hjem for at tilbringe sabbatten sammen med sig, og det gjorde jeg. De havde møde om søndagen.

Den 6. april 1830, den dag, hvor Kirken blev organiseret i Fayette i New York, var der ikke mange, der forstod, hvor stor Kirken ville blive. Præsident Wilford Woodruff fortalte, at han hørte profeten Joseph Smith tale om, hvordan Kirken ville vokse og fylde jorden:

Maleri med billedelse fra Kenneth A. Corbett. KOPIERING IKKE TILLADT

Profeten Joseph og hans bror Hyrum. »I livet var de ét, og døden adskilte dem ikke« (L&P 135:3).

En søndag aften bad profeten alle, som havde præstedømmet, om at samles i det lille skolehus, en bjælkehytte, som de havde der. Det var en lille hytte på omkring 18 kvadratmeter. Men den rummede alle præstedømmebærere i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, som dengang var i Kirtland, og som var samlet for at drage ud som Zions hær. Det var første gang, jeg så Oliver Cowdery og hørte ham tale. Det var første gang, jeg så Brigham Young og Heber C. Kimball og de to Pratt-brødre og Orson Hyde og mange andre. Der var ingen apostle i Kirken dengang, bortset fra Joseph Smith og Oliver Cowdery. Da vi var samlet, bad profeten Israels ældster om sammen med ham at bære deres vidnesbyrd om dette værk. De, jeg har nævnt, talte og mange andre, som jeg ikke har nævnt, bar deres vidnesbyrd. Da de var færdige, sagde profeten: »Brødre, jeg er blevet meget opbygget og oplyst af jeres vidnesbyrd her i aften, men jeg ønsker at sige til jer i Herrens påhør, at I ikke kender mere til denne kirkes og riges skæbne end et spædbarn på sin mors skød. I fatter det ikke.« Jeg var meget overrasket. Han sagde : »Det er kun en lille håndfuld af præstedømmet, I ser her i aften, men denne kirke vil fylde Nord- og Sydamerika – den vil fylde hele verden« (i *Conference Report*, apr. 1898, s. 57).

HAN VAR EN PROFET, SEER, ÅBENBARER, GENOPRETTER, VIDNE OG MARTYR

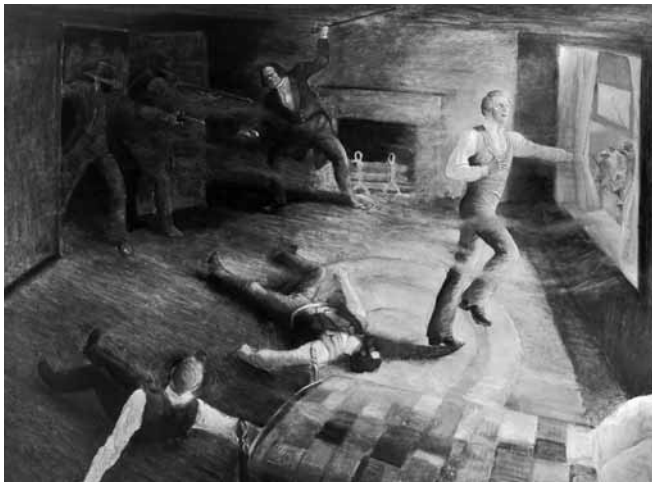
Med myndighed fra Gud, lagde profeten Joseph Smith grundlaget for en mægtig genoprettelse i de sidste dages forberedelse til Jesu Kristi andet komme. Ligesom mange profeter før ham, mødte han stor modstand og gav sit liv for Guds rige. Han blev spottet, latterliggjort og slået – havde ar efter forfølgelserne lige til sin dødsdag. Seks af hans og Emmas elleve børn, hvoraf to var adopteret, døde som små. Mange mennesker, der engang var hans venner, vendte sig mod ham. Over 46 retssager blev anlagt mod ham.

Foto: Wayne R. Dorman

Carthage fængsel i Illinois

Han tilbragte måneder i fængsel på grund af falske anklager. »Da Joseph rejste til Carthage for at overgive sig til lovens foregivne fordringer, sagde han, to-tre dage før han blev snigmyrdet: »Jeg går som et lam til slagtebænken, men jeg er rolig som en sommermorgen, min samvittighed er uplettet for Gud og alle mennesker. Jeg skal dø uskyldig, og det skal siges om mig: Han blev myrdet med koldt blod.« (L&P 135:4). Den 27. juni 1844 stormede en bevæbnet pøbelhob fængslet og dræbte profeten og hans bror Hyrum. Hans arbejde på jorden var fuldført. Hans sidste ord var: »O Herre, min Gud!« (L&P 135:1).

Maleri af Gary E. Smith

Martyrer

Præsident Joseph Fielding Smith har vidnet:

»Joseph Smith var en profet, kaldet i disse sidste dage til at modtage evangeliets frelsende sandheder gennem åbenbaring, og til at stå som en legal leder, der kunne administrere evangeliets ordinancer, idet han havde magt fra det høje.

Eftersom det er de sandheder, som er åbenbart gennem ham, der skal nå frem til hver eneste nation før det andet komme, er det ikke mærkeligt, at Moroni

sagde til Joseph Smith, at hans »navn skulle nævnes for ondt og godt blandt alle nationer, slægter og tungemål, eller at der skulle tales både godt og ondt om det blandt alle folk« (JS-H 1:33).

Der er heller ikke mærkeligt, at vi senere kan læse, at Herren siger til profeten: »Jordens ender skal spørge efter dit navn, dårer skal have dig til spot, og helvede skal rase imod dig,

medens de rene af hjertet, de vise, de ædle og dydige altid skal søge råd, myndighed og velsignelse af din hånd« (L&P 122:1-2).

Pøbelen ved fængslet i Carthage

Jordens ender er nu begyndt at spørge efter Joseph Smiths navn, og mange mennesker fra flere forskellige nationer fryder sig ved det gengivne evangelium, som han formidlede« (Conference Report, okt. 1970, s. 6).

Kort tid efter profetens martyrdød sagde ældste John Taylor, da han var medlem af De Tolv Apostles Kvorum: »Joseph Smith, Herrens profet og seer, har gjort mere (Jesus alene undtaget) for menneskenes frelse i denne verden end noget andet menneske, der nogensinde har levet her« (L&P 135:3). Folk i alle uddelinger er berørt af genoprettelsens værk, som Herren har udført gennem den mægtige profet i denne sidste uddeling. Alle som indtrængende og ærligt forespørger kan vide, at Joseph Smith i sandhed var en levende Guds profet.

Ældste Gordon B. Hinckley forklarede, da han var medlem af De Tolv Apostles Kvorum: »Vi tilbeder ikke profeten. Vi tilbeder Gud, vor evige Fader, og den opstandne Herre Jesus Kristus. Men vi anerkender ham, vi priser ham, vi respekterer ham og vi ærer ham, som et redskab i den Almægtiges hænder til på jorden at genoprette de gamle sandheder i det guddommelige evangelium sammen med det præstedømme, gennem hvilket Guds myndighed udøves i hans kirkes anliggender til velsignelse for hans folk« (i Conference Report, apr. 1977, s. 95; eller *Ensign*, maj 1977, s. 65).

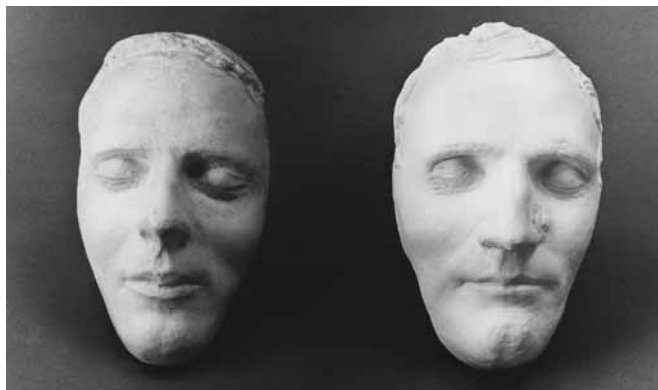

Foto: Dan O. Thorpe, med tilladelse fra Willard C. Woodford Foundation

Profeten Joseph og hans bror Hyrums dødsmasker. Den 28. juni 1844 blev martyrerne legemer bragt til Nauvoo Mansion, ledsaget af Willard Richards, Samuel Smith og otte vagter. Lit de parade blev afholdt den aften. Det var almindelig praksis på den tid at lave en gipsmaske af fremtrædende persons ansigter. Kirkens Historiske Afdeling har de originale forme.

»HAN ER DENNE UDDELINGS STORE PROFET«

Maleri af Dan Weggeland

Profeten Joseph Smith

Præsident Gordon B. Hinckley udtrykte taknemmelighed for profeten Joseph Smith:

»Hvor står vi dog i stor gæld til ham. Hans liv begyndte i Vermont og endte i Illinois, og hvor skete der dog meget vidunderligt mellem den beskedne begyndelse og det tragiske endeligt. Det var ham, som gav os den sande kundskab om Gud, den evige Fader, og hans

opstandne Søn, Herren Jesus Kristus. I løbet af den korte tid, hans store åbenbaring varede, erfarede han mere om Guddommens natur end alle dem, som gennem århundreder havde drøftet emnet i de vises råd og de lærdes forsamlinger. Han gav os den storslåede Mormons Bog som et andet vidne om den levende Guds Søn. Af dem, der havde besiddet disse ting i oldtiden, fik han overdraget præstedømmet, magten og gaven, myndigheden og nøglerne til at tale og handle i Guds navn. Han gav os Kirkens organisation og dens store og hellige mission. Gennem ham blev det hellige tempels nøgler gengivet, så mænd og kvinder kan indgå evige pagter med Gud, og det store arbejde for de døde kan bane vejen for evige velsignelser ...

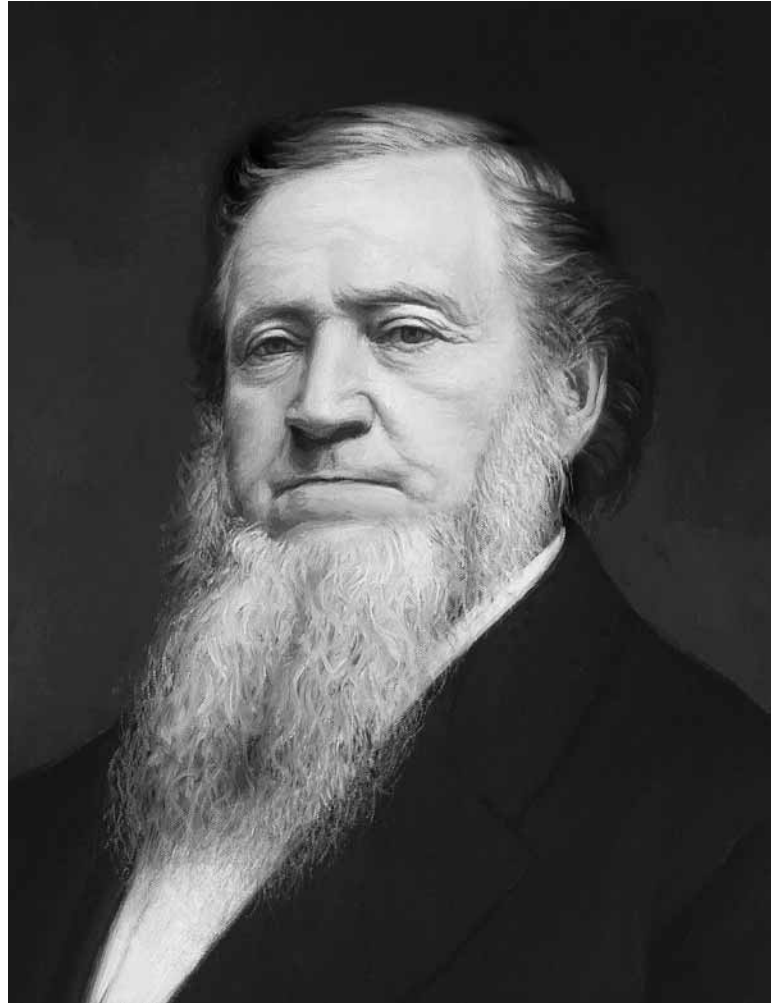
Han var et redskab i den Almægtiges hænder. Under ledelse af Jesus Kristus var han den tjener, der medvirkede til dette store sidste dages værk.

Vi ser på ham med ærefrygt. Han er denne uddelings store profet. Han indledte dette store og mægtige værk, som breder sig over hele kloden. Han er vores profet, vores åbenbarer, vores seer og vores ven. Lad os ikke glemme ham ... Gud være lovet for profeten Joseph« (»En tid til taknemlighed«, *Stjernen*, dec. 1997, s. 4).

Brigham Young

KIRKENS ANDEN PRÆSIDENT

Malet af John W. Clawson

VIGTIGE BEGIVENHEDER I BRIGHAM YOUNGS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 1. juni 1801 i Whitingham i Windham County i Vermont som søn af John og Abigail Howe Young.
- 14 Hans mor døde; han begyndte at arbejde for at forsørge sig selv og blev tømrer (1815).
- 23 Han giftede sig med Miriam Works (8. okt. 1824).
- 30 Han blev døbt ind i Kirken (14. apr. 1832) og ordineret til ældste (1832).
- 31 Hans hustru, Miriam, dør (8. sep. 1832) og efterlader to unge døtre, som han skal tage sig af.
- 32 Han gifter sig med Mary Ann Angell (18. feb. 1834).
- 32-33 Han var anfører for Zions hærs march (maj-juli 1834).
- 33 Han blev ordineret som et af de oprindelige medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum af de tre vidner (14. feb. 1835).
- 37 Han ledte de hellige fra Missouri til Illinois (1838-1839).
- 38-40 Han var på mission i Storbritannien (sep. 1839-juli 1841).
- 38 Han blev opretholdt som præsident for De Tolvs Kvorum (14. apr. 1840).
- 43-46 Som seniorapostel ledte han Kirken efter profeten Joseph Smiths martyrdød (1844-1847).
- 45 Han modtog den åbenbaring, der er nedskrevet i Lære og Pagter 136; han så profeten Joseph Smith i et syn (14. jan. 1847).
- 45-47 Han ledte de helliges udvandring til Saltsødalene (apr. 1847-sep. 1848).
- 46 Han vendte tilbage til Winter Quarters (efteråret 1847); Det Første Præsidentskab blev reorganiseret (5. dec. 1847); han blev præsident for Kirken den 27. december 1847 i Kanesville (nu Council Bluffs) i Iowa.
- 48 Han grundlagde University of Deseret (28. feb. 1850), som senere blev til University of Utah.
- 49 Han blev guvernør over Utah-territoriet (20. sep. 1850).
- 51 Han lagde hjørnesteinen til templet i Salt Lake City (6. apr. 1853).
- 56-57 Utah-krigen; han blev afløst som guvernør efter en otteårig periode (1857-1858).
- 66 Tabernaklet i Salt Lake City blev færdiggjort; Foreningen af lokale søndagsskoler blev organiseret (1867).
- 67 Jernbanen nåede frem til Utah (10. maj 1869).
- 68 Unge damers forening til fremme af mådehold blev organiseret (28. nov. 1869).
- 75 Templet i St. George blev indviet under hans ledelse (6. apr. 1877).
- 76 Han døde i Salt Lake City i Utah (29. aug. 1877).

Whittingham i Vermont

Foto: Don O. Thorpe

Brigham Young blev født fire år før profeten Joseph Smith. Han blev døbt ind i Kirken den 14. april 1832, nær sit hjem i Mendon i New York. I september samme år, kort tid efter hans hustrus død, rejste han til Kirtland i Ohio for at møde profeten. Om det møde skrev han følgende:

»Vi gik hen til hans fars hus og fik at vide, at han var ude i skoven for at hugge brænde. Vi drog straks ud i skoven, hvor vi fandt profeten og to eller tre af hans brødre, der huggede og transporterede brænde. Min glæde var fuldkommen ved det privilegium at kunne give Guds profet hånden og modtog, gennem profetens ånd, det faste vidnesbyrd, at han var alt det, som nogen kunne tro, han var – en sand profet. Han var glad for at se os og bød os velkommen. Vi vendte snart efter, ledsaget af ham, tilbage til hans hus.

Om aftenen kom nogle få af brødrene, og vi talte sammen angående riget. Han bad mig om at bede; i min bøn talte jeg i tunger. Så snart vi rejste os flokkedes brødrene om ham og spurgte ham om hans mening angående den tungemålgave, der var kommet over mig. Han fortalte dem, at det var det rene adamiske sprog. Nogle sagde til ham, at de forventede, at han ville fordømme den gave som bror Brigham besad, men han sagde: »Nej, den er af Gud, og den tid vil komme, da bror Brigham Young vil præsidere over denne kirke.« Den sidste del af denne samtale blev ført i mit fravær« (*Manuscript History of Brigham Young, 1801-1844*, saml. Elden Jay Watson, 1968, s. 4-5).

Brigham Young sagde senere: »Jeg har lyst til at råbe halleluja, hele tiden, når jeg tænker på, at jeg har kendt Joseph Smith, den profet, som Herren oprejste og ordinerede, og til hvem han gav nøglerne og magten til at opbygge Guds rige på jorden og opretholde det« (*Discourses of Brigham Young*, udv. John A. Widtsoe, 1954, s. 458).

Tid og omstændigheder tvinger sjældent en mand ud i den situation, som Brigham Young befandt sig i,

efter profeten Joseph Smiths martyrdød den 27. juni 1844, da Herren åbenbarede sin hensigt med hensyn til hvem, der skulle lede Kirken, som var under udvikling og flyttede de hellige vestpå.

Maleri af Larry Winberg

Brigham Young elskede profeten Joseph Smith. Fra de mødtes første gang var de trofaste venner.

BRIGHAM YOUNG KENDTE TIL LIVETS ALVOR OG HÅRDT ARBEJDE

Brigham Young kendte til arbejde, trængsler og afsavn. Han fortalte følgende om sin barndom:

»I en ung alder arbejdede jeg sammen med min far, idet jeg hjalp ham med at rydde nyt land og passe hans gård, alt imens vi gennemgik mange trængsler og afsavn, der skyldtes opdyrkningen af det nye land« (*Manuscript History of Brigham Young*, s. 1).

»Bror Heber og jeg gik ikke i skole, førend vi kom ind i »mormonismen«; det var vores første skolegang. Vi havde aldrig mulighed for formel skolegang i vores ungdom, men vi havde privilegiet at samle krat sammen, fælde træer, rulle træbjælker og arbejde med rødderne og få blå mærker på vores skinneben, fødder og tær. Bror Merrells onkel, som i dag sidder i forsamlingen, lavede den første hat, som min far nogensinde købte til mig; jeg var dengang omkring 11 år gammel. Jeg gik ikke barhovedet før den tid, men jeg bad ham heller ikke købe mig en hat til 5 dollar med få måneders mellemrum, således som nogle af mine drenge gør. Mine søstre lavede mig det, man kalder en Jo. En Johnson hue til om vinteren, og om sommeren gik jeg med en stråhat, som jeg ofte selv flettede. Jeg lærte at bage brød, vaske op, malke køerne og kærne smør; og jeg kan kærne smør og slå de fleste kvinder i dette samfund i husholdning. Disse er omtrent alle de fordele, jeg opnåede i min ungdom. Jeg ved, hvordan man er sparsommelig, det var min far nødt til at være« (*Journal of Discourses*, 5:97).

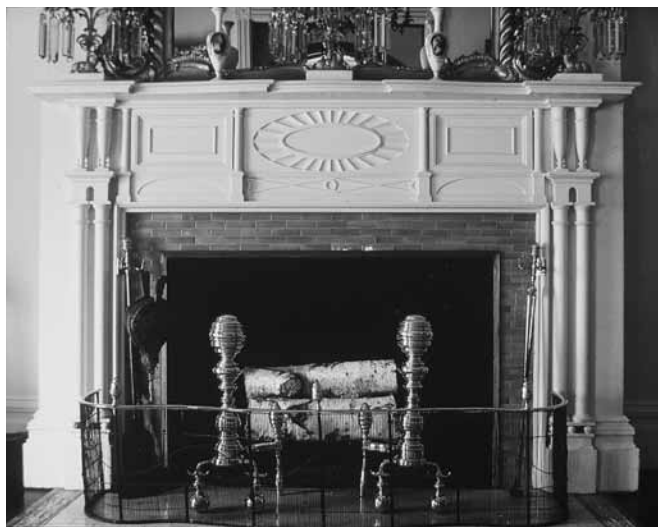

Statistik af W. H. Gibbs

Brigham Young

»I stedet for at græde over vore lidelser, således som nogle synes tilbøjelige til at gøre, ville jeg hellere fortælle en god historie og overlade det at græde til andre. Jeg ved ikke af, at jeg nogensinde har lidt; jeg var ikke klar over det. Har jeg gået uden at spise og i dårlige klæder? Jo, men det var ikke at lide. Det var jeg vant til i min ungdom. Jeg plejede at arbejde i skovene med at hugge tømmer og køre vogne både sommer og vinter, uden at være ordentligt klædt på og uden tilstrækkelig mad, indtil min mave til sidst gjorde ondt; så jeg er vant til alt dette, og har ikke været ude for nogen lidelser. Som jeg fortalte brødrene forleden aften, den eneste lidelse, jeg nogensinde har været ude for i denne kirke, var at skulle kontrollere mit temperament over for mine fjender. Men det er jeg næsten kommet over« (i *Journal of Discourses*, 12:287).

HAN UDMÆRKEDE SIG SOM HÅNDVÆRKER

Denne kaminhylde blev lavet af Brigham Young.

Som 14-årig blev Brigham Young lærling hos en møbelsnedker og husmaler. Han udmærkede sig i disse håndværk. I sin læretid »blev han kendt som den talentfulde håndværker, der er berømt i denne by [Auburn i New York] for sine smukke trappeskaktsdekorationer, døråbninger, dørkarme, gelændere, loftsvinduer og frem for alt – kaminhylder« (Mary Van Sickle Wait, *Brigham Young in Cayuga County, 1813-1829*, 1964, s. 24).

HAN VAR EN HENGIVEN MAND OG FAR

»Brigham mødte 18-årige Miriam Angeline Works, hvis familie boede nær ved spandfabrikken [hvor Brigham arbejdede] og var venner med Charles Parks [Brighams arbejdsgiver]. Miriam (nogle gange kaldt Angeline), der var Asa og Abigail Works andet barn, født i Aurelius den 6. juni (eller 7. juni) 1806, var »smuk, blond, med blå øjne og bølgende hår; venlig og elskelig« (Susa Young Gates og Leah D. Widtsoe, *The Life Story of Brigham Young*, 1930, s. 19). Hendes far var, lige som Brigham, veteran fra Uafhængighedskrigen. Han var flyttet til det vestlige New York fra Worcester i Massachusetts, ikke langt fra Hopkinton, hvor John Young havde boet. Brigham og Miriam lærte hinanden at kende, han fulgte hende hjem, de sang sammen og talte om livet. Som 23-årig lånte Brigham en hest og en vogn fra William Haydens far, lejede et hus oppe ad vejen og giftede sig med Miriam.

Foto: Loncign Lenczyzna Jún.

Efter at Brigham og Miriam Young var blevet gift, flyttede de fra Aurelius i New York til det nærliggende Haydenville, hvor Brigham dyrkede jorden om sommeren og arbejdede på en malingsfabrik om vinteren. Man mener, at Brigham og Miriam boede i det hus, som man kan se på dette foto.

Vielsen blev foretaget den 5. oktober (nogle kilder siger den 8. oktober) 1824 af Gilbert Weed, fredsdommer i Aurelius, i James Pines kro mellem Auburn og Bucksville« (Leonard J. Arrington, *Brigham Young: American Moses*, 1985, s. 15).

Brigham Young var en hengiven mand og far. I 1829 flyttede han med sin familie til Mendon i New York, hvilket lå omkring 24 kilometer fra Joseph Smiths hjem. Der blev hans anden datter født, og der fik hans hustru tuberkulose, der gradvist svækkede hende. Brigham sørgede hver dag, før han gik på arbejde – kærligt, betænksomt og hengivent – for at hans hustru og børn havde det godt.

»Brigham Young sagde engang, at efter at han blev gift arbejdede han for 2,5 shilling om dagen, når han ikke kunne få mere; lavede morgenmad til sin hustru, sig selv og de små piger, klædte børnene på, gjorde rent i huset, bar sin hustru hen i gyngestolen ved kaminen og efterlod hende der, indtil han kunne vende tilbage om aftenen. Når han kom hjem lavede han aftensmad til sig selv og familien, lagde sin hustru tilbage i sengen og færdiggjorde dagens huslige pligter« (Gates and Widtsoe, *The Life Story of Brigham Young*, s. 5).

Den 8. september 1832 døde hans hustru Miriam. Hun blev begravet i Mendon.

Brigham giftede sig senere med Mary Ann Angell. Hun havde hørt ham prædike og var meget imponeret. Hun havde også hørt Phineas og Lorenzo Young, Brigham's brødre prædike evangeliet, og hun blev døbt af John P. Green, Brigham's svoger. Hun flyttede senere, i foråret 1833, til Kirtland. Kort tid efter, at hun ankom til Kirtland hørte Brigham hende bære sit vidnesbyrd, og han blev imponeret. De blev gift den 18. februar 1834. Han var 32 og hun var 30.

Foto: Longin Lenczyna jun.

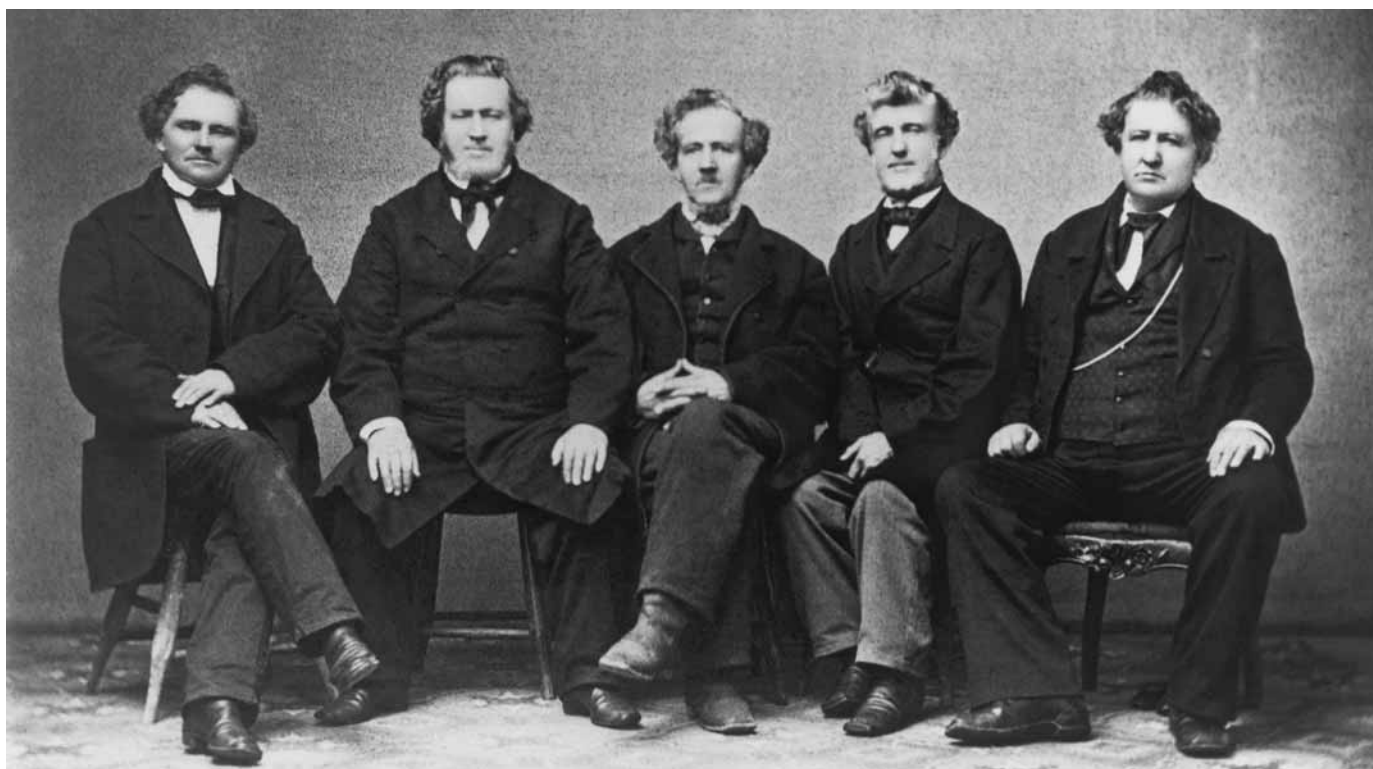
Phineas Youngs hjem nær Victor i New York

HAN SØGTE EFTER ÅNDELIG FYLDE

Præsident Brigham Young sagde engang: »Præster havde opfordret mig til at bede, fra før jeg var otte år gammel. Om dette emne havde jeg kun en fremherskende tanke i mit sind – Herre bevar mig indtil jeg er gammel nok til at have en sund dømmekraft samt har et betænksomt sind udviklet på et godt, solidt grundlag af sund fornuft« (i *Journal of Discourses*, 8:37).

Han havde en høj moral og var hårdtarbejdende og ærlig. Han sagde, at han af sin mor havde lært at elske og ære Bibelen: »Om min mor – hende der bar mig – kan jeg sige, at ingen bedre kvinde end hun har levet på jorden ... Min mor lærte altid sine børn at ære Faderen og Sønnens navn og have ærbødighed for den hellige bog, mens hun levede. Hun sagde: »Læs den, ret jer efter dens forskrifter og anvend dem i jeres liv, så vidt det kan lade sig gøre. Gør alt, der er godt; gør ikke noget, der er ondt; og hvis I ser nogen i nød, så hjælp dem; lad aldrig vreden vokse i jer, for hvis I gør det, kan I blive overvundet af det onde« (citeret i Preston Nibley, *Brigham Young: The Man and His Work*, 1936, s. 2).

»Før jeg tog imod evangeliet, forstod jeg rimeligt godt, hvad de forskellige sekter prædikede, men jeg blev kaldt vantro, fordi jeg ikke kunne tilslutte mig deres trossætninger ... Der var noget af det, de prædikede, som jeg kunne tro på, og noget, som jeg ikke kunne ... Så længe deres lærdomme var i overensstemmelse med Bibelen, kunne jeg tro på dem og ikke længere« (Brigham Young, i *Journal of Discourses*, 18:247).

© Utah State Historical Society

Brigham Young og hans brødre, af Charles R. Savage, den 13. september 1866 (fra venstre mod højre: Lorenzo, Brigham, Phineas, Joseph og John)

»Jeg kan huske, da jeg var ung, og jeg skulle høre Lorenzo Dow prædike. Han var agtet som en meget stor mand af religiøse mennesker. Selv om jeg var ung af alder og manglede erfaring, havde jeg mange gange tænkt, at jeg gerne ville høre en mand, der kunne fortælle mig noget, når han åbnede Bibelen, om Guds søn, Guds vilje, og hvad de forud gjorde og modtog, så, hørte og vidste angående Gud og himlen. Så jeg tog hen og hørte Lorenzo Dow. Han stod op noget af tiden, og han sad ned noget af tiden; han stod i én stilling og så i en anden stilling, og talte i to eller tre timer, og da han var færdig spurgte jeg mig selv: »Hvad har du lært af Lorenzo Dow?« og mit svar var: »Intet, ikke andet end moralprædiken.« Han kunne fortælle folk, at de ikke skulle arbejde på sabbatsdagen; de skulle ikke lyve, sværge, stjæle, bedrive hor etc., men når han kom til belæring om det, der hører Gud til, var han mørk som natten ... Jeg ville hellere gå ind i en sump om natten for at lære at male et billede og derpå definere dets farver, når der hverken er måne eller stjerner fremme og dybt mørke hersker, end at gå til den religiøse verden for at lære om Gud, himlen, helvede eller en kristen tro. Men de kan forklare vores pligt som rationelle, moralske mennesker, og det er godt, udmærket, så langt det rækker« (Brigham Young, i *Journal of Discourses*, 14:197-198).

HAN UNDERSØGTE »MORMONISMENS« PÅSTANDE MED FORSIGTIGHED

Da Samuel Smith tidligt i 1830 var på mission, solgte han en Mormons Bog til Phineas Young, Brigham Youngs bror. Phineas gav den senere til deres far og deres søster Fanny. Til sidst fik Brigham bogen. Han læste den med nogen forsigtighed, hvilket var hans natur. Brigham var en ærlig, praktisk mand og ville ikke forhastet kaste sig ud i noget. Han studerede bogen i to år og modtog den så med hele sit hjerte. Brigham og hans hustru Miriam sluttede sig til Kirken. Han ønskede at lære mere, så han søgte, så snart han kunne, at få så meget som muligt at vide om de hellige og profeten Joseph Smith.

Cayuga Brook. Den 14. april 1832 døbte Eleazer Miller Brigham Young i denne lille mølleå nær ved Mendon i New York.

Brigham Young var en ærlig mand, der søgte sandheden. Hans kriterier for at bedømme Kirken var ligefremme og fornuftige. »Jeg så efter,« sagde han, »for at se, om der var tegn på sund fornuft; og om de havde det, jeg ønskede, der skulle være i overensstemmelse med skrifterne« (i *Journal of Discourses*, 8:38). Han sagde, at da han modtog

Mormons Bog, var hans følelser følgende: »Vent lige lidt; hvilke lærdomme er indeholdt i denne bog og de åbenbaringer, Herren har givet. Lad mig lægge mit hjerte i det; og efter, at jeg har gjort det, mener jeg, at det er min ret, lige så meget som ethvert andet menneske på jorden, at vide det for mig selv.

Jeg undersøgte sagen under meget studium i to år, før jeg besluttede mig for at acceptere den bog. Jeg vidste, at den var sand, ligesom jeg vidste, at jeg kunne se med mine øjne eller føle med mine fingre eller føle alt andet. Havde det ikke været tilfældet, ville jeg aldrig have taget imod den; det ville alt sammen have været uden skønhed eller pragt. Jeg ønskede tilstrækkelig med tid til at efterprøve alt selv« (i *Journal of Discourses*, 3:91).

Det var ikke opsættelse, men forsigtighed fra en mand, der, efter at have fundet sandheden, ville vie sit liv til den. Han sagde: »Jeg kunne ikke have forberedt mig selv mere ærligt og alvorligt til at træde ind i evigheden, end jeg gjorde for at komme ind i denne kirke; og da jeg havde modnet alt sammen i mit sind, tog jeg det ind, og ikke før« (i *Journal of Discourses*, 8:38).

HANS KONVERTERING KOM VED HELLIGÅNDENS GUDDOMMELIGE VIDNESBYRD

I 1852 fortalte præsident Brigham Young følgende om sin konvertering: »Var al verdens talent, takt, visdom og forfinelse blevet sendt til mig med Mormons Bog og havde erklæret sandheden af den med al jordens veltalenhed, påtaget sig at bevise den med lærdom og verdslig visdom, ville det for mig have været som røg, der flyver op for kun at forsvinde i den blå luft. Men da jeg så en mand uden veltalenhed eller talent for at tale offentligt, som kun kunne sige: »Jeg ved gennem Helligåndens kraft, at Mormons Bog er sand, at Joseph Smith er Herrens profet,« oplyste Helligånden, som udstrålede fra den person, min forståelse, og lys, herlighed og udødelighed blev åbenbaret for mig. Jeg blev omsluttet af det og fyldt med det, og jeg vidste i mig selv, at mandens vidnesbyrd var sandt« (i *Journal of Discourses*, 1:90).

Han skrev efter sin dåb: »Vi tog hjem igen, omkring 3 kilometer, vejret var koldt og det sneede; og før klæderne var tørre på min ryg, lagde [bror Eleazer Miller] sine hænder på mig og ordinerede mig til ældste, hvilket

Brigham Young omkring 1846; kopi af en daguerreotypi af Lucian R. Foster

jeg forundredes over. I overensstemmelse med Herrens ord følte jeg en ydmyg, barnlig ånd, der vidnede for mig, at mine synder var mig tilgivet« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 3).

HANS KONVERTERING MEDFØRTE ÅNDENS GAVER

På grund af Brigham Youngs store tro havde han mange af Åndens gaver, såsom åbenbaring, profeti og tungetale. Han skrev: »Nogle uger efter min dåb, var jeg en morgen i bror Kimballs hus, og mens der blev bedt familiebede, begyndte bror Alpheus Gifford at tale i tunger. Snart efter kom Ånden over mig, og jeg talte i tunger, og vi tænkte kun på den pinsedag, da apostlene blev ikklædt tunger af ild« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 3).

HERRENS ÅND HJALP HAM MED AT PRÆDIKE OG UNDERVISE

En af Brigham Youngs største udfordringer var at tale offentligt, men Ånden virkede så stærkt på ham, at han ikke kunne tie. Han sagde følgende om sine følelser:

»Da jeg begyndte at tale offentligt, var jeg omtrent så blottet for sprog, som noget menneske kunne være ... Hvor mit hoved smertede, når jeg havde ideer, jeg ville forelægge for folket, men ikke ordene til at udtrykke dem med; men jeg var så fast besluttet, at jeg altid forsøgte at gøre mit bedste« (i *Journal of Discourses*, 5:97).

»Da jeg først begyndte at prædike, besluttede jeg mig for at forkynde det, som jeg forstod, uden frygt for venner eller trusler og uden hensyn til smiger. De betød ikke noget for mig, for hvis min pligt var at stille mig op foran en forsamling af fremmede og sige, at Herren lever, at han har åbenbaret sig selv i denne vor tid, at han har givet os en profet og frembragt den nye og evige pagt for genoprettelsen af Israel, og hvis det var alt, jeg kunne sige, må jeg være lige så tilfreds, som hvis jeg kunne stille mig op og tale i timevis ... Havde det ikke været for denne følelse, var der ikke noget, der kunne have fået mig til at tale offentligt« (i *Journal of Discourses*, 4:21).

Templet i Kirtland. Kirtland i Ohio var både en velsignelse og et sted med prøvelser for Brigham Young. Hans tro og loyalitet mod profeten Joseph Smith blev prøvet på Zion hærs svære 1.900 kilometer lange march på tværs af fire stater. En stor del af opførelsen af templet i Kirtland blev overvåget af Artemius Millett, en canadier, hvis familie var blevet omvendt af Brigham Young.

»En uge [efter min dåb] havde jeg den fornøjelse at mødes med og prædike for en stor forsamling. Jeg tror, at der ved denne lejlighed var fire erfarne ældster til stede, som tidligere havde tilhørt metodisterne og baptisterne, og som havde modtaget evangeliet, og nu blev regnet iblandt os. Jeg forventede at høre dem tale til folket om de principper, som vi netop havde modtaget gennem Herrens tjenere. De sagde, at Herrens ånd ikke hvilede på dem til at tale til folket, selvom de havde været prædikanter i årevis. Jeg var kun et barn hvad angik det at tale offentligt samt med hensyn til verdens kundskab; men Herrens ånd hvilede på mig, og det føltes som om, at mine knogler ville fortæres i mig, medmindre jeg talte til folket og fortalte dem, hvad jeg havde set, hørt og lært – hvad jeg havde oplevet og glædet mig over; og den første prædiken jeg nogensinde holdt varede over en time. Jeg åbnede min mund, og Herren fyldte den« (i *Journal of Discourses*, 13:211).

HAN DELTOG I ZIONS HÆR

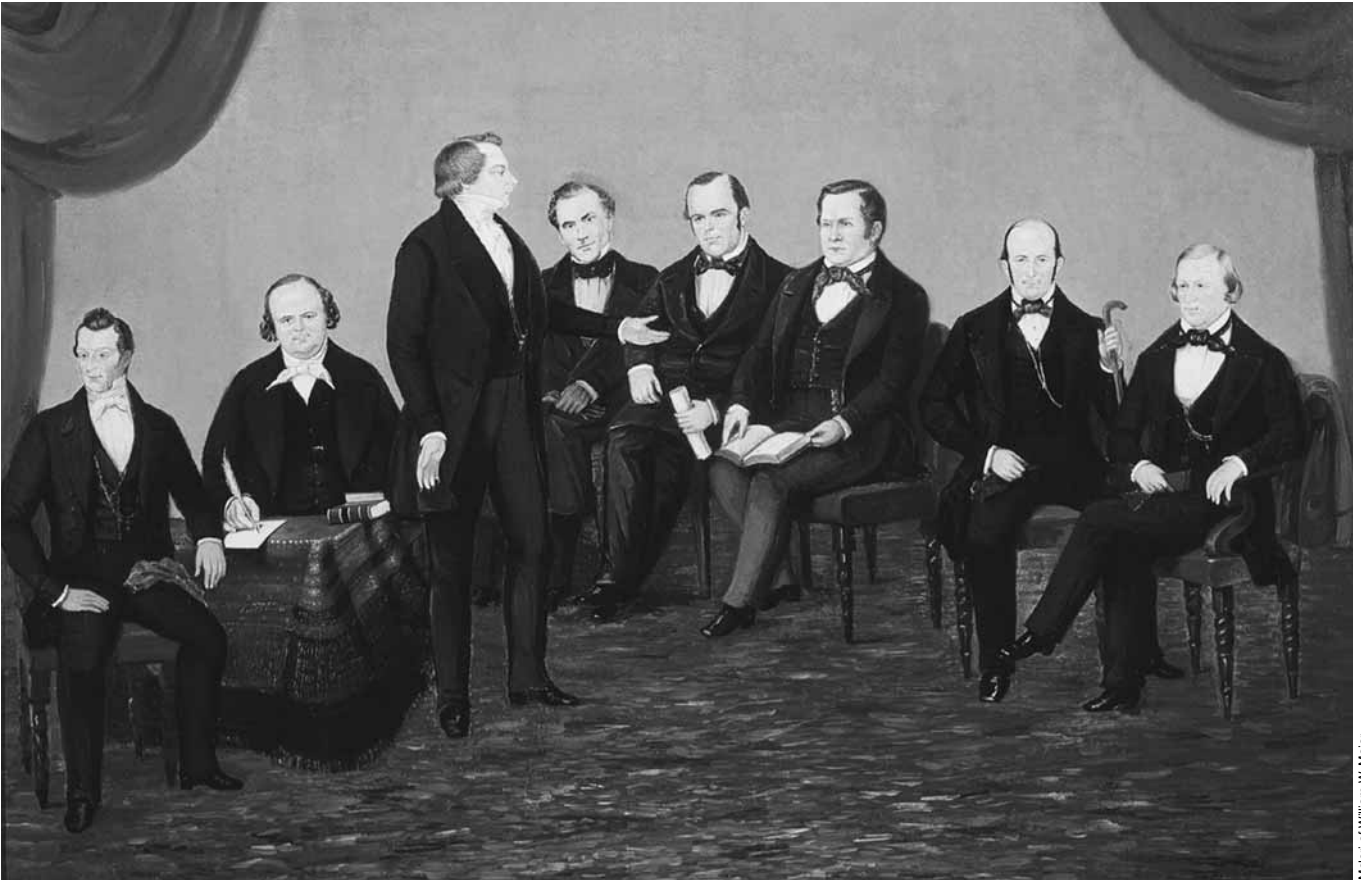
I 1834 tjente Brigham Young i Zions hær – en gruppe frivillige anført af profeten Joseph Smith, der tog til Missouri for at hjælpe de undertrykte medlemmer der. De ofre de ydede og de prøvelser, som de udholdt under den march, gav mænd som Brigham Young mulighed for at vise deres hengivenhed og pligtroskab mod Jesu Kristi evangelium. Størstedelen af de mænd, der senere blev valgt til at være i de ledende råd i Kirken, tjente i Zions hær.

HAN VAR HERRENS OG HERRENS PROFETS HENGIVNE DISCIPEL

I 1836 fyldte frafaldets ånd en del hellige i Kirtland, men Brigham Young viste loyalitet mod profeten Joseph Smith, hvilket var betegnende for hele hans tjenestegering. Han skrev:

»Spekulationens, utilfredshedens og frafaldets ånd, som var opsuget af mange af De Tolv, og løb gennem alle kvorummer i Kirken, herskede i denne tid så udstrakt, at det var svært for nogen klart at se den vej, man skulle følge.

Ved en bestemt lejlighed holdt en del af De Tolv, vidnerne til Mormons Bog og andre af Kirkens autoriteter et møde oppe i templets øvre værelse. Spørgsmålet, de behandlede, var at finde ud af, hvordan profeten Joseph kunne blive afsat, og David Whitmer kunne blive udpeget som præsident for Kirken. Far John Smith, bror Heber C. Kimball og andre, der var imod sådanne foranstaltninger, var til stede. Jeg rejste mig op og fortalte dem på en enkel og bestemt måde, at Joseph var profet, og at jeg vidste det, og at de kunne rase imod og bagtale ham, så meget de ville, men at de ikke kunne

Maleri af William W. Major

Tidlige kirkeledere: Hyrum Smith, Willard Richards, Joseph Smith, Orson Pratt, Parley P. Pratt, Orson Hyde, Heber C. Kimball og Brigham Young

tilintetgøre udvælgelsen af Guds profet, og at de kun kunne tilintetgøre deres egen myndighed, skære det bånd over, som bandt dem til profeten og til Gud, og nedsænke sig selv til helvede. Mange blev meget vrede over min bestemte modstand mod deres foranstaltninger, og Jacob Bump (en tidligere bokser) blev så ophidset, at han ikke kunne holde sig i ro. Nogle af brødrene i nærheden af ham måtte holde ham og bede ham om at være stille; men han vred og snoede sine arme og sin krop og sagde: »Hvordan kan jeg afholde mig fra at lægge hånd på denne mand?« Jeg fortalte ham, at hvis han mente, at det ville være en lettelse for ham, skulle han blot lægge dem på mig. Mødet blev opløst uden at apostaterne var i stand til at blive enige om nogen foranstaltninger. Dette var en krise, hvor jorden og helvede syntes at have allieret sig for at omstyrte profeten og Guds kirke. Knæene vaklede under mange af de stærkeste mænd i Kirken.

Under denne mørkets belejring stod jeg nær ved Joseph og gjorde mit alleryderste, med al den visdom og kraft, som Gud havde givet mig, for at opretholde Guds tjener og forene Kirkens kvorummer« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 15-17).

AT VÆRE DISCIPEL MEDFØRTE FORFØLGELSE

Foto: Don O. Thorpe

Stol, som Brigham Young lavede til sin far, og Brigham's missionærtaske

Brigham Young skrev: »Om morgenen den 22. december [1837], forlod jeg Kirtland på grund af pøbelens raseri og den ånd, der herskede blandt apostaterne, der havde truet med at ødelægge mig, fordi jeg offentligt og privat erklærede, at jeg ved Helligåndens kraft vidste, at Joseph Smith var den Allerhøjeste Guds profet, og at han ikke havde overtrådt og var faldet, sådan som apostaterne hævdede« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 23).

Prisen for at være discipel er ofte høj, men det er belønningerne også. Overvej følgende udtalelse af præsident Brigham Young, daværende præsident for De Tolv Apostles Kvorum:

»[Den 10. december 1843] deltog jeg i et bønnemøde i Assembly Room. Eftersom præsident Joseph Smith var fraværende præsiderede jeg og instruerede brødrene om nødvendigheden af at følge vores leder og vores Frelser i alle hans love og befalinger, uden at stille spørgsmål til, hvorfor de var således« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 156).

JOSEPH SMITH VAR EN PROFET, DER SKULLE FØLGES OG IKKE FORDØMMES

Præsident Brigham Young sagde, da han talte om vigtigheden af at have tro på og tillid til vore kirkeledere:

»Selv om jeg i mine tanker hele tiden indrømmede og vidste, at Joseph var et menneske og således kunne fejle, så var det dog ikke min opgave at lede efter hans fejl.

Jeg omvendte mig fra min mangel på tro og det meget hurtigt; jeg omvendte mig omtrent lige så hurtigt, som jeg havde begået fejlen. Det var ikke min opgave at stille spørgsmål ved, hvorvidt Joseph fik befalinger fra Herren til alle tider og i alle ting eller ej. Jeg havde aldrig nogensinde den tanke, at noget andet menneske eller gruppe af mennesker eller væsner på hele jordens overflade havde noget med ham at gøre, for han var dem alle overlegen og holdt alle frelsens nøgler over dem. Havde jeg ikke fuldstændigt forstået dette og troet på det, tvivler jeg meget på, om jeg nogensinde ville have taget imod det, der kaldes »mormonismen« ...

Jeg havde ingen ret til at sætte spørgsmålstejn ved ham med hensyn til nogen del af hans liv. Han var Guds tjener og ikke min. Han tilhørte ikke folket, men Herren, og udførte Herrens værk ... Det troede jeg på, og det tror jeg stadig på.

Hvis vi mangler tillid til dem, som Herren har udpeget til at lede folket, hvordan kan vi så have tillid til et væsen, som vi ikke ved noget om? ...

Hvordan kan vi opnå ubetinget tillid til alle Josephs ord og gerninger? Ved et princip af gangen, at ledes således at Åndens stemme altid vil vidne for os, at han er den Allerhøjestes tjener; så vi kan indse, som var det Herren, der erklærede: »Joseph er min tjener, jeg leder ham dag efter dag, hvorhen jeg end vil og befaler ham at gøre, hvad som helst jeg vil; han er min mund for folket« ...

... Det er det, der hele tiden bliver forkyndt nemlig – at leve, således at Guds Ånds stemme altid vil være med jer, og så ved I, at hvad I hører fra folkets ledere er rigtigt« (i *Journal of Discourses*, 4:297-298).

ANVENDELSE AF PROFETENS ORD BLEV NØGLEN TIL HANS SUCCES

Profeten Joseph Smith lagde tidligt mærke til Brigham Youngs storhed og i løbet af årene blev disse to genoprettelsens kæmper knyttet tæt sammen. Brigham Young lyttede, når profeten prædikede og belærte, ikke blot ved møder med andre, men også privat. Kirkens fremtidige præsident blev belært om gudfrygtighedens mysterier,

Brigham Youngs hustru Mary Ann Angell

modtog nøgler og magt til at kunne administrere, og blev betroet hellige belæringer, som i begyndelsen kun blev fortalt nogle få andre. Han vidste, hvorledes han skulle modtage Herrens ånd og vilje, blev belært om sandhed på sandhed og modtog åbenbaring på åbenbaring og ordinance på ordinance indtil alt, der var nødvendigt for ham til at kunne præsidere over brødrene og til sidst over Kirken, blev givet ham.

Maleri af William W. Major

Brigham og Mary Ann Angell Young og deres børn

I 1868 sagde præsident Brigham Young: »I mit liv lod jeg aldrig en mulighed gå fra mig for at være sammen med profeten Joseph eller at høre ham tale offentligt eller privat, således at jeg kunne suge forståelse fra den kilde, hvoraf han øste, således at jeg kunne besidde den og bringe den frem, når det var nødvendigt. Min egen erfaring siger mig, at den store succes, som Herren har kronet mine anstrengelser med skyldes den kendsgerning, at jeg har ladet mit hjerte underkaste sig visdom ... I profeten Josephs dage, var sådanne øjeblikke mere værdifulde for mig end al verdens rigdom. Uanset hvor fattig jeg var – om jeg blev nødt til at låne mel for at brødføde min hustru og mine børn, så lod jeg aldrig en anledning til at høre, hvad profeten havde at meddele, gå fra mig. Dette er hemmeligheden ved jeres ydmyge tjeners succes« (i *Journal of Discourses*, 12:269-270).

HAN HJALP MED AT LEDE DE HELLEGE UD AF MISSOURI OG IND I ILLINOIS

Brigham Young og Heber C. Kimball ledte de hellige væk fra folks fjendtlige indflydelse i Missouri og hen til Commerce i Illinois. Mange af omstændighederne i forbindelse med udvandringen fra Missouri blev genoplevet den 4. februar 1846, da de hellige forlod Nauvoo i Illinois. I lighed med profeten Joseph Smith blev Brigham Young oplært af Herren for at gøre ham i stand til at være en stærk indflydelse til det gode til styrke for Guds rige her på jorden.

HAN VAR EN TROFAST MISSIONÆR

Mens Brigham Young arbejdede England, skrev han, så ofte han kunne, til sin elskede Mary Ann.

Brigham Young var på ti missioner i tiden mellem hans konvertering og profeten Joseph Smiths død. I september 1839 forlod Brigham Young, der var så syg, at han ikke kunne gå ret langt uden hjælp, sin familie for at tage på en toårig mission til England. Mens han rejste med et dampskib på Lake Erie fra Fairport i Ohio til Buffalo i New York, rejste en storm sig og hindrede skibet i at komme frem. Han skrev: »Vinden rejste sig

omkring klokken et om natten. Jeg gik op på dækket og følte mig tilskyndet til at bede til Faderen i Jesu navn om tilgivelse for mine synder, og så følte jeg, at jeg skulle befale vinden at høre op og lade os fortsætte i sikkerhed på vores rejse. Vinden løjede af, og jeg følte, at jeg skulle give Gud, der regerer alting, hæder og ære og pris« (*Manuscript History, 1801-1844*, s. 58-59).

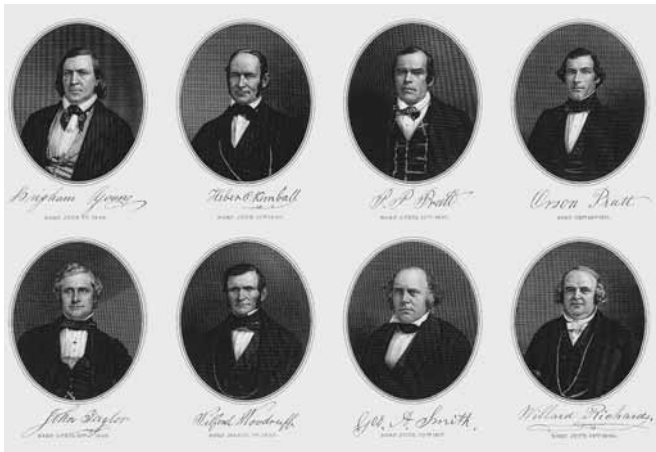
For ham var det altid hans største glæde at være hjemme sammen med sin familie. I juli 1841 blev han endelig genforenet med sin hustru, Mary Ann, og sine børn i Nauvoo, efter sin lange mission i England. Den 18. januar 1842 betroede han ømt sin dagbog: »Denne aften er jeg, for første gang i mange år, alene sammen med min hustru foran kaminen. Vi nyder det og føler trang til at prise Herren« (Brigham Youngs dagbog 1837-1845).

HAN FORBEREDTE SIG TIL AT LEDE

Brigham Young var stærk, intelligent og opfindsom og fik tidligt lederansvar. Han var kaptajn i Zions hær, profeten Joseph Smiths fortrolige, en af de første apostle, der blev kaldet i denne uddeling, organisator af udvandringen fra Missouri, præsident for De Tolv Apostles Kvorum og præsiderende ældste over Den Engelske Mission. Han var hengiven, og man havde tillid til ham, hans loyalitet mod profeten var bestandig. Trængsler og prøvelser var de læremestre, der modnede ham til at blive den beherskede, medfølelsefulde profet, han blev.

Under de mørke dage i Kirtland, da frafaldet bredte sig voldsomt selv blandt Kirkens ledere, var det Brigham Youngs urokkelige fasthed, der blev en styrke for de loyale hellige. Hans magtfulde ledelse førte Kirken gennem forfølgelserne i Missouri, mens profeten Joseph og Hyrum Smith vansmægtede i Liberty fængsel. Han ledte De Tolv Apostle omkring 320 kilometer ind i det fjendtlige Missouri, for at de kunne tage af sted til deres mission til England fra det sted, hvorfra Herrens tjener havde sagt de skulle.

I England kæmpede De Tolv Apostle med vedvarende pres fra mennesker, natur og selveste Satan. Gennem det hele viste Brigham Young sine store evner som leder og sin hengivenhed for det genoprettede evangelium. Han hjalp Wilford Woodruff og Willard Richards ved masseomvendelserne i Herefordshire, prædikede i London, talte i tunger, helbredte de syge og halte, samlede en bog med salmer, udgav Mormons Bog og gav den et indeks, etablerede den første oversøiske mission med et fast grundlag og organiserede et system, der transporterede tusinder af omvendte til Amerika, alt imens han hjalp De Tolvs Kvorum med at vokse til en forenet, samarbejdende gruppe.

De otte apostle, der tjente i England fra 1840-1841

Senere præsiderede han over møder og råd i Nauvoo under ledelse af Det Første Præsidentskab. Der var ikke noget selvisk, forfængeligt eller selvforherligende over manden. Han støttede hengivent den profet, han elskede med hele sit hjerte.

Brigham Youngs hjem i Nauvoo blev restaureret og pudset op af arkitekter og folk med speciale i Nauvoo-restaurering.

PROFETENS KAPPE HVILEDE PÅ HAM

Efter profeten Joseph Smiths død var der flere mænd, der ønskede at være ledere for Kirken, som stod frem. Nogle medlemmer var forvirret over, hvem de skulle følge. Men ved et afgørende møde afholdt den 8. august 1844, hvilede Guds kraft over præsident Brigham Young, præsidenten for De Tolv Apostles Kvorum. Han skrev i sin dagbog: »Jeg rejste mig og talte til folket. Mit hjerte var fyldt med medfølelse for dem og ved Helligåndens magt, ja, og ved profeternes ånd var jeg i stand til at trøste de hellige« (Brigham Youngs dagbog 1837-1845, 8. aug. 1844).

Brigham Young omkring 1850

Fotos: Don O. Thorpe

Daguerreotypi af Marsena Cannon

Daguerreotypi af Marsena Cannon

Ved den lejlighed fik mange en åbenbaring. Ældste George Q. Cannon, som dengang var 15 år gammel, og som senere blev apostel og rådgiver i Det Første Præsidentskab, var en af de mange tilstedeværende, der bar vidnesbyrd om det: »Det var selve Josephs stemme; og ikke blot var det Josephs stemme, der blev hørt; men det syntes for folk, som om, det var selve personen Joseph, som stod foran dem. Vi har aldrig hørt om en mere vidunderlig og mirakuløs begivenhed end den, der skete den dag i overværelse af den forsamling. Herren gav sit folk et vidnesbyrd, der ikke gav plads til tvivl om, hvem der var den mand, som han havde valgt til at lede dem. De både så og hørte med deres naturlige øjne og ører, og derpå kom ordene, der blev fremsagt, ledsaget af Guds overbevisende kraft, til deres hjerte, og de blev fyldt af Ånden og med stor glæde« (»Joseph Smith, the Prophet«, *Juvenile Instructor*, 29. okt. 1870, s. 174-175).

Præsident Wilford Woodruff, der også var vidne til denne begivenhed, sagde: »Hvis jeg ikke havde set ham med mine egne øjne, kunne ingen have overbevist mig om, at det ikke var Joseph Smith, der talte. Det var Joseph Smiths stemme og ansigt; og enhver, der kendte de to mænd, kan vidne om det« (citeret i J.M. Whitaker, »Priesthood and the Right of Succession«, *Deseret Evening News*, 12. mar. 1892).

Brigham Young omkring 1853-1854

Bror Benjamin F. Johnson skrev om denne oplevelse: »Præsident Rigdon blev opfordret til at fremsætte sit krav for folket, hvilket han gjorde, og efter hans slutbemærkninger, som var uden kraft eller påvirkning rejste præsident Brigham Young sig og talte. Jeg så ham rejse sig, og så snart han begyndte at tale, sprang jeg op, for det var

på enhver måde Josephs stemme, og hans person var i udtryk, holdning, påklædning og udseende som Joseph selv; og jeg vidste straks, at Josephs ånd og kappe var over ham« (*My Life's Review*, intet årstal, s. 104).

HANS MOD, TRO OG HUMORISTISKE SANS VAR ET EKSEMPEL FOR DE HELLIGE

Efter profeten Joseph Smiths død, blev Brigham Young målet for chikanerende søgsmål og arrestationer. Han mødte udfordringerne med beherskelse og humor.

Templet i Nauvoo

I november 1845 skrev præsident Young, at mens han og nogle af de andre brødre var i templet i Nauvoo, »fortalte Hans C. Hanson, dørvogteren, at der var to politibetjente, der ventede på mig for foden af trappen. Jeg fortalte brødrene, at jeg sagtens kunne vente her, hvor det var varmt, så længe de kunne vente på mig i kulden« (i *History of the Church*, 7:535).

Ved en anden lejlighed fik præsident Young fortalt, at forbundspolitiet ventede på ham uden for templet for at arrestere ham. Han fik sin kusk til at køre sin vogn frem foran templet. William Miller tog derpå Brigham's hat og Heber C. Kimball's kappe på, forlod templet, og lod som om, at han var på vej ind i vognen. Ordenshåndhæverne løb frem og arresterede ham. Han protesterede højlydt og sagde, at de havde fat i den forkerte mand, og at han ikke var skyldig i de anklager, de beskyldte ham for. Idet de troede, at han var Brigham Young, tog de ham med til Carthage; alt imens han fortsatte med at protestere og hævde sin uskyld.

Da de ankom til Carthage spredte rygten om, at sheriffen havde fat i Brigham Young, sig hurtigt. Der var stor ophidselse, indtil en mand genkendte William Miller. Han kaldte på sheriffen, og da sheriffen vendte tilbage, spurgte han Miller om hans navn var Young.

»Han svarede: »Jeg har aldrig sagt, at mit navn var Young, har jeg?« »Nej,« sagde sheriffen, »men en af mine mænd hævdede at kende hr. Young, og udpegede dig som værende ham for mig.« William Backenstos blev kaldt ind, og han fortalte dem, at William Miller ikke var Brigham Young. En anden mand kom ind og sagde, at han kunne sværge på, at Miller ikke var Brigham Young. Sheriffen sagde, at han var ked af det og spurgte Miller om hans navn. Han svarede: »Det er William Miller.«

Sheriffen forlod rummet og vendte snart efter tilbage ledsaget af Edmonds [en advokat], der grinede hjerteligt af ham. Edmonds spurgte, om han var færdig med »hr. Young«. Sheriffen sagde, at han ikke mente, at han havde brug for hr. Miller mere« (Brigham Young, in *History of the Church*, 7:550-551).

MORMONBATALJONEN BLEV ORGANISERET

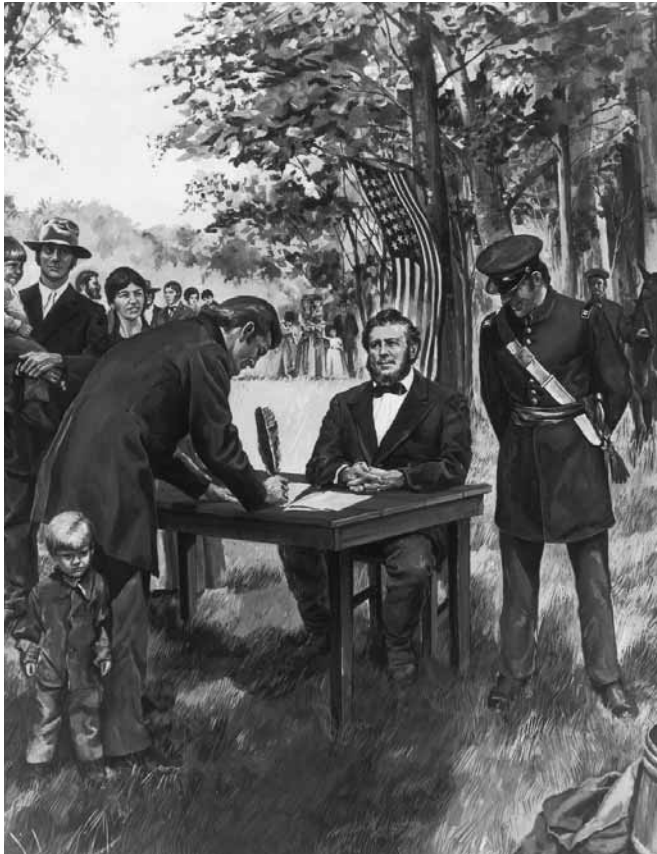
Mindesmærke ved Winter Quarters, tilegnet de hellige, der er begravet i Mormons Pioneers Cemetery. Sommeren, efteråret og vinteren i 1846-1847 var svære for de hellige, der boede i bosættelser tværs over Iowa. Dårlige levevilkår, mangel på mad og en hård vinter krævede mange ofre blandt Kirkens medlemmer. Det var i Winter Quarters, at Brigham Young modtog åbenbaringen om, hvordan han skulle organisere de hellige til rejsen vestpå (se L&P 136).

USA annekterede i 1845 Texas. Dette blev betragtet som en krigshandling mod Mexico, der gjorde fordring på det meste af Texas' territorium. James K. Polk, der var USA's præsident, støttede ekspansive synspunkter og mente, at anskaffelsen af Texas' territorium, sammen med den senere tilegnelse af New Mexico og øvre Californien, var vigtig for udviklingen af landet. USA's kongres erklærede krig mod Mexico den 12. maj 1846. Snart efter krigserklæringen blev USA's militær pålagt at

erobre hele det vestlige territorium.

Polk ønskede ikke, at de bortflyttede sidste dages hellige skulle slutte sig til englænderne i Oregon territoriet eller, at de på nogen måde skulle stå i vejen for udvidelsen af USA. Regeringen besluttede derfor, at de hellige ville blive bedt om at finde 500 frivillige, der skulle deltage i krigen mod Mexico. Det ville hjælpe med til at de hellige forblev tilsluttet USA. De helliges følelser var dog ikke så negative, som USA's regering havde antaget. Præsident Brigham Young erkendte, at situationen gav mulighed for at vise loyalitet mod USA og for at tjene penge, som der var desperat brug for, til udvandringen. Det gav også en logisk begrundelse for at etablere midlertidige bosættelser. Præsident Young talte til de hellige og prøvede at fjerne fordømmene mod forbundsregeringen og fortalte dem, at dette var det første tilbud, som de havde modtaget fra regeringen, som kunne være til gavn for dem. Snart efter anerkendte mange sidste dages hellige muligheden og meldte sig som frivillige til bataljonen.

Under ledelse af kaptajn James Allen fra USA's hær, begyndte omkring 500 soldater og næsten 80 kvinder og børn den 21. juli 1846 deres march mod Fort Leavenworth. Efter mange prøvelser nåede gruppen den 29. januar 1847 Mission San Diego i Californien. De havde gået cirka 3.250 kilometer. Efter ankomsten til Californien tjente bataljonen som besættelsestropper med garnisonstjeneste omkring San Diego og Los Angeles.

Brigham Young rekrutterer mormonbataljonen

Da medlemmerne af bataljonen blev udrustet, modtog de hver forsyninger, der inkluderede en pistol og \$42 til tøj i et år. En del af hver af de frivilliges løn og tøjpenge blev indsamlet af Parley P. Pratt og blev givet til soldaternes familie i Iowa og til andre kirkemedlemmer, der var evakueret fra Nauvoo. Efter, at de blev fritaget for tjeneste i Californien, fortsatte mange af medlemmerne af bataljonen med at sende penge, de tjente fra andre job, til deres familie.

HAN SÅ SALTSØDALEN I ET SYN

I 1869 talte præsident George A. Smith, der var rådgiver til præsident Brigham Young, om, hvordan de hellige kom til at slå sig ned i Saltsødalen: »Der spørges ofte: »Hvordan fandt I overhovedet dette sted?« Jeg svarer, at vi blev ledt herhen ved inspiration fra Gud. Efter Josephs Smiths død, da det syntes som om, at de hellige havde oplevet enhver prøvelse og

Brigham Young omkring 1851-1852

© Kenneth A. Corbett. KOPIERING IKKE TILLADT

ulykke, søgte Brigham Young, der dengang var præsident for De Tolvs Kvorum, Herren for at få at vide, hvad de skulle gøre, og hvorhen de skulle lede folket i sikkerhed. Mens de dagligt fastede og bad om dette emne, havde præsident Young et syn med Joseph Smith, der viste ham bjerget, som vi nu kalder Ensign Peak, umiddelbart nord for Salt Lake City, og en fane faldt fra himlen på toppen, og Joseph sagde: »Byg under det sted, hvor fanen falder, og I vil have fremgang og have fred.« Pionerne havde ikke nogen fører eller guide, ingen af dem havde været i landet før og vidste noget om det. Men de rejste under ledelse af præsident Young indtil de nåede dalen« (i *Journal of Discourses*, 13:85).

DET FØRSTE PIONERKOMPAGNI BLEV ORGANISERET

I januar 1847 havde præsident Brigham Young en drøm, hvori han talte med profeten Joseph Smith om den bedste måde at hjælpe de hellige med at krydse prærien på (se Bruce A. VanOrden, »Revelation Clarifies Role of Twelve«, *Church News*, 11. jan. 1997, s. 7). Tre dage senere præsenterede han Kirken for »Herrens ord og vilje angående Israels lejr på rejsen mod vest« (L&P 136:1). Det blev besluttet at et pionerkompagni bestående af 144 omhyggeligt udvalgte mænd skulle rejse til Saltsødalen. Mændene i gruppen indbefattede mekanikere, kuske, jægere, bjergmænd, tømrere, sømænd, soldater, bogholdere, murer, smede, vognmagere og så videre. Det virkelige kompagni bestod af 143 mænd, tre kvinder og to børn. Denne gruppe var beredt til at angive en rute, som de andre hellige kunne følge mod Vesten. Otte af mændene i dette kompagni var apostle, og adskillige havde tjent i Zions hær. Noget af kompagniet tog fra Winter Quarters den 5. april 1847, men størstedelen af gruppen tog af sted den 16. april 1847.

Brigham Young omkring 1855

Dette pionerkompagni rejste 1.750 kilometer fra Winter Quarters nær ved det, der nu hedder Omaha i Nebraska til Saltsødalen. Hvor det var muligt, fulgte de de eksisterende veje og spor. Deres rute fulgte 1000 kilometer dalen langs den brede og rolige Platte-flod til Fort Laramie i Wyoming. Derfra krydsede de over til sydsiden af Platte-floden og fulgte Oregon-ruten næsten 650 kilometer til Fort Bridger; hvorpå de fortsatte sydpå ad Reid-Donner-ruten ind i Saltsødalen. Under den sidste del af rejsen, som var den hårdeste

del af turen, pådrog præsident Young sig bjergfeber, og kompagniet delte sig op i tre grupper: Fortroppen, hovedkompagniet og bagtroppen, der inkluderede præsident Young.

Ruten fra Nauvoo til Saltsødal

»Pionerernes fortrop vandrede ind i Saltsødal den 22. juli 1847 og lavede straks et primitivt overrindingsystem til at vande jorden og gøre den klar til beplantning. Den 24. juli kom Brigham Young og kompagniets bagtrop til munden af Emigration Canyon. Wilford Woodruff kørte præsident Young i sin vogn. De tænkte på fremtiden, mens de skuede ud over dalen. Wilford Woodruff skrev: »Tanker i behagelig meditation løb hurtigt efter hinanden gennem vores sind, mens vi tænkte på, at om føje år ville GUDS hus stå på bjergenes top, mens dalene ville blive omdannet af Zions indbyggere til frugthaver, vingårde, haver og marker og fanen blive udfoldet, til hvilken nationerne ville samles.« Brigham Young sagde, at han var tilfreds med dalens udseende som et »hvilested for de hellige og var blevet rigt belønnet for sin rejse« (Wilford Woodruff dagbøger, 24. juli 1847).

Ved en senere lejlighed forklarede Wilford Woodruff, at da de kom ud af kløften, vendte han vognen, så præsident Young kunne se hele dalen. »Mens vi betragtede landskabet foran os, hensank han i et syn i flere minutter. Han havde før set dalen i et syn, og ved denne lejlighed så han Zions og Israels fremtidige storhed, som de ville blive, plantet i disse bjergdale. Da synet var slut, sagde han: »Det er nok. Dette er det rigtige sted. Kør videre.« (i »Pioneers' Day«, *Deseret Evening News*, 26. juli 1880, s. 2).

... Den 28. juli stod Brigham Youngs beslutning om byens placering fast. Mellem to forgreninger af City Creek udpegede han den grund, hvorpå templet skulle stå. Byen blev udlagt lige og helt symmetrisk fra dette punkt« (*Kirkens historie i tidernes fylde*, s. 335-336). Præsident Young navngav området »Deseret,« hvilket i Mormons Bog er honningbi (se Ether 2:3).

HAN VAR EN STOR LEDER OG KOLONISATOR

Med myndighed fra Gud førte præsident Brigham Young de hellige vestpå, styrede udforskningen og

koloniseringen af uhyre områder, grundlagde byer og sluttede fred med indianerne. Han grundlagde skoler og anlagde gader, transportsystemer, telegraflinjer, overrindning, landbrug, industri og handel. Han ledte det stadigt voksende missionærprogram og præsiderede som den første territoriale guvernør i Utah. Gennem hele sit liv arbejdede han med en sådan tillid, at mange med dyb respekt bemærkede, at »bror Brigham« lige fra starten syntes at vide præcis, hvad han gjorde. Og det gjorde han! Denne mesterlige håndværker og bygmester havde fået den perfekte plan at arbejde ud fra – intet mindre end Guds riges himmelske orden.

Det var ikke alene hans lederevner, der gjorde, at hans familie og de hellige elskede ham. Han var en eksemplarisk far, der altid udviste venlighed og omsorg. Han arbejdede side om side med de hellige og sin familie. Han huggede brænde, fældede træer, byggede broer, ryddede land og byggede veje. Under udvandringeren var han den første til at stå op om morgenen og den sidste til at gå i seng om aftenen. Han gik altid lige en runde for at se, om alle havde det så godt som muligt. Men frem for alt, så var han Guds profet. Han kunne rettesætte og dog elske og inspirere, forlange og give, lede og følge. Det mod og den humor, som han mødte prøvelserne med, tjente som et anker og et eksempel for de forfulgte og udmattede hellige.

DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB BLEV REORGANISERET

Det Første Præsidentskab: Heber C. Kimball, Brigham Young og Willard Richards

I mere end tre år efter profeten Josephs Smiths død, blev Kirken ledt af De Tolv Apostles Kvorum. Efter megen drøftelse og bøn, blev det til sidst foreslået og godkendt, at Brigham Young skulle opretholdes som præsident for Kirken, og at han udpegede to rådgivere til at tjene sammen med ham i Det Første Præsidentskab. Den 7. december 1847, under generalkonferencen i Kanesville i Iowa, blev Brigham Young beredvilligt opretholdt som Kirkens anden præsident, med Heber C. Kimball og Willard Richards som sine rådgivere.

HAN PÅBEGYNDTE BYGNINGEN AF TEMPLET I SALT LAKE CITY

Den 28. juli 1847 gik Brigham Young og nogle andre kirkeledere en tur nord for deres lejr til et sted, som præsident Young havde set i et syn fire dage tidligere. Han slog sin stok ned i jorden og erklærede: »Her vil vi bygge vor Guds tempel.« (Foto taget omkring 1870-1873 af en ukendt fotograf).

Præsident Brigham Young havde i 1847 kort efter sin ankomst til dalen udpeget grunden til templet i Salt Lake City. Under hans ledelse blev hjørnesteenene til templet i Salt Lake City lagt den 6. april 1853. Samme dag under generalkonferencen sagde han: »I juli for fem år siden var jeg her og så i Ånden templet mindre end tre meter fra, hvor vi har lagt hovedhjørnesteen. Jeg har ikke spurgt om, hvilket tempel vi skulle bygge. Hvorfor ikke? Fordi det blev vist mig her. Jeg har aldrig set på denne grund uden at se templet for mig her. Jeg ser det så klart for mig, som stod det virkeligt foran mig« (i *Journal of Discourses*, 1:133).

Fundamentet til templet i Salt Lake City

Foto, der viser det delvist færdige tempel i Salt Lake City

Bygningen af templet blev forsinket i den periode, hvor Johnstons hær nærmede sig Saltsødalene, og der blev kun bygget på det i begrænset omfang i de mange år, hvor Kirken oplevede betydelig forfølgelse, fordi der blev praktiseret flerkoneri. Præsident Young insisterede på, at der kun måtte bruges de bedste materialer og det bedste håndværk til templets opførelse, og han fornemmede, at han ikke ville leve længe nok til at kunne indvie det. Præcis 40 år efter den dag hjørnesteenene blev lagt havde præsident Wilford Woodruff, Kirkens fjerde præsident det ansvar.

Præsident Woodruff ledte i april 1892 placeringen af slutstenen på templet i Salt Lake City. 50.000 sidste dages hellige samledes ved den lejlig-hed på tempelpladsen og i de tilstødende gader. Den 6. april 1893, da arbejdet inde i templet var færdigt, begyndte indvielsesceremonien.

»Præsident Woodruff så i dagens hændelser en opfyldelse af en profetisk drøm. Han fortalte de hellige, at mange år tidligere, havde Brigham Young i en drøm givet ham nøglerne til templet, og havde bedt ham om at indvie templet til Herren. I sin åbningstale profeterede præsident Woodruff, at fra dette øjeblik ville Satans magt være brudt, og hans magt over de hellige ville formindskes, og der ville opstå en stigende interesse for evangeliets budskab (se Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff*, 1964, s. 582-583)« (*Kirkens historie i tidernes fylde*, s. 447). »Herrens tempelbjerg« var i sandhed fast grundlagt på toppen af bjergene (se Esajas 2:2).

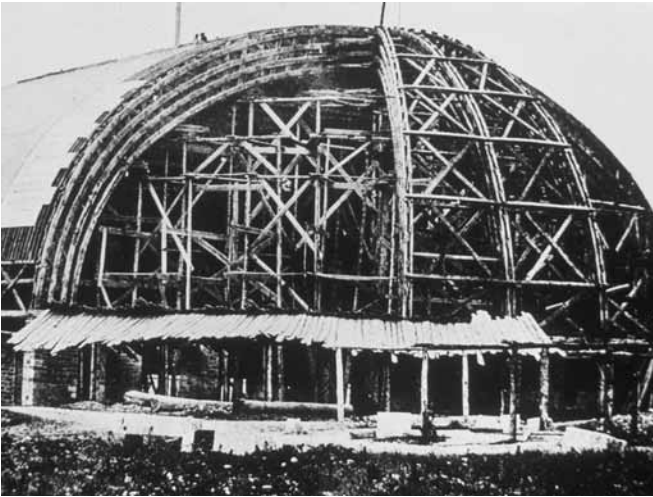
TABERNAKLET I SALT LAKE CITY BLEV BYGGET

Præsident Brigham Young mente, at der var brug for en stor bygning, som kunne indeholde et stort antal hellige på samme tid. En model for et stort, kuppelformet Guds hus stod levende i hans sind. Præsident Young kaldte Henry Grow, som var en dygtig håndværker og en erfaren møllebygger, ind på sit kontor. Præsident Young havde for nyligt set ham færdiggøre en buebro af træ, uden nogen støtte i midten, over Jordanfloden. Med hjælp fra Kirkens arkitekt William H. Folsom, påbegyndtes bygningen af Tabernaklet i foråret 1863.

Maleri, der forestiller Brigham Young, 1866

Maleri af Enoch Wood Perry Jun.

Opførelsen af Tabernaklet i Salt Lake City, omkring 1867

Brugt med tilladelse fra Utah State Historical Society, alle rettigheder forbeholdes

Tabernaklet blev en af de største bygninger af sin art i verden. På ydersiden er det 45 meter bredt, 76 meter langt og 24 meter højt. I efteråret 1867 var Tabernaklet og orgelet færdiggjort nok til at kunne blive brugt til oktoberkonferencen. I 1870 var orglet og meget af det faste inventar indendørs færdigt. Balkonen blev påbegyndt i 1870. Præsident John Taylor, der var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, indviede det færdiggjorte Tabernakel ved oktoberkonferencen i 1875.

Statue af Brigham Young i U.S. Capitol i Washington D.C.

Brigham Young den 5. juni 1869

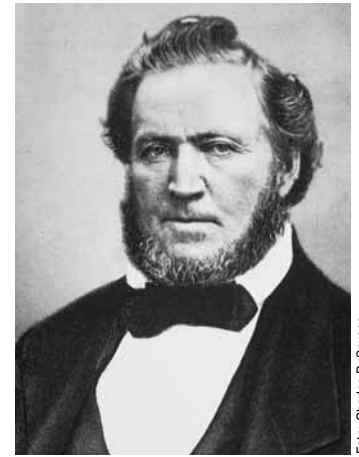
Foto: Charles R. Savage. © Daughters of the Utah Pioneers

HAN VAR EN SAMMENBLANDING AF DET PRAKTISKE OG DET ÅNDELIGE

Der bliver meget ofte lagt vægt på præsident Brigham Youngs praktiske sans, men den praktiske sans havde dybe åndelige rødder i genoprettelsen, i Guds rige, i Zion og i den celestiale herlighed. Han sagde om sine yngre dage: »Jeg ønskede at tordne og brøle evangeliet ud til nationerne. Det brændte i mine knogler som indestængt ild ... Intet andet end at råbe ud til verden, hvad Herren udførte i de sidste dage, kunne tilfredsstille mig« (i *Journal of Discourses*, 1:313).

Som profet, seer og åbenbarer fortsatte hans ønske med at brænde om muligt med endnu større styrke. Han var fast besluttet på at gøre alt, der var muligt for at virkeliggøre, alt det, som Herren ønskede udført i de sidste dage. Han sagde:

»Profeten Joseph Smith har lagt grundvolden til Guds rige i de sidste dage; andre vil rejse overbygningen ...

Brigham Young omkring 1870

Foto: Charles R. Savage

... Jeg ved, at han blev kaldet af Gud, og det ved jeg gennem Jesu Kristi åbenbaringer til mig og gennem Helligåndens vidnesbyrd. Hvis jeg ikke havde lært denne sandhed, ville jeg aldrig være det, der kaldes en »mormon«, ej heller ville jeg have været her i dag« (i *Journal of Discourses*, 9:364-365).

Præsident Young insisterede på, at man skulle fortsætte med at bruge tid og penge på at færdiggøre templet i Nauvoo. Nogle af de hellige syntes, at det var upraktisk, da det var tydeligt, at de hellige ikke ville være i stand til at nyde templet særligt længe. Men præsident Young vidste, at der fra det tempel, selv om det kun ville blive brugt i kort tid, ville komme den kraft, der var nødvendig for at de hellige kunne yde de ofre og udholde de strabadser, de ville møde under udvandringer. Ved at færdiggøre templet udviste han en balance og en blanding af det praktiske, det åndelige og det evige perspektiv.

Beehive House i Salt Lake City blev først beboet af Brigham og Mary Angell Young i 1854. Præsident Young boede der, de resterende 23 år af sit liv.

Med tilladelse fra Library of Congress

»Der var selvfølgelig dem, der kritiserede Brigham Youngs dybe engagement i verdslige og timelige anliggender – hans interesse for at gårdene blev indhegnet, for at forhandle kornkontrakter, for at mobilisere arbejdere til at bygge den transkontinentale jernbane – men hans opfattelse var, at timelige og åndelige anliggender

ikke kunne adskilles. Ved at have så mange forskellige funktioner – profet, forretningsmand, guvernør og familiepatriark, anså han det som sin opgave og mål at fremme sit folks timelige og åndelige velfærd. Han betragtede sig som Herrens forvalter, der skulle benytte alle menneskelige ressourcer – offentlige og private, kirke og stat – til at skabe en økonomisk og social orden, hvor alle Guds børn under hans omsorg kunne leve i fred og fremgang ...

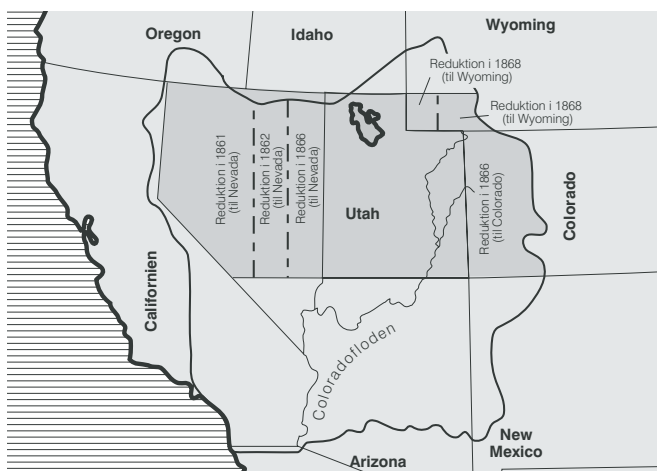
Foto: Charles F. Savage

Brigham Young omkring 1876

Samtidige iagttagere, som vi bør respektere – uddannede, erfarne og ansete personer, der rejste til Utah for at observere ham – lagde vægt på tre karakteristika: Hans selv-tillid, hans oprigtighed og hans gode, sunde fornuft. Fitz Hugh Ludlow, der var en landskendt skribent og kunstkritiker, fandt, at Brigham Young havde en »fuldstændig vished med hensyn til sig selv og sine meninger«

(*The Heart of a Continent*, 1870, s. 368). Guvernør Young, skrev han, var overbevist om, at han udførte Guds værk, og hvis han og andre dødelige gjorde alt, hvad de kunne for at grundlægge Guds rige, så ville Gud gøre resten. Dette hjælper os til at forstå guvernørens fasthed, hans ro og hans urokkelige optimisme når han står over for tilsyneladende umulige situationer« (Leonard J. Arrington og Ronald K. Esplin, »Building a Commonwealth: The Secular Leadership of Brigham Young«, *Utah Historical Quarterly*, sommer 1977, s. 219-220).

SOM KOLONISATOR HAR HAN INGEN LIGE I AMERIKANSK HISTORIE

Den foreslåede stat Deseret

»Mens der blev oprettet mormonforposter, voksede talrige byer frem på gunstige steder ved klippevandsløbene i nærheden af Saltsødalene. Lidt efter lidt modtog den ene dal efter den anden sin del af nybyggere, i den første periode var væksten hovedsageligt sydpå, da klimaet der blev opfattet som værende mere gunstigt til landbrug end nordpå ... I løbet af de første ti år i bjergdalene, blev der grundlagt 100 byer. Kolonierne samlede sig hovedsageligt øst og syd for Great Salt Lake, Jordanfloden og Utah Lake, med en stribe af byer, der løb i sydvestlig retning fra Juab County [i midten af den vestlige del af staten] til det sydvestlige hjørne af Utah. Udover disse hovedgrupper af kolonier, boede en del mormoner i Sanpete County [i midten af staten] og i [andre] forposter ...

Således var de hellige inden for ti år fra deres ankomst til det store Vesten, begyndt at kolonisere grænselandet i et område der strakte sig 1.600 kilometer fra nord til syd og 1.300 kilometer fra øst til vest. Brigham Youngs plan om at tilegne sig Vesten blev virkeliggjort ...

I løbet af de 30 år mormonlederen Brigham Young boede i bjergdalene, grundlagde han med succes og fulgte udviklingen af byer i næsten hver eneste dal i det nuværende Utah, såvel som mange i det sydlige Idaho, Arizona og Nevada. De fleste af byerne som blev bygget af mormonerne lå inden for et rektangulært område, der var 800 kilometer langt og 650 kilometer bredt, hvis man udelader kolonierne i Arizona. Nogle var dog så langt væk som 1.600 kilometer øst for Salt Lake City i Iowa og Nebraska; San Bernardino [Californien] lå omkring 1.200 kilometer sydvest for moderkolonien, mens Fort Lemhi lå i det nordlige Idaho. Det samlede antal mormoner på tidspunktet for Brigham Youngs død (1877) var omtrent 140.000« (Milton R. Hunter, *Brigham Young, the Colonizer*, 1940, s. 354-355, 357).

DEN VEDVARENDE EMIGRATIONSFOND BLEV DANNET

Den vedvarende emigrationsfond blev dannet i 1849 for at hjælpe de hellige, der havde behov for økonomisk hjælp efterhånden som de samledes vestpå fra mange steder i hele verden. I 1853 skrev Det Første Præsidentskab et brev til Kirken, hvori der stod: »Med forsynets velsignelser, vil de fleste eller alle disse midler om at år blive brugt til at hjælpe de fattige med at emigrere. Lad derfor ikke de hellige holde sig tilbage, men lad dem åbne deres tegnebøger og give donationer til præsidenterne for de forskellige sidste dages hellige missioner over hele jorden for at hjælpe den vedvarende emigrationsfond og de hellige med at komme hjem. Og lad alle, der kan, komme uden forsinkelse, og ikke vente på at blive hjulpet af disse midler, men lad dem

hjælpe dem, der ikke kan hjælpe sig selv« (i James R. Clark, saml., *Messages of the First Presidency of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 bind, 1965-1975, 2:116).

Af Brigham Youngs 57 børn, levede 17 sønner og 29 døtre til de blev voksne. De ti ældste døtre havde næsten samme alder. De ser ret barske ud, fordi det dengang ikke var sædvanen at smile til fotografen.

Brugt med tilladelse fra Utah State Historical Society, alle rettigheder forbeholdes

DE HELLIGE KOLONISEREDE MANGE VESTLIGE BYER

Foto: Charles R. Savage

Brigham Young omkring 1864

Brigham Young »sendte grupper ud for at udforske og udvælge gunstige steder til nye kolonier, og han valgte ofte stederne selv. Han sendte grupper af sted bestående af både håndværkere og landmænd til at grundlægge disse nye byer. Brigham holdt personligt opsyn med udstykningen af mange af byerne i opmålte boligblokke med brede gader samt tildelingen af landbrugsjord og bylodder til de hellige.

Samtidig med, at han grundlagde kolonier, skaffede han ligeledes sit

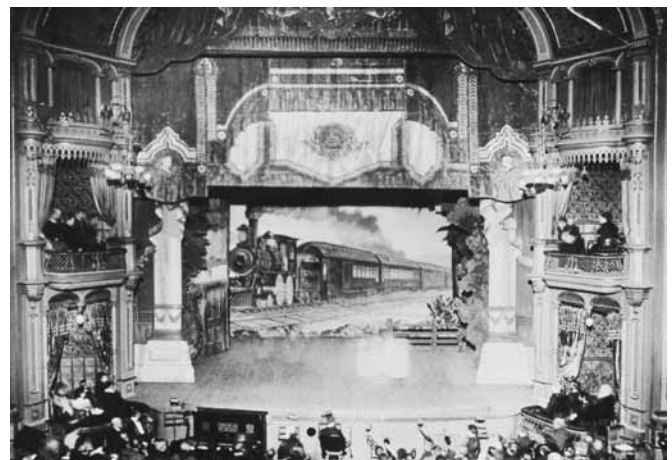
folk et civilt styre med sociale institutioner til deres uddannelse og fornøjelse og det nødvendige materiale til deres økonomiske uafhængighed og fremgang. Den 12. marts 1849 blev han valgt til midlertidig guvernør for »staten Deseret«. Det efterfølgende år, den 28. september 1850, blev Utah et territorium med Brigham som guvernør. Denne stilling besad han indtil 1858, hvor han blev erstattet af Alfred Cumming. Brigham Young

fortjener megen anerkendelse for den succes, som de føderale indianeragenter opnåede, for de føderale kortlægninger af bjergdalene, bygningen af den transkontinentale jernbane og opførelsen af telegrafene, både i sit virke som guvernør og gennem hele hans karriere i Utah som præsident for Mormonkirken.

Alle mormonkolonisationens resultater skyldes til dels, at der blev tilføjet tusindvis af nybyggere til hans rækker, hvilket blev opnået ved at sende missionærer til forskellige dele af USA såvel som Europa, Canada, Latinamerika, Indien, Australien og Stillehavsøerne. Han var i stand til at smelte denne uensartede gruppe af mennesker, der repræsenterede forskellige racer, sammen til en harmonisk, social enhed« (Hunter, *Brigham Young, the Colonizer*, s. 358-359).

HAN STØTTEDE UDDANNELSE OG KULTUR

»Mens mormonkolonisterne byggede huse, grundlagde gårde og dannede en regering, forsøgte de ikke den finere side af livet. Uddannelse, religion, kunst, teater og musik blev fremmet for at udvikle folket socialt. De hellige byggede deres egne teatre og oplærte deres børn i forskellige videnskaber og i musik. Samtidig med, at man opførte private boliger, byggede hver gruppe af kolonister ved fælles hjælp et forsamlingshus, der blev brugt til kirke, som skole og som et sted, hvor man kunne danse og opføre skuespil. I oktober 1847 åbnede den første pionergruppe en skole i et gammelt militærtelt. Selv mens disse nybyggere kæmpede med at bygge deres første huse i Saltsødalene, blev der dagligt afholdt skole. Der gik kun to år, før guvernør Young underskrev en lov, der var blevet vedtaget af den første lovgivende forsamling i staten Deseret, som omfattede oprettelsen af et universitet, senere kendt som University of Utah.

Salt Lake Theatre indvendigt omkring 1900

Med tilladelse fra Utah State Historical Society

Så tidligt som i 1850 blev Salt Lake Musical and Dramatic Association dannet, hvis første forestillinger blev opført i the Bowery på tempelpladsen. Senere i

1852 blev Social Hall bygget. Det var et af de første teatre, der blev opført vest for Missourifloden. Ti år senere erstattede Salt Lake Theatre Social Hall« (Hunter, *Brigham Young, the Colonizer*, s. 359-360).

En af Brigham Youngs døtre skrev: »Far indså, at dette folk, der var næsten totalt isoleret fra verden udenfor, selv måtte sørge for midlerne til at opløfte dem kulturelt og underholde dem. Han må have følt, at denne vanskelige opgave fuldt ud var berettiget, fordi år efter at [Salt Lake] teatret var bygget, sagde han: »Hvis jeg endte på en ø beboet af kannibaler og fik til opgave at gøre dem civiliseret, så ville jeg straks bygge et teater til dette formål.« (Clarissa Young Spencer med Mabel Harmer, *Brigham Young at Home*, 1940, s. 147).

Brigham Young, den 1. juni 1871

Foto: Charles R. Savage

HANS HUMOR OG KÆRLIGHED BLEV PÅSKØNNET

Præsident Brigham Youngs humoristiske sans gjorde ham elsket af hans tilhængere og viste, at han ikke tog sig selv for alvorligt. Da hans sønner blev taget i at donere rekvisitter (uden tilladelse) til et skuespil skrevet af deres venner, sagde præsident Young til tea-

terdirektøren: »Disse drenge har et skuespil. De kalder det »Røverne i Rocky Mountains.« Jeg ved ikke meget om bjergene, men de tømte sandelig min gamle lade. Giv dem en tid på teatret« (citeret i Spencer og Harmer, *Brigham Young at Home*, s. 160).

Den egenskab, som de sidste dages hellige hædrede og ærede præsident Young mest for, var den kærlighed han udviste i sin omsorg for hver af dem, selv fra starten af hans lederskab. På prærien, hvor de gjorde ophold ved et sted kaldet Hickory Grove, var han hele dagen beskæftiget med udenfor i regnen at arrangere vogne, sætte telte op, hugge brænde og sørgede på enhver måde for, at alle havde det godt. Senere i Utah insisterede han på at møde ethvert vogntog- eller håndkærre-kompagni, han kunne, og han ville ikke gå før hver eneste sjæl havde et sted at bo og havde fået et job, så de kunne være sikret.

Præsident Brigham Young ledte Kirken i 33 år. Han kendte til dette værks guddommelighed og skæbne. Han bragte Kirken vestpå og hjalp med at grundlægge en base, hvorfra Guds rige kan fortsætte med at gå frem og fylde jorden.

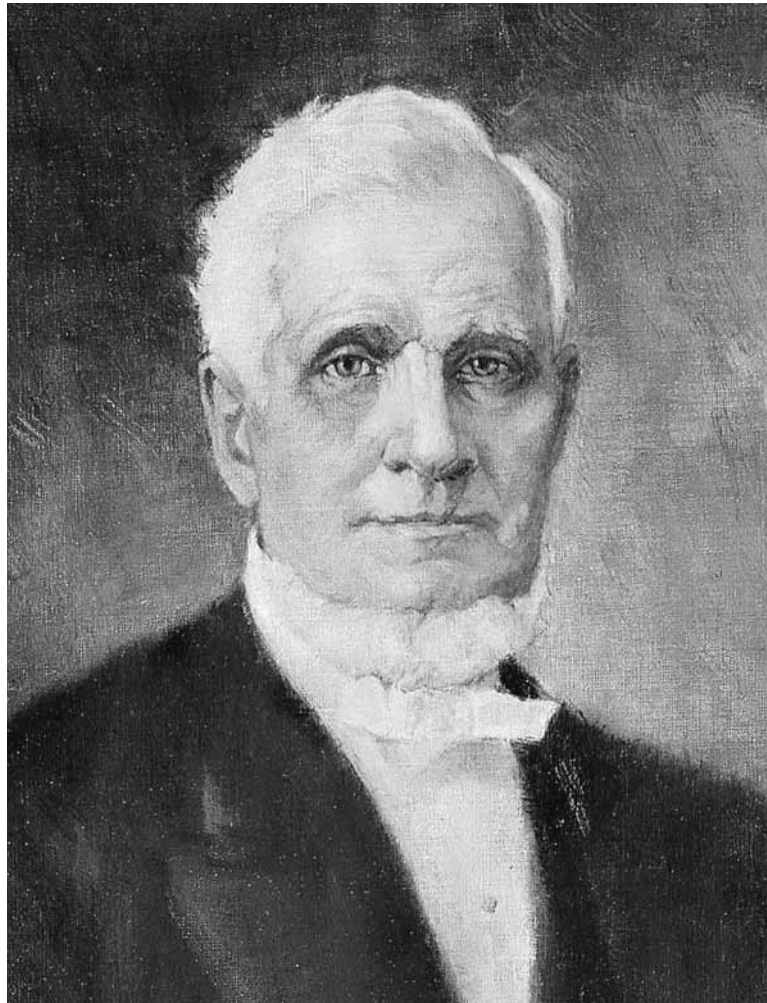

Brigham Young omkring 1876

Foto: Charles R. Savage

John Taylor

KIRKENS TREDJE PRÆSIDENT

Malet af John W. Clawson

VIGTIGE BEGIVENHEDER I JOHN TAYLORS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 1. november 1808 i Milnthorpe i Westmoreland i England som søn af James og Agnes Taylor.
- 23 Han immigrerede til Toronto i Canada (1832).
  - 24 Han giftede sig med Leonora Cannon (28. jan. 1833).
  - 27 Han blev døbt ind i Kirken af Parley P. Pratt (9. maj 1836); han blev senere kaldet til at præsidere over Kirken i den østlige del af Canada (1836).
  - 30 Han blev ordineret til apostel af Brigham Young og Heber C. Kimball (19. dec. 1838).
  - 31-32 Han tjente sin første mission på De Britiske Øer (dec. 1839-apr. 1841).
  - 33-37 Han var redaktør på avisen *Times and Seasons* og *Nauwoo Neighbor* (feb. 1842-foråret 1846).
  - 35 Han blev såret af en pøbelhob i Carthage fængsel (27. juni 1844).
  - 37-38 Han tjente sin anden mission i Storbritannien (1846-1847).
  - 40-43 Han var på mission i Frankrig og Tyskland (okt. 1849-aug. 1852).
  - 42-43 Han skrev *The Government of God* (1851-1852).
  - 46-48 Han udgav avisen *The Mormon* i New York City (feb. 1855-sep. 1857).
  - 49-68 Han var medlem af Utah-territoriets lovgivende forsamling (1857-1876).
  - 63 Morrills antibigami-lov blev vedtaget, hvilket indskrænkede Kirkens ret til at besidde ejendomme (3. juni 1862).
  - 68 Han ledte Kirken som præsident for De Tolv Apostles Kvorum efter Brigham Youngs død (29. aug. 1877).
  - 71 Han blev Kirkens præsident (10. okt. 1880); Den Kostelige Perle blev godkendt som en del af skrifterne (10. okt. 1880).
  - 73 Han udgav *An Examination into and an Elucidation of the Great Principle of the Mediation and Atonement of Our Lord and Savior Jesus Christ* (1882); USA's kongres vedtog Edmunds-loven, der erklærede flerkoneri for ulovligt (16. feb. 1882).
  - 75 Han indviede templet i Logan (17. maj 1884).
  - 76 Han gav sin sidste offentlige tale; han trak sig derpå tilbage til eksil på grund af forfølgelserne mod flerkoneri (1. feb. 1885).
  - 78 Edmunds-Tucker-loven, der juridisk opløste Kirken trådte i kraft (17. feb. 1887); han døde i Kaysville i Utah (25. juli 1887).

Familien Taylors ejendom i Milnthorpe i Westmoreland i England

John Taylor var den første og eneste af Kirkens præsidenter, der ikke var født i USA. Han blev født i Milnthorpe i Westmoreland i England i januar 1808, som søn af James og Agnes Taylor; moderens pigenavn var også Taylor. John var et ud af ti børn; han havde syv brødre og to søstre. Tre af hans brødre døde som spæde, og hans ældste bror døde som 22-årig. Selvom de ikke var velhavende, så var familien Taylor tæt knyttede og religiøse, og børnene blev belært om værdien af hårdt arbejde. John arbejdede på en gård på familiens jord, og senere blev han uddannet som trædrejer.

Hans forældre var medlemmer af Church of England, men selv om han var blevet døbt som spæd, var han ikke særligt interesseret i sine forældres tro. Som ung blev han vejledt ved drømme og syner.

»Når jeg var alene,« skrev han, »og nogle gange sammen med andre, hørte jeg ofte sød, blid og melodisk musik, som stammede det fra engle eller overnaturlige væsener.« Da han stadig var en lille dreng, så han i et syn en engel i himlene, der holdt en trompet for munden og udsendte et budskab til landene. Han forstod ikke betydningen af dette syn førend senere i livet« (B. H. Roberts, *The Life of John Taylor*, 1963, s. 27-28).

Beetham-skolen. John Taylors familie flyttede til Hale i Westmoreland, da han var ti eller elleve år gammel, og han gik på denne skole, som lå cirka 1,5 kilometer nord for hans hjem.

HANS TIDLIGE ÅR VISTE HANS DYBE RELIGIØSE NATUR

John Taylors familie flyttede tit i hans barndom. Som 14-årig kom han i lære hos en bødker. John forlod hjemmet for at lære kunsten at arbejde med en trædrejebænk. Han lærte og udmærkede sig i den profession fra sit femtende til sit tyvende år.

Maleri af Frederick H. Piercy

John Taylor som ung

Da John Taylor var i teenageårene tilsluttede han sig metodistkirken og arbejdede aktivt for at engagere sine venner i bøn og andre religiøse aktiviteter. Hans nidkærlighed og medfødte evner til at udtrykke sig, gjorde et sådant indtryk på kirkelederne, at han som 17-årig blev udnævnt til lægprædikant. En dag, da han var på vej til en aftale,

blev han overvældet af en kraftig indflydelse. Han vendte sig mod sin ledsager og sagde: »Jeg føler stærkt i mit sind, at jeg skal tage til Amerika og prædike evangeliet!« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 28).

John Taylors forældre flyttede til Toronto i Canada i 1830. I 1832 åbnede der sig en mulighed for, at John kunne slutte sig til dem. Mens hans skib stadig var i Den Engelske Kanal løb det ind i så slemt et uvejr, at flere fartøjer omkring dem forliste i stormen. Officererne og besætningen forventede, at deres skib kunne synke hvert øjeblik, men John forblev rolig.

»Åndens stemme sagde stadig inden i ham: »Du skal tage til Amerika og prædike evangeliet.« »Så overbevist var jeg om min skæbne,« sagde han, »at jeg ved midnattid gik op på dækket og midt iblandt de rasende elementer, følte jeg mig lige så rolig, som hvis jeg havde siddet i dagligstuen derhjemme. Jeg troede på, at jeg ville nå til Amerika og udføre mit værk« (Roberts, *Life of John Taylor*, s. 29).

STUDIUM AF SKRIFTEN HJALP HAM MED AT FINDE JESU KRISTI KIRKE OG HANS HUSTRU

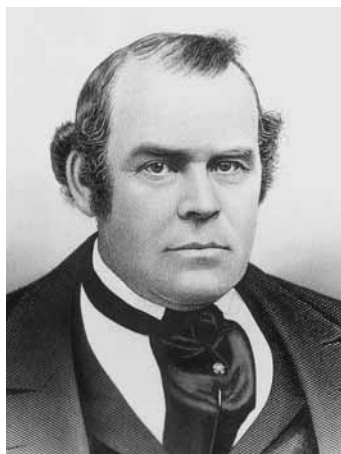
John Taylor slog sig ned i Canada i nærheden af sine forældre. Der udøvede han sit håndværk. Han sluttede sig til den lokale metodistkirke og blev snart beskæftiget som klasselærer og omrejsende prædikant. Det var mens, han var optaget af dette arbejde, at han mødte Leonora Cannon. Leonora, der var tolv år ældre end John, afviste hans første frieri, men senere blev hun gennem en drøm overbevist om, at hun skulle være hans hustru.

John Taylor og nogle få nære venner opdagede gennem deres studier, at deres tro i væsentlig grad afveg fra kirken på Det Nye Testaments tid og fra Jesu Kristi lærdomme. Om denne oplevelse sagde han senere: »Da vi ikke kendte denne kirke [Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige], mødtes nogle stykker af os med det formål at gennemgå skriften; og vi fandt ud af, at Jesus og apostlene belærte om visse lærdomme, som hverken metodisterne, baptisterne, presbyterianerne, episkopalerne eller andre religiøse sekter belærte om; og vi konkluderede, at hvis Bibelen var sand, så var den moderne kristendoms lære ikke sand; eller hvis den var sand, så var Bibelen falsk. Vore undersøgelser var uvildige, og vores søgen efter sandhed blev udvidet. Vi gennemgik ethvert religiøst princip, som vi blev opmærksomme på og undersøgte de forskellige systemer, som sekterne belærte om, for at finde ud af, om der var nogen, der var i overensstemmelse med Guds ord. Men det lykkedes os ikke at finde nogen. Foruden vores forskning og undersøgelser bad og fastede vi til Gud; og indholdet af vore bønner var, at hvis han havde et folk et sted på jorden, og præster, der var bemyndiget til at prædike evangeliet, om han så ikke ville sende os en. Det var den tilstand, som vi var i« (i *Journal of Discourses*, 23:30).

John Taylors hustru Leonora Cannon Taylor (1796-1868)

PARLEY P. PRATT HAVDE SVAR PÅ HANS BØNSOMME FORESPØRGSLER

Parley P. Pratt

Ældste Parley P. Pratt, et medlem af De Tolv Apostles Kvorum, tog til Canada for at forkynde genoprettelsen af Kristi fordums kirke. Han fandt John Taylor, der studerede, sammenlignede, overvejede, udfordrede og derpå søgte inspiration fra himlen. Johns søgen efter Kristi kirke var opfyldt.

John Taylor sagde: »Omkring denne tid [maj 1836] henvendte Parley P. Pratt sig til mig med et introduktionsbrev fra en købmand, som jeg kendte. Jeg følte mig underlig til mode ved at møde ham. Jeg havde hørt

mange historier mage til dem, som I har hørt, og jeg må indrømme, at jeg syntes, at min ven havde trængt sig noget på ved at sende en mand af denne overbevisning til mig. Men, jeg modtog ham høfligt, som jeg var nødt til. Jeg fortalte ham dog ligeud om mine følelser, og at jeg i mine undersøgelser ikke ønskede nogle fabler; jeg bad ham om at holde sig til skriften. Vi talte sammen i tre timer eller mere, og han holdt sig så tæt til skriften, som jeg kunne ønske, og beviste alt, hvad han sagde ud fra dem. Bagefter nedskrev jeg otte prædikener, som han fremførte, så jeg kunne sammenligne dem med Guds ord. Jeg fandt intet, der var modstridende. Jeg gennemgik Mormons Bog og profetierne omkring den; det passede også. Jeg læste derpå bogen »Lære og Pagter«; og fandt intet der, der stred med skriften. Han opfordrede os til at omvende os og blive døbt til syndernes forladelse, og vi skulle modtage Helligånden. »Men hvad er det?« spurgte vi; »den samme,« svarede han, »som på apostlenes tid, alt andet er ligegyldigt.« En række andre og jeg selv blev døbt [den 9. maj 1836]« (»Three Nights' Public Discussion ...«, i *A Series of Pamphlets, by Orson Pratt ...*, 1851, s. 17-18).

Maleri af Paul Mann

Kort tid efter sin dåb blev John Taylor kaldet til at være den præsiderende ældste for Kirken i Canada. Ældste Pratts inspirerede kald til at prædike evangeliet for folk i Toronto i Canada, bragte ikke kun den mand ind, som blev Kirkens tredje præsident; det førte også til Mary Fieldings konvertering. Hun blev senere gift med Hyrum Smith, og blev mor til præsident Joseph F. Smith og bedstemor til præsident Joseph Fielding Smith.

HAN VAR EN FORTALER FOR PROFETEN JOSEPH SMITH

Næsten et år efter John Taylors konvertering mødte han profeten Joseph Smith i Kirtland i Ohio. Da de havde hilst på hinanden og havde tilbragt noget tid sammen, styrkede den ånd, der strålede ud fra profeten sammen med hans belæringer og forklaringer om evangeliet, i høj grad Johns vidnesbyrd om den genoprettede kirke.

Templet i Kirtland

Han besøgte Kirtland under frafaldets mørke dage og forsvarede profeten Joseph Smith med sit vidnesbyrd foran forsamlinger af apostater, der truede med at slå enhver ihjel, som talte profetens sag. Han mødtes også med medlemmer af Kirken, hvis tro var begyndt at svigte, og som var begyndt at blive kritiske mod profeten. Blandt dem var ældste Parley P. Pratt, som lagde vægt på at udtrykke sine klager og sin kritik. Til den apostel og missionær, hvis lærdomme og vidnesbyrd for ikke så længe siden havde ført ham ind i Kirken, sagde John Taylor: »Jeg er overrasket over at høre dig tale sådan, bror Parley. Før du forlod Canada, bar du et stærkt vidnesbyrd om, at Joseph Smith var Guds profet og om sandheden af det værk, som han har indledt; og du sagde, at du vidste de ting ved åbenbaring og ved Helligåndens gave. Du gav mig en streng befaling om, at selvom du eller en engel fra himlen sagde noget andet, så skulle jeg ikke tro det. Bror Parley, nu er det ikke mennesker jeg følger, men Herren. De principper, som du lærte mig, førte mig til ham, og jeg har nu det samme vidnesbyrd, som du dengang glædede dig over. Hvis værket var sandt for seks måneder siden, er det sandt i dag; hvis Joseph Smith var en profet dengang, er han en profet nu« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 40).

Ældste Pratt »forsøgte ikke mere at lede ældste Taylor på afveje; ej heller argumenterede han mere. »Han og mange andre,« sagde ældste Taylor, »befandt sig under en mørk sky; han kom snart overens med profeten Joseph og blev gengivet fuldt fællesskab« (Roberts, *Life of John Taylor*, s. 40).

Under de mørke dage i Kirtland søgte apostaterne at blive hørt. En mand, der var fuld af løgn, talte og langede ondskabsfuldt ud efter profeten Joseph Smiths karakter, som ikke var til stede. John Taylor udholdt det så længe, han kunne og søgte så derpå og fik tilladelse til at tale til gruppen. Han begyndte med at minde dem om det fordums Israels oprør mod Herren og hans profet Moses. Han spurgte derpå tilhørerne om at identificere kilden til deres nuværende kundskab om Guds rige og om alle åndelige anliggender. Han svarede selv på sit spørgsmål: »Det var Joseph Smith, der under den Almægtiges ledelse, udarbejdede det første princip, og

det er fra ham vi skal forvente yderligere belæringer. Hvis den ånd, som han viser ikke bringer velsignelser, er jeg meget bange for, at den, der er udvist af dem, der har talt, højst sandsynligt ikke vil sikre dem. Israels børn hengav sig forud til oprør og afgudsdyrkelse efter at have set Guds magt manifesteret i deres midte, og der er sandelig meget stor fare for, at vi gør det samme« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 41).

Disse begivenheder i Kirtland skabte John Taylor et ry som en mand, der med stort mod og veltalenhed forsvarede evangeliet. Det var dog under andre omstændigheder, at han blev kendt som »frihedens forkæmper.« Da ældste Taylor blev opfordret til at forsvare Kirken og dens medlemmers rettigheder over for deres fjender, lærte denne englænder hurtigt at påskønne de forfatningsmæssige friheder, der ved lov er garanteret alle, der bor i USA.

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL OG TIL AT TJENE SOM MISSIONÆR I EUROPA

Maleri af Lonius Pratt

Som 29-årig modtog John Taylor en indkaldelse fra profeten Joseph Smith om at slutte sig til de hellige i Missouri. Det var mørke tider; de trofaste var blevet drevet ud af Ohio og kort tid efter, at han var kommet til Missouri efter en besværlig rejse på næsten 3.200 kilometer, blev de hellige også drevet ud af Missouri.

Ældste Taylor blev kaldet og ordineret til apostel den 19. december 1838, nogle få dage efter sin 30 års fødselsdag. De Tolv Apostles Kvorum havde ved åbenbaring fået besked om at forlade Far West i Missouri den 26. april 1839 og rejse til England (se L&P 118).

De brødre der tog på disse missioner forlod deres familie, der var fattige og syge. Ældste Taylor skrev om sine blandede følelser, da han tog af sted til England: »Tanken om de prøvelser, som de netop havde udholdt ... usikkerheden om, hvorvidt de kunne blive i det hus, de nu boede i – og som kun bestod af et enkelt rum – de udbredte sygdomme, brødrenes fattigdom, usikkerheden om, hvad pøbelen ville gøre, sammen med uvisheden om, hvad der kunne ske, mens jeg var væk, fremkaldte ikke helt almindelige følelser ... Men tanken om, at jeg på Israels Guds vegne kunne drage ud for at gense mit fødeland og forklare den evige sandheds principper og lade dem vide det, som Gud har åbenbaret til jordens

frelse, overkom enhver anden følelse« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 67-68).

Ældste Taylor var selv fattig og havde et meget dårligt helbred. Men ligesom sine ledsagere følte han, at deres prøvelser kun var for et øjeblik, og han vidste, at Herren ville sørge for dem. Sammen med Brigham Young og andre tog han tilbage til Missouri, så de kunne tage af sted på deres mission til England, på den dag og fra det sted, som Herren havde befaleet (se L&P 118:4-5).

HAN BAR VIDNESBYRD I LIVERPOOL I ENGLAND

Portrættik med John Taylor af Frederick Piercy

Efter en hård rejse, ankom ældste Taylor og hans missionærkammerater i England og fik til opgave at arbejde i havnebyen Liverpool. De mødtes med medlemmer af en protestantisk menighed, der søgte efter gengivelsen af Helligånden og Kristi riges komme. Ældste Taylor talte med nogle af gruppens ledere og bar et

kraftfuldt vidnesbyrd om genoprettelsen af de gaver og velsignelser, som de søgte:

»Brødre og venner, vi er Jesu Kristi ydmyge tilhængere og kommer fra Amerika. Jeg er for nylig ankommet til dette sted og har rejst 8.000 kilometer uden pung eller taske, og jeg vidner for jer, mine brødre, at Herren har åbenbaret sig selv fra himlen og har givet os disse ting, som I så ivrigt leder efter og beder om at måtte modtage. (Der blev råbt: »Ære være Gud,« af mange af de tilstedeværende, og der blev vist store følelser).

Det, som Johannes taler om i Johannes' Åbenbaring, har fundet sted: Jeg så endnu en engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden, og for alle folkeslag og stammer, tungemål og folk, og englen sagde med høj røst: Frygt Gud og giv ham ære, for timen er kommet, da han dømmes. Brødre, vi, Guds tjenere, er kommet til dette sted for at advare indbyggerne om den forestående fare og opfordre dem til at omvende sig og blive døbt i Jesu Kristi navn, og de skal modtage Helligåndens gave.

Jeg føler et brændende ønske om at bære dette vidnesbyrd. Jeg føler Herrens ord som en ild i mine knogler, og jeg begejstret for at have en mulighed for at forkynde jer, de velsignelser, som I leder efter, så at I sammen med os kan glædes over de storslåede ting,

som Gud har åbenbaret til verdens frelse i de sidste dage« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 77-78).

Foto med tilladelse fra James F. Moss

Mens ældste Taylor var på De Britiske Øer besøgte han Irland. Der mødte han Thomas Tait. Mens de gik nær ved Loch Brickland, bad hr. Tait om at blive døbt og var den første person, som missionærerne døbte i Irland.

Det var passende, at John Taylor i en af sine første prædikener i England bar vidnesbyrd om synet med engelen, der holdt en trompet, som han havde haft, mange år før han sluttede sig til Kirken. Synet var blevet opfyldt; engelen var kommet, og evangeliet var blevet gengivet. Ved ældste Taylors vedvarende indsat blev ti mennesker fra den forsamling snart døbt. Fra denne spæde begyndelse gik værket hurtigt fremad, og der blev etableret en stor gren i Liverpool.

HAN UDHOLDT MODSTAND PÅ ISLE OF MAN

Mens John Taylor var på mission på De Britiske Øer, arbejdede han i en periode på den smukke Isle of Man i Det Irske Hav, som var det sted, hvor hans hustru Leonora var født og opvokset. I næsten hvert eneste område på hans mission blev han udfordret af den lokale gejstlighed til at forsvare det gengivne evangelium. På Isle of

Man udfordrede fire præster ham. Pastor Robert Heys var meget imod Kirkens påstand om, at den var grundlagt på ny åbenbaring. Pastor Heys baserede sin påstand på tre passager fra Bibelen, der syntes at forbyde, at ny åbenbaring kunne føjes til skriften.

Ældste Taylor svarede følgende: »Denne [pastor Heys' argument om, at »Gud har forordnet og sagt, at man *hverken må føje noget til ... eller tage noget fra* Bibelen] må i sandhed være *ny åbenbaring*, for en sådan *forordning* eller *erklæring* findes ikke i hele den

hellige skrift! Det er sandt, han citerer tre passager – en fra Femte Mosebog (se 5 Mos 4:2), en fra Ordsprogenes Bog (se Ordsp 30:5-6) og en fra Johannes' Åbenbaring (se Åb 22:18-19); men ingen af dem indeholder forordningen! Det i Femte Mosebog henviser udelukkende til Lovbogen. Hvis de erklærede, at Guds åbenbaringer var *komplette*, var de andre skrifter aldrig blevet skrevet. Det i Ordsprogenes Bog henviser til den del af den hellige skrift, som fandtes på det tidspunkt. Hvis det erklærede, at den hellige skrift var *komplet*, ville der ikke have været en fortsat nedskrevet åbenbaring. Det i Johannes' Åbenbaring henviser kun til Apokalypsen, der, da den blev skrevet, var en separat bog, uden forbindelse med de andre bøger i Det Nye Testamente, som dengang ikke var samlet; det kunne derfor ikke henvises til en anden bog eller andre bøger i den hellige skrift. Ifølge hans egen fortolkning af de ovenstående skriftsteder, vil han ved at citere fra Ordsprogenes Bog forkaste Det Nye Testamente og alle de profeter, der profeterede efter Salomos dage; og i hans citat fra 5. Mosebog vil han forkaste hele Bibelen med undtagelse af de fem Mosebøger. Men lad hr. [Heys] passe på, at han ikke selv udsætter sig for forbandelsen ved at ændre ordenes betydning i de selv samme bøger, som forbudet i særdeleshed henviser til!« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 94-95).

Nauvoo i Illinois

Prøvelser og modstand kan hjælpe med at opbygge Guds rige. Den modstand, som ældste Taylor mødte på Isle of Man, tiltrak mange folk til debatterne, og de opdagede, at hans budskab indeholdt svar på deres spørgsmål. Ældste Taylor og hans missionærkammerat grundlagde en blomstrende gren på øen, før de vendte tilbage til England.

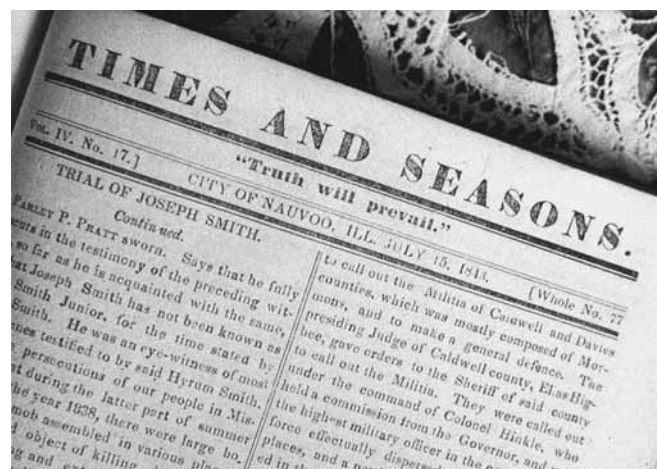

Foto: Don O. Thorpe

John Taylor havde forladt England flere år forinden, idet han stærkt havde følt, at han skulle tage til Amerika og prædike evangeliet. Ironisk nok, så tog han til Amerika og *fandt* evangeliet; derpå blev han kaldet tilbage til England for at *prædike* evangeliet.

INDSAMLINGENS ÅND PÅVIRKEDE DE HELLIGE

John Taylors hjem i Nauvoo

»Da apostlene påbegyndte deres mission havde profeten Joseph Smith pålagt dem, at de ikke umiddelbart skulle sige noget angående indsamlingen af folket. Det var uden tvivl den usikre tilstand, som Kirken var i på det tidspunkt, som var anledningen til dette råd. Apostlene fulgte selvfølgelig pålægget; men ikke så snart var folk blevet døbt, førend de blev grebet af et ønske om at indsamles med hovedparten af Kirken. »Jeg synes, at det er svært at holde noget fra de hellige,« skriver ældste Taylor, »for Guds Ånd åbenbarer det for dem ... For nogen tid siden drømte søster Mitchel, at hun og hendes mand og en række andre var ombord på et fartøj, og at der var andre fartøjer fyldt med hellige, der var på vej et sted hen. Hun følte sig meget glad og frydede sig i Herren« (Roberts, *Life of John Taylor*, s. 96).

Efter, at problemerne i Missouri var hørt op på grund af Kirkens udvandring til Illinois, og efter, at profeten havde meddelt apostlene i England, at emigrationen kunne påbegyndes, hjalp ældste John Taylor med at oprette et fast afskibningskontor i Liverpool og hjalp mere end 800 omvendte med at emigrere til Amerika.

Bohave fra John Taylors hjem

HAN AFLAGDE RAPPORT TIL DE BRITISKE HELLEGE OM MISSIONEN

Før ældste John Taylor rejste til Nauvoo sammen med de andre apostle i starten af 1841, skrev han en rapport til de hellige i England om sit arbejde. I den sagde han: »Jeg føler trang til at fryde mig for Herren, fordi han har velsignet mine ydmyge bestræbelser på at fremme hans sag og rige og for alle de velsignelser, som jeg har modtaget fra denne ø; for selvom jeg har rejst 8.000 kilometer uden pung eller taske, og har rejst lige så langt i dette land med tog, diligence, dampskibe, hestevogne, på hesteryg og på næsten enhver måde, og har været blandt fremmede i fremmede egne, har jeg aldrig manglet penge, tøj, venner eller et hjem fra dagen for min ankomst og indtil nu; ej heller har jeg nogen- sinde bedt nogen om en eneste kvartpenny. På denne måde har jeg prøvet Herren, og jeg ved, at han holder sit ord. Og nu, hvor jeg tager af sted, bærer jeg vidnes- byrd om, at dette er Guds værk – at han har talt fra himlene – at Joseph Smith er Guds profet – at Mormons Bog er sand; og jeg ved, at værket vil skride fremad indtil »verdensherredømmet er vor Guds og hans Kristi rige« (»Communications«, *Millennial Star*, maj 1841, s. 15-16).

Ældste Taylor løftede en advarselsrøst i hele sit til- delte missionsområde i England. Tusindvis samlede sig om sandhedens banner, som han hjalp med til at holde højt. Han udbredte og forsvarede troen i England og vendte derpå tilbage til Nauvoo.

HAN ANSØGTE KONGRESSEN OM ERSTATNING

Så tidligt som i 1831 var medlemmer af Kirken begyndt at slå sig ned i det vestlige Missouri. I april 1832 begyndte der at opstå problemer mellem medlemmerne og deres naboer. De sidste dages hellige blev til sidst drevet fra område til område og i efteråret 1838, blev de drevet ud af staten Missouri til Illinois. I 1839 begyndte

medlemmer af Kirken, som et forsøg på at opnå erstat- ning for deres lidelser, at skrive beedigede skriftlige erklæringer, der på lovlig vis dokumenterede uretfær- dighederne.

Efter, at medlemmerne af Kirken var blevet drevet ud af deres bosættelser i Missouri, gjorde de mindst tre forsøg på at opnå erstatning fra USA's Kongres. Ældste John Taylor var en af de ledere, der var udpeget til at ansøge Kongressen om erstatning for den uret, som var blevet påført de sidste dages hellige i Amerika. Alle for- søg på erstatning blev afvist eller ignoreret af regeringen.

HAN TJENTE I MANGE STILLINGER I NAUVOO

John Taylor var auditør og oberst i Nauvoo-legionen, medlem af Nauvoos byråd og medlem af bestyrelsen på Nauvoo Universitet. Han tjente som redaktør for *Times and Seasons*, Kirkens officielle avis, og som redaktør af *Nauvoo Neighbor*. *Nauvoo Neighbor* blev udgivet fra maj 1843 til oktober 1845. Den skrev om Nauvoos byråd, den lokale ret, statens lovgivende forsamling og natio- nale og internationale nyheder. Avisen bragte regel- mæssigt artikler, der omhandlede lokale interesser, såsom landbrug, litteratur, videnskab og religion. John Taylor var i alle sine skrivelser frygtløs i sine bestræ- belser på at forsvare Kirken og Joseph Smith.

EN NY ÆGTESKABSORDEN BLEV ÅBENBARET

John Taylors sønner

Da de tolv apostle vendte tilbage til Nauvoo, stod de overfor en udfordring, hvis lige de ikke havde mødt på deres mission. Profeten Joseph Smith underviste dem i behovet for genoprettelsen af celestiale ægteskab, inklusive læren om flere koner. Det var svært for dem.

John Taylor skrev om sine følelser: »Jeg havde altid haft en meget striks indstilling til dyd, og som gift mand følte jeg, ud over dette princip, at det var noget forfær- deligt noget at gøre. Tanken om at bede en ung kvinde

om at gifte sig med mig, når jeg allerede havde en hustru! Det var noget, der ville oprøre følelserne fra det allerdybeste af den menneskelige sjæl. Jeg havde altid haft det strengeste syn på kyskhed ... Derfor var det, med de følelser jeg havde, kun en kundskab om Gud og Guds åbenbaringer og sandheden deraf, der gjorde mig i stand til at tage imod et sådant princip« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 100).

Lydig mod profetens råd og med Leonoras samtykke indgik ældste Taylor flere ægteskaber og blev en af Kirkens hovedtalsmænd for dets forsvar resten af sit liv.

Flerkoneri var måske den sværeste af Guds love, som nogle af de første hellige fik befaling om at efterleve. Men det tjente Herrens formål, og det var en timelig prøve på deres tro på Herren og på deres lydighed mod hans talerør på jorden.

JOSEPH SMITH BLEV NOMINERET TIL USA'S PRÆSIDENT

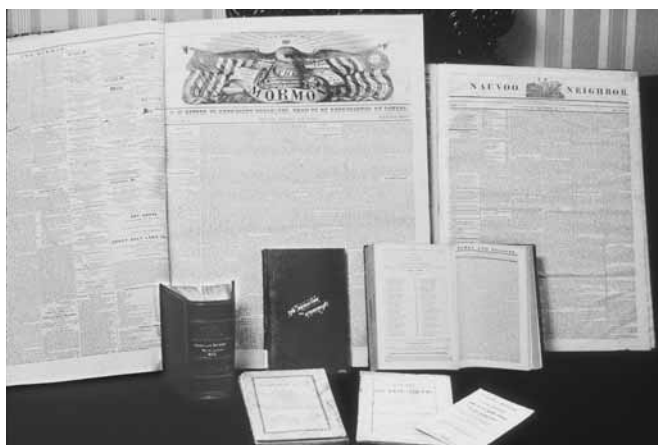

Foto: Don O. Thijs

Eksempler på aviser, bøger og brochurer, som John Taylor udgav

I februar 1842 blev ældste John Taylor medredaktør (og senere redaktør) for Kirkens tidsskrift *Times and Seasons*. Et år senere påtog han sig posten som redaktør for den ugentlige avis *Nauvoo Neighbor*. Ældste Taylors spalter blev snart kendt for deres kraftfulde og ligefremme ånd.

I 1844 var der præsidentvalg. De hellige havde stærke indvendinger imod kandidaterne fra begge de nationale partier. Begge de store partier var blevet kontaktet, men ingen af dem ville love at hjælpe med at beskytte de helliges forfatningsmæssige rettigheder. Der var endog stærke antydninger af, at der ville blive lagt planer om at forfølge de hellige yderligere efter valget.

I Illinois udgjorde de hellige en betydelig stemmenhed. John Taylor nominerede i en leder i *Nauvoo*

Neighbor, profeten Joseph Smith til USA's præsident. Blandt årsagerne til at gøre dette, sagde han: »Under de nuværende omstændigheder har vi ingen andre alternativer, og hvis vi kan opnå vores mål, er det godt, og hvis ikke, så har vi tilfredsstillelsen af at vide, at vi har handlet samvittighedsfuldt og har brugt vores bedste dømmekraft; og hvis vi skal spille vores stemme, skal det hellere være på en værdig end på en uværdig person, som måske vil bruge det våben, vi giver ham i hånden til at ødelægge os med« (»Who Shall Be Our Next President!« *Nauvoo Neighbor*, 14. feb. 1844).

HAN ÆREDE LANDETS LOVE

I dag søger Kirken at være politisk neutral, men de hellige opfordres til at tage aktivt del i udvælgelsen af hvem, der skal lede dem. Medlemmerne bliver rådet til at vælge ansvarsfulde, moralske personer, der vil søge at opretholde menneskehedens suveræne rettigheder og friheder, og som er modtagelige over for folkets retfærdige ønsker. De sidste dages hellige opfordres til at efterligne John Taylors eksempel og tale åbent om emner, der har afgørende virkning på landets og dets indbygges velbefindende. I en anden leder forklarede ældste Taylor, hvorfor det er nødvendigt, at vi lader vores stemme blive hørt:

»Hvis nogen person vil blande sig i politiske anliggender, bør det bestemt være dem, hvis sind og dømmekraft er påvirket af korrekte principper – religiøse såvel som politiske; ellers vil de personer, der bekender sig til religion, blive styret af dem, der ikke bekender sig til nogen; være underkastet deres regler; opleve, at loven og Guds ord bliver trampet under fode og blive ligeså ugudelige som Sodoma og ligeså fordærvede som Gomorra og være rede til den endelige ødelæggelse. Vi er blevet fortalt, at »når de ugudelige regerer, sørger folket« (L&P 98:9). Det har vi i rigt mål prøvet i staten Missouri, og da vi en gang har brændt fingrene, så frygter vi ilden. Menneskehedens sag, retfærdighedens sag, frihedens sag, patriotismens sag og Guds sag kræver, at vi bestræber os på at indsætte retfærdige ledere. Vore åbenbaringer fortæller os, at vi *med flid skal søge* efter retskafne og kloge mænd (se L&P 98:4-10) ...

Lad enhver mand, der hader undertrykkelse, og som elsker retfærdighedens sag ikke blot stemme; men lad ham bruge sin indflydelse til at opnå stemmer fra andre, så at vi på enhver lovlig måde kan støtte den mand, hvis udvælgelse på langt sigt vil sikre landets bedste« (»Religion and Politics«, *Times and Seasons*, 15. mar. 1844, s. 471).

HAN BLEV SÅRET I CARTHAGE FÆNGSEL

Carthage fængsel i Illinois

Da profeten Joseph Smith blev indsat i fængslet i Carthage, var ældste John Taylor med ham.

Han sov i den samme celle, støttede og trøstede, nægtede at forlade fængslet, da han fik muligheden for frihed og liv, og sang en salme, der indeholdt de højeste principper, som lå til grund for

hans eget og profetens offer (»En stakkels sorgbetyngt mand«); parerede pistolerne i celledøren, og blev selv såret, da det mislykkedes. Flugt var umulig. Han blev skudt fire gange, og han overlevede.

Det øverste værelse i Carthage fængsel, hvor profeten Joseph Smith og hans bror Hyrum mødte martyrdøden, og John Taylor blev såret.

Maleri af Gary E. Smith

Det var en varm eftermiddag lidt over 5 den 27. juni 1844. Pøbelen var flygtet i panik, da de havde udført deres onde hensigter. Joseph Smith, profeten, der var kaldet til at stå i spidsen for evangeliets sidste og største uddeling, lå død uden for fængslet nær ved brønden, hvor han var styrtet ned fra det øvre vindue. Hans elskede ældre bror Hyrum lå død på gulvet i det rum,

hvor de havde været holdt fangne. Den hårdt sårede John Taylor lå på noget halm under en gammel, snavset madras i det tilstødende rum, hvor Willard Richards hurtigt havde slæbt ham ind for at skjule ham for morderne. Han kunne have mødt den samme skæbne, men Herren ville det anderledes. Der var stadig missioner, der skulle udføres, og kaldelser, der ventede.

Fyrré år senere, sagde præsident Taylor, da han talte om sin oplevelse ved martyriet: »Var der noget overraskende ved alt dette? Nej. Hvis de i fordums tid dræbte Jesus, vil den samme følelse og indflydelse så ikke medføre det samme resultat i disse tider? Jeg var klar over prisen, da jeg begyndte, og jeg var parat til at betale den« (i *Journal of Discourses*, 25:92).

Foto: Don O. Thorpe

John Taylors ur, som han havde på i Carthage fængsel. Det menes, at uret reddede hans liv, da det blev ramt af en af patronerne.

HAN IRETTESATTE DEM, DER TROEDE, AT KIRKEN VILLE FALDE VED JOSEPHS SMITHS DØD

Profeten Joseph og Hyrums Smiths død fik mange af Kirkens fjender – og endda nogle af Kirkens medlemmer – til at tro, at Kirken ville falde. I en leder i *Times and Seasons* fremførte John Taylor det modsatte. Det var, sagde han, Herrens kirke – ikke menneskets.

»Tanken om, at Kirken vil blive opløst og splittet, fordi profeten og patriarken er blevet dræbt, er absurd. Kirken har udødelighedens frø i sin midte. Den er ikke af mennesker eller ved mennesker – den er skabt af guddommen: Den er organiseret efter et himmelsk mønster, gennem åbenbaringens principper; ved at himlene er blevet åbnet, ved engles betjening og ved Jahves åbenbaringer. Den påvirkes ikke af, at en eller to eller halvtreds personer dør; den indeholder et præstedømme efter Melkisedeks orden og har et uophørligt livs kraft, »uden dages begyndelse eller års ende.« Den er organiseret med det formål at redde denne generation samt tidligere generationer; den eksisterer i tid og vil eksistere i al evighed. Denne kirke falde? Nej! Tiderne kan skifte, revolution kan følge revolution, troner kan nedstyrttes og riger blive opløst, jordskælv kan sønderrive jorden fra midten til yderkanten, bjergene kan blive slynget bort fra deres plads, og det mægtige hav kan blive flyttet fra dets leje; men midt i verdeneres sammenstyrtning og materiens sønderbrud, vil sandheden, den evige sandhed, forblive uforandret, og de

principper, som Gud har åbenbaret for sine hellige, vil forblive uskadte blandt de stridende elementer og forblive så fast, som Jahves trone« (»The City of Nauvoo«, *Times and Seasons*, 15. dec. 1844, s. 744).

HAN FORSVAREDE DE HELLIGES RETTIGHEDER I NAUVOO

Efter martyriet begyndte Kirkens fjender at sprede falske udsagn om Kirken og dens medlemmer for derved at kunne drive de hellige ud af Nauvoo. Angribende grupper nedbrændte huse, stjal kvæg, myrdede mænd og drev kvinder og børn ud af deres hjem.

De civile myndigheder gav ingen beskyttelse, så der blev sendt en statsmilit for at opretholde ordenen, så at de hellige kunne få en periode med fred, hvor de kunne forberede sig på at flytte vestpå. Militen forsvarede ikke de helliges rettigheder, men så passivt til, mens pøbelen fortsatte med at krænke de helliges privatliv og ejendom. Vred over denne afstumpede tilsidesættelse af de helliges rettigheder, mødtes ældste John Taylor med militens kommandør, major Warren, for at protestere mod deres passivitet. Til gengæld bebrejdede major Warren de hellige for at modsætte sig loven. Ældste Taylor svarede:

»Major Warren, jeg står foran dig som en mand, der har lidt stor overlast fra indbyggere i denne stat, og er derfor ikke uden følelser. De taler om »lovens majestæt og om at opretholde loven«. Hvorfor hr., for os er loven blot en farce. I årevis er loven kun blevet brugt som et redskab til undertrykkelse. Vi har ikke modtaget nogen beskyttelse fra den ...

... De taler om lovens majestæt! Hvad er der blevet af de mordere [der myrdede profeten og hans bror]? Er de blevet hængt eller skudt eller på nogen måde blevet straffet? Nej, det ved De, at de ikke er ... De nedbrænder stadig huse under Deres opsyn; og De er enten uvillig eller ude af stand til at stoppe dem. Huse er blevet brændt ned siden jeres ankomst; mænd er blevet kidnappet, kvæg er blevet stjålet, vores brødre er blevet mishandlet og udplyndret, når de går i marken. Skal vi bare lade stå til og lade plyndringsmænd og ildspåsættere komme ind i vores by ... og ikke yde nogen modstand mod deres forbryderiske gerninger. Skal vi holdes tilbage af Dem, mens de stikker os ned med glødende jern? Jeg fortæller dem ligeud, at det vil jeg ikke. Jeg taler nu for mig selv, og jeg kan fortælle Dem, at det vil jeg ikke finde mig i ... [Mine brødre] skal ikke mishandles under påskud af loven eller noget andet; og der er ikke en patriot i denne verden, som ikke vil give mig medhold« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 163-165).

HAN VAR »FRIHEDENS FORKÆMPER«

Mormonbataljonen

Måneder senere, da de hellige lå i lejr ved Council Bluffs i Iowa, henvendte kaptajn Allen, en officer fra USA's hær, sig til dem. Kaptajn Allen var kommet for at indrullere 500 mænd til at hjælpe i den mexicanske krig. Pionererne følte dog ikke særlig megen loyalitet eller patriotisme.

I en tale anerkendte ældste John Taylor disse delte følelser, da han sagde: »Mange har haft lyst til at gøre oprør mod USA's regering. Jeg har selv været så vred på regeringen for den behandling, som vi har fået af myndighederne, at jeg kunne bande, selv om jeg aldrig har bandet meget. Vi har haft grund til at føle, som vi har, og enhver, som har et strejf af kærlighed til friheden, vil have haft det på samme måde« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 173).

På trods af disse berettigede følelser, foreslog ældste Taylor, at man skulle stole på regeringen og oprette, hvad der i dag er kendt som mormonbataljonen. Hans forslag blev vedtaget. Denne »frihedens forkæmper« var lige så interesseret i at støtte sit land, som han var i at kæmpe for de helliges forfatningsmæssige rettigheder.

HAN HJALP MED UDVANDRINGEN MOD VESTEN OG FORTSATTE SINE MISSIONÆRBESTRÆBELSER

Ældste John Taylor opretholdt præsident Brigham Young som Kirkens leder og hjalp ham med de sidste dages helliges udvandring, da de flyttede vestpå. Han var på endnu en mission i England, og ledte derpå, sammen med ældste Parley P. Pratt, den anden gruppe på over 1.500 mennesker vestpå og ankom til Saltsødalene den 5. oktober 1847.

Pionererne havde kun været i bjergdalene i to år, da præsident Young kaldte fire apostle til igen at prædike evangeliet i Europa. Franklin D. Richards blev kaldet til Storbritannien, Lorenzo Snow til Italien, Erastus Snow til Danmark og John Taylor til Frankrig og Tyskland. I Frankrig oprettede ældste Taylor fire grene i Kirken,

med omkring 400 medlemmer. En af de store bedrifter på denne mission var udgivelsen af *Mormons Bog* på fransk og tysk.

HAN FORSVAREDE JOSEPHS SMITHS KARAKTER

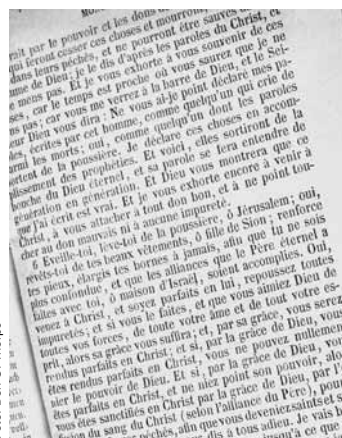

Foto: Don O. Thorpe

En tosproget udgave af *Mormons Bog*. De første franske og tyske oversættelser af *Mormons Bog* blev trykt i én bog, hvor venstre side var tysk og højre side fransk.

til møder af alle slags; jeg har hundredvis af gange lyttet til hans offentlige belæringer og til hans råd af mere privat karakter til hans venner og bekendte. Jeg har opholdt mig i hans hus og set hans opførsel sammen med familien. Jeg har set ham stå som anklaget for domstolene i hans land og set ham blive frikendt med ære og udfriet fra den ødelæggende sladder, og fra ugudelige og fordærvede menneskers rænker og løgne. Jeg var med ham, da han levede, og med ham, da han døde, da han blev myrdet i Carthage fængsel af en skånselsløs pøbel, der var tilsværtet i ansigtet og anført af en metodistpræst ved navn Williams. Jeg var til stede og blev selv såret. Jeg fik ved den lejlighed fire kugler i min krop. Jeg så ham, dengang, under disse forskellige omstændigheder, og jeg vidner for Gud, engle og menneskerne, at han var en god, hæderlig og retskaffen mand – at hans lærdomme var gode, i overensstemmelse med skriften og gavnlige – at hans forskrifter var som det sømmer sig en Guds mand – at hans private og offentlige karakter var uangribelig – og at han levede og døde som en Guds mand og som en gentleman. Dette er mit vidnesbyrd; hvis det bestrides, så send mig en person, der har myndighed til at lave en beediget skriftlig erklæring og jeg vil lave en om dette» (»Three Nights' Public Discussion«, i *A Series of Pamphlets*, by Orson Pratt, s. 23-24).

Mens ældste John Taylor missionerede i Boulogne i Frankrig blev han udfordret til en debat af tre præster. I løbet af den debat angreb præsterne profeten Josephs Smiths karakter. Som svar for profeten sagde ældste Taylor:

»Jeg vidner om, at jeg i årevis kendte Joseph Smith. Jeg har rejst med ham; jeg har været sammen med ham både privat og offentligt; jeg har været sammen med ham

HAN TOG PÅ MISSION SOM TRYKKER I NEW YORK CITY

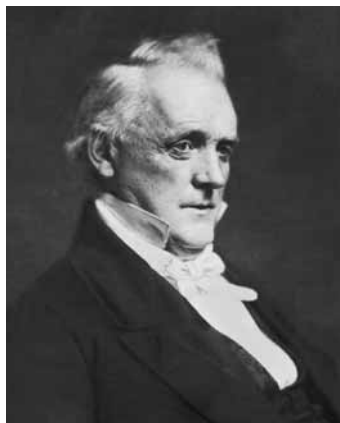
Silk af New Yorks avisdistrikt

I 1852 blev lærdommen om flerkoneri offentliggjort. Men der blev i landets presse beskrevet grove, usande fremstillinger af denne praksis baseret på rapporter fra fordærvede apostater. For at standse denne bølge af fordomme blev ældste John Taylor og fire andre brødre kaldet til at udgive aviser over hele USA for at forsvare Kirken. I New York City i New York åbnede ældste Taylor kontor for *The Mormon* lige mellem *New York Herald* og *New York Tribunes* kontorer, de to aviser, der var mest kritiske over for Kirken.

I den første udgave af *The Mormon* forklarede ældste Taylor avisens redaktionelle synspunkt: »Vi har ikke nogen speciel standard, andet end sandhedens store platform – religiøst, politisk, socialt, moralsk og filosofisk. Vi er ikke bundet til noget specielt parti eller nogen speciel tro; hverken religiøst eller politisk. Det er sandt, at vi er mormoner, udenpå og indeni, hjemme og udenlands, offentligt og privat, overalt. Det er vi imidlertid af princip. Vi er det, ikke fordi, vi tror, at det er mere populært, indbringende eller ærefuldt (sådan som verden har det); men fordi vi tror, at det er mere sandt, mere fornuftigt og i overensstemmelse med skriften, mere moralsk og filosofisk; fordi vi samvittighedsfuldt tror, at det er mere beregnet til at fremme menneskeheden lykke og velbefindende i tid og al evighed, end ethvert andet system, som vi har mødt« (»Introductory Address«, *The Mormon*, 17. feb. 1855, s. 2).

Det krævede mod at forsvare Kirken på den frimodige og ligefremme måde, som ældste Taylor forsvarede den på. Præsident Brigham Young sagde: »Med hensyn til bror Taylors arbejde med at udgive avisen kaldet *The Mormon* i New York City, har jeg hørt mange bemærkninger angående lederen i denne avis, ikke kun fra de hellige, men fra dem, som hævder ikke at tro på den religion, som vi har taget imod; og det er formentlig en af de bedst redigerede aviser, der bliver udgivet for tiden« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 271).

HAN APPELLEREDE TIL PRÆSIDENT BUCHANAN

USA's præsident James Buchanan

Som et skridt hen i mod at blive en stat modtog Utah i 1850 status som territorium. Brigham Young blev af præsident Millard Fillmore udpeget som den første guvernør, men mange andre stillinger blev besat af uvenlige regeringsembedsmænd fra andre områder af landet. Nogle af disse embedsmænd var ikke retskafne mænd.

Næsten alle manglede kendskab og forståelse for Kirkens standarder, idealer og mål.

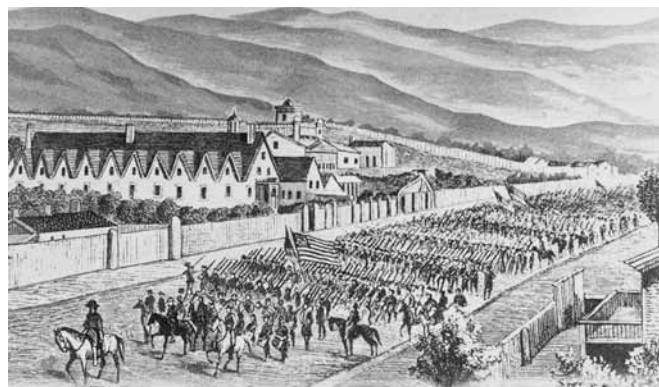
I 1857 modtog præsident James Buchanan rapporter fra en korrupt dommer i territoriet, der beskyldte mormonerne for at have ødelagt forbundsdomstolens optegnelser, have modsat sig de føderale love og for at være illoyale mod landet og kun var lydige mod Brigham Young. Disse anklager var fuldstændig latterlige, men Buchanan udpegede uden yderligere undersøgelser Alfred Cumming fra Georgia som Utahs nye guvernør og sendte en styrke på 2.500 mænd af sted for at ledsage Cumming til Utah og løse den såkaldte »Utah-opstand.« Ydermere gjorde han intet forsøg på at underrette guvernør Young om sine planer. Så, da spredte rapporter om »Utah-ekspeditionen« nåede de hellige, frygtede de det værste og forberedte sig til krig.

Ældste John Taylor, der var blevet kaldt hjem fra sin mission, lavede et memorandum adresseret til præsidenten og USA's Kongres, hvor der blandt andet stod:

»Vi appellerer til jer som amerikanske borgere, der er blevet uretfærdigt behandlet, fornærmet, mishandlet og forfulgt; fordrevet af vore ubarmhjertige fjender fra by til by – fra stat til stat – indtil vi endelig blev drevet ud til udkanten af civilisationen for at søge ly i et bart og ugæstfrit klima, mellem præriens vilde og grusomme stammer. Vi hævder at være en del af folket, og som sådanne have rettigheder, der skal respekteres, og som vi har ret til at kræve. Vi hævder, at embedsmænd i et republikansk samfundsstyre, som vore forfædre indstiftede, og som vores regering stadig hævder at være, er og bør være folkets tjenere – ikke deres herrer, diktatorer eller tyranner.

Vi erklærer, at vi ikke er skyldige i de utallige anklager, som vore fjender fremsætter, og udfordrer verden foran enhver retfærdig domstol til at bevise det ... Tilbyd os venskab og en hæderlig behandling i stedet for ureglementeret aggression og krig. Behandl os som

venner – som borgere, der er berettiget til og besidder de samme rettigheder som vore medmennesker – og ikke som udlændinge og fjender, medmindre I gør os til det ... Alt, hvad vi ønsker er sandhed og en retfærdig behandling. Administrationen er blevet ført bag lyset af falske, beregnende mænd; deres handlinger er ubesindige og forhastede, måske på grund af mangel på omtanke. Lad os venligst vide, hvad I ønsker af os, før I rejser galgen eller »anvender kniven for at skære den modbydelige og væmmelige svulst væk.« Ønsker I, at vi skal fornægte vor Gud og frasige os vores religion? Det vil vi ikke gøre ... Træk jeres tropper tilbage, giv os vore forfatningsmæssige rettigheder, og vi er hjemme« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 294-295).

Johnstons hær

JOHN TAYLOR ANERKENDTE HERRENS HÅND I BEVARELSEN AF DE HELLEGE

Selvom de hellige var forberedt på at modstå den fremrykkende hær, hvis det var nødvendigt, så gjorde de alt, hvad de kunne, for at undgå en sådan konfrontation. Forhandlinger begyndte med held at løse misforståelserne. USA's militær sendte kaptajn Stewart Van Vliet på opgave til Salt Lake City. Kaptajn Van Vliet fandt ikke, hvad han forventede. Da han vendte tilbage til hærens lejr for at rapportere om sine undersøgelser, havde han ændret sine synspunkter radikalt og talte for en fredelig forsoning.

Det lykkedes for de hellige at holde hæren ude af Saltsødalen indtil foråret 1858. Da hæren fik lov til at komme ind, efter at have lovet at opføre sig ordentlig, fandt de de hellige klar til at sætte ild til deres huse frem for at underkaste sig ulovlig undertrykkelse. Ældste John Taylor sagde i en tale i Tabernaklet i Salt Lake City i december 1857:

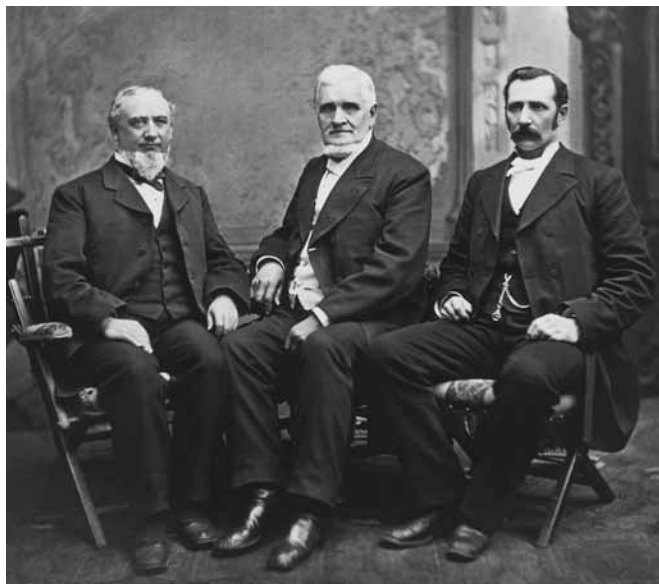
»Jeg husker ikke at have læst i nogen historie eller at have hørt om nogle omstændigheder, hvor en hær så let er blevet undertvunget, og deres magt så effektivt er blevet forringet uden blodsudgydelse, som det var tilfældet her. Hvis dette ikke er en tilkendegivelse af Guds

magt for os, så ved jeg ikke, hvad det er. Er noget menneskes liv gået tabt? Nej – ikke et eneste ...

Lad os antage, at onkel Sam i voldsom vrede vil mobilisere og sende 50.000 mænd herhen ... - hvem af os kan så sige, hvad det vil ende med? Jeg taler om dette, for at vi kan overveje det. Hvem kan sige, hvad det næste bliver? Hvem kender fremtiden? I ser den position vi er i – at vi er afhængige af Herren og af hans råd, og alt vi kan gøre og sige fra nu af og for evigt vil være i overensstemmelse med det. Zion begynder at rejse sig, hendes lys dukker frem. Herrens herlighed stiger frem for os ...

Hvad, hvis vi bliver fordrevet op i bjergene? Lad os blive fordrevet. Hvad, hvis vi bliver nødt til at brænde vore huse af? Så sæt med glæde ild til dem og dans en jig omkring dem, mens de brænder. Skulle jeg bekymre mig om disse ting? Vi er i Guds hænder, og alt er godt« (in *Journal of Discourses*, 6:112-113).

Det Første Præsidentskab, den 10. oktober 1880: George Q. Cannon, John Taylor og Joseph F. Smith

APOSTLENE LEDTE KIRKEN FRA 1877-1880

Efter præsident Brigham Youngs død den 29. august 1877, blev De Tolv Apostles Kvorum det præsidierende kvorum i Kirken. Formelt opretholdt den 4. september 1877, stod De Tolv med John Taylor som kvorumspræsident i stedet for Det Første Præsidentskab, indtil Det Første Præsidentskab formelt blev reorganiseret den 10. oktober 1880. (De Tolv Apostles Kvorum havde også præsideret fra profeten Josephs Smiths død den 27. juni 1844 indtil Brigham Young blev opretholdt som Kirkens præsident den 27. december 1847).

HERREN BEVAREDE JOHN TAYLORS LIV

John Taylors liv blev bevaret ved profeten Joseph og Hyrum Smiths martyrdød i fængslet i Carthage. Herren bekræftede dette i en åbenbaring givet den 26. januar 1880 til ældste Wilford Woodruff, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum: »Jeg Herren har oprejst min tjener John Taylor til at præsidere over jer og være lovgiver for min kirke. Han har blandet sit blod med de dræbte pro-

feter og martyrer. Mens jeg har taget mine tjenere Joseph og Hyrum Smith til mig, har jeg ikke desto mindre bevaret min tjener John Taylor til et vist formål i mig« (*Wilford Woodruff's Journal, 1833-1898 Typescript*, red. Scott G. Kenney, 9 bind, 1983-1985, 7:620).

Præsident Taylor havde en særlig mission at udfylde, og han ledte Kirken gennem et årti med store kriser. Ved fejringen af pionerdagen den 24. juli 1880, udtalte han profetisk: »Der er begivenheder i fremtiden, og ikke særligt langt fremme, som vil kræve al vor troskab, al vor energi, al vor tillid, al vor tro på Gud for at gøre os i stand til at modstå den påvirkning, der vil komme mod os ... Vi kan ikke stole på vores intelligens; vi kan ikke stole på vore rigdomme; vi kan ikke stole på nogen omkringliggende omstændigheder, som vi er omgivet af; vi må alene stole på den levende Gud til at vejlede os, føre os, lede os, undervise os og belære os. Og der har aldrig været en tid, hvor vi har haft behov for at være mere ydmyge og mere bønssomme; der har aldrig været en tid, hvor vi har haft mere brug for troskab, selvfornægtelse og vedholdenhed mod sandhedens principper, end vi har i dag« (citeret i Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, 1950, s. 479).

ET JUBELÅR BLEV FEJRET

Selv om der var stormskyer i horisonten, var der en følelse af almindelig glæde blandt de hellige i 1880. Det var 50-året for Kirkens genoprettelse. I det gamle Israel var hvert halvtredsindstyvende år et jubelår – en tid til at eftergive gæld og til at velsigne de fattige. Præsident John Taylor bestemte, at dette skulle være temaet:

Præsident John Taylor indviede templet i Logan i Utah den 17. maj 1884

der havde modtaget penge fra den vedvarende emigrationsfond for at hjælpe dem med at flytte til Utah, og som efter ankomsten i den grad havde oplevet nederlag og trængsler, så at de ikke var i stand til at tilbagebetale deres gæld til fonden.

Præsident Taylor gav følgende råd til de mere velstående medlemmer: »De rige ... har en glimrende mulighed for at huske Herrens fattige. Hvis de skylder jer penge, og de er ude af stand til at betale, så eftergiv dem renten og hovedstolen eller så meget deraf, som I ville ønske, at de ville eftergive jer, hvis situationen var omvendt, så I gør således mod andre, som I ønsker, de skal gøre mod jer. På det hviler hele loven og profeterne. Hvis nogen af jeres brødre eller søstre skylder jer husleje, og de er fattige, værdige og ærlige og ønsker at betale jer, men ikke kan, så fri dem helt eller delvist. Giv dem et jubelår, hvis I kan gøre det konsekvent. I vil få deres tro, bønner og tillid, hvilket kan være mere værd end penge« (citeret i Roberts, *Life of John Taylor*, s. 336-337).

EN DYSTER PROFETI BLEV OPFYLDT

Mørke skyer og tæt regn prægede aprilkonferencen i 1882. Vejret syntes at profetere om tiden forude. Der var gået 19 måneder siden præsident John Taylor havde advaret om den modstand, der ville samle sig mod Kirken. Nu kunne de begynde at mærke den modstand. I efteråret 1881 begyndte præster fra forskellige sekter at forlange strengere love i forhold til praktiseringen af flerkoneri. Den 22. marts 1882, underskrev USA's præsident Edmunds-loven, der fratog Kirken dens borgerlige rettigheder og tillod bødestraf og fængsling af alle mandlige medlemmer, der troede på eller praktiserede flerkoneri. Præsident Taylor rådede Kirkens medlemmer til at være stærke og stå imod:

»Det forekom mig, at vi burde gøre noget, som de gjorde i tidligere tider, for at lette presset for dem, der er i gæld, for at hjælpe de nødstedte, for at bryde åget for de betrængte, og for at gøre det til en tid, hvor alle kan glæde sig« (i Conference Report, apr. 1880, s. 61).

Kirken eftergav gælden for de værdigt fattige,

Foto: Hansen og Savage

»Vi ønsker ikke at handle i modstrid til regeringen eller være trodsige. Vi vil opfylde dette uretfærdige, umenneskelige, undertrykkende og forfatningsstridige krav, så vidt det er praktisk og så langt, som vi kan uden at krænke vores princip; men vi kan ikke ofre ethvert menneskerettighedsprincip på fordærvede, tankeløse og principløse menneskers

bud; vi kan ikke krænke de højeste og ædleste principper i den menneskelige natur og gøre noble, dydige og ærefulde kvinder til pariaer og udstødte, ej heller ofre menneskehedens højeste og ædleste principper på grund af folkelig modstand!

Vi vil adlyde alle de forfatningsmæssige love, som vi altid har gjort; vi er gudfrygtige og lovlige og respekterer alle ærefulde mennesker og embedsmænd, men vi er dog ikke feje trælle, og har ikke lært at kysse undertrykkerens fødder eller at bøje os i ussel underkastelse for tankeløse krav. Vi vil kæmpe, tomme for tomme, lovligt og forfatningsmæssigt for vore rettigheder som amerikanske borgere, og for det universelle menneskes universelle rettigheder. Vi står standhaftigt med bevidstheden om vore rettigheder som amerikanske borgere og støtter os fast til forfatningens hellige garantier; og samtidig med, at den definerer præsidentens, Kongressens og domstolens beføjelser og privilegier, angiver den også direkte, at »de beføjelser, som forfatningen ikke har delegeret til USA og ej heller har forbudt enkeltstaterne, er forbeholdt enkeltstaterne eller folket« (i *Journal of Discourses*, 23:67).

Præsident Taylors hjem Gardo House

STORMENS RASEN RAMMER DE HELLIGE

Forfølgelse begyndte igen at plage medlemmerne af Kirken, og de var ikke længere i sikkerhed i Vesten. I perioden med forfølgelse (1877-1887), blev der brudt ind i husene, og de blev endevendt; uskyldige mennesker blev af de føderale sheriffer tvunget til at følge med til forhørssteder, og mændene fik bøder og blev jaget ud over lovens grænser. I det sydlige USA blev mange missionærer overfaldet og gennembanket, og nogle blev slået ihjel.

Da John Taylor hørte om, hvorledes regeringens embedsmænd i Arizona mishandlede de hellige, besøgte han dem og anbefalede dem, at de midlertidigt slog sig ned i Mexico. Over 3.000 medlemmer af Kirken lyttede til profetens råd og slog sig til sidst ned i staten Chihuahua i Mexico og grundlagde mormonkolonierne Colonia Juarez, Colonia Dublan og Colonia Diaz. (se Roberts, *Life of John Taylor*, s. 380-383).

Senere rådede Præsident Taylor dem, der boede i Cache Valley i Utah, til at emigrere til Canada af samme grund. Mange dele af provinsen Alberta blev koloniseret af medlemmer af Kirken.

HAN TRAK SIG FRIVILLIGT TILBAGE FRA OFFENTLIGHEDEN

Da Det Første Præsidentskab fandt ud af, at der var planer om, at de skulle arresteres og de vidste, at deres fængsling ville kunne provokere medlemmerne af Kirken til at gøre gengæld på en sådan måde, at domstolene og embedsmændene ville få et påskud til at ødelægge Kirken, valgte de at trække sig tilbage fra offentligheden og fortsætte deres hellige arbejde.

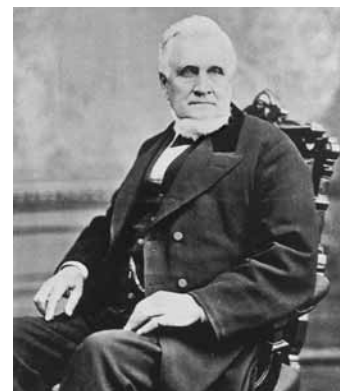
Præsident John Taylor sagde i sin sidste offentlige tale: »Det er vores opgave at gøre det rette, at frygte Gud, at adlyde hans love og holde hans befalinger, så vil Herren sørge for resten. Ingen knusen hovedskaller, ingen blodsudgydelse eller gengældelse af ondt med ondt. Lad os prøve at fremelske evangeliets ånd og holde

fast ved sandhedens principper. Lad os ære vor Gud og være tro mod de evige principper, som Gud har givet os for at holde hellige. Hold dem lige så hellige, som I ville med jeres øjsten. Og mens andre mennesker forsøger at træde forfatningen under fode, så vil vi forsøge at opretholde den« (i *Journal of Discourses*, 26:156).

Præsident Taylor trak sig tilbage fra offentligheden og en dusør blev udsat på hans tilfangetagelse.

»LAD ALT SKE, SOM GUD HAR FORORDNET DET«

Da John Taylor var en ung mand, der sejlede mod en ukendt skæbne i Amerika, løb hans skib ind i så slemt et stormvejr, at kaptajnen frygtede, at fartøjet ville synke. Men John var rolig og ikke bange. Han bekymrede sig ikke om stormen og bølgerne. Han vidste, at hans liv var i Guds

hænder. Han var beredt til at gøre, hvad end Herren ønskede af ham. Han mødte andre storme, efterhånden som hans mission skred frem – menneskelige og naturlige storme. Men han klagede ikke over dem; han forblev stille og rolig.

Han sagde engang: »For mit vedkommende, vil jeg sige: ›Lad alt ske, som Gud har forordnet det.‹ Jeg ønsker ikke prøvelser; jeg ønsker ikke trængsler: Jeg vil bede til Gud om ikke at ›lede mig i fristelse, men fri mig fra det onde; thi dit er riget og magten og æren.‹ Men hvis jordskælvene brøler, lynene glimter, tordenen buldrer og mørkets magter er løs, og ondskabens ånd får lov til at rase, og en ond indflydelse hjemsøger de hellige, og mit liv tillige med deres prøves; så lad det komme, for vi er den højeste Guds hellige, og alt er godt, alt er fred, alt er vel og det vil det være både i tid og i al evighed« (i *Journal of Discourses*, 5:114-115).

HAN DØDE I EKSIL

Foto: Don O. Thorpe

Præsident Taylor døde i Thomas F. Rouches hjem nær Kaysville i Utah

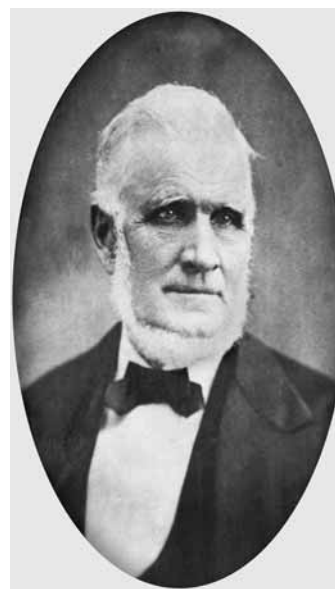
Præsident John Taylors helbred begyndte at svigte, da han blev nægtet regelmæssig samvær og blev adskilt fra sine kære på grund af den store belastning Kirkens kamp for sine forfatningsmæssige rettigheder medførte, og han døde den 25. juli 1887 i en alder af 78 år i Kaysville i Utah. Ved sin død havde han stadig kugler i kroppen fra profeten Joseph og Hyrum Smiths martyrium. Efter hans død udsendte hans rådgivere George Q. Cannon og Joseph F. Smith en hyldest, hvoraf en del lød således:

»Han var standhaftig og urokkelig i sandheden, kun få mænd har levet, som har vist en sådan retskaffenhed og en sådan ubøjelig moral og et sådant fysisk mod, som vores elskede præsident, der lige har forladt os. Han kendte ikke til følelsen af frygt i forbindelse med Guds værk. Han veg aldrig tilbage – hans knæ skælvede aldrig, hans hænder rystede aldrig, selv når han stod over for den rasende pøbel og på andre tidspunkter, hvor han var i fare for at blive overfaldet af dem, der truede hans liv, og i situationer, hvor folket blev truet af

offentligheden. I de situationer, hvor der var brug for fasthed og mod, vidste enhver sidste dages hellig altid på forhånd, hvor man kunne finde præsident John Taylor, og hvordan hans indstilling var. Han imødekom ethvert emne direkte og frimodigt og på en måde, der fremkaldte beundring fra alle, der så og hørte ham. Uforfærdet mod og ubøjelig fasthed var blandt hans mest fremtrædende karaktertræk, hvilket gav ham anseelse blandt mennesker, der udmærkede sig for de samme kvaliteter. Dette var kombineret med en intens kærlighed til friheden og et had til undertrykkelse. Han var en mand, som alle kunne stole på, og i hans liv nød han, hvad ikke mange andre havde gjort, profeterne Josephs, Hyrums og Brighamss samt alle Kirkens ledende mænd og medlemmers ubetingede tillid. Titlen ›frihedens forkæmper‹, som han modtog i Nauvoo, har altid syntes at passe til ham ...

Præsident Taylor undslap ved Guds mirakuløse magt den død, som morderne i Carthage fængsel havde tiltænkt ham. Hans blod blev dengang blandet med blodet fra de martyrdræbte profet og patriark. Siden da har han stået som en levende martyr for sandheden« (»Announcement of the Death of President John Taylor«, *Deseret Evening News*, 26. juli 1887, s. 2).

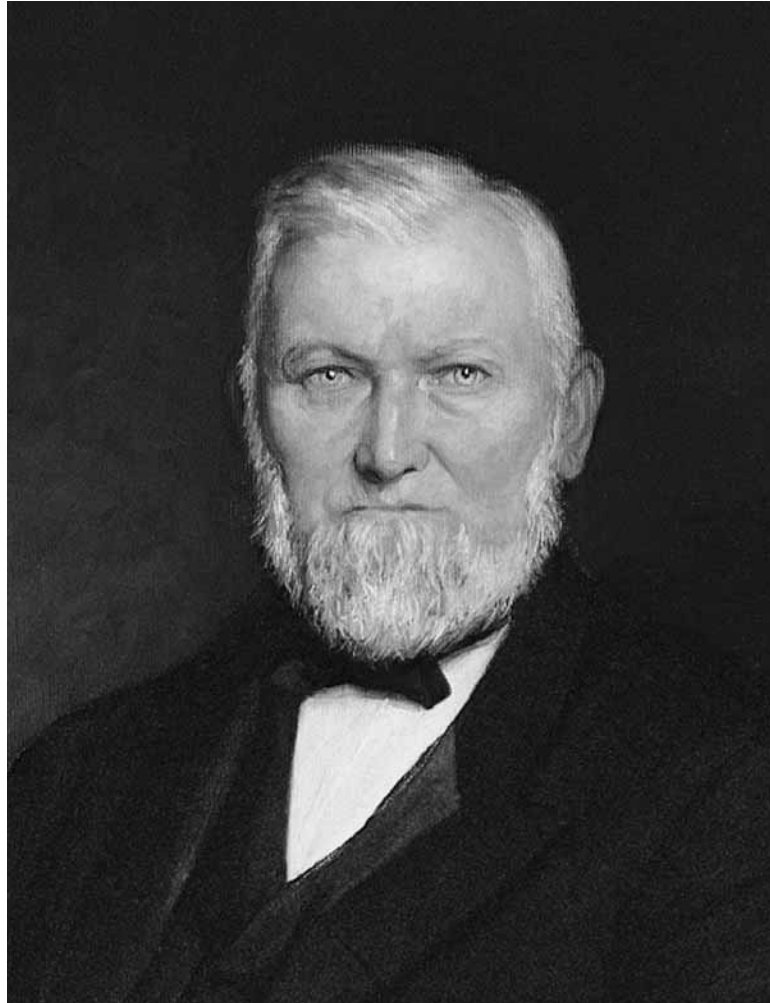
HANS LIV VAR ET LIV MED TJENESTE OG MARTYRIUM

Præsident John Taylor døde i eksil i det, der sandsynligvis var den mørkeste periode i Kirkens kamp for at overleve. Han døde som martyr for principperne om loyalitet og retskaffenhed, som en martyr for religionsfrihed, som en martyr for det guddommelige og iboende vidnesbyrd i sin kaldelse som apostel, som en martyr for genoprettelsen af Jesu Kristi sande kirke, og som en martyr for, Jesus selv virkelig lever, ham, hvis tjener han var.

Wilford Woodruff

KIRKENS FJERDE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I WILFORD WOODRUFFS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 1. marts 1807 i Farmington i Hartford County i Connecticut, som søn af Aphek og Beulah Thompson Woodruff.
- 14 Han blev uddannet møller (1821).
  - 26 Han blev døbt ind i kirken nær Richmond i New York (31. dec. 1833).
  - 27 Han deltog i Zions hærs march (maj-juli 1834).
  - 27-29 Han var på mission i det sydlige USA (1834-1836).
  - 30 Han giftede sig med Phoebe Carter (13. apr. 1837).
  - 30-31 Han var på mission i det østlige USA og på Fox Islands (ud for Maines kyst; 1837-1838).
  - 32 Han blev ordineret til apostel af Brigham Young (26. apr. 1839).
  - 32-34 Han var på mission i Storbritannien (1839-1841).
  - 36 Han var på mission i det østlige USA, hvor han samlede penge ind (1844).
  - 36-39 Han præsiderede over Den Europæiske Mission (1844-1846).
  - 40 Han rejste ind i Saltsødalen sammen med Brigham Young (24. juli 1847).
  - 41 Han præsiderede over Kirken i de østlige stater (1848-1850).
  - 44 Han blev udnævnt til medlem af territoriets lovgivende forsamling (1850).
  - 49 Han blev udnævnt til Kirkens historiker (1856).
  - 60 Han deltog i genoprettelsen af profeternes skole (1867).
  - 70 Han var præsident for templet i St. George i Utah; han fik besøg af historisk fremtrædende personers ånder i templet i St. George i Utah (1877).
  - 73 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum (10. dec. 1880).
  - 78 Han gik i eksil på grund af forfølgelserne for praktisering af flerkoneri (feb. 1886).
  - 80 Han ledte Kirken som præsident for De Tolv Apostles Kvorum efter John Taylors død (25. juli 1887).
  - 81 Han indviede templet i Manti i Utah (17. maj 1888).
  - 82 Han blev præsident for Kirken (7. nov. 1889).
  - 83 Manifestet, der endte flerkoneri (Officiel erklæring 1) blev skrevet (24. sep. 1890) og accepteret af Kirkens medlemmer (6. okt. 1890).
  - 86 Han indviede templet i Salt Lake City (6. apr. 1893).
  - 87 Han stiftede Utahs Genealogiske Selskab (nov. 1894).
  - 91 Han døde i San Francisco i Californien (2. sep. 1898).

Wilford Woodruffs liv strakte sig over næsten hele det nittende århundrede. I det meste af sit liv, fra sin konvertering i 1833 og indtil sin død i 1898, tog han del i at fremme Guds riges sag.

HAN SÅ OMFANGET AF DET GENOPRETTEDE EVANGELIUM

Selv om få forstod betydningen af den lille sten, der bliver revet løs fra bjerget uden menneskehånd (se Daniel 2:34-35), så oprejste Herren seere, der til en vis grad kunne forstå den Almægtiges formål – ikke blot for deres tid, men for alle tider. Wilford Woodruff var en af dem, og han underviste i vigtigheden af denne sidste uddeling af evangeliet:

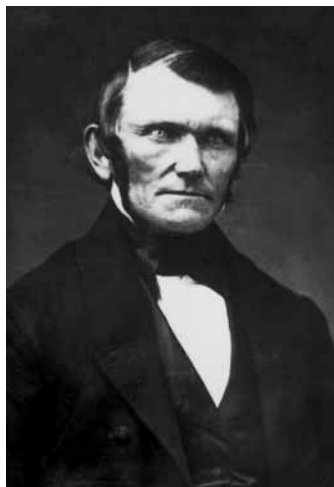
Stik med Wilford Woodruff af Frederick Piercy

»Dette er den eneste uddeling, som Gud har tilvejetragt, som var forudordineret før verdenen blev skabt til ikke at blive overvundet af syndige mennesker og djævløse ... Profeten [Enok] spurgte Herren, om der nogensinde ville komme en tid, hvor jorden skulle hvile; og Herren svarede, at i tidernes fyldes uddeling ville jorden opfylde sine dages mål, og den ville hvile fra ugudelighed og vederstyggeligheder, for på den dag ville han etablere sit rige på den, som aldrig mere skulle omstyrtes. Derpå ville et retfærdigt herredømme begynde, og jordens ærlige og ydmyge ville samles for at tjene Herren, og på dem ville magten til at opbygge Guds store Zion i de sidste dage hvile ...

Denne uddeling er den, som alle patriarkerne og profeterne har set frem til, og Herren har indledt og frembåret den ...

Det værk, som skulle være så vidunderligt i menneskenes øjne, er allerede begyndt, og det antager form og omfang; men de kan ikke se det. Det vil bestå i at prædike evangeliet for hele verden, indsamle de hellige fra alle de lande, der forkaster det; opbygge Guds Zion; etablere hans rige permanent på jorden; forberede arbejdet med at indsamle jøderne, og de begivenheder, der vil følge efter, at de har bosat sig i deres egne områder samt forberede hellige steder til os selv, hvor vi kan stå, når Guds straffedomme skal komme over landene. Dette er i sandhed et godt værk« (*The Discourses of Wilford Woodruff*, red. G. Homer Durham, 1946, s. 109-111).

HAN VAR FORUDORDINERET TIL SIN MISSION I DE SIDSTE DAGE

Præsident Joseph F. Smith bemærkede i sit syn om ånde verdenen, at Wilford Woodruff var en af de ædle og store personer, der var udvalgt i det førjordiske liv til at lede i denne uddeling:

»I åndernes verden var også profeten Joseph Smith og min far, Hyrum Smith; desuden Brigham Young, John Taylor, Wilford Woodruff og andre udvalgte ånder, der var

holdt tilbage for at komme frem i tidernes fylde og deltagelse i grundlæggelsen af det store værk i de sidste dage ...

... de var [også] blandt de ædle og store, der i begyndelsen blev udvalgt til at være ledere i Guds kirke.

Ja, før de fødtes, modtog de sammen med mange andre deres første belæringer i åndernes verden og forberedtes til at komme frem i Herrens bestemte tid for at arbejde i hans vingård for menneskesjælernes frelse« (L&P 138:53, 55-56).

HANS FØRSTE ÅR VAR PRÆGET AF MANGE ULYKKER

Wilford Woodruff blev født den 1. marts 1807 i Farmington i Connecticut som søn af Aphek og Beulah Thompson Woodruff. Hans oldefar Josiah Woodruff blev næsten 100 år gammel og udførte fysisk arbejde indtil sin død. Hans bedstefar Eldad Woodruff havde ry for at være den mest arbejdsomme arbejder i amtet. Wilford lærte i sin ungdom værdien af arbejde og arbejdede sammen med sin far i Farmingtons kornmøller.

Wilford Woodruffs første år var præget af mange vanskeligheder og ulykker. Han var ofte i fare, men ved Guds nåde, blev hans liv reddet. Han skrev i sin dagbog:

»Åbenbart ... regnes jeg blandt dem, som øjensynligt er ulykkernes udvalgte ofre. Det har til tider syntes mig, som om en usynlig kraft har vogtet på mine fodtrin for at finde en måde at tilintetgøre mit liv på. Jeg, tilskriver derfor min bevarelse på jorden, det nådige forsyns omsorg, hvis hånd er blevet rakt ud for at redde mig fra døden, når jeg stod over for de mest truende farer. Jeg vil kort beskrive nogle af de farer, som jeg med nød og næppe undslap:

Da jeg var tre år gammel, faldt jeg i en stor kedel med kogende vand, og selv om jeg straks blev reddet, var jeg så slemt forbrændt, at det varede ni måneder,

før jeg blev anset for at være uden for fare for at få varige mén. I mit femte og sjette år var jeg ude for mange ulykker. En dag gik jeg sammen med mine brødre ind i laden og satte mig op på en høstak for at lege. Vi havde ikke været der i ret lang tid, før jeg faldt ned fra den store bjælke, og slog mit ansigt mod det bare gulv. Jeg kom slemt til skade, men fik det hurtigt bedre og var snart i gang igen.

En lørdag aften, da jeg sammen med mine brødre Azmon og Thompson legede i kammeret ovenpå i min fars hus, hvilket vi ikke måtte, tog jeg et forkert trin og faldt ned for foden af trappen og brækkede en af mine arme i faldet. Så kunne jeg lære ikke at være ulydig. Jeg led voldsomt, men fik det snart bedre og følte, at hvad jeg end kom til at lide i fremtiden, så skulle det ikke være på grund af ulydighed mod mine forældre. Herren har befaleet børn at adlyde deres forældre, og Paulus siger: »Det er det første bud, der er knyttet et løfte til.«

En broche, som Wilford Woodruff gav til sin hustru Phoebe, der indeholder et billede af ham som 45-årig.

Det var kun kort tid efter dette, at jeg med nød og næppe undslap med livet i behold. Min far ejede noget hornkvæg, hvoriblandt der var en olm tyr. En aften fodrede jeg kvæget med græskar, og tyren forlod sit eget og tog det græskar, som jeg havde givet til en ko, som jeg anså for min. Jeg blev sur over dette mandlige dyrs egoisme og tog straks det græskar, han havde efterladt, for at give det til koen. Ikke så snart havde jeg taget det i mine arme, før tyren rasende kom stormende hen imod mig. Jeg løb af alle mine kræfter ned af bakken med tyren i hælene. Min far, der kunne se, hvilken fare jeg var i, råbte, at jeg skulle smide græskarret, men jeg (der glemte at være lydig) holdt fast, og mens tyren kom nærmere som en rasende tiger, trådte jeg forkert og faldt fladt ned på jorden. Græskarret trillede ud af mine arme, og tyren sprang over mig og stangede sine horn ind i græskarret og splittede det fra hinanden. Den ville uden tvivl have gjort det samme med mig, hvis jeg ikke var faldet. Redningen tilskriver jeg, ligesom de andre, Guds nåde og godhed.

Det samme år faldt jeg ned fra en veranda henover noget træ og brækkede min anden arm, da jeg besøgte min onkel Eldad Woodruff.

Der gik ikke mange måneder, før jeg kom ud for en endnu større ulykke. Min far ejede udover sin kornmølle også et savværk, og en morgen gik jeg sammen med flere andre drenge ind i savværket og steg op

forrest i en vogn for at køre en tur, uden at forvente, at det kunne være farligt; men før jeg var klar over, hvad der skete, kom mit ben i klemme og brækkede. Jeg blev bragt tilbage til huset og lå i ni timer, før mine knogler blev sat sammen igen. Det gjorde meget ondt; men da jeg var ung voksede mine knogler snart sammen, og i løbet af nogle få uger, var jeg på benene igen og deltog i de unges løjer. Under denne indespærring gjorde min bror Thompson mig selskab. Han led af plettyfus.

Kort tid efter dette blev jeg en mørk nat sparket i maven af en okse; men da jeg var for tæt på dyret til at tage imod sparkets fulde styrke, blev jeg mere bange end skadet.

Det varede ikke længe, før jeg gjorde mit første forsøg på at læsse hø. Jeg var meget ung, men jeg mente, at jeg havde læstet det godt nok. Da jeg var på vej mod laden, ramte vognhjulet en sten, og høet faldt af. Jeg faldt ned på jorden med høet ovenpå mig; det blev snart fjernet og bortset fra lidt kvælningsfornemmelser, var jeg uskadt.

Da jeg var otte år gammel, kørte jeg sammen med min far og flere andre i en vogn med én hest foran på vej hen for at udføre noget arbejde cirka 5 kilometer fra mit hjem. På vejen blev hesten bange, løb ned ad en bakke og vognen væltede med os i den. Vi var i fare, men blev igen reddet ved forsynets indgriben. Ingen af os kom til skade.

En dag kravlede jeg op i et elmetræ for at skaffe noget bark; da jeg var cirka 4,5 meter oppe, knækkede den tørre gren jeg stod på, og jeg faldt ned på jorden og landede på ryggen. Uheldet slog åbenbart luften ud af mig. En af mine fætre løb op til huset og fortalte mine forældre, at jeg var død, men før mine venner nåede ned til mig, vågnede jeg og rejste mig og mødte dem på vejen.

Da jeg var tolv år gammel var jeg nær druknet i Farmingtonfloden. Jeg sank omkring ni meter ned og blev mirakuløst reddet af en ung mand ved navn Bacon. Genoplivningen gav mig mange lidelser.

Da jeg var tretten år gammel og gik over Farmingtons enge midt om vinteren i en flygende snestorm, blev jeg så afkølet og overvældet af kulde, at jeg ikke kunne gå videre. Jeg kravlede ind i et stort, hult æbletræ. En mand så mig på afstand, og da han indså, hvilken fare jeg var i, skyndte han sig hen til mig. Før han kom hen til mig, var jeg faldet i søvn og var næsten bevidstløs. Han havde meget svært ved at vække mig på grund af min kritiske tilstand og fik mig hurtigt ført hen til min fars hus, hvor mit liv atter, gennem et nådigt forsyn, blev bevaret.

Fjorten år gammel flængede jeg min venstre vrist med en okse, der næsten gik gennem min fod. Jeg led meget på grund af den skade, og det tog ni måneder for min fod at blive rask.

Da jeg var femten år gammel, blev jeg bidt i hånden af en gal hund i de sidste stadier af hundegalskab. Det blødte dog ikke, da den ikke bed hul, og således blev jeg igen ved Guds nåde og magt reddet fra en frygtelig død.

Som syttenårig kom jeg ud for en ulykke, som medførte megen lidelse og som næsten slog mig ihjel. Jeg red på en meget opfarende hest, som, mens den gik ned ad en meget stejl og stenet bakke, pludselig sprang væk fra vejen og i fuld fart løb ned ad den stejleste del af bakken mellem alle klippestykkerne. På samme tid begyndte han at sparke, og jeg var ved at ryge hen over hovedet på den og lande i klippestykkerne, men jeg klamrede mig fast om dens hoved og tog fat i hvert øre med mine hænder, idet jeg hvert øjeblik forventede at blive slået mod klippestykkerne. Da jeg sad i den stilling, overskrævs på hestens hals, med hverken bidsel eller andre midler til at styre ham med andet end hans ører, stormede han med stort raseri ned ad bakken mellem klippestykkerne, indtil han ramte et klippestykke i brysthøjde, hvilket slog ham i jorden. Jeg røg over hans hoved og landede på mine fødder næsten fem meter foran hesten. At jeg landede på mine fødder var sandsynligvis grunden til, at jeg reddede livet; for hvis jeg var landet på jorden med enhver anden del af min krop, ville det sandsynligvis have slået mig ihjel med det samme. Som det nu var, så var mit ene ben brækket to steder, og begge mine ankler var forvredet på en forfærdelig måde. Hesten rullede næsten hen over mig i et forsøg på at rejse sig. Min onkel så mig og kom mig til undsætning. Jeg blev båret hen til hans hus i en lænestol. Jeg lå fra klokken 2 om eftermiddagen indtil klokken 10 om aftenen uden lægelig bistand og i stor smerte, da min far ankom sammen med dr. Swift fra Farmington. Lægen satte mine knogler sammen, lagde en skinne på mine ben og transporterede mig 13 kilometer i sin vogn til min fars hus. Jeg blev passet godt og selv om mine lidelser var store, var jeg efter otte uger oppe at stå med krykker og var snart ved godt helbred igen« (citeret i Matthias F. Cowley, *Wilford Woodruff, Fourth President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints: History of His Life and Labors As Recorded in His Daily Journals*, 1964, s. 5-9).

Han fortalte om endnu en række ulykker og uheld, og slutter denne del af sin dagbog ved at skrive: »En sammenfatning af det, der står her, kan kort beskrives således: Jeg har brækket begge ben, et af dem to steder; begge arme, begge ankler, mit brystben og tre ribben; jeg er blevet skoldet, har frosset og er næsten druknet; jeg har befundet mig i to vandmøllehjul, mens de bevægede sig af fuld kraft; jeg har været ude for mange situationer, hvor jeg med nød og næppe er undsluppet. Den gentagne udfrielse fra alle disse bemærkelsesværdige

farer tilskriver jeg min himmelske Faders nåde. Når jeg tænker på dem, føler jeg mig altid tilskyndet til at udtrykke mit hjertes taknemmelighed med taksigelse og glæde til Herren. Jeg beder om, at jeg resten af mine dage må være i hans tjeneste i opbyggelsen af hans rige« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 11-12).

HAN SØGTE EFTER SANDHEDEN

Wilford Woodruff hungrede i sin ungdom efter retfærdighed. Han studerede ivrigt Bibelen og ønskede at kende og gøre Herrens vilje. Han skrev: »I min iver for at fremme det gode, gik jeg til bønne møder i vores landsby og bad om lys og kundskab. Det var min ønske at modtage evangeliets ordinancer, da jeg ved at læse Bibelen klart kunne se, at dåb ved nedsænkning var en hellig ordinance. Da jeg endnu ikke var vidende om det hellige præstedømme og den sande myndighed til at forrette det evige livs ordinancer, bad jeg i min iver en baptistpræst om at døbe mig. Først nægtede han, fordi jeg fortalte ham, at jeg ikke ville slutte mig til hans kirke, da den ikke harmonerede med den kirke, som hvilede på apostle, og som vor Frelser oprettede. Til sidst døbte han mig den 5. maj 1831 efter en del samtaler. Han døbte også min bror Asahel. Dette var den første og eneste evangeliske ordinance, jeg søgte, indtil jeg tilsluttede mig Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 28-29).

»Ved en lejlighed, hvor han [Wilford Woodruff] ivrigt havde bedt om at få kundskab om Herrens folk, hvis de fandtes på jorden, siger han: »Herrens ånd sagde til mig: »Brug mit ord og jeg vil vise dig min vilje og svare din bøn.« Jeg åbnede Bibelen et tilfældig sted, idet jeg bad Herren om at lede mig til den del af sit ord, som ville besvare min bøn. Jeg åbnede den ved Esajas kapitel 56. Jeg var overbevist om, at det var svar på min bøn. Jeg følte, at Guds frelse var ved at blive åbenbaret, og at hans retfærdighed ville komme frem. Jeg var også overbevist om, at jeg ville opleve at se Guds folk samlet. Fra den tid af og indtil evangeliet fandt mig, var jeg tilfreds og følte, at jeg ikke mere skulle bekymre mig over kirkerne og præsterne« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 29).

ROBERT MASON FORTALTE HAM OM ET SYN, HAN HAVDE HAFT

En, der havde stor indflydelse på Wilford Woodruff, selv før Wilford hørte om genoprettelsen, var Robert Mason, en gudfrygtig mand, der længtes efter Jesu Kristi fulde evangelium. Herren viste ham barmhjertighed og gennem et syn, fik han kundskab om det, der snart skulle ske på jorden. Wilford Woodruff skrev følgende om synet:

Maleri af Kay Watson

»Far Mason hævdede ikke, at han havde nogen myndighed til at forrette evangeliets ordinancer, ej heller troede han på, at der fandtes en sådan myndighed på jorden. Han troede dog på, at ethvert menneske, der havde tro på Gud, havde ret til at faste og bede for helbredelsen af de syge ved håndspålæggelse.

Han troede på, at det var hans ret og enhver ærlig mand eller kvindes ret, dersom de bad i tro, at modtage lys og kundskab, syner og åbenbaringer. Han fortalte mig, at tiden for, hvornår Herren ville oprette sin kirke og sit rige på jorden med alle dets fordums gaver og velsignelser, var nær. Han sagde, at et sådant værk ville begynde på jorden før han døde, men at han ikke ville leve længe nok til at tage del i dets velsignelser. Han sagde, at jeg skulle leve længe nok til at gøre det, og at jeg ville blive en fremtrædende figur i det rige.

Den sidste gang jeg så ham, fortalte han mig om det følgende syn, som han havde på sin mark midt om dagen: »Jeg blev borttrykket i et syn og så, at jeg befandt mig i midten af en meget stor frugthave. Jeg blev sulten og vandrede rundt i den meget store frugthave for at finde noget frugt, jeg kunne spise, men jeg fandt ikke noget. Mens jeg stod og var forbløffet over, at jeg ikke kunne finde nogen frugt blandt så mange træer, begyndte træerne at falde til jorden, som om en hvirvelvind havde hevet dem op. De fortsatte med at falde indtil, der ikke var et træ, der stod op i hele frugthaven. Straks derefter så jeg skud springe frem fra rødderne og forme sig til unge og smukke træer. De skød knopper, blomstrede og satte frugt, der modnedes og var det smukkeste, som jeg nogensinde havde set. Jeg rakte min hånd frem og plukkede noget af frugten. Jeg så på den med glæde; men da jeg skulle til at spise den, lukkede synet sig, og jeg smagte ikke frugten.

Efter synet bøjede jeg mig i ydmyg bøn og bad Herren om at vise mig meningen med synet. Så kom Herrens røst til mig og sagde: »Menneskesøn, du har flittigt søgt mig for at kende sandheden om min kirke og mit rige blandt menneskene. Dette er for at vise dig, at min kirke ikke er organiseret blandt menneskene i denne generation, som du tilhører; men i dine børns dage skal Guds kirke og rige blive åbenbaret med alle de gaver og velsignelser, som de hellige nød i fordums tid. Du vil leve længe nok til at blive bekendt med den, men du skal ikke tage del i dens velsignelser før, du

forlader dette liv. Du vil blive velsignet af Herren efter døden, fordi du i dette liv har fulgt min Ånds påbud.«

Da far Mason var færdig med at fortælle om synet og betydningen deraf, kaldte han mig ved fornavn og sagde: »Wilford, jeg skal aldrig i kødet tage del i denne frugt, men det skal du, og du vil blive en fremtrædende figur i det nye rige.« Han gjorde derpå omkring og forlod mig. Det var de sidste ord, som han nogen sinde talte til mig på jorden. For mig var det en meget påfaldende omstændighed. Jeg havde tilbragt mange dage i de sidste tyve år sammen med gamle far Mason. Han havde aldrig nævnt dette syn for mig før. Ved denne lejlighed sagde han, at han følte sig tilskyndet af Herrens ånd til at fortælle mig det.

Han havde modtaget synet omkring år 1800. Han fortalte det til mig i 1830, det forår, hvor Kirken blev organiseret. Da jeg tre år senere blev døbt ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, var denne profet, Robert Mason, en af de første personer jeg tænkte på. Ved min ankomst til Missouri sammen med Zions hær, skrev jeg ham et langt brev, hvori jeg fortalte, at jeg havde fundet det sande evangelium med alle dets velsignelser; at Kristi kirkes myndighed var blevet gengivet til jorden, som han havde fortalt mig, at den ville; at jeg havde modtaget dåbens ordinance og håndspålæggelse; at jeg for mig selv vidste, at Gud, gennem Joseph Smith, profeten, havde oprettet Kristi kirke på jorden.

Han modtog mit brev med stor glæde og fik det læst højt mange gange. Han behandlede det, som han havde behandlet frugten i synet. Han var meget gammel og døde kort tid efter uden at have det privilegium at modtage evangeliets ordinancer fra en ældste i Kirken.

Efter, at sandheden om dåb for de døde var blevet åbenbaret, lod jeg mig, ved den første mulighed jeg havde, døbe for ham i dåbsbassinet i templet i Nauvoo« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 16-18).

HAN FORSTOD FORMÅLET MED LIVET

En stor del af Wilford Woodruffs visdom var hans forståelse af det virkelige formål med hans liv. Han skrev:

»Jeg var 23 år gammel; og da jeg tænkte over fortiden, blev jeg oprigtigt overbevist om, at der ikke fandtes nogen rigtig fred i sindet eller sand lykke medmindre man tjente Gud og gjorde det, han ville billige. Så langt som min fantasi rakte, forestillede jeg mig al den ære, hæder og lykke, der fandtes i hele verden. Jeg tænkte på de riges guld og rigdomme, på konger, præsidenter, fyrster og herskeres hæder, storhed og magt. Jeg tænkte på Alexander, Napoleon og andre store generalers militære ry. Jeg lod mit sind overveje de utallige stier, hvorpå den letsindige verden vandrer i søgen efter fornøjelse og lykke. For at opsummere alt det jeg så i mit sind, måtte

jeg som Salomo udbryde: »Alt er endeløs tomhed, siger Prædikerer.«

Jeg kunne se, at inden for få år ville alle møde den samme skæbne, nemlig døden. Jeg var overbevist om, at intet menneske kunne nyde sand lykke og opnå det, der ville nære den udødelige sjæl, medmindre Gud var ens ven og Jesus Kristus ens talsmand. Jeg var overbevist om, at mennesket blev deres ven ved at gøre Faderens vilje og ved at holde hans befalinger. Jeg traf en fast beslutning om, at jeg fra da af ville søge Herren for at kende hans vilje, holde hans befalinger og følge påbudene fra hans hellige ånd. På dette grundlag var jeg besluttet på at stå fast og bruge mit fremtidige liv i bevarelsen af disse overbevisninger« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 26-27).

HAN GENKENDTE SANDHEDEN OG BLEV DØBT

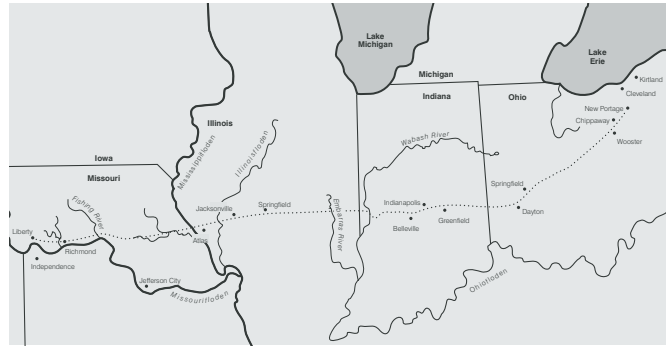

Maleri af Harold I. Hopkinson

Da Wilford Woodruff den 29. december 1833 hørte to mormonmissionærs vidnesbyrd, genkendte han hurtigt sandheden og blev døbt kun to dage efter. Fra da af, var der ingen vej tilbage. Han skrev: »Jeg følte, at jeg i sandhed sammen med Guds profet kunne udbryde: »Jeg vil hellere ligge ved tærskelen til Guds hus end bo i ugudeliges telte.« Det evige evangeliums fylde er endelig kommet. Det fyldte mit hjerte med stor glæde. Det lagde grundlaget for et større og mere strålende værk, end jeg nogensinde forventede at se i dette liv. Jeg beder Gud i Jesu Kristi navn om at lede mit fremtidige liv, så at jeg kan leve til hans hæder og ære og være en velsignelse for mine medmennesker og til slut blive frelst i hans celestiale rige. Amen« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 36).

HAN VAR MED I ZIONS HÆR

I 1833, kaldte Herren sin kirkes trofaste præstedømmebærere til at rejse fra Kirtland i Ohio til Missouri for at udfri og genoprette Zions land (se L&P 101; 103). Profeten Joseph Smith ledte gruppen, og Wilford Woodruff var blandt de omkring 200, der tog af sted. Da de tog af sted, var Wilford 27 år og havde været medlem af Kirken i mindre end seks måneder.

Zion hærs rejse

Mens Wilford marcherede sammen med profeten Joseph Smith, blev han yderligere lutret og klargjort – beredt til større tjeneste for Mesterens sag.

Zions hær

Maleri af C. A. Christensen

36 år senere i Salt Lake City fortalte han: »Da medlemmerne af Zions hær blev kaldet, havde mange af os aldrig set hinanden før; vi var fremmede for hinanden, og mange havde aldrig set profeten. Vi havde været spredt over hele landet som sigtet mel. Vi var unge mænd, og vi blev dengang kaldet til at drage op og udfri Zion, og det vi skulle gøre, skulle vi gøre i tro. Vi samledes i Kirtland fra de forskellige stater og drog op for at udfri Zion, som opfyldelse af Guds befaling til os. Gud accepterede vore gerninger, ligesom han gjorde det med Abraham. Vi udrettede meget, selvom apostater og vantro mange gange har spurgt: »Hvad gjorde I?« Vi opnåede en erfaring, som vi aldrig kunne have fået på anden måde. Vi havde privilegiet at se profetens ansigt, og vi havde privilegiet at rejse 1.600 kilometer sammen

med ham og se Guds Ånds virke i ham og Jesu Kristi åbenbaringer til ham samt opfyldelsen af disse åbenbaringer. Og han samlede omkring 200 ældster fra hele landet på daværende tidspunkt og sendte os ud i verden for at forkynde Jesu Kristi evangelium. Var jeg ikke taget med Zions hær, havde jeg ikke været her i dag, og jeg formoder, at det samme gælder for mange andre i dette territorium« (*The Discourses of Wilford Woodruff*, udv. G. Homer Durham, 1946, s. 305).

HAN VAR MISSIONÆR OG OPLEVEDE ENGLER BETJENING

I midten af 1834 var Wilford Woodruffs ønske om at blive missionær så stærkt, at han i mange bønner indtrængende bad Herren om det privilegium. Han var på sin første mission i det sydlige USA. Den unge missionær gik uden pung eller taske så langt som 95 kilometer på en enkelt dag. Han vidnede senere om, at han havde engles betjening på sin mission, og at han aldrig havde været mere velsignet, end som præst i Det Aronske Præstedømme, hvor han udførte en ærefuld mission.

»Mens jeg havde embedet som præst, modtog jeg engles betjening. Jeg modtog syner og åbenbaringer. Jeg rejste tusindvis af kilometer. Jeg døbte mennesker, selv om jeg ikke kunne bekræfte dem som medlemmer, fordi jeg ikke havde myndigheden til det.

Jeg taler om disse ting for at vise, at en mand ikke bør skamme sig over nogen del af præstedømmet. Hvis de er diakoner, bør vore unge mænd arbejde for at opfylde deres embede. Hvis de gør det, kan de blive kaldet til embedet som lærer, hvis pligt det er at undervise folket, besøge de hellige og sikre sig, at der ikke sker noget ondt eller nogle misgerninger. Gud har ikke personsanseelse i dette præstedømme, så længe folk højner deres kaldelse og gør deres pligt« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 298).

HAN GIFTEDE SIG MED PHOEBE CARTER

Phoebe Carter Woodruff

Wilford Woodruff mødte Phoebe Carter i Kirtland i Ohio i 1837. De kendte hinanden i omkring to en halv måned og besluttede at gifte sig. De blev gift den 13. april 1837 i profeten Josephs Smiths hjem. Ceremonien blev foretaget af præsident Frederick G. Williams, som var rådgiver i Det Første Præsidentskab, fordi profeten på det

tidspunkt var nødt til at flygte fra sine fjender. Det nygifte par begyndte deres liv sammen i profetens hjem, og de forblev sammen i 48 år, indtil Phoebe døde den 19. november 1885.

HAN UNDERVISTE SIN FAMILIE I EVANGELIET

Mange af medlemmerne i Wilford Woodruffs familie havde været skeptiske eller uinteresserede i Kirkens lærdomme. Wilford skrev om en oplevelse, han havde under et besøg hos dem:

»Den 1. juli 1838 indtraf en af de mest interessante begivenheder i hele min liv i tjenestegæringen. Da far Joseph Smith gav mig min patriarkalske velsignelse, lovede han mig blandt mange vidunderlige ting, at jeg skulle bringe min fars husstand ind i Guds rige; og jeg følte, at hvis jeg nogensinde skulle modtage den velsignelse, var tiden dertil kommet. Ved Guds hjælp forkyndte jeg trofast evangeliet for min fars husstand og for alle dem, der var sammen med ham, og også for mine andre slægtninge, og jeg arrangerede et møde i min fars hjem om søndagen den 1. juli. Min far troede på mit vidnesbyrd ligesom alle i hans husstand; men ved denne lejlighed virkede det som om, at djævelen var besluttet på at hindre opfyldelsen af patriarkens løfte til mig ... Hele husstanden blev overvældet af kval og var alle fristet til at afvise værket; og det syntes som om, at den samme magt ville fortære mig. Jeg blev nødt til lægge mig i sengen en times tid inden mødet. Der bad jeg af hele min sjæl til Herren om udfrielse; for jeg vidste da, at djævelens magt blev udøvet for at hindre mig i at udføre det, som Gud havde lovet, jeg skulle gøre. Herren hørte min bøn og svarede på min anmodning. Da tiden for mødet oprandt, rejste jeg mig fra sengen og kunne synge og juble af glæde ved tanken om, at jeg var blevet udfriet af den ondes magt. Fyldt med Guds kraft stod jeg blandt forsamlingen og prædikede meget klart Jesu Kristi evangelium for dem.

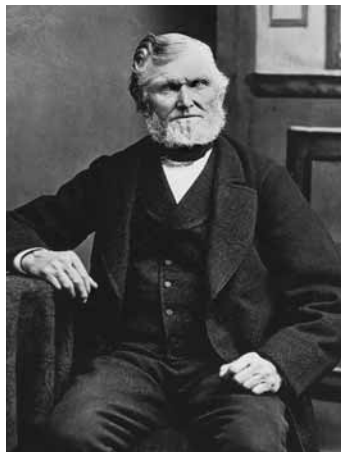
Ved slutningen af mødet samledes vi ved bredden af Farmingtonfloden, »for dér var der meget vand« og jeg førte seks af mine venner ned i floden og døbte dem til syndernes forladelse. Alle i min fars husstand var mellem disse mennesker, som patriarken havde lovet ... Det var i sandhed en glædens dag for min sjæl. Jeg havde døbt min far, stedmor og søster, og bagefter døbte jeg et

Templet i Kirtland

antal af mine andre slægtninge. Jeg følte, at arbejdet denne dag alene i rigt mål betalte mig tilbage for alle mine anstrengelser i tjenestegerningen» (Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 91-92).

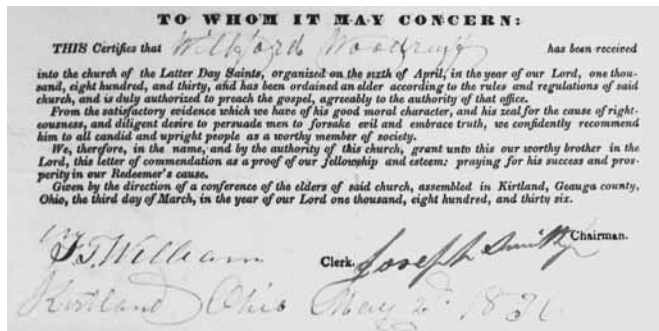
HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

Wilford Woodruff blev ordineret til apostel af Brigham Young den 26. april 1839. Snart derefter begyndte ældste Woodruff en betydningsfuld mission til England. Som Paulus i sin tid blev ledt af Ånden, bragte han tusindvis af sjæle til Kristus. Præsident Heber J. Grant sagde senere om ham: »Jeg tror ikke at noget andet menneske,

der nogensinde har vandret på jordens overflade, har omvendt flere sjæle til Jesu Kristi evangelium« (i Conference Report, juni 1919, s. 8).

I løbet af de næste år, efter at han var vendt tilbage fra sin mission, blev ældste Woodruff medlem af Nauvoos byråd (1841), han arbejdede i templet i Nauvoo (1842) og arbejdede som forretningsfører for *Times and Seasons*.

Ordinationsattest på, at Wilford Woodruff blev ordineret til ældste

RIGETS NØGLER BLEV GIVET

Wilford Woodruff var til stede, da profeten Joseph Smith overdrog alle rigets nøgler til De Tolv Apostles Kvorum. Efter profetens død så ældste Woodruff lederkabets kappe falde på den forvandlede Brigham Young. Han havde et personligt vidnesbyrd om, at seniormedlemmet af De Tolvs Kvorum, holdt rigets nøgler i dets fylde. I 1889 forklarede han:

Da Herren overdrog nøglerne til Guds rige, nøglerne til Det Melkisedekske Præstedømme, til apostelembedet og beseglede dem på hovedet af Joseph Smith, beseglede han dem på hans hoved, for at de skulle bliver

her på jorden, indtil Menneskesønnen kommer. Brigham Young kunne med rette sige: »Vi har nøglerne til Guds rige.« Han havde dem, indtil den dag han døde. Derefter hvilede de på hovedet af en anden mand – præsident John Taylor. Han holdt disse nøgler, indtil han døde. Dernæst overgik de efter tur eller ved Guds forsyn til Wilford Woodruff.

Wilford Woodruffs hjem i Nauvoo

Jeg forkynder for de sidste dages hellige, at vi har Guds riges nøgler, og de bliver her, indtil Menneskesønnen kommer. Lad hele Israel forstå det. De hviler kun på mit hoved en kort tid, hvorefter de skal hvile på hovedet af endnu en apostel, og endnu en efter ham og så fremdeles, indtil Herren Jesus Kristus kommer i himlens skyer for at »gengælde enhver efter de gerninger, han har gjort i legemet« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 73).

Foto med tilladelse fra James F. Moss

Tusindvis af mennesker sluttede sig til Kirken gennem Wilford Woodruffs missionering. Ældste Woodruff prædikede i kirken Gadfield Elm. Familien Benbow ejede ejendommen og overdrog den til Kirken, da de emigrerede til USA. Det blev den første kirkebygning, som Kirken ejede i England.

Han sagde også: »Gud i himlen har givet os evangeliet, præstedømmet, nøglerne til sit rige og magten til at udfri jorden fra syndens og ugudelighedens herredømme, som den har sukket under i århundreder, og som den sukker under i dag. Lad os erindre disse ting og prøve at efterleve vores religion; så at når vi er kommet igennem, kan se tilbage på vores liv og føle, at vi har gjort, hvad der var krævet af os, som individer og folk. Herren kræver meget af os – mere end han har krævet

af nogen anden generation, der er gået forud for os; for ingen anden generation, der nogensinde har levet på jorden, har været kaldet til at grundlægge Guds rige på jorden, vel vidende, at det aldrig mere skulle omstyrtes« (i *Journal of Discourses*, 14:6).

HAN VAR PÅ MISSION I ENGLAND

I 1880 talte ældste Wilford Woodruff om den store succes, som han blev ledt til, under sin tid som missionær i England.

Wilford Woodruff forbereder til dåb ved dammen ved John Benbows gård

»Hvor mange gange er vi ikke ved åbenbaring blevet kaldet til at gå til højre og venstre, her, der og andre steder, i modstrid med vores forventning?

Jeg vil her fortælle en historie, som jeg selv oplevede: Jeg var i Staffordshire i år 1840. Jeg var i byen Stanley og afholdt et møde på rådhuset. Jeg skulle være en uge i den by. Før jeg rejste mig for at tale til folket, sagde Herrens ånd til mig: »Dette er det sidste møde, du vil afholde sammen med dette folk i mange dage.« Da jeg stod op, fortalte jeg forsamlingen, hvad Herrens ånd havde tilkendegivet for mig. De var lige så overraskede, som jeg var. Jeg vidste ikke, hvad Herren ønskede, men bagefter så jeg Guds hensigt. Herrens ånd sagde til mig: »Tag sydpå.« Jeg rejste cirka 130 kilometer og kom til det sydlige England. Så snart jeg ankom, mødte jeg John Benbow. Det blev tydeligt tilkendegivet for mig, hvorfor jeg var blevet kaldet derhen. Jeg havde forladt et godt område, hvor jeg døbte hver eneste aften i ugen. Da jeg kom til dette sted, fandt jeg et folk – omkring 600 – der selv havde ... dannet en sekt kaldet De Forenede Brødre. Jeg fandt ud af, at de bad om lys og sandhed, og at de var kommet så langt, som de kunne. Jeg så, at Herren havde sendt mig til dem. Jeg begyndte at arbejde blandt dem og døbte til sidst deres leder, 40 præster og omkring 600 medlemmer ... I alt blev omkring 1.800 døbt på dette sted ... Jeg nævner disse ting for at vise, hvordan vi dag efter dag kan blive ledt og ført ved åbenbaring fra Gud. Uden dette, kan vi intet gøre« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 60).

HAN NEDSKREV BEGIVENHEDER

Wilford Woodruffs skrivelser indeholder 19 dagbøger med mere end 7.000 sider, skrevet over 62 år.

Wilford Woodruff fulgte profeten Josephs Smiths råd om trofast at skrive dagbog. I arkiverne i Kirkens historiske afdeling er der omkring 7.000 sider af Wilford Woodruffs dagbøger. Optegnelsen, som han førte, var uvurderlig for ham selv, for hans familie og nu for hele Kirken. Ældste Woodruff begyndte senere i sit liv sin karriere som Kirkens historiker i 1856, men fra begyndelsen af sit liv i Kirken følte han, at han havde et særligt ansvar for at skrive om genoprettelsens vigtige hændelser, taler, steder, personer og begivenheder. Hans omfattende dagbøger er grundlag for meget af det, vi ved om Kirkens tidlige historie.

Den 20. januar 1872 skrev han følgende i sin dagbog om, hvad han havde undervist i ved et møde i profeternes skole:

»Der er et emne, som jeg gerne vil tale om, og det er at føre en optegnelse over Guds handlemåde med os. Jeg har mange gange tænkt, at De Tolvs Kvorum og andre har anset mig for værende temmelig entusiastisk omkring dette emne; men da profeten Joseph Smith organiserede De Tolvs Kvorum, rådede han dem til at føre en optegnelse over deres liv og gav sine grunde til, hvorfor de skulle gøre det. Jeg har haft denne ånd og

kaldelse over mig siden jeg først kom i denne kirke. Jeg lavede en optegnelse over den første prædiken, jeg hørte, og fra den dag af og indtil nu, har jeg dagligt skrevet dagbog. Hver gang jeg hørte Joseph Smith prædike, undervise eller profetere, har jeg altid følt det som min pligt at nedskrive det; jeg følte mig utilpas og kunne ikke spise, drikke eller sove før jeg skrev det ned; og mit sind er blevet så øvet angående dette, at når jeg hørte Joseph Smith undervise og ikke havde nogen pen eller noget papir, så kunne jeg gå hjem og sætte mig ned og nedskrive hele prædikenen, som den blev givet, næsten ord for ord, og sætning for sætning, og når jeg havde skrevet den, blev den taget væk fra mig, jeg kunne ikke mere huske den. Det var Guds gave til mig.

Djævelen har prøvet at tage mit liv, lige siden jeg blev født og indtil nu, i højere grad end han har villet tage andre mænds liv. Jeg synes at være et udsøgt offer for djævelen. Jeg kan kun tænke mig én grund hertil. Djævelen vidste, at jeg ville komme ind i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, at jeg ville skrive Kirkens historie og på tryk efterlade profeternes, apostlenes og ældster-nes virke og lære« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 476-477).

HAN BAR VIDNESBYRD OM AT SKRIVE DAGBOG OG ADVAREDE FREMTIDIGE HISTORIKERE

Nærbillede af en side fra Wilford Woodruffs dagbog

Den 6. september 1856 skrev Wilford Woodruff i sin dagbog: »Vi er ikke tilbøjelige til at tænke over begivenhedernes betydning, når de finder sted, men bagefter kan vi mærke betydningen af dem. Vi lever i en af de mest betydningsfulde generationer, som mennesket nogensinde har levet i på jorden, og vi bør skrive en beretning om disse vigtige begiven-

heder, som finder sted foran vore øjne, som opfyldelse af Guds profetier og åbenbaringer. Et stort antal åbenbaringer bliver opfyldt i vore dage, og eftersom de finder sted for vore øjne, ønsker vi, at der bliver lavet en optegnelse over dem« (*Wilford Woodruff's Journal*, 4:444).

Den 17. marts 1857 skrev han: »Jeg har aldrig brugt noget af min tid mere gavnligt for menneskets bedste, end når jeg har skrevet dagbog ... Nogle af de mest vidunderlige evangeliske prædikener, sandheder og åbenbaringer, der er blevet givet fra Gud til dette folk ved profeterne Joseph, Brigham, Heber og De Tolvs

mund, vil ikke kunne findes optegnet noget andet sted på jorden, end i mine dagbøger, og de er samlet i Kirkens historie og videregivet til Guds hellige i alle fremtidige generationer. Er det ikke betaling nok for mit besvær? Det er det« (*Wilford Woodruff's Journal*, 5:37).

I sin dagbog den 5. juli 1877, vidner han: »Gud har inspireret mig til at føre dagbog og denne kirkes historie, og jeg formaner de fremtidige historikere til at fæste lid til min historie om denne kirke og dette rige, for mit vidnesbyrd er sandt, og sandheden af dets optegnelser vil blive vist i den kommende verden« (*Wilford Woodruff's Journal*, 7:359).

HAN HAVDE STOR KÆRLIGHED TIL TEMPELTJENESTE

For Wilford Woodruff var en af evangeliets mest værdifulde principper arbejdet for de døde. Han blev den første præsident for templet i St. George i Utah. Senere var han med til at organisere Utahs Genealogiske Selskab, som fremmede arbejdet med at frelse dem på den anden side af sløret. I 1877 talte ældste Woodruff om vigtigheden af templer og tempeltjeneste:

Foto: Jesse A. Tye

Templet i St. George i Utah, 1876, hvor der blev udført tempelordinancer for USA's grundlovsfædre og andre tidligere ledere.

»Det er vores pligt at rejse os og bygge disse templer. Jeg ser denne del af vor tjenestegering som en mission, der er lige så vigtig som at prædike for de levende; de døde vil høre Guds tjeneres røst i åndevedenen, og de kan ikke komme frem i opstandelsens morgen, medmindre særlige ordinancer er blevet udført på deres vegne i templerne, der er bygget i Guds navn. Det kræver ligeså meget at frelse en død mand som en levende mand ...

Jeg vil her til slut sige, at to uger før jeg forlod St. George, samledes de dødes ånder omkring mig og ønskede at vide, hvorfor vi ikke forløste dem. De sagde: »I har brugt Endowment House i adskillige år, og dog

er der aldrig blevet gjort noget for os. Vi har lagt grundvolden til den regering, som I nu kan glæde jer over, og vi frafaldt den aldrig, men vi forblev tro mod den og var trofaste mod Gud. Det var dem, der havde underskrevet Uafhængighedserklæringen, og de besøgte mig i to dage og to nætter. Jeg fandt det meget mærkeligt, at der til trods for det meget arbejde, der var blevet gjort, ikke var blevet gjort noget for dem. Tanken havde aldrig strejft mig, sikkert fordi vi hidtil havde tænkt på vore nærmeste venner og slægtninge. Jeg gik straks hen til dåbsbassinet og bad bror McCallister om at døbe mig på vegne af dem, der underskrev Uafhængighedserklæringen og 50 andre fremtrædende mænd, hvilket i alt var 100, inklusiv John Wesley, Columbus og andre; jeg døbte derpå ham for hver eneste af USA's præsidenter, med undtagelse af tre; og når deres sag er retfærdig, vil nogen udføre arbejde for dem« (i *Journal of Discourses*, 19:228-229).

Siden da er der blevet udført tempelordinancer for de tre præsidenter.

Maleri af Harold I. Hopkinson

For at vi kan blive forløst, grundlovsfædrene og Wilford Woodruff

SATAN STRÆBTE EFTER AT STANDSE HERRENS VÆRK

Efter en kort periode på ti år med fred i Vesten (1847-1857), stod Kirken atter over for forfølgelse. Kirkens ledere vidste, at når folk først begyndte at bosætte sig i Vesten, ville Kirkens medlemmer atter stå over for mange af de forfølgelser og udfordringer, som de tidligere havde stået over for, da de blev drevet ud af Ohio,

Templet i Manti i Utah blev indviet ved en privat ceremoni den 17. maj 1888. Ældste Lorenzo Snow bad indvielsesbønnen, der var blevet forberedt af præsident Wilford Woodruff.

Missouri og Illinois. De ugudelige ville ikke lade Kirken i fred.

Ældste Wilford Woodruff skriver i et brev til præsident John Taylor og De Tolv Apostles Kvorum dateret den 15. september 1879: »Djævelen kæmper hårdt for at stoppe opførelsen af templer og Guds værk, og de ugudelige hjælper ham, men brødre, Gud regerer og vil være med jer til enden« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 528).

1884 VAR ET ÅR MED KRISER

I 1884 mobiliserede USA's forbundsregering sine tropper ikke kun for at bremse den udskældte sag om flerkoneri, men for at true de sidste dages hellige liv og Kirkens eksistens som en institution. De følelser, der var fremherskende på dette tidspunkt, afspejles til dels i den følgende meningsudveksling mellem en sidste dages hellige avisredaktør John Nicholson og en forbundsdommer, da bror Nicholson var i retten for at blive domfældt.

Bror Nicholson siger i sin udtalelse: »Min hensigt står fast og uforandret, håber jeg. Den er, at jeg vil stå ved min loyalitet mod Gud, min troskab mod min familie, og hvad jeg anser som værende min pligt over for dette lands forfatning, der garanterer fuld religionsfrihed til borgerne.« Til dette svarede dommeren: »Hvis du ikke vil underkaste dig den, så må du selvfølgelig tage konsekvenserne; men der er givet udtryk for det amerikanske folks vilje ... og denne lov vil fortsætte og knuse jer og jeres institution til pulver« (*Deseret News, Weekly*, 21. okt. 1885, s. 1).

HAN BLEV KALDET SOM KIRKENS PRÆSIDENT

Wilford Woodruff præsiderede over Kirken som præsident for De Tolv Apostles Kvorum fra præsident John Taylors død den 25. juli 1887, indtil han blev opretholdt som Kirkens præsident den 7. april 1889. Ved generalkonferencen samme dag sagde han: »Denne dag, den 7. april 1889, er en af de vigtigste dage i mit liv, for jeg blev præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige ved en enstemmig opretholdelse af titusinde medlemmer. Opretholdelsen blev først foretaget af kvorummerne og derpå af hele forsamlingen, som det også var tilfældet med præsident John Taylor. Dette er det højeste embede, der nogensinde er blevet overdraget et menneske i kødet. Det kom til mig i mit 83. år. Jeg beder Gud om at beskytte mig og give mig kraft til at højne min kaldelse til mine dages ende. Herren har vogtet over mig indtil nu« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 564-565).

Det Første Præsidentskab, april 1889: George Q. Cannon, Wilford Woodruff og Joseph F. Smith

PRÆSIDENTEN SKAL HAVE KRAFT FRA OG FÆLLESSKAB MED GUD

Wilford Woodruff sagde angående sine ansvar som præsident for Kirken: »Det er min pligt at have fællesskab med Gud, som det svage redskab jeg er i Guds hænder. Det er min pligt at have kraft fra Gud. Og når jeg har det, så bør mine rådgivere stå ved mig og sammen med mig. Vi bør være ét i hjerte og sind i alle anliggender, både timelige og åndelige, i forbindelse med vores arbejde for Kirken og Guds rige. Og jeg er taknemmelig for at sige, at det har været tilfældet siden, jeg blev kaldet til denne stilling, eller siden organiseringen af Kirkens præsidentskab« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 89).

HAN PRÆSIDEREDE I EN TID MED DYB KRISE

Da præsident Wilford Woodruff begyndte sin administration som Kirkens præsident, var det på et tidspunkt, hvor Kirken var i dyb krise. Præsident John Taylor døde i eksil, og de fleste af de fremtrædende ledere i Kirken var i fængsel eller var på grund af forfølgelser ude af stand til at lede effektivt. Føderale love gjorde det ikke blot ulovligt at praktisere flerkoneri,

men forbød også dem, der gjorde det at stemme eller søge offentlige stillinger. Utahs optagelse som en stat syntes fuldstændig håbløs. Der var lovgivning, der søgte at fratage alle Kirkens medlemmers stemmeret. Kirken som en institution blev juridisk opløst, tienden blev beslaglagt og Tempelpladsen og andre af Kirkens besiddelser blev overført til USA's regering. Mange forsøgte helt alvorligt at ødelægge Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Missionering for de levende og tempeltjeneste for de døde var meget truet.

LANDET VENDER SIG MOD DE HELLIGE

Wilford Woodruff opsummerede det i sin dagbog i 1889 ved at skrive: »Således ender år 1889, og profeten Josephs Smiths ord om, at hele landet skal vende sig mod Zion og føre krig mod de hellige, er ved at gå i opfyldelse. Landet har aldrig været så fuld af løgne mod de hellige, som det er i dag. 1890 vil blive et vigtigt år for de sidste dages hellige og for [den] amerikanske nation« (*Wilford Woodruff's Journal*, 9:74).

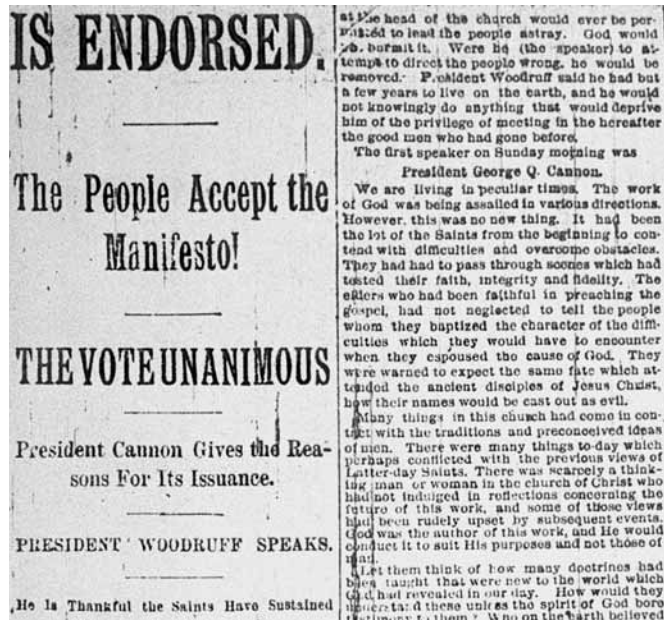
Wilford og Emma Smith Woodruff

MANIFESTET BLEV MODTAGET VED ÅBENBARING

Manifestet om flerkoneri (se Officiel erklæring nr. 1) klargjorde Herrens vilje angående ophøret af praktiseringen af flerkoneri. Efter flere år, hvor de hellige havde ydet ofre, og hvor de havde adlydt Herrens befaling om flerkoneri, blev deres tro på levende profeter prøvet.

»Det var usikre år (1880'erne) for præsident Woodruff, andre af Kirkens ledere og for Kirkens medlemmer generelt. Mange var blevet arresteret, fordi de praktiserede flerkoneri. Kirken mistede besiddelser gennem uretfærdig skatteopkrævning og konfiskation. Præsident Woodruff bad ydmygt til Herren om hjælp. I ugevis kæmpede præsident Woodruff med Herren i bøn. I et syn fra Herren, så han konsekvenserne ved fortsat at praktisere

flerkoneri, og Herren fortalte ham, hvad han skulle gøre. Den 24. september 1890, udsendte Wilford Woodruff det, der nu kaldes manifestet, der bekendtgjorde afslutningen på praktiseringen af flerkoneri« (Brian Smith, »Wilford Woodruff: »Wilford the Faithful« Became God's Anointed«, *Church News*, 1. maj 1993, s. 10).

Avisdækning af manifestet i *Salt Lake Herald*, den 7. oktober 1890

Den 1. november 1891, ved en tale til en stavskonference i Logan i Utah, sagde præsident Woodruff:

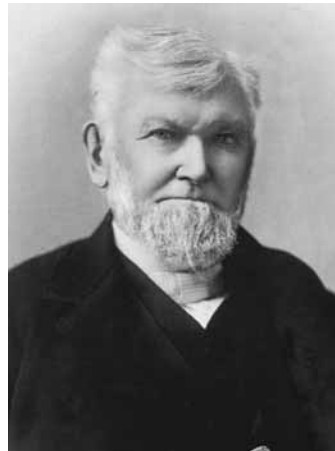
»Og hvad de taler, drevet af den Helligånd, skal anses som hellig skrift, skal være Herrens vilje, skal være Herrens sind, skal være Herrens ord, Herrens røst og Guds kraft til saliggørelse« (L&P 68:4).

Det er ved den kraft, at vi har ledt Israel. Den kraft, som præsident Young præsiderede og ledte Kirken ved. Den samme kraft, som præsident John Taylor præsiderede og ledte Kirken ved. Og det er den måde, som jeg har handlet på efter bedste evne. Jeg ønsker ikke, at de sidste dages hellige føler, at Herren ikke er med os, og at han ikke giver os åbenbaringer; for han giver os åbenbaringer og vil vedblive med at give os åbenbaringer indtil verdens ende.

Jeg har på det seneste fået nogle åbenbaringer, nogle der er meget vigtige for mig, og jeg vil fortælle jer, hvad Herren har sagt til mig. Lad mig henlede jeres opmærksomhed på det, der betegnes som manifestet. Herren har ved åbenbaring fortalt mig, at der er mange medlemmer af Kirken i hele Zion, der bliver hårdt prøvet i deres hjerte på grund af det manifest ...

Herren viste mig ved syn og åbenbaring nøjagtigt, hvad der ville ske, hvis vi ikke standsede denne praksis ... alle [templets] ordinancer ville blive standset i hele Zion. Der ville herske forvirring i hele Israel, og mange mænd ville blive gjort til fanger. Denne ulykke ville have ramt hele Kirken, og vi ville være blevet tvunget til

at standse praktiseringen. Nu er spørgsmålet, om den skal standses på denne vis eller på den måde, som Herren har tilkendegivet for os, og lade vore profeter og apostle og fædre forblive frie mænd og lade templerne forblive i hænderne på medlemmerne, så de døde kan blive forløst.

... Jeg så nøjagtigt, hvad der ville ske, hvis der ikke blev gjort noget. Jeg har følt denne ånd over mig længe. Men jeg vil gerne sige dette: Jeg ville have ladet alle templerne glide os af hænde, jeg ville have ladet mig selv og alle andre komme i fængsel, hvis ikke himlens Gud havde befalet mig at gøre, hvad jeg har gjort; og da timen kom, da jeg blev befalet at gøre dette, stod det helt tydeligt for mig. Jeg gik frem for Herren, og jeg skrev, hvad Herren bad mig om at skrive. Jeg forelagde det for mine brødre – stærke mænd som bror [George] Q. Cannon, bror [Joseph] F. Smith og De Tolv Apostle. Jeg kunne lige så godt prøve at flytte en hær med vajende faner bort fra deres kurs, som at flytte dem bort fra en kurs, som de mener, er rigtig. Disse mænd var enige med mig, og titusinde sidste dages hellige var også enige med mig. Hvorfor? Fordi de blev bevæget af Guds Ånd og Jesu Kristi åbenbaringer til at være det« (»Remarks Made by President Wilford Woodruff«, *Deseret Evening News*, 7. nov. 1891, s. 4; se også Officiel erklæring nr. 1, Uddrag af tre taler af præsident Wilford Woodruff angående manifestet).

GUD STÅR VED RORET

Ephraim George Holding, elektriker i templet i Salt Lake City, på toppen af et templets spir, 1893

Herrens hensigter vil blive opfyldt, og vi kan have tiltro til, at hver profet, der præsidere over Herrens folk, har fået kraft til at følge en fast kurs. Præsident Wilford Woodruff erklærede: »Jeg siger i dag til hele Israel, jeg siger til hele verdenen, at Israels Gud, som organiserede denne kirke og dette rige, aldrig har ordineret nogen præsident eller noget præsidentskab for, at det skulle lede på afveje. Hør efter, Israel, ingen mand,

som nogen sinde har haft livsånde i sig, kan besidde disse nøgler til Guds rige og lede folket på vildspor« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 74).

HAN BELÆRTE OM ÅBENBARING

Præsident Wilford Woodruff belærte om følgende angående åbenbaring:

»Hvad er åbenbaring? Vidnesbyrdet om Faderen og Sønnen. Hvor mange af jer har modtaget åbenbaring? Hvor mange af jer har oplevet Guds Ånd hviske til jer – den stille, sagte stemme? Jeg ville have været i åndevedenen for mange år siden, hvis jeg ikke havde fulgt den stille, sagte stemmes tilskyndelser. Det var Jesu Kristi åbenbaringer, det stærkeste vidnesbyrd en mand eller kvinde kan modtage. Jeg har modtaget mange vidnesbyrd siden, jeg fik forbindelse med denne kirke og dette rige. Jeg er til tider blevet velsignet med særlige gaver og nådegaver, særlige åbenbaringer og særlig hjælp; men blandt dem har jeg aldrig fundet noget, jeg kunne stole mere på end Helligåndens stille, sagte røst« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 45).

»Det er den forudviden, som Gud har givet angående hans værk ... hvilket er en af hovedårsagerne til den styrke, som de sidste dages hellige besidder. Det er åbenbaringens princip fra Kirkens overhoved til selve Kirken – et princip der i dets funktion ikke er begrænset til et menneske eller til tre mennesker eller til tolv mennesker; men er tilgængelig for enhver person i Kirken i større eller mindre grad, som hver enkelt vælger at drage fordel af det. Der er dog udpeget en måde, hvorpå Herrens åbenbaringer angående ledelsen af hans kirke bliver modtaget. Der er kun en mand på jorden ad gangen, som besidder denne magt. Men hvert enkelt medlem har ret til at modtage åbenbaring fra Herren til at vejlede dem i deres egne anliggender« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 54).

»Herren ville ikke tillade, at jeg beklædte denne stilling en eneste dag i mit liv, medmindre jeg var modtagelig over for Helligånden og Guds åbenbaringer. Denne kirke er for langt fremme til at kunne stå uden åbenbaring« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 57).

HAN MODTOG ET SYN OM GUDS HENSIGTER

Wilford Woodruff skrev i sin dagbog den 26. januar 1880: »Jeg gik i seng efter at have bedt og mediteret. Jeg faldt i søvn og sov indtil omkring midnat. Jeg vågnede. Herren udgød sin ånd over mig og viste mig et syn i mit sind, så jeg i stort omfang kunne fatte Guds sind og vilje og hans hensigt med vores land og Zions indbyggere. Og da synet i mit sind blev åbnet for at fatte vores lands situation, deres ugudelighed, vederstyggel-

ligheder og fordærv og Guds straffedomme og ødelæggelse, som ventede dem, og da jeg fattede det store og mægtige ansvar, der i Guds og de himmelske hærskarers øjne lå på Apostlenes Kvorum, fyldtes mine øjne med tårer og min pude blev våd som ved himlens dug. Og søvnen undveg mig, og Herren åbenbarede for mig vores pligt, ja, selv De Tolv Apostles og alle Israels trofaste ældsters pligt« (*Wilford Woodruff's Journal*, 7:546).

Ældste Woodruff, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, lavede en kopi af den åbenbaring, han modtog, og sendte den til Kirkens præsidentskab.

Foto: Charles R. Savage

Foto fra slutstencseremonien ved templet i Salt Lake City den 6. april 1892, hvor 50.000 mennesker var til stede

Billet til indvielsen af templet i Salt Lake City

DET GENEALOGISKE SELSKAB BLEV ORGANISERET

Præsident Wilford Woodruff var altid meget optaget af arbejdet for de døde. I 1894 blev Utahs Genealogiske Selskab organiseret under hans ledelse. Det samme år bekendtgjorde præsident Woodruff vigtige anliggender, som Herren havde åbenbaret angående familiebeseglinger:

»Vi ønsker, at de sidste hellige fremover fører deres slægtslinje så langt tilbage, som de kan, og bliver beseglet til deres fædre og mødre. Lad børnene blive beseglet til deres forældre, og opbyg denne kæde så langt, som I kan ... Det er Herrens vilje angående folket,

og jeg tror, at når I overvejer det, vil I finde ud af, at det er sandt ...

... Dette folks forfædre vil tage imod evangeliet. Det er min pligt at ære min far, der skabte mig i kødet. Det er jeres pligt at gøre det samme. Når I gør det, vil Herrens ånd være med jer. Og vi skal fortsætte dette værk, og Herren vil give os mere lys end det, vi allerede har modtaget. Der er folk i denne forsamling, som ønsker at blive adopteret [beseglet] til mig. Jeg siger til dem i dag, hvis de kan høre mig: »Gå ud og bliv adopteret [beseglet] til jeres forfædre og frels jeres forfædre og stå i spidsen for jeres forfædres hus som frelsere på Zions bjerg, og Guds vil velsigne jer i dette.« Det er, hvad jeg ønsker at sige, og hvad jeg ønsker, at der bliver udført i vore templer ... Jeg har været meget bekymret over dette emne. Jeg har haft et stærkt ønske om, at jeg måtte leve så længe, at jeg kunne fortælle de sidste dages hellige om disse principper, for de er sande. De er et skridt fremad i tjenestegerningen og i begavelsesarbejdet i disse vor Guds templer ... Jeg har med mine venners hjælp arbejdet og forløst min fars og mors hus. Da jeg, mens jeg var i St. George, adspurgte Herren om, hvordan jeg kunne forløse mine døde, når jeg ikke havde min familie der, fortalte Herren mig, at jeg skulle spørge de hellige i St. George og lade dem hjælpe mig med at udføre ordinancer i det tempel, og det ville være acceptabelt for ham ... Det er en åbenbaring til os. Vi kan hjælpe hinanden i disse anliggender« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 157-159).

FASTELOVEN BLEV TYDELIGGJORT

Under ledelse af præsident Wilford Woodruff blev skikken med at have en »fastedag« den første torsdag i måneden ændret i 1896 til den nuværende form med den første søndag i måneden. Sammen med denne ændring gentog Det Første Præsidentskab evige principper: »Nogle steder er den skik opstået, at man betragter det som en faste, når man undlader at spise morgenmad. Dette er ikke i overensstemmelse med fortidens hensigt og skik. Da faste i tidligere tider blev overholdt, var det reglen, at man ikke indtog føde fra den foregående dag indtil efter mødet om eftermiddagen på fastedagen. Når man giver penge til de fattige var det ligeledes meningen, at den føde, der var nødvendig til to måltider, skulle gives til de fattige, og de, som ønsker det og som har midlerne til det, kan frit yde mere« (»An Address«, *The Deseret Weekly*, 14. nov. 1896, s. 678).

ZION BEVÆGER SIG STØT FREMAD

Præsident Wilford Woodruff sagde:

»Der er indtruffet så meget, der er fuldstændig forskelligt fra alle tidligere begreber med hensyn til hvilken kurs, der skulle følges for at opbygge Zion, at hver enkel har behov for kundskab om, at Gud leder os på den sti, vi nu følger. Til dem, der er tilbøjelige til at fortvivle og se sort på tingene, kan

det synes som om, at Zions skib driver væk fra den gamle fortøjning, fordi der sker noget, eller der bliver foretaget visse forandringer, som i deres øjne vil bringe ulykke over os og over Guds værk.

En parade i anledning af Utahs anerkendelse som stat i 1896

Der har altid været nogle blandt os, som har været fyldt med bange anelser, og som ikke har kunnet se Guds visdom i de skridt, som hans folk er blevet ledt til at tage. De har stillet spørgsmål og fundet fejl ved de råd, der er blevet givet og de midler, der er blevet brugt, og har hævdet, at åbenbaringerne var ophørt, samt at de hellige ikke længere bliver ledet af mænd, til hvem Gud har tilkendegivet sin vilje ... Erfaringerne har vist, at de, der i alle sådanne tilfælde er kommet med disse beskyldninger, selv befinder sig i mørket.

Men de trofaste mennesker – dem, der har levet nøje i overensstemmelse med deres overbevisning som hellige og med evangeliets krav – er ikke blevet plaget af denne form for tvivl. Der var måske mange ting, som de ikke fuldt ud kunne forstå, da årsagerne ikke på daværende tidspunkt var helt tydelige for dem; men fordi de havde Guds Ånd og blev ledt af den, stolede de på Herren og var tilfredse med at overlade ledelsen af hans rige og dets anliggende til hans højere visdom. Tiden viste, at den kurs, som Kirken var blevet ledt til at følge, var den rette. Dette er sket så ofte for os, at tilfældene er let genkendelige for dem, som er bekendt med vores historie. På denne måde er folkets tro konstant blev prøvet« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 141-142).

En stok, hat og et tørklæde, som præsident Woodruff brugte i de sidste år af sit liv

Foto: Don O. Thorpe

Brigham Young besøgte mig også efter sin død ... Og han fortalte mig, hvad Joseph Smith havde belært ham om i Winter Quarters, at belære folket om at få Herrens Ånd. Han sagde: »Jeg ønsker, at du skal lære folket at få Herrens Ånd. I kan ikke opbygge Guds rige uden den.«

Det er, hvad jeg ønsker at sige til jer brødre og søstre her i dag. Enhver mand og kvinde i denne kirke, bør arbejde på at få den Ånd. Vi er omgivet af de onde ånder, som er i krig mod Gud og mod alt, der vil opbygge Guds rige; og vi har brug for den Helligånd til at gøre os i stand til at overkomme disse påvirkninger. Jeg har haft Helligånden med på mine rejser. Ethvert menneske, der er gået ud i vingården og har arbejdet trofast for Guds sag, har haft det. Jeg har henvist til engles betjening, som jeg selv har oplevet. Hvad gjorde disse engle? En af dem underviste mig i de tegn, der skulle gå forud for Menneskesønnens komme. Andre kom og reddede mig liv. Hvad så bagefter? De vendte om og forlod mig. Men hvordan er det med Helligånden? Helligånden forlader mig ikke, hvis jeg gør min pligt. Den forlader ikke noget menneske, der gør sin pligt. Det har vi vidst hele vejen igennem. Joseph Smith fortalte ved en lejlighed bror John Taylor, at han skulle arbejde for at få Guds Ånd og følge dets anvisninger, og det ville blive et princip om åbenbaring for ham. Gud har velsignet mig med det, og alt, jeg har udført siden jeg kom ind i denne kirke, har været bygget på dette princip. Guds Ånd har fortalt mig, hvad jeg skulle gøre, og jeg måtte følge det« (»Discourse«, *The Deseret Weekly*, 7. nov. 1896, s. 642-643).

VI MÅ ARBEJDE FOR AT FÅ ÅNDEN

Bemærk det følgende fra præsident Wilford Woodruff:

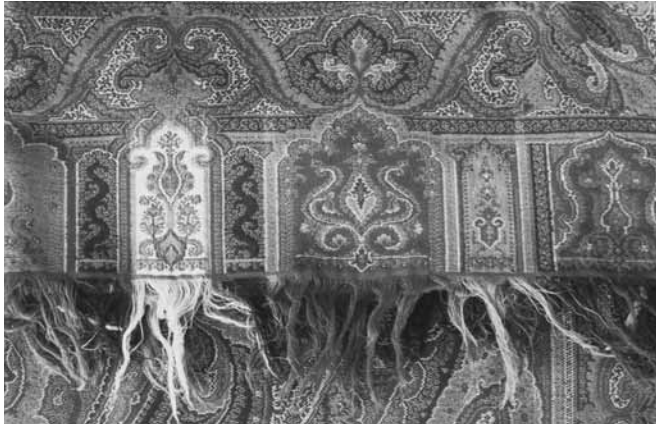
»Joseph Smith besøgte mig ofte efter sin død og lærte mig mange vigtige principper ... Blandt andet fortalte han mig, at jeg skulle få Herrens Ånd; at vi alle havde brug for den ...

Foto taget den 24. juli 1897 af de pionerer, der stadig levede, som kom ind i Saltsø-dalen 50 år tidligere i 1847

Foto: George E. Anderson

MEDLEMMER HÆDREDE HAM MED EN FØDSELSDAGSHYLDEST

En af de gaver, som præsident Woodruff fik til sin 90 års fødselsdag, var dette fine sengetæppe lavet af Utah-silke.

»En af de vigtigste begivenheder i præsident Wilford Woodruffs lange liv var festligholdelsen af hans 90-års fødselsdag den 1. marts 1897. Ved denne lejlighed samledes tusinder af sidste dages hellige i Salt Lake Tabernaklet for at hædre ham. Hans rådgivere og andre generalautoriteter holdt taler, der passede til lejligheden. Tempeltjenere overrakte ham en stok med sølvbeslag. Den meget store forsamling sang: »Hav tak for profeten, du sendte.« Da præsident Woodruff kom hjem, skrev han sine indtryk fra dagen ned i sin dagbog. »Situationen overvældede mig fuldstændigt. Jeg kom til at tænke på begivenheder fra min barndom og ungdom. Jeg huskede tydeligt, hvordan jeg havde bedt til Herren om, at jeg måtte opleve at se en profet eller en apostel, der ville undervise mig i Kristi evangelium. Her stod jeg i det store Tabernakel fyldt med 10.000 børn, med profeter, apostle og hellige. Tårene løb ned af mine kinder, men alligevel talte jeg til den mægtige forsamling.« (Preston Nibley, *Kirkens præsidenter*, s. 99).

HAN VAR EN MAND MED PROFETISK SYN

Wilford Woodruff havde et klart syn på livet og var trofast mod det. Han sagde engang: »Hvad vil det hjælpe et menneske at vinde hele verden og bøde med sin sjæl? Ikke ret meget. Hvad vil et menneske give i bytte for sin sjæl, når han kommer på den anden side af sløret? Jeg undrer mig meget over den lille interesse, som jordens indbyggere generelt udviser angående deres fremtidige tilstand. Der er ikke en person til stede her i dag, som på den anden side af sløret, ikke skal leve lige så længe som sin Skaber – i evighedens endeløse tidsalder, og enhver persons evige skæbne afhænger af, hvordan de anvender de få, korte år i kødet. Jeg spørger, i Herrens navn, hvad er popularitet for jer eller mig?

Hvad betyder guld eller sølv eller denne verdens gods for nogen af os, andet end at gøre os i stand til at få, hvad vi har brug for at spise, drikke og klæde os i samt for at opbygge Guds rige. Og at holde op med at bede og jage denne verdens rigdomme er topmålet af tåbelighed og dårskab. Når man ser, hvordan nogle mennesker opfører sig, skulle man tro, at de skulle leve her for evigt, og at deres evige skæbne afhang af mængden af deres penge. Jeg spørger nogen gange de sidste dages hellige, hvor meget vi havde, da vi kom hertil? Hvor meget havde vi med, og hvor kom det fra? Jeg tror ikke, at nogen af os medbragte en hustru eller et murstenshus; jeg tror ikke, at nogen af os blev født på hesteryg eller i en hestevogn, eller at vi medbragte jernbaneaktier, kvæg og huse, men at vi blev født nøgne som Job, og jeg tror, at vi skal gå herfra ligeså nøgne som han« (*Discourses of Wilford Woodruff*, s. 243-244).

HAN VAR KENDT SOM »WILFORD DEN TROFASTE«

Præsident Wilford Woodruff august 1898

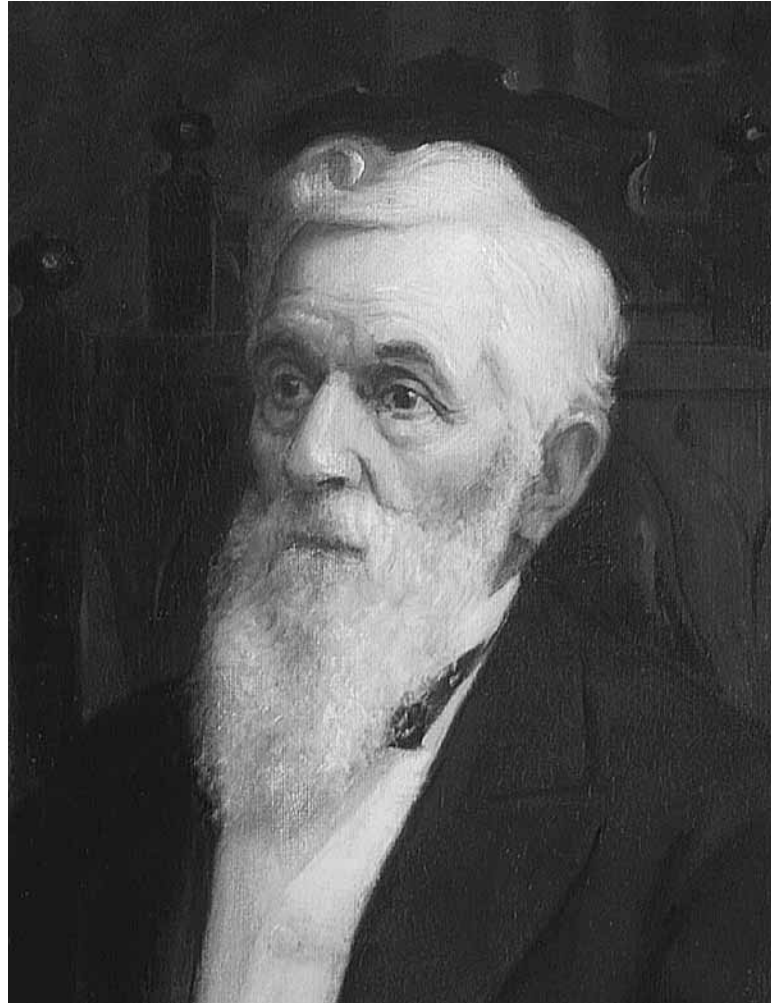
Da præsident Wilford Woodruffs store hjerte ophørte med at slå den 2. september 1898, havde Guds hellige grund til at sørge, for et ædelt liv var blevet fjernet fra deres midte. Det var et ædelt liv, fordi det havde været helliget Zions sags fremme. Præsident Wilford Woodruff havde år tidligere i sin dagbog skrevet: »Lad det være kendt, at jeg Wilford Woodruff frit indgår pagt

med min Gud om, at jeg frit vil hellige og vie mig selv sammen med alle mine besiddelser og ejendele til Herren, så jeg kan hjælpe med at opbygge hans rige og hans Zion på denne jord, så at jeg må overholde hans lov. Jeg fremlægger alt for biskoppen i hans kirke, så jeg kan være en retmæssig arving til Guds celestiale rige« (citeret i Cowley, *Wilford Woodruff*, s. 45).

Wilford Woodruff var en mand, der i sin tidlige ungdom drømte om en dag at se en af Herren Jesu Kristi apostle, og han oplevede selv at gå i profeternes spor og endda til sidst selv præsidere blandt de hellige. Det var præsident Woodruffs ønske, at han forblev trofast i alle ting hele sit liv. Han var af mange kendt som »Wilford den trofaste«; i en tidlig åbenbaring kaldte Herren ham »min tjener« (se L&P 118:6). Hvilken stor gravskrift for en af Guds sønner.

Lorenzo Snow

KIRKENS FEMTE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I LORENZO SNOWS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 3. april 1814 i Mantua i Portage County i Ohio som søn af Oliver og Rosetta Leonora Pettibone Snow.
- 22 Han begyndte at gå i hebraisk skole i Kirtland (foråret 1836); han blev døbt ind i Kirken i Kirtland i Ohio (19. juni 1836).
  - 23 Han var på mission i Ohio (foråret 1837).
  - 24-25 Han var på mission i det sydlige Missouri, Illinois, Kentucky og Ohio (1838-1839).
  - 26-29 Han var på mission i England (1840-1843).
  - 31 Han giftede sig med Charlotte Merril Squires, Mary Adaline Goddard, Sarah Prichard og Harriet Amelia Squires (1845).
  - 34 Han blev ordineret som apostel (12. feb. 1849).
  - 35 Han hjalp med at danne den vedvarende emigrationsfond (okt. 1849).
  - 35-38 Han var på mission i Italien; han organiserede og havde tilsyn med oversættelsen af Mormons Bog til italiensk (okt. 1849-juli 1852).
  - 38 Han blev valgt til Utahs lovgivende forsamling (1852); han tjente i 29 år.
  - 39 Han præsiderede over koloniseringen af Brigham City i Utah (1853).
  - 49-50 Han var på en speciel mission i Hawaii; han druknede næsten (1864).
  - 58-68 Han var præsident for Utah-territoriets lovgivende råd (1872-1882); han hjalp ved den anden indvielse af Palæstina til jødernes tilbagevenden (1872-1873).
  - 59-63 Han tjente som rådgiver til Brigham Young (apr. 1873-aug. 1877).
  - 59 Han påbegyndte den forenede orden i Brigham City (1873-1880).
  - 71 Han var på mission hos indianerne i det nordvestlige USA (1885).
  - 72-73 Han sad i fængsel i elleve måneder for at praktisere flerkoneri (1886-1887).
  - 74 Han bad indvielsesbønnen til templet i Manti i Utah (21. maj 1888).
  - 75 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum (7. apr. 1889).
  - 76 Manifestet, der endte flerkoneri (Officiel erklæring nr. 1) blev udsendt (1890).
  - 79 Han blev præsident for templet i Salt Lake City (1893).
  - 84 Han fik besøg af Frelseren i templet i Salt Lake City (1898); han blev præsident for Kirken (13. sep. 1898).
  - 85 Han fremmede tiendebetaling, begyndende i det sydlige Utah (maj 1899).
  - 87 Han døde i Salt Lake City i Utah (10. okt. 1901).

Lorenzo Snow var en bondedreng, der voksede op i Ohio i USA i begyndelsen af det nittende århundrede. Hans daglige gøremål var blandt andet at fælde træer, rydde marker og passe på gården ved hans fars hyppige fravær. Han var den ældste søn i en stor familie og kendte ikke til at være doven. Hans familie udviklede kærlige, tillidsfulde og hjælpsomme bånd, der holdt.

I HANS TIDLIGE ÅR LÆRTE HAN OM ANSVARLIGHED

Oliver og Rosetta Snow stammede fra New England. Efter, at de havde fået to døtre, flyttede de fra New England til Ohio, hvor de fik fem børn til – to piger og tre drenge. Lorenzo var deres femte barn og den ældste dreng. Hans forældre slog sig ned som bønder i Portage County i Ohio. Snart efter sluttede flere slægtninge og venner fra New England sig til dem. Som årene gik fik familien Snow fremgang og indflydelse.

Lorenzo Snows fødested i Mantua i Ohio.

Lorenzo Snows forældre og slægtninge og mange folk i byen var uddannede mennesker. De opmuntrede deres børn til at søge intellektuel hæder, dannelse og sociale færdigheder. Lorenzo blev opmuntret på samme måde og kæmpede beslutsomt for at tilfredsstille sin families og venners forventninger.

Lorenzos far var ofte væk fra hjemmet i private og offentlige anliggender. Ved mange lejligheder fik Lorenzo ansvaret, selvom han kun var et barn. Ansvaret for en stor og blomstrende gård syntes ikke at være nogen alvorlig hindring for ham. Når han udførte disse pligter, var han punktlig, bestemt og energisk. Efterhånden, som han blev ældre, stod han for forsendelsen af landbrugsprodukter ned ad floden til New Orleans. Selv om sådanne ture krævede flere måneders arbejde, var han altid ansvarlig og sin opgave voksen.

HAN LÆRTE AT VÆRE FORSTÅENDE, FRISINDET OG TOLERANT

Lorenzo Snows ældre søster Eliza skriver i sin biografi om sin bror: »Vore forældre tilhørte baptisternes tro, men ikke på en stiv og streng måde; deres hus var tilholdssted for gode og intelligente mennesker af alle trosretninger, og deres gæstfrihed var legendarisk« (Eliza R. Snow Smith, *Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 1975, s. 2). Det blev aldrig tilladt, at diskussioner i hjemmet blev fanatiske eller snæversynede, og Lorenzo og hans brødre og søstre blev opmuntret til at stifte et bredt bekendtskab med folk og deres synspunkter. Hans hyppige sejlture til New Orleans gav ham mange praktiske muligheder for at observere mange forskellige situationer og mennesker.

Stik med Lorenzo Snow af Frederick Piercy

HAN NØD AT LÆSE

Bøger var Lorenzo Snows bestandige ledsagere. Når han ikke var optaget af pligterne på gården, tog han en bog og fandt et sted, hvor han ikke blev forstyrret. Han læste meget og blev bekendt med historie, geografi og både klassisk og tidssvarende litteratur.

HAN ØNSKEDE AT MELDE SIG TIL MILITÆRET

Måske skyldtes det delvis Lorenzo Snows interesse for historie, at han blev interesseret i at melde sig til militæret. Kort tid efter sin 21-års fødselsdag, havde han færdiggjort sin uddannelse og guvernøren i Ohio havde udnævnt ham til løjtnant. Men, da han følte, at en college-uddannelse ville gøre hans militære udsigter lysere, lagde han midlertidigt sin militære træning til side, solgte sin del af sin fars ejendom og flyttede til Oberlin i Ohio. Der havde presbyterianerne blot nogle få år forinden oprettet et meget anerkendt college.

HANS MOR OG TO SØSTRE BLEV OMVENDT

Lorenzo studerede et år ved Oberlin College. Selvom han af natur nærrede en omsorgsfuld respekt for folk, havde han aldrig i særlig grad været tiltrukket

af institutionel religion. Han skrev til sin søster Eliza ved slutningen af hans semester: »Hvis der ikke er noget bedre, end det, der findes her på Oberlin College, så farvel til alle religioner« (Smith, *Biography and Family Record*, s. 5).

Eliza R. Snow

hans spørgsmål og bad ham komme til Kirtland og studere sammen med professor Seixas, der var blev antaget af Kirkens ledere til at undervise i hebraisk. I foråret 1836 forlod Lorenzo Oberlin og flyttede til Kirtland.

HAN VAR ÅBEN OG MODTAGELIG OVER FOR KIRKEN

Lorenzo Snow var ivrig efter at møde profeten Joseph Smith. Ikke så lang tid efter, at han var kommet til Kirtland, talte han med sin søster Eliza på gaden, da »Joseph gik forbi, og tilsyneladende havde travlt. Han standsede lige længe nok til at blive præsenteret for Lorenzo og sige til Eliza: »Tag din bror med over til huset til aftensmad.« Hun boede til leje i profetens hjem og underviste i hans private skole. Lorenzo så efter den fremmede, så langt, som han kunne og sagde derpå til sin søster: »Joseph Smith er en meget bemærkelsesværdig mand. Jeg vil gerne lære ham bedre at kende. Måske er der alligevel noget mere ved Joseph Smith og mormonismen, end jeg nogensinde havde drømt om« (Thomas C. Romney, *The Life of Lorenzo Snow*, 1955, s. 23).

Lorenzo nærmede sig, ligesom sin far, aldrig religion på en snæversynet, dogmatisk måde. Han anså mormonismen som en helende trøst for de sårede. Han studerede forsigtigt religionen, lyttede til profeten Josephs Smiths offentlige taler og talte med ham privat. Han blev ven med profetens far, der sagde til ham: »Du vil snart blive overbevist om sandheden af dette sidste dages værk og blive døbt, og du vil blive så stor, som du overhovedet kan ønske – lige så stor som Gud, og du kan ikke ønske at blive mere betydningsfuld« (citeret i LeRoi C. Snow, »Devotion to a Divine Inspiration«, *Improvement Era*, juni 1919, s. 654).

Lorenzo Snøvs mor og en søster var de første medlemmer af hans familie, der sluttede sig til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Senere sluttede hans søster Eliza sig til. Lorenzo havde dyb respekt for Elizas meninger og dømmekraft, og han skrev til hende i Kirtland i Ohio og stillede mange spørgsmål om den nyligt åbenbarede religion. Hun svarede på

Stedet hvor familien Snow gik i kirke

HAN BETRAGTEDE OMHYGGELIGT MEDLEMMERNE, FØR HAN SAGDE JA TIL AT BLIVE DØBT

Lorenzo Snow betragtede Kirkens medlemmer og var forbløffet over ældsternes vidnesbyrd, fordi de var så enkle og positive angående himmelske ting. Han var forbløffet over den guddommelige kraft, der blev vist gennem patriarken Joseph Smith sen.'s forvaltning: »Han havde været til stede ved et »velsignelsesmøde« i templet [i Kirtland] forud for sin dåb ind i Kirken; han havde lyttet til adskillige patriarkalske velsignelser, bekræftet på hovedet af forskellige mennesker, hvis historie han var bekendt med, og som han vidste patriarken ikke vidste noget om; og han var slået af forbløffelse over at høre disse personers særegenhed blive omtalt positivt og enkelt i deres velsignelse. Og, som han senere udtrykte det, var han overbevist om, at en påvirkning, der var større end menneskets forudviden, dikterede ordene til den person, der gav velsignelsen« (Smith, *Biography and Family Record*, s. 9).

HAN STUDEREDE, BLEV DØBT OG MODTOG ET VIDNESBYRD OM SANDHEDEN AF GENOPRETTELSEN

Lorenzo Snow studerede og sammenlignede omhyggeligt mormonismens påstande med den tidlige kristendom. Han skrev følgende i sin dagbog:

»Før jeg tog imod dåbens ordinancer var jeg i mine undersøgelser af de principper, der belæres om af de sidste dages hellige, og som jeg ved sammenligning påviste at være de samme, der nævnes i Det Nye

Tidligt foto af Lorenzo Snow

Testamente, som Kristus og hans apostle belærte om, blevet fuldstændig overbevist om, at lydighed mod disse principper ville udvirke mirakuløse kræfter, manifestationer og åbenbaringer. Med en optimistisk forventning om dette resultat, modtog jeg dåben og ordinancen håndspåleggelse, af en der bekendte at have guddommelig myndighed; og da jeg således havde udvist lydighed mod disse ordinancer, ventede jeg konstant på opfyldelsen af løftet om at modtage Helligånden.

Tilkendegivelsen kom ikke lige efter min dåb, som jeg havde forventet, men selvom tidspunktet for, hvornår jeg modtog den, var udskudt, var opfyldelsen mere fuldkommen, håndgribelig og mirakuløs end jeg selv i mine stærkeste forhåbninger havde forestillet mig.

Foto: Don O. Thorpe

Chagrinfloden, hvor Lorenzo Snow blev døbt

To eller tre uger efter min dåb, mens jeg en dag var optaget af mine studier, begyndte jeg at tænke over, at jeg ikke havde opnået en kundskab om sandheden af værket – at jeg ikke havde indset opfyldelsen af løftet: »Han der vil gøre min vilje skal kende læren.« Og jeg begyndte at føle mig meget urolig. Jeg lagde mine bøger fra mig, forlod huset og vandrede om på markerne, tynget

af en dyster og trist ånd, mens et ubeskriveligt mørke syntes at omklamre mig. Jeg havde været vant til, når dagen var omme, at gå ud til en lund i nærheden af mit hjem og bede i løn, men på dette tidspunkt følte jeg ingen trang til at gøre sådan. Bønnens ånd havde forladt mig, og himlene syntes som bronze over mit hoved. Da jeg opdagede, at det atter var blevet tid til lønlig bøn, gjorde jeg til sidst op med mig selv, at jeg ikke ville afstå fra min aftenandagt, og som en formalitet knælede jeg, som jeg var vant til, og på det sted, hvor jeg som regel trak mig tilbage til, men jeg følte ikke, som jeg plejede.

Næppe havde jeg åbnet munden for at bede, førend jeg lige over mit hoved hørte en lyd som suset af silkeklæder, og straks steg Guds Ånd ned over mig og omsluttede mig fuldstændigt og fyldte mig fra isse til fod. O, hvilken glæde og lykke jeg følte! Intet sprog kan beskrive den næsten øjeblikkelige forvandling fra tæt mentalt og åndeligt mørke til en stråleglans af lys og kundskab, sådan som det dengang blev givet mig at forstå. Jeg modtog derpå en fuldkommen kundskab om, at Gud lever, at Jesus Kristus er Guds Søn, og om gengivelsen af det hellige præstedømme og evangeliets fylde. Det var en fuldstændig dåb – en håndgribelig

nedsænkning i det himmelske princip eller element, Helligånden; og dens indflydelse på enhver del af min organisme var mere virkelig og fysisk end nedsænkningen i vand; den fjernede for evigt, så længe som fornuft og hukommelse varer, alle muligheder for tvivl eller frygt i forhold til den kendsgerning, som historien har ladet gå i arv til os, at »barnet fra Betlehem« i sandhed er Guds søn; og den kendsgerning, at han nu åbenbarer sig for menneskenes børn og overdrager dem kundskab, den samme, som på apostlenes dage. Jeg var så tilfreds, som jeg kunne være, for mine forventninger blev mere end indfriet i en uendelig grad, kan jeg vist trygt sige.

Jeg kan ikke sige, hvor lang tid jeg forblev i denne totale gennemstrømning af glæde og guddommelig oplysning, men det varede adskillige minutter før det celestiale element, der fyldte og omsluttede mig, begyndte at trække sig tilbage lidt efter lidt. Da jeg rejste mig fra min knælende stilling, med mit hjerte svulmende af taknemmelighed mod Gud udover enhver beskrivelse, følte jeg – *vidste* jeg, at han havde overdraget mig, hvad kun et almægtigt væsen kan overdrage – det, der er af større værdi end alverdens rigdom og hæder. Da jeg den aften gik til ro, blev de samme vidunderlige tilkendegivelser gentaget og fortsatte således i adskillige aftener. De skønne erindringer om disse herlige oplevelser fra dengang vækkes til live og fylder mig med en inspiration, som gennemtrænger mit ganske legeme og vil vedblive dermed, antager jeg, indtil mit jordiske liv er forbi« (citeret Smith, *Biography and Family Record*, s. 7-9).

Han bad, han overvejede, han troede og han blev døbt. Hans liv ændrede sig, da han af hele sit hjerte tog imod evangeliet.

HAN ØNSKEDE AT TJENE GUD

I løbet af efteråret 1836 så unge Lorenzo Snow ældsterne vende hjem fra deres mission og ønskede selv at tage på mission. Han sagde:

»Når de unge missionærer bar deres vidnesbyrd og fortalte om deres oplevelser som arbejdere i vinmarken, hvor de forkyndte de glade nyheder om, at Gud atter talte til sine børn på jorden; at

han havde oprejst en profet, gennem hvem han fortalte om sin vilje og kaldte til alle jordens indbyggere: »Omvend jer: Thi himmeriges rige er nær,« blev jeg fyldt

af et uimodståeligt ønske om at slutte mig til dette glade foretagende.

Omkring denne tid udsendte Det Første Præsidentskab en erklæring, der indbød dem, der ønskede at blive medlemmer af ældsternes kvorum til at fremlægge deres navn, og hvis de blev anset som værdige af præsidentskabet, ville de blive ordineret. Sammen med mange andre indsendte jeg mit navn til godkendelse eller andet, hvilket er den eneste gang i mit liv, jeg har tilbudt mig til eller anmodet om et embede eller en kaldelse« (citeret Smith, *Biography and Family Record*, s. 14).

Inden for et par uger efter Lorenzos ordination, begyndte han den første af mange missioner, som han tog på. Han prædikede for sin fars familie i Ohio, og senere prædikede han i Missouri, Illinois og Kentucky. Han underviste også i evangeliet i England, Italien, Frankrig og Schweiz. Ligesom Wilford Woodruff og John Taylor bragte Lorenzo Snow tusindvis ind i Kirken og bar vidnesbyrd for dronninger og prinser.

Han skrev følgende om sine følelser, da han tog af sted på sin første mission:

»Tidligt i foråret 1837 tog jeg min vadsæk på ryggen og begyndte ligesom de fordums missionærer, »uden pung eller taske,« til fods og alene, at forkynde gengivelsen af Guds Søns evangeliums fylde, og at bære vidnesbyrd om det, jeg havde set og hørt, og om den kundskab, som jeg havde modtaget ved Helligåndens inspiration.

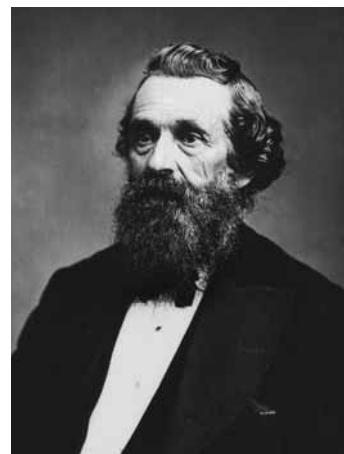
Det var dog en stor prøvelse for min naturlige uafhængighedsfølelse at tage af sted uden pung eller taske – især pung; fordi følelsen af at »betale for sig selv«, havde lige fra jeg var gammel nok til at arbejde, altid syntes at være en nødvendig del af selvrespekt, og intet uden en sikker viden om, at Gud forlangte det nu, ligesom han forud gjorde det af sine tjenere, Jesu disciple, kunne bevirke, at jeg gik ud afhængig af, at mine medskabninger ville hjælpe mig med livets fornødenheder. Men min pligt i den henseende var blevet gjort mig klar, og jeg var besluttet på at gøre det« (citeret Smith, *Biography and Family Record*, s. 15).

HAN STOD OVER FOR SIN FØRSTE FORSAMLING I OHIO

Lorenzo Snow holdt sin første prædiken i Medina County i Ohio, hvor hans fars familie boede. Han beskrev oplevelsen i sin dagbog: »Folket blev underrettet og en pæn stor forsamling samlede sig. Det var en svær prøve at stå over for disse tilhørere i egenskab af prædikant, men jeg troede på og følte en forvisning om, at inspirationens ånd ville tilskynde mig og hjælpe mig med at udtrykke mig. Jeg havde søgt ved bøn og faste – jeg havde ydmyget mig for Herren og påkaldt ham i kraftig

bøn om, at han ville give mig det hellige præstedømmes magt og inspiration; og da jeg stod foran den forsamling, selvom jeg ikke vidste, hvad jeg skulle sige, hvilede Helligånden kraftigt over mig, så snart jeg åbnede munden for at tale, og fyldte mit sind med lys og kommunikerede de ideer og det sprog, som jeg skulle videregive til dem. Folk var forbløffede og bad om endnu et møde« (citeret Smith, *Biography and Family Record*, s. 16).

Som resultat af disse møder døbte Lorenzo sin onkel, sin tante og flere af sine fætre og kusiner, og bekræftede dem som medlemmer af Kirken. En af disse kusiner, Adaline, blev senere hans hustru. Mens han var på mission rejste han til forskellige dele af staten Ohio og døbte mange personer, der forblev trofaste mod sandheden. Han skrev, at han blev meget velsignet i udførelsen af sit arbejde (se Smith, *Biography and Family Record*, s. 16, 19).

HAN PRÆDIKED I MISSOURI, ILLINOIS OG KENTUCKY

Eftersom Lorenzo Snow følte et vedholdende ønske om at prædike evangeliet forlod han igen i oktober 1838 sit hjem og tog sammen med ældste Abel Butterfield til det sydlige Missouri. De besluttede sig senere for at dele sig, så ældste Butterfield kunne arbejde i det nordlige Illinois og Indiana, mens ældste Snow virkede i det sydlige Illinois og Kentucky. Selvom, der ikke var mange, der var interesserede i hans budskab i Illinois, var hans tid i Kentucky præget af varieret succes og behandling. Han vendte tilbage fra sin tjeneste næsten seks måneder efter, at han var begyndt. Nogle gange var han blevet mødt med høflighed og lyttet til med interesse, mens han andre gange var blevet mishandlet og fornærmet.

HAN TOG PÅ MISSION TIL DE BRITISKE ØER

I foråret 1840 blev ældste Lorenzo Snow kaldet til at tage på mission i Storbritannien, hvor han tilbragte næsten tre år. Der var mange af medlemmerne af De Tolv Apostles Kvorum, der også tjente på De Britiske Øer, inklusive Brigham Young, Heber C. Kimball, Wilford Woodruff og John Taylor. Ældste Snow mødte stor modstand på sin mission. Men trods vanskelighederne gik missioneringen fremad, og Kirken voksede. Ældste

Snow præsiderede i sin tid i Storbritannien over London Gren og oplevede, at den mere end fordoblede sit medlemstal. Han tjente også som rådgiver for Thomas Ward, der var præsident for den Britiske Mission. Yderligere gav ældste Snow to særligt indbundne eksemplarer af Mormons Bog til dronning Victoria og prins Albert.

HAN GIFTEDE SIG

Lorenzo Snow giftede sig med Mary Adaline Goddard i templet i Nauvoo i efteråret 1845.

Da Lorenzo Snow vendte hjem fra sin første mission i Storbritannien, ankom han til den voksende, nye by Nauvoo i Illinois. Snart efter hans ankomst hørte han fra profeten Joseph Smith læren om flerkoneri. Næsten to år senere, efter profetens martyrium og da opførelsen af templet i Nauvoo næsten var færdigt, viste Lorenzo sin accept af læren om flerkoneri.

»Han var fuldt ud klar over, at en vigtig ordinance, der skulle udføres i templet var beseglingen af hustruer til ægtemænd i en evig forening. Hvis man tager Lorenzos fuldstændige forpligtelse over for Kirken og dets lærdomme, det råd, han havde modtaget af profeten Joseph Smith omkring polygami, samt hans fremskredne alder i betragtning, kan vi være sikre på, at da templet nærmede sig sin færdiggørelse, blev han mere og mere bevidst om behovet for at gifte sig. Dybden af de følelser kan måles ved den kendsgerning, at han som 31-årig i 1845 blev beseglet til fire kvinder i templet i Nauvoo; Mary Adaline Goddard (hans kusine, der havde tre sønner fra et tidligere ægteskab, Hyrum, Orville og Jacob); Charlotte Squires; Sarah Ann Prichard; og Harriet Amelia Squires« (Francis M. Gibbons, *Lorenzo Snow: Spiritual Giant, Prophet of God*, 1982, s. 48).

Lorenzo Snøvs hjem i Brigham Street i Salt Lake City

HAN BLEV KALDET TIL AT TJENE I ITALIEN

I oktober 1849 blev Lorenzo Snow kaldet til at tage på mission til Italien. Missionen indebar også at prædike og undervise i andre europæiske lande, inklusive England, Frankrig og Schweiz. Han tjente indtil juli 1852. I et brev til sin søster Eliza skrev ældste Snow om sine oplevelser i vinteren 1849, da han sammen med sine ledsagere rejste tværs over den amerikanske prærie til østkysten, hvor de skulle tage af sted til deres mission. Han skrev i sit brev:

»En dag, da vi spiste frokost, og vores heste fredeligt græssede på prærien, skete følgende: Et forskrækket råb lød i vores lille lejr: *»Til våben! Til våben! Indianerne kommer!«* Vi så op og så et stort, imponerende og skræmmende syn. To hundrede krigere på deres fyrige gangere, malet, bevæbnet og iklædt alle krigens rædsler, kom ridende mod os som en mægtig strøm. I løbet af et øjeblik havde vi anbragt os selv i forsvarsstilling. Men kunne vi med tredive mand forvente at modstå denne mægtige hær? Den vilde bande for hurtigt fremad, som et mægtigt klippestykke, der er gået løs fra bjergets top, og som voldsomt ruller nedad og fejer, vælter og begraver alt på sin vej. Vi så, at det var deres hensigt at knuse os under de skummende gangeres hove. Nu var de lige foran os, og om et øjeblik ville vi være væltet over ende, men se! Der lød en alarm som et elektrisk chok gennem deres rækker og standsede deres forehavende, som en lavine, der fejer ned ad bjergsiden, stoppes midt i sin kurs af en usynlig hånds magt – Herren havde sagt: *»Rør ikke mine salvede og gør ikke mine profeter noget ondt!«*

Der skete mange hændelser, der ofte fremkaldte en bemærkning om, at Herrens hånd aldrig havde været mere synlig. Da vi ankom til bredden af den store Missouri, frøs hendes vande for første gang ved denne årstid straks til is, så der blev dannet en bro, så vi kunne komme over på den anden side; ikke så snart havde vi gjort dette, før strømmen løb som før« (citeret i »The Apostle Lorenzo Snow«, *Tullidge's Quarterly Magazine*, jan. 1883, s. 381).

HAN MØDTE MODSTAND I ITALIEN

Italien var katolicismens højborg, og folket der var imod enhver form for missionering fra andre kirker. Overalt i landet eksisterede der love imod forkyndelse, og de pålagde strenge straffe. Lorenzo Snow forventede forfølgelse og havde alvorligt overvejet tanken om, at hans liv var i fare.

Den 27. juni 1851 overværede han i Rom en festdag til ære for Sankt Peter. I et brev, som ældste Snow skrev til præsident Brigham Young, kommenterede han

ironien i omstændighederne ved denne festligholdelse. De fordums romere havde korsfæstet Peter. Så, århundreder senere, blev der bygget en umådelig stor kirke som et monument over hans navn. Men, de forkastede og forfulgte stadig de levende apostle i deres midte. Ældste Snow overvejede, hvad det endelige resultat af en sådan holdning ville betyde for ham og skrev til præsident Young: »Fædrene huggede hovedet af Johannes og korsfæstede Peter: Denne uge har vi bevidnet fester og højtideligholdelse til ære for deres navn. Behagelige overvejelser – *sult! – lænker! fængsling og martyrium!* og de kommende generationer viser os guddommelig ære« (citeret i *Tullidge's Quarterly Magazine*, jan. 1883, s. 384).

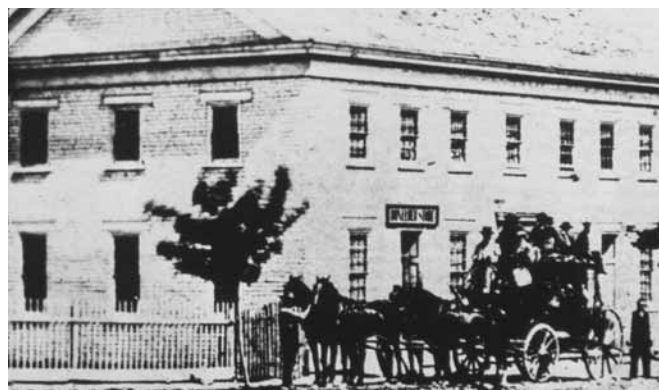
Foto: Savage og Orlinger

Lorenzo Snow

Hvor svær missionen end var, så lagde den hjørnesteinen til Kirkens fremtidige vækst i Italien. Under ældste Snøws næsten treårige mission i Italien, organiserede han formelt Kirken i dalene i Piedmont-området i Italien, organiserede og havde tilsyn med oversættelsen og udgivelsen af Mormons Bog samt adskillige missionærfoldere, der blev oversat til italiensk, ledede missioneringen i Schweiz, sendte missionærer til Indien for at begynde arbejdet der, og vejledte mange forsamlinger af hellige i Storbritannien, Frankrig og Schweiz gennem det skrevne og talte ord.

Ældste Snow førte 50 familier til Box Elder County i Utah, hvor han grundlagde en ny by, der nu kaldes Brigham City. Ældste Snow havde to hjem der. Det store toetagers hus (vist herunder) var oprindeligt hotel.

HAN OPRETTEDE ET SUCCESFULDT ANDELFORETAGENDE

Brigham Citys andelsforetagende

I oktober 1853 kaldte præsident Brigham Young ældste Lorenzo Snow, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, til at flytte med sin familie til Brigham City i Utah og præsidere over de hellige der. Flere år senere oprettede ældste Snow et finansielt andelsforetagende, der var baseret på den forenede ordens principper, med det formål at forene folket både åndeligt og timeligt.

»Hans første skridt i dette andelsforetagende var på det merkantile område. Han begyndte i 1863-1864 med at oprette en andelsforretning, med aktier pålydende \$5, så det derved blev muligt for folk med meget moderate forhold at blive aktionærer.

Der var mange problemer i begyndelsen, og der var ikke så meget fremgang, men folk fik stille og roligt tillid til det, idet aktionærerne fik udbytte på mellem 20-25 % om året i varer, og i løbet af fem år var det en anerkendt succes. Så blev der ved hjælp af fortjenesten fra handelsafdelingen opført et stort garveri til en pris af \$10.000, hvor folket havde det privilegium at investere arbejde i stedet for penge; og snart efter, at disse virksomheder fungerede godt, blev der bygget et spinderi

til næsten \$40.000, hvor man ligeledes kunne investere arbejde til gengæld for aktier.

Et andelsfåreflok, der kunne forsyne spinderiet, blev snart tilføjet – dernæst andelsgårde og dertil et ostemejeri. Således blev den ene virksomhed efter den anden oprettet indtil der var mellem 30 og 40 virksomheder – der alle arbejdede harmonisk sammen lige som hjulene på en stor maskine« (Eliza R. Snow, citeret »The Twelve Apostles«, *Historical Record*, feb. 1887, s. 142-143).

Mange, der kendte ham, tillagde hans succes i Brigham City hans åndelige natur. Det blev senere skrevet, at hans »åndelighed var højt udviklet. Det var det fremherskende træk i hans karakter. Alle andre karaktertræk var blot supplement og tilbehør, der samlede sig om denne ene fremherskende egenskab, adlød dens vilje og bidrog til at opnå dens mål. I årevis prædikede han om og arbejdede med denne verdens anliggender, men det timelige var kun midler til det åndelige. Finansmanden var til alle tider underordnet apostlene« (Leslie Woodruff Snow, »President Lorenzo Snow«, *Young Woman's Journal*, sep. 1903, s. 392).

Council House, hvor den lovgivende forsamling mødtes

HANS LIV BLEV BEVARET I HAWAII

I november 1860 kaldte præsident Brigham Young den nyomvendte Walter Murray Gibson til at tage på mission i Japan. I sommeren 1861 ankom Gibson, der var på vej til Japan, til Hawaii og besluttede at blive der. Fordi missionærerne var blevet kaldt hjem under Utah-krigen, var Gibson i stand til at overtage ledelsen af Kirken i Hawaii. Han overbeviste mange af de hawaiianske medlemmer om, at de skulle overdrage al deres ejendom til sig og bøje sig i hans nærværelse. Han solgte også retten til forskellige stillinger i Kirken til naive medlemmer og bar en kappe, når han ledte kirkemøderne med stor pomp og pragt. Hans plan var at overtage øerne og blive konge.

Det Første Præsidentskab hørte om situationen og sendte Ezra T. Benson og Lorenzo Snow, der var medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum samt de tidligere missionærer i Hawaii William W. Cluff, Alma Smith og Joseph F. Smith for at irettesætte Walter Gibson og tage sig af problemerne. Da de prøvede at komme i land i oprørt hav, forlod de deres damper og gik ombord i en lille båd. Joseph F. Smith blev tilbage, i det han sagde, at vandet var for farligt, hvilket han fik ret i.

Da de krydsede klipperevene ud for kysten, kæntrede store bølger deres båd. Alle mændene blev reddet undtagen Lorenzo, hvis bevidstløse legeme de fandt i vandet og delvis under den væltede båd. Hans kammerater bragte ham i land og arbejdede i den næste time på at genoplive ham. William Cluff forklarer, hvordan ældste Snow til sidst blev genoplivet:

»Vi gjorde ikke blot, hvad man normalt gjorde i sådanne tilfælde, men også hvad ånden syntes at hviske til os.

Efter, at vi havde arbejdet på ham et stykke tid uden nogen livstegn, sagde de omkringstående, at der ikke kunne gøres mere for ham. Men vi havde ikke lyst til at give op, og vi bad og arbejdede stadig med ham, med en forvisning om, at Herren ville høre og besvare vore bønner.

Til sidst blev vi tilskyndet til at placere vores mund over hans og gøre et forsøg på at puste liv i hans lunger, skiftevis puste luft ind og ud, idet vi så godt som muligt efterlignede vejtrækningens naturlige proces ... Efter et stykke tid bemærkede vi meget svage tegn på, at livet vendte tilbage ... De blev tydeligere og tydeligere, indtil han kom til fuld bevidsthed« (citeret i Romney, *Life of Lorenzo Snow*, s. 203-204).

Efter en undersøgelse og adskillige møder med medlemmerne blev Walter Gibson udelukket og ansvar for Kirken og missionen i Hawaii blev sat under ledelse af Joseph F. Smith. Ældste Snow vendte hjem sammen med ældste Benson.

Foto: Don O. Thorpe

Oliebjerget nær Jerusalem. I 1872 kaldte præsident Brigham Young sin første-rådgiver George Albert Smith til at tage til det hellige land og indvie landet til Herren. Lorenzo Snow og hans søster Eliza var blandt de syv medrejsende, der tog med præsident Smith.

HAN VAR EN PLIGTTRO APOSTEL OG EN FORSVARER AF TROEN

Morrill-loven fra 1862, Edmunds-loven fra 1882 og Edmunds Tucker-loven fra 1887 blev håndhævet i tre årtier forud for udsendelsen af manifestet i 1890. I løbet af den tid, blev store dele af Kirkens ejendomme konfiskeret.

I 1886 blev ældste Lorenzo Snow anklaget og dømt for at have overtrådt Edmunds-loven. Appel af sager fra de territoriale domstole til USA's højesteret angående flerkoneri kunne ikke blive fastlagt, medmindre den anklagede var fængslet. Ældste Snow blev ligesom mange af hans brødre sat i fængsel. Han var fængslet i elleve måneder, i hvilken tid han oprettede en skole.

Lorenzo Snow var ligesom apostlen Paulus tålmodig i lænker. År forinden havde han vidnet om:

»Vi er her, så vi kan blive uddannet i lidelsens og de heftige prøvelsens skole, skolen, der var nødvendig for Jesus, vores ældre bror, som ifølge skrifterne blev fuldkommen gennem lidelse. Det er nødvendigt, at vi lider i alle ting, så vi kan være berettiget og værdige til at lede og styre alle ting, ligesom vor himmelske Fader og hans ældste søn Jesus ...

Og nu, hvor i blandt jer er den mand, der en gang har brudt sløret og skuet den renhed, herligheden, magten, majestæten og herredømmet, som den fuldkomne mand udøver i celestial herlighed i evighed, som ikke hellere muntert vil nedlægge sit liv, lide den mest pinefulde tortur, lade lemmer blive revet fra lemmer, end at vanære og nedlægge sit præstedømme?« (»Address to the Saints of Great Britain«, *Millennial Star*, 1. dec. 1851, s. 363).

HAN BRAGTE EN UNG KVINDE TILBAGE TIL LIVET

Kort efter, at Lorenzo Snow var blevet døbt, modtog han en velsignelse fra patriarken Joseph Smith sen. Blandt andre velsignelser blev Lorenzo lovet, at »hvis det er hensigtsmæssigt skal døden vige på dit bud« (citeret i Romney, *Life of Lorenzo Snow*, s. 406). Den lovede velsignelse blev bogstaveligt talt opfyldt mange år senere, da præsident Snow, der dengang var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, velsignede sin niece Ella

Lorenzo Snow

Jensen fra Brigham City i Utah og kaldte hendes ånd tilbage fra åndeverdenen efter, at hun havde været død i tre timer. Ella Jensen skrev følgende om sin oplevelse:

»Den 1. marts 1891 blev jeg alvorligt syg af skarlagensfeber og led meget i en uge. Om morgenen den 9. vågnede jeg med en følelse af, at jeg skulle dø. Så snart jeg åbnede mine øjne kunne jeg se nogle af mine slægtninge fra den anden verden ... Jeg bad derpå min søster om at hjælpe mig med at gøre mig parat til at tage til åndeverdenen. Hun redte mit hår, vaskede mig, og jeg børstede mine tænder og rensede mine negle, så jeg kunne være ren, når jeg skulle stå foran min Skaber ... Jeg sagde farvel til mine kære, og min ånd forlod mit legeme.

I nogen tid kunne jeg høre mine forældre og slægtninge græde og sørge, hvilket bekymrede mig meget. Men så snart, jeg fik et glimt af den anden verden, blev min opmærksomhed vendt fra dem, til mine slægtninge der, der alle syntes glade for at se mig ... Jeg så mange af mine afdøde venner og slægtninge, alle, som jeg har nævnt mange gange bagefter, og jeg talte med mange af dem ... Efter, at have været sammen med mine afdøde venner i hvad, der for mig syntes som meget kort tid, men som dog varede i flere timer, hørte jeg apostlen Lorenzo Snow give mig en velsignelse og sige, at jeg skulle komme tilbage, da jeg stadig havde et arbejde at udføre på jorden. Jeg var uvillig til at forlade det himmelske sted, men jeg fortalte mine venner, at jeg måtte forlade dem ... I lang tid derefter, havde jeg et stort ønske om at komme tilbage til det sted med himmelsk hvile, hvor jeg dvælede i så kort tid« (citeret i »Remarkable Experience«, *Young Woman's Journal*, jan. 1893, s. 165).

FRELSEREN VISTE SIG FOR HAM I TEMPLET I SALT LAKE CITY

»I nogen tid havde præsident Woodruffs helbred været svigtende. Præsident Lorenzo Snow besøgte ham næsten hver aften i hans hjem. Denne særlige aften sagde lægerne, at præsident Woodruff ikke ville leve så meget længere, da han blev svagere for hver dag. Præsident Snow var meget bekymret. I dag kan vi ikke forestille os, hvilken forfærdelig, økonomisk tilstand Kirken var i på det tidspunkt – den skyldte millioner af dollars, og var ikke engang i stand til at betale renten af dens gæld.

Alice Armada Snow Young Pond (1876-1943) hørte sin bedstefar Lorenzo Snow fortælle om sin oplevelse med Herrens besøg i templet i Salt Lake City.

Min far tog hen til sit værelse i templet i Salt Lake City klædt i præstedømmets dragt, knælede ved det hellige alter i det allerhelligste i Herrens hus og tryglede der Herren om at bevare præsident Woodruffs liv, så præsident Woodruff ville overleve ham, og det store ansvar som Kirkens leder ikke ville falde på hans skuldre. Men han lovede Herren, at han hengivent ville udføre enhver

opgave, der var krævet af hans hænder ...

... [Den 2. september 1898, efter at præsident Snow havde hørt om Wilford Woodruffs død] gik han hen i sit private værelse i templet i Salt Lake City.

Præsident Snow ikklædte sig sin hellige tempeldragt, begav sig igen til det samme hellige alter, udførte præstedømmets tegn og udgød sit hjerte for Herren. Han mindede Herren om, hvordan han bad for, at præsident Woodruffs liv ville blive bevaret, at præsident Woodruffs dage ville blive længere end hans; og at han aldrig måtte blive kaldet til at bære Kirkens tunge byrder og ansvar. »Ikke desto mindre,« sagde han, »ske din vilje. Jeg har ikke søgt dette ansvar, men hvis det er din vilje, vil jeg nu henvende mig til dig for din vejledning og anvisninger. Jeg beder om, at du vil vise mig, hvad du vil have mig til at gøre.«

Efter, at han havde bedt, forventede han et svar, en særlig manifestation fra Herren. Så han ventede – og ventede – og ventede. Der var ikke noget svar, ingen stemme, intet besøg, ingen manifestation. Han forlod meget skuffet alteret og værelset. Han gik gennem det celestiale værelse, og ude på den lange gang fik præsident Snow en herlig manifestation, som jeg vil gengive med hans barnebarn Allie Young Ponds ord ...

»En aften, da jeg besøgte bedstefar Snow i hans værelse i templet i Salt Lake City, blev jeg der til dørvogterne var gået, og nattevagterne var endnu ikke kommet, så bedstefar sagde, at han ville følge mig hen til hovedindgangen og lukke mig ud den vej. Han tog sit nøglebundt fra skænken. Efter, at vi havde forladt værelset, og mens vi stadig var i den lange gang, der førte hen til det celestiale værelse, gik jeg nogle skridt foran bedstefar, da han stoppede mig og sagde: »Vent et øjeblik, Allie, jeg vil gerne fortælle dig noget. Det var lige her, at Herren Jesus Kristus viste sig for mig efter præsident Woodruffs død. Han gav mig besked om at reorganisere Kirkens Første Præsidentskab med det samme og ikke vente, som det var sket efter de forrige præsidenters død, og at jeg skulle efterfølge præsident Woodruff.«

Så kom bedstefar et par skridt nærmere og rakte sin venstre arm ud og sagde: »Han stod lige der, omkring en meter over jorden. Det så ud som om, at han stod på en massiv guldplade.«

Bedstefar fortalte mig, hvilken herlig person Frelseren er og beskrev hans hænder, fødder, ansigt og smukke, hvide klæder, der alle var så strålende hvide og klare, at han knap kunne se på ham.

Så kom han et skridt nærmere og lagde sin højre hånd på mit hoved: »Så, mit barnebarn, jeg vil gerne have, at du husker, at dette er din bedstefars vidnesbyrd, at han med sine egne læber fortalte dig, at han virkelig så Frelseren her i templet og talte med ham ansigt til ansigt« (LeRoi C. Snow, »An Experience of My Father's«, *Improvement Era*, sep. 1933, s. 677).

HAN BLEV KALDET SOM KIRKENS PRÆSIDENT

Lorenzo Snow tjente i ni år som præsident for De Tolv Apostles Kvorum og blev som 84-årig præsident for Kirken. Nogle mennesker udtrykte frygt for, at en mand i hans alder ikke ville være i stand til at udholde de belastninger og udfordringer, han ville komme ud for i præsidentskabet. Han var ikke en fysisk stor mand. Han var spinkel af bygning og virkede

Præsident Lorenzo Snow

med sine omtrent 60 kilo skrøbelig og svag. Men han bortjog hurtigt denne frygt. Han var rank, stærk, aktiv og fuld af inspiration frem til tidspunktet for hans sidste sygdom som 87-årig. Hans skarpsindighed viste sig igen og igen, når han talte til de hellige, ledte Kirken og førte Guds rige fremad mod dets skæbne. Hans yngste datter, der blev født, da han var 82, husker, at han plejede at bære hende på ryggen op ad trappen indtil det sidste år af hans liv. Men mere vigtigt var det, at Herren ikke var bekymret over præsident Snows fremskredne alder, for det var ham, der havde kaldet denne 84-årige åndelige kæmpe til at være sin profet.

HAN MODTOG ÅBENBARING, DER HJALP MED AT LØSE KIRKENS ØKONOMISKE KRISE

Præsident Lorenzo Snow kæmpede meget med at vriste Kirken ud af de økonomiske vanskeligheder, der var forårsaget af årtier med forfølgelse. Fordi forbundsregeringen havde beslaglagt så mange af Kirkens besid-

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum

delser, syntes det at betale tiende og andre offerydelser for mange medlemmer, at være det samme som at give deres midler væk, så Kirkens fjender kunne bruge dem. De hellige var ikke rige og mange af dem besluttede, at de ikke ville betale tiende. Kirkens ressourcer var meget stramme.

I begyndelsen af maj 1899, åbenbarede Herren til præsident Snow, at han og andre af de ledende brødre skulle tage til St. George i Utah og afholde en konference. Herren åbenbarede ikke på det tidspunkt formålet med deres besøg, men bare, at de skulle tage af sted og afholde nogle særlige konferencer. De rejste til St. George i hestevogn.

Konferencens første møde i St. George blev afholdt den 17. maj 1899. Præsident Snow sagde til de hellige der: »Mine brødre og søstre, vi er i jeres midte, fordi Herren har befalet mig at komme; men formålet med vores besøg er ikke klart for øjeblikket, men det

vil blive kendt for mig under vores ophold hos jer« (citeret i Romney, *Life of Lorenzo Snow*, s. 456).

Tabernaklet i St. George, hvor åbenbaringen om tiende, som præsident Snow modtog, først blev præsenteret

Bragt med tilladelse fra Utah State Historical Society, alle rettigheder forbeholdes

Præsidentens søn LeRoi C. Snow dækkede konferencen for *Deseret News* og mindes, hvad der skete under et senere møde, hvor præsident Snow talte:

»Lige pludselig holdt far pause i sin tale. Der blev fuldstændig stille i rummet. Jeg vil aldrig nogensinde, så længe jeg lever, glemme spændingen. Da han igen begyndte at tale var hans stemme styrket, og Guds inspiration syntes at komme over ham såvel som over hele forsamlingen. Hans øjne syntes at blive lysere og hans ansigt at skinne. Han var fyldt med usædvanlig kraft. Og så fortalte han de sidste dages hellige om det syn, der var foran ham.

Gud viste ham derpå ikke blot formålet med kaldet til at besøge de hellige sydpå, men også Lorenzo Snows særlige mission, det store værk, som Gud havde forbedret og bevaret ham til, og han afslørede sit syn for folket. Han fortalte dem, at han kunne se, som han aldrig havde indset det før, hvordan tiendeloven var blevet forsømt af folket, og også, at de hellige selv var i alvorlig gæld ligesom Kirken, og ved nøje lydighed mod denne lov – betalingen af en fuld og ærlig tiende – ville Kirken ikke blot blive hjulpet af med sin store gæld, men det ville også gennem Herrens velsignelser være midlet til at udfri de sidste dages hellige fra deres egne forpligtelser, og de ville blive et fremgangsrigt folk« (LeRoi C. Snow, »The Lord's Way out of Bondage Was Not the Way of Men«, *Improvement Era*, juli 1938, s. 439).

Det indvendige af tabernaklet i St. George

I sin tale fortalte præsident Snow de hellige:

»Herrens ord til jer er ikke noget nyt; det er simpelthen dette: Tiden er nu kommet for, at hver eneste sidste dages hellige, der regner med at være beredt til fremtiden og stå sikkert på en fast grundvold, skal gøre Herrens vilje og betale en fuld tiende. Dette er Herrens ord til jer, og det vil være Herrens ord til hver eneste koloni i Zions land. Efter jeg har forladt jer, og I begynder at tænke over det, så vil I selv se, at tiden er kommet, hvor enhver person skal betale en fuld tiende. Herren har tidligere velsignet os og har haft barmhjertighed

med os; men der kommer tider, hvor Herren kræver, at vi står fast og gør, hvad han har befalet, og ikke udskyder det længere. Det, jeg siger til jer i denne Zions stav, vil jeg sige til enhver af Zions stave, der er blevet organiseret. Der er ikke en mand eller kvinde, der nu hører, hvad jeg siger, der vil føle sig tilfreds, hvis han eller hun ikke betaler fuld tiende« (»Discourse by President Lorenzo Snow«, *Millennial Star*, 24. aug. 1899, s. 533).

»Før jeg dør,« sagde præsident Snow engang, »håber jeg at se Kirken fri for gæld, samt at den er i en økonomisk uafhængig situation« (»Characteristic Sayings of President Lorenzo Snow«, *Improvement Era*, juni 1919, s. 651). Ved åbenbaring kaldte han de hellige til at være lydige mod tiendeloven. De helliges lydighed mod kaldet bragte til sidst Kirken ud af gæld (under præsident Joseph F. Smith administration) og oprettede en fast, timelig grundvold for Guds rige. Meget af væksten i dag med templer, kirkebygninger og andre bygninger samt Kirkens programmer over hele verden er et direkte resultat af Kirkens timelige fremgang, der kom og stadig kommer, som resultat af de helliges efterlevelse af tiendeloven.

HAN KUNNE GODT LIDE AT KØRE OM KAP

Efter konferencen i St. George, hvor åbenbaringen om tiende var blevet modtaget, rejste præsident Lorenzo Snow og hans selskab i hestevogn fra St. George gennem så mange kolonier som muligt på deres vej tilbage til Salt Lake City og prædikede ved hvert stop. Da selskabet rejste mellem Cove Fort og Fillmore, kørte præsident Snows vogn forrest. Vejret var klart, og alle var i godt humør.

»Som regel havde selskabet vanskeligheder med at holde farten, men ved denne lejlighed skumplede præsidenten [der var 85 år] af sted i en vogn i et meget komfortabelt tempo. Præsident Joseph F. Smith, der kørte lige bagved, kørte op på siden af præsidenten og foreslog: »Måske ville det være en god ide at køre en lille smule hurtigere på disse gode veje, præsident Snow.«

»Meget vel,« var svaret, »bare følg efter os.«

Præsident Snow gav sin kusk et sigende klap og næste øjeblik løb begge forspand af sted med 65 kilometer i timen over stok og sten, og dem bagved kunne kun se en støvsky og nu og da et glimt af noget, der lignede af en hestevogn. Hestene vedblev med at styrte af sted, og deltagerne begejstring steg for hvert spring. Det var forfriskende. Hestene havde redet side om side i tre kilometer eller mere. Den aldrende leders øjne glimtede som diamanter, da han rejste sig i sædet og iagttag løbet.

»Hurtigere, hurtigere!« råbte han, »det er lige meget med hjulsporene. Vi taber. Hurtigere!« og det gjorde kuskens så. Præsident Smiths spand kørte lidt lang-

sommere, og det lykkedes for de andre at bibeholde føringen. Klumper af bynke og huller på 1,5 meter, hvor vejen var skyllet bort, var uden betydning for disse ærværdige ledere, der nu fuldstændig var som drenge igen. Vognene røg op i luften og ned igen, og rørte kun de højeste steder her og der. Konkurrencen varede 24 kilometer, og præsident Snow elsker at fortælle, hvordan hans spand vandt, selvom præsident Smith drager denne ære i tvivl« (citeret i Romney, *Life of Lorenzo Snow*, s. 453, 455).

Det Første Præsidentskab, den 18. september 1898: George Q. Cannon, Lorenzo Snow og Joseph F. Smith

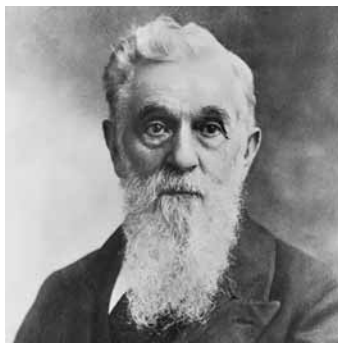
HAN MODTOG EN ÅBENBARING OM MENNESKETS GUDDOMMELIGE POTENTIALIA

»I foråret 1840, lige før Lorenzo Snow tog af sted på sin første mission til England, tilbragte han en aften hjemme hos sin ven, ældste H. G. Sherwood i Nauvoo. Ældste Sherwood forsøgte at forklare Frelserens lignelse om vingårdsejeren, der sender arbejdere ud på forskellige tidspunkter af dagen for at arbejde vingården. Da han således var fordybet i tanker skete denne meget vigtige begivenhed, som præsident Snow fortæller om:

»Mens jeg opmærksomt lyttede til hans (ældste Sherwoods) forklaring, hvilede Herrens ånd kraftigt på mig – min forstands øjne blev åbnet, og jeg så tydeligt, som middagssolen, med forundring og forbløffelse, Guds og menneskets kurs. Jeg skrev de følgende linjer, der beskriver den åbenbaring, der blev vist mig ...:

*Som mennesket er nu,
var Gud engang:
Som Gud er nu, kan
mennesket blive.*

Jeg følte, at dette var hellig kommunikation, som jeg ikke fortalte til andre end min søster

Præsident Lorenzo Snow

Eliza, førend jeg i en fortrolig, uforstyrret samtale med præsident Brigham Young i Manchester i England fortalte om denne usædvanlige tilkendegivelse.«

Kort efter Lorenzo Snøvs tilbagekomst fra England i januar 1843, fortalte han profeten Joseph Smith om oplevelsen i ældste Sherwoods hjem. Det skete ved et fortroligt interview i Nauvoo. Profetens svar var: »Bror Snow, det er et sandt evangelisk princip, og det er en åbenbaring fra Gud til dig« (Snow, *Improvement Era*, juni 1919, s. 656).

Princippet om menneskets guddommelige potentiale var tidligere blevet åbenbart for profeten Joseph Smith og Joseph Smith sen. Faktisk var det en udtalelse fra patriarken til Kirken fire år tidligere, der først havde vakt tanken i Lorenzo Snøvs sind. Da han havde undersøgt Kirkens lærdomme, havde Joseph Smith sen. sagt til ham: »Du vil snart blive overbevist om sandheden af dette sidste dages værk og blive døbt, og du vil blive så stor, som du overhovedet kan ønske – lige så stor som Gud, og du kan ikke ønske at blive mere betydningsfuld« (citeret i Snow, *Improvement Era*, juni 1919, s. 654). Der blev dog ikke belært offentligt om lærdommen førend 1844.

Lorenzo Snow var til stede, da profeten Joseph Smith under Kirkens aprilkonference holdt en begravelsestale for King Follet, en ældste i Kirken. I sin tale sagde profeten:

»Gud selv var engang, som vi er nu og er et ophøjet menneske og sidder på sin trone i hine himle! Det er den store bemmelighed. Dersom sløret blev revet i stykker i dag, og den store Gud, som holder denne verden i dens bane, og som vedligeholder alle verdener og alle ting ved sin magt og kraft, ville gøre sig selv synlig – jeg siger, dersom I skulle se ham i dag, ville I se ham som en mand i et menneskes skikkelse – som jer selv i et menneskes hele person, billede og skikkelse; thi Adam blev skabt i selve Guds form, billede og lignelse og fik instruktioner og belæringer af ham, vandrede og talte og samtalte med ham som det ene menneske taler og meddeler sig til det andet ...

Det er ting, som nogle ikke kan fatte og forstå, men det er enkelt og ligefremt. *Det er evangeliets første princip med bestemtbed at erkende Guds karakter og at vide, at vi kan samtale med ham, som det ene menneske taler med det andet, og at han engang var et menneske som vi; ja, at Gud selv, Fader til os alle boede på jorden, akkurat som Jesus Kristus selv gjorde; jeg vil bevise det fra Bibelen«* (Profeten Josephs Smiths lærdomme, s. 416-417).

LeRoi C. Snow, præsident Snøvs søn skrev, idet han refererede til de lærdomme profeten talte om i sin prædiken, og som blev trykt i *Times and Seasons* og *Millennial Star*:

»I præsident Snows eget eksemplar af *Times and Seasons*, som jeg nu har, henviste han mere med sin egen blækstift til denne del af profetens King Follett-tale, end til nogen anden henvisning i alle de seks bind. Dette store håb om menneskets skæbne ved nøje lydighed mod evangeliet var i hans tanker så ofte, at han ofte henviste til det derhjemme, i sine offentlige taler, både når han talte til gamle forældre, og når han talte til små børn, og mange af hans nære venner vidste, at dette var et yndlingsemne ved private og fortrolige samtaler.

Der er ikke mange andre sammenligninger, der er blevet gentaget oftere af præsident Snow i hans offentlige taler end den følgende:

»Tag som eksempel et spædbarn ved sin mors bryst. Det er uden magt eller viden til selv at kunne spise og klæde sig på. Det er så hjælpeløst, at dets mor bliver nødt til at give det mad. Men bemærk dens muligheder! Denne baby har en far og en mor, selv om den knap ved noget om dem. Hvem er dens far? Hvem er dens mor? Dens far er kejser, dens mor er kejserinde, og de sidder på en trone og regerer et kejserrige. Denne lille baby vil højst sandsynligt engang sidde på sin fars trone og regere og styre kejserriger, ligesom kong Edward af England nu sidder på sin mors trone. Vi bør huske på dette; for vi er Guds sønner, og om muligt ligeså meget og mere end vi er sønner af vores jordiske far.

I søstre, jeg formoder, at I har læst det digt, som min søster Eliza R. Snow Smith forfattede for år tilbage, og som nu ofte synges ved vore møder (se »O min Fader«, *Salmer og sange*, nr. 189). Det fortæller os, at vi ikke kun har en Fader »i en navnløs hellig fred,« men, at vi også har en mor; og I søstre, vil blive ligeså store

som jeres mor, hvis I er trofaste« (*Improvement Era*, juni 1919, s. 658).

DE SKAL ORGANISERE VERDENER OG HERSKE OVER DEM

»Præsident Snow besøgte kort tid før sin død Brigham Young University [dengang Brigham Young Academy] i Provo. Præsident Brimhall ledsagede selskabet gennem en af bygningerne; han ville hen til mødesalen så hurtigt som muligt, da de studerende allerede var samlet. De gik gennem et af børnehaveværelserne; og præsident Brimhall var nået hen til døren og skulle til at åbne den, da præsident Snow sagde: »Vent et øjeblik præsident Brimhall, jeg vil gerne se disse børn lege; hvad laver de?« Bror Brimhall svarede, at de lavede kloder af ler. »Det er meget interessant,« sagde præsidenten. »Jeg vil gerne se på.« Han iagttog stille børnene i flere minutter og løftede derpå en lille pige, der måske var seks år gammel, op på bordet. Han tog kloden af ler ud af hendes hånd og vendte sig mod bror Brimhall og sagde:

»Præsident Brimhall, lige nu leger disse børn og laver verdener af ler, men tiden vil komme, hvor nogle af disse drenge, gennem deres trofasthed mod evangeliet i fremtidige evigheder vil gå fremad og udvikle sig i kundskab, intelligens og magt, indtil de vil være i stand til at gå ud i rummet, hvor der er uorganiseret materie og sammenkalde de nødvendige elementer, og gennem deres viden om og kontrol over naturens love og kræfter, organisere materien til verdener, hvor deres efterkommere kan dvæle, og hvor de kan regere som guder« (Snow, *Improvement Era*, juni 1919, s. 658-659).

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum

JORDELIVETS PRØVELSER ER FULDKOMMENHEDENS SKOLE

I 1851 gav ældste Lorenzo Snow, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, følgende råd:

»Vær altid bevidste om i alle jeres handlinger og i jeres opførsel, at I nu forbereder og former et liv, der skal fortsætte i evigheder; efterlev ikke noget princip, som I ville skamme jer over eller være uvillige til at efterleve i himlen, beskæftig jer ikke med noget, for at opnå nogle ting, som en celestial oplyst samvittighed ville være imod. Medens følelser og lidenskaber opildner jer til handling, så lad altid rene, ærlige, hellige og dydige principper styre og lede. Guddommelighed er i os, vores åndelige organisering er guddommelig – Guds barn, skabt i hans billede ...

Vi er her, så vi kan blive uddannet i lidelsens og de heftige prøvelses skole, skolen, der var nødvendig for Jesus, vores ældre bror, som ifølge skrifterne blev fuldkommen gennem lidelse. Det er nødvendigt, at vi lider i alle ting, så vi kan være berettiget og værdige til at lede og styre alle ting, ligesom vor himmelske Fader og hans ældste søn Jesus« (»Address to the Saints of Great Britain«, *Millennial Star*, 1. dec. 1851, s. 363).

VI BØR ALVORLIGT ARBEJDE PÅ AT VÆRE LYDIGE

Præsident Lorenzo Snow

Præsident Lorenzo Snow forklarede således:

»Der er stor glæde i at have gjort det rette i fortiden og overveje den kendsgerning, samt at føle at vi gør det rette lige nu; for det er hver eneste sidste dages helliges privilegium at vide, hvornår han gør det, der hører Guds rige til. Det er et privilegium, som hver eneste sidste dages hellige bør søge at kunne nyde, at positivt vide, at ens bestræbelser er accepteret af Gud. Jeg er bange for, at de sidste dages hellige ikke er meget bedre, og måske er de værre end andre folk, hvis de ikke har den viden og søger at gøre det rette ...

... Johannes sagde: »Mine kære, vi er Guds børn nu, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi skal blive. Vi ved, at når han åbenbares, skal vi blive ligesom han, for vi skal se ham, som han er. Enhver, som har dette håb til ham, renser sig selv, ligesom han er ren« (1 Joh 3:2-3).

Ethvert menneske, der har det håb i sig, renser sig selv. Der opstår så en naturlig beslutsomhed om at arbejde på at opnå et højere og ædlere stade, at arbejde for at opnå de vidunderlige løfter, der er blevet givet. Der opstår en bevæggrund for at søge retfærdighedens kurs« (i Conference Report, apr. 1898, s. 13).

VI BØR DAGLIGT STRÆBE EFTER AT FORBEDRE OS

Præsident Lorenzo Snow har sagt: »Vi bør forbedre os selv og bevæge os hurtigt hen mod fuldkommenhed. Det siges, at vi ikke kan være fuldkomne. Jesus har befalet os, at vi skal være fuldkomne, ligesom Gud Faderen er fuldkommen. Det er vores pligt at forsøge at være fuldkommen, og det er vores pligt hver dag at forbedre os og se på den foregående uge og gøre tingene bedre i denne uge; at gøre tingene bedre i dag, end vi gjorde i går, og gå frem fra én grad af retfærdighed til en anden. Jesus vil komme på et tidspunkt og vise sig i vores midte, ligesom den dag, da han viste sig på jorden blandt jøderne, og han vil spise og drikke og tale med os og forklare os rigets mysterier og fortælle os ting, som ikke er tilladt at tale om nu« (i Conference Report, apr. 1898, s. 13-14).

VI BEHØVER GUDDOMMELIG HJÆLP FOR AT OVERKOMME VERDEN

Præsident Lorenzo Snow kom med følgende udtalelse angående, hvordan vi kan modtage hjælp fra Gud:

»Jeg har læst noget, som er meget mærkeligt i forbindelse med de løfter, der er givet, og jeg ved, de bliver opfyldt, hvis vi på vores side gør vores pligt. Jeg har ikke tilhørt denne kirke i omkring 62 år uden at have fundet ud af noget. Jeg har hengivet mig selv til at blive værdig til at modtage noget, som intet jordisk menneske kan modtage undtagen ved Helligåndens kraft, og Herren har vist mig ting og har fået mig til at forstå dem ligeså klart som middagssolen med hensyn til, hvad der skal ske med de sidste dages hellige, der er trofaste mod deres kaldelser ... [Han citerede derpå L&P 84:37-38 og Åb 3:21].

Der er mange skriftsteder om dette emne. Jeg tror på det. Jeg tror på, at vi er Guds sønner og døtre, og at han har skænket os evnen til rumme uendelig visdom og kundskab, fordi han har givet os en del af sig selv« (i Conference Report, apr. 1898, s. 62-63).

»Vi er afhængige af, at Herrens Ånd fra tid til anden hjælper og tilkendegiver for os, hvad der er nødvendigt, at vi skal gøre, for at lykkes under de besynderlige omstændigheder, der omgiver os. Det er et privilegium for de sidste dages hellige, når de kommer i problemer, at have Guds overjordiske kraft ved dag efter dag at udøve tro; og fra de omstændigheder, der måtte være

omkring os opnå det, der vil være os til gavn og fremme os i hellighedens og helliggørelsens principper, så vi så langt som muligt kan være ligesom vor Fader« (i Conference Report, okt. 1898, s. 2).

VÆR IKKE MODLØSE, NÅR I SØGER FORBEDRING

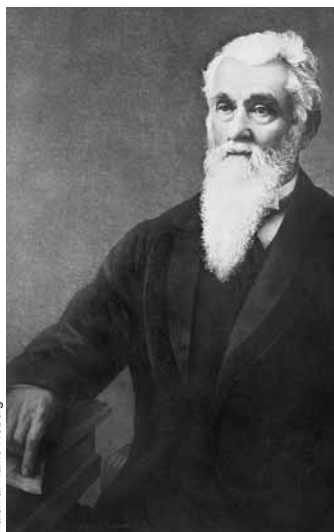
Præsident Lorenzo Snow har forklaret:

»Hvis vi kunne læse om detaljerne i Abrahams liv eller andre store og hellige mænds liv, ville vi uden tvivl finde ud af, at deres bestræbelser på at være retfærdige ikke altid blev kronet med held. Derfor bør vi ikke blive modløse, hvis vi bliver overvældet i et svagt øjeblik; men tværtimod straks omvende os fra fejlen eller det forkerte, som vi har lavet, og så godt som det er muligt udbedre det og derpå søge til Gud efter fornyet styrke til at fortsætte og gøre det bedre ...

Hvis apostlen Peter var blevet modløs, da han fejlede efter at have tilkendegivet, at han i alle ting ville stå ved Frelserens side, ville han have mistet alt; hvorimod, da han omvendte sig og holdt ud, mistede han ikke noget, men fik alt, og vi kan derved lære af hans oplevelse. De sidste dages hellige bør konstant udvikle den ambition, der så klart blev vist af apostlene i tidligere tider. Vi bør hver dag prøve at leve således, at vores samvittighed er uplettet for alle ... Vi må ikke lade os selv blive modløse, når vi opdager vores svagheit« (*The Teachings of Lorenzo Snow*, red. Clyde J. Williams, 1996, s. 34-35).

HAN OPBYGGEDE RIGET

Lorenzo Snow var skolelærer, kampagneleder, ægtemand, far, tempelbygger, skoleforstander, tempeltjener, grenspræsident, pioner og apostel. Som medlem af De Tolv Apostles Kvorum sad han i råd og administrerede Kirkens forretninger. Andre ansvar omfattede ledelsen af den vedvarende emigrationsfond, grundlæggelsen af Den Italienske Mission, opsynet med oversættelsen af Mormons Bog til nye sprog og forberedelsen og udgivelsen af pjecer. Han tjente som medlem af en universitetsbestyrelse, var medlem af den lovgivende forsamling og grundlægger af filosofiske og videnskabelige selskaber. Spartansk, hengiven og uselvisk – han arbejdede ikke for sig selv, men for Mesteren, hvis tjener han var. Han blev ledt i sin tjenestegering gennem drømme og åbenbaringer.

Maleri af Harris Weberg

Præsident Snow fejrede sin 87 års fødselsdag, den 3. april 1901.

Lorenzo Snow blev kaldet til at præsidere blandt de hellige i Box Elder i Utah, hvilket senere blev kaldt Brigham City. Han afbrød denne opgave for at tjene i Utah-krigen og for at tage på mission til Hawaii og det hellige land. Da han vendte tilbage til Brigham City, blomstrede de andelsforetagender, han havde oprettet. (Andelsforetagenderne blev opløst under føderalt pres mod flerkoneri sidst i 1870'erne).

Lorenzo Snow tjente som rådgiver til Det Første Præsidentskab under Brigham Young, tjente i ni år som præsident for De Tolv Apostles Kvorum og overtog i den fremskredne alder af 84 år embedet som præsident for Kirken. I tre år kæmpede han hårdt for at vriste Kirken ud af de økonomiske vanskeligheder, der var resultatet af årtier med forfølgelse. Han lagde atter vægt på tiendeloven blandt de hellige. Det lykkedes for ham at se Kirken godt på vej mod fuldstændig solvens og fortsatte så med at overveje åbenbaringen fra de første år som apostel – nemlig at oprette missioner over hele jorden. Han sendte missionærer til Japan og talte om at sende evangeliet til alle nationer. Han stræbte efter at rense Zion og var sikker på forjættelsen af hans livslange forståelse, at »menneskets skæbne er at blive som sin Fader – en gud i al evighed.« Han følte, at denne kundskab skulle være en klar, lysende ledestjerne for ham til alle tider – i hans hjerte, i hans sjæl og i hans sind.

*Som mennesket er nu, var Gud engang:
Som Gud er nu, kan mennesket blive.*

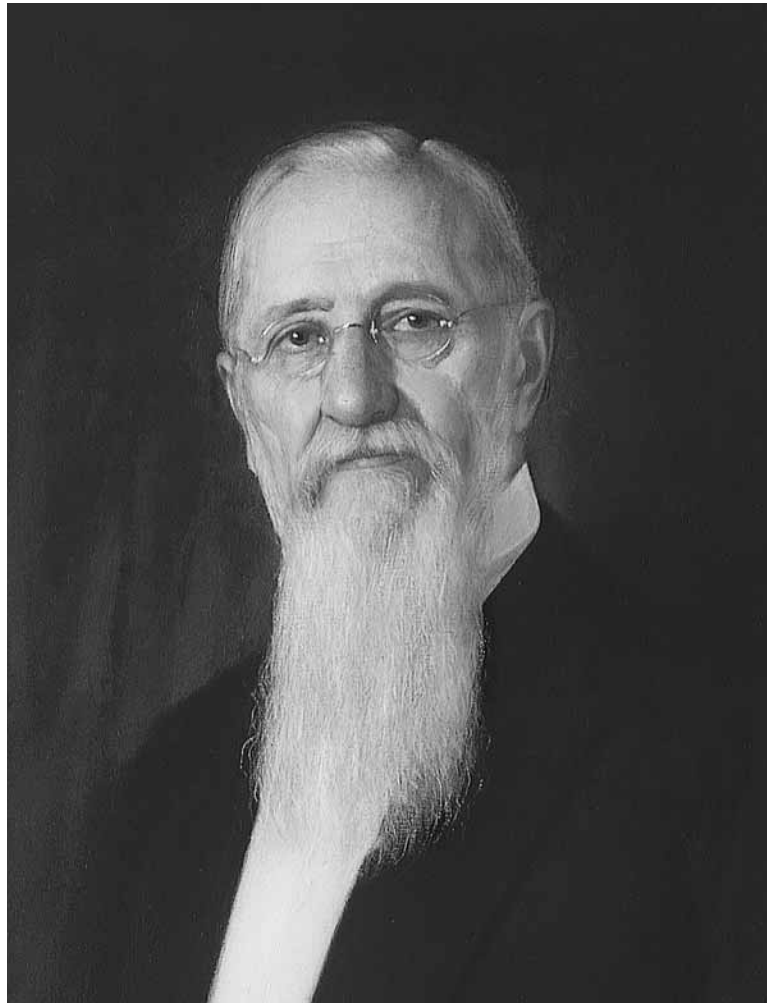
*En søn af Gud, der kan blive som Gud,
berører ikke Guddommen noget.*

(Lorenzo Snow, Improvement Era, juni 1919, s. 651).

Præsident Lorenzo Snow var Guds profet og bør anses som en af den tids største sociale reformatorer.

Joseph F. Smith

KIRKENS SJETTE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I JOSEPH F. SMITHS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 13. november 1838 i Far West i Caldwell County i Missouri, som søn af Hyrum og Mary Fielding Smith.
- 5 Hans far Hyrum Smith led martyrdøden (27. juni 1844).
  - 9 Han kørte et oksepand tværs over prærien fra Winter Quarters til Saltsødalene (1848).
  - 13 Hans mor Mary Fielding Smith døde (21. sep. 1852).
  - 15-19 Han var på mission i Hawaii (1854-1857).
    - 19 Under Utah-krigen tjente han i Echo Canyon (1857).
    - 21 Han giftede sig med Levira A. Smith (5. apr. 1859).
  - 21-24 Han var på mission i Storbritannien (1860-1863).
    - 25 Han var på en speciel mission i Hawaii (1864).
  - 27-35 Han begyndte at tjene som medlem af repræsentanternes hus i territoriet (1865-1874).
    - 27 Han blev ordineret til apostel og indsat som rådgiver til præsident Brigham Young (1. juli 1866; han tjente også som rådgiver til præsident John Taylor, 1880-1887; Wilford Woodruff, 1889-1898; og Lorenzo Snow, 1898-1901).
    - 28 Han blev opretholdt som medlem af De Tolv Apostles Kvorum (8. okt. 1867).
    - 35 Han tjente som præsident for Den Europæiske Mission (1874-1875).
    - 39 Han tog på mission til det østlige USA for at få oplysninger om Kirkens historie (1878).
    - 46 Han gik frivilligt i eksil på grund af forfølgelserne, fordi de praktiserede flerkoneri (1884-1891).
    - 51 Manifestet, der endte flerkoneri (Officiel erklæring nr. 1) blev udsendt (1890).
    - 54 Han tjente som medlem af staten Utahs forfatningsgivende forsamling (1893).
    - 62 Han blev Kirkens præsident (17. okt. 1901; han blev opretholdt den 10. nov.)
    - 65 Han vidnede for Kongressen (2.-9. mar. 1904); han udsendte endnu et manifest om flerkoneri (6. apr. 1904).
    - 67 Han var den første af Kirkens præsidenter, der i sin embedsperiode rejste rundt i Europa (sommeren 1906).
    - 70 Det Første Præsidentskab udsendte en officiel udtalelse om menneskets oprindelse (nov. 1909).
    - 74 Familieaftensprogrammet blev introduceret (1915).
    - 75 Det Første Præsidentskab udsendte en doktrinær redegørelse om Faderen og Sønnen (1916).
    - 79 Han modtog et syn om de dødes forløsning (L&P 138; 3. okt. 1918).
    - 80 Han døde i Salt Lake City i Utah (19. nov. 1918).

Joseph F. Smith blev født den 13. november 1838 i en periode, hvor Guds hellige led alvorlig forfølgelse. Hans far Hyrum Smith og hans onkel profeten Joseph Smith sad fængslet i Liberty Jail. Hans mor Mary Fielding Smith, der var syg af fysiske og følelsesmæssige anstrengelser, havde brug for hjælp til at tage sig af ham og Hyrums fem andre børn.

HAN BLEV FØDT I EN TURBULENT TID

Joseph F. Smiths mor
Mary Fielding Smith

Marys alvorlige tilstand var blevet følelsesmæssigt værre, da hendes mand var blevet ført bort fra deres hjem med bajonetter pegende mod ham. En djævelsk vagt sagde til Mary, at hun skulle sige sit sidste farvel til Hyrum, for hun skulle ikke regne med at se ham i live igen. Hun led under disse omstændigheder, mens hun ventede på at føde sit første barn (hvilket skete to uger senere). Hun navngav sin nye baby efter sin elskede bror Joseph Fielding. Hun havde været så anspændt, at hun ikke havde tilstrækkelig med styrke til at tage sig af sin lille søn. Hendes søster Mercy (hvis mand var blevet tvunget til at flygte for at redde sit liv) flyttede ind for at tage sig af hende og babyen.

Medlemmer af militsen havde tiltvunget sig adgang til mange huse under påskud af at lede efter våben, men

Medlemmerne af pøbelmilitzen samledes uden for Hyrum Smiths hus i Far West i Missouri. Samuel Bogarts stemme, en ilter prædikant, der havde haft stor indflydelse på pøbelen, havde mod de hellige, kunne høres inden for i huset, hvor Mary Fielding Smith lå syg i sengen. Hendes søster Mercy Thompson prøvede at holde sin egen frygt nede og berolige sin søster, da hun var bekymret for, at hun ikke ville komme sig over sin sygdom.

Joseph F. Smiths far Hyrum Smith

havde i virkeligheden brugt muligheden til at plyndre og mishandle de hellige. Indtil nu var de to søstre ikke blevet mishandlet, men i løbet af et øjeblik var banditterne i deres hjem. Da de var ligeglade med deres tilstand, tvang pøbelen alle sammen undtagen babyen Joseph F. ind i et værelse i huset og begyndte at plyndre og røve. De brød en kiste op og tog for sig af indholdet. I et andet værelse tog nogen fra pøbelen i deres vanvittige søgen efter rov en seng og smed den oven i en anden seng. I deres hensynsløshed for liv havde de begravet den lille Joseph F. under den kvælende vægt af sengetøj.

Da pøbelen havde taget, hvad de ville, trak de sig tilbage lige så hurtigt, som de var kommet. Det tog nogle øjeblikke for husstanden at komme sig oven på denne indtrængen. Pludselig huskede de Joseph F. Med stor bekymring blev tæpper og lagener hevet væk fra sengen, og den lille baby blev fundet. Selvom han havde været begravet i nogen tid og var blå i hovedet af iltmangel, var hans liv blevet reddet. Mary holdt det lille spædbarn i sine arme taknemmelig over, at han havde overlevet.

Ældste Samuel O. Bennion medlem af De Halvfjerds har vidnet: »Jeg tror, at Herren kendte ham, før han kom herved, og jeg tror, at da Joseph F. Smith blev født i Missouri kendte Herren ham, og jeg tror, at Lucifer »morgenrødens søn,« kendte ham, og at han, modstanderen af alt godt, søgte at ødelægge ham ... Jeg tror, at Lucifer kunne se, at han ville blive en stor leder i Israel« (i Conference Report, okt. 1917, s. 121).

HAN VAR MODEN I FORHOLD TIL SIN ALDER

Mary Fielding Smith og hendes søn Joseph F. rejser til Saltsødalene

Joseph F. Smiths ungdom var usædvanlig anstrengende og modnede ham i forhold til hans alder. Da han var fem år gammel blev hans far og onkel myrdet i Carthage i Illinois. Som syvårig kørte han et oksespann fra Montrose i Iowa nær Nauvoo til Winter Quarters, mere end 320 kilometer.

»Mary Smith blev sammen med sin familie i Nauvoo indtil sommeren 1846. Det var kun en dag eller to før slaget ved Nauvoo, hvor hun under trusler hastigt læssede sine børn på en pram sammen med alle de husholdningsgenstande, som hun kunne bære, og krydsede Mississippi over til et sted nær ved Montrose. Under træerne ved flodens bred slog familien lejr den nat, og der oplevede de rædslen ved at høre bombardementet på Nauvoo ... Selvom Joseph endnu ikke var otte år gammel, var der behov for, at han kørte et af okseforspandene det meste af vejen fra Montrose til Winter Quarters. Der opholdt familien sig indtil foråret 1848, hvor de, med hjælp fra venner, der endnu ikke var forberedt til at fortsætte rejsen og ved konstant hårdt arbejde, anstrengte sig for at samle et tilstrækkeligt forspand og nødvendigheder for at klare turen over prærien« (Joseph Fielding Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, 1938, s. 131).

Da Joseph F. var næsten ni år gammel, var han sammen med flere andre drenge blevet sat til at passe på kvæget, der var blevet sendt ud for at græsse omkring 3 kilometer fra byen Winter Quarters. En morgen, mens kvæget græssede, steg drengene op på deres heste og morede sig med at lave små væddeløb og hoppe over grøfterne. Pludselig blev de angrebet af indianere.

Joseph F. husker: »Min første tanke eller indskydelse var at redde kvæget fra at blive drevet væk, og i et meget kort øjeblik tænkte jeg på, at vi skulle rejse til dalen; tænkte på vores afhængighed af vores kvæg og den rædsel, det ville være at være tvunget til at blive i Winter Quarters. Jeg handlede ud fra mine tanker og stormede i fuld fart ud for at samle kvæget og om muligt drive det hjemad« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 135).

Mens de andre løb efter hjælp, prøvede Joseph F. Smith, så hurtigt han kunne, at drive kvæget tilbage mod byen, men han var ikke i stand til at ride fra indianerne. De overhalede ham snart. Selv da prøvede drengen at undgå dem og ride fra dem, indtil hans hest helt havde tabt pusten. Han sagde: »En af indianerne red op på min venstre side og en anden på min højre, og de tog mig begge to i en arm og et ben og løftede mig af hesten; de sænkede farten indtil min hest var løbet fra mig, hvorpå de smed mig brutalt på jorden. Flere heste bagfra hoppede over mig, men de ramte mig ikke. Min hest blev indfanget af indianerne, og uden at sagtne farten, red de i den retning, som de var kommet fra« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 135).

Jagten havde dog taget så meget tid, at mændene, der kom fra markerne, forhindrede indianernes tilbagevenden. Kvæget blev reddet, men den hest, som Joseph F. havde redet på, blev aldrig fundet.

HANS MORS TRO

Mens de var på en rejse for at skaffe forsyninger til den lange rejse fra Winter Quarters til Saltsødalene, var unge Joseph F. Smith vidne til sin mors tillid til og tro på Gud, når det gjaldt om at overvinde forhindringer. En aften havde de slået lejr i nærheden af nogle mænd med en kvæghjord, og Joseph F. trak familiens okser ud for at græsse.

Den næste morgen kunne de ikke finde deres bedste okser. Joseph F. og hans onkel ledte hele morgenen, indtil de begge var modløse. Han husker: »Jeg var den første, der vendte tilbage til vore vogne, og da jeg nærmede mig, så jeg min mor, der knælede i bøn. Jeg standsede op et øjeblik og gik så forsigtigt tæt nok på til at kunne høre hende bønfalde Herren om ikke at lade os blive efterladt i denne hjælpeløse tilstand, men at vejlede os så vi kunne få vores forsvundne okseforspand igen, så vi kunne fortsætte vores rejse i sikkerhed. Da hun rejste sig, stod jeg lige i nærheden. Det første udtryk, som jeg bemærkede i hendes kønne ansigt, var et dejligt smil, der, skønt jeg var mismodig, gav mig nyt håb og en forvisning, som jeg aldrig før havde følt« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 132).

Maleri af Sutcliffe Maursley
Mary Fielding Smith

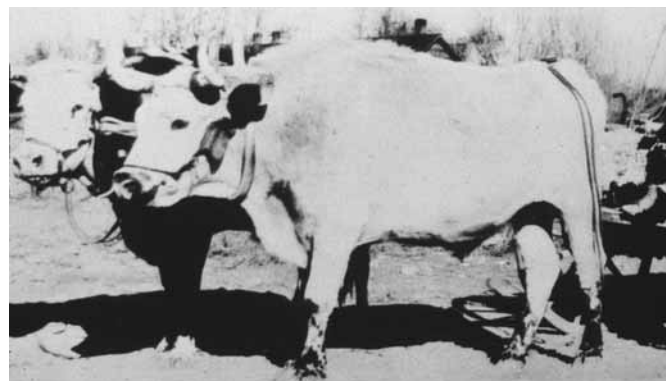

Foto: Don O. Thorpe
Ved bøn fandt Mary Fielding Smith sine forsvundne okser.

Efter Joseph F. og hans onkel var vendt tilbage til lejren, insisterede Joseph F.'s mor på, at de spiste lidt, mens hun gik ud for at lede efter okserne. Hendes bror prøvede at snakke hende fra det, idet han insisterede på, at de havde ledt overalt. Men hun var fast besluttet på at gå ud og lede og gik i retning af floden. Der mødte hun en af mændene fra kvægflokken, der fortalte hende, at han havde set okserne græsse i den modsatte retning

af den, som hun gik i. Hun ignorerede ham og blev ved med at gå. Da hun nåede floden, vendte hun sig om og gjorde tegn til sin søn og bror. De skyndte sig hen til hende, og som Joseph F. skrev: »Der så jeg, vore okser bundet til en klynge piletræer, der voksede i bunden af en dyb, skjult bjergkløft, der var opstået ved, at noget af den sandede flodbred var blevet vasket væk af den lille bjergbæk. Det tog os ikke lang tid at befri dem fra deres fangenskab og komme tilbage til vores lejr, hvor det andet kvæg havde været bundet fast til vognhjulene hele morgenen, og vi vendte snart glade hjemad. De agtværdige kvægdrivere var pludselig taget af sted, da de så, at mor ikke ville lytte til dem; jeg håber at de ledte efter deres tabte hæderlighed, hvilket jeg tror, de fandt« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 133).

Senere under rejsen vestpå så unge Joseph F. Smith atter kraften af sin mors tro. Da de havde rejst et godt stykke af vejen til Zion, faldt en af deres bedste okser til jorden. »Oksen stivnede krampagtigt øjensynligt i dødskamp. Det trofaste dyrs død ville have været skæbnesvanger for enken Smiths rejse til dalen ... Idet enken Smith frembragte en flaske med indviet olie, spurgte hun sin bror og James Lawson, om de ikke nok ville salve oksen, ligesom de ville gøre det med en syg person, da det var livsvigtigt for hende, at oksen blev rask, så hun kunne fortsætte sin rejse. Hendes inderlige anmodning blev opfyldt. Disse brødre hældte olie på oksens hoved, og lagde derpå deres hænder på den og irettesatte ødelæggerens magt, ligesom de ville have gjort, hvis det havde været et menneske. Oksen rejste sig straks op og trak få øjeblikke efter atter i åget, som om intet var hændt. Dette forbløffede kompagniet meget. Før kompagniet var kommet særlig meget længere, faldt en af hendes andre okser ned ligesom den første, men med den samme behandling rejste den sig også op, og dette blev gentaget en tredje gang; okserne blev fuldstændigt helbredt ved salvelse« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 150).

Det gamle murstenshus. Dette hus blev demonteret og flyttet til Pioneer Trails State Park, nær ved monumentet »This Is the Place« i Salt Lake City.

Foto: Don O. Thorpe

SOM DRENG VAR HAN PÅLIDELIG

Joseph F. Smith skrev: »Min hovedopgave fra 1848 til 1854 var at være hyrdedreng, selvom jeg også gav en hånd med at høste og tærskes marken, og i kløfterne med at hugge og slæbe træ. Selvom jeg som hyrdedreng fra 1846-1854 havde hovedansvaret for familiens besætning, kan jeg ikke huske, at en eneste »hov« i den periode døde, løb væk eller andet på grund af min ligegyldighed eller skødesløshed« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 163).

På et tidspunkt i vinteren 1848, »så han en ulv, der jagtede et får ude på den åbne mark. Det var en regnfuld dag, og jorden var blød. Fårets uld var tungt af fugt, hvilket hæmmede dets flugt. Da ulven var ved at indhente fåret, kom Joseph F. fåret til undsætning og reddede det. Selvom ulvene var talrige og dristige, strejfede Joseph F. ofte rundt efter mørkets frembrud i koldt vejr, hvor han kunne høre disse ulves vilde hyl. Han havde en hund til at hjælpe sig med sit arbejde, men nogle gange blev hunden skrækslagen på grund af det store antal ulve og krøb sammen ved hans fødder. Dette var den slags fornøjelser, som denne trofaste dreng blev tildelt i en alder, hvor de fleste drenge legede eller deltog i sport« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 164).

Redning af en kalv fra ulve

Maleri af Harold I. Hopkinson

HAN OVERVANDT MANGE PRØVELSER PÅ SINE MISSIONER

Joseph F. Smith blev kort tid efter sin femten års fødselsdag ordineret til ældste og kaldet til at tage på en treårig mission i Hawaii. I løbet af sin mission overvandt han sult, svær sygdom og materielt tab ved oversvømmelse og brand. Han prædikede, helbredte de syge, kastede djævlene ud og præsiderede over talrige grene.

Ældste Charles W. Nibley, der dengang var Kirkens præsiderende biskop, talte om de udfordringer, som den femtenårige ældste overvandt: »På denne mission til Sandwichøerne [nu Hawaii], kom han ud for svære trængsler. Jeg husker vores første tur til øerne, og jeg

var derovre på fire ture med ham, at vi sejlede rundt mellem de forskellige små øer, og han udpegede flere steder: »Der boede jeg så lang tid i en lille stråhytte« – der nedbrændte eller blev ødelagt af oversvømmelse. Her var et andet sted, hvor han havde ligget syg, og hvor de gode hawaiianske folk havde salvet ham. Denne oplevelse og andre, som han fortalte om, når vi rejste sammen, hvoraf de alle, hvis jeg havde tid til at fortælle dem, er trosfremmende og inspirerende, og som vil fremhæve denne unge drengs mandighed for jer – for han var dengang, som jeg fortalte jer, femten eller seksten år gammel« (i Conference Report, juni 1919, s. 62).

Joseph F. Smith omkring 1857

Kort tid efter, at ældste Smith ankom til øerne, blev han meget syg. Omsorgsfuld pleje fra hans venner hjalp ham til at komme sig. Ufortrødent brugte han sin rekonvalescens på at lære det hawaiianske sprog. Han var blevet lovet af ældste Parley P. Pratt, at han ved tro og studium ville komme til at mestre

sproget. Han anvendte begge disse midler og i løbet af 100 dage, talte han sproget flydende.

Nogen tid senere blev han igen syg og blev ikke helt rask før tre måneder efter. Ikke desto mindre hengav han sig til studium af evangeliet og til at fuldkommengøre sine sprogkundskaber. Under sin anden sygdomsperiode tog en ung, indfødt bror og hans hustru sig af ham. Ved en lejlighed besatte djævelen kvinden i huset, der fik hende til at vride kroppen på alle mulige hæslige måder. Selvom drengen først var frygtosom, bad han og fandt den kraft, hvormed han med held kunne irttesætte den onde ånd.

Joseph F. Smiths første mission var til Hawaii-øerne, da han var 15 år gammel. Dette er en typisk hawaiiansk græshytte, som han ofte boede i.

Mange år senere berettede biskop Charles W. Nibley, hvordan præsident Joseph F. Smith mange år efter sin mission blev modtaget af de hellige, da han vendte tilbage til Hawaii. Medlemmerne samledes for at tage imod profeten, da hans båd lagde til ved kajen på Honolulu. Han blev dækket af blomsterkrans og mange tårer. Under festlighederne lagde biskop Nibley »mærke til, hvordan en fattig, gammel, blind kvinde, som vaklede under byrden af sine 90 år, blev ført ind [til det sted, hvor de hellige var samlet]. Hun havde nogle få udsøgte bananer i hånden. Det var alt, hvad hun havde, det var hendes gave. Hun kaldte »Iosepa, Iosepa«. Straks, da han så hende, løb han hen til hende, tog hende i sine arme, omfavnede og kyssede hende igen og igen, klappede hende på hovedet, idet han sagde: »Mama, Mama, min elskede gamle Mama«.

Og med tårerne løbende ned ad kinderne vendte han sig mod mig og sagde: »Charley, hun passede mig, da jeg var dreng, syg og uden nogen til at tage sig af mig. Hun tog mig til sig og var som en mor for mig!« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 186).

EN DRØM OPMUNTREDE HAM PÅ HANS MISSION

Som ung missionær – ydmyg, syg og mismodig – blev han styrket af en drøm, hvor hans far og mor og profeten Joseph Smith og andre var med. Han skrev senere:

»Jeg havde engang en drøm. For mig var det noget virkelig; det var en realitet.

Jeg var engang meget nedtrykt på en af mine missioner. Jeg var næsten nøgen og fuldstændig uden venner, med undtagelse af venskabet med et fattigt, uoplyst, forsimplet folk. Jeg følte, at jeg var i en så nedværdigende situation på grund af fattigdom, mangel på kundskab og indsigt, og blot en dreng, at jeg knap turde se en hvid mand i øjnene.

Mens jeg befandt mig i denne tilstand, drømte jeg, at jeg var på en rejse, og jeg følte, at jeg burde skynde mig – skynde mig, alt hvad jeg kunne af frygt for, at jeg skulle komme for sent ... omsider kom jeg til et vidunderligt hus ... jeg vidste, at det var mit bestemmelsessted. Idet jeg gik hen til det så hurtigt, jeg kunne, så jeg et skilt, hvorpå der stod »Bad«; jeg skyndte mig indenfor, steg i badet og vaskede mig ren. Jeg åbnede den lille bylt, jeg havde med, og fandt indeni en ren, hvid klædning, noget som jeg ikke havde set i lang tid ... jeg tog den på. Derpå skyndte jeg mig hen til noget, der forekom mig at være en stor åbning eller en dør. Jeg bankede på, og døren blev åbnet, og manden, som stod i døren, var profeten Joseph Smith. Han så lidt bebrejdende på mig, og det første, han sagde til mig, var: »Joseph, du er sent på den«. Jeg tog mod til mig og sagde:

»Ja, men jeg er ren, jeg er ren!«

Han trykkede min hånd og trak mig indenfor og lukkede derpå den store dør ... Da jeg kom indenfor, så jeg min far og Brigham og Heber og Willard og andre gode mænd, som jeg havde kendt, stående på en række ... Min mor var der ... og jeg kunne nævne navnene på dem, der sad der, og som syntes at være blandt de udvalgte, blandt de ophøjede ...

Da jeg vågnede den morgen, følte jeg mig som en mand, selv om jeg kun var en dreng. Der var intet i verden, jeg frygtede ... Denne åbenbaring, denne tilkendegivelse og dette vidnesbyrd, som jeg dengang fik, har gjort mig til det, jeg er, hvis der i mig er noget godt, rent eller retskaffent for Herren. Det har hjulpet mig igennem enhver prøvelse og ud af enhver besværlighed«

(*Evangeliske lærdomme*, s. 458-460).

Som 21-årig giftede han sig med Levira A.

Joseph F. Smith

Smith; som 22-årig tog han på sin anden mission – denne gang til Storbritannien, hvor han præsiderede over en række distrikter. Efter at han havde været hjemme i kun fem måneder, blev han kaldt tilbage til Hawaii-øerne på en tredje mission, hvor han tjente som assistent til to af apostlene.

HANS ØNSKE VAR AT BÆRE ET STÆRKT VIDNESBYRD

Ældste Joseph F. Smith skrev i et brev fra 1854 fra missionsmarken til sin fætter ældste George A. Smith, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, gribende om sine ønsker:

»Jeg ved, at dette værk, som jeg er engageret i, er den levende og sande Guds værk, og jeg er rede til at bære mit vidnesbyrd angående dette, til enhver tid, på ethvert sted, eller under hvilke som helst omstændigheder, jeg bliver sat; og jeg håber og beder til, at jeg altid må findes trofast i tjenesten af Herren min Gud. Jeg er glad for at kunne sige, at jeg er rede til at gå gennem tykt og tyndt for denne sag, som jeg er engageret i; og jeg håber og beder til, at jeg i sandhed må findes være trofast til enden ...

Hils hele familien ... og fortæl dem, at de skal huske mig i deres bønner, så jeg trofast må holde ud og udføre min kaldelse til ære for mig selv og den sag, som jeg er

engageret i. Jeg vil hellere dø på denne mission, end jeg vil vanære mig selv eller min kaldelse. Det er mit hjertertes ønsker. Det er min bøn, at vi må holde trofast ud til enden og til sidst blive kronet i Guds rige, med dem, der er gået forud for os« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 176-177).

Mormons Bog på hawaiiensk og missionærstøvler

HAN VILLE UNDER INGEN OMSTÆNDIGHEDER FORNÆGTE SIT VIDNESBYRD

Da Joseph F. Smith og hans kammerater en aften slog lejr på vej hjem fra deres mission i Hawaii, løb de ind i en gruppe ekstremister. Gruppens leder svor, at han ville dræbe enhver mormon. Idet han rettede sin pistol mod Joseph F., spurgte han: »Er du »mormon?« Selvom han forventede, at pistolen ville blive affyret, svarede han: »Ja, hr.; helt og holdent.« Svaret, der blev givet frimodigt og uden tøven, afvæbnede fuldstændigt den stridbare mand, og i sin forvirring, var det eneste han kunne gøre at give den unge mand hånden og rose ham for hans mod. Mændene red væk og generede dem ikke yderligere (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 189).

Joseph F. Smith

Tre år senere i 1860, viste Joseph F. atter styrken af sin overbevisning. Denne gang var han ude at rejse for at tage på mission til England. Da han og hans kammerater nærmede sig Nauvoo, hvor de havde besluttet at blive en tid, blev de mødt med en meget bitter, krigerisk indstilling og trusler om mord. Selvom Joseph F. og hans

kammerater havde været undvigende med hensyn til at afsløre, hvem de var for at undgå problemer, spurgte en katolsk præst dem direkte, om de var mormon-ældster. I dette øjeblik var fristelsen til at fornægte sandheden meget stor; men Joseph F. modstod fristelsen og sagde, at det var de. Svaret tilfredsstillede præsten, og vakte ikke de andre folks vrede. Da de ankom til Nauvoo, opdagede de, at de boede samme sted som præsten. Joseph F. Smith sagde senere om den oplevelse: »Jeg har aldrig følt mig lykkeligere ... end da jeg så præsten der og vidste, at vi havde sagt sandheden om vores mission« (*Evangeliske lærdomme*, s. 452).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

»Den 1. juli 1866 mødtes Joseph F. Smith med præsident Brigham Young og en række andre apostle i det øvre værelse i historikerens kontor til et råds- og bønne-møde, som de præsiderende brødre havde for vane; Joseph F. var sekretær for dette råd. Efter de havde bedt i bønnekredsen, vendte præsident Brigham Young sig pludselig mod sine brødre og sagde: »Vent lige, skal jeg gøre, som jeg føler [mig inspireret til]? Jeg føler altid godt ved at gøre det som Ånden inspirerer mig til. Det er min hensigt at ordinere bror Joseph F. Smith som apostel, samt til at være en af mine rådgivere.« Han kaldte derpå på hver af de tilstedeværende brødre for, at de kunne give udtryk for deres mening, og hver af dem tilkendegav, at en sådan handling ville have deres helhjertede godkendelse. Brødrene lagde derpå hænderne på hovedet af Joseph F.« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 226-227).

Joseph F. Smith omkring 1874

forsamling. Han præsiderede også over statens grundlovgivende forsamling i 1882.

HJEMMET ER HIMMELENS HELLIGSTE STED

Joseph F. Smith blev kaldet til at praktisere flerkoneri og fik igennem årene fem koner. Han var betænksom

og venlig og elskede sine hustruer og børn højt. Følgende er nogle af de udtalelser han er kommet med angående vigtigheden af hjem og familie:

»Den mest værdifulde af alle mine jordiske glæder er mine dyrebare børn« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 449).

»Der findes ingen erstatning for et hjem. Hjemmets grundvold er lige så gammel som verden, og dets mission er ordineret af Gud fra tidernes morgen ... hjemmet er en institution, som kendetegner stabilitet og det enkelte menneskes såvel som nationens kærlighed« (*Evangeliske lærdomme*, s. 252).

»Grunden til Guds rige, til retfærdighed, til fremgang, til udvikling, til evigt liv og evig vækst i Guds rige, lægges i det guddommeligt indstiftede hjem; og der skulle ingen vanskelighed være i at have den største ærbødighed og de mest ophøjede tanker i hjemmet, hvis det er bygget på principerne om renhed, sand hengivenhed, retskaffenhed og retfærdighed. Den mand og hustru, der har fuldkommen tillid til hinanden, og som bestemmer sig for at følge Guds lov i deres liv og opfylde formålet med deres mission på jorden, kan aldrig blive tilfredse uden hjemmet. Deres hjerter, deres følelser, deres sind og deres ønsker ville ganske naturligt gå i retning af at stifte et hjem og en familie og deres eget rige: til grundlæggelsen af evig vækst og magt, herlighed, ophøjelse og herredømme fra evighed til evighed« (*Evangeliske lærdomme*, s. 255-256).

Joseph F. Smith i fyrrerne

HAN UNDERVISTE I DEN PATRIARKALSKE ORDEN

Præsident Joseph F. Smith har sagt:

»Der er ingen, som har større myndighed i familieanliggender end faderen, i særdeleshed ikke hvis den, der præsiderer over familien, bærer det højere præstedømme. Myndigheden er hævdvunden og er blandt Guds folk i alle uddelegeringer blevet højt respekteret og er ofte blevet

Joseph F. Smith

fremhævet i belæring fra profeterne, som blev inspireret af Gud. Den patriarkalske orden er af guddommelig oprindelse og vil bestå i tid og evighed ... Hustruer og børn bør lære at forstå, at den patriarkalske orden i Guds rige er blevet indstiftet i en vis og gavnlig hensigt, og de skal støtte hjemmets overhoved og opmuntre ham i udøvelsen af sine pligter samt gøre alt, hvad der står i deres magt, for at hjælpe ham i at udøve de rettigheder og privilegier, som Gud har overdraget ham som hjemmets overhoved. Denne patriarkalske orden har sin guddommelige hensigt, og de, der ignorerer den under ét eller andet påskud, er ude af harmoni med ånden i Guds love, da disse er fastsat for at blive anerkendt i hjemmet. Det er ikke blot et spørgsmål om, hvem der måske er bedst kvalificeret. Det er heller ikke et spørgsmål om, hvem der lever mest værdigt. Det er i overvejende grad et spørgsmål om lov og orden, og dets vigtighed ses ofte i den kendsgerning, at myndigheden vedvarer og respekteres længe efter, at en mand i virkeligheden er uværdig til at udøve den.

Denne myndighed medfører et ansvar, et tungt ansvar, såvel som dets rettigheder og privilegier, og mænd kan ikke blive for eksemplariske i deres liv eller for omhyggelige med at leve i harmoni med denne vigtige og af Gud ordinerede regel om ledelse i familien. Til denne myndighed er der givet visse løfter og velsigelser, og de, der efterlever og respekterer denne myndighed, har visse krav på guddommelig gunst, som de ikke kan få, medmindre de respekterer og efterlever de love, som Gud har fastsat til styrelse af og myndighed i hjemmet. »Ær din fader og din moder, for at du kan få et langt liv i det land, Herren din Gud har givet dig!« var en fundamental lov for det gamle Israel og er bindende for ethvert medlem af kirken i dag; loven er evig« (*Evangeliske lærdomme*, s. 241-242).

Joseph F. Smiths familie i 1898

FAMILIEAFTEN BLEV INTRODUCERET

Med undtagelse af krig er der sandsynligvis ingen andre faktorer, der har karakteriseret det tyvende århundrede mere end kampen mod familien. Der er mange kræfter, der arbejder på at splitte grundlaget for denne institution, der er stiftet af Gud. Høje, kraftige stemmer lyder fra alle sider med forførende opfordringer. Abort, alternative former for ægteskab, homoseksualitet, den såkaldte kvindefrigørelsesbevægelse, og presset om at få færre eller ingen børn bliver højlydt forkyndt sammen med enhver anden form for selvished. Fortalerne for disse lumske ideer og bevægelser udtrykker højlydt harme, når nogen forsvarer familien, der er Guds allermest ædle institution.

Joseph F. Smiths hjem på 200 North i Salt Lake City

Længe før noget af dette var aktuelle problemer, inspirerede Herren præsident Joseph F. Smith om behovet for at styrke de helliges hjem, så at de effektivt kunne nedkæmpe de kræfter, der ville prøve at splitte hjemmene ad. En officiel bekendtgørelse, som Det Første Præsidentskab udsendte i 1915, opfordrede de hellige til at begynde et program, der ville danne grundlag for et stærkt og lykkeligt hjem. I denne bekendtgørelse står der blandt andet:

»[Vi] råder og opfordrer ... til at indføre en »hjemmeaften« i hele Kirken, hvor fædre og mødre kan samle deres drenge og piger omkring sig i hjemmet og under vise dem i Herrens ord. De kan således mere udførligt finde frem til deres families behov og fornødenheder og samtidig gøre deres børn og sig selv mere fortrolige med principperne i Jesu Kristi evangelium. Denne »hjemmeaften« bør vies til at bede, synge salmer og sange, spille musik, læse i skrifterne, drøfte anliggender i familien og give særlig undervisning i evangeliets principper og andre etiske problemer i livet såvel som børns og forældres opgaver og forpligtelser inden for hjemmet, Kirken, samfundet og nationen. For de mindre børn kan man anvende oplæsning, sange, historier og lege, der passer til dem. Der kan serveres lette forfriskninger, som hovedsageligt kan tilberedes i hjemmet.

Man bør omhyggeligt undgå højtidelighed og stivhed, og hele familien bør deltage i aktiviteterne.

At samles således vil give mulighed for at skabe gensidig tillid mellem forældre og børn samt søskende imellem og vil endvidere give mulighed for advarende ord og forældres råd og vejledning til deres drenge og piger. Det vil give drenge og piger mulighed for at ære deres far og mor og at vise deres påskønnelse af hjemmets velsignelser, så at Herrens løfte til dem bogstaveligt talt kan blive opfyldt og deres liv blive længere og lykkeligt ...

Joseph F. Smith omkring den tid, hvor han blev kaldet til apostel

Hvis de hellige vil adlyde dette råd, lover vi, at de vil få store velsignelser. Kærligheden i hjemmet og lydigheden mod forældrene vil øges. Troen vil udvikles i hjertet på Israels unge, og de vil få kraft til at bekæmpe de ugudelige påvirkninger og fristelser, som omgiver dem« (Kirkens præsidenters lærdomme: Joseph F. Smith, s. 347-348).

HAN BRUGTE TID OG KRÆFTER PÅ AT TAGE SIG AF SINE BØRN

Biskop Charles W. Nibley, der dengang var Kirkens præsiderende biskop, sagde: »Jeg besøgte ham engang i hans hjem, da et af hans små børn var sygt. Jeg så ham komme hjem fra arbejde om aftenen, og selv om han naturligvis var træt, gik han i timevis frem og tilbage på gulvet med den lille i sine arme, mens han kærtegnede og elskede det, og på enhver måde opmuntrede det med en sådan omsorgsfuldhed, medlidenhed og kærlighed, som ikke en mor ud af tusinde ville vise« (»Reminiscences of President Joseph F. Smith«, *Improvement Era*, jan. 1919, s. 197).

HAN DELTE SIT VIDNESBYRD MED SINE BØRN OG UNDERVISTE DEM

Joseph F. Smith og hans søn Joseph Fielding Smith

En af præsident Joseph F. Smiths sønner Joseph Fielding Smith sagde, da han huskede på styrken af sin fars undervisning: »Ved sådanne lejligheder [når han var hjemme], blev der ofte holdt familiemøder, og han brugte sin tid på at undervise sine børn i evangeliets principper.

De glædede sig alle sammen over hans tilstedeværelse og var taknemmelige for de vidunderlige råd og den undervisning, som han gav ved disse lejligheder i denne tid med bekymringer. De har aldrig glemt, hvad de blev undervist i, og indtrykkene er blevet hos dem og vil sandsynligvis forblive der for evigt ... Min far var den mest omsorgsfulde mand, jeg nogensinde har kendt ... Blandt mine kæreste minder er de timer, som jeg har tilbragt sammen med ham, hvor vi talte om evangeliets principper, og hvor jeg modtog undervisning, som kun han kunne give den. På denne måde blev grundlaget for mine egen kundskab lagt i sandhed« (citeret i Joseph Fielding Smith jun. og John J. Stewart, *The Life of Joseph Fielding Smith*, 1972, s. 40).

ANSVARLIGE FORÆLDRE UNDERVISER DERES BØRN I EVANGELIETS STANDARDER

Præsident Joseph F. Smith gav de hellige følgende råd:

»Gud forbyde, at nogen af os skulle være så ukloge og overbærende, så tankeløse og overfladiske i vore følelser for vore børn, at vi ikke tør irttesætte deres fejl og deres tåbelige kærlighed til denne verdens ting frem for det retfærdige af frygt for at fornærme dem. Jeg vil gerne sige dette:

Nogle mennesker har udviklet en så ubegrænset tillid til deres børn, at de ikke tror det muligt for dem at blive ledt på afveje, eller at de kan gøre noget forkert ... Resultatet er, at de til gengæld lader dem gå morgen, middag og aften og lader dem deltage i alle former for underholdning og forlystelser, ofte sammen med nogen, som de ikke kender eller forstår. Nogle af vore børn er så uskyldige, at de ikke kan se noget mistænkeligt i det onde, og derfor er de ikke på vagt og bliver fanget af det onde ...

... Jeg vil gerne advare de sidste dages hellige. Tiden er kommet, hvor de skal se efter deres børn. Der bliver brugt ethvert middel, som listige mennesker forstår at bruge på snedige måder, med det formål at bortlede vore børn fra troen på evangeliet og fra kærligheden til sandheden ... Vore børn kan kun blive ledt væk fra deres forældre og fra troen på evangeliet, hvis de er i en tilstand, hvor de ikke selv kender sandheden og ikke har et ordentligt eksempel til at indprente det i deres sind ...

Joseph F. Smith omkring 1893

I må undskylde mig, men da jeg mener, at det er almindeligt kendt, at jeg siger min mening, når jeg taler, så derfor vil jeg sige til jer ... Jeg ville hellere se en af mine børn blive lagt i graven, end jeg vil se ham vende sig fra dette evangelium. Jeg vil hellere følge deres legeme til kirkegården og se dem blive begravet i uskuldighed, end jeg vil se dem blive fordærvet af verden« (i Conference Report, okt. 1909, s. 4-5).

HAN ELSKEDE SIN FAMILIE MED EN REN OG HELLIG KÆRLIGHED

Joseph F. og Julina Smith på deres guldbrilupsdag omkring 1916

»Det ville være svært at finde en familie noget sted i verden, hvor medlemmerne viste større kærlighed og omsorg for hinanden end i præsident Joseph F. Smiths,« skrev [hans søn] Joseph Fielding. »Jeg tror roligt, vi kan sige, at ingen far i nogen af verdens tidsaldrer, har haft en større kærlighed for sin hustru eller hustruer og børn, og har været mere oprigtigt bekymret for deres velfærd ... I verden, hvor

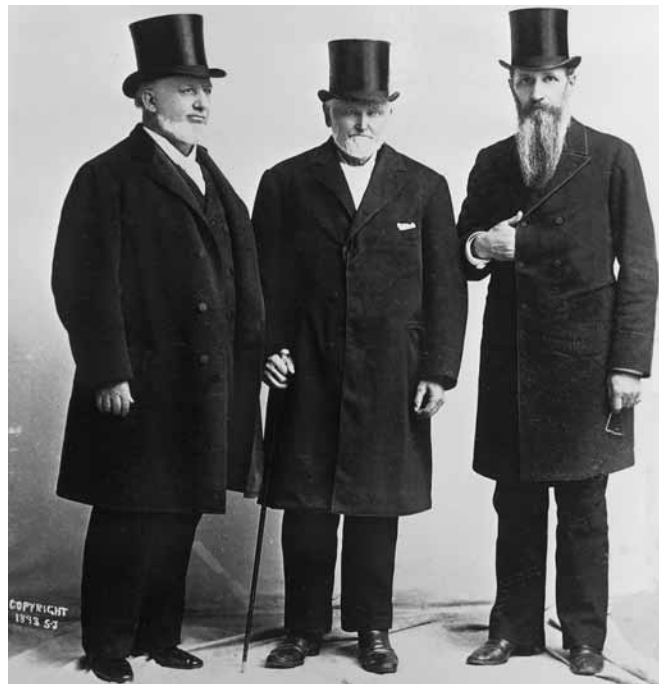
der for ofte bliver set på ægteskab som blot en kontrakt, der kan blive brudt ved den mindste anledning; hvor familier konstant går til grunde på grund af splittelse, og hvor børn i skilsmisssager på grund af rettens beslutninger bliver frarøvet den hellige ret til kærlige forældres omsorg, er den almindelige mening, at en familie som præsident Smiths kun kunne være en familie med disharmoni og jaloux strid og had. Tværtimod, der var og er ingen monogam familie, der kunne være mere forenet. Til den vantros verden forbløffelse, elskede hustruerne hinanden højt. Når der var sygdom, hjalp de og plejede hinanden. Når døden kom ind i et af deres hjem og et barn blev taget bort, græd de alle og sørgede sammen med oprigtig sorg ... To af hustruerne [Julina og Edna] var dygtige og autoriserede jordmødre og bragte mange babyer til verden. De hjalp hinanden og de andre hustruer, og når der kom babyer, glædede de alle lige så meget som moren.

Børnene anerkendte hinanden som brødre og søstre, som helsøskende ikke som halvsøskende, som de ville blive betragtet i verden. De forsvarede hinanden og stod ved hinandens side lige meget, hvilken gren af familien, de tilhørte ... Joseph F. Smith elskede sine hustruer og børn med en hellig kærlighed, der sjældent ses, og som aldrig er blevet overgået. Ligesom Job i fordums tid,

bad han for dem nat og dag og bad Herren om at holde dem rene og ubesudlet på retfærdighedens sti« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 46-47).

HAN VAR ADSKILT FRA SIN FAMILIE

En af de største prøvelser i Joseph F. Smiths liv var, da han var i eksil og var væk fra sin familie i årevis; men han gjorde det under ledelse af præsident John Taylor for at undgå at blive arresteret i den såkaldte »mormon-kampagne,« hvor Kirken blev forfulgt for flerkoneri. Meget af tiden tilbragte han i Hawaii og ledte værket der. Langt borte, magtesløs, harmfuld og ramt af den alvorligste sygdom i sit liv, hørte han om chikanerierne af de hellige, om at hans familie var blevet tvunget til at forlade deres hjem, og om et af hans børns død. Men beslutsomt og uden vaklen skrev han: »Prøvelser er nødvendige for at fuldkommengøre mennesket, ligesom modstand er nødvendig for at adskille den menneskelige bedømmelses grums fra den guddommelige kundskabs rene guld« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 280). Dagen, hvor der blev givet amnesti, kom dog endelig, og hjemmet fandt glæde, da far vendte hjem.

Det Første Præsidentskab omkring 1893 ved tiden for indvielsen af templet i Salt Lake City: George Q. Cannon, Wilford Woodruff og Joseph F. Smith

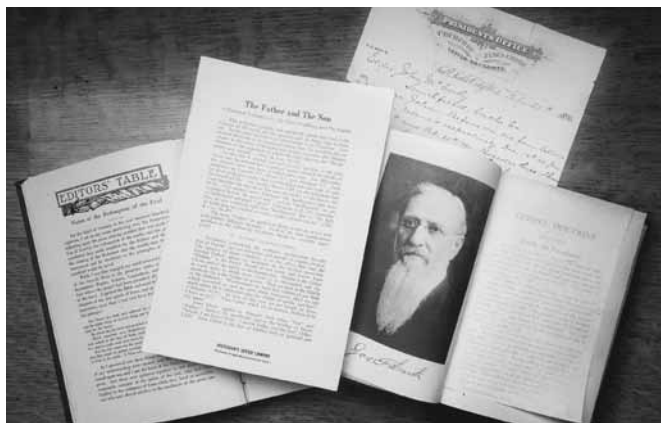
HAN KENDTE TIL SORGEN VED AT MISTE ET BARN

Ti gange sørgede Joseph F. Smith og hans hustruer over at miste et af deres børn – børn, som han omsorgsfuldt og alvorligt plejede, havde bedt for og hjulpet med at opdrage. »Den 17. marts 1898, da et af

hans dyrebare børn – Ruth – døde, skrev han om, hvordan han omsorgsfuldt havde taget sig af den lille under hendes sygdom, og derpå havde bedt indtrængende om, at hun måtte blive rask. »Men, vore bønner hjalp ikke!«

»Til sidst tog jeg hende i mine arme og gik op og ned ad gulvet med hende og hjælpeløs og ude af stand til at hjælpe mit elskede, døende barn, iagttog jeg hendes svage åndedræt forsvinde og ikke komme tilbage, og hendes strålende intelligens, hendes klare engleblide ånd tog tilbage til Gud, hvorfra hun var kommet. Klokkeren var cirka 20 minutter i 8 om aftenen. Med hende forsvandt alle vore ømme håb og kærlighed og glæde på jorden. Åh! Hvor jeg elskede det barn. Hun var meget intelligent af sin alder; kvik, kærlig, speciel og glad! Men hun var væk for at slutte sig til sine brødre og søstres skønne og strålende ånder, der var gået forud! Sara Ella, M. Josephine, Alfred, Heber, Rhoda, Albert, Robert og John. Oh, min sjæl! Jeg ser min egen kære mors arme strakt ud for at modtage mit eget elskede barns forløste herlige ånd i sin favn! Oh, min Gud! Jeg takker dig for denne herlige åbenbaring! Og dér er også alle mine elskede kære samlet i min Faders bolig, ikke i et barns hjælpeløshed, men ved al kraft og herlighed og majestæt af helliggjorte ånder! Fulde af intelligens, glæde, dyd og sandhed! Min kære, lille skat i sit eget herlige hjem med de brødre og søstre, der var gået forud for hende. Hvor velsignet, hvor glad er hun ikke! Hvor sorgfulde er vi!« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 463).

HAN VAR MODIG OG UFORFÆRDET, NÅR HAN FORSVAREDE SANDHEDEN

Udgivelser af Joseph F. Smith: *Evangeliske lærdomme* og *The Father and the Son*

Joseph F. Smith var frygtløs og veltalende, han var en kraftfuld prædikant og skribent. Som redskab for Helligånden kunne han få tårerne til at løbe, få glæden til at flyde og få mænd og kvinder til at glemme trætheden efter en lang rejse. Engang blev en garvet journalist så fængslet af hans tale, at han glemte at tage notater. Joseph F. Smith brugte disse gaver til at forsvare riget – fordømme dets fjender, forsvare dets sandheder – indtil

han blev kendt som den »kæmpende apostel.«

John A. Widtsoe, der senere blev medlem af De Tolv Apostles Kvorum, skrev som en hyldest til præsident Smith:

»De kaldte ham den kæmpende apostel, når han slyngede usandhederne om »mormonismen« tilbage, og hans ubøjelige årvågenhed blev en afskrækkende kraft blandt dem, der lagde onde planer mod et godt og fredeligt folk.

Han har altid været en kæmpende apostel – han kæmpede for sandhedens sag« (citeret i Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 511). (Se *Kirkens historie i tidernes fylde*, s. 433-436, for flere detaljer om de helliges forfølgelse under antipolygami-årene).

HAN BLEV KALDET SOM KIRKENS PRÆSIDENT

Præsident Joseph F. Smith

Ved præsident Lorenzo Snows død i 1901, hvilede embedet som Kirkens præsident på skuldrene af Joseph F. Smith. Flere af de ledende brødre havde længe følt, at Joseph F. ville blive præsident for Kirken.

»Både præsident Wilford Woodruff og Lorenzo Snow havde profeteret, at Joseph F. Smith en dag ville blive præsident for Kirken. 37

år tidligere i Hawaii, da præsident Snow, der dengang var medlem af De Tolvs Råd, næsten mistede livet ved drukning, erklærede han, at Herren havde tilkendegivet for ham, »at denne unge mand Joseph F. Smith ... en dag ville blive Guds profet på jorden.« Præsident Woodruff fortalte engang en gruppe børn om nogle hændelser fra profeten Josephs Smiths liv. »Han vendte sig mod ældste Joseph F. Smith og bad ham om at rejse sig. Ældste Smith adlød. »Se på ham børn,« sagde Wilford Woodruff, »for han minder mere om profeten Joseph end nogen anden levende mand. Han vil blive præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg vil gerne have, at I alle sammen husker, hvad jeg har fortalt jer her til morgen.« Efter præsident Woodruffs død fortalte præsident Snow til Joseph F. Smith, at Guds ånd havde hvasket til ham, at Joseph ville efterfølge ham, Lorenzo, som præsident for Kirken« (Smith and Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 124).

Foto: George Edward Anderson, med tilladelse fra James H. Smith fra Ogdien i Utah

I 1906 rejste præsident Smith og Charles W. Nibley fra Det Præsiderende Biskopråd rundt til Kirkens europæiske missioner. Det var første gang, at en af Kirkens præsidenter besøgte Europa. Præsident Smith vendte tilbage til Europa i 1910 på en lignende tur. Her ses han i det nederste venstre hjørne på billedet.

Præsident Heber J. Grant sagde: »Lorenzo Snow druknede næsten i Honolulu havn på Hawaii-øerne, og det tog nogle timer at bringe ham tilbage til livet igen. På dette tidspunkt åbenbarede Herren til ham, at den unge mand Joseph F. Smith, der havde nægtet at gå fra borde fra det fartøj, der havde sejlet dem fra San Francisco til Honolulu, og stige ombord på den lille båd, en dag ville blive Guds profet. Han havde svaret Lorenzo Snow, der var lederen af selskabet, ved at sige: »Hvis du ved Guds præstedømmes myndighed, som du bærer, siger, at jeg skal gå ombord i den båd og forsøge at komme i land, så vil jeg gøre det, men medmindre du befaler mig det ved præstedømmets myndighed, så vil jeg ikke gøre det, for det er ikke sikkert at forsøge at komme i land i en lille båd, så længe denne tyfon raser.« De grinede af den unge mand Joseph F. Smith, men han sagde: »Båden vil kæntre.« De andre gik ombord i båden, og den kæntrede; og hvis det ikke var fordi Herren velsignede deres genoplivning af Lorenzo Snow, ville han ikke have levet, fordi han druknede ved den lejlighed. Det blev dengang åbenbart for ham, at den dreng, med sine meningers mod, med jernviljen til at blive leet af og hånet for at ikke være modig nok til at gå ombord i båden, og som

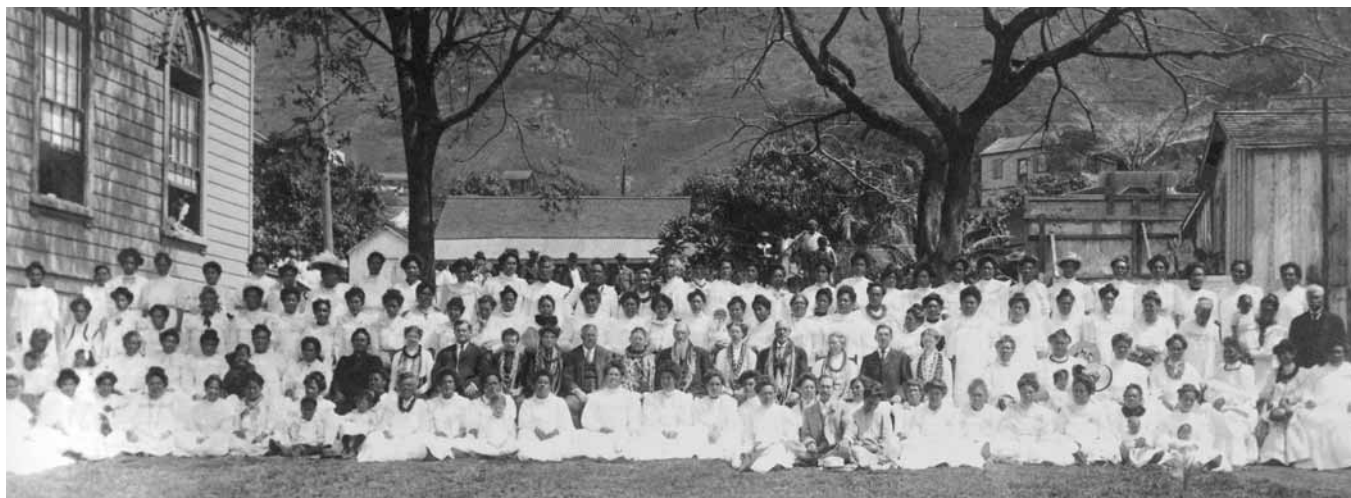
blev ombord på fartøjet, ville blive Guds profet. Lorenzo Snow fortalte mig dette ved mere end en lejlighed, mange år før Joseph F. Smith kom i Kirkens præsidentkab« (i Conference Report, juni 1919, s. 10-11).

Præsident Smith på De Britiske Øer 1906

Ældste Melvin J. Ballard medlem af De Tolv Apostles Kvorum og nær ven af præsident Smith sagde: »Jeg husker mine første minder om præsident Smith med glæde – fordi jeg beundrede ham, for mig var han et ideal; da jeg kom til at kende ham, forsøgte jeg at blive som ham. Som barn vidste jeg, fordi Herren havde åbenbart det for mig, at præsident Smith en dag ville præsidere over denne kirke; og i den forbindelse så jeg mange ting, som præsident Smith ville gøre; og da han sidste oktober stod foran forsamlingen af de hellige ... vidste jeg, at alt det Herren ønskede præsident Smith skulle gøre, var blevet gjort. Det, jeg så som barn, var opfyldt, færdigt, fuldført« (i Conference Report, juni 1919, s. 68).

Joseph F. Smith vedblev som præsident for Kirken at lægge vægt på tiende, som det var blevet påbegyndt af præsident Lorenzo Snow og oplevede til sidst, at Kirken var fri for gæld. Han udsendte lærdomsmæssige udtalelser og var et stort redskab i at vende hadet, hykleriet og forfølgelsen bort.

Præsident Smith i Hawaii omkring 1909

SOM KIRKENS PRÆSIDENT BLEV HAN ANGREBET PERSONLIGT

Efter kampagnen mod flerkoneri var aftaget søgte mange mænd om og fik amnesti. Joseph F. Smith var en af disse mænd. Da han i 1901 blev Kirkens præsident, var forfølgelserne i den sidste del af det nittende århundrede noget, der hørte fortiden til. Men prøvelserne var endnu ikke omme. Et politisk anti-mormon parti blev dannet i Utah. Dette parti startede et massivt, verbalt angreb mod profeten og Kirken. Hovedorganet for dette angreb var *Salt Lake Tribune*.

»Den kæmpende apostel« blev bagvasket og smædet i aviserne, og der blev skrevet ondskabsfulde løgne om ham, men han ville ikke så meget som skrive et brev til sit forsvar. »I disse år [1905 til 1911] karikerede avisen ondskabsfuldt og smædende næsten dagligt præsident Joseph F. Smith. Disse aviser blev spredt over hele USA, og da landets befolkning og endda folk uden for USA så disse billeder dag efter dag, måned efter måned, drog de naturligvis den konklusion, at Kirkens præsident Joseph F. Smith var den ringeste og mest foragtelige person i hele verden. Missionærer over hele verden led og blev forfulgt og hånet i alle dele af verden. Men trods alt dette fortsatte Kirken med at vokse« (Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 350).

Det Første Præsidentskab 1901-1910: John R. Winder, Joseph F. Smith og John H. Smith

»Joseph F. Smith udholdt forfølgelse, de ugudeliges spot og løgnehistorier, de falske beskyldninger, der kom fra de mest foragtelige og nedrige personer i den menneskelige familie, og udholdt det hele uden at forsvare sig ... Han var af den mening, at hvis Joseph Smith kunne udholde den mishandling og bagvaskelse, der blev pådraget ham; hvis Guds søn kunne udholde det og ikke gengælde det, så kunne han, som Mesterens ydmyge tjener, også udholde det i stilhed, for han frygtede ikke en arm af kød men derimod Herren, og tiden ville komme, hvor sandheden ville sejre og løgnerne ville synke ned i glemsel og ikke blive husket mere« (Smith, saml., *Life of Joseph F. Smith*, s. 439).

Han insisterede på, at alle skulle tilgives. Sandheden ville sejre til sidst. Og det gjorde den. Ved hans død

skrev mange af dem, der havde været bitre fjender, sørgende og prisende ord om ham, idet de var blevet opløst af hans livs renhed og nøjsomhed.

HAN VIDNEDE FOR KONGRESSEN

I Washington D.C., hvor han i 1890'erne søgte at få Utah antaget som en stat

En kold vind ruskede i præsident Joseph F. Smiths overfrakke, da han gik op ad trapperne til senatets lokaler i U.S. Capitol i marts 1904. Ansvaret, der lå på ham, var stort. I et stort komitéværelse var mænd med meget stor magt og indflydelse – USA's senatorer, samlet. De havde angivet, at formålet med mødet var at undersøge, hvorvidt Utahs senator Reed Smoot, der også var en af Kirkens apostle kunne få lov til at beholde sit sæde som medlem af senatet. Men deres virkelige motiv var et helt andet.

Nogle af senatorerne fra denne undersøgelseskomité var yderst fjendtlige over for Kirken. Kun en ud af fjorten senatorer fra komitéen udviste til at begynde med sympati eller bekymring. De fleste af de andre ønskede at bruge deres indflydelse til at sætte Kirken, dens præsident og dens medlemmer i forlegenhed.

Præsident Smith blev tilkaldt som det første vidne. Da han gik op ad de lange trapper, var han fuldt ud klar over det virkelige emne og dets vigtighed. Det var ikke Reed Smoot, der skulle prøves, men Kirken. Aviser fra hele landet ville bringe rapporter om høringerne som forsidestof. Mange af dem ville være ivrige efter at skrive noget, der ville stille Kirken i dårligt lys. Men præsident Smith var alligevel fortrøstningsfuld.

Hvor forskellig var denne høje profet ikke fra den dreng, der år forinden som missionær på Hawaii-øerne havde følt, at »jeg var i en så nedværdigende situation på grund af fattigdom, mangel på kundskab og indsigt ... at jeg knap turde se en hvid mand i øjnene« (*Evangeliske lærdomme*, s. 458).

Præsident Smith i den hellige lund 1905

I tre dage vidnede præsident Joseph F. Smith for senatskomitéen til forsvar for Reed Smoot. Hans oprigtighed, hans åbenhed og hans handlekraft påvirkede nogle af komitéens medlemmer. Misforståelser og hykleri begyndte at smelte. Selvom der var nogen med en anti-mormonsk overbevisning, der vidnede mod Kirken, fortalte mange af dem, der var indkaldt til at vidne, faktisk Kirkens historie. Disse vidnesbyrd blev nedskrevet af pressen, og mange mennesker læste og forstod for første gang Kirkens synspunkter og lærdomme. Overalt begyndte holdninger at ændre sig, og Kirken opnåede accept. Præsident Smiths vidnesbyrd fyldte mere end to hundrede sider i den officielle optegnelse.

Biskop Charles W. Nibley fortalte om en samtale han havde med præsident Smith angående hans møde med Kongressen.

»Jeg husker en aften om bord på et skib på vej hjem fra Europa i 1906. Det var en klar måneskinsaften, og vi stod der og lænede os ud over rælingen og nød det rolige hav og den milde sommernat. Smoot-undersøgelsen, der lige havde fundet sted et kort stykke tid forinden, og som havde fremkaldt så meget polemik over hele landet, stod stadig klar i vores sind, og vi talte om

den. Jeg mente, at det ville være uklogt for Reed Smoot at søge genvalg til USA's senat. Jeg var samvittighedsfuld i mine indvendinger, og jeg havde opstillet alle de kendsgerninger, argumenter og logiske slutninger, som jeg kunne; og jeg mente, at jeg var velinformeret om emnet, og jeg havde forklaret det klart og alligevel på en så behændig måde, som jeg kunne, for ham. Det ville tage for meget plads her at gennemgå argumenterne, men for mig syntes det som om, at jeg stod bedst. Jeg kunne se, at han begyndte at blive lidt utålmodig, mens han lyttede, men han lod mig alligevel tale færdig, men han svarede i en tone og på en måde, som jeg aldrig vil glemme. Idet, han hårdt slog hånden ned i rælingen mellem os, sagde han kraftigt og eftertrykkeligt:

Det Første Præsidentskab 1910: Anthon H. Lund, Joseph F. Smith og John H. Smith

»Hvis Herrens Ånd nogensinde har tilkendegivet mig noget klart, tydeligt og bestemt, så er det, at Reed Smoot skal forblive i USA's senat. Han kan gøre mere godt der, end han kan noget andet sted.«

Selvfølgelig diskuterede jeg ikke yderligere med ham, men accepterede fra det øjeblik hans syn på sagen og antog det også som mit. Der er gået tolv år siden da, og når jeg nu ser tilbage, kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvor vidunderlig og storslået den Almægtiges inspiration er blevet bekræftet, mens mine argumenter, kendsgerninger og logiske slutninger er faldet til jorden« (*Improvement Era*, jan. 1919, s. 195).

Reed Smoot sad i USA's senat i 30 år.

HAN PÅPEGEDE TRE FARER, SOM KIRKEN STOD OVERFOR

Præsident Joseph F. Smith advarede:

»Der er mindst tre farer, der truer Kirken indefra, og autoriteterne bliver nødt til at vågne op til den kendsgerning, at folket uophørligt må advares mod dem. Som jeg ser dem, er det smiger fra verdens fremtrædende mennesker, falske uddannelsesideer og seksuel urenhed ...

... Det tredje emne, der er nævnt – personlig renhed, er måske af større vigtighed end nogen af de to andre. Vi tror på én moralsk standard for mænd og

kvinder. Hvis renhed i levevis forsømmes, sættes alle farer ind på os som vandmasserne, når sluserne åbnes« (»Three Threatening Dangers«, *Improvement Era*, mar. 1914, s. 476-477).

HAN UNDERSTREGEDE BEHOVET FOR MORALSK RENHED

I en artikel, som præsident Joseph F. Smith skrev efter en anmodning fra Newspaper Enterprise Association of San Francisco i Californien, erklærede han:

»Der er ikke en større kræftknude, der skamferer samfundets legeme og sjæl nu til dags end den seksuelle synds skrækkelige plage. Den fordærver selve livets oprindelse og viderebringer dets urene følger som en dødelig arv til dem, der endnu ikke er født. Den lurder i små landsbyer og byer; i herskabshuse og rønner som et glubsk bæst, der venter på byttet; og den sniger sig gennem landet i blasfemisk trods mod Guds og menneskets love.

Joseph F. Smith

Stedet for templet i Laie i Hawaii. Præsident Smith besøgte Hawaii-øerne fire gange i løbet af sin administration. Da han var på besøg i 1915 udvalgte og indviede han dette sted til templet i Laie på Oahu. På billedet er en kirkebygning, der blev påbegyndt i 1882. Templet blev indviet i 1919, et år efter præsident Smiths død.

Den lovformelige forening af kønnene er ordineret af Gud, ikke blot som det eneste middel til bevarelse af slægten, men til udvikling af den menneskelige naturs

højere intelligens og mere ædle karaktertræk, som kun en mands og kvindes kærlighedsinspirerede venskab kan sikre ...

Seksuelt samkvem er tilladt inden for ægteskabet og er, hvis det udøves med den rette hensigt, ærbart og helliggørende. *Men uden for ægteskabets rammer er seksuel eftergivenhed i Guddommens øjne nedværdigende og afskyeligt ...*

Akkurat som mange fysiske svagheder – fører seksuel synd en lang række onder med sig. De fysiske følger af drukkenskab er et forringet væv og forstyrrelse af vitale funktioner, som gør legemet modtageligt for enhver forstyrrelse, det udsættes for, og samtidigt forringes modstandskraften, og der kan opstå katastrofale mangler. På samme måde udsætter ukyskhed sjælen for forskellige åndelige sygdomme og stjæler modstandskraften og evnen til helbredelse fra sjælen. Den ukyske generation på Kristi tid var døde for sandhedens stemme, og på grund af deres sinds og hjertes syge tilstand søgte de efter tegn og foretrak tomme fabler frem for frelsens budskab« (»Unchastity the Dominant Evil of the Age«, *Improvement Era*, juni 1917, s. 739, 742-743).

HAN LEVEDE I NÆR FORBINDELSE MED HERRENS ÅND

Biskop Charles W. Nibley skrev:

»Da vi for nogle år siden var på vej hjem fra en tur østpå og sad i toget lige øst for Greenfloden, så jeg ham gå ned bagerst i vognen og ud på bagperronen og straks efter komme tilbage, tøve et øjeblik og derpå sætte sig ned på sædet lige foran mig. Han havde lige sat sig, da der skete noget med toget. En defekt skinne havde ødelagt motoren og havde medført, at de fleste af vognene var kørt af sporet. I sovevognen var vi blevet væltet voldsomt rundt, men vores vogn forblev på sporet.

Præsident Smith omkring 1917

Præsidenten sagde straks til mig, at han var gået ud på bagperronen, da han hørte en stemme, der sagde: »Gå ind og sæt dig ned.«

Han gik ind, og jeg bemærkede, at han stod et øjeblik og så ud til at tøve, men han satte sig ned.

Han sagde yderligere, at da han kom ind og stod i gangen, tænkte han: »Åh pyt, det er nok

bare min fantasi,« men han hørte stemmen igen: »Sæt dig ned,« og han satte sig straks ned, og resultat var det, jeg har fortalt om.

Han ville uden tvivl være blevet svært kvæstet, hvis han var blevet på vognens bagperron, da alle vognene blev slemt skubbet sammen. Han sagde: »Jeg har hørt den stemme mange gange i mit liv, og det har altid gavnnet mig at adlyde den« ...

Han levede i nær forbindelse med Herrens Ånd, og hans liv var så eksemplarisk og rent, at Herren uden besvær kunne åbenbare sig for sin tjener. Han kunne i sandhed sige: »Tal, Herre, din tjener hører!« Ikke enhver tjener kan høre, når Herren taler. Men præsident Smiths hjerte var afstemt efter de celestiale melodier – han kunne høre, og han hørte« (*Improvement Era*, jan. 1919, s. 197-198).

HAN HAVDE ET SYN OM FORLØSNINGEN AF DE DØDE

I de sidste måneder af hans liv var sløret meget tyndt, og han var i vedvarende forbindelse med Ånden. Den 4. oktober 1918 sagde han i sin åbningstale til sin sidste generalkonference en måned inden han døde: »Jeg vil ikke, og jeg vover ikke at forsøge at komme ind på mange ting, som ligger mig på sinde her til morgen, og jeg vil vente til engang i fremtiden, hvis Herren vil, med at prøve at fortælle jer nogle af de ting, som findes i mit sind, og som bor i mit hjerte. Jeg har ikke levet alene i disse fem måneder. Jeg har befundet mig i bønnens, den ydmyge anmodnings, troens og fasthedens Ånd, og jeg har vedvarende haft kommunikation med Herrens Ånd« (Conference Report, okt. 1918 s. 2).

Dagen før, den 3. oktober 1918, blev himlene åbnet og han så et syn om forløsningen af de døde, hvori han så Herrens tjenestegering i åndeverdenen. Denne store åbenbaring er nu inkluderet i Lære og Pagter som afsnit 138.

HAN SEJREDE OVER SINE PRØVELSER OG TRÆNGSLER

Præsident Joseph F. Smith

Præsident Joseph F. Smiths liv nærmede sig enden den 19. november 1918. Hans liv havde ikke været let, men hans karakter, gemyt og tro var således, at han ikke blev overvundet af de prøvelser, han stod overfor. Disse prøvelser var med til at lutre ham, så han kunne se og åbenbare de åndelige ting, som Herren ønskede hans børn skulle vide.

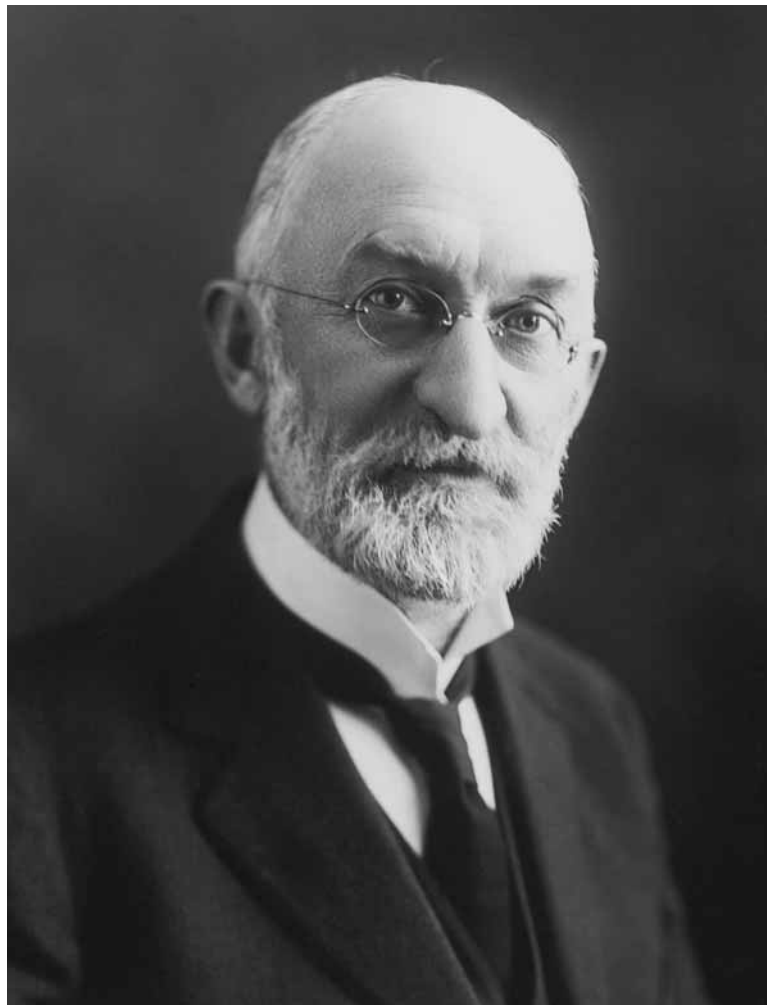
Ældste James E. Talmage, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, erklærede: »Jeg bærer vidnesbyrd for jer om, at Joseph F. Smith var en af Herren Jesu Kristi virkelige apostle. Jeg har lyttet, når han til forsamlinger på tusindvis har båret klangfulde vidnesbyrd og kommet med advarsler, og jeg har siddet sammen med ham, ved sjældne lejligheder alene; og ved ikke så sjældne lejligheder, men stadig ikke tit, sammen med mine brødre og bekendte, jeg har hørt ham prædike i samtaler, og jeg har aldrig set hans ansigt lyse sådan op eller hans krop være så kraftfuldt begejstret, som når han bar vidnesbyrd om Kristus. For mig syntes han at kende Jesus Kristus, som en mand kender sin ven« (i Conference Report, juni 1919, s. 59).

Joseph F. Smith tjente og ledte Kirken i storhed. Han nægtede at lade modgang fordærve sin sjæl eller mindske hans kærlighed. Med ydmyg udholdenhed kom kraft; sløret blev tyndt, og det blev ham tilladt at se Frelseren, åndeverdenen og det, der hører Gud til. Lige til slutningen af sit liv bar han et brændende vidnesbyrd om Kristus, hvis tjener han var.

Heber J. Grant

KIRKENS SYVENDE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I HEBER J. GRANTS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 22. november 1856 i Salt Lake City i Utah, som søn af Jedediah M. og Rachel Ridgeway Ivins Grant; Hebers far døde, da han var ni dage gammel.
- 15 Han blev ordineret til Halvfjerdser (1871); han startede en karriere i en bank (1871).
- 20 Han giftede sig med Lucy Stringham (1. nov. 1877); hun døde i 1893.
- 23 Han blev stavspræsident for Tooele Stav (30. okt. 1880).
- 25 Han blev ordineret som apostel (16. okt. 1882).
- 26-27 Han var på mission hos de indfødte amerikanske indianere (1883-1884).
- 33 Manifestet, der endte flerkoneri (Officiel erklæring nr. 1) blev udsendt (1890).
- 40 Han blev kandidat til guvernørposten for staten Utah (1896); han trak sig senere frivilligt tilbage.
- 41 Han blev medlem af General Superintendency of YMMIA (Unge Mænds GUF; 1897).
- 45 Han åbnede og præsiderede over Den Japanske Mission (1901-1903).
- 47-49 Han præsiderede over Den Britiske og Europæiske Mission (1904-1906).
- 58-62 Første verdenskrig blev udkæmpet (1914-1918).
- 60 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum (23. nov. 1916).
- 62 Han blev præsident for Kirken (23. nov. 1918).
- 63 Han indviede templet i Laie i Hawaii (27. nov. 1919).
- 67 Han indviede templet i Cardston i Alberta (26. aug. 1923); han talte ved den første radioudsendelse af generalkonferencen (1923).
- 70 Kirken erhvervede Cumorah-højen og Whitmers gård (1926).
- 71 Han indviede templet i Mesa i Arizona (23. okt. 1927).
- 79 Kirkens velfærdsplan blev oprettet (1936).
- 80 Han besøgte missioner i Europa (juni-sep. 1937).
- 83 Missionærerne blev trukket ud af Europa, da anden verdenskrig begyndte (1939).
- 85 Han kaldte de første assistenter til De Tolv Apostles Kvorum (6. apr. 1941).
- 88 Han døde i Salt Lake City i Utah (14. maj 1945); anden verdenskrig slutter (2. sep. 1945).

Heber Jeddy Grant blev født den 22. november 1856 i en tid, hvor de sidste dages hellige muligvis var mindre populære hos de andre amerikanere end de nogensinde havde været før. Den kendsgerning, at de negative følelser begyndte at ændre sig væsentligt i løbet af præsident Grants liv, skyldtes i høj grad hans personlige indsats for at bedre den offentlige opfattelse af Kirken.

Foto: Savage og Ollinger

Heber J. Grants far Jedediah M. Grant, døde ni dage efter, at Heber blev født.

Da Heber var ni dage gammel døde hans far Jedediah M. Grant. Fordi Heber var et skrøbeligt barn, og hans mor var efterladt i fattigdom, forudså mange, at han ikke ville leve længe. Men Herren havde andre planer.

HAN VOKSEDE OP I SALTSØDALEN

Da Heber J. Grant var ni år, var den amerikanske borgerkrig afsluttet. Præsident Abraham Lincoln havde oprettet Fort Douglas og permanent udstationeret tropper i Utah. Heber så sandsynligvis soldater passere sit hjem, der lå en halv blok syd for templet i Salt Lake City.

Familien Grants hjem på Main Street i Salt Lake City

Hvad Heber nok oftere så var Brigham Youngs, George Q. Cannons, Daniel H. Wells' og andre af Kirkens og forretningslivets succesfulde mænds fine heste og vogne i den travle grænseby. Han har set de fragtvogne, der blev trukket af heste, muldyr eller okser, og som kørte nordpå mod Ogden og sydpå mod Provo. Der har været korte ture til Tempelpladsen for at se, hvordan opførelsen af Tabernaklet og templet skred frem. Det nye Salt Lake Theatre var lige rundt om hjørnet.

Heber brugte meget tid på at lege på gaden og i baghaverne. Han var god til at spille med kugler og vandt

ofte kugler nok til at bruge dem til at betale sine venner for at udføre hans pligter, så han kunne bruge mere tid på at kaste med baseball. Og så var der selvfølgelig skolen.

Heber J. Grant som dreng omkring 1860. Det var dengang sædvane at klæde små drenge i kjoler, når de skulle fotografere.

Hans bedste venner var Feramorz L. og Richard W. Young, der var henholdsvis præsident Brigham Youngs søn og barnebarn. Sammen løb de ind i Lion House, når bønneklokken lød og deltog i familien Youngs familiebøn. Sommetider kiggede den unge Heber for at se, om præsident Young talte ansigt til ansigt med vor himmelske

Fader, fordi hans bønner lød som om, at det var tilfældet. Udover bønnerne deltog Heber nogle gange i Brigham Youngs skole. Der var lange samtaler med præsident Young, Eliza R. Snow og med Elizas slægtning Erastus Snow, som Heber anså for at være den ideelle apostel. De fortalte Heber om profeten Joseph Smith og om hans far Jedediah M. Grant, en af profetens mest betroede venner. Alene hans navn åbnede døre for Heber, da han begyndte at færdes i forretningsverdenen. Dette var stærke indflydelser på dette begavede barns liv.

SELVOM HAN VAR BEGAVET, FØLTE HAN SIG UTILSTRÆKKELIG

Heber J. Grant var en person med store evner, men alligevel afslører mange af hans offentlige udtalelser en følelse af dyb ydmyghed, endda utilstrækkelighed. Han følte, at han kun levede op til de mål, som han satte for sig selv, ved stor beslutsomhed og konstante anstrengelser.

Han levede på en tid, hvor ledere meget ofte udtrykte påskønnelse for lærdom, kunstneriske talenter, professionel succes og andre præstationer afhængigt af, hvad der normalt anses for talenter eller gaver. Det var på disse områder, at han kæmpede mest. Hans talenter lå inden for handel og sociale færdigheder. Ofte blev disse talenter overset, selvom de måske har været mere vigtige. Hans styrker bidrog til at føre ham over alle forhindringer.

SOM SPORTSUDØVER ARBEJDEDE HAN HEN IMOD FORTRÆFFELIGHED

Den følgende historie, som præsident Heber J. Grant fortalte om sin ungdom, viser hans beslutsomhed på at overvinde forhindringer:

Maleri af Robert T. Barrett

Heber J. Grant var besluttet på at udvikle sine evner.

»Da jeg var enebarn, opdrog min mor mig meget omhyggeligt. Jeg voksede faktisk mere eller mindre op efter samme princip som en drivhusplante, der vokser sig »lang og ranglet« men ikke solid. Jeg lærte at feje og vaske op, men jeg gjorde mig ikke meget i at kaste med sten og dyrkede ikke særlig mange af de sportsgrene, der er interessante og tiltrækkende for drenge, og som udvikler deres fysiske statur. Da jeg blev medlem af en baseball-klub, spillede drengene på min egen alder og dem, der var lidt ældre, i første division, dem, der var yngre end mig, spillede i anden division, og dem, der var endnu yngre, spillede i tredje division, og dem spillede jeg sammen med.

En af grundene til det var, at jeg ikke kunne kaste bolden fra den ene base til den anden. En anden grund var, at jeg også manglede den fysiske styrke til at løbe eller slå med battet. Når jeg samlede en bold op, så plejede drengene at råbe:

»Kast den herover din tøsedreng!«

Mine unge kammerater morede sig så meget på min bekostning, at jeg højtideligt lovede mig selv, at jeg ville komme til at spille baseball på et hold, der vandt Utah-territoriets mesterskab.

Heber J. Grant og hans mor Rachel Ridgeway Ivins Grant

Dengang levede min mor af at have logerende, og jeg pudsede deres støvler, indtil jeg havde sparet en dollar sammen, som jeg investerede i en baseball. Jeg tilbragte timevis med at kaste bolden op mod biskop Edwin D. Woolleys lade, hvilket medførte, at han kaldte mig den mest dovne dreng i 13. Menighed. Jeg havde ofte

så ondt i armen, at jeg knapt nok kunne falde i søvn om aftenen. Men jeg blev ved med at træne, og til sidst

lykkedes det mig at komme med i vores klubs anden division. Senere kom jeg med i en bedre klub, og til sidst spillede jeg for det hold, der vandt territoriets mesterskab, og slog det hold, der havde vundet mesterskaberne i Californien, Colorado og Wyoming. Da jeg således havde holdt det løfte, jeg havde givet mig selv, trak jeg mig tilbage fra baseballarenaen« (*Gospel Standards*, saml. G. Homer Durham, 1969, s. 342-343).

Foto med tilladelse fra Bertram T. og Jean C. Willis

Territoriets baseballmestre. Red Stocking baseballhold i august 1877. De slog hold fra Utah, Californien, Colorado og Wyoming for at vinde mesterskabet. Heber J. Grant er i midten på anden række.

HANS BESLUTSOMHED BLEV OPMUNTRET AF EN KLOG MOR

Foto: Don O. Thorpe; med tilladelse fra Daughters of the Utah Pioneers Museum

Rachel Grants syskrin. Hun syede for andre for at skaffe mad og tøj til sig selv og unge Heber.

Præsident David O. McKay, der dengang var rådgiver i Det Første Præsidentskab, sagde til præsident Heber J. Grants begravelse:

»Tidligt i sin ungdom blev der i hans unge sjæl udviklet en selvstændig og beslutsom ånd, der senere gjorde ham fremtrædende blandt hans fæller. I de ydmyge og åndelige omgivelser i hans barndomshjem, blev der dannet de ægte karaktertræk, der som ældre gjorde ham så anerkendt.

Præsident Grant omtalte altid den ædle arv, han havde modtaget fra begge sine forældre med agtelse og varm påskønnelse ...

Præsident Grant, der havde savnet en fars kammeratskab, påskønnede derfor endnu mere den skabende kraft i en mors kærlighed. Det var hende, der ændrede hans frygtsomhed til mod, hans selvforklejnelse til selv-sikkerhed; opfarendhed til selvkontrol; manglende initiativ til udholdenhed« (»President Heber J. Grant«, *Improvement Era*, juni 1945, s. 334).

HAN VAR MEGET PÅVIRKET AF SIN FAMILIES OFRE

Foto med tilladelse fra Bertram T. og Jean C. Willis

Et nyt hjem til hans mor. Der var oprindeligt fire værelser og et stort skab, som blev Hebers værelse, da de begyndte at tage logerende.

Præsident Heber J. Grant sagde: »Jeg har aldrig hørt og forventer heller ikke resten af mit liv at høre min yndlingsalme: »Kom, kom, Guds folk, fremad og frygter ej, kun med mod fremad drag« uden at tænke på min spæde søsters død og begravelse på prærien, og ulvene, der graver hendes legeme op; uden at tænke på min fars første hustrus død, og hvorledes han bragte hendes legeme hertil fra Echo Canyon for at blive begravet; uden at tænke på andre, som jeg kender til, som gav deres liv; uden at tænke på den vidunderlige rejse, som Brigham Young og den skare af pionerer, der fulgte ham, foretog, og mit hjerte flyder over af taknemmelighed over den kraft, som Gud har givet mig til at udtrykke det, at min far og mor var blandt dem, der var trofaste mod Gud, og som ydede disse ofre på grund af deres hjertes overbevisning, på grund af den kundskab de havde om, at Gud lever, at Jesus er Kristus, og at Joseph Smith er hans profet« (i Conference Report, okt. 1922, s. 13).

HAN GLEMTE ALDRIG HELLIGHEDEN AF FAMILIEANSVAR

Præsident Heber J. Grant skrev om en oplevelse, der lærte ham vigtigheden af at være selvhjulpne og tage sig af sin familie:

»Hvad angår min vidunderlige mor, så kan jeg huske en dag, hvor der mindst stod et halvt dusin, hvis ikke flere spande på gulvet for at opfange regnen, der kom ned gennem taget. Det regnede meget kraftigt, og biskop Edwin D. Woolley kom ind i huset og sagde:

»Jamen, søster Grant, det går ikke. Jeg tager nogle af pengene fra fasteofrene, så der kan komme et nyt tag på dette hus.«

»Nej, det skal du ikke,« sagde mor. »Der skal ikke bruges fasteofferpenge til at lægge tag på mit hus. Jeg har mit sytøj her.« (Hun forsørgede i mange år sig selv og mig med nål og tråd; senere fik hun en Wheeler and Wilcox symaskine ...)

Mor sagde: »Når jeg er færdig med det sytøj, som jeg nu er i gang med, så køber jeg nogle tækkespån og lapper hullerne, og dette hus vil sørge for mig indtil min søn vokser op og bygger et nyt til mig.«

Biskoppen gik bort, idet han sagde, at han var meget ked af det på søster Grants vegne, for hvis hun ventede på, at den dreng ville bygge et hus, så ville hun aldrig få et, for han var den mest dovne dreng i hele 13. Menighed. Han fortsatte med at sige, at jeg spildte min tid med at stå bag ved huset time efter time og dag efter dag for at kaste en bold op mod hans lade.

Jeg er Herren taknemmelig for en mor, der var en stor leder såvel som en sidste dages hellig; som indså, at det var en betydelig og strålende ide at opmuntre en dreng, hvis han havde ambitioner i sportslig retning, til at gøre noget andet udover at malke køer, hvis han var på en gård« (*Gospel Standards*, s. 343-344).

HAN BLEV UDFORDRET TIL AT LÆSE MORMONS BOG

Præsident Heber J. Grant skrev om dengang, han første gang læste Mormons Bog:

»Jeg kan meget tydeligt huske, da onkel Anthony Ivins ... sagde til mig og til sin søn Anthony C. Ivins:

»Heber, Anthony, har I læst Mormons Bog?»

Vi svarede: »Nej.«

Han sagde: »Jeg vil gerne have, at I læser den. Jeg vil gerne have, at I lover mig, at I ikke vil springe et eneste ord over, og jeg vil give den af jer, der først bliver færdig, et par hjorteskindshandsker med bæver-skindskant til ti dollars.«

En ung Heber J. Grant

Heber J. Grant (forrest), Louis A. Kalsch, Horace S. Ensign og Alma D. Taylor indviede Japan til missionering den 1. september 1901.

Enhver dreng på fjorten år, der havde et par af disse handsker syntes, at han var helt speciel. Jeg husker, at min mor havde opfordret mig til systematisk at læse Mormons Bog, men jeg havde ikke gjort det. Jeg besluttede mig at læse bogen ved at læse 25 sider om dagen og få noget ud af dens indhold. Jeg troede på, at dens indhold var sandt, fordi min mor og mange andre havde fortalt mig det; og på grund af Richard W. Young og min lærers vid-

nesbyrd tænkte jeg, at jeg for at vinde handskerne skulle læse bogen så hurtigt, at jeg ikke ville få noget ud af den; jeg besluttede mig derfor at lade Anthony vinde handskerne.

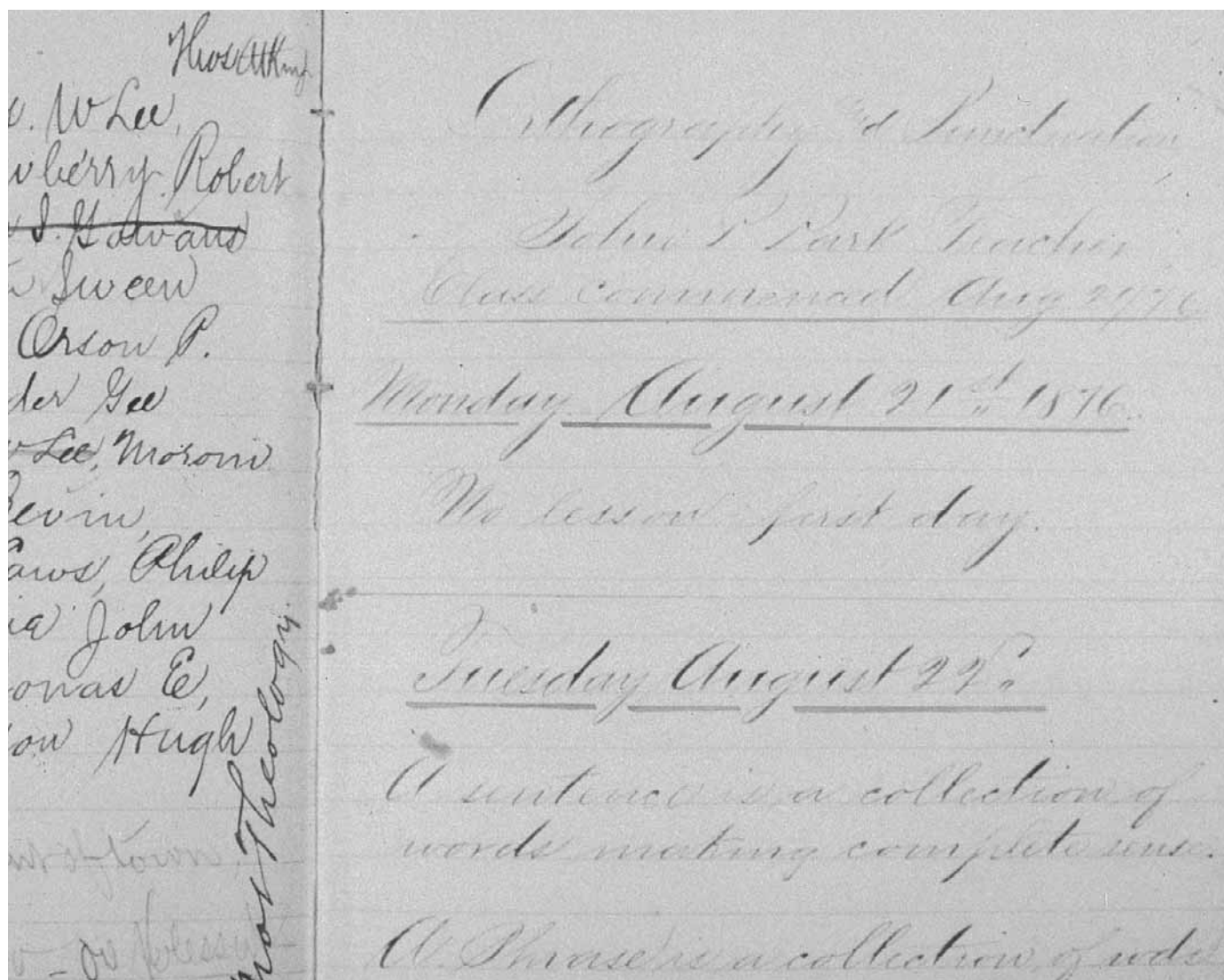
Den næste morgen mødte jeg min fætter Anthony C., og han spurgte: »Hvor mange sider har du læst?»

Jeg svarede: »Jeg har læst 25 sider.»

Han sagde: »Jeg har læst over 150. Jeg sad oppe og læste til efter midnat.»

Jeg sagde: »Farvel handsker.»

Jeg fortsatte med at læse 25 sider om dagen og nogle gange blev jeg så interesseret, at jeg læste 50 eller 75 sider, og hvad skete der, jeg blev først færdig og fik handskerne. Han fik sådan en god start, at han ikke bekymrede sig om at læse mere indtil efter, at jeg var færdig med bogen« (*Gospel Standards*, s. 350-351).

Prøve af Heber J. Grants håndskrift

HANS HÅNDSKRIFT FORBEDREDE SIG FRA »HØNSEFØDDER« TIL DEN BEDSTE I UTAH

»En dag spillede Heber kugler sammen med nogle andre drenge, da bogholderen fra Wells Fargo Company Bank kom gående på den anden side af gaden. En af drengene sagde: »Den mand tjener \$150 om måneden.« Heber regnede ud for sig selv, at hvis man ikke tog søndagene med, så tjente manden \$6 om dagen, og for fem cents per par, så skulle han pudse 120 par støvler for at tjene \$6. Han besluttede der på stedet, at han en dag ville være bogholder i Wells Fargo and Companys Bank. På det tidspunkt blev alle bankens optegnelser og konti skrevet i hånden, og et af kravene til en god bogholder var en pæn håndskrift. At lære at skrive pænt var hans første skridt for at sikre sig det job og opfylde hans beslutning, så han begyndte at arbejde med sin håndskrift.

I begyndelsen var hans håndskrift så dårlig, at da to af hans venner så den, sagde den ene til den anden: »Den håndskrift ligner hønsfødder.« »Nej,« sagde den anden, »det ser ud som om, at lynet er slået ned i en blækflaske.« Det krænkede Hebers stolthed, så han slog sin næve i bordet og sagde: »En dag vil jeg være i stand til at give jer to fyre lektioner i håndskrift« ...

Som femtenårig sikrede han sig en stilling som bogholder og forsikringsassistent. Om dette sagde han: »Jeg skrev meget pænt, og det var alt, hvad der var nødvendigt for tilfredsstillende at udfylde den stilling, som jeg dengang havde. Jeg var dog ikke fuldt ud tilfreds, men fortsatte med at drømme og skrive, når jeg ikke lavede andet ... Jeg lærte at skrive godt, så godt, at jeg ofte tjente mere end min sædvanlige løn ved før og efter kontortid at skrive kort, invitationer og ved at tegne landkort. Som nittenårig var jeg bogholder og forsikringsmedarbejder for Henry Wadsworth, der var repræsentant for Wells, Fargo and Company. Jeg arbejdede ikke på fuld tid, og jeg arbejdede ikke for firmaet, men personligt for agenten. Jeg gjorde det samme, som jeg havde gjort i hr. Whites bank, jeg meldte mig frivilligt til at arkivere en masse bankberetninger og førte bøgerne for Sandy Smelting Company, som hr. Wadsworth personligt stod for. Mit arbejde behagede hr. Wadsworth så meget, at han ansatte mig til at opkræve penge for Wells Fargo and Company og betalte mig \$20,00 om måneden for dette arbejde udover min almindelige løn på \$75,00 fra forsikringsfirmaet. Jeg var således ansat hos Wells Fargo and Company, og en af mine dagdrømme var blevet til virkelighed.« (Bryant S. Hinckley, *Heber J. Grant: Highlights in the Life of a Great Leader*, 1951, s. 39-42).

»Da Heber, der stadig var teenager, arbejdede som forsikringsassistent i H. R. Mann and Co.'s kontor, blev han tilbudt tre gange sin løn for at tage til San Francisco

som skribent. Han blev senere lærer i skrivekunst og bogføring ved University of Deseret (University of Utah) ...

På et af markederne i territoriet, hvor han ikke deltog i konkurrencen, lagde han mærke til en udstilling med fire professionelle skrivere. Han sagde til manden, der stod for kunstudstillingen, at han kunne skrive bedre end det, før han var sytten år gammel. Manden lo og sagde, at ingen udover en fræk forsikringsagent ville komme med sådan en bemærkning. Han gav manden tre dollars, som det kostede at være med i konkurrencen om et diplom, og sendte bud efter en prøve, som han havde skrevet, før han var sytten, og hængte den op med denne bemærkning: »Hvis I dommere kan genkende flot håndskrift, når I ser det, så får jeg diplommet.« Han drog af med diplommet for den bedste håndskrift i territoriet. Han opfordrede Zions unge til at få en pæn håndskrift og uddelte mange priser til de bedste eksempler« (Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 40-41).

HAN VAR BESLUTTET PÅ AT LÆRE AT SYNGE

»Jeg har lært at synge.«

Som det var med baseball og håndskrift, så var Heber J. Grant besluttet på at lære at synge trods andres negative meninger. Års øvelse medførte en lille fremgang. Han skrev:

»Da jeg var barn prøvede min mor at lære mig at synge, men det lykkedes ikke på grund af min manglende evne til at holde en tone.

Da jeg var ti år deltog jeg i en sangklasse, hvor professor Charles J. Thomas underviste, og han prøvede og prøvede forgæves at lære mig at synge en skala eller holde en enkelt tone, men gav til sidst fortvivlet op. Han sagde, at jeg aldrig på denne jord kunne lære at synge. Måske mente han, at jeg kunne lære den guddommelige kunst i en anden verden. Lige siden dette forsøg har jeg hyppigt forsøgt at synge, når jeg alene var ude at ride og langt væk fra andre, der kunne høre mig, men ved sådanne lejligheder, lykkedes det mig aldrig at

holde tonen i blot et enkelt vers af en af vore kendte salmer, og meget ofte ikke engang i en enkelt linje.

Da jeg var omkring 25 år gammel, fortalte professor Smith mig, at jeg kunne synge, men tilføjede: »Jeg vil gerne være mindst 65 kilometer væk, når du gør det« ...

På min tur for nylig til Arizona spurgte jeg ældste Rudger Clawson og J. Golden Kimball, om de havde nogen indvendinger imod, at jeg sang 100 salmer den dag. De tog det for at være en spøg og forsikrede mig, at det ville glæde dem. Vi var på vej fra Holbrook til St. Johns en strækning på næsten 100 kilometer. Efter, at jeg havde sunget omkring 40 sange, sagde de til mig, at hvis jeg sang de resterende 60, ville de helt sikkert få et nervøst sammenbrud. Jeg tog dog ikke hensyn til deres anmodning, men holdt dem fast på deres aftale og sang samtlige 100. 115 sange den dag og 400 sange på fire dage er det meste, jeg har øvet.

I dag [1900] er min musikalske døvhed ved at forsvinde, og når jeg sidder ved et klaver og spiller melodistemmen, kan jeg lære en sang på mindre end en tiendedel af den tid det tog, da jeg først begyndte at øve mig« (*Gospel Standards*, s. 351-352, 354).

HAN GIFTEDE SIG MED LUCY STRINGHAM

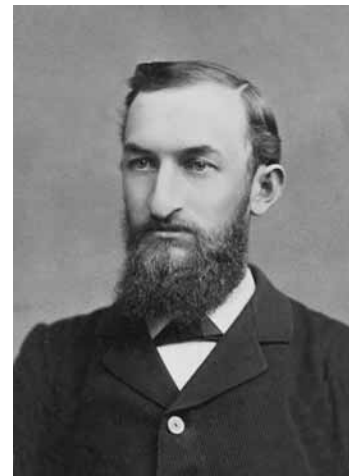

Heber og Lucy Grant og familie på deres tiårs bryllupsdag i 1887

tale en god pige til at gifte sig med mig, så jeg kunne starte som en færdigudviklet mand, når jeg nåede myndighedsalder ... På samme tid, som jeg gav dette løfte, planlagde jeg mit liv, indtil jeg var nogen og tredive og besluttede mig for, hvilke ting, jeg ville forsøge at opnå« (Francis M. Gibbons, *Heber J. Grant: Man of Steel, Prophet of God*, 1979, s. 27-28).

»Da Hebers forretningskarriere var i gang, begyndte han at fokusere mere på langsigtede karrieremål såvel som mere intime, personlige mål, der havde sydet i hans bevidsthed i flere år. I sine erindringer giver han os dette indblik i sin målsætningsproces og rækkevidden af den: »Jeg lovede mig selv, da jeg var en ung mand, at jeg ville giftes inden jeg blev 21, hvis jeg kunne over-

Heber var besluttet på at opnå alle de mål, han havde sat for sig selv. Han konstaterede, at han havde svage sociale færdigheder og besluttede at forbedre sig selv. Dans var en udfordring, men blev til sidst en af hans yndlingsaktiviteter. Han hjalp med at arrangere fester og brugte disse muligheder til at lede efter en hustru. Han blev interesseret i Emily Wells, der var datter af Daniel H. Wells en fremtrædende

Heber J. Grant blev kaldet til at være stavspræsident, da han var 23 år og som apostel, da han var 25.

leder i Kirken. De havde meget tilfælles, og det virkede som om, at de ville gifte sig. De opdagede dog, at de var uenige om praktiseringen af flerkoneri. Heber kom fra en familie, der havde praktiseret det og var overrasket over nogle af de sarkastiske kommentarer, som Emily kom med angående det. Han adspurgte Herren i bøn, om han skulle fortsætte med at søge Emilys gunst og blev overrasket over det negative svar, som han modtog på det kraftigste. Han udgød nogle meget bitre tårer, fordi han havde beundret hende så dybt. Men så blev hans opmærksomhed rettet mod Lucy Stringham (se Gibbons, *Heber J. Grant*, s. 29-31).

»Hebers første tilnærmelser til Lucy blev modtaget på en måde, der næppe kunne kaldes entusiastisk. Han begyndte med at følge hende hjem fra møderne søndag aften, en måde, der på den tid, ofte blev brugt til at kurtisere. Det var dog normalt, at den unge dame inviterede sin ledsager indenfor i familiens dagligstue, hvor de kunne tale alvorligt eller flirtende sammen og måske nød nogle forfriskninger under passende opsyn fra pigens forældre. Søndag efter søndag modtog Heber i stedet for invitationen til at komme med ind i dagligstuen, som han håbede på, et noget ligegyldigt endda køligt »godnat« ved familien Stringhams låge. At han ikke blev afskrækket af denne afvisende behandling er endnu et bevis på Heber J. Grants karakteristiske udholdenhed.

Vendepunktet i denne lunkne kurtisering kom en søndag aften, hvor Rodney C. Badger gik forbi familien Stringhams låge, ligesom Heber modtog sit sædvanlige »godnat« fra Lucy. Mens disse to venner sammen gik hen mod hjørnet, fortalte Heber Rodney, at han i stedet for at gå hjem ville gå ned til familien Wells og besøge nogle af pigerne der.

Heber J. Grant og hans familie i 1892

Rodney, der var forarget over det, han opfattede som vægelsindethed, irettesatte Heber for at forlade én pige for at lede efter andre piger at være sammen med. Rodney virkede dog tilfreds, da Heber forklarede Lucys afmålte holdning over for ham.

Om Rodney såede et frø i Lucys sind, eller om det slet og ret var tilfældet, der spillede ind, så blev Heber næste søndag

inviteret inden for i familiens Stringhams dagligstue, hvor han næsten blev fast tilbehør, indtil han giftede sig med Lucy nogle få måneder senere. Det viste sig, at grunden til, at Lucy var tilbageholdende i starten, ikke skyldtes at hun ikke følte noget for den betydningsfulde mand, hun senere giftede sig med, men den fejlagtige opfattelse, at hun troede, at hun kun var en midlertidig erstatning for Emily Wells.

Da isen først var brudt, og Lucy indså, at Heber havde giftermål for øje, bevægede deres kurtisering sig mod den uundgæelige kulmination. De blev gift den 1. november 1877 i templet i St. George, tre uger før Hebers 21-års fødselsdag« (Gibbons, *Heber J. Grant*, s. 32-33).

Senere, i 1884, giftede Heber sig med Lucys fulde godkendelse med Hulda Augusta Winters og Emily Wells.

HAN FØJEDE TRO PÅ GUD TIL SIN BESLUTSOMHED OG OVERVANDT SINE SVAGHEDER

Ældste Heber J. Grant er sammen med andre generalautoriteter og kirkemedlemmer til stede ved en begravelse i Grantsville 1. Menigheds kirkebygning i september 1892.

Foto med tilladelse af Daughters of the Utah Pioneers i Tooele i Utah

Præsident Heber J. Grant fortalte om følgende oplevelse fra sit liv:

»Før jeg var 24 år, blev jeg præsident for Tooele Zions Stav. I en tale, som varede syv et halvt minut, bekendtgjorde jeg, at jeg ikke ville bede nogen mand i Tooele om at være en mere ærlig tiendebetaler, end jeg var; at jeg ikke ville bede nogen mand om at give mere af sine midler i forhold til det, han havde, end jeg ville give; at jeg ikke ville bede nogen mand om at efterleve visdomsordet bedre, end jeg ville efterleve det, og at jeg ville give det bedste, jeg havde i mig, til gavn for menneskene i denne Zions stav.

Den aften hørte jeg i mørket en mand sige hånligt: »Det er en skam, hvis generalautoriteterne måtte sende en mand herud for at præsidere ... at de så ikke kunne have sendt os en med fornuft nok til at tale i mindst ti minutter, og at de måtte sende en dreng til at præsidere over os.«

Da jeg hørte dette, kan jeg huske, at jeg tænkte: »Drengen er den eneste, der har nogen ret til klage« ... Men, de følgende tre eller fire søndage var jeg ikke i stand til at tale lige så længe, som jeg gjorde den første. Jeg løb tør for ideer efter fem, seks, og seks et halvt minut.

Ved frokostbordet efter min første korte tale, der varede syv et halvt minut, sagde præsident Smith: »Heber, du sagde, at du tror på evangeliet med hele dit hjerte og agter at efterleve det, men du bar ikke dit vidnesbyrd om, at du ved, at det er sandt. Ved du ikke med fuldstændig sikkerhed, at dette evangelium er sandt?«

Jeg svarede: »Det gør jeg ikke.«

»Hvad! Og du er stavspræsident?« sagde præsident Joseph F. Smith.

»Det er det, jeg sagde.«

»Præsident [John] Taylor, jeg er stemt for, at vi denne eftermiddag ændrer det, vi gjorde denne morgen. Jeg synes ikke, at nogen mand, der ikke har en fuldkommen og varig viden om guddommeligheden af dette værk, skal præsidere over en stav.«

Jeg sagde: »Jeg vil ikke klage.«

Bror Taylor havde den vane, at når noget morede ham overordentligt meget, så rystede hans krop af latter. Han sagde: »Joseph, Joseph, Joseph, han ved det lige så vel som dig. Det eneste, han ikke ved, er, at han ved det. Han vil vide det meget snart. Han lænede sig tilbage. Du skal ikke være bekymret.«

Heber J. Grant

Jeg tog hen til den lille by Vernon i Tooele County, tog to andre med mig for at prædike, og jeg stillede mig op for at sige nogle få ord og talte i 45 minutter med fuldkommen lethed under Herrens inspiration. Den nat græd jeg af taknemmelighed mod Herren for det varige, fuldkomne og ubetingede vidnesbyrd, jeg havde fået om guddommeligheden af dette værk.

Søndagen efter, at jeg havde talt i Vernon, var jeg i Grantsville. Jeg fortalte Herren, at jeg gerne ville tale i 45 minutter. Jeg stillede mig op for at tale og løb tør for ideer efter fem minutter, og jeg svedte.

Efter mødet gik jeg ud forbi de fjerneste huse i den vestlige del af Grantsville, jeg tror det var næsten 5 kilometer, og jeg knælede ned bag en høstak og fældede nogle flere tårer. Men det var ydmygelsens tårer. Jeg lovede ved den lejlighed Gud, at jeg aldrig mere i mit liv ville stille mig op foran en forsamling med den følelse, at alt jeg behøvede var bare at stille mig op og tale; men at jeg ved alle lejligheder ville stille mig op med et ønske om at sige noget, der ville være til gavn for de mennesker, som jeg talte til, og at jeg ikke ville være fyldt med stolthedens ånd, som jeg havde været den dag, jeg stillede mig op i Grantsville. Og siden den dag og indtil nu – i omkring 50 år – er det altid lykkedes mig, når jeg taler, at have et ønske i mit hjerte om at sige eller læse noget, der ville være til varig nytte for dem, der lyttede til min røst« (*Gospel Standards*, s. 191-193).

HAN VAR VILLIG TIL AT OFRE

I 1901 blev ældste Grant kaldet til at tjene som missionspræsident i Japan.

Heber J. Grant søgte altid at følge Herrens tjeneres råd: »Der er ikke gået en dag siden jeg blev præsident for Tooele Zions Stav, hvor jeg endnu ikke var 24 år gammel, hvor jeg på et tidspunkt ikke har ønsket at vide, hvad Kirkens præsident ønskede, og hvad Kirkens ledende embedsmænd ønskede, jeg skulle gøre, og hvor jeg ikke har ønsket at gøre, hvad end de ville, jeg skulle gøre, lige meget, hvad jeg selv havde lyst. Jeg har i stor udstrækning ofret mine egne økonomiske muligheder, blandt andet den mulighed, som en af mine kære venner tilbød mig

[oberst A.G. Hawes] et lille job til 40.000 dollars om året, når Kirken gav mig tilgodesedler fra tiendekontoen til 3.600 dollars som understøttelse« (*Gospel Standards*, s. 200-201).

HANS TRO PÅ GUD GAV HAM TILLID

Heber J. Grant troede på, at Herren ville velsigne os på mange måder, når vi gjorde vores pligt:

»Jeg kan huske, at jeg som ung mand på et tidspunkt havde \$50 i min lomme, som jeg havde i sinde at sætte ind i banken. Da jeg torsdag morgen tog til fastemøde – fastemødet plejede at blive afholdt om torsdagen i stedet for om søndagen – og biskoppen bad om en donation, gik jeg op til ham og gav ham de \$50,00. Han tog fem af dem og lagde dem i skuffen og gav mig \$45 tilbage og sagde, at det var hele min andel.

Jeg sagde: »Biskop Woolley, med hvilken ret forhindrer du mig i at sætte Herren i gæld til mig? Prædikede du ikke i dag, at Herren belønner os firefold? Min mor er enke, og hun har brug for \$200,00.«

Han sagde: »Min dreng, tror du, at hvis jeg tager de andre \$45, så vil du hurtigere få \$200,00?«

Jeg sagde: »Bestemt.«

Han tog dem.

Ældste Grant (i midten) i Japan i 1902

Da jeg gik fra fastemødet hen til mit arbejde, fik jeg en ide. Jeg sendte et telegram til en mand og spurgte ham om, hvor mange af en bestemt slags obligationer han ville købe til en specificeret pris inden for 48 timer, og om han ville tillade mig at trække beløbet fra ham gennem Wells Fargo's Bank. Jeg kendte ikke manden. Jeg havde aldrig i mit liv talt med ham, men jeg havde set ham en eller to gange i Salt Lake Citys gader.

Han telegraferede tilbage, at han gerne ville have så mange, som jeg kunne få. Min fortjeneste på denne handel var \$218,50.

Den næste dag gik jeg hen til biskoppen og sagde: »Biskop, jeg har tjent \$218,50 efter at have doneret \$50,00 den anden dag, så jeg skylder \$21,85 i tiende. Jeg bliver nødt til at få fat i differencen mellem \$21,85 og \$18,50. Herren gav mig udover min firdoblede forøgelse ikke helt nok til tiende.«

Nogle vil sige, at det var sket alligevel. Jeg tror ikke, at det ville være sket. Jeg tror ikke, at jeg ville have fået ideen. Jeg tror ikke, at jeg ville have sendt det telegram.

... Jeg tror fast på, at Herren åbner himlens vinduer, når vi økonomisk set gør vores pligt og udgyder velsignelser over os af en åndelig natur, der er af langt større værdi end verdslige ting. Men jeg tror på, at han også giver os verdslige velsignelser« (citeret i Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 98-100)

HANS KÆRE DØDE

Heber J. Grant var en elsket, opmærksom far og ægtemand. Han behandlede sine hustruer og døtre som dronninger og prinsesser. Hans høflighed, gavmildhed og retfærdighed var en konstant kilde til glæde for dem. Dog var sygdom og dødsfald i hans familie en af hans største prøvelser. Han mistede sine eneste to sønner – en som baby og den anden som ung dreng. Hans sorg kendte ingen grænse, for han ønskede sig så inderligt en søn. En alt for tidlig død tog også to af hans tre hustruer – en tre år efter manifestet blev udsendt og den anden et par år efter. Hvor stor hans sorg end var, så bragte disse begivenheder belønnende åndelige oplevelser med sig, der bekræftede Guds kærlighed og vilje angående tabet af de kære.

HAN HAVDE RY FOR AT VÆRE ÆRLIG

Heber J. Grant ved en international spejderjamboree

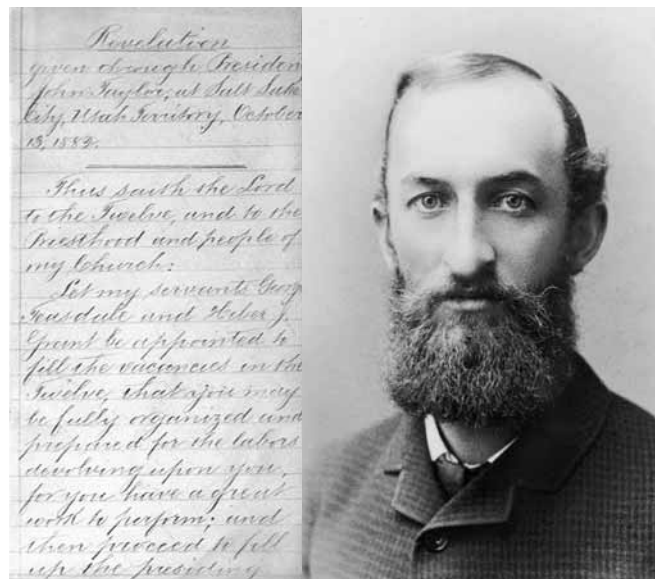
Heber J. Grant afslog en plads på søofficerskolen og forfulgte forretningsinteresser. Han forfulgte dem energisk gennem gode og dårlige tider, gennem succeser og tilbagegang. Han gik med et sådant mod og velfortjente akkreditiver, at ikke engang hans ungdom stod ham i vejen. De store finansmænd på Wall Street i Chicago og andre steder vestpå fandt ud af, at Heber J. Grant aldrig ville misligholde sine forpligtelser.

Da Heber blev Kirkens præsident, havde han mange venner i verden, hvis beundring for hans evner og retskaffenhed var så stor, at de simpelthen havde den

holdning, at intet, som han havde med at gøre, kunne være den mindste smule uærligt eller dårligt. Han skrev om en oplevelse: »Jeg fik et brev, da jeg som ung mand blev apostel, fra en mand, der ikke var medlem af Kirken ... Med hensyn til hans position i forretningsverdenen, så var han leder af en stor virksomhed ... Han skrev: »Jeg har aldrig nærret særlige høje tanker om mormonernes ledere, faktisk troede jeg, at de var nogle meget smarte, skarpsindige, lumske fyre, der blev rige af den tiende, som de indsamlede fra en masse uvidende, overtroiske og overivrige, religiøse folk. Men nu, hvor du er en af de femten mænd, der står i spidsen for mormonkirken, undskylder jeg over for de andre fjorten. Jeg ved, at hvis der er noget uærligt ved ledelsen af mormonkirken, så ville du lade det komme frem« (*Gospel Standards*, s. 70).

Han brugte enhver mulighed på at bruge sine venskaber til at fremme Kirkens sag. Han var meget efterspurgt som taler og blev æret af betydningsfulde grupper og personer, der ikke var medlemmer af Kirken. Hans emne var altid det samme – hans kirkes og hans folks historie og deres principper. Han modtog stående bifald.

HAN BLEV KALDET TIL DE TOLV APOSTLES KVORUM

Et håndskrevet eksemplar af den åbenbaring som præsident John Taylor modtog, da han kaldte Heber J. Grant som apostel og et foto af ældste Grant i hans første år som apostel

Præsident John Taylor kaldte Heber J. Grant til De Tolv Apostles Kvorum en måned før ældste Grants 26-års fødselsdag. Forud for denne kaldelse havde han allerede haft mange stillinger i Kirken, inklusive generalsekretær for Unge Mænds GUF som 23-årig og præsident for Tooele Stav. Det kan siges, at Heber J. Grant var et vigtigt led i den bro, som Kirken krydsede, fra en gammel verden af kritik og misforståelser til en ny verden af for-

beholden respekt og en vis uforbeholden beundring og venlighed.

Heber J. Grant kendte personligt hver eneste, der blev præsident for Kirken fra præsident Brigham Young til præsident Gordon B. Hinckley. Blandt de generalautoriteter, der blev kaldet af ham, er præsident Harold B. Lee, præsident Spencer W. Kimball og præsident Ezra Taft Benson.

Heber følte sig utilstrækkelig, da han blev kaldet til apostel og søgte Herrens bekræftelse. Da han på et tidspunkt var ude at ride, fandt han en mulighed for at være alene og tænke over sin kaldelse. Han beskrev senere sin oplevelse:

»Mens jeg red af sted for at møde dem ... forekom det mig, at jeg så og hørte, hvad der for mig er en af de mest virkelige ting i hele mit liv. Det forekom mig, at jeg hørte de ord, der blev talt. Jeg lyttede til drøftelsen med stor interesse. Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum havde ikke været i stand til at blive enige

Heber J. Grant

om, hvilke to mænd der skulle udfylde de ledige pladser i De Tolvs Kvorum. Der havde været en ledig plads i to år, og to ledige pladser i et år, og konferencerne var blevet afsluttet uden, at nogen af de ledige pladser var blevet udfyldt. I dette råd var Frelseren til stede, min far var der og profeten Joseph Smith var der. De drøftede spørgsmålet om, at der var begået en fejl ved ikke at udfylde de to ledige pladser, og at det højst sandsynligt ville tage yderligere seks måneder før Kvorummet var fuldtalligt. Og de drøftede, hvem de ønskede, der skulle beklæde disse stillinger og besluttede, at en måde at rette op på den fejltagelse, der var blevet gjort ved ikke at udfylde disse ledige pladser, var at sende en åbenbaring. Jeg fik at vide, at profeten Joseph Smith og min far nævnte mig og bad om, at jeg måtte blive kaldet til den stilling. Jeg sad der og græd af glæde. Jeg fik at vide, at jeg ikke havde gjort noget for at være berettiget til denne ophøjede stilling udover at have levet et rent og godt liv. Jeg fik at vide, at jeg blev kaldet, fordi profeten Joseph Smith og min far ønskede, at jeg skulle have den stilling og på grund af deres trofaste arbejde, min far havde praktisk talt ofret sit liv for det, der af folket i tidligere tider var kendt som den store reformation, og havde praktisk talt været martyr – og ikke på grund af noget, jeg selv havde gjort eller noget stort, jeg havde udrettet. Jeg fik også at vide, at det var alt, hvad disse

mænd, profeten og min far, kunne gøre for mig. Fra da af afhang det af mig og af mig alene, om mit liv blev en succes eller en fiasko« (*Gospel Standards*, s. 195-196).

HAN PRÆSIDEREDE OVER MISSIONER I JAPAN OG ENGLAND

Heber J. Grant og familie, da han var præsident for Den Europæiske Mission i 1905

Da Heber J. Grant lærte de unge i Kirken om de gange, hvor Herren havde velsignet ham, når han bad om at få kundskab til at tjene i forskellige stillinger, sagde han:

»Da jeg var i Japan og følte, at jeg ikke udrettede noget, gik jeg ud i skoven og knælede ned og fortalte Herren, at når som helst han var færdig med mig der, hvor jeg ikke udrettede noget, ville jeg blive meget glad og taknemmelig, hvis han ville kalde mig hjem og sende mig til Europa og præsidere over de europæiske missioner. Få dage senere kom der et telegram: »Kom hjem med den første båd.« Og jeg tog hjem.

Bror Joseph F. Smith sagde til mig: »Heber, jeg kan godt se, at du ikke udrettede noget i Japan. Vi sendte dig derhen i tre år, og jeg vil gerne have, at du bruger det ene år i England, hvis du er villig til det.«

Jeg sagde: »Det vil jeg meget gerne.«

Senere gik jeg ind for at sige farvel til ham og sagde: »Vi ses om lidt over et år.«

Han sagde: »Nej, jeg har besluttet at gøre det til halvandet år.«

Jeg sagde: »Okay, gang det med to og sig ikke noget om det til mig.« Og det gjorde han.

Jeg vil gerne have, at I unge mennesker ved, at i al mit arbejde i missionsmarken er jeg kommet nærmere til Herren og har udrettet mere og haft det sjovere end nogensinde før og efter. Menneskene er til for at kunne nyde glæde, og den glæde jeg havde i missionsmarken er større end jeg nogensinde har oplevet andetsteds. Få

det ind i jeres hjerte unge mennesker for at forberede jer selv til gå ud i den verden, hvor I kan knæle ned og komme nærmere Herren end ved noget andet arbejde« (*Gospel Standards*, s. 245-246).

HAN OPNÅEDE RESPEKT FRA LEDERE I FORRETNINGSVERDENEN

»Som ung mand gik Heber J. Grant frimodigt i gang med at spille en stor rolle i sit folks økonomiske historie. Han var en pioner inden for industri kun overgået af Brigham Young. At være en pioner inden for industri kræver de samme faste kvaliteter, som det kræver at være en pioner i nye landområder: tro, fremsynethed, fantasi, tålmodighed og mod understøttet af en beslutsomhed, der ikke kender til fiasko. Heber J. Grant havde alle disse kvaliteter.

En af hans bekendte fra drengeårene Heber M. Wells sagde dette om ham: »Han har sandsynligvis været medvirkende til at grundlægge og fremme flere succesfulde industrier mellem bjergene end nogen anden mand i sin tid. Hans personlige anseelse, hans ubestridte retskaffenhed og hans fremragende salgsevner skaffede kapital til hjælp for Kirken, samfundet og private virksomheder. I tider med

Nyder en yndlingsbeskæftigelse

panik og i tider med overflod har Heber J. Grant været i stand til at rejse nogle få dollars eller millioner, hvor andre mænd ikke har kunnet rejse noget som helst. Det blev hovedsageligt gjort gennem hans personlige garanti og overtalelse. Han har aldrig nægtet at anerkende eller betale en dollar, som han direkte eller indirekte skyldte lovligt eller moralsk, og resultatet af dette er i dag ligesom for mange år siden, da han var en ung mand, at han kan gå til ledere eller direktører for USA's store økonomiske institutioner og blive taget godt imod af mænd, der er stolte af at kende ham som en ven og som leder af finansielle virksomheder« (Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 51-52).

På en tur til Hawaii omkring 1935. Heber J. Grant er i den forreste række, nummer to fra venstre.

HAN KENDTE TIL KVALERNE VED GÆLD

Heber J. Grants datter Lucy sagde: »I de magre år, der fulgte panikken i 1893, hvor det var sværere at rejse en lille skilling end det havde været at give 5 dollars ud, hjalp far stadig dem i nød. Han kendte enkens lod; han havde følt fattigdommens nød; han kendte til gældens bitterhed og trældom. I alle de mørke timer i hans liv var det en strålende og sikker tro på Gud og hans løfter, som holdt ham oppe. Jeg ved, at i disse år blev rædslen for økonomisk forpligtelse født hos de af os, der var gamle nok til at se ham under denne store belastning, hvilket fik os til at føle, at gæld var ligesom en stor drage, der med sin grimme mund sugede sine ofres hjerteblod ud. Det er ikke underligt, at han konstant formanede folk overalt, at de skulle holde sig fra gæld. En, der har oplevet det samme som han, kender den intense smerte ens ære lider, når man er ved at blive knust, og når ens gode navn bliver trukket ned i sølet« (citeret i Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 206).

HAN VAR ÆRLIG OG BETALTE AL SIN GÆLD

Nær det nordlige Grand Canyon

Præsident Heber J. Grant underviste i følgende om at ære sine forpligtelser over for Herren og andre:

»Jeg har haft venner, der har tigget og bedt mig om at erklære mig konkurs, idet de sagde, at jeg ikke ville leve længe nok til at betale min gæld.

Hvis der er noget levende menneske, der er berettiget til at sige: »Hold jer fri af gæld,« så er vedkommendes navn Heber J. Grant. Jeg er Herren taknemmelig for, at jeg var i stand til at betale det hele tilbage, og gøre det uden at bede nogen om fradrag.

Jeg tror ikke, at jeg nogensinde ville have betalt det, hvis jeg ikke havde været fuldstændig ærlig over for Herren. Når jeg tjente nogen penge, var den første gæld jeg betalte til Herren. Og jeg tror uden skygge af tvivl, at hvis de sidste dages hellige som et folk havde taget imod Herrens profets råd og havde betalt en fuld tiende, så ville de ikke have været i den tilstand, som de er i dag« (*Gospel Standards*, s. 59).

På besøg i Holland, den 12. august 1937

LÆRE OG PAGTER 121 VAR EN AF DISCIPLINERNE I HANS LIV

Ældste Heber J. Grant, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde: »Når jeg taler til de sidste dages hellige, er der ikke nogen åbenbaring i Lære og Pagter, som jeg har citeret så ofte fra, som afsnit 121 ...: »Ingen magt eller indflydelse kan eller bør udøves i kraft af præstedømmet uden gennem overbevisning, langmodighed, mildhed, sagtmodighed og uskrømtet kærlighed.« Der er ingen fare ved et præstedømme af denne slags – som består af mildhed, sagtmodighed og uskrømtet kærlighed. Men når vi udøver præstedømmets magt ... for at »tilfredsstille vores hovmod og vores forfængelige ærgerrighed eller øve kontrol, herredømme eller tvang over menneskenes sjæle i nogen som helst grad af uretfærdighed, se, da unddrager himlene sig os, Herrens Ånd bedrøves, og når den er veget bort, da er den mands præstedømme og myndighed borte.« Dette er Guds ord« (i Conference Report, apr. 1902, s. 80).

HANS DEFINITION PÅ SUCCES VAR ENKEL OG PRAKTISK

Møde med bilfabrikanten Henry Ford

Ældste Grant forklarede, at sand succes således: »Ikke ham, som det blot lykkes at skabe en formue, og ved at gøre dette sløver hjertets naturlige følelser og fordriver kærligheden til sin næste, kan siges at være virkelig succesfuld: men ham som lever således, at de, der kender ham bedst, vil elske ham mest; og at Gud, der ikke blot kender hans gerninger, men også hans hjertes inderste følelser, vil elske ham; om en sådan, kan det kun siges – uanset om han dør i fattigdom eller ej – at han i sandhed »vil blive kronet med succesens krans« (i Conference Report, okt. 1911, s. 24).

EN AF HEMMELIGHEDERNE VED SUCCES ER TJENESTE

Præsident Grant blev valgt til at tale i Salt Lake Citys radiostation KZN's første udsendelse, den 6. maj 1922.

Heber J. Grant skrev: »Jeg tror fuldt og fast på, at vejen til fred og glæde i livet er at tjene andre. Tjeneste er den sande nøgle, tror jeg, til glæde, for når vi udfører arbejde som missionering kan vi resten af livet se tilbage på vore resultater i missionsmarken. Når vi udfører en hvilken som helst form for tjeneste, giver det os en følelse af tilfredshed og velbehag, mens almindelige fornøjelser falder i baggrunden. Vi kan ikke se tilbage med nogen særlig tilfredsstillelse på at have tilbragt en aften med bare at le højt og længe« (*Gospel Standards*, s. 187).

HAN HAVDE ET VIDNESBYRD OM PROFETEN JOSEPH SMITH

Præsident Grant sagde: »Jeg har mødt hundredvis af mennesker, der har sagt: »Hvis det ikke var for Joseph Smith, så kunne jeg godt acceptere jeres religion.« Enhver person, der ikke tror på Joseph Smith som den sande og levende Guds profet, har ikke ret til at være i denne kirke. Den åbenbaring, som Joseph Smith fik, er grundstenen. Hvis Joseph Smith ikke havde haft den samtale med Gud og Jesus Kristus, er hele mormonkirken en fiasko og et bedrageri. Uden nogen som helst værdi. Men Gud kom, Gud præsenterede sin søn; Gud inspirerede mennesket til at organisere Jesu Kristi kirke, og al modstand i verden er ikke i stand til at modstå sandheden. Den blomstrer; den vokser, og den vil vokse endnu mere« (*Gospel Standards*, s. 15).

VELFÆRDSPLANEN BLEV GRUNDLAGT PÅ ÅBENBAREDE PRINCIPPER

Kirkens velfærdsplan blev baseret på gudgivne, uforanderlige, moralske og økonomiske love. Præsident Heber J.

Grant forklarede:

»Hovedformålet var, så vidt det er muligt, at

oprette et system, hvorved lediggangens forbandelse bliver fjernet, onderne ved tabet af arbejdslø-

hedsunderstøttelse, og uafhængighed, flid, sparsommelighed og selvrespekt igen kunne oprettes blandt vore medlemmer. Målet i Kirken er at give mennesker hjælp til selvhjælp. Arbejde skal igen sættes i højsædet som det ledende princip i Kirkens medlemmers tilværelse« (i Conference Report, okt. 1936, s. 3).

Præsident Heber J. Grant

KIRKENS VELFÆRDSPLAN BLEV GIVET VED INSPIRATION

Ældste Harold B. Lee, der dengang var nykaldet medlem af De Tolv Apostles Kvorum, bar sit vidnesbyrd om velfærdsplanen: »I de sidste fem herlige, men anstrengende år har jeg efter at være blevet kaldet af Det Første Præsidentskab arbejdet med en gruppe mennesker for at udvikle det, vi kalder Kirkens velfærdsplan. Jeg føler, at jeg skal bære mit vidnesbyrd angående dette arbejde, før jeg slutter min tale. Den 20. april 1935 blev jeg kaldt ind på Det Første Præsidentskabs kontor. Det var et år før velfærdsplanen officielt blev bekendtgjort i dette Tabernakel. Der, efter en halv dags møde, hvor præsident Grant og præsident McKay var til stede, præsident Clark var på det tidspunkt i Østen – men de havde kommunikeret med ham, så alle medlemmerne af præsidentskabet var enige – blev jeg forbløffet over at høre, at der i årevis, som resultat af deres egne tanker og planlægning og som resultat af den Almægtige Guds inspiration var netop den plan, der bliver udført, og som havde ligget og ventet og været forberedt til en tid, hvor de sidste dages helliges tro efter deres mening var sådan, at de var villige til at følge rådet fra de mænd, der ledte og præsiderede over denne kirke« (i Conference Report, apr. 1941, s. 120-121).

Heber J. Grant og hans hustru i 1942

HAN UNDERVISTE I VELFÆRD OG VISDOMSORDET

Præsident Heber J. Grant inkluderede visdomsordet som et vigtigt velfærdsprincip. Faktisk nævnte han det som et velfærdsprincip næsten lige så ofte, som han nævnte tiendebetaling og at holde sig fri af gæld. Visdomsordet kan ses som et velfærdsprincip, fordi velfærd er baseret på at sørge for sig selv og på at gemme ressourcerne fra i dag til i morgen.

Præsident Grant forklarede: »Jeg vil gerne have, at det bliver kendt, at hvis vi som folk aldrig brugte noget som helst te eller kaffe eller tobak eller spiritus, så ville vi blive et af de mest velstående folk på jorden.

Hvorfor? Fordi vi ville få større fysisk styrke og større åndelig styrke; vi ville udvikle os åndeligt; vi ville have mere direkte kommunikation med Gud, vor himmelske Fader« (*Gospel Standards*, s. 50).

Heber J. Grant med hans hustru og ni døtre

Han nævnte også den store sum penge, der blev spildt på at behandle sygdomme, der direkte skyldtes skadelige stoffer, arbejdsløshed, produktionstab på grund af tømmermænd og ryge- og kaffepauser, og de ulykker der sker på motorvejen på grund af spritbilister og i industrien på grund af fulde medarbejdere.

BETALING AF TIENDE OG OFFERYDELSER HJÆLPER MED AT OVERVINDE SELVISKHED

Det Første Præsidentskab: Anthony W. Ivins, Heber J. Grant og Charles W. Nibley

Præsident Heber J. Grant forklaret: »Nogle mennesker har fundet det meget svært at betale deres tiende. Jo sværere det er for en person at efterkomme Herrens krav med hensyn til at betale tiende, jo større er fordelene, når han endelig gør det. Herren elsker en glad giver. Intet menneske på jorden kan give penge til de fattige, kan betale for opførelsen af kirkebygninger og templer, akademier og universiteter, kan tage af sine midler og sende sine sønner og døtre ud for at prædike evangeliet, uden at fjerne selvisheden fra sin sjæl, lige meget

hvor selvisk personen var i begyndelsen. Det er en af de fineste ting i hele verden for mennesket – at komme til det punkt, hvor selvisheden i deres natur er væk. Når den er udryddet fra deres system, er de glade, ivrige og villige og opsøger muligheder for at gøre godt med de midler, Herren lægger i deres hænder frem for at forsøge at få mere deraf« (*Gospel Standards*, s. 62).

FASTELOVEN ER DET ÅNDELIGE GRUNDLAG FOR VELFÆRDSPLANEN

Præsident Heber J. Grant underviste om velsigelserne ved at faste:

»Lad mig her i dag love jer, at hvis de sidste dages hellige som et folk ærligt og samvittighedsfuldt fra denne dag og fremover holder den månedlige faste og betaler deres biskop det egentlige beløb, som de ville have brugt på mad til de to [sammenhængende] måltider, som de har afstået fra; og hvis de derudover betaler en ærlig tiende, så ville det løse alle problemerne i forbindelse med at tage sig af de sidste dages hellige. Vi ville have alle de penge, der er nødvendige for at tage os af de arbejdsløse og de fattige.

Enhver levende sjæl blandt de sidste dages hellige, som faster ved to måltider én gang om måneden, vil få gavn deraf åndeligt og blive opbygget i tro på Jesu Kristi evangelium – få åndeligt gavn deraf på vidunderlige måder – og der vil være tilstrækkelige midler til biskoppens rådighed til at tage sig af alle de fattige« (*Gospel Standards*, s. 123).

TIENDE ER HERRENS LOV TIL ØKONOMISK SUCCES

Ved indvielsen af templet i Alberta i Canada i august 1923; det første tempel, der blev opført uden for USA. Præsident Grant indviede også templet i Laie i Hawaii og i Mesa i Arizona.

Præsident Heber J. Grant

Præsident Heber J. Grant underviste ofte om vigtigheden af at betale en ærlig tiende. I 1898, da han var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, bar han vidnesbyrd om det: »Nogle vil sige: ›Jeg skylder mine medmennesker, og jeg må betale dem, inden jeg kan ordne min tiende.‹ Jeg ved, at jeg skylder meget til mine medmennesker, og de prøver at kræve dem ind fra mig. Men jeg skylder Gud en ærlig tiende; han har givet mig et vidnesbyrd om Jesus og et håb om et evigt liv, og jeg agter at betale ham først og mine medmennesker bagefter. Det er vores pligt, at ordne det med Herren først, og det agter jeg at gøre med min himmelske Faders hjælp. Og jeg vil gerne sige til jer, at hvis I er ærlige over for Herren ved at betale jeres tiende og holde hans befalinger, vil han ikke kun velsigne jer med hans Helligånds lys og inspiration, men I vil blive

velsignet i dollars og cents: I vil blive i stand til at betale jeres gæld, og Herren vil udgyde verdslige velsignelser over jer i overflod« (i Conference Report, apr. 1898, s. 16).

I 1925 sagde han: »Forskriften for økonomisk fremgang for de sidste dages hellige er, under pagt med Gud, at være ærlig med sin tiende og ikke bedrage Herren for tiende og offerydelser. De, som holder tiendeloven, oplever fremgang. Når jeg siger fremgang, tænker jeg ikke kun i dollars og cents, selvom det sædvanligvis er de sidste dages hellige, der er de bedste tiendebetalere, der er de mest fremgangsrige mennesker økonomisk set. Men det, jeg ser som virkelig fremgang, som det der har stor værdi for enhver mand og kvinde, er, at få en større kundskab om Gud og et større vidnesbyrd, og kraften til at efterleve evangeliet og inspirere sin familie til at gøre det samme. Det er den sande form for rigdom« (i Conference Report, apr. 1925, s. 10).

DET ER ET VELFÆRDSPRINCIP AT UNDGÅ GÆLD

Præsident Heber J. Grant gav følgende råd om gæld: »Hvis folk ejede det, de har, og ikke skulle betale renter, og kun købte det, som de havde penge til at købe, ville de fleste sidde i rimeligt behagelige kår ... Jeg tror, at størstedelen af disse lidelser kommer på grund af gæld.

Vi har pantsat vores fremtid uden at tage de ulykker i betragtning, som kan indtræffe – sygdom, operationer osv.« (*Gospel Standards*, s. 112).

HANS NÆRE BEKENDTE VIDSTE, AT HAN VAR EN GAVMILD MAND

Præsident Heber J. Grant sammen med ældste David O. McKay

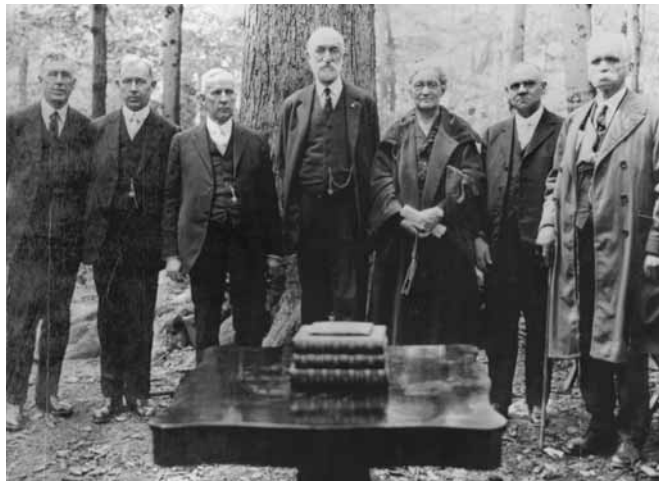
I en tale, som præsident David O. McKay holdt ved præsident Heber J. Grants begravelse, sagde han: »Præsident Grant nød at tjene penge, men han elskede at bruge dem til gavn for andre. Ved mere end en lejlighed har han stille, naturligt, nogen gange efter overtalelse, men altid diskret, beskyttet sine bekendtes gode navn, betalt enkers husleje, betalt missionærernes udgifter, givet arbejde til de arbejdsløse, tilbudt hjælp og undsætning, hvor der har været behov. Ingen sjæl har været mere ivrig efter at velsigne, intet hjerte mere omsorgsfuldt, ingen hånd mere gavmild end præsident Grants hjerte og hånd. Da han således ›gjorde velnærede han ›den menneskelige kærligheds flamme og højnede standarden for høflig dyd blandt menneskene« (*Improvement Era*, juni 1945, s. 361).

Præsident Grants sekretær Joseph Anderson skrev: »Ingen vil nogensinde vide, hvor mange enkers husleje han har betalt med sine egne midler. Fra tid til anden spurgte han om, hvad han havde stående i banken. Han have ingen særlig interesse i at samle penge udover, hvordan han kunne gøre godt med dem« (*Prophets I Have Known*, 1973, s. 30).

HAN BIDROG MED TJENESTE OG KÆRLIGHED

Heber J. Grants kirkekaldelser var mangfoldige, inklusive et livslangt engagement i GUF, hvor han besad mange lederstillinger og hjalp med at oprette *Improvement Era*, hvor han fra dets begyndelse tjente som redaktør og medarbejder. Han fandt ofte tid og midler til at besøge templet, når han var nær et. Han arrangerede det sædvanligvis sådan, at familiemedlem-

mer kunne ledsage ham. Som Kirkens præsident indviede han tre nye templer. »Præsident Grant var fortaler for og støttede på den mest praktiske måde arbejdet for de døde. Selvom han ikke så tit holdt taler om dette emne, så viser optegnelser, at han har gjort mere for sine afdøde slægtninge end noget andet menneske har. Det var typisk for ham; det var sådan, han gjorde tingene« (Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 125).

I den hellige lund, den 22. september 1923

Udover alt dette, blev der sendt tusindvis af bøger med personlige beskeder med hans egen uforlignelige håndskrift til medlemmer og ikke-medlemmer, der blev brugt endeløse timer på at bringe den vildfarne tilbage, og enkernes gæld blev betalt, og der blev udført andre filantropiske gerninger.

HAN DØDE I SALT LAKE CITY

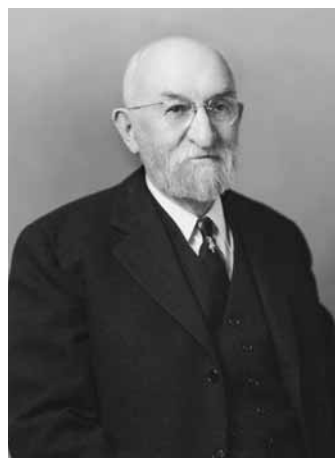
Præsident Heber J. Grant var 186 centimeter høj. Han var den første af Kirkens præsidenter, der var født i Vesten.

»Sent om eftermiddagen den 14. maj 1945 døde præsident Heber J. Grant stille i sit hjem i Salt Lake City. Han havde skrantet i de sidste fem år, men hans mod og beslutsomhed om at fortsætte og udføre sin pligt forlod ham aldrig. Hver dag indtil kort tid før sin død, kunne man finde ham på sit kontor, hvor han så vidt hans fysik tillod ham det, varetog sine pligter. Hans liv havde været meget aktivt. I sine tidlige år virkede han skrøbelig, blev afvist en forsikring på grund af sin fysiske tilstand, men han

havde altid været aktiv, engageret i sport, og tilhørte på et tidspunkt det baseballhold, der vandt Utahs mesterskab. Hans energi var utrolig og hans aktiviteter ophørte aldrig. Han gik aldrig på kompromis med den onde. Nogle af hans stærkeste karaktertræk kom offentligheden aldrig til at kende. Han havde en omsorgsfuld, medfølelse natur, han elskede sine venner højt; var venlig mod dem i nød; hjalp gang efter gang de trængende, uden at der blev ført regnskab med det her på jorden. Hans vidnesbyrd om sandheden vaklede aldrig. Han havde mange venner uden for Kirken, og han var højt elsket af sit folk« (Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, 26. udg., 1950, s. 530-531).

Anden verdenskrig sluttede i Europa, da dette høje, tynde legeme blev stedt til hvile. Både medlemmer og ikke-medlemmer ærede og lovpriste ham. Tusinder kom for at se ham. Ved hans begravelse sagde en af hans rådgivere præsident J. Reuben Clark jun. om ham: »Han levede livet således, at der ikke var nogle mørke sider, som han måtte trække et gardin for. Hans liv indeholdt ikke noget skamfuldt, der var intet at skjule, intet at være flov over« (citeret i Hinckley, *Heber J. Grant*, s. 262).

»HAN VAR EN STOR MAND«

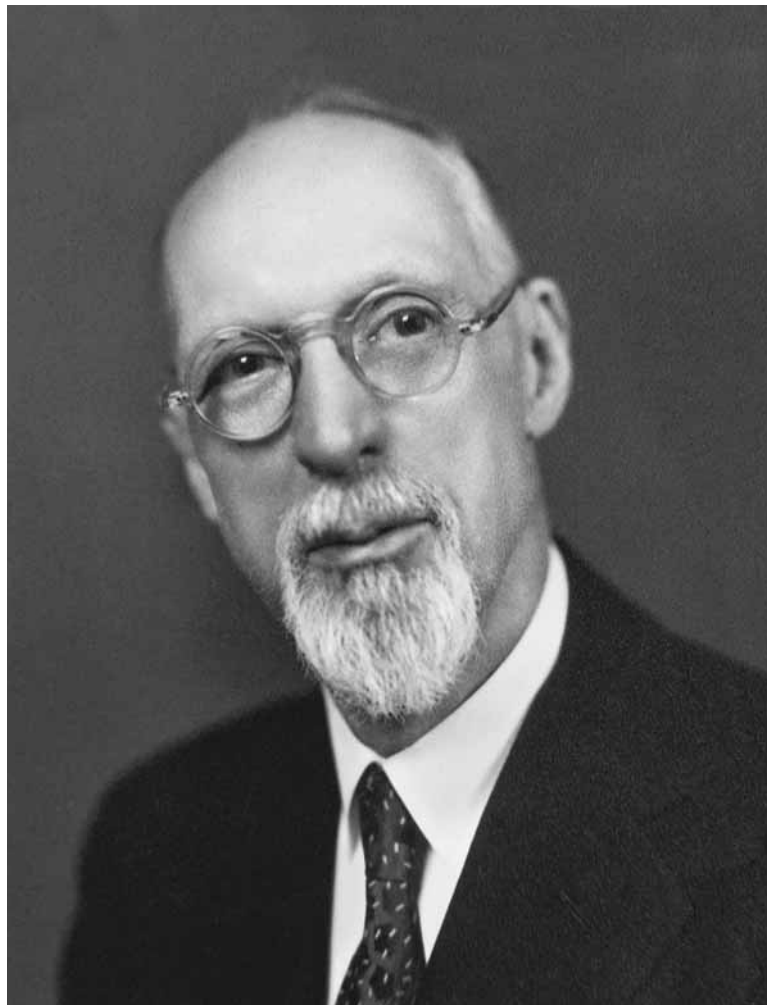
Præsident Heber J. Grant

Præsident Gordon B. Hinckley skrev i sin dagbog den 14. marts 1995, da han stod over for de nye forpligtelser som Kirkens præsident: »I juli er det 60 år siden, at jeg første gang kom ind i dette værelse, som nylig hjemvendt missionær for at møde Det Første Præsidentskab efter anmodning fra min missionspræsident ældste Joseph F. Merrill fra De

Tolvs Råd. Det er svært at fatte, hvad der er sket siden da. At tænke sig, at jeg nu sidder, hvor præsident Heber J. Grant sad dengang. Han var en stor mand, som jeg elskede« (citeret i Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley*, 1996, s. 511).

George Albert Smith

KIRKENS OTTENDE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I GEORGE ALBERT SMITHS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 4. april 1870 i Salt Lake City i Utah, som søn af John Henry og Sarah Farr Smith.
- 13 Han begyndte at arbejde på ZCMI's tøjfabrik (1883); han modtog sin patriarkalske velsignelse, der forudsagde hans kaldelse som apostel (jan. 1884).
  - 21 Han tjente en mission i det sydlige Utah for YMMIA (Young Men's Mutual Improvement Association; 1891).
  - 22 Han giftede sig med Lucy Emily Woodruff (25. maj 1892).
  - 22-24 Han var på mission i det sydlige USA (juni 1892-juni 1894).
  - 28 Han blev udnævnt som kasserer og særlig udbetalingsagent i Utah for U.S. Land Office af USA's præsident William McKinley (1897-1902).
  - 33 Han blev ordineret som apostel (8. okt. 1903).
  - 34 Han skrev sin personlige trosbekendelse (1904).
  - 39-42 Han led af alvorlige helbredsproblemer (1909-1912).
  - 49-51 Han tjente som præsident for Den Europæiske Mission (juni 1919-july 1921).
  - 52 Han blev valgt som vicepræsident for National Society of the Sons of the American Revolution (1922).
  - 61 Han blev medlem af bestyrelsen for drengespejderne i USA (1931).
  - 73 Han blev indsat som præsident for De Tolv Apostles Kvorum (1. juli. 1943).
  - 75 Han blev Kirkens præsident (21. maj 1945); han indviede templet i Idaho Falls i Idaho (23. sep. 1945); han mødtes med USA's præsident Harry S. Truman (3. nov. 1945).
  - 77 100-året for Utahs pionerer blev fejret (1947).
  - 81 Han døde i Salt Lake City i Utah (4. apr. 1951).

Ulysses S. Grant, Charles Darwin, Alexander Graham Bell – var nogle af de navne, der påkaldte sig verdens opmærksomhed i 1870. I det fjerne Utah blev en førjordisk aftale holdt, da der blev født et lille barn, der modtog det jordiske navn, hvorunder han en dag ville blive elsket og æret af tusinder. Det var i Salt Lake City den 4. april, og barnets navn var George Albert Smith.

George Albert Smith omkring fire år gammel

Ligesom andre profeter var hans ungdom beskeden. Han var en pionerdreng, der var opdraget midt den i begejstring som fulgte opførelsen af templet i Salt Lake City. Han tilbragte sin tidlige ungdom med at vogte køer, ride på heste og studere. Han var også musiker.

Den patriarkalske velsignelse, som den trettenårige George Albert Smith modtog fra patriark Zebedee Coltrin påvirkede hans sind og indstilling meget. Der fik han fortalt: »Du blev kaldet og udvalgt af Herren før verdens grundlæggelse til at komme frem i denne uddeling og hjælpe med at opbygge Guds Zion på jorden ... Og du skal blive en stor profet midt blandt Zions sønner. Og Herrens engle skal betjene dig ... Du er bestemt til at blive en stor mand for Herren, for du skal blive en stor apostel i Kirken og i Guds rige på jorden, for ingen i din fars familie skal have mere kraft fra Gud end du skal have, for ingen skal overgå dig« (citeret i George Albert Smith, *The Teachings of George Albert Smith*, red. Robert og Susan McIntosh, 1996, s. xix).

HAN HAVDE TIDLIGT PERSONLIGE OPLEVELSER MED STORE LEDERE

George Albert Smith voksede op blandt Guds store tjenere. Han var opkaldt efter sin bedstefar George Albert Smith, der havde været apostel og medlem af Det Første Præsidentskab. Hans far John Henry Smith var også apostel og blev rådgiver til præsident Joseph F. Smith.

Da George Albert var fem år gammel, sendte hans mor ham hen for at aflevere en besked til præsident Brigham Young. Da han åbnede og gik igennem den enorme port, der førte ind til Brigham Youngs hus, stoppede portneren ham og spurgte, hvad han ville. Drengen svarede, at han ønskede at træffe præsident Young. Portneren grinede og sagde, at han ikke troede,

at Brigham Young havde tid til at møde en lille dreng. I det øjeblik kom præsident Young ud af sit hus og spurgte, hvad der foregik. Portneren forklarede og præsident Young svarede: »Vis ham ind.« George Albert Smith sagde, da han mindedes denne hændelse:

John Henry og Sarah Farr Smiths børn. George Albert er den første fra venstre

»Præsident Young tog mig i hånden og førte mig ind på sit kontor, satte sig ned ved sit skrivebord, løftede mig op på sine knæ og lagde sin arm om mig. På den venligste måde man kan forestille sig, sagde han: »Hvad ønsker du af præsident Young?«

Tænk over det! Han var præsident for en stor kirke og territoriets guvernør og med alle de pligter, han skulle udføre, blev jeg, der var en lille dreng, modtaget med lige så megen værdighed og venlighed, som hvis jeg havde været guvernør i en tilstødende stat« (citeret i Arthur R. Bassett, »George Albert Smith: On Reaching Out to Others«, *New Era*, jan. 1972, s. 51).

Oplevelsen hjalp med at lære ham, »at store mænd altid har tid til dem, der trænger ...

Forestil jer det billede Herrens profet George Albert Smith havde af præsident Young, da han som lille dreng gik ud af hans kontor. I sit voksne liv glemte han aldrig den lektion og var altid opmærksom på folk, der let kunne være blevet forbigået som ubetydelige af andre« (Bassett, *New Era*, jan. 1972, s. 51-52).

År senere talte ældste George Albert Smith, der da var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om vigtigheden af det, han havde lært af de evangeliske ledere: »Fra barnsben har jeg lært aldrig at gøre noget upassende eller noget, der ville skade en af min himmelske Faders børn; og fra min spæde barndom har jeg lært at tilegne mig flid, ædruelighed, ærlighed, retskaffenhed, og alle de dyder, som besiddes af de mænd og kvinder Gud glæder sig over at ære og velsigne. Jeg takker denne dag min himmelske Fader for, at jeg har fået disse lærdomme fra ham gennem hans trofaste tjenere« (i Conference Report, 1906, s. 46-47).

HAN LÆRTE AF SIN FAR S EKSEMPEL OG BELÆRINGER

George Albert Smiths fars eksempel havde stor indvirkning på ham. Edith Elliott, George Albert Smiths datter fortalte om denne hændelse: »En dag gik far ned ad en gade i Salt Lake City sammen med sin far John Henry Smith. En dranker kom hen til John Henry og spurgte om 25 cents til et varmt måltid mad. Uden tøven gav John Henry ham pengene. Efter denne hændelse spurgte George Albert sin far, hvorfor han havde givet drankeren pengene, når der var stor sandsynlighed for, at han ville bruge dem på spiritus. Hans far svarede, at han gerne ville give 25 cents til ti mænd, som han troede ville bruge pengene på druk, hvis der var en chance for, at bare en af dem ville bruge dem ordentligt« (personligt interview af CES Curriculum Services, 30. juni 1972).

George Albert Smiths far, John Henry Smith

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

George Albert Smiths mor, Sarah Farr Smith

Præsident George Albert Smith fortalte om et andet eksempel på sin fars kærlighed til andre: »Når jeg tænker på min respekt og hengivenhed for min fars familie, den menneskelige familie, erindrer jeg noget min jordiske far sagde, og jeg tror, at jeg sandsynligvis har arvet lidt af det fra ham. Han sagde: »Jeg har aldrig mødt et af Guds børn så langt nede i sølet, at jeg ikke har følt mig tilskyndet til at bøje mig ned og løfte ham op og få ham på fode igen og sætte ham i gang.« Jeg vil gerne sige, at jeg aldrig i mit liv har mødt en af vor Faders børn, som jeg ikke har indset var min bror, og at Gud elsker hver og en af sine børn, men han elsker ikke vores syndighed og vores vantro« (»President Smith's Leadership Address«, *Church News*, 16. feb. 1946, s. 6).

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

HAN HAVDE TRO TIL AT BLIVE HELBREDT

»Som ung dreng blev han syg af tyfus. Lægen rådede hans mor til at holde ham i sengen i tre uger, undlade at give ham fast føde og give ham kaffe at drikke. I de senere år erindrede George Albert:

»Da han gik igen, sagde jeg til mor, at jeg ikke ville have noget kaffe. Jeg var blevet undervist i, at visdomsordet, der var givet af Herren til Joseph Smith, rådede os til ikke at drikke kaffe.

Mor havde bragt tre børn i verden, og to af dem var døde. Hun var ualmindelig bekymret for mig.

Jeg bad hende sende bud efter bror Hawks, der var en af menighedens hjemmelærere. Han arbejdede i støberiet og var en fattig og ydmyg mand med stor tro på Herrens kraft. Han kom, salvede mig og gav mig en velsignelse, hvori han sagde, at jeg ville blive helbredt.

Da lægen kom den næste morgen, legede jeg uden for med de andre børn. Han var overrasket. Han undersøgte mig og fandt ud af, at min feber var væk, og at jeg så ud til at have det godt.

Jeg var Herren taknemmelig, fordi jeg var blevet rask. Jeg var sikker på, at han havde helbredt mig« (*Teachings of George Albert Smith*, s. xvii).

George Albert Smith og hans tre brødre: Don Carlos (stående), George Albert, Winslow Farr og Ezra Chase (siddende fra venstre mod højre)

Foto: Charles R. Savage, Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

HAN VAR STANDHAFTIG OG TROFAST I PRØVELSER

Den sikkerhed, som de, der stoler på Herren føler, uanset hvilket virvar der hersker omkring dem, er illustreret i denne historie, som ældste George Albert Smith, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, fortalte om sin barndom: »Vi ... boede i et toetagers træhus, og når vinden blæste hårdt, gyngede det som om, at det ville vælte. Nogle

George Albert Smith (til højre) som 16-årig og hans ven John Howard nød at underholde andre.

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

gange var jeg for bange til at kunne sove. Min seng var i et lille værelse, der lå for sig selv, og mange nætter er jeg klatret ud af den og har knælet ned og spurgt min himmelske Fader om at passe på huset, bevare det, så det ikke blev slået i stykker, og bagefter kravlet tilbage i min lille seng, lige så sikker på, at jeg ville være beskyttet mod ondt, som hvis jeg havde holdt min far i hånden« (»To the Relief Society«, *Relief Society Magazine*, dec. 1932, s. 707-708).

Der var mange år med forberedelse, arbejde, tjeneste og lydighed. Det var år, hvor han var på en kort mission til det sydlige Utah, arbejdede for Utahs førende stormagasin, og hvor han giftede sig med sin barn-doms-kærlighed Lucy Woodruff. Der var også år med renselse gennem lidelse – tyfus som barn, en alvorlig øjenskade, da han arbejdede med jernbaneprojektering i den vestlige ørken og to gange undgik han med nød og næppe døden, da han var på mission i det sydlige USA. Han led i fem smertefulde år af alvorlig sygdom. Han frygtede for sit liv, men han fik en fornemmelse af, at hans jordiske mission ikke var forbi. Lidelse bragte styrke og barmhjertighed.

Som ung missionær prædikede George Albert Smith og hans kammerat J. Golden Kimball i Alabama. »Deres prædiken i nabolaget havde skabt bitter modstand, der denne nat udviklede sig til vold. Efter midnat blev hytten omringet af en vred pøbel, hvis ledere hamrede på døren og med vulgært og tarveligt sprog forlangte, at æld-

Missionærbillede af George Albert Smith

sterne kom ud, for ellers »ville de skyde dem.« Da de nægtede at adlyde, begyndte pøbelen at skyde ind gennem hyttens hjørner. »Der fløj splinter rundt omkring hovedet på os i alle retninger,« skrev ældste Smith om hændelsen. »Der var nogle øjeblikkes stilhed, og så blev der affyret en ny salve skud og flere splinter fløj omkring.« Han var interesseret i sin reaktion på, hvad han anså som »en af de mest grufulde begivenheder,« i hans liv. »Jeg var meget rolig, da jeg lå der,« skrev missionæren senere, »og jeg var sikker på, at så længe jeg prædikede Guds ord og fulgte hans lærdomme, så ville Herren beskytte mig, og det gjorde han.« Den næste morgen, da ældsterne gik udenfor, fandt de et bundt tunge træstave af den slags, der var blevet brugt til at banke andre missionærer sydpå« (Francis M. Gibbons, *George Albert Smith: Kind and Caring Christian, Prophet of God*, 1990, s. 26-27).

Missionskonference i Chattanooga i Tennessee, 1893

Ældsterne George Albert Smith og Henry Foster

Mellem 1909 og 1912, da George Albert Smith var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, kæmpede han med alvorlige helbredsproblemer. I denne prøvelsetid betroede han senere en ven: »Da jeg var i min alvorlige tilstand (1909-1912), vidste jeg ikke om mit arbejde var færdiggjort eller ej, men jeg fortalte Herren, at hvis jeg var færdig og han forberedte

sig på at kalde mig hjem, så var jeg parat, men hvis der var mere arbejde, som jeg skulle udføre, så ville jeg gerne blive rask. Jeg overgav mig i hans hænder, så han kunne gøre, hvad han ville, og snart efter begyndte jeg at blive rask« (citeret i Glen R. Stubbs, »A Biography of George Albert Smith, 1870 to 1951«, Ph.d. disp., Brigham Young University, 1974, s. 317).

HAN GIFTEDE SIG MED LUCY WOODRUFF

Lucy Emily Woodruff som 10-årig

Lucy Emily Woodruff var præsident Wilford Woodruffs barnebarn. Hun var en kvinde med stor tro og intelligens. Hun og George Albert Smith havde kendt hinanden siden de var børn, og hun elskede og respekterede ham. Men hendes følelser var delt mellem George Albert og en anden bejler.

I 1891 blev Georges bejlen afbrudt, da han modtog en missionskaldelse fra Kirkens Første Præsidentskab om at styrke de unge mennesker, medlemmerne af unge mænds og unge pigers Gensidige Uddannelsesforeninger i Juab, Millard, Beaver og Parowan Stav i det sydlige Utah. En uge inde i sin opgave skrev han i sin dagbog: »Det brev, som jeg ventede på, kom aldrig.« Da George modtog Lucy Woodruffs brev den næste dag, var emnet hendes mulige planer om at gifte sig med den anden bejler. George besvarede brevet ved at udtrykke sine følelser for Lucy og give følgende råd: »Vær bønssom og ydmyg; tag ikke fejl af den pligt, du skylder andre. Din pligt er først og fremmest mod dig selv. Jeg føler, at du vil blive lykkelig, og det er min bøn, at du vil« (citeret i Gibbons, *George Albert Smith*, s. 19).

Lucy Woodruff som 19-årig

Lucy stoppede sine planer om at gifte sig med den anden bejler, men hendes følelser svingede stadig mellem de to mænd. Efter flere måneder med virvar, afbrød hun til sidst sin forbindelse med den anden mand og giftede sig med George Albert Smith i templet i Manti i Utah den 25. maj 1892. »Da Lucy Woodruff Smith senere så sagen i et andet perspektiv, at

Lucy Woodruff i et kostume til en sceneoptræden

hun bare var blevet forblændet af en pæn mand uden virkeligt indhold, udbød hun igen og igen, at hun »næsten havde begået en frygtelig fejltagelse.« (Gibbons, *George Albert Smith*, s. 21).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

George Albert Smith blev ordineret som medlem af De Tolv Apostles Kvorum den 8. oktober 1903. Han var 33 år gammel. Han rejste, prædikede, arbejdede og bad på trods af vedvarende fysisk svaghed. Ungdomsforbrydere, flygtninge og hjemløse, blinde, frafaldne fra Kirken, drengespejderne – han var opmærksom på alle.

HAN HAVDE EN PERSONLIG TROSBEKENDELSE

George Albert Smith lavede som 34-årig en liste over livslange mål. At han blev kaldet som apostel var et afgørende tidspunkt for ham til at nedskrive præcis, hvad han ønskede at gøre med resten af sit liv: »Jeg vil være ven med de venneløse og finde glæde ved at hjælpe de fattige med deres behov. Jeg vil besøge de syge og lidende og indgyde dem et ønske om tro til at blive hel-

George Albert Smith

bredt. Jeg vil undervise om sandheden til menneskeheds forståelse og velsignelse. Jeg vil opsøge den vildfarne og prøve at bringe ham tilbage til et retfærdigt og lykkeligt liv. Jeg vil ikke forsøge at tvinge folk til at leve op til mine idealer, men hellere elske dem til at gøre det, der er rigtigt. Jeg vil leve sammen med folket og hjælpe dem med at løse deres problemer, så deres jordiske liv kan blive lykkeligt. Jeg vil undgå høje stillingers berømmelse og søge at hindre tankeløse venners smiger. Jeg vil ikke bevidst såre andres følelser, ikke engang nogen, der har gjort mig uret, men søge at gøre noget godt for dem og gøre dem til mine venner. Jeg vil overvinde tendensen til selvished og jalousi og glæde mig over alle vor himmelske Faders børns succes. Jeg vil ikke være nogen levende sjæls fjende. Da jeg ved, at menneskeheds Forløser har tilbudt verden den eneste plan, der fuldt ud kan udvikle os og gøre os virkelig lykkelige her og hinsides, føler jeg, at det ikke blot er en pligt, men et velsignet privilegium at udbrede denne sandhed« (citeret i Bryant S. Hinckley, »Greatness in Men: Superintendent George Albert Smith«, *Improvement Era*, mar. 1932, s. 295).

George Albert Smith stræbte efter i hver eneste detalje at leve i overensstemmelse med sin personlige trosbekendelse. Det krævede store ofre af ham. Hans kærlighed var oprigtig og vedvarende. På sine rejser og i sit arbejde viste han den højeste grad af tolerance, tillid og personlig omsorg mod tusindvis af vor himmelske Faders børn. Han var et følsomt redskab, hvorigennem Mesterens kærlighed kunne tilkendegives. I George Albert Smiths liv ser vi, at kærlighed ikke er en uvirkelig følelse. Den er handling – vedvarende, vågen og ivrig efter at tjene for enhver pris.

»HVAD HAR DU GJORT VED MIT NAVN?«

George Albert Smiths bedstefar George A. Smith

Efter at George Albert Smith var blevet kaldet til apostel, fik han en stærk lektion gennem en drøm, han havde om sin bedstefar George A. Smith, der havde været medlem af De Tolv Apostles Kvorum og rådgiver til præsident Brigham Young, og som var død, da George Albert var fem år gammel. George Albert havde været alvorligt syg og fortalte senere:

»Jeg mistede bevidstheden og troede, at jeg befandt mig på den anden side af sløret. Jeg fandt mig selv stående med ryggen til en stor, smuk sø og så hen mod en stor skov. Der var ingen mennesker at se, og der var ingen båd på søen eller noget andet at se, som kunne antyde, hvordan jeg var kommet dertil. Jeg var klar over, eller syntes at være klar over, at jeg havde afsluttet min gerning i dødeligheden og var kommet hjem. Jeg begyndte at se mig omkring for at finde nogen. Der var intet tegn på, at nogen boede her, der var kun disse store, smukke træer foran mig og så den vidunderlige sø bag mig.

George Albert Smith omkring 1912-1914

Jeg gik i gang med at undersøge omgivelserne, og i skoven fandt jeg en sti, som syntes næsten ubenyttet og overgroet med græs. Jeg fulgte denne sti, og efter jeg havde gået nogen tid og var kommet et godt stykke vej gennem skoven, så jeg en mand komme gående imod mig. Jeg kunne se, at han var en meget stor mand, og jeg

satte farten op, fordi jeg genkendte ham som min bedstefar. Da han levede, vejede han over 135 kg, så I kan forstå, at han var en stor mand. Jeg husker, hvor lykkelig jeg var over at se ham. Jeg var blevet opkaldt efter ham, og jeg havde altid været stolt af det.

Da bedstefar var en meter eller to fra mig, standse han. Det var som en indbydelse til mig om også at standse. Og så – og det vil jeg gerne have, at I drenge og piger og unge aldrig glemmer – så han meget alvorligt på mig og sagde:

»Jeg ønsker at vide, hvad du har gjort ved mit navn?«

Alt, hvad jeg nogensinde havde gjort passerede revy for mig som en række billeder på et lærred – alt, hvad jeg havde foretaget mig. Meget hurtigt nåede dette livagtige tilbageblik tilbage det øjeblik, hvor jeg stod der. Hele mit liv var passeret forbi mig. Jeg smilede og så på min bedstefar og sagde:

»Jeg har aldrig gjort noget med dit navn, som du behøver at skamme dig over.«

Han trådte frem og tog mig i sine arme, og idet han gjorde det, blev jeg igen bevidst om mine jordiske omgivelser. Min pude var våd, som var der hældt vand på den – våd af taknemmelighedstårer, fordi jeg kunne svare uden at skamme mig« (»Your Good Name«, *Improvement Era*, mar. 1947, s. 139).

HAN DELTE EVANGELIET UDEN FRYGTSOMHED

George Albert Smith var en missionær. I en periode på ti år, blev 1.200 bøger og pjecer sendt til folk, der ikke var medlemmer af Kirken, og som han havde mødt på sine rejser. Historiske steder såsom Cumorah-højen og den hellige lund blev erhvervet for yderligere at sprede frelsens budskab. Som kasserer ved staten Utahs Land Office, præsident for nationale kongresser, formand for bestyrelser i mange firmaer og aktiv med hensyn til at støtte den sociale forbedring af kunst og videnskab, arbejdede han med det hovedformål at introducere Kirken for verden.

George Albert Smith

Angående missionering sagde han: »Enhver lykke og enhver glæde, der har været værdig til navnet, har været et resultat af at holde Guds befalinger og efterleve hans råd og vejledning. Så lad os ikke, når hver af os går fremad og med den indflydelse vi har på vore naboer og vore venner, være frygtsomme. Vi behøver ikke at irritere folk, men lad os få dem

til at føle og forstå, at vi ikke er interesserede i at få dem til at blive medlemmer af Kirken for at øge medlemstallet, men for at de kan nyde de samme velsignelser, som vi nyder« (i Conference Report, apr. 1948, s. 162).

VI VIL GÅ UD TIL ALLE DELE AF VERDEN

Præsident George Albert Smith fortalte præstedømmebærerne: »Vi skal prædike evangeliet til de

sydamerikanske lande, hvor vi næsten ikke har gjort noget. Vi skal prædike evangeliet til enhver del af Afrika, som vi endnu ikke har været i. Vi skal prædike evangeliet til Asien. Og jeg kunne fortsætte med at sige i alle dele af verden, hvor vi endnu ikke har tilladelse til at være. Jeg ser Rusland som et af de frugtbareste områder for forkyndelse af Jesu Kristi evangelium. Og hvis jeg ikke tager fejl, så vil det ikke tage lang tid før det folk, som er der, vil ønske at vide noget om dette værk, der har forbedret så mange menneskers liv ... Vores vigtigste forpligtelse, mine brødre, er at dele alle disse grundlæggende sandheder med vor Faders børn, alle hans regler og anordninger, der forbereder os på evigt liv, kendt som Jesu Kristi evangelium. Indtil vi har gjort dette så langt vores magt rækker, så vil vi ikke modtage alle de velsignelser, som vi ellers ville have gjort« (i Conference Report, okt. 1945, s. 119).

EVANGELIET VIL BLIVE FORKYNDT VED FORBEDRET TEKNOLOGI

I 1946 talte præsident George Albert Smith om de tekniske forbedringer, der ville komme og fremme opbyggelsen af Guds rige på jorden: »Kortbølgeradioen vil fortsat forbedres, og det vil ikke vare lang tid før Guds tjenere fra denne talerstol og andre steder, vil være i stand til at komme med budskaber til isolerede grupper, der er så langt væk, at man ikke kan nå dem. På den og på andre måder, vil vor Herre Jesu Kristi evangelium, den eneste Guds kraft til frelse som forberedelse til det celestiale rige, blive hørt i alle dele af verden, og mange af jer, der er her, vil opleve denne dag« (i Conference Report, okt. 1946, s. 6).

MILLIONER VIL TAGE IMOD SANDHEDEN

Præsident George Albert Smith sagde: »Vor himmelske Fader ... har kaldet mig til at drage til mange dele af verden, og der er blevet rejst over en million kilometer, siden jeg blev kaldet til denne tjenestegerning. Jeg har rejst i mange lande og under mange himmelstrøg, og hvor end jer har været, har jeg mødt gode mennesker, den levende Guds sønner og døtre, der venter på Jesu Kristi evangelium, og der er tusindvis, hundredtusindvis, millioner af dem, der ville tage imod sandheden, hvis de blot vidste, hvad vi ved« (i Conference Report, okt. 1945, s. 120).

DER KAN KOMME FRED I EN KRIGSHÆRGET VERDEN

Mens der var kaos i verden under første verdenskrig sagde ældste George Albert Smith: »Selvom verden er fyldt med lidelse, og himlene bliver mørke, og de skarpe lyn glimter og jorden skælver fra midten og ud til overfladen, vil vi, hvis vi ved, at Gud lever, og vores liv er retfærdigt, være lykkelige, der vil være udsigelig fred, fordi vi ved, at vor Fader bifalder vores liv« (i Conference Report, okt. 1915, s. 28).

Efter første verdenskrig var ældste Smith med til at reetablere missioneringen på det europæiske kontinent. Som præsident for Den Europæiske Mission overvandt han fordomme og fjendtlighed ved at besøge regeringsledere og avisredaktører. Han forsvarede, at der blev kaldt levende profeter og profeterede, at de, der ikke gav agt på profeternes råd, ville lide under katastrofale følger.

HAN UNDERVISTE OM FORANDRING UNDER ANDEN VERDENSKRIG

I 1942 var verden atter viklet ind i krig. Ældste George Albert Smith talte om den forandring, som det levende evangelium kunne bringe:

»Her er vi i aften i fred og ro. Verden er i brand. Overalt er freden taget bort fra jorden, og djævelen har fået magt over sin egen besiddelse. Gud har sagt, at hvis vi vil ære ham og holde hans befalinger – hvis vi vil efterleve hans love, vil han kæmpe vore kampe og ødelægge de ugudelige, og når tiden kommer, vil han komme ned i himlen – ikke fra himlen – men han vil tage himlen med sig – og den jord, som vi lever på, vil blive det celestiale rige.

Tænk hvis hele verden vidste og troede på det? Hvilken forandring ville der ikke være i tilstanden blandt menneskenes børn! Hvilken glæde ville der ikke være i stedet for den sorg og lidelse, der er i dag! Det er jeres pligt og min, da vi har modtaget denne information, at videregive den til andre« (i Conference Report, okt. 1942, s. 49).

Resultaterne af anden verdenskrig var grimme og nedslående. Mere end 50 lande havde været involveret, og det blev anslået, at 55 millioner mennesker havde mistet livet. Krigen havde kostet over en billion dollars. Millioner af mennesker i Europa og Asien stod uden tilstrækkelig mad, husly og tøj. Sorg, had og fortvivelse løb

Præsident Smith var »årets mand« i Time magazine den 21. juli 1947.

gennem nationerne og hjemmene. På den ene eller anden måde havde krigen berørt næsten hvert eneste menneske på jorden.

Præsident Smith var bekymret for følgerne over hele verden af anden verdenskrig. Dette billede viser hollandske hellige, der høster kartofler, der skal sendes til medlemmer i Tyskland.

HAN BLEV KALDET SOM KIRKENS PRÆSIDENT

Den 21. maj 1945, da det fulde omfang af det blodbad og den ødelæggelse, som anden verdenskrig havde efterladt, blev tydelig, blev George Albert Smith flyttet fra sin forberedelsestid til sin forudordinerede stilling som Kirkens præsident. Præsident Smith dristede sig ikke til at erklære, hvad hans personlige mission som profet, seer og åbenbarer ville være. Men, ældste Joseph Fielding Smith, der var Kirkens patriark og søn af Hyrum Mack Smith og barnebarn til præsident Joseph F. Smith, kom med denne profetiske udtalelse:

B.H. Roberts, George Albert Smith og Andrew Jenson

»Det er ofte blevet sagt, at Herren har oprejst en særlig mand til at udføre en særlig mission. Enhver af os her har oplevet, at der er blevet talt om det og har

hørt, hvordan hver af Kirkens præsidenters særlige evner har haft særlig værdi under deres respektive mission. Jeg vil ønske, at alle Kirkens medlemmer kunne have overværet det rådsmøde, hvor præsidentskabet blev reorganiseret. Hvis der nogensinde har været et tidspunkt, hvor Herrens Ånd utvivlsomt blev tilkendegivet, så var det ved den lejlighed. Enhver, der var til stede, blev berørt af den. Enhver, der var til stede, var uden nogen tvivl overbevist om rigtigheden af det.

Det er ikke min opgave at fortælle, hvilken særlig mission præsident George Albert Smith har foran sig. Men jeg ved dog dette, at på dette særlige tidspunkt i verdenshistorien har der aldrig været så meget brug for kærlighed mellem brødrene, som der er i dag. Endvidere kender jeg ikke noget menneske, der elsker den menneskelige familie samlet og enkeltvis mere dybt end præsident George Albert Smith gør. Disse to ting i for- ening, behovet for kærlighed, og det at han er i præsidentskabet på dette tidspunkt, har i det mindste særlig betydning for mig« (i Conference Report, okt. 1945. s. 31-32).

Det Første Præsidentskab: J. Reuben Clark, George Albert Smith og David O. McKay

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

HAN SENDTE EN FREDSAGENT

Missionærerne var blevet kaldt hjem før anden verdenskrig brød ud, og mange sidste dages hellige især i de europæiske lande så i årevis ikke repræsentanter for Kirken. Præsident George Albert Smith var bekymret for disse hellige. Da præsident Smith efter krigen selv var ude af stand til at besøge dem, sendte han ældste Ezra Taft Benson af sted for at finde ud af, hvordan Kirken kunne hjælpe dem, og hvor megen hjælp, de havde brug for. Ældste Benson beskrev, hvad han så:

»Jeg vil ikke bruge tid på at beskrive krigens rædsler, hvor de værste ikke er den fysiske kamp, men det der følger: Opgivelsen af moralske og religiøse hæmninger, stigningen af synd, sygdom; stigningen af børnedødelighed; og al den lidelse, der følger hungersnød, sygdom og umoralitet. Vi så disse ting alle steder. Vi så lande, der økonomisk set fuldstændig var lagt i ruiner. Da vi ankom,

fandt vi ud af, at det var svært bare at få et telefonopkald igennem fra London til mange af vore missioner på kontinentet. Vi kunne ikke engang ringe til Holland og heller ikke til lande som Polen og Tjekkosllovakiet og andre lande. Den eneste form for transport der næsten var mulig, var under militærrets kontrol ...

Jeg tror aldrig, jeg vil glemme disse første møder med de hellige. De havde lidt meget, mine brødre og søstre. Vi spekulerede over, hvordan de ville modtage os, hvordan deres reaktion ville være. Ville deres hjerte være fyldt med bitterhed? Ville der være had? Ville de være blevet forbitret på Kirken? Jeg husker tydeligt vores første møde i Karlsruhe. Efter, at vi havde besøgt Belgien, Holland og de skandinaviske lande, kom vi ind i det besatte Tyskland. Vi fandt endelig frem til vores mødested, en delvist udbombet bygning, der lå inde i en boligblok. De hellige havde holdt møde i omtrent to timer og ventet på os og håbet, at vi ville komme, fordi de havde hørt, at vi måske ville komme til konferencen. Og for første gang i mit liv så jeg næsten en hel forsamling i tårer, da vi gik op på forhøjningen, og de forstod, at efter seks eller syv lange år, var der endelig kommet repræsentanter fra Zion, som de sagde, tilbage til dem. Så, ved slutningen af mødet, som var blevet forlænget på deres anmodning, insisterede de på, at vi skulle gå hen til døren og give dem alle hånden, mens de forlod den udbombede bygning. Og vi lagde mærke til, at mange af dem, når de var kommet gennem køen, gik tilbage og gik forbi en anden eller tredje gang, så glade var de for at tage os i hånden. Da jeg så på deres opadvendte ansigter, blege, tynde, mange af disse hellige var klædte i laser og pjalter, nogle af dem var barfodede, kunne jeg se troens lys i deres øjne, mens de bar vidnesbyrd om dette store værk i de sidste dage, og mens de udtrykte deres taknemmelighed over Herrens velsignelser« (i Conference Report, apr. 1947, s. 153-154).

Styrken af fuldtidsmissionærer blev forøget fra kun 386 i 1945 på grund af krigen til over 5.800 i 1951.

HAN MØDTE MED USA'S PRÆSIDENT

Præsident George Albert Smith og USA's præsident Harry S. Truman

Had, fortvivelse og sorg var fremherskende gennem 1940'erne. Anden verdenskrig havde gjort mange mennesker hårde. Præsident George Albert Smith var en mand, hvis kærlighed for andre var blevet støbt i selve lidelsens smeltedigel. Han var en mand, der havde hengivet sig selv til Herren ved lange nætter i bøn og ved i årevis at tjene andre. Nu var han Guds profet. Han fik 90 togvogne fyldt med mad og tøj sendt til de ramte hellige i Europa. Der blev afholdt en særlig faste og penge blev brugt til at hjælpe ikke blot Kirkens medlemmer, men også andre. Missioner blev genåbnet og nye blev dannet. Præsident Smith fortalte om et besøg hos USA's præsident på det tidspunkt:

»Da krigen var forbi, tog jeg af sted som repræsentant for Kirken for at mødes med USA's præsident. Da jeg mødtes med ham, modtog han mig meget venligt – jeg havde truffet ham før – og jeg sagde: »Hr. præsident, jeg er blot kommet for at finde ud af, hvad De ville sige til det, hvis de sidste dages hellige sender mad, klæder og sengetøj til Europa.«

Han betragtede mig smilende og sagde: »Hvorfor vil I sende det derover? Deres penge er ikke noget værd.«

Jeg svarede: »Vi vil ikke have deres penge.« Han så på mig og spurgte: »De mener vel ikke, at De vil forære dem det?«

Jeg svarede: »Naturligvis vil vi forære dem det. De er vore brødre og søstre, og de er i nød. Gud har velsignet os med overflod, og vi vil være glade for at sende det, hvis regeringen vil samarbejde med os.«

Han udbrød: »De er på rette spor,« og tilføjede, »vi vil med glæde hjælpe jer på enhver tænkelig måde.«

Jeg har tænkt på det mange gange. Efter at vi havde siddet der et øjeblik eller to sagde han igen: »Hvor lang tid vil det tage jer at gøre det parat?«

Jeg sagde: »Det er alt sammen parat.«

I husker nok, at regeringen havde ødelagt mad og nægtet at så korn under krigen, så jeg sagde til ham:

»Hr. præsident, mens administrationen i Washington rådede folk til at ødelægge mad, byggede vi kornsiloer og fyldte dem med korn og forøgede vore flokke og vore hjerde, og nu har vi brug for togvogne og skibe for at kunne sende betydelige mængder mad, klæder og sengetøj til de lidende folk i Europa. Vi har en organisation i Kirken, der har over 2.000 hjemmelavede tæpper parat.«

... Resultatet var, at mange mennesker modtog varmt tøj og sengetøj og mad uden forsinkelse. Lige så hurtigt, som vi fik togvogne og skibe, havde vi det nødvendige at sende til Europa« (i Conference Report okt. 1947, s. 5-6).

Præsident George Albert Smith

KÆRLIGHEDEN OPSØGER DEN TRÆTTE

Præsident George Albert Smith var kendt som en mand, der havde en oprigtig kærlighed og omsorg for enhver, især dem, der havde mest brug for hjælp. Den 8. april 1951, kort tid efter, at præsident Smith var død, fortalte ældste John A. Widtsoe, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om følgende oplevelse:

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

Præsident Smith mødte Helen Keller i Hotel Utah i 1941. Da han var 18 år gammel blev hans øjne skadet af solen, da han arbejdede med jernbaneprojektering. Resten af hans liv var hans syn svækket.

tilbage til normale tilstande. Det var tredje gang i mit liv, jeg havde måttet hjælpe min stat i denne stilling. Jeg var træt. Netop da bankede det på døren, og George Albert Smith trådte ind. Han sagde: »Jeg er på vej hjem efter arbejde. Jeg tænkte på dig og de problemer, du forventes at løse. Jeg kom ind for at berolige dig og velsigne dig.« Sådan var George Albert Smith. Af de mange venner jeg har i hele staten samt udenfor, var han den eneste, med undtagelse af nogle få af mine nære venner, der gav sig tid til at give mig den kærlige hjælp i det arbejde, jeg skulle udføre. Selvfølgelig påskønnede jeg

»Under de sidste dages begivenheder, har mange minder trængt sig frem i mit sind. En sen eftermiddag på en varm, trykkende dag i august eller september sad jeg på mit kontor, og var ret træt efter dagens arbejde. University of Utah havde haft interne uenigheder, der af vore fjender var blevet blæst op til en landsdækkende skandale.

Jeg var blevet indkaldt for at hjælpe andre, der prøvede at få institutionen og dens arbejde

det; jeg vil aldrig glemme det. Vi talte sammen i nogen tid; vi skiltes, han gik hjem. Mit hjerte var løftet. Jeg var ikke længere træt« (i Conference Report, apr. 1951. s. 99).

KÆRLIGHED SØGER EN MULIGHED FOR AT TJENE

George Albert Smith var en ivrig spejder.

»Ved en lejlighed var [George Albert Smith] på vej hjem fra et møde. Han fulgtes med præsident Heber J. Grants datter. Hun fortæller, at han kiggede over på den anden side af gangen og så en ung mor og hendes børn omringet af bagage. Han følte, at han skulle tale med hende og spørge, hvordan hun havde det.

»Få minutter efter var præsident Smith ovre for at tale med den unge

mor. Han kom tilbage til vores sæde og sagde: »Ja, det forholder sig, som jeg troede. Den lille mor er ude på en lang rejse; jeg har kigget på hendes billet. Jeg kan ikke forstå, hvorfor manden der solgte den til hende ikke kendte en bedre rute, hun kunne rejse ad. Som det er nu, skal hun vente lang tid i Ogden og igen i Chicago. Jeg har hendes billet, og jeg står af i Ogden og ser, om jeg ikke kan få den byttet, så hun kan tage nogle andre forbindelser og ikke behøver at vente så lang tid i Ogden og Chicago.«

Præsident Smith stod af toget i samme øjeblik, det stoppede, og ordnede den unge mors rejse, så hendes billet blev ændret, så den passede bedre. Således var denne mands interesse i andre« (Bassett, *New Era*, jan. 1972, s. 52).

KÆRLIGHED FINDER TID TIL ANDRE

»På en ... rejse til midtvesten skyndte [præsident George Albert Smith] sig af sted for at nå et tog, da en mor med fire små børn stoppede ham, så hendes børn kunne få mulighed for at hilse på ham. En eller anden tog et billede af hændelsen og præsident Smith fik tilsendt en kopi med denne bemærkning: »Jeg sender dig dette billede,

Ved indvielsen af monumentet »This Is the Place«

fordi det er en illustration på den mand, vi tror, du er. Grunden til, at vi skatter det så højt, er, at selvom du havde travlt og på trods af, at du blev skyndet ind i bilen og derpå hen til det ventende tog, så tog du stadig tid til at trykke hvert eneste barn i denne familie i hånden« (D. Arthur Haycock, »A Day with the President«, *Improvement Era*, apr. 1950, s. 288).

LYKKE ER PROPORTIONAL MED KÆRLIGHED OG TJENESTE

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

Præsident George Albert Smith modtog medaljerne – sølvbæveren og sølvbøffelen fra drengespejderne i USA

sagde lige ud, at den, der siger, at han elsker Gud, men ikke elsker sin bror, er en løgner« (*Relief Society Magazine*, dec. 1932, s. 709).

HAN HAVDE VISIONER OG OMSORG FOR DE INDFØDTE AMERIKANERE

Præsident George Albert Smith sammen med Navajo-indianerne den 23. oktober 1948

Ældste Spencer W. Kimball, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, talte om præsident George Albert Smiths bekymring for Lehis efterkommere, der var indfødte amerikanere:

Ældste George Albert Smith, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde: »Glem ikke, at lige meget hvor mange penge I giver ud, lige meget hvor meget I ønsker denne verdens ting for at gøre jer selv lykkelige, så vil jeres lykke være proportional med den barmhjertighed og den venlighed og den kærlighed I viser dem, I færdes blandt her på jorden. Vor himmelske Fader

»Da hans store kærlighed for sine medmennesker begyndte at blive til stor omsorg, så han i et syn et helt bestemt folk, der kom ned fra det legendariske Jerusalem til Jeriko, og de faldt i hænderne på røvere. Han så, at de fik trukket tøjet af og blev efterladt halvdøde. Han så, at de var forladte og led nød. Han så præster komme forbi, som så deres tilstand, og som gik forbi dem over på den anden side. Han så, der kom nutidige levitter, som kiggede og gik forbi dem på den anden side. Præsident Smith besluttede, at det var tid til at gøre noget konstruktiv for dette indianske folk, der var faldet i ulykke. Han besluttede, at det var på tide at forbinde og hælde olie på deres sår.

Han henvendte sig til præsident Heber J. Grant (præsident Smith var dengang i De Tolvs Råd), og bad ham om tilladelse til at arbejde blandt det indianske folk, hvilket han fik lov til. Der blev organiseret en komite, og arbejdet begyndte ganske stille, som mange programmer gør« (»Elder Kimball Tells of President Smith's Concern for His Lamanite Brethren«, *Church News*, 11. apr. 1951, s. 11).

HANS KÆRLIGHED NÅEDE UD TIL MISFORNØJEDE GRUPPER

Præsident George Albert Smith var dybt bekymret for folk, der var misfornøjede med Kirken, og han søgte at vise dem deres fejltagelse. Især en hændelse beviser dette. En stor gruppe var brudt ud af Kirken og havde oprettet deres egen kirke. De var utilfredse med nogle ledere og tillod sig at tage sagen i egen hånd. Præsident Smith aflagde et historisk besøg til denne gruppe i 1946. Han mødtes med dem og hilste på dem, talte med dem og bad og græd for dem. De var bevæget over hans tilstedeværelse. Han så ud og opførte sig som en profet. De anerkendte, at han var en profet. 1.200 mennesker, der følte Kristi udstrålende kærlighed, der nåede dem gennem Herrens salvede, vendte tilbage til Kirkens sikkerhed, som de var kommet bort fra.

Præsident George Albert Smith sammen med filmskuespillerinden Ann Blyth omkring 1949

HAN ADVAREDE OM DE SIDSTE DAGES STRAFFEDOMME

På grund af præsident George Albert Smiths store kærlighed for menneskeheden kunne han ikke forholde sig stille om de straffedomme, der ville opluge verden, hvis folket ikke omvendte sig. Ligesom profeten Elias, talte han med magt og myndighed. Ved en lejlighed advarede han: »Det vil ikke vare lang tid, før ulykkerne vil komme over den menneskelige familie, medmindre der sker en hastig omvendelse« (i Conference Report, apr. 1950, s. 169).

Han var lige så modig som Abinadi, der på trods af kritik og bagtalelse profeterede om resultaterne af et sådant onde. Om dem, der talte ringeagtende om profeten Joseph Smith, sagde præsident Smith: »[De] vil blive glemt og deres rester vil gå tilbage til moder jord, hvis de ikke allerede er gået tilbage, og stanken af deres vanære vil aldrig dø, mens den hæder, ære, majestæt, mod og troskab, som profeten Josephs Smith udviste, for evigt vil være knyttet til hans navn« (i Conference Report, apr. 1946, s. 181-182).

VERDEN ER ÅNDELIG SYG

Præsident George Albert Smith advarede om:

»Verden er syg. Det er ikke første gang, at den har været syg. Det har den været mange forskellige gange. Nogle gange er hele nationer blevet udsluttet på grund af ugudeligheden hos det folk, der boede der. Herren har gennem alle tider talt til sine ledere og lærere, der er inspireret, men når verden nægter at give agt på det, der på rette måde bliver undervist i, sætter den sig selv i en position, hvor de siger til vor himmelske Fader, der ejer denne jord – han er vores vært – »Vi har ikke brug for dig. Vi gør, som det passer os«.

Uheldigvis indser folk, der tænker på denne måde, ikke, hvordan de begrænser deres egne oplevelser i livet og sætter scenen for de sorger, der vil følge« (i Conference Report, sep.-okt. 1949, s. 167).

Præsident George Albert Smith og hans rådgivere David O. McKay og J. Reuben Clark

MANGE ER FALDET VÆK FRA EN SAND TRO PÅ GUD

Præsident Smith talte om den aftagende tro på Gud og Jesu Kristi guddommelige mission:

»Det er underligt, hvor svært det er for mange mennesker at tro på, at der er en Gud. Der er mange anti-kristne, der næsten kan tro på alt, hvad man kan forestille sig og komme med argumenter for at tro på det, og jeg vil gerne sige til jer i dag, at den største del af befolkningen i denne verden, som vi lever i, er anti-kristne, og ikke Kristi tilhængere. Og blandt dem, der hævder at tro på kristendommen, tror forholdsvis få af dem virkelig på Jesu Kristi guddommelige mission.

Hvad er resultatet? Folk har vendt sig væk fra Herren, og han kan ikke velsigne dem, når de nægter at blive velsignet« (i Conference Report, apr. 1948, s. 179).

Special Collections Dept., J. Willard Marriott Library, University of Utah

George Albert Smith var blandt de generalautoriteter, der fik til opgave at erhverve og bevare vigtige kirkehistoriske steder. På dette foto står Lucy Woodruff Smith på toppen af Cumorah-højen sammen med Pliny T. Sexton, der ejede det meste af højen. Kirken havde i 1928 efterhånden erhvervet alle områderne omkring Cumorah-højen, inklusive selve højen.

FALSKHED FORETRÆKKES FREM FOR SANDHED

Præsident George Albert Smith sagde: »Nogle har sagt om denne verdens folk, at de hellere vil tro på en løgn og være fortabt end at acceptere sandheden. Det er en ret stærk udtalelse, men jeg tror, at den sandsynligvis er en kendsgerning. Det er intet i verden, der er mere ødelæggende eller skadeligt for den menneskelige familie end had, fordomme, mistro og den uvenlige holdning, som nogle folk har mod deres medmennesker« (i Conference Report, okt. 1949, s. 5).

DET ER IKKE EN HÅBLØS SITUATION

Præsident George Albert Smith advarede om konsekvenserne af verdens uretfærdighed, men gav håb om at forhindre dem: »Jeg er bange for, at tiden kommer, medmindre vi kan finde en måde, hvorpå vi kan forhindre ødelæggelsen af menneskets liv ved skødesløse ulykker, men også hvor vi kan kalde denne verdens folk til at omvende sig fra deres synder og vende sig væk fra vildfarelserne i deres levevis, for ellers vil den store krig, der netop er forbi [anden verdenskrig], være en ubetydelig ting, hvad katastrofer angår, i forhold til det,

der ligger forude. Og vi kan undgå det, hvis vi vil; hvis vi hver især gør vores del, kan det forhindres« (i Conference Report, okt. 1946, s. 146).

AFVÆRGEN AF KATASTROFER SKAL SKE PÅ HERRENS MÅDE

Mens hære efter anden verdenskrig vendte tilbage til deres hjemland i 1945, overvejede, mødtes og talte landenes ledere om traktater, love og dokumenter. Der var store håb om en vedvarende fred. Men de søgte fred på verdens måde – at løse krigens problemer politisk. Mens den internationale aktivitet med genopbygning, lovgivning og menneskeskabte løfter fortsatte, talte en anden stemme klart og sikkert. Det var Herrens stemme gennem sin profet. Præsident George Albert Smith erklærede: »Vi kan lovgive indtil dommedag, men det vil ikke gøre mennesket retfærdigt. Det er nødvendigt for folk, der er i mørke, at omvende sig fra deres synder, rette deres liv og leve på en så retfærdig måde, at de kan nyde vor himmelske Faders ånd« (i Conference Report, sep.-okt. 1949, s. 6).

KUN VED ÅNDEN KAN MENNESKET OPNÅ EN SUCCESFULD FRED

Lang tid før anden verdenskrig brød ud advarede ældste George Albert Smith, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om: »Der er megen forvirring i verden, og der synes ikke at være en måde at fjerne den på, undtagen ved vor himmelske Faders kraft. Verdens visdom svigter, skriften bliver opfyldt, og i dag forsøger de klogeste af alle mennesker ved lovgivning at tilvejebringe bedre forhold og et sundere liv for den menneskelige familie. De kan stræbe efter dette, men medmindre de har tro på Gud, medmindre de forstår formålet med livet, vil de ikke komme langt. Folket i denne verden skal omvende sig fra deres synder, før Herren kan give dem den fred og glæde, som de ønsker. Ingen anden plan vil lykkes« (i Conference Report, apr. 1934, s. 27).

Præsident Smith sammen med drengespejdere den 14. februar 1950

År senere, efter at anden verdenskrig var slut, sagde præsident George Albert Smith: »Denne frygtelige verdenskrig, der har fyldt folk med had til hinanden, har tilsyneladende påvirket alle. Og der er ikke længere

en holdning blandt menneskenes børn om, at de kan sidde i fredsforhandlinger og tilfredsstillende alle, der er involveret. Hvorfor? Fordi de ikke har Guds Ånd; og uden den, vil de aldrig blive enige. Vi ved det, og verden ved det ikke« (i Conference Report, apr. 1948, s. 180).

USA'S FORFATNING VAR INSPIRERET AF GUD

Præsident George Albert Smith sagde: »I ved, og jeg ved, at de ti bud indeholder vor himmelske Faders vilje, og jeg er taknemmelig, ikke blot for de civile love, men også for de love, som Gud har givet os. Jeg føler mig forpligtet til at tilpasse mit liv efter lærdommene i de ti bud. Jeg føler mig ligeledes forpligtet til at støtte USA's forfatning, der kom fra den samme kilde, som de ti bud. Medmindre folk i dette storslåede land kan indse dette og omvende sig, kan de miste den frihed, som de nu nyder, og de velsignelser, der er så mangfoldige iblandt os« (i Conference Report, apr. 1949, s. 169).

Præsident Smiths spejderminder

VI SKAL LEVE, SÅ VI ER VÆRDIGE TIL DE VELSIGNELSER, VI BEDER OM

Præsident George Albert Smith sagde: »Hvad med Amerika? For ikke så lang tid siden var jeg til et møde, hvor en gruppe drengespejdere stod og sang: »God Bless America,« og de sang den smukt, og hele tiden mens de sang den, spurgte jeg mig selv: »Hvordan kan han velsigne Amerika, før Amerika omvender sig?« Enhver stor velsignelse, som vi ønsker, lover vor himmelske Fader os på betingelse af, at vi ærer ham og holder hans befalinger. Bøn er ikke nok. Ikke alene skal vi bede, men vi skal leve værdigt til at modtage velsignelserne« (i Conference Report, okt. 1948, s. 184).

»BLIV PÅ HERRENS SIDE AF LINJEN«

Præsident George Albert Smith delte ofte påvirkninger ind i to kategorier. Hvis vi vælger den ene, er der fuldstændigt sikkerhed; hvis vi vælger den anden, er der ingen sikkerhed. Hans ord giver os en enkel nøgle til at opnå fred i en forvirret verden:

Præsident George Albert Smith i flyverdragt og hans hustru Lucy står foran et fly

»Der er to påvirkninger i verden. Den ene er vor himmelske Faders påvirkning, og den anden er Satans påvirkning. Vi kan vælge, hvilket område vi vil bo i, vor himmelske Faders eller Satans.

Jeg har mange gange gentaget, hvad min bedstefar sagde. Han talte også fra denne talerstol, og det er ham, som jeg er opkaldt efter. Da han rådgav sin familie, sagde han: »Der er en klar veldefineret grænselinje. Den ene side af linjen er Herrens område. Den anden side af linjen er djævelens område.« Og han sagde: »Hvis I bliver på Herrens side af linjen er I fuldstændigt sikre, fordi modstanderen af alt retfærdigt ikke kan krydse den linje.«

Hvad betyder det? For mig betyder det, at dem, der lever retfærdigt og holder alle vor himmelske Faders befalinger, er fuldstændigt sikre, men ikke dem, der spørger med hans råd og vejledning« (i Conference Report, sep.-okt. 1949, s. 5-6).

HERREN VIL KÆMPE VORE KAMPE

Under anden verdenskrig underviste ældste George Albert Smith, som medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om guddommelig beskyttelse: »Lige meget om skyerne trækker sig sammen, lige meget, hvordan krigstrommerne lyder, lige meget hvilke tilstande, der opstår i verden, vil der her i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige overalt, hvor vi ærer og holder Guds befalinger, være beskyttelse fra den ondes kraft, og mænd og kvinder vil, hvis de vil holde vor himmelske Faders befalinger, blive tilladt at leve på jorden indtil deres liv er slut i hæder og ære« (i Conference Report, apr. 1942, s. 15).

»JEG VED, AT MIN FORLØSER LEVER«

George Albert Smiths brugte utrætteligt sin tid på at bringe folk nærmere den Mester, som han tjente. Så i 1951 svigtede hans helbred hurtigt, og hans energi ebbede ud. Hans livs mission var afsluttet. Biskop Robert L. Simpson, der dengang var rådgiver i Det Præsiderende Biskopråd, talte med præsident Smiths datter Edith Elliott om præsident Smiths sidste dag:

Præsident George Albert Smith var 183 centimeter høj. Han var energisk og nød mange sportsgrene. Han var kendt for sin venlighed og sin evne til at få folk til at føle sig godt tilpas.

»Hun fortalte mig, at på den sidste dag i præsident Smiths liv, var familien samlet om hans seng. Han trak vejret dybere, og de var bekymrede. Lægen trådte til side og lod familien komme nærmere. Den ældste søn lænede sig ind over ham og sagde: »Far, er der noget, du gerne vil sige til familien – noget særligt?«

Hun fortsatte derpå med at fortælle, at denne store profet med et smil på læben sagde: »Ja, kun

dette: Jeg ved, at min Forløser lever; jeg ved, at min Forløser lever.« (*The Powers and Responsibilities of the Priesthood*, Brigham Young University Speeches of the Year, 31. mar. 1964, s. 7-8).

Præsident Smiths kærlige indflydelse, som så mange har følt, ses i den følgende hyldest, som to mænd, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, og som tjente med præsident Smith, gav.

Ældste Ezra Taft Benson sagde: »Gud velsigne præsident George Albert Smiths minde. Ord kan ikke udtrykke, hvor taknemmelig jeg er for det tætte forbindelse, jeg har haft med ham i de sidste få år. Jeg er taknemmelig for, at min familie har boet i samme menighed og har været under hans kærlige ånds milde indflydelse. Jeg vil aldrig ophøre med at være taknemmelig for de besøg, han aflagde i mit hjem, da jeg tjente som ydmyg missionær i Europas krigshærgede lande efter anden verdenskrig. Især er jeg taknemmelig for et besøg, han aflagde en sen aften, da vores lille barn lå på dødens tærskel. Uden forudgående meddelelse fandt præsident Smith tid til at komme til vores hjem og lægge sine hænder på den lille, der i timevis havde ligget i sin mors arme, og love hende fuldstændig helbredelse. Sådan var præsident Smith, han havde altid tid til at hjælpe, især dem, der var syge, dem der havde mest brug for ham« (i Conference Report, apr. 1951, s. 46).

Ældste Spencer W. Kimball sagde: »For mig syntes det som om alle vor profets gerninger og tanker viste, at han elskede Herren og sine medmennesker af hele sit hjerte og hele sin sjæl. Findes der noget dødeligt menneske på jorden, der kunne have elsket dem mere?« (*Church News*, 11. apr. 1951, s. 11).

George Albert Smith opfyldte de store befalinger om at elske Gud og mennesket. Verden i dag ville være et mere velsignet sted, hvis folk fulgte hans storslåede livs eksempel og lyttede til hans kærlige råd. Forestil jer hvilke velsignelser, der ville komme til alle jordens nationer.

David O. McKay

KIRKENS NIENDE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I DAVID O. MCKAYS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 8. september 1873 i Huntsville i Weber County i Utah, som søn af David og Jennette Eveline Evans McKay
- 3 Præsident Brigham Young døde (29. aug. 1877).
  - 23 Han var præsident for sin afgangsklasse på University of Utah og holdt tale ved afslutningsceremonien (juni 1897).
  - 23–25 Han var på mission i Skotland (1897-1899).
  - 27 Han giftede sig med Emma Ray Riggs (2. jan. 1901).
  - 32 Han blev ordineret til apostel af præsident Joseph F. Smith (9. apr. 1906).
  - 44 Hans første bog *Ancient Apostles* blev udgivet (1917).
  - 45 Han blev hovedpræsident for Søndagsskolen (1918-1934).
  - 46–48 Han var Kirkens uddannelseskommissær (1919-1921).
  - 47 Under en verdensomrejse så han et syn om en celestial by (10. maj 1921).
  - 49–51 Han tjente som præsident for Den Europæiske Mission (1922-1924).
  - 61 Han var rådgiver til præsident Heber J. Grant (6. okt. 1934; senere tjente han som rådgiver til præsident George Albert Smith; 21. maj 1945).
  - 77 Han blev opretholdt som Kirkens præsident (9. apr. 1951).
  - 78 Han besøgte ni europæiske lande (1952).
  - 82 Han indviede templet i Bern i Schweiz (11. sep. 1955). Han indviede templet i Los Angeles i Californien (11. mar. 1956).
  - 84 Han indviede templet i Hamilton i New Zealand, samt Kirkens college i New Zealand (20. apr. 1958). Han indviede templet i London i England (7. sep. 1958).
  - 85 Han indviede Kirkens college i Hawaii (dec. 1958); og kom med sin velkendte udtalelse »Ethvert medlem en missionær« (apr. 1959).
  - 88 Han bekendtgjorde, at medlemmerne af De Halvfjerds Første Kvorum ville blive ordineret til højpræster; Kirkens samordningsprogram begyndte (1961).
  - 90 Hjemmelærerprogrammet blev præsenteret (jan. 1964).
  - 91 Han indviede templet i Oakland i Californien (17. nov. 1964).
  - 94 Han kaldte de første regionalrepræsentanter for De Tolv Apostles Kvorum (1967).
  - 96 Han døde i Salt Lake City i Utah (18. jan. 1970).

Familien McKay omkring år 1878. David O. sidder på sin fars skød.

Da David Oman McKay blev født den 8. september 1873, var Brigham Young Kirkens præsident. Han lærte værdien af hårdt arbejde fra sin far, der var bonde. Tro på evangeliet blev rodfæstet i hans hjerte af den efterlevelse, det eksempel og den udholdenhed, som han så hos sin familie.

Klanen McKay (eller MacKay) stammede fra Skotlands nordlige højland. I den slægt var en kongelig karakter fremherskede. Davids bedsteforældre og forældre viste ved deres konvertering til Kirken en urokkelig loyalitet mod evangeliet.

I EN TIDLIG ALDER FIK HAN VIGTIGE ANSVAR

»Da [David O. McKay] var otte år gammel, blev hans far kaldet til at tage på mission. Det var ikke nemt at acceptere en sådan kaldelse til at tage væk fra sin familie i to eller tre år. Der var endnu et barn på vej, og der var lagt planer om at udvide huset og købe møbler. Ansvaret for at drive gården var for stort til at blive overladt til hans hustru, så da David (profetens far) viste brevet med missionskaldelsen, sagde han: »Det er selvfølgelig umuligt for mig at tage af sted.« Jennette læste brevet, så på sin mand og sagde beslutsomt: »Selvfølgelig skal du acceptere; du skal ikke bekymre dig om mig, David O. og jeg skal nok klare det!« ...

En ung David O. McKay omkring fem år gammel

... I sin fars fravær rettede drengen David hurtigt sin energi mod pligter og arbejde på gården. Omstændighederne hjalp ham således til at blive mere moden end sin alder« (Llewelyn R. McKay, *Home Memories of President David O. McKay*, 1956, s. 5-6).

Kort tid før sin 14-års fødselsdag, modtog han

sin patriarkalske velsignelse. Der fik han fortalt: »Du er ung og behøver vejledning, derfor siger jeg til dig: Lær livets og frelsens vej af dine forældre, så du tidligt kan være beredt til en ansvarsfuld stilling, thi Herrens øjne hviler på dig ... Herren har et værk, du skal udføre, hvori du vil se meget af verden, hjælpe med at samle det spredte Israel og også arbejde i tjenestegerningen. Det skal blive dit lod at sidde i råd med dine brødre, præsidere blandt folket og formane de hellige til at være trofaste« (citeret i Jeanette McKay Morrell, *Highlights in the Life of President David O. McKay*, 1966, s. 26).

HAN LÆRTE OM ÅBENBARING, DA HAN VAR UNG

Præsident David O. McKay fortalte den følgende historie fra sin barndom:

»Siden min barndom har det været meget nemt for mig at tro på virkeligheden af profeten Josephs Smiths syner. Hvad jeg fortæller jer kan synes meget enkelt, men for mig var det meget værdifuldt.

Da jeg var ganske lille og boede i mit barndoms-hjem, var jeg meget bange om natten. Frygten kunne føres tilbage til en meget livagtig drøm, jeg havde haft, hvor to indianere kom ind på gårdspladsen. Jeg løb hen til huset for at komme i sikkerhed, og en af dem skød en pil og ramte mig i ryggen. Det var kun en drøm, men jeg kunne mærke slaget, og jeg var meget bange, for i drømmen gik de indenfor ... og spottede og skræmte min mor.

Det kom jeg aldrig over. Udover det var der mors bekymring, for når far var væk med kvæghjorden eller på en eller anden mission, gik mor aldrig i seng uden først at kigge under sengen; så tanken om tyve eller mænd, der måske kom ind i huset for at forulempe mor og de små børn, var virkelig for mig.

Uanset forholdene, så var jeg meget bange. En nat kunne jeg ikke sove, og jeg forestillede mig, at jeg kunne høre lyde i hele huset ... Jeg blev frygtelig bange, og jeg besluttede mig til at bede, som mine forældre havde lært mig.

Jeg troede, at man kun kunne bede ved at stå ud af sengen og knæle ned, og det var en forfærdelig prøvelse. Men endelig fik jeg mig selv ud af sengen, og jeg knælede ned og bad Gud om at beskytte mor og hele familien. En stemme, som talte lige så tydeligt til mig, som jeg taler

I søgen efter et vidnesbyrd

til jer, sagde: »Vær ikke bange. Intet ondt vil ske dig.« Jeg kunne ikke sige, hvor den kom fra, eller hvad det var. I må selv dømmе. For mig var det et direkte svar, og der kom en forsikring om, at jeg aldrig ville blive gjort fortræd i sengen om natten.

Så siden barndommen har det været nemt for mig at forstå og tro på virkeligheden af profeten Josephs Smiths syn. Det var nemt for mig at acceptere hans syn, at Gud Faderen og hans søn Jesus Kristus viste sig for den bedende dreng. Jeg kunne ikke forestille mig andet. Selvfølgelig er det virkeligt. Det var nemt for mig at tro på, at Moroni viste sig for ham i værelset. Himmelske væsener var virkelige fra jeg var helt lille, og i løbet af årene kom disse indtryk styrket af fornuft og styrket af Guds inspiration direkte til min sjæl« (i Conference Report, okt. 1951, s. 182-183).

University of Utahs hold i amerikansk fodbold, 1894. David O. McKay står på bageste række, nummer to fra venstre.

Han sagde senere:

»Jo ældre jeg bliver, jo mere taknemmelig er jeg for mine forældre, for den måde, som de efterlevede evangeliet på i det lille hus på landet ... Både far og mor efterlevede evangeliet.

... Mit vidnesbyrd om, at Gud virkelig lever, går tilbage til mit barndomshjem, og det var ved mine forældres belæringer og eksempler, at jeg opnåede kundskab om virkeligheden af ånde verdenen; og jeg vidner for jer, at det er sandt ...

Det er ... let for mig at indse, at man skal leve således, at man kan modtage tilskyndelser og direkte budskaber gennem Helligånden. Sløret er tyndt mellem dem, der bærer præstedømmet, og dem på den anden side af sløret. Det vidnesbyrd begyndte ... i mit barndomshjem på grund af en fars eksempel, der ærede præstedømmet – og hans hustru, der støttede ham og efterlevede det i hjemmet« (i Conference Report, okt. 1960, s. 85-86).

HAN VAR PÅ MISSION FOR HERREN

David O. McKay modtog sin missionsskaldelse til Skotland og blev indsat den 1. august 1897.

Da David O. McKay var 21, begyndte han på University of Utah, hvor han debatterede, spillede klaver i en musikgruppe, spillede amerikansk fodbold og mødte Emma Ray Riggs, som han senere giftede sig med. Han dimitterede i 1897 som præsident for sin klasse og blev valgt til at holde talen ved afslutningsceremonien. Desuden fik han tilbudt en stilling som lærer. Han modtog også en kaldelse til at tage på mission.

Kaldelsen fra Herren til at rejse på mission kom måske på et ubelejligt tidspunkt, men han forlod alt, hvad han havde kært og tog til sine forfædres Skotland. Hans naturlige evne til at lede blev anerkendt, og han blev kaldet til at tjene som distriktspræsident.

»GØR DIN ROLLE HELT«

Mens David O. McKay var missionær i Stirling i Skotland, havde han en oplevelse, der påvirkede resten af hans liv. Han og hans kammerat havde været i byen et par uger, men de havde ikke haft megen succes. De brugte noget af en dag på at gå rundt i Stirling Castle, og ældste McKay havde hjemme. Han mindedes senere:

»Da vi vendte tilbage til byen, så jeg en bygning, der endnu ikke var bygget færdig, som lå flere meter tilbagetrukket fra fortovet. Over hoveddøren var der en stenbue, noget der var usædvanligt for en beboelsejendom, og det, der var endnu mere usædvanligt var, at jeg fra fortovet kunne se, at der var en tekst hugget ind i buen.

Jeg sagde til min kammerat: »Det er usædvanligt! Jeg vil se, hvad der står.« Da jeg kom tæt nok på, kom dette budskab til mig, ikke alene i sten, men som om det kom fra

Inskriptionen, der blev David O. McKays motto for livet. Den originale sten er nu på Kirkens museum for historie og kunst i Salt Lake City i Utah.

ham, hvis tjeneste vi var i: »Det, som du er, vær fuldt og helt og ikke stykkevis og delt.«

Jeg vendte mig og gik eftertænksomt derfra, og da jeg kom hen til min kammerat, gentog jeg budskabet for ham.

Det var et budskab til mig den morgen om at gøre min del som missionær for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Det er blot en anden måde at sige ... »Ikke enhver, som siger: Herre, Herre! til mig, skal komme ind i Himmeriget, men kun den, der gør min himmelske faders vilje« (Matt 7:21)« (*Cherished Experiences from the Writings of David O. McKay*, saml. Clare Middlemiss, 1955, s. 174-175). Han besluttede, at han fuldt og helt ville være en engageret missionær.

I 1955, da han var Kirkens præsident, besøgte han det samme sted og fortalte historien til dem, der var med. Stenen blev senere erhvervet af Kirken og er nu en del af David O. McKay-udstillingen i Kirkens museum for historie og kunst ved siden af Tempelpladsen.

HANS EVNER SOM LEDER BLEV ANERKENDT

Ved et møde den 29. maj 1899, som James L. McMurrin fra præsidentskabet i Den Europæiske Mission præsiderede over, oplevede ældste McKay og de andre missionærer en stærk udgydelse af Ånden. Ved den lejlighed profeterede præsident McMurrin angående flere ældster og sagde til den unge ældste McKay: »Lad mig fortælle dig bror McKay, Satan begærer dig, så han kan sigte dig som hvede, men Gud ihukommer dig, og hvis du holder fast i troen, vil du komme til at sidde i Kirkens ledende råd« (citeret i Morrell, *Highlights in the Life*, s. 37-38).

HAN FANDT SIN EVIGE LEDSAGER

David O. og hans søster Jeanette i 1897, da han tog eksamen fra University of Utah, og var blevet udvalgt til at holde afslutningstalen.

Da David O. McKay vendte hjem fra sin mission til Skotland i august 1899, begyndte han at undervise ved Weber Stake Academy. Den 2. januar 1901 giftede han sig med Emma Ray i templet i Salt Lake City. Det var et ægteskab, der i over 69 år ville være et eksempel for hele Kirken. Deres kærlighed til og omsorg for hinanden var kendt af Kirkens medlemmer. Ægteparret McKay blev forældre til syv børn.

David skrev ofte breve til Emma Ray før deres ægteskab. Det følgende brev dateret den 18. december 1900 er et eksempel herpå. Han skrev:

»Min allerkæreste skat.

*Når vi to min kæreste bliver gift,
så vil al lykke og glæde blive mit.*

Efter sin mission tog han imod en stilling på Weber Stake Academy og begyndte i september 1899 at undervise der. Efter to et halvt år blev han udnævnt til rektor. På billedet er David O. McKay sammen med nogle af eleverne i 1905.

Disse ord har været i mit sind, siden jeg hørte dem i dag. Det er rigtigt, at de er en del af en enkel kærlighedssang, men de udtrykker mit hjertes følelser denne aftenstund, og de har derved en dybere mening, end forfatteren havde til hensigt. Hvis jeg er trofast mod dig, før vi er gift, vil det blive meget nemmere bagefter ...

Det synes som om, at det er en uge siden jeg så dig, og det synes som om, at det er to dage siden, jeg sidst var i skole. Hvis denne følelse fortsætter vil det vare otte uger, før jeg ser dig igen! Hver dag føles som en uge, når jeg er væk fra dig, hver dag føles som blot en time, når jeg er sammen med dig! Hvad andet end *kærlighed* kan få tiden til at føles så lang i et tilfælde og få den til at gå så hurtigt i et andet?

David O. og Emma Ray McKay sammen med deres søn David Lawrence

Ja, det er kærlighed – sand kærlighed, og jeg er taknemmelig over, at jeg ved, hvad sand kærlighed er, og at den person, som jeg elsker, er den kæreste og mest ægte pige, der findes.

Skat, er sådan en kærlighed nogen trøst for dig? Hvis det er, så prøv at gengælde den og gøre din elskede Dade fuldkommen lykkelig« (citeret i David Lawrence McKay, *My Father, David O. McKay*, 1989, s. 8).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

I 1906, da David O. McKay tjente i præsident-skabet i Weber Stavs søndagsskole, kaldte præsident Joseph F. Smith ham til at tjene som medlem af De Tolv Apostles Kvorum. David var da 32 år gammel. Hans tjenestegerning i De Tolv Apostles Kvorum varede mere end et halvt århundrede. Der blev hurtigt brug for hans evner som underviser. Han tjente som rådgiver i Søndagsskolens hovedpræsidentskab og blev Kirkens uddannelseskommissær i 1919. For ham var undervisning den mest betydningsfulde beskæftigelse.

Apostel som 32-årig i april 1906

I de tidlige år som apostel

I David O. McKays første tale som apostel sagde han: »Det menneske, der ved, hvad dets pligt er og ikke udfører den, er ikke tro mod sig selv; det er ikke tro mod sine brødre; det lever ikke i det lys, som Gud og dets samvittighed giver. Det er der, vi står, det er dit ansvar; det er mit ansvar. Når min samvittighed fortæller mig, at det er rigtigt at følge en særlig vej, er

jeg ikke tro mod mig selv, hvis jeg ikke følger den. Ja! Jeg ved, at vi påvirkes af vore svagheder og af påvirkninger udefra; men det er vores pligt at gå på den lige og snævre sti under udførelsen af enhver pligt. Og læg mærke til dette: Hver eneste gang vi har en mulighed for at leve op til den sandhed, der er i os, og ikke gør det, hver gang vi undlader at udtrykke en god tanke, hver gang vi undlader at gøre en god gerning, svækker vi os selv og gør det sværere at udtrykke den tanke eller gøre den gode gerning i fremtiden. Hver gang vi gør en god gerning, hver gang vi udtrykker en ædel følelse, gør vi det lettere at gøre den gerning eller udtrykke den følelse en anden gang« (i Conference Report, okt. 1906, s. 113).

HAN KOM UD FOR EN UHELDIG ULYKKE

I 1916 kom ældste David O. McKay ud for en alvorlig bilulykke. Hans ansigt var så svært sønderrevet, at mange mente, at det ville vansire ham for resten af livet. Præsident Heber J. Grant, der dengang var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, velsignede ham og sagde, at han ville blive fuldstændigt helbredt, og det blev han.

HAN TOG PÅ EN VERDENSOMREJSE I 1920-1921

I december 1920 tog ældste David O. McKay af sted på en verdensomrejse uden sidestykke. Før han tog af sted modtog han sammen med Hugh Q. Cannon, der var redaktør for *The Improvement Era*, en velsignelse angående denne rejse. »Præsidenterne Heber J. Grant, Anthon H. Lund og Charles W. Penrose og flere af apostlene lagde deres hænder på præsident McKays hoved og velsignede ham og indsatte ham som »missionær til at rejse rundt i verden« og lovede ham, at han ville blive »advaret om både sete og usete farer, og ville få visdom og inspiration fra Gud, så han kunne undgå alle de snarer og fælder, der vil blive lagt for ham;« at han også måtte »gå frem i fred, i glæde og lykke og vende tilbage i sikkerhed til sine kære og til Kirken.« Han oplevede, at vor himmelske Fader beskyttede ham i hele hans verdensomspændende tjenestegerning« (Clare Middlemiss, saml., i McKay, *Cherished Experiences*, s. 37).

På hans verdensomrejse sammen med Hugh J. Cannon

Ældste McKay besøgte Orienten og indviede med apostolsk myndighed Kina til forkyndelse af evangeliet. Mens han var på Stillehavsøerne, var de tahitianske helige i stand til at forstå hans ord på deres eget sprog. Da han i Hawaii blev advaret forud om fare, flyttede han sig fra den afsats han stod på, som derefter kollapsede og faldt. Da han var i det hellige land Israel profeterede han, at selvom landet ville blive rødt af blod, ville jøderne stadig blive samlet. Rejsen gav den unge apostel en vision, der omfattede hele verden, og den universelle karakter af evangeliets budskab blev endnu mere tydelig for ham.

HAN HAVDE EN INSPIRERET DRØM

Mens ældste David O. McKay var på sin verdensomrejse havde han en vidunderlig drøm. Han skrev:

»Jeg ... faldt i søvn og så i et syn noget uendeligt ophøjet. I horisonten så jeg en smuk, hvid by. Selv om den var langt væk, var det som om jeg vidste, at der var træer med overdådig frugt, buske med blade i strålende farver og blomster i fuldkomment flor overalt. Den klare himmel foroven syntes at genspejle disse smukke farvetoner. Jeg så derpå en stor skare af mennesker, der nærmede sig byen. De var hver især iført en hvid, folde- rig kappe og hvidt hovedpynt. Straks syntes min opmærksomhed at fokusere på deres leder, og selv om jeg kun kunne se hans profil og hans legeme, genkendte jeg ham straks som min Frelser! Hans åsyns skær og udstråling var herlig at se. Der var en fred omkring ham, som syntes mageløs – det var guddommeligt!

Denne by, forstod jeg, var hans. Det var den evige by; og de mennesker, som fulgte ham skulle bo der i fred og evig lykke.

Men hvem var de?

Som om Frelseren læste mine tanker, svarede han mig ved at pege på en halvcirkel, som viste sig over dem, og på hvilken der stod skrevet med guldbogstaver:

»Det er dem, som har overvundet verden – som i sandhed er blevet født igen!«

Da jeg vågnede, var det morgen« (*Cherished Experiences*, s. 102).

Hugh J. Cannon og ældste McKay ved Sfinksen og Cheopspyramiden den 26. oktober 1921

HAN OPLEVEDE TUNGEMÅLSGAVEN

Præsident David O. McKay fortalte senere om følgende oplevelse, han havde med en af Åndens gaver på sin verdensomrejse:

»En af de vigtigste begivenheder på min verdensomrejse til Kirkens missioner var tungemålsgaven, som de hellige i New Zealand oplevede ved et møde under deres

konference, der blev afholdt den 23. april 1921 i Puke Tapu Gren i Waikato Distrikt i Huntly i New Zealand.

Mødet blev afholdt i et stort telt, i hvis skygge hundredvis af spændte mænd og kvinder samledes i ivrig forventning om at se og høre en af Kirkens apostle, den første, der besøgte deres land.

Da jeg så ud over den store forsamling og tænkte over, hvor forventningsfulde alle dem, der var samlet, var, indså jeg, hvor utilstrækkeligt jeg ville opfylde deres sjæls brændende ønsker, og jeg længtes alvorligt efter tungemålsgaven, så jeg ville være i stand til at tale til dem på deres eget sprog.

Indtil dette øjeblik havde jeg aldrig tænkt nærmere over tungemålsgaven, men ved denne lejlighed ønskede jeg af hele mit hjerte, at jeg ville være værdig til denne guddommelige magt.

Familien McKay under ældste McKays mission til Europa i 1922-1924

I de andre missioner havde jeg talt gennem en tolk, men uanset hvor dygtige alle tolke er, så følte jeg mig ikke desto mindre hæmmet, faktisk på nogle måder hindret i at aflevere mit budskab.

Nu stod jeg over for en skare tilhørere, der var forsamlet med usædvanlige forventninger, og da indså jeg som aldrig før mit embedes store ansvar. Fra dybden af min sjæl bad jeg om guddommelig hjælp.

Da jeg stillede mig op for at tale, sagde jeg til vores tolk, bror Stuart Meha, at jeg ville tale, uden at han sætning for sætning oversatte alt, hvad jeg sagde, og så henvendte jeg mig til tilhørerne:

»Hvor ville jeg ønske at jeg havde magten til at tale på jeres sprog, så jeg kunne fortælle jer, hvad der er i mit hjerte; men siden jeg ikke har den gave, beder jeg om, og jeg anmoder jer om at bede om, at I vil få oversættelsens og dømmekraftens ånd, så I i det mindste kan forstå Ånden, når jeg taler, og så vil I få ordene og tankerne, når bror Meha oversætter.«

Jeg talte i 40 minutter, og jeg har aldrig talt til mere opmærksomme, mere respektfulde tilhørere. Mine tilhørere forstod det fuldkomment – det vidste jeg, da jeg så tårerne i deres øjne. I det mindste havde nogle af dem, måske de fleste af dem, der ikke forstod engelsk, oversættelsens gave« (*Cherished Experiences*, s. 73-74).

HAN BLEV KALDET TIL DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB

Præsident Heber J. Grant kaldte i 1934 ældste David O. McKay til at være rådgiver i Det Første Præsidentskab. Præsident McKay tjente senere som rådgiver til præsident George Albert Smith.

HAN BLEV KIRKENS PRÆSIDENT

David O. McKay

Præsident McKay blev opretholdt som Kirkens niende præsident ved en generalkonference den 9. april 1951. På denne dag sagde han: »Det er i dag kun en uge siden, at jeg indså, at ansvaret for at lede højst sandsynligt ville komme til at falde på mine skuldre ...

Jeg må sige, at da jeg indså dette, var jeg meget bevæget. Og det er

jeg også i dag, og selvom jeg nok ikke kan gøre det dækkende, beder jeg om, at jeg må være i stand til at fortælle jer, hvor vægtigt dette ansvar er.

Herren har sagt, at de tre præsiderende højpræster, der er valgt af samfundet og er beskikket og ordineret til dette præsiderende embede, skal opholdes af kirken ved tillid, tro og bøn« (L&P 107:22). Ingen kan præsidere over denne kirke uden først at være i harmoni med Kirkens overhoved, vor Herre og Frelser, Jesus Kristus. Han er vores overhoved. Dette er hans kirke. Uden hans guddommelige ledelse og konstante inspiration kan vi ikke få succes. Med hans vejledning, med hans inspiration kan vi ikke fejle.

Udover den opretholdende, mægtige kraft kommer Kirkens tillid, tro, bønner og forenede støtte.

Jeg lover højtideligt, at jeg vil gøre mit bedste for at leve således, at jeg kan gøre mig fortjent til Helligåndens følgeskab og beder her i jeres nærværelse om, at mine rådgivere og jeg i sandhed må »få del i guddommelig natur« (i Conference Report, apr. 1851, s. 157).

Kort efter, at han var blevet kaldet som profet, påbegyndte han en rejse til missionerne over hele verden. Han rejste til sidst over en million kilometer og gennemkrydsede jorden som en moderne Paulus. Missioneringen tog fart, da ethvert medlem blev opfordret til at være en missionær. Mens han var præsident blev der bygget tusindvis af kirkebygninger. Fordi han var Kirkens præsident i 19 år, kendte en stor del af Kirkens medlemmer ikke andre profeter end David O. McKay.

Præsident McKay vidste, at Herren ønskede, at de hellige voksede åndeligt. Han talte ofte om at udvikle vores guddommelige natur. Han talte også ofte om familien og hjemmet. Han indprentede uudsletteligt denne udtalelse i de helliges sind: »Ingen anden succes kan erstatte fiasko i hjemmet« (citater fra James Edward McCulloch, i Conference Report, Apr. 1935, s. 116). Han forkyndte ofte, at det vigtigste efter selve livet var handlefrihedens uvurderlige velsignelse, og at USA's forfatning skulle forsvares.

David O. McKay

HAN MODTOG EN HYLDEST PÅ SIN FØDSELSDAG

På præsident David O. McKays 78-års fødselsdag var det den første fødselsdag, han fejrede som Kirkens præsident. Hans kollegaer i De Tolv Apostles Kvorum, som han havde tjent med i 45 år, sendte ham et brev, hvori de ønskede ham til lykke. I brevet stod der:

»Gennem dit begivenhedsrige liv har du været en inspiration for både unge og gamle i Kirken. Din ydmyge, men dog strålende tjeneste i Herrens værk har været en bogstavelig opfyldelse af Frelserens formaning ibjergprædiken, der inspirerede en digter til at sige:

*Hold din oplyste lampe højt,
vær en stjerne på nogens himmel*

Din store hengivenhed for sandheden har indgydt tro og tillid i hjertet på alle, der har fulgt dig. Din omsorg og medfølelse i prøvelsernes stund har løftet mørke skyer bort fra dem, der var nedbøjet. Dit mod til at fortsætte værket på trods af alle hindringer har været som en hjælpende hånd for mange, der måske ellers ikke havde holdt ud til enden.

På denne din fødselsdag lover vi dig højtideligt vores kærlighed og hengivenhed, vores villighed til at følge dit inspirerede lederskab, vores taknemmelighed for privilegiet at tjene Herren i fællesskab med dig« (citeret i McKay, *Home Memories*, s. 251).

HAN FORUDSÅ TEMPLER OVER HELE VERDEN

Der blev bygget flere templer under præsident David O. McKays administration end under nogen tidli-

gere administration. Måske er disse templers beliggenhed mere betydningsfulde end antallet af nybyggede templer, i det de begyndte at blive bygget i hele verden.

Templet i Bern, Schweiz, var det første i Europa. Det blev indviet af præsident McKay den 11. september 1955

En af præsident McKays sønner, Llewelyn R. McKay, nedskrev følgende hændelse, der skete, da hans far var præsident for Den Europæiske Mission i 1920'erne: »Far havde et syn om et tempel, der blev bygget til Kirkens europæiske medlemmer. Jeg kan huske, at jeg spurgte ham, om missionærerne stadig skulle opmuntre medlemmerne til at forlade deres hjem og flytte til Zion. »Nej,« svarede han, »det er vigtigt, at grenene bliver bygget op, og at medlemmerne derfor bliver og arbejder hen imod det. En dag vil vi have bygget tilgængelige templer for alle, så de ønskede tempelordinancer kan blive udført, uden at familier behøver forlade deres hjemlande« (*Home Memories*, s. 33).

Ved en anden lejlighed fortalte præsident McKay om sit syn om, hvordan et tempel skulle bygges. »Templet i Schweiz, som var det første tempel bygget i Europa, var et udtryk for præsident McKays forpligtelse om at tage sig af de helliges åndelige behov i den voksende kirke ...

Desuden havde præsident McKay åbenbart set templet i et syn. Dets rene, enkle linjer mindede om Kirkens første tempel i Kirtland. Han beskrev det så levende for Kirkens arkitekt Edward O. Anderson, at han var i stand til at fremstille det nøjagtig magen til. Men som planlægningsprocessen skred frem blev de oprindelige tegninger ændret, indtil præsident McKay, da han så tegningerne, sagde: »Bror Anderson, det er ikke det tempel, som du og jeg så sammen.« Behøver vi at sige, at de færdige tegninger lignede præsident McKays oprindelige beskrivelse« (*The Swiss Temple*, *Ensign*, juni 1978, s. 80).

AT PRÆDIKE EVANGELIET ER EN VERDENSOMSPÆNDENDE INDSATS

De følgende udtalelser af præsident David O. McKay viser hans engagement i at sprede evangeliets budskab over hele jorden:

Besøg i New Zealand i januar 1955

»Og så til jer siger jeg: »Vi skammer os ikke ved Kristi evangelium.« Jeg kigger på en del af Kristi kirke, der deler ansvaret for at prædike dette evangelium til hele verden, for vi er en del af en verdensomspændende organisation. Dette evangelium er ikke begrænset til Utah, eller Idaho eller Californien ej heller til USA eller kun Europa, men det er Guds kraft til frelse for alle, der tror, og I og jeg må tage del i det ansvar det er at forkynde det for hele verden« (*Stepping Stones to an Abundant Life*, saml. Llewelyn R. McKay, 1971, s. 120-121).

»Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges mission kan ses i to store aspekter (1) forkyndelsen om genoprettelsen af Jesu Kristi evangelium til hele verden – erklæringen til hele menneskeheden om, at Gud Faderen og hans søn Jesus Kristus viste sig for profeten Joseph Smith i denne uddeling; (2) Kirkens andet store formål er at omsætte sandheden til en bedre social orden eller med andre ord at gøre vores religion virkningsfuld i menneskernes liv og i forbedringen af de sociale forhold« (*Man May Know for Himself: Teachings of President David O. McKay*, comp. Clare Middlemiss, 1967, s. 162).

DE HELLIGE BØR VÆRE PIONERER I EN MODERNE VERDEN

Præsident David O. McKay

Præsident David O. McKay, der dengang var rådgiver i Det Første Præsidentskab, var formand for kommissionen for fejringen af Utahs 100-årsdag i 1947. Det var passende, at han spillede en stor rolle i hyldesten af fortidens pionerer, fordi hans familie var med fra Utahs begyndelse. Han sagde engang: »Den bedste måde at hylde pionererne på er at

efterligne og anvende de idealer og værdier, der styrkede og besjælede deres liv. Disse evige idealer og principper, som de nærede og opretholdt selv under de mest ugunstige forhold, kan anvendes lige så vel i dag, som da de blev understreget af pionerlederne« (i Conference Report, apr. 1947, s. 118).

HAN VAR RESPEKTERET OVER HELE VERDEN

Da præsident David O. McKay rejste over hele verden, kunne hans indflydelse mærkes mange andre steder end lige i Kirken. USA's udenrigsminister kaldte ham den bedste goodwill-ambassadør, som USA havde. Monarker ærede ham. Præsidenter mødtes med ham. Nationer gav ham deres højeste udmærkelser.

Præsident og søster McKay

Præsident McKay lignede en profet selv for dem, der ikke var sidste dages hellige. Han var kendt som »mormonprofeten« og »i december 1968 figurerede præsident McKays navn talt blandt de fem mest kendte kirkeledere i en offentlig meningsmåling foretaget af Dr. George Gallup's Institute of Public Opinion« (Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, 23. udg., 1969, s. 556). Hvad enten han deltog i en reception afholdt af dronning Elizabeth af England eller mødtes med de såkaldte almindelige mennesker, var præsident McKay iøjnefaldende både fysisk og åndeligt.

Arch L. Madsen, der var præsident for Bonneville International Corporation, fortalte om denne oplevelse:

»Jeg kan huske, at jeg var i New York, da præsident McKay vendte tilbage fra Europa. Der var blevet truffet forberedelser til, at der skulle tages billeder, men den faste fotograf kunne ikke komme, så i desperation tilkaldte United Press deres kriminalfotograf – den mand, som var vant til det hårdeste arbejde i New York. Han tog til lufthavnen, var der i to timer og vendte senere tilbage fra mørkekammeret med et enormt bundt billeder. Han skulle kun have taget to. Hans chef skældte ham

straks ud: »Hvorfor i alverden har du spildt al den tid og alle de fotomaterialer?«

Fotografen svarede meget brysk og sagde, at han med glæde ville betale for de ekstra materialer, og at de endog kunne trække ham for den ekstra tid, han havde brugt. Det var tydeligt, at han var meget ømfindtlig om emnet. Nogle timer senere kaldte underdirektøren ham ind på sit kontor og bad ham fortælle, hvad der var sket. Kriminalfotografen sagde: »Da jeg var en lille dreng, læste min mor op for mig af Det Gamle Testamente, og hele livet har jeg tænkt over, hvordan en af Guds profeter egentlig ser ud. I dag så jeg en« (citeret i »Memories of a Prophet«, *Improvement Era*, feb. 1970, s. 72).

Præsident og søster McKay sammen med ældste Richard L. Evans og Spencer W. Kimball

HAN FREMMEDE PRÆSTEDØMMETS SAMORDNING

Præsident McKay på han 78-års fødselsdag i 1951

Grundlæggende samordning for præstedømmet har altid været et vigtigt område for Guds profeter. I 1908, blev ældste David O. McKay, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, kaldet af præsident Joseph F. Smith til at tjene i en samordningskomite. Senere støttede og udvidede han som Kirkens præsident samordningen. I oktober 1961 talte ældste Harold B. Lee, der dengang var

medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om behovet for samordning i Kirken og forklarede præsident McKays plan for et koordinerende råd for hele Kirken. I sin tale sagde han:

»Den gentagne nødvendighed for en ny undersøgelse af programmerne, aktiviteterne og de forskrevne kurser har været tydelig igennem årene for at sikre sig, at hver organisations oprindelige begreb blev overholdt, at de hver inden for deres felt fungerede til det yderste, at den ene ikke tilegnede sig et aktivitetsområde, der var beregnet for en af de andre, og at dobbeltarbejde og overlapning blev reduceret til et minimum ...

Det er en udvikling, som jeg siger, der ligger præsident McKay meget på sinde, og nu underviser han som Kirkens præsident os om at gå fremad, at vi samordner præstedømmet, hjælpeorganisationerne og andre enheder og gør det mere virkningsfuldt og mere effektivt, så vi kan spare vores tid, vores energi og vores indsats for at nå den vigtigste hensigt med, at selve Kirken blev organiseret« (i Conference Report, sep.-okt. 1961, s. 78, 81).

Det Første Præsidentskab ved indvielsen af templet i Californien i Los Angeles i 1956

Under præsident McKays administration gjorde samordningsprogrammet betydelige fremskridt. Præsident Joseph Fielding Smith skrev senere:

»Tidligt i 1960'erne begyndte et omfattende samordningsprogram i Kirken under præsident McKays ledelse for at hjælpe præstedømmebærerne med bedre at udføre deres forpligtelser og ansvar. Der blev dannet fire fungerende komiteer, der skulle tage sig af programmerne for arbejdet med hjemmeundervisning, missionering, slægtsforskning og velfærd. Der blev kaldet værdige præstedømmeledere til at udfylde stillinger i disse vigtige hovedkomiteer og til at hjælpe med at forberede materialer og retningslinjer for lederne i stavene og menighederne. Under præstedømmets samordningsprogram fik kvorummer og grupper særlige lederansvar. Højpræsterne fik tildelt arbejdet med slægtsforskning; halvfjerdsernerne missioneringen; ældsterne velfærd; og alle kvorummerne fik hjemmelærerprogrammet. Det tidligere kredslærerprogram blev meget udvidet med det nye hjemmelærerprogram, og de, der blev kaldet til at være hjemmelærere, fik større ansvar som åndelige vejledere for deres tildelte familier.

Et organiseret program til familieaften blev også præsenteret som en del af samordningsprogrammet. Et særligt hæfte med lektioner for familien blev udgivet og givet til hver eneste familie i Kirken, og der blev givet anvisninger på, hvordan man succesfuldt kunne afholde familieaftener. De udbudte kurser blev samordnet i alle hjælpeorganisationerne, så der blev undervist i de samme evangeliske lærdomme i alle Kirkens undervisningsorganisationer.

Arbejdet med præstedømmets samordning og den nye vægt, der blev lagt på familieaftener og hjemmeundervisning fremkaldte en stor åndelig vækst i Kirken og markerede en betydningsfuld æra i Kirken med hensyn til at styrke hjemmene og hjælpe fædre og mødre med at indtage deres retmæssige pladser som deres børns åndelige ledere« (*Essentials in Church History*, 26. udg., s. 543).

HAN VISTE ET GODT EKSEMPEL I SIT HJEM

Præsident McKay sammen med sin hustru Emma ved klaveret, den 2. januar 1951

Præsident David O. McKay talte med myndighed om ægteskab og familien og om kvindens ædle rolle. Hans eget ægteskab varede 69 år og var et forbillede i Kirken. Hans søn Robert R. McKays vidnesbyrd udtrykte påskønnelsen af, at en sådan mand modtog et profetisk kald:

»Som min far har han min kærlighed og hengivenhed, og det samme føler mine brødre og søstre. Som Kirkens præsident og som vor

himmelske Faders profet har han min lydighed som medlem af præstedømmet, og jeg opretholder ham.

Jeg kan sige dette og stå som et personligt vidne fordi i alle de år, jeg har arbejdet tæt sammen med ham hjemme, på gården, i forretningslivet og i Kirken har jeg aldrig været vidne til nogen gerning eller noget ord – selv mens han forsøgte at tæmme en genstridig hest – som har fået mig til at tvivle på, at han ville blive og med tiden blev vor himmelske Faders repræsentant og profet. Jeg efterlader jer dette mit personlige vidnesbyrd« (i Conference Report, apr. 1967, s. 84).

HJEMMET ER CENTRALT FOR EVANGELIET

Derhjemme sammen med sin familie

Præsident David O. McKay underviste ofte om vigtigheden af en stærk familie i evangeliets plan:

»Noget af det dyrebareste, vi ejer, er vores familie. Familiens indbyrdes forhold går forud for alt andet og er i vores nuværende eksistens mere værd end alle andre forhold. Det er det forhold, som først får hjertet til at banke og åbner for dets kærligheds dybe kilder. Hjemmet er den vigtigste skole med hensyn til menneskelige dyder. Dets ansvar, glæder, sorger, smil, tårer, håb og bekymringer udgør den største andel af menneskelivet ...

[Citat fra James Edward McCulloch:] Når et menneske lader forretninger eller fornøjelser blive vigtigere end sit hjem, begynder det i samme øjeblik at nedbryde sin sjæl. Hvis en mand finder klubben mere tillokkende end hjemmet, er tiden inde til med bitter skam at erkende, at han ikke har levet op til sit livs største mulighed og er dumpet i den endelige prøve på ægte mandighed. Ingen anden succes kan erstatte fiasko i hjemmet. Den fattigste rønne, hvor der hersker kærlighed blandt en forenet familie, er af større værdi for Gud og den fremtidige menneskehed end nogen anden rigdom. I et sådant hjem både kan og vil Gud udvirke mirakler.

Et rent hjerte i et rent hjem er altid i hviskeafstand fra himlen. [Citat slut].

I lyset af skriften, fordem og moderne, kan vi retfærdigvis slutte, at Kristi ideal, hvad angår ægteskab, er et hjem, der ikke er splittet« (i Conference Report, apr. 1964, s. 5).

HAN KOM MED TI BETINGELSER, DER KAN BIDRAGE TIL ET LYKKELIGT HJEM

Præsident McKay gav det følgende råd til et lykkeligt hjem:

»1. Husk altid, at I begynder med at lægge grundlaget for et lykkeligt hjem, før I bliver gift. Mens I kom-

mer sammen, skal I lære at være loyale og tro over for jeres fremtidige ægtemand eller hustru. Hold jer selv rene og ubesmittede. Værn om kyskhedens og renhedens højeste idealer. Bliv ikke bedraget.

2. Vælg jeres ægtefælle med dømmekraft og inspiration såvel som fysisk tiltrækning. Intellect og dannelse er afgørende og vigtige i den menneskelige familie.
3. Nærm jer ægteskab med det ophøjede syn, som det fortjener. Ægteskab er indstiftet af Gud. Det er ikke noget, der skal indgås let, eller som skal opløses ved den første vanskelighed, der viser sig.
4. Husk på, at ægteskabets fornemmeste formål er at få børn. Hjemmet er børns naturlige barnekammer. Lykke i hjemmet forøges ved at få børn.
5. Lad ærbødighedens ånd gennemtrænge hjemmet. Indret jeres hjem således, at hvis Frelseren uventet kom på besøg, så kunne han blive inviteret indenfor og stadig føle sig i sit rette element. Bed i hjemmet.
6. Ægtemand og hustru bør aldrig tale med høje stemmer til hinanden.

Han var en dygtig rytter. Her er han på kanetur sammen med sin familie omkring 1954

7. Lær værdien af selvkontrol. Vi er aldrig kede af de ord, der ikke er blevet sagt. Mangel på selvkontrol er den største kilde til et ulykkeligt hjem. Børn bør lære selvkontrol, selvrespekt og respekt for andre.

Hjemme i Huntsville i Utah omkring 1947

8. Fastgør hjemmets bånd ved fortsat kammeratskab. Kammeratskab fremmer kærlighed. Gør alt for at cementere kærligheden for evigt.
9. Gør passende litteratur og musik tilgængelig for børnene.
10. Opfordr ved eksempel og forskrift til deltagelse i Kirkens aktiviteter.

Det er grundlæggende for at udvikle en sand karakter. Kirkeaktivitet bør ledes, ikke styres af forældre« (citeret i McKay, *Home Memories*, s. 213).

DE HELLIGE SKAL OPBYGGE ZIONS STAVE DER, HVOR DE BOR

Præsident McKay elskede børn, og de elskede ham

I maj 1952 tog præsident David O. McKay af sted på en to måneder lang rejse til Europa.

»Præsident McKay fortalte nogle spørgende tilhørere, at hovedformålet med hans tur var at undersøge muligheden for at bygge kirkebygninger i hele Europa – at opfordre Kirkens medlemmer til at blive hjemme og ikke emigrere til USA« (Morrell, *Highlights in the Life*, s. 121). Under

HAN ELSKEDE STORSLÅET LITTERATUR

Præsident David O. McKay var veluddannet og elskede det engelske sprogs store forfattere og skribenter. Når han underviste i evangeliet, citerede han ofte Shakespeare, Carlisle eller Robert Burns. Hans evne som lærer var tydelig, og han kommunikerede ikke blot med Kirken, men med en stor del af verden.

HAN HAVDE HELBREDELSENS GAVE

I 1954 skrev en mand i et brev til ældste Mark E. Petersen, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om en hellig oplevelse som en ven havde haft med præsident David O. McKay i et af templerne. Han skrev:

»Min hustru er rådgiver i Hjelpeforeningen i vores menighed, og søster Nina Penrod er den anden rådgiver. Da præsident McKay hilste på søster Penrod, spurgte hun ham, om han huskede hendes mor, søster Graham fra Ogden Valley. Han svarede: »Selvfølgelig gør jeg det,« og lagde sin venstre hånd oven

Præsident David O. McKay i august 1957

på hendes hånd, mens han trykkede hende i hånden med sin højre hånd. I det øjeblik de trykkede hinanden i hånden, så jeg søster Penrod rødme. Hun sagde, at hun blev overvældet og ydmyg, mere fordi hun følte et stød, da begge præsident McKays hænder var på hendes højre hånd, og hun spekulerede på, om andre havde hørt den lyd, der lød samtidig med stødet, som havde virket meget høj for hende. Hun sagde, at hun blev svag. Og dette er mærkeligt, for mens præsident McKay holdt hendes højre hånd med sin venstre hånd, hilste han på mange andre med sin højre hånd. Søster Penrod sagde, at hun følte sig ekstremt ydmyg, men samtidig følte hun sig opstemt, fordi der var sket noget vidunderligt for hende – alle hendes gigtsmerter var væk ...

Da præsident McKay gik, blev det fortalt mig, at søster Penrod forsøgte at gå sammen med de andre, men blev nødt til at få hjælp, da hun var for svag til at gå alene. De fortsatte langsomt, og på vej ned ad trapperne kom hun med et udråb og sank sammen. Hun blev hjulpet hen til en seng i omklædningsværelset, og efter kort tid kom hendes kræfter tilbage. Hun stillede sig op med ryggen mod dem, der var sammen med hende, rakte hver arm om på ryggen og rørte ved sine skulderblade og sagde: »Det her har jeg ikke kunnet gøre i årevis« (citeret i McKay, *Cherished Experiences*, s. 156-157).

HAN ÅBNEDE EN BLIND MANDS ØJNE

Bror Melvin T. Mickelson fortalte, hvordan han genvandt sit syn efter at have modtaget en velsignelse fra præsident David O. McKay. Bror Mickelson var blevet ramt af en alvorlig øjeninfektion og havde mistet synet på et øje og det meste af synet på det andet. Hans øjes tilstand blev ved med at blive værre, indtil lægen sagde til ham, at det højre øje blev nødt til at blive fjernet.

Bror Mickelson forklarede:

Præsident David O. McKay

»Omkring to timer efter, at vi havde forladt lægens kontor, kom præsident McKay hjem til os og sagde, at han havde hørt om min sygdom, og han tænkte på, om jeg gerne ville have en velsignelse. Ingen kunne fornægte den følelse af fred, der kom sammen med ham. Da han velsignede mig, lettede smerten og forlod mig. Da præsident McKay forlod mit værelse, lød min hustrus ord i tro: »Du vil blive rask« ...

Den næste morgen vendte jeg tilbage til lægens kontor. Efter han havde undersøgt mine øjne, sagde han: »Der er sket et mirakel. Vi behøver ikke at fjerne dit øje. Du vil beholde femten til tyve procent af dit syn.« Den næste dag fortalte han mig, at 75 % af mit syn ville komme tilbage og på den tredje dag, at måske ville hele mit syn komme tilbage ...

To eller tre år senere så en øjenspecialist på mine øjne og sagde: »Du har en masse arvæv i dine øjne, men jeg har aldrig set et bedre syn« (citeret i McKay, *Cherished Experiences*, 163-164).

HAN BESAD GAVEN AT KUNNE SKELNE

Præsident McKay modtog spejdnernes sølvbøffel sammen med ældste Ezra Taft Benson

Biskop Robert L. Simpson, der dengang var rådgiver i Det Præsiderende Biskopråd, fortalte om sit første møde med præsident McKay i 1958 ved indvielsen af templet i Hamilton i New Zealand.

»Jeg gik ned ad en gang i templet, da en af mine venner stoppede mig og bød mig komme ind i et af værelserne. Jeg var overvældet ved at

opdage, at de eneste andre personer i værelset var præsident og søster McKay. Min ven sagde: »Præsident McKay, dette er bror Simpson, som er en af dem, der tidligere har været på mission i New Zealand.« Præsidenten gav mig sin faste, højre hånd, lagde sin venstre hånd på min skulder og så mig ind i øjnene, og mere end det, ind i enhver fiber i min krop. Efter et par sekunder trykkede han venligt min hånd, gav min skulder et lille klem og sagde: »Bror Simpson, jeg er glad for at *kende* dig.« Ikke »jeg er glad for at *møde* dig,« men »glad for at *kende* dig.« I løbet af de følgende dage og uger blev mindet om denne hilsen ved med at vende tilbage. Cirka tre måneder efter, da jeg sad i mit kontor i Los Angeles, ringede min telefon og stemmen i den anden ende af linjen sagde: »Goddag, det er David O. McKay.« Han sagde, at på grundlag af vores samtale, var han blevet tilskyndet til at kalde mig til sammen med min familie at vende tilbage til New Zealand og præsidere over det folk, som jeg elskede så højt« (*Improvement Era*, feb. 1970, s. 72).

GUDS KRAFT VAR MED HAM

Engang da han var på en stillehavsø gav han en gruppe hellige en velsignelse, da han forlod dem, og der skete noget bemærkelsesværdigt. Som en mand sagde: »Det er et vidnesbyrd for dem, der et øjeblik

hævede blikket, da inspirerede ord flød med stor kraft fra ældste McKays læber og en glorie af lys hvilede på ham ligesom en søjle af hvidt lys, og det er sikkert, at grænsen mellem himlen og jorden på dette sted, hvor denne vidunderlige manifestation og velsignelse blev vist, var meget tynd. Hver af tilhørernes sjæl bankede med en overbevisning om sandheden« (citeret i McKay, *Cherished Experiences*, s. 67).

Søster McKay sagde om sin mand, som en hyldest til ham:

»Præsidenten er velsignet med forudanelse. Mange gange har han om morgenen fortalt mig, at der ville ske bestemte ting i løbet af dagen og disse indtryk er altid gået i opfyldelse. Denne forudanelse har hjulpet ham gennem hans liv« (citeret i McKay, *Home Memories*, s. 270).

ENHVER PERSON HAR EN INDFLYDELSE

Præsident McKay sammen med USA's præsident Dwight D. Eisenhower

Præsident David O. McKay underviste om vigtigheden af at leve et kristuslignende liv:

»En retskaffen personlighed opnås kun som resultat af vedvarende bestræbelser og rette tankegang – langtidsvirkningen af at nære guddommelige tanker. Den, som gør Gud til midtpunktet for sine tanker, kommer nærmest Kristi ånd, og den, som i sit hjerte kan sige: »Ske ikke min vilje, men din,« kommer nærmest Kristus-idealet« (i Conference Report, okt. 1953, s. 10).

»Ethvert menneske, som lever i denne verden, påvirker andre, enten på en god eller dårlig måde. Ikke kun ved det vedkommende siger, heller ikke ved det, vedkommende gør. Men ved det, vedkommende er. Ethvert menneske, enhver person udstråler, hvad han eller hun er. Ethvert menneske er modtagelig for denne udstråling. Det var Frelseren opmærksom på. Når som helst han stod over for et menneske, kunne han føle denne udstråling – uanset om det var den samaritanske kvinde med sin fortid; om det var kvinden, som skulle stenes, eller mændene, som skulle til at stene hende; om det var rådsmanden Nikodemus eller en af de spedalske.

Han var opmærksom på det, som vedkommende udstrålede. Og det er I til en vis grad også, og det er jeg også. Det er hvad vi er, og hvad vi udstråler, der påvirker menneskene omkring os« (i Conference Report, apr. 1963, s. 129).

Præsident og søster McKay sammen med filminstruktøren Cecil B. DeMille og filmskuespilleren Charlton Heston som Moses, mens de indspillede filmen *De ti bud*. Brigham Young University gav senere i maj 1957 DeMille en æresdoktorgrad.

HAN BELÆRTE OM AT UDVIKLE ÅNDELIGHED

Præsident David O. McKay underviste i det følgende angående at udvikle åndelighed:

»Åndelighed er det højeste sjælen kan tilegne sig, ›det guddommelige menneske – den største trongave, der gør mennesket til konge over alt, der er skabt.‹ Det er bevidstheden om sejr over selvet og om fællesskab med det uendelige. At opnå mere og mere magt, at føle at ens evner udvikler sig, og at ens sjæl er i harmoni med Gud og det uendelige – dét er åndelighed. Det er det alene, der virkelig giver os det bedste i livet.

Åndelighed kommer bedst til udtryk ved at gøre noget, ikke ved at drømme. ›Begejstrede dagdrømme, urealistiske ideer, længslen efter at se det usynlige, alt dette er ikke så betagende som dét at gøre sin pligt.‹

Præsident McKay sammen med USA's præsident John F. Kennedy

Enhver ædel impuls, ethvert uselvsk udtryk for kærlighed, enhver tapper lidelse for det rette, enhver overgivelse af selvet til noget, som er højere end selvet, enhver loyalitet mod et ideal, enhver uselvsk hengivenhed over for et princip, enhver hjælpsomhed over for menneskeheden, enhver handling i selvkontrol, hele sjælens

mod, ubesejret af forstillelse og taktik, men ved at være, gøre og leve for det gode for det godes skyld – det er åndelighed.

Følelsen af et højere liv er universel. En søgen efter og en udvikling af åndelig fred og frihed angår alle.

Man mister sjælen, medmindre man udvikler åndelighed indeni. Jeg vil gerne fremhæve disse trin som et middel til udvikling af åndelighed:

1. Det er menneskets pligt at være naturens mester, ikke dens slave. Selvkontrol og kontrol af omgivelserne er vigtig.

2. Åndelighed og et rigt liv er afhængigt af, om man anerkender og ærer Guddommen.

3. Man skal være bevidst om, at Gud har delegeret myndigheden til at handle i Guds navn til mennesket.

4. Man skal forstå, at Gud er Faderen til alle mennesker, og at han værdsætter enhver sjæl.

5. Livet er en mission, og det er ethvert menneskes pligt at gøre verden til et bedre sted, fordi de har været der« (*True to the Faith: From the Sermons and Discourses of David O. McKay*, saml. Llewelyn R. McKay, 1966, s. 244-245).

HAN UNDERVISTE OM ZIONS HJØRNESTEN

Præsident David O. McKay har forklaret:

»Det Zion, vi opbygger, vil forme sig efter dets indbygges idealer. For at ændre mennesket og verdenen må vi ændre deres tænkemåde, for det et menneske virkelig tror på, er det, som han virkelig har tænkt; det, som han faktisk tænker, er den måde, hvorpå han lever sit liv. Mennesket lever ikke op til deres idealer; de når dem sjældent, men de overgår dem aldrig ...

... Herren angiver Zion som ›... de rene af hjertet ...‹ (L&P 97:21); og kun når vi er sådan, og kun når vi har det, skal Zion ›... blomstre, og Herrens herlighed skal være over det‹ (L&P 64:41).

Grundlæggelsen af Zion vil da blive lagt i menneskenes hjerte; store landområder, miner, skove, fabrikker, smukke bygninger, moderne bekvemmeligheder, vil kun være midler og tilbehør til at opbygge menneskets sjæl og sikre lykken.

Præsident McKay på en parkbænk som 84-årig omkring 1957

Foto: George Bettridge, med tilladelse fra Saans Photography. KOPIERING IKKE TILLADT

Præsident og søster McKay – »der deler de gyldne år«

Lad os da, når vi i dag skitserer vore planer for Zion, vælge, hvad vi kan kalde »Zions indbyggeres fire hjørneste.«

For der første: En fast tro på og accept af sandheden om, at universet er styret af intelligens og visdom og, som Plato sagde: »... ikke er overladt til irrationel ledelse og tilfældigheder.«

Den *anden* hjørneste er, at det endelige mål i Guds store plan er fuldkommengørelsen af den enkelte.

Det er hans ønske, at mænd og kvinder bliver ligesom ham selv.

Den *tredje* hjørneste er forståelsen af, at den første og vigtigste ting i menneskets fremgang er frihed – *handlefrihed*. Mennesket kan vælge det højeste gode eller vælge det laveste gode og ikke opfylde, hvad det var bestemt til.

Den *fjerde* hjørneste er en følelse af ansvar over for andre enkeltpersoner og den sociale gruppe« (*Gospel Ideals*, s. 335).

HAN HAVDE TRO PÅ ZIONS UNGE

Præsident David O. McKay glædede sig over trofastheden hos de unge i Kirken. Ved aprilkonferencen i 1961 sagde han:

»Hvis spørgsmålet: »I hvilken henseende har Kirken inden for det sidste år gjort den mest prisværdige fremgang?« blev stillet denne morgen, så ville jeg ikke sige: »I de økonomiske forhold.« ...

Jeg ville ikke sige: »I forhold til forøgelsen af nye kirkebygninger« ...

... Jeg ville ikke sige: »Med hensyn til forøgelsen i medlemstallet.« ...

Et fødselsdagskys den 21. juni 1963

Jeg ville svare, at *Kirkens mest opmuntrende fremgang i løbet af det sidste årstid ses i forøgelsen af unge mennesker, der deltager i Kirkens aktiviteter ...*

Må himlen vejlede jer unge, hvor end I er. Så længe I holder jer selvrene og pletfri og bønssomt og indtrængende holder jer tæt til jeres

himmelske Fader, så vil hans ånd vejlede jer, prise jer i jeres ungdom og gøre jer til en magt på jorden for det gode. Jeres himmelske Fader er altid parat til at hjælpe jer, når I har behov for det, og trøste og styrke jer, hvis I vil nærme jer ham i renhed, ligefremhed og tro« (i Conference Report, apr. 1961, s. 5, 8).

PRÆSIDENT JOSEPH FIELDING SMITH HYLDEDE HAM

Det Første Præsidentskab: Hugh B. Brown, David O. McKay og N. Eldon Tanner

I de senere år fortsatte præsident David O. McKay med at vokse åndeligt, selvom han fysisk var begrænset på grund af sit svigtende helbred. Han talte ofte om en appetit på livet. Efter præsident McKays død den 18. januar 1970 sagde præsident Joseph Fielding Smith:

»Jeg hædrer og ærer præsident David O. McKays navn og minde.

I 60 år har jeg sidet ved hans side i Kirkens præsiderende råd. Jeg kom til at kende ham godt og indgående, og jeg elskede ham som menneske og ærede ham som profet.

Han var en sand Herrens tjener – en, der vandrede retskaffent for sin Skaber; en, der elskede sine medmennesker; en, der nød livet og glædede sig over det privilegium, han havde med at tjene; en, der tjente med øjet alene fæstet på Guds ære.

Han var et fuldkomment eksempel på standarden i Det Gamle Testamente: »... hvad Herren kræver af dig: Du skal handle retfærdigt, vise trofast kærlighed og årvågent vandre med din Gud« (Mika 6:8).

Som det kom til udtryk i en leder i *Deseret News*: »Hvis der nogensinde i den moderne historie har været

et menneske, der har efterladt verden som et bedre sted ved at have levet der, så var det David Oman McKay.

Hvor end han gik, løftede folk deres hoved med mere håb og mod Hvor end hans stemme blev hørt, blev der større venlighed mellem menneskene, større tolerance og større kærlighed. Hvor end hans indflydelse kunne mærkes, kom mennesket og Gud hinanden nærmere i hensigt og gerning.

Præsident McKay blev kaldet til at være apostel i april 1906 af min far præsident Joseph F. Smith, der handlede efter inspiration fra Ånden, og han blev en af denne uddelings største og mest inspirerede ledere ...

Jeg vil savne ham meget. Det synes ikke muligt, at han har forladt os. Men vi ved, at han er draget bort for i glæde at blive forenet med sin far og mor, og at han nu arbejder i Guds paradis, hvor han begynder at forny bekendtskabet med sine gode venner, der gik til de evige verdener før ham ...

69 år sammen

Foto: Ralph T. Clark og Malian Heslop, med tilladelse fra Deseret News

Jeg synes, at to udtalelser, som profeten Lehi kom med, illustrerer præsident McKays liv. Han var ligesom en stor flod, der uophørligt randt »ud i al retfærdigheds kilde!« og han var som en mægtig dal, der var »fast og urokkelig og bestandig i at holde Herrens befalinger!« (1 Nephi 2:9–10).

Præsident David O. McKay

Jeg takker Gud for denne store mands liv og tjenestegerning. Han var en udvalgt sjæl, en stor ånd, der kom her for at præsidere i Israel. Han gjorde sit arbejde godt og er ren og fuldkomment vendt tilbage til lysets riger og til en glædelig genforening. Hvis der nogensinde har været et menneske, som disse afsluttende ord fra skrif-

ten kunne bruges om, så var det præsident McKay:

»Kom, I som er min faders velsignede, og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt« (Matt 25:34), for han gjorde alt, der var ham betroet, godt« (»One Who Loved His Fellowmen«, *Improvement Era*, feb. 1970, s. 87-88).

Joseph Fielding Smith

KIRKENS TIENDE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I JOSEPH FIELDING SMITHS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 19. juli 1876 i Salt Lake City i Utah, som søn af Joseph F. og Julina Lambson Smith.
- 8 Han blev døbt af sin far (19. juli 1884).
- 19 Han modtog sin patriarkalske velsignelse, som sagde, at han ville præsidere blandt folket (jan. 1896).
- 21 Han giftede sig med Louie Emily Shurtliff (26. apr. 1908; hun døde den 30. mar. 1908).
- 22–24 Han var på mission i England (1899-1901).
- 24 Han begyndte at arbejde på Kirkens historikers kontor (1901).
- 29 Han blev Kirkens assisterende historiker (apr. 1906).
- 32 Han giftede sig med Ethel Georgina Reynolds (2. nov. 1908; hun døde den 26. aug. 1937)
- 33 Han blev ordineret til apostel af sin far, præsident Joseph F. Smith (7. apr. 1910).
- 44 Han blev kirkehistoriker (1921).
- 45 Hans første bog *Essentials in Church History* blev udgivet (1922).
- 57 Han blev præsident for Genealogical Society (1934).
- 61 Han giftede sig med Jessie Ella Evans (12. apr. 1938; hun døde den 3. aug. 1971)
- 63 Han ledte evakueringen af missionærerne fra Europa (1939).
- 68–72 Han blev præsident for templet i Salt Lake City (1945-1949).
- 74 Han blev opretholdt som præsident for De Tolvs Apostles Kvorum (9. apr. 1951).
- 79 Han indviede fire lande til forkyndelse af evangeliet (1955).
- 89 Han blev rådgiver til præsident David O. McKay (29. okt. 1965).
- 93 Han blev Kirkens præsident (23. jan. 1970).
- 95 Han præsiderede over den første områdekonference i Manchester i England (27.-29. aug. 1971); han indviede templet i Ogden i Utah (18. jan. 1972); han indviede templet i Provo i Utah (9. feb. 1972); han døde i Salt Lake City i Utah (2. juli 1972).

Joseph Fielding Smith som ung

Ligesom Hanna, der var mor til profeten Samuel fra Det Gamle Testamente, ønskede Julina Lambson Smith sig meget højt en søn. Hun havde født tre dejlige døtre, men længtes efter og bad om at få en søn. Hun lovede Herren, at hvis han ville velsigne hende i den henseende, så ville hun gøre alt, hvad der stod i hendes magt for at sørge for, at drengen

voksede op og tjente Gud og gjorde sin far Joseph F. Smith, der dengang var rådgiver i Det Første Præsidentskab, ære. Den 19. juli 1876 velsignede Herren familien Smiths hjem med en søn, der modtog sin fars navn. »Det var et barn, der var bestemt til at følge nøje i sin fars fodspor – missionær, historiker, apostel, skriftkyndig, teolog, rådgiver i Det Første Præsidentskab og til sidst Herrens profet. Farens røst skulle blive sønnens røst; sammenlagt ville de år, de havde været apostle spænde over en ubrudt kæde af mere end 100 år« (Joseph F. McConkie, *True and Faithful: The Life Story of Joseph Fielding Smith*, 1971, s. 9, 11).

I sin ungdom drak Joseph Fielding Smith forfølgelsesens bitre kop, da føderale sheriffer trængte ind i polygame hjem i Utah for at lede efter hans far og andre kirkeledere. Han husker, at de snuste omkring i deres hjem og forhørte og terroriserede kvinderne og børnene, bragte forstyrrelse i deres liv og medbragte en mørk sky af sorg og frygt. Under sådanne dystre forhold blev Joseph Fieldings far tvunget til næsten uafbrudt eksil mellem sønnens 8. og 15. år. Så, når folk senere sagde, at præsident Joseph Fielding Smith havde haft en privilegeret barndom, og at han derfor burde være en stor mand, så kunne han ikke lide at indrømme, at de ikke kendte alle omstændighederne. På grund af problemer med USA's regering var hans far meget væk fra hjemmet i Joseph Fieldings ungdom, som var den tid, hvor hans karakter blev dannet.

Joseph F. Smiths familie. Han var far til Joseph Fielding Smith

Et resultat af disse ensomme, hårde år var, at den unge Joseph Fielding udviklede en forståelse og et mod, der hjalp ham med at blive en af den sidste dages kirkes dygtigste forsvarere. Prøvet, udfordret og fundet sand og trofast syntes at beskrive livet for denne mand, den levende Guds store tjener.

I SIN UNGDOM LÆRTE HAN AT GØRE DET, HERREN ØNSKEDE, HAN SKULLE GØRE.

Foto med tilladelse fra Joseph Fielding McConkie

Joseph F. Smith og hans familie. Joseph Fielding er i midten på bageste række

Joseph Fielding Smith var en dreng der troede, at det var hans pligt at gå gennem livet hånd i hånd med Herren. Hans ønske om at lære Herrens vilje, så han kunne efterleve den, fik ham til at læse Mormons Bog to gange, inden han var ti år gammel. Når baseballholdet savnede ham, så kunne de som regel finde ham på høloftet, hvor han læste i Mormons Bog. Han læste også *Childrens Catachism* (en af Kirkens tidligere udgivelser, der forklarede evangeliets lærdomme) og andre primarybøger og lærte dem udenad. Da hans appetit for at lære nye ting blev stimuleret gennem hele hans liv, blev han naturligt og uvilkårligt en af Kirkens mest velstuderede mænd i evangeliet.

Han forklarede senere: »Fra mine tidligste erindringer, dengang hvor jeg lærte at læse, så har jeg modtaget mere glæde og større tilfredsstillelse fra at læse i skriften og lære om Herren Jesus Kristus og om profeten Joseph Smith og det værk, der er blevet udført til menneskets frelse, end jeg har fra noget andet i hele verden« (i Conference Report, apr. 1930, s. 91).

HAN VAR LIGE VED AT DØ

»Joseph brugte mange timer, da han var ung, på at vogte køer nær ved Jordanfloden [i Utah] og arbejde sammen med sine brødre på familiens gård i Taylorsville. På et tidspunkt da han og hans yngre bror George læsede hø på en vogn for at transportere det fra marken

hen til laden, var Joseph lige ved at dø. De var stoppet på en vej langs kanalen for at stable nogle baller og give spandet noget at drikke. Fordi de havde en urolig hest, bad Joseph George om at stå foran ved spandet og holde deres bidsel, indtil han kunne klatre op og tage tøjlerne. I stedet gik George bagved og begyndte at klatre op på hølæsset. Da han gjorde det, begyndte hestene med et pludseligt ryk at gå, og Joseph faldt ned mellem hestene og hammelen.

Joseph Fielding Smiths forældre Joseph F. og Julina Lambson Smith på deres guldbryllupsdag i 1916

Tanken: »Nå, så er det slut!« løb igennem hans hoved. Men noget fik hestene til at vende om, og de løb ud i kanalen, mens Joseph undgik deres hove og vognens hjul. Da han kom op at stå, fortalte han George ligeud, hvad han følte, og skyndte sig derpå hjem – rystet, men taknemmelig over at være i et stykke. Hans far kom ud for at møde ham og spurgte, hvad der var sket, fordi han havde modtaget en stærk tilskyndelse om, at hans søn var i fare« (McConkie, *True and Faithful*, s. 18).

HAN HJALP SIN MOR

»Da Josephs mor vendte tilbage fra Hawaii-øerne, var han ti år gammel, og det var i denne følsomme alder, at han begyndte at hjælpe hende i hendes professionelle pligter som autoriseret jordemor eller fødselshjælper. Josephs job var at være stalddreng og kusk. På alle tider af dagen eller natten, når der var bud efter hans mor, skulle han spænde den trofaste hoppe »Old Meg« for vognen og køre sin mor ud til den fødende kvinde. Her skulle han enten vente, til hun havde taget imod barnet, eller også blev han sendt hjem, hvis hans mor mente, at ventetiden blev for lang, med besked om, hvornår han skulle komme tilbage og hente hende ...

Om dagen og om sommeren var Josephs opgave ikke så ubehagelig for en tiårig dreng. Men om natten og om vinteren var det meget ubehageligt ... Nogle gange kørte de i regnvej, slud, sne eller i en bidende, kold vind i en meget åben enspændervogn. Og når de nåede hen til huset med den fødende kvinde, skulle han vente, hvad der ofte forekom ham at være en evighed.

»Nogle gange frøs jeg næsten ihjel. Jeg undrede mig over, at så mange børn blev født midt om natten, især på kolde vinternætter. Jeg ønskede brændende, at mødrene

kunne have fundet et bedre tidspunkt« (Joseph Fielding Smith jun. og John J. Stewart, *The Life of Joseph Fielding Smith*, 1972, s. 52-53).

»JEG BLEV FØDT MED ET VIDNESBYRD«

Maleri af Paul Mann

En gave fra hans far

Joseph Fielding Smith sagde: »Jeg blev født med et vidnesbyrd om evangeliet ... Jeg kan ikke huske et tidspunkt, hvor jeg ikke havde fuld tillid til profeten Josephs Smiths mission og til mine forældres lærdomme og deres vejledning« (citeret i Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 56).

»Af natur var Joseph mere stille og flittig end sine brødre. Han havde for vane at skynde sig med sine pligter, så han kunne sætte sig i sin fars bibliotek og læse« (McConkie, *True and Faithful*, s. 18).

Han skrev i et brev til en af sine sønner, der var på mission: »Jeg kan huske, at en ting, jeg gjorde lige fra det tidspunkt, hvor jeg lærte at læse og skrive, var at studere evangeliet. Jeg læste børnekattekismen og primarybøgerne om evangeliet og lærte dem udenad. Senere læste jeg *History of the Church*, som den stod i *Millennial Star*. Jeg læste også Bibelen, *Mormons Bog*, *Den Kostelige Perle og Lære og Pagter* og andet litteratur, som jeg fik fat på ... Jeg lærte på et tidligt tidspunkt, at Gud lever; han gav mig et vidnesbyrd, da jeg var barn, og jeg har altid prøvet at være lydige, hvilket til en vis grad er lykkedes« (*Answers to Gospel Questions*, saml. Joseph Fielding Smith jun., 5 bind, 1957-1966, 4:vi).

HAN STOD TIDLIGT OP

Joseph Fielding Smith var inspireret af en disciplineret far og stod tidligt op, en vane, der varede hele hans liv, og som var hans opskrift på at få tingene gjort. Selv i en alder af 95 år var »han stadig sit eget bedste eksempel på, at man ikke behøvede at lade sig pensionere ... Han stod op hver morgen godt før klokken 6 og udførte en lang dags arbejde. Det var en livslang vane, som han også indgød sine børn. »Folk dør i sengen,« sagde han til dem. »Og det gør ambitioner også.«

»På en eller anden måde føltes det umoralsk at ligge i sengen til efter 6,« erindrer en søn. »Selvfølgelig prøvede jeg det kun en enkelt gang. Men min far fik mig op« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 3).

HAN ARBEJDEDE HÅRDT

ZCMI's butiksfacade Da Joseph Fielding Smith var 18 år gammel arbejdede han som hjælper i købmandsforretningen i kælderens af ZCMI i Salt Lake City

»Det var en sen sommeraften i Salt Lake City i 1894. Den 18-årige Joseph Fielding Smith var lige blevet færdig med endnu en dags hårdt arbejde som medhjælper i købmandsforretningen i kælderens på Zion's Cooperative Mercantile Institution på Main og South Temple Street. Han trak skuldrene tilbage, tog en dyb indånding og prøvede at rette sig op. Det var ikke nemt. Timerne var lange, arbejdet var udmattende, og lønnen var meget ussel. »Jeg arbejdede som en hest hele dagen med at bære sække med mel, sukker, skinke og bacon på min ryg, og når det blev aften, var jeg helt udmattet. Jeg vejede 68 kilo, men syntes ikke, at det var noget særligt at løfte 90-kilo sække på skulderen. Jeg var meget tåbelig, fordi mine skuldre har været i uorden siden dengang. Den højre har fået en lidt hårdere »behandling« end den venstre.«

Men det var ikke nemt at finde arbejde, og hans familie havde brug for al den økonomiske støtte, som de kunne få fra ham og fra de af hans brødre, der var gamle nok til at arbejde. Så Joseph følte sig heldig over at have et arbejde trods de anstrengende arbejdsforhold og den lave løn. Den daglige fysiske træning var måske god for ham i det lange løb, hvis den ikke tog livet af ham først.

Og nu, som han havde for vane, stoppede han ved disken med slik og købte en pose bolsjer, som han tog med hjem til sin mor og sine yngre søskende. Han fandt glæde ved at se de smås begejstring over de hyp-pige lækkerier« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 65-66).

HAN BLEV GIFT FØR HAN TOG PÅ MISSION

Joseph Fieldings første hustru Louie E. Shurtliff (1876-1908). De blev gift den 26. april 1898

Da Joseph Fielding Smith var 18 år gammel inviterede hans familie Louie Shurtliff, som var lige gammel, til at bo hos dem, mens hun gik på University of Utah. Louies far og præsident Joseph F. Smith havde været venner siden deres drengeår i Nauvoo. Joseph og Louie blev snart gode venner, og de delte en kærlighed til at lære og en hengivenhed for evangeliet. Det tog ikke lang tid, før de blev forelskede. De kom

sammen i tre et halvt år, hvor Louie gik på college, og Joseph Fielding arbejdede for ZCMI. Han sagde senere: »Da hun var færdig og fik sin eksamen fra skolen ... lod jeg hende ikke tage hjem og blive der, men jeg overtalte hende til at ændre sin bopæl, og den 26. april 1898 tog vi til templet i Salt Lake City og blev gift for tid og al evighed af min far præsident Joseph F. Smith« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 75).

Missionærer i England den 28. maj 1901. Joseph Fielding Smith er nummer to fra venstre

Et år efter, at de var blevet gift, forlod Joseph Fielding Smith sin brud, for at tage på en toårig mission til Storbritannien. Han blev ledsaget af sin bror Joseph Richards, der var blevet kaldet til at tjene i den samme mission. Det var ikke let for Joseph at tage af sted på mission. Han skrev i sin dagbog: »Lørdag den 13. maj 1899: Jeg tog ind til byen og købte nogle ting, som jeg skulle have med til England. Om eftermiddagen pak-kede jeg min kuffert, og gjorde mig parat til at tage af sted. Klokkeren seks om aftenen sagde jeg farvel til familien og tog hen til togstationen, med følelser som jeg aldrig haft før, fordi jeg aldrig havde været væk fra mit

hjem mere end en måned af mit liv. Og tanken om at tage af sted i to år eller mere fyldte mig med meget mærkelige følelser« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 83).

På den tid var det meget svært at omvende folk i Storbritannien. Der var stor modstand og kun få modtagelige hjerter. Han arbejdede dog hårdt i sin tjeneste, og uddelte hver måned over 10.000 pjecer og besøgte omkring 4.000 hjem. Men han så ikke frugterne af sit arbejde i form af dåb. »I løbet af ældste Smiths toårige mission omvendte og døbte han ikke en eneste person. Han bekræftede en person som medlem, men det var det fulde udbytte af hans arbejde« (Francis M. Gibbons, *Joseph Fielding Smith: Gospel Scholar, Prophet of God*, 1992, s. 75).

HANS FAR FORVENTEDE FORTRÆFFELIGHED

»Breve til ældste Joseph Fielding Smith ... antyder den omsorg som præsident Joseph F. Smith underviste sin trofaste og lydige søn med. Den 2. februar 1900 skrev han:

»Den bedste skole jeg nogensinde har gået i har været erfarings skole.

Der er nogle ting, som synes svære for mig at lære. En af tingene er engelsk retstavning, og jeg kan se, at du minder lidt om mig i den retning. Hvis jeg nu fortæller dig nogle få ord, som du næsten altid staver forkert, så formoder jeg, at du vil være mere opmærksom på at stave dem rigtigt i fremtiden.«

Faderen havde derpå nedskrevet nogle ord såsom *untill (until)*, *proscribe (prescribe)*, *greece (grease)*, *sbure (sure)*, *shugar (sugar)* og så videre ...

Den 8. marts 1900 skrev han følgende råd:

»Jeg behøver næsten ikke fortælle dig, at du skal bede korte og oprigtige bønner, holde korte og oprigtige prædikener og skrive korte breve, der er præcise og relevante, så ofte du kan. Problemet med de fleste mennesker er, at de er for overstrømmende både i tale og skrift. Vi har brug for koncentration af sind og tanke, og for at koge tingene ned. Jeg glæder mig over de fremskridt, som du gør« ...

Nogle råd i Joseph F.'s brev den 20. februar 1901 indeholder råd, som kan bruges af os alle:

Joseph Fielding Smith og hans far præsident Joseph F. Smith, den 2. maj 1914

Foto med tilladelse fra Josephine Smith Reinhardt

En missionær i England; ældste Joseph Fielding Smith, den 21. februar 1900

»Hav altid tid til at spise dine måltider og skrive i din dagbog. Jeg har haft erfaringer på disse områder. En dagbog er næsten værdiløs, medmindre man skriver i den dagligt. Vi kan ikke skrive korrekt efter hukommelsen. Skriv dagbog hver dag.« (Leonard J. Arrington, »Joseph Fielding Smith: The training of a Prophet«, Kirkens arkiver, Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, 1972, s. 7-8; kursiv tilføjet).

HAN LÆRTE MEGET AF SIN FAR

»Joseph F. Smith var en stor lærer, der brugte mange timer på at svare på sin søns spørgsmål, og sørge for, at han blev ordentlig oplært i sandhedens principper.

»Blandt mine kæreste minder,« sagde Joseph Fielding senere, »er de timer, som jeg har tilbragt sammen med ham, hvor vi talte om evangeliets principper, og jeg modtog belæringer, som kun han kunne give dem. På denne måde blev grundlaget for min egen viden lagt i sandhed, så jeg også kan sige, at jeg ved, at min Forløser lever, og at Joseph Smith var og altid vil være, den levende Guds profet.«

Og var der et mere passende sted at opdrage en profet end i hjemmet hos en profet? Hans mor Julina Lambson Smith, var blevet opdraget i George A. Smiths hjem, der var fætter til og nær ven med profeten Joseph Smith« (McConkie, *True and Faithful*, s. 12).

HAN FORSVAREDE TROEN

Joseph Fielding Smith begyndte at arbejde på Kirkens historikers kontor, den 1. oktober 1901

Efter Joseph Fielding Smiths mission blev han ansat til at arbejde på Kirkens historikers kontor. Dette job førte i 1906 til en udnævnelse som Kirkens assisterende historiker. Med disse kvalifikationer hjalp han præsident Anthon H. Lund, der var rådgiver i Det Første Præsidentskab og Kirkens historiker med forskellige opgaver i hans embede. En af hans opgaver var at indsamle information som forsvar for Reed Smoot, der var senator for Utah og apostel, og hvis ret til at sidde i senatet blev udfordret i Washington D.C.

Maleri af Paul Mann

Joseph Fielding Smith var en produktiv skribent

Da ældste Smoot blev frifundet blev hans slagne modstander meget bitter; og gennem en lokal avis fik han luft for sin vrede i form af skældsord og bagvaskelse, der blev udøst over Kirken og især over Kirkens præsident Joseph F. Smith.

Joseph Fielding fremførte sandheden så godt, at der praktisk talt aldrig blev stridt alvorligt om emnet igen.

HAN VAR SKRIFTKYNDIG

I forordet til en samling af Joseph Fielding Smiths prædikener og skrivelser skrev hans svigersøn Bruce R. McConkie: »Joseph Fielding Smith blev denne generations førende videnskabsmand og mest fremragende læremester inden for evangeliet. Kun få mænd under denne forvaltning er på højde med ham i kundskab om evangeliet, eller overgår ham i åndelig indsigt. Hans tro og kundskab er lig hans fars, præsident Joseph F. Smith, og hans bedstefars, patriarken Hyrum Smith« (Joseph Fielding Smith, *Lærdomme og frelse*, saml. Bruce R. McConkie, 3 bind, 1:5).

HAN FANDT EN NY Hustru OG EN MOR TIL SINE BØRN

Joseph Fielding Smith omkring 1905

Joseph Fielding Smiths elskede hustru Louie blev alvorligt syg under hendes tredje graviditet. Hun led i to måneder, før hun døde den 30. marts 1908.

»Hun og Joseph havde kun været gift i ti år, hvorunder de havde været adskilt i to, mens Joseph havde været på mission. Louie var mor til

to døtre; Josephine, der dengang var fem år gammel og Julina på to. Hun var en kvinde med en »enestående sødme og en stærk karakter,« og byrden efter hendes død var stor.

Den efterladte far lukkede det hus, som han havde bygget til sin brud og flyttede sin lille familie over i Beehive House, hvor hans mor og hans søstre Julina og Emily kunne give hans to små piger moderlig kærlighed og omsorg. Deres mors bortgang var især svær for den toårige Julina, hvis hyppige hulken over hendes mor smeltede hendes fars hjerte« (McConkie, *True and Faithful*, 32).

Månederne efter

Louies død var svære og ensomme. De små piger fortsatte med at græde og kalde på deres mor. Deres far brugte hver aften flere timer på at trøste dem. Bedstemødre og tanter gjorde alt, hvad de kunne for at hjælpe Joseph Fielding med at tage sig af børnene, men de havde brug for en mor. Efter at både Joseph Fieldings far og svigerfar havde tilskyndet og rådet ham, begyndte han bønsonst at lede efter en hustru, der også kunne være en kærlig mor for hans døtre. Han fandt hende i Ethel Georgina Reynolds, der var datter af Amelia Jane Reynolds og George Reynolds, som i lang tid havde været medlem af De Halvfjeds' Første Råd. De blev gift den 2. november 1908 i templet i Salt Lake City af præsident Joseph F. Smith.

Joseph Fielding Smith giftede sig med Ethel Georgina Reynolds, den 2. november 1908

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

Som nykaldet apostel som 33-årig, den 26. april 1910

»I en time eller mere havde Kirkens præsidentskab og De Tolv Apostles Råd ved et møde i templet i Salt Lake City i april 1910 diskuteret forskellige mænd som mulige emner til at udfylde den ledige plads i rådet. Pladsen var opstået ved præsident John R. Winders død den 27. marts, samt ved det efterfølgende avancement af

apostlen John Henry Smith til præsidentskabet. Men ved hvert navn, der blev nævnt, var der indsigelser. Det synes umuligt at nå til en enstemmighed angående sagen. Til sidst trak præsident Joseph F. Smith sig alene tilbage til et værelse og knælede i bøn for at få vejledning. Da han vendte tilbage, spurgte han lidt tøvende de 13 andre brødre, om de ville være villige til at overveje hans søn Joseph Fielding Smith jun. til embedet. Han var forbeholden med at foreslå det, sagde han, fordi hans søn Hyrum allerede var medlem af rådet, og hans søn David var rådgiver i Det Præsiderende Biskopråd. Han var bange for, at Kirkens medlemmer ville blive utilfredse med, at endnu en af hans sønner blev udnævnt til generalautoritet. Ikke desto mindre følte han sig inspireret til at bede dem overveje Josephs navn. De andre mænd virkede straks modtagelige over for forslaget og støttede præsident Smith i det« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 174).

ANDRE VIDSTE, AT HAN VILLE BLIVE KALDET SOM APOSTEL

Ældste Joseph Fielding Smith, den 19. juli 1914 som 38-årig.

»Fra apostlen og senatoren Reed Smoot i Washington D.C. kom dette telegram: »Gud velsigne dig i din gerning som apostel. Vær sand og loyal over for din leder.« Og Joseph [Fielding Smith] bemærker: »Det vil jeg altid forsøge at være. Jeg har også modtaget en mængde breve, telegrammer etc. fra venner, der glæder sig over min store velsignelse, og jeg tror den følelse er mest udbredt, selv om der er dem, der ikke er glade. Ældste Ben E. Rich, der er præsident for De Østlige Staters Mission ... der altid har været en af mine venner, og som for et år siden forudsagde, at jeg ville blive kaldet til dette store ansvar, var en af de første til at give mig sin støtte, sin velsignelse, tro og stadige bønner. Må Herren velsigne ham ...

Præsident Francis M. Lyman instruerede mig i min kaldelses pligter og fortalte mig, at jeg var blevet kaldet ved åbenbaring fra Herren. Han sagde, at han i et par år havde lagt mærke til mig, og mens vi havde været på en tur til Vermont [til indvielsen af et mindesmærke for Joseph Smith i december 1905] havde han både på ud- og hjemrejsen, og mens vi havde været der, lagt mærke til mig og på det tidspunkt følt i sit hjerte, at jeg en dag ville blive apostel. Flere andre havde forudset det samme,

men jeg havde taget let på alle disse forudsigelser og ikke tænkt på, om de ville gå i opfyldelse.«

Tre år senere i en anden patriarkalsk velsignelse, denne gang fra patriark Joseph D. Smith fra Scipio i Millard County, blev Joseph Fielding fortalt: »... du blev før du kom i kødet, kaldet og ordineret som en af Herren Jesu Kristi apostle for at repræsentere hans værk på jorden« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 178-179, 181).

Ved indvielsen af et mindesmærke for Joseph Smith, den 23. december 1905. Joseph Fielding Smith er længst til højre på bageste række. På billedet er også præsident Joseph F. Smith (anden række, nummer tre fra højre) og ældste George Albert Smith (i midten på forreste række).

»Heber J. Grant, som på det tidspunkt var Kirkens præsident, og som var til stede ved rådsmødet i templet den dag i 1910, da Joseph blev valgt, forsikrede flere år senere en gruppe om rigtigheden af beslutningen: Det var ved en sammenkomst for alle familien Smiths medlemmer. Præsident Grant pegede på Joseph Fielding og sagde: »Den mand blev kaldet ved direkte åbenbaring fra Gud. Jeg vidner om det faktum« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 177).

Han tog, som en hengiven Herrens tjener, sin ordination til apostel alvorligt. »Han var ordineret til den særlige kaldelse at prædike omvendelse for folket, og han accepterede ansvaret og forblev sand mod dette hverv resten af sit liv. På grund af sit kompromisløse forsvar af Herrens love og principper, blev han af mange anset for at være streng. [Han] gik aldrig på kompromis med synd, men var hurtig til at tilgive og række en venkabelig hånd ud til en angrende synder. I virkeligheden havde intet menneske større omsorg for og kærlighed til hvert eneste medlem af Kirken« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. vi).

HANS HUSTRU BESKREV HAM

I 1932 gav Ethel Georgina Reynolds Smith følgende beskrivelse af sin mand Joseph Fielding Smith:

Familiesammenkomst

»I beder mig om at fortælle om den mand, som jeg kender. Jeg har ofte tænkt, at når han er borte, så vil folk sige: »Han var en meget god mand, oprigtig, rettroende, osv.« De vil tale om ham, som offentligheden kender ham; men den mand, som de tænker på, er meget anderledes fra den mand, som jeg kender. Den mand jeg kender er en venlig, kærlig ægtemand og far, hvis største mål i livet er at gøre sin familie lykkelig, og i sine anstrengelser for at gøre dette, glemmer han helt sig selv. Han er en mand, der luller et pirreligt barn i søvn, der fortæller godnathistorier til de små, og han er aldrig for træt eller for travl til at sidde oppe sent om aftenen eller stå tidligt op om morgenen for at hjælpe de ældre børn med at løse svære skoleopgaver. Når der er sygdom, så passer den mand, jeg kender, nænsomt på den ramte og opvarter ham eller hende. Det er deres far, de kalder på; de føler hans nærvær som et universalmiddel mod alle sygdomme. Det er hans hånd, der forbinder sårene, hans arme, der indgyder mod til de lidende, hans røst, der blidt protesterer, når de gør noget forkert, indtil det bliver deres glæde at gøre det, der gør ham glad.

Joseph Fielding Smith sammen med sine sønner

Den mand, jeg kender, er meget blid, og hvis han føler, at han har været uretfærdig mod nogen, så er afstanden aldrig for stor til at gå hen og med kærlige ord eller gode gerninger udviske skaden. Han byder med glæde unge mennesker ind i sit hjem og er aldrig lykkeligere, end når han diskuterer dagens emne med

dem – sport eller hvad der nu interesserer dem mest. Han holder af en god historie og er hurtig til at se det morsomme i en situation, til at grine og til at blive grint af. Han er altid villig til at deltage i sunde aktiviteter.

Den mand, jeg kender, er uselvsk, tålmodig, hensynsfuld, betænksom, medfølelse og gør alt, der står i hans magt for at gøre livet til den højeste lykke for sine kære. Det er den mand, jeg kender« (citeret i Bryant S. Hinckley, »Joseph Fielding Smith«, *Improvement Era*, juni 1932, s. 459).

Ethel var Joseph Fieldings ledsager i over 28 år. Så, den 26. august 1937 døde hun. Døden skilte ham fra endnu en hustru. Hun havde født ni børn og været mor for elleve. Hun havde også tjent i femten år som medlem af Hjælpeforeningens hovedbestyrelse.

JESSIE EVANS VAR MEDVIRKENDE TIL, AT HAN IGEN FIK MOD PÅ LIVET.

Joseph Fielding Smith giftede sig med Jessie Evans, den 12. april 1938.

»Før Ethel døde, bad hun om, at Jessie Evans [en kendt kontraaltsolist, som sang sammen med Tabernakelkoret] kunne synge ved hendes begravelse. »Hvis jeg dør før dig,« sagde hun en dag til sin mand, »så skal du få Jessie Evans til at synge til min begravelse.« Ved hendes død sendte Joseph Fielding sin svoger William C. Patrick hen til frøken Evans med en

anmodning ... Hun indvilligede venligt og sang ved begravelsen. Bagefter sendte Joseph Fielding hende et takkebrev« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 252).

Jessie Evans svarede på brevet, og der udvikledes et venskab mellem dem. Snart blev deres venskab til mere end det, og den 12. april 1938 i en alder af 61 giftede ældste Joseph Fielding Smith sig med Jessie Ella Evans i templet i Salt Lake City.

»Da Tabernakelkoret planlagde en tur til Californien i 1941 med Richard L. Evans som kommentator, skrev Joseph Fielding et morsomt brev til Evans, hvor han betroede ham det hverv at tage sig af og beskytte Jessie på ture. Brevet begyndte: »De er hermed bemyndiget, udnævnt, udvalgt, udpeget, betroet, befalet, beskikket, ordineret og på anden måde underrettet, informeret, tilrådet og instrueret om at: ...« Efter flere afsnit med vrøvl, står der: »At sørge for, at den nævnte fru Jessie Evans Smith rejser sikkert, bekvemt, behageligt, uden overlast, og at hun skal afleveres igen til sit lykkelige

hjem og sin kærlige mand og familie i den smukke og fredelige stat Utah, og til hendes ængstelige og talrige slægtninge ...»

Præsident og søster Smith i 1971 ved fejringen af pionerernes ankomst til dalen i 1847

Richard L. svarede blandt andet: »Deres myndige dokument af den 15. august har kostet mig en del panderynken og pinefuld koncentration. Jeg tror, at det uden tvivl vil gå over i historien sammen med Bill of Rights og Magna Charta. Det bemærkelsesværdige ved det er, at da mit juridiske personale og jeg studerede det, opdagede jeg, at det ikke overdrager mig noget privilegium, som jeg ikke allerede følte mig fri til at tage, og det pålægger mig ikke noget ansvar, som det ikke allerede var min glæde og min hensigt at påtage mig. Imidlertid er det en god ide, hvilket mange mænd kan bevidne, at have en ægtemands samtykke inden man rejser 3.200 kilometer med hans hustru ...

Både Joseph Fielding og Jessie holdt af en farvestrålende, støbt jernplade, der hang på køkkenvæggen i deres lejlighed, hvor der stod: »De meninger, som manden i dette hus giver udtryk for, er ikke nødvendigvis ledelsens mening.« En dag, da hun hjalp ham på hans kontor, mens hans sekretær var på ferie, prikkede han hende på skulderen, mens hun sad ved skrivemaskinen, og sagde: »Husk på kære mama, at *berovre er det ikke dig*, der er husets herre!« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 260-261).

HAN HAVDE EN SUND HUMOR

Kirkens medlemmer overalt var godt bekendt med denne respekterede teolog, og de bød hans klare og umiskendelige kommentarer om skrifterne velkommen. Men der var næsten almindelig uvidenhed om Joseph Fielding Smiths store humoristiske sans. Hans medfødte humor var ægte og harmløs. Den udsprang naturligt fra oplevelser i det virkelige liv. En oplevelse, som Joseph

Fielding godt kunne lide at fortælle om sine yngre dage, var om en hoppe, der hed Junie. Han sagde:

»Junie var et af de mest intelligente dyr, jeg har mødt. Hun virkede næsten menneskelig i sin dygtighed. Jeg kunne ikke lukke hende inde i stalden, fordi hun uophørligt løsne remmen på døren til hendes bås. Jeg plejede at sætte remmen, der var forbundet med båsens halvdør, op over stolpen, men hun løftede den simpelthen over med sin næse og sine tænder. Derpå gik hun ud på gårdspladsen.

På gårdspladsen var der en vandhane, der blev brugt til at fylde vore dyrs vandtrug. Junie åbnede for den med sine tænder og lod derpå vandet løbe. Min far var efter mig, fordi jeg ikke kunne holde den hest inde i stalden. Hun løb aldrig væk; hun åbnede bare for vandet og gik omkring på gårdspladsen eller på plænen eller gennem haven. Nogle gange kunne jeg høre vandet løbe midt om natten, og så måtte jeg stå op og lukke for det og låse Junie inde igen.

Min far antydede, at hesten var smartere, end jeg var. En dag besluttede han sig for, at han ville lukke hende inde, så hun ikke selv kunne komme ud. Han tog remmen, der plejede at være rundt om stolpen, og surrede den rundt om stolpen og under en tværstang, og så sagde han: »Unge dame, lad os så se, om du kan komme ud nu!« Min far og jeg forlod stalden og begyndte at gå tilbage til huset; og før vi nåede derhen, var Junie til min store fryd ved siden af os. Jeg kunne ikke lade være med at foreslå far, at jeg ikke var den eneste, hvis hoved ikke tålte sammenligning med hoppens« (citeret i Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 53-54).

Joseph Fielding Smith spiller baseball

HAN NØD EN AKTIV LIVSSTIL

Joseph Fielding Smiths familie blev bekymret efterhånden, som han blev ældre, da de så, at deres elskede bror og far ikke satte tempoet ned. En levnedsskildrer skrev: »Selv i en fremskreden alder var Joseph Fielding Smith en af de mest hårdtarbejdende mennesker, jeg kendte. »Hvordan bærer du dig ad med at udrette så meget?« spurgte jeg ham engang. »Det er på grund af posen,« sagde han. »På grund af posen?« spurgte jeg. Han pegede på en pose med sin frokost. »Jeg er en posemand.« I årevis tog han en pose med sin frokost med til sit kontor, så han kunne fortsætte med at arbejde i frokostpausen. »Det giver mig 300 ekstra timer om

året. « En dag kom en af hans søstre forbi hans kontor og skældte ham ud, fordi han ikke tog en lur efter frokost. Hun nævnte et halvt dusin af hans bekendte, der længe havde gjort det. »Ja,« svarede han, »og hvor er de i dag? De er alle sammen døde!« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 3-4).

HAN VAR AKTIV I SPORT INDTIL HAN VAR OVER 65 ÅR.

Foto med tilladelse fra Douglas Ellen Smith

Præsident Smith nød at spille væg-håndbold med sin bror David

Selvom Joseph Fielding Smith var en fortræffelig svømmer, var god til tennis og basketball og nød at se sine sønner spille amerikansk fodbold, så var hans yndlingspil væg-håndbold. Hans søn Reynolds fortalte, at han og hans bror Lewis spillede væg-håndbold med deres far, der holdt den ene hånd på ryggen, mens han »bankede« dem begge to.

Herbert B. Maw, der tidligere var Utahs guvernør, og som var 20 år yngre end Joseph Fielding, fortalte om engang, han spillede væg-håndbold med ham: »Jeg troede, at jeg skulle tage det stille og roligt med denne gamle herre og ikke slå ham alt for stort. Forestil jer min ærgrelse, da han fuldstændigt bankede mig! Jeg troede, at jeg var god til at spille væg-håndbold, men jeg var overhovedet ikke nogen konkurrent for ham« (citeret i Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 115).

HAN KUNNE LIDE AT FLYVE

En levnedsskildrer skrev om hans oplevelse, da han skulle undersøge Joseph Fielding Smiths hobby med at flyve i jettfly »i en alder, hvor mange mennesker sikkert er gemt væk på et plejehjem, og har andre til at tage sig af dem«:

»Jeg kan huske min overraskelse en dag, hvor jeg blev kaldt ind på hans

Han elskede at flyve. Præsident Smith sidder i et af hjemmeværnets fly i 1954

kontor i Salt Lake City. Hans sekretær Rubie Egbert sagde: »Gå hen til vinduet, så kan det være, at du kan se ham.« Nysgerrigt gik jeg hen til vinduet. Men det eneste jeg kunne se var et jettfly, der fløj gennem den blå himmel højt over Great Salt Lake. Dets spor af hvid damp viste tydeligt, at flyet havde foretaget nogle stejle opstigninger, loops, neddykninger og at det havde rullet rundt ...

»Du mener, at han er oppe i flyet?« spurgte jeg vantrø.

»Ja, det er han. Han er meget glad for at flyve. Han siger, at det er afslappende. En ven i hjemmeværnet ringer til ham og siger: »Hvad med at slappe lidt af? Og så tager de af sted. Når de først kommer op i luften, så overtager han ofte kontrollen. Han fløj ned til Grand Canyon og tilbage i sidste uge med 650 kilometer i timen!«

Jeg kunne ikke modstå at køre hen til lufthavnen for at være der, når han landede. Da den topersoners T-Bird drøned ned ad landingsbanen og stoppede, kravlede denne venlige, gamle herre på omkring 80 år storsmilende ud af det forreste cockpit iført jakkesæt og hjelm. »Det var vidunderligt!« udbrød han. Det er omtrent så tæt på himlen, som jeg kan komme lige nu.«

Som 92-årig blev han forfremmet i hjemmeværnet til ærestitlen brigadefører. »Men de lader mig stadig ikke flyve alene.« Senere begrænsede han sin flyvning til almindelige rutefly ... »De store fly er ikke så spændende som en T-Bird, men i min alder er det meget rart at være i stand til at bevæge sig hurtigere end lyden,« sagde han som 95-årig« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 1-2).

BØRN ELSKEDE HAM

Joseph Fielding Smith var følsom og forstående og foragtede al sorg og lidelse, og gjorde alt, hvad der stod i hans magt for at lindre det ved at klæde de nøgne, give de sultne at spise og besøge dem, der er i nød. Han var en søjle af styrke og opmuntring for sin familie og Kirken, og han var elsket overalt. Han elskede små børn, og de elskede ham.

»Efter generalkonferencen i april 1970, da

præsident Smith var blevet opretholdt, samledes en stor skare i Tabernaklets døre for at få et glimt af ham.

En lille pige snoede sig ud af mængden og fandt vej hen til præsidenten. Snart var hun i hans arme og

Profeten elskede børn. Præsident Smith ved juletid sammen med sit oldebarn Shauna McConkie

Foto med tilladelse fra Joseph Fielding McConkie

fik et stort knus. En avisfotograf tog hurtigt et billede, og den lille pige forsvandt tilbage i mængden.

Billedet blev vist uden navns nævnelse i Church News. Billedet blev kort efter identificeret af barnets bedstemor fru Milo Hobbs fra Preston i Idaho, som skrev til præsident Smith.

På sin fødselsdag modtog [fireårige] Venus Hobbs fra Torrence i Californien overraskende en telefonopringning fra præsident og søster Smith, der i den uge var på besøg i Californien. De sang ›Happy Birthday‹ for hende over telefonen. Venus var henrykt over sangen, og hendes forældre var rørt til tårer over, at Kirkens præsident ringede.

Forældrene forklarede, at Venus sammen med to tanter havde været til konference, men hun var sluppet væk fra dem. De frygtede, at hun var blevet væk i mængden. Da hun vendte tilbage spurgte de: ›Hvordan blev du væk?‹

›Jeg blev ikke væk,‹ sagde hun.

›Hvem fandt dig?‹ spurgte de.

›Jeg var i profetens arme,‹ svarede hun« (›Joy of Life, Activity and People‹, Church News, 8. juli 1972, s. 7).

Børn overalt genkendte den store varme og kærlighed, der udstrålede fra præsident Joseph Fielding Smith. De følte sig fri til åbent og ærligt at udtrykke deres kærlighed til ham. Overalt, hvor han kom hen, havde han tid til børnene. De nød hans hjertevarme knus og varmede sig i trykningen ved hans kærlighed.

EN NY PRÆSIDENT BLEV OPRETHOLDT

Det Første Præsidentskab: Harold B. Lee, Joseph Fielding Smith og N. Eldon Tanner omkring 1970

præsident Smith ville kunne udholde presset ved at administrere den voksende verdenskirkes anliggender. Imidlertid efterlod den energiske aktivitet under præsident Smiths administration ingen rest af tvivl i de helliges sind med hensyn til dette spørgsmål. To »ungdommelige« rådgivere blev bedt om at slutte op om denne profet – Harold B. Lee, der var 72, og N. Eldon Tanner, der var 73.

Under aprilkonferencen i 1970 opretholdt over 2,5 millioner medlemmer af Kirken ærbødigt den nyligt kaldede præsident for Kirken for første gang i næsten 19 år. I en alder af 93 var præsident Joseph Fielding Smith den ældste mand, der blev Kirkens præsident.

Nogle havde troet, at Herren ville vælge en yngre mand. De spekulerede på, hvordan

VI SKAL FORBEREDE OS PÅ HERRENS KOMME

Præsident Joseph Fielding Smith underviste om vigtigheden af at være beredt til Jesu Kristi andet komme.

›For ikke så længe siden blev jeg spurgt, om jeg kunne sige, hvornår Herren kommer. Jeg svarede: Ja; og jeg svarer også ja nu. Jeg ved, hvornår han kommer. Han kommer i morgen. Det har vi hans ord for. Lad mig læse det:

›Se, nu hedder det ›i dag‹ (indtil Menneskesønnen kommer) og sandelig er dette en offerdag og en dag, på hvilken mit folk skal betale tiende; for den, som har betalt tiende, skal ikke opbrændes, når han kommer.‹ (Dette er en tale om tiende). ›Thi efter i dag kommer den luende ild. Dette er at tale på Herrens vis; thi sandelig siger jeg:

Præsident Smith var skriftkyndig

I morgen skal alle hovmodige og de, som handler ilde, være som halm, og jeg vil opbrænde dem, thi jeg er Hærskarernes Herre, og jeg vil ikke skåne nogen, der bliver tilbage i Babylon« (L&P 64:23-24).

Jeg siger altså, at Herren kommer i morgen. Så lad os være beredte. Ældste Orson F. Whitney skrev om ›Saturday Evening of Times‹ (tidens lørdag aften). Vi lever i vor tids lørdag aften. Vor tid er den 6. dag, som nu nærmer sig sin afslutning. Når Herren siger, det er ›i dag‹ indtil han kommer sabbatsmorgen eller på den syvende dag af jordens tilværelse for at indvarsle tusindårsregeringen og indtage sin retmæssige plads som kongernes Konge og herrernes Herre for at regere og styre jorden, således som det er hans ret (se L&P 77:12)« (Lærdomme om frelse, 3:11).

›Jeg ved, at der er mange, endda også nogle blandt de sidste dages hellige, som siger nøjagtigt det, som Herren sagde, de ville sige, at ›Herren tøver med at komme‹ (L&P 45:26; 2 Peter 3:3-14). En mand sagde til mig: ›Det er umuligt, for Jesus Kristus at komme inden for tre eller fire hundrede år.‹ Men jeg siger til jer: VÅG!

Jeg ved ikke, hvornår han kommer. Det ved intet menneske. Selv Himmelens engle er i mørke med hensyn til den store sandhed (se Mattæus 24:36-37). Men dette ved jeg, at de tegn, som er blevet anvist, er her. Jorden er fyldt med trængsler, med katastrofer. Menneskenes hjerter frygter dem. Vi ser tegnene, når vi ser figentræets blade springe ud; og da ved jeg; at timen er nær, det er nødvendigt for mig, det er nødvendigt for jer og for alle mennesker på jorden at give agt på

Kristi ord, på hans apostle og at våge, for vi kender ikke dagen eller timen. Men jeg kan sige jer dette, det skal komme som en tyv om natten, når mange af os ikke er parate« (*Lærdomme om frelse*, 3:51-52).

KRISTUS VIL KOMME I UGUDELIGHEDENS DAGE

Joseph Fielding Smith

Præsident Joseph Fielding Smith sagde, at Herrens andet komme ikke ville blive udsat på grund af vores uretfærdighed:

»Når vi er modne i ugudelighed, så vil Herren komme. Jeg ærgrer mig somme tider over at høre nogle af vore ældster sige i deres taler, at Herren vil komme, når vi alle er retfærdige nok til at modtage ham. Herren har ikke i

sinde at vente på, at vi skal blive retfærdige. Når han er rede til at komme, så kommer han – når ugudelighedens bæger er fuldt – og hvis vi til den tid ikke er retfærdige, vil det bare blive værst for os, for vi vil blive regnet blandt de ugudelige, og vi vil blive som stubbene på marken, vi vil blive fejlet bort fra jorden, for Herren siger, at ugudeligheden ikke kan bestå.

Tro ikke, at Herren tøver med at komme, for han vil komme til den bestemte tid, ikke den tid, som jeg har hørt nogle forkynde, nemlig når jorden bliver retfærdig nok til at modtage ham. Jeg har hørt mænd i betroede stillinger i Kirken forkynde dette, mænd, om hvem man forudsætter, at de kender Herrens ord; men de fattede ikke skrifterne. Kristus vil komme i ugudelighedens dage, når jorden er moden i sin ugudelighed og beredt til at blive rensset; han vil komme »som metalsmelterens ild og tvættersens lud« og alle de ugudelige skal blive som strå og vil gå op i luer« (*Lærdomme om frelse*, 3:12-13).

VI MÅ HÆVE EN ADVARSELSRØST

Præsident Smith forklarede: »Der er ingen fred. Menneskene frygter. Begærlighed har førstepladsen i menneskers hjerte. Det onde giver sig til kende alle vegne, og folk forener sig af selviske interesser. Jeg var derfor glad for at høre den advarende røst, der lød ... fra vor elskede præsident [Heber J. Grant] og fra hans rådgivere og fra andre af de brødre, som har talt. Jeg tror nemlig, at tiden nu skal være en advarsels tid, ikke kun for de sidste dages hellige, men for hele verden. Vi skylder verden at opløfte en advarsels røst – og vi skylder

især Kirkens medlemmer at gøre det« (*Lærdomme om frelse*, 3:48-49).

Joseph Fielding Smith sammen med sin svigersøn ældste Bruce R. McConkie fra De Tolv Apostles Kvorum

VERDEN IGNORERER ADVARSLERNE

Præsident Joseph Fielding Smith underviste i, hvordan forholdene i verden ville blive bedre, hvis folk ville lytte til Herrens advarsler:

»Herren tilsigter, at menneskene skal være lykkelige; det er hans formål. Men menneskene afviser at blive lykkelige. De skaber elendighed for sig selv, fordi de tror, at deres veje er bedre end Guds veje, og på grund af selvskhed, begær og den ugudelighed, som råder i deres hjerte; og det er det, som er galt med os i dag. Lederne i vort land kæmper for og prøver på at gøre noget for at forbedre tilstandene. Jeg kan med få ord fortælle jer nøjagtigt, hvordan det kan gøres, og det vil ikke ske gennem lovgivning – det sker ikke ved at øse penge ud til folk.

Midlertidig befrielse vil ikke bedre situationen, for vi vil stadig kæmpe og slås og strides mod forbrydelser, mod sygdomme, mod trængsler og mod pest, mod hvirvelvinde, mod støvorkaner, mod jordskælv og mod alt muligt andet, der forekommer på jorden i overensstemmelse med profeternes forudsigelser – alt sammen, fordi menneskene ikke vil rette sig efter den advarende røst.

Når vi holder op med at elske penge og får kærligheden til guld ud af vores hjerte sammen med begærligheden og selvskheden, og vi så lærer at elske Herren, vor Gud, af hele vort hjerte og vor næste som os selv; når vi lærer at bede på vore knæ og at omvende os fra vore synder, vil vi få fremgang, vi vil have fred, vi vil være tilfredse. Men folket vil ikke omvende sig, lige meget hvilken advarsel de får, lige meget hvor stærkt man påkalder deres opmærksomhed på alt dette; folket vil ikke omvende sig, fordi deres hjerte hænger ved det onde, og ødelæggelsen venter dem« (*Lærdomme om frelse*, 3:38).

DE HELLIGE KAN KUN UNDSLIPPE VED LYDIGHED

Præsident Smith underviste i, at lydighed kan beskytte os fra plagerne i de sidste dage:

»I denne velstandens tid, lad os da være ydmyge og erindre Herren og holde hans bud og forstå, at farerne foran os er langt større, end de er i trængslens og prøvelsens dage. Tro ikke et øjeblik, at prøvelsens tid er omme. Det er den ikke.

Joseph Fielding Smith

Hvis vi holder Herrens bud vil vi få fremgang, vi vil blive velsignet; de trængsler og katastrofer, som er blevet lovet, vil blive udøst over jordens befolkning, og vi vil undfly dem, ja, de skal gå os forbi.

Men husk, at Herren siger, at hvis vi undlader at følge hans ord, hvis vi følger verdens veje, vil de ikke gå os forbi, men vi vil blive hjem søgt med oversvømmelser, med ild, med sværd, med trængsler og ødelæggelser. Vi kan undfly alt dette ved trofasthed« (*Lærdomme om frelse*, 3:37).

ENHVER BURDE EFTERLEVE EVANGELIET

Præsident Joseph Fielding Smith opmuntrede enhver til at efterleve evangeliet:

»Til de ærlige i hjertet i alle lande siger vi: Herren elsker jer. Han ønsker, at I modtager evangeliets fulde velsignelser. Han indbyder jer nu til at tro på Mormons Bog, at anerkende Joseph Smith som en profet og komme ind i hans jordiske rige og derved blive arvinger til evigt liv i hans himmelske rige.

Til dem, der har modtaget evangeliet, siger vi: Hold befalingerne. Gå i lyset. Hold ud til enden. Vær tro over for enhver pagt og forpligtelse, og så vil Herren velsigne jer mere end I kan forestille jer. Og som en i fordums tid sagde: »Når du har hørt det hele, skal du drage den slutning: Frygt Gud, og hold hans bud, det skal alle mennesker!« (Præd 12:13).

Til alle familier i Zion siger vi: Familien er den vigtigste organisation i tid og i al evighed. Vores formål i livet er at skabe en evig familieenhed for os selv. Der er ikke noget, der nogensinde vil komme ind i jeres familieliv, der er så vigtigt som templets beseglende velsignelser og derefter at overholde de pagter, der er indgået i forbindelse med det celestiale ægteskabs orden.

Et knus af profeten

Til forældrene i Kirken siger vi: Elsk hinanden af hele jeres hjerte. Overhold moralloven og efterlev evangeliet. Opdrag jeres børn i lys og sandhed; lær dem evangeliets frelsende sandheder; og gør jeres hjem til en himmel på jord, et sted hvor Herrens

Ånd kan dvæle, og hvor retfærdighed er højt elsket af hvert eneste medlem.

Det er Herrens vilje at styrke og bevare familien. Vi bønfaller fædre om at indtage deres retmæssige plads som husets overhoved. Vi beder mødre om at hjælpe og støtte deres mand og være et lys for deres børn.

Præsident Joseph F. Smith sagde: »Moderskabet er grundlaget for hjemmets lykke og nationens fremgang. Gud har pålagt mænd og kvinder meget hellige forpligtelser med hensyn til at være forældre, og det er forpligtelser, der ikke kan tilsidesættes, uden at man fremkalder guddommelig mishag« (*Evangeliske lærdomme*, s. 243). »At være en dygtig far eller en dygtig mor er større end at være en dygtig general eller statsmand« (Ibid., s. 240).

Til Zions ungdom siger vi: Herren vil velsigne jer og holde hånden over jer, hvad han helt sikkert vil gøre, når I lærer hans love og lever i harmoni med dem. Vær trofast mod den tillid I bliver vist. Ær jeres far og jeres mor. Lev sammen i kærlighed og enighed. Vær sømmelig i jeres påklædning. Overvind verden, og lad jer ikke blive ledt på afveje af de menneskers måder og skikke, hvis interesser er centreret om verdens ting.

Gift jer i templet og lev lykkeligt og retfærdigt. Husk Almas ord: »Ugudelighed har aldrig været lykke« (Alma 41:10). Husk på, at vores håb for fremtiden og Kirkens skæbne og sandhedens sag ligger i jeres hænder.

Til dem, der er kaldet til betroede og ansvarsfulde stillinger i Kirken, siger vi: Forkynd evangeliet enkelt og klart, som det findes i Kirkens standardværker. Bær vidnesbyrd om sandheden af det værk og de lærdomme, der er blevet åbenbaret på ny i vore dage.

Husk vor Herre Jesu Kristi ord, der lød: »Men jeg er iblandt jer som den, der tjener« (Luk 22:27), og vælg at tjene med øjet alene henvendt på Guds ære. Besøg de faderløse og enkerne i deres sorg og hold jer selv uplettede fra verdens synder« (i Conference Report, apr. 1972, s. 13-14).

Præsident Joseph Fielding Smith og hans rådgiver præsident N. Eldon Tanner ved hjørnestejnsceremonien ved templet i Ogden i Utah i september 1970

EN NY ÆRA MED OMRÅDEKONFERENCER BEGYNDTE

Den 27.-29. august 1971 mødtes præsident Joseph Fielding Smith med medlemmerne i Manchester i England til en områdekonference, der blev afholdt for første gang i Kirken. Der var stor begejstring blandt Kirkens medlemmer, og de kom fra mange steder i Europa for at høre Guds profet. For mange sidste dages hellige, der var til stede, var det første gang, de havde været i nærhed af Herrens repræsentant. Præsident Smith fortalte dem:

»Det er en stor tilfredsstillelse for mig og mine brødre, at Kirken nu er vokset i et sådant omfang, at det må anses for klogt og nødvendigt at afholde generalkonferencer i forskellige lande ...

Vi er medlemmer af en verdenskirke, en kirke, der besidder livets og frelsens plan, en kirke, som Herren selv har oprettet i disse sidste dage, for at den måtte bringe hans frelses budskab til alle hans børn på hele jorden.

Den tid er længst forbi, hvor oplyste mennesker tænker på os som en mærkelig gruppe mennesker i Rocky Mountains bjergtoppe i Amerika. Det er rigtigt, at Kirkens hovedkvarter findes i Salt Lake City, og at Herrens Hus er grundfæstet der, hvortil folk er strømmet fra talrige folkeslag for at lære Herrens lov og gå på hans stier.

Men nu er vi som kirke og som folk ved at nå myndighedsalderen. Vi har nået den vækst og styrke, der sætter os i stand til at fuldføre det hverv, som Herren har givet os gennem profeten Joseph Smith, at vi skulle bringe de glædelige tidender om genoprettelsen ud til enhver nation og til alle mennesker.

Vi skal ikke alene prædike evangeliet i enhver nation inden Menneskesønnens andet komme, men skal omvende mennesker og oprette forsamlinger af hellige blandt dem ...

Derfor siger jeg: Vi er og skal være en verdenskirke. Det er vores skæbne. Det er en del af Herrens program. »Herrens pagtsfolk« er »spredt over hele jordens overflade,« og det er vort hverv at tage ud til alle disse nationer og samle disse udvalgte ind i Kirken og bringe dem til kundskab om deres Forløser, så de må blive arvinger til frelse i hans rige« (*Den danske Stjerne*, feb. 1972, s. 47-48).

Foto med tilladelse fra J. Malan Heslop

Præsident Smith taler i Kings Hall i Manchester i England i august 1971

»Der var stilhed, og tårefyldte øjne så på præsident Joseph Fielding Smith, da han rejste sig ved slutningen af den første britiske general-konference. Da han stod op, rejste forsamlingen sig. Ingen bevægede sig, da profeten forlod forhøjningen. Det var som om, at de ikke ønskede at forlade den ånd, der havde været under mødet. Der var en hellig atmosfære i King's Hall, og

som et vidnesbyrd om ånden brød forsamlingen spontant ud i sangen: »Hav tak for profeten, du sendte.«

Sangen sluttede, men mængden blev stående, hungrende efter mere af begivenhedens sødme« (J. M. Heslop, »Prophet Leads Conference; British Saints Rejoice«, *Church News*, 4. sep. 1971, s. 3).

HAN TALTE OM, AT DER SKULLE LÆGGES STØRRE VÆGT PÅ FAMILIEAFTEN

Intet var vigtigere for profeten Joseph Fielding Smith end hjemmets betydning og hellighed. Hans budskaber er fyldt med råd til forældre og børn. Noget af det første, han beskæftigede sig med som Kirkens præsident var at støtte hjemmet ved at styrke en allerede åbenbaret institution – familieaften.

Præsident Smith bekendtgjorde, at mandag aften skulle reserveres til at samle familien og undervise i evangeliet, og han bad kærligt forældrene om at tage deres opgave alvorligt:

»Vi er meget opmærksomme på de unges åndelige og moralske velfærd overalt. Moral, kyskhed, dyd, frihed fra synd – det er og skal forblive grundlaget for vores levevis, hvis vi skal forstå dets fulde formål.

Vi beder indtrængende fædre og mødre om at undervise i personlig renhed ved forskrift og eksempel og at råde deres børn i alle sådanne ting.

Vi beder forældrene om at være et eksempel på retfærdighed i deres eget liv og samle deres børn

omkring sig og undervise dem i evangeliet til deres familieaftener og til andre tider« (i Conference Report, apr. 1970, s. 5-6).

HAN VAR TROFAST OG VEDHOLDENDE TIL DET SIDSTE

Med sine 95 år havde præsident Joseph Fielding Smith oplevet udviklingen fra at rejse med hest og vogn til at rejse med jetfly. Han var 27 år gammel, da brødrene Wright (der opfandt det første motoriserede fly) foretog deres jomfrurejse ved Kitty Hawk i North Carolina. Han så opfindelsen af flyvemaskinen som opfyldelsen af profetier. Han elskede at flyve og trivedes ved begejstringen over hastigheder, der var større end lydens. Men i praktisk betydning var hans liv et mønster på enkelthed. Han var interesseret i at tjene andre – ikke i penge eller popularitet. Han gav villigt penge til dem i nød, men var synligt forlegen, når han modtog offentlig anerkendelse. Han valgte at bo i en beskedent lejlighed i stedet for i luksuriøse omgivelser. Han foretrak at gå frem for at ride, og at hans hustru kørte ham i deres lille bil frem for at køre i den luksuslimousine med chauffør, som han fik tilbudt.

Efterhånden som præsident Smith blev ældre, fortsatte han både med at arbejde hårdt og bevare sin humoristiske sans. »Da han var 89 år gammel, gik han

ned ad trappen fra sin lejlighed, gled, faldt og brækkede sit ben flere steder. Men da han skulle til et møde i templet, ca. 300 meter væk, bed han tænderne sammen og gik hen til templet, mens han »haltede som en gammel mand«. Han deltog i mødet, gik hjem igen, og først der, efter andre havde insisteret på det, opsøgte han lægelig behandling. »Mødet trak lidt ud,« indrømmede han. »Men det gør de fleste møder jo« (Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 4).

Præsident Smith gik bort den 2. juli 1972 i Salt Lake City. I et brev til præsident Smiths børn skrev præsident Harold B. Lee: »For mig var hans bortgang så nær en forvandling fra liv til død, som jeg tror vi vil opleve i vores liv. Han døde som han levede, og han har vist os alle, hvordan man kan blive så æret og privilegeret, når man har levet så nær til Herren, som jeres ædle patriark og far Joseph Fielding Smith har« (citeret i Smith og Stewart, *Life of Joseph Fielding Smith*, s. 384).

Præsident Joseph Fielding Smith

Harold B. Lee

KIRKENS ELLEVTE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I HAROLD B. LEES LIV

Alder Begivenheder

Han blev født den 28. marts 1899 i Clifton i Idaho, som søn af Samuel Marion og Louisa Emily Bingham Lee.

13–17 Han gik på Oneida Stake Academy (1912-1916).

17–21 Han underviste på en skole i fire år (1916-1920).

21–23 Han var på mission i det vestlige USA (1920-1922).

24–29 Han var rektor i Granite skoledistrikt i Salt Lake City i Utah (1923-1928).

24 Han giftede sig med Fern L. Tanner (14. nov. 1923; hun døde den 24. sep. 1962).

31 Han blev præsident for Pioneer Stav (26. okt. 1930); han hjalp med at udvikle selvhjælpsprojekter i sin stav.

33 Han blev udnævnt som rådmand Salt Lake City (dec. 1932).

36 Han blev kaldet til at organisere Kirkens velfærdsprogram (1935).

37 Han var administrerende direktør for Kirkens velfærdsprogram (15. apr. 1936).

42 Han blev ordineret som apostel (10. apr. 1941).

55 Han var på rejse i Østen (efteråret 1954).

60 Han var på rejse til missionerne i Mellem- og Sydamerika (1959).

62 Han blev formand for Kirkens samordningsprogram (4. okt. 1961).

64 Han giftede sig med Freda Joan Jensen (17. juni 1963).

70 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum og rådgiver til præsident Joseph Fielding Smith (23. jan. 1970).

73 Han blev Kirkens præsident (7. juli 1972); han organiserede Jerusalem Gren (20. sep. 1972); han præsiderede over Kirkens anden områdekonference i Mexico City (26.-28. aug. 1972).

74 Han døde i Salt Lake City i Utah (26. dec. 1973).

Journalisterne ventede den 7. juli 1972 spændt på den første pressekonference med Harold B. Lee, der lige var blevet ordineret til præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Til dem sagde han: »Kirkens sikkerhed består i, at medlemmerne holder befalingerne. Jeg kan ikke sige noget, der er vigtigere. Når de holder befalingerne, så kommer velsignelserne« (citeret Stephen W. Gibson, »Presidency Meets the Press«, *Church News*, 15. juli 1972, s. 3).

HAN HAVDE EN ÆDEL ARV

Femårige Harold B. Lee

Harold B. Lees tiptip-oldefar William Lee blev såret, da han kæmpede mod briterne i Uafhængighedskrigen. Hans oldefar Francis Lee sluttede sig til Kirken i 1832 og gennemgik de mange prøvelser, som de tidlige hellige måtte lide. Hans bedstemor Margaret Lee var gravid elleve gange, men ingen af børnene overlevede før hendes tolvte barn Samuel Lee. Hun døde otte dage efter hans fødsel.

HAN BLEV FØDT AF GODE FORÆLDRE

Harold Bingham Lee blev født i Clifton i Idaho den 28. marts 1899, som søn af Samuel og Louisa Bingham Lee. Han var den anden af seks børn. Harold's far Samuel Lee var en stille, medfølelse, beskeden, betænksom mand. Han var en hengiven ægtemand og far og en trofast Herrens tjener. Da Harold blev kaldet til at tage på mission til Denver i Colorado, gav hans far ham en velsignelse. Da han blev kaldet som apostel, gav hans far ham igen en velsignelse. Hans mor Louisa var en styrke både inden og uden for familien Lees hjem. Hun var opmærksom på Ånden og lærte sin søn at følge Åndens tilskyndelser.

HAN VOKSEDE OP I CLIFTON I IDAHO

Da Harold B. Lee voksede op, oplevede han udfordringerne ved et liv på landet. I hans unge år var der kun få traktorer og få maskiner til at pløje, så eller høste afgrøderne. Disse landlige omgivelser gav ham

øvelse og velsignelser, som var af stor vigtighed i hans senere kaldelser i Herrens rige.

Senere i hans liv forklarede han, hvordan det var: »Jeg har tænkt på den disciplin en dreng eller pige havde i mine ungdomsår på landet. Vi begyndte på vore »pligter« kort efter daggry, så vi kunne »begynde« dagens arbejde ved solopgang. Når dagens arbejde var forbi, skulle vi stadig lave vore »aftenpligter«, som regel i skæret fra en lygte. Til trods for, at der ikke var nogen løn eller time-

Louisa Emily Bingham Lee

regulering eller love om børnearbejde, så syntes vi ikke at være hæmmet af vore anstrengelser. Behovet for søvn efterlod ikke megen tid til pjank. Udbyttet af vores arbejde var småt og kom sædvanligvis en gang om året ved høsttid. På den tid gik hjemmene gennem sommeren med kun meget få rede penge, men vi fik mælk, smør og ost fra vore køer og i vore kornkamre var der sædvanligvis tilstrækkelig med hvede til, at vi kunne tage det med til møllen og få det malet til mel. Vi havde vore egne kyllinger samt årstidens grøntsager og frugter« (*Decisions for Successful Living*, 1973, s. 12-13).

»HAROLD GÅ IKKE DEROVER«

Med tilladelse fra Russell D. Holt. KOPIERING IKKE TILLADT

Harold B. Lee hørte en guddommelig advarsel om at holde sig væk fra nogle skure, der var faldet sammen.

Harold B. Lee fortalte om en vigtig hændelse i hans ungdom: »Som lille dreng havde jeg min første personlige oplevelse med det guddommelige. Som lille dreng var jeg ude på en gård og ventede på, at min far blev færdig med dagens arbejde. Jeg legede og lavede forskellige ting for at fordrive tiden, da jeg over hegnet på nabo-

ens gårdsplads så nogle gamle bygninger, der var faldet sammen, og hvor træværket var råddent. Jeg forestillede mig, at det var et slot, jeg skulle udforske, så jeg gik over til hegnet og begyndte at kravle over; da hørte jeg en stemme lige så tydeligt, som I kan høre min, sige: »Harold gå ikke derover.« Jeg kiggede i alle retninger for at se, hvem der talte. Jeg spekulerede på, om det kunne være min far, men han kunne ikke se mig. Der var ikke

nogen at se. Jeg indså, at nogen advarede mig om en uset fare – om det var en rede med klapperslanger, eller om det rådne træ ville have faldet sammen og knust mig ved jeg ikke. Fra det øjeblik accepterede jeg uden tvivl den kendsgerning, at der er fremgangsmåder, der ikke er kendte for mennesket, som gør os i stand til at høre stemmer fra den usete verden, hvorfra vi kan få bragt syn vedrørende evigheden« (i Conference Report, Manchester England Area Conference 1971, s. 141; eller *Ensign*, nov. 1971, s. 17).

HANS MOR REDDEDE HAM FRA TO ALVORLIGE UHELD

Harold (siddende) og hans ældre bror Perry

»I Louisas patriarkalske velsignelse nævnes hendes gave til at helbrede, og hendes inspiration har reddet Harolds liv ved flere lejligheder. Som otteårig bad hans mor ham om at hente en dåse med lud, der stod højt oppe på en hylde i spisekammeret, til at lave sæbe med. Han gled, og dåsen væltede det livsfarlige indhold ud over ham. Louisa greb straks Harold, så han ikke løb, sparkede låget af et stort kar med syltede rødbeder og hældte kop efter kop af rød eddikesaft ud over hans hoved og krop og neutraliserede derved luden. Hvad der kunne have været en tragedie blev afværget på grund af hendes inspirerede handling.

Mens han som teenager arbejdede i markerne skar Harold sig på en knust flaske og skar hul på en pulsåre. Louisa stoppede blødningen, men der kom betændelse i såret. Hun tog en ren, sort strømpe, brændte den til aske, åbnede hans sår og gned asken meget grundigt ind i det. Det helede hurtigt efter det« (Jaymann Morgan Payne, »Louisa Bingham Lee: Sacrifice and Spirit«, *Ensign*, feb. 1974, s. 82-83).

»I Louisas patriarkalske velsignelse nævnes hendes gave til at helbrede, og hendes inspiration har reddet Harolds liv ved flere lejligheder. Som otteårig bad hans mor ham om at hente en dåse med lud, der stod højt oppe på en hylde i spisekammeret, til at lave sæbe med. Han gled, og dåsen væltede det livsfarlige indhold ud over ham. Louisa greb straks Harold, så han ikke løb, sparkede

HAN SÅ DEN ØKONOMISKE NEDTUR SOM EN MULIGHED FOR AT LÆRE OG UDVIKLE SIG

Præsident Harold B. Lee forklarede, hvordan de prøvelser han gennemgik som ung, hjalp ham med at udvikle en forståelse for andres behov: »Ja, vi har måske nok været tæt på fattigdomsgrænsen i min ungdom. Men ud af den tid kom øvelse og kompensation, som jeg tror, vi ellers aldrig ville have fået, hvis vi havde levet i luksus. Vi sultede ikke. Vi havde mad at spise, og mor vidste, hvordan hun skulle omsy tøj til sine drenge. Jeg fik ikke, hvad de kalder et »købt jakkesæt«, før jeg gik i high school, men jeg syntes altid, at jeg var pænt klædt på. Efter jeg havde været på mission, kom jeg tilbage og gik på University of Utah for at få et eksamensbevis som lærer, og ofte gik jeg til og fra skole. Jeg havde ikke penge til at køre, fordi jeg havde brug for pengene til at købe bøger« (*Ye Are the Light of the World: Selected Sermons and Writings of President Harold B. Lee*, 1974, s. 344-345).

Harold B. Lee som elev i high school

HANS MORS OMSORG GJORDE ET VARIGT INDTRYK PÅ HAM

Kort efter Harold B. Lees kaldelse som medlem af De Tolv Apostles Kvorum, hyldede han sin mor på følgende måde:

Harold B. Lee (forreste række, nummer to fra højre) sammen med venner foran Oneida Stake Academy i Preston i Idaho i 1916

»Jeg er blevet velsignet med en prægtig far og en storslået og vidunderlig mor, der selvom hun ikke så ofte viste sin hengivenhed viste sin kærlighed på en håndgribelig måde, som jeg som barn tidligt genkendte som sand moderkærlighed.

Da jeg gik i high school, tog jeg af sted sammen med et debathold fra skolen til en konkurrence. Vi vandt debatten. Jeg kom tilbage og ringede til mor, kun for at høre hende sige: »Du behøver ikke sige noget, søn. Jeg ved alt om det. Jeg fortæller dig det, når du kommer hjem i slutningen af ugen.« Da jeg kom hjem tog hun mig til side og sagde: »Da jeg vidste, at tidspunktet for debatten skulle begynde, gik jeg ud blandt piletræerne ved bækken, og der helt for mig selv tænkte jeg på dig og bad Gud om at være med dig.« Jeg har fundet ud af, at den slags kærlighed er nødvendig for enhver søn eller datter, der søger at udrette noget i denne verden« (i Conference Report, apr. 1941, s. 120).

HAN VAR EN TALENTFULD OG ARBEJDSOM ELEV

Han holdt af at spille basketball Harold B. Lee står som nummer to fra højre

Harold B. Lee afsluttede som 13-årig ottende klasse i underskolen i Clifton i Idaho. Hans forældre støttede deres søn i at fortsætte sin uddannelse og sendte ham til Oneida Stake Academy. Akademiet, der var grundlagt i 1888 i Franklin i Idaho, var blevet flyttet til Preston i 1898. Det tilbød klasser i naturvidenskab, matematik, biologi, historie og idræt. Der var særlige kurser i tømrerhåndværk, musik og missionering. Harold brugte meget tid på musik de to første år. Han spillede althorn og valdhorn og begyndte senere at spille barytonhorn. Efterhånden som han blev højere, tog han mere aktivt del i sport, hvor basketball blev hans favorit. Under hans sidste skoleår skrev han også for skolens avis og var på debatholdet. Han tog sin eksamen i foråret 1916.

HAN BESTOD LÆREREKSAMEN

Mestre i debat Harold B. Lee står til højre

Harold B. Lee forklarede, hvad han gjorde for at bestå sin lærereksamen:

»I sommeren 1916, da jeg var 17 år gammel, gik jeg på Albion State lærerseminarium i Albion i Idaho for at læse til lærer. Det var en god skole, og jeg havde nogle af de bedste lærere, jeg har haft i mit liv. Ifølge Idahos love skal man bestå en streng prøve med 15 emner for at kvalificere sig, så jeg brugte

en meget anstrengende sommer på intensiv læsning, og tabte ni kilo, men jeg nåede mit mål og bestod den obligatoriske eksamen med 89 % rigtige svar.

Albion var en malerisk, lille, gammeldags by, der lå 35-50 kilometer fra den nærmeste jernbane i Burley i Idaho. Der var faktisk ikke andet der end skolen, hvilket var rigtigt godt. Der var ingen fornøjelser andet end på skolen, og de gamle fortove af træ indikerede, at indbyggernes holdning var lidt gammeldags. Da jeg således var langt væk fra alle forlystelser, der kunne distrahere mig fra skolearbejdet, tror jeg aldrig, at jeg har opsuget så megen lærdom, som jeg gjorde i somrene 1916 og 1917, da jeg fik mit eksamensbevis til at undervise anden og tredje klasse« (citeret i L. Brent Goates, *Harold B. Lee: Prophet and Seer*, 1985, s. 48).

HAN UNDERVISTE I FIRE ÅR FØR SIN MISSION

Efter Harold B. Lees første sommer på Albion State lærerseminarium var han parat til at begynde at undervise. Hans første lærerstilling var på en skole med et rum i Weston i Idaho, hvor der var 25 elever fra første til ottende klasse. Der blev slået plat eller krone for at se, om hans løn skulle være 60 eller 65 dollars om måneden. Harold tabte. Han brugte mange, lange timer på at forberede et pensum, der ville møde de forskellige elevers behov. Han var streng, men retfærdig og opnåede elevernes respekt.

Som 18-årig blev Harold leder af en skole i Oxford i Idaho. Udover det almindelige pensum grundlagde han Oxford idrætsklub og organiserede et kvindekor. Han blev også kaldet til at være ældsternes kvorumspræsident. Han skrev senere om sin tid på skolen:

»Jeg var leder for denne skole i tre vintre og var der under den alvorlige influenzaepidemi i 1918, hvor vores skole var i karantæne i nogle måneder. Vi havde lige åbnet skolen, da alle familierne undtagen to blev syge, og det blev nødvendigt for de omkringliggende byer at hjælpe med at komme med mad og passe dem, indtil de blev raske ...

Harold B. Lees første stilling som lærer var ved Silver Star School i Weston i Idaho fra 1916-1918. Han blev senere rektor på skolen

Fordi min far havde betalt for min skolegang, boede jeg hjemme og gav min løn fra skolen til ham og betalte mine ekstra udgifter ved at spille i et danseorkester« (citeret i Goates, *Harold B. Lee*, s. 53).

HAN MODTOG EN MISSIONSKALDELSE

Ældste Harold B. Lee som missionær i De Vestlige Staters Mission 1920-1922

I september 1920, da Harold B. Lee var 21 år gammel, modtog han et brev fra præsident Heber J. Grant, der kaldte ham til at tage på mission til De Vestlige Staters Mission, der havde hovedkvarter i Denver i Colorado. Hans missionskaldelse betød, at familien Lee skulle klare sig uden Harolds indkomst. Det betød også, at de skulle støtte deres søn og bror i missionsmarken.

Da ældste Lee havde tjent i ni måneder, blev han kaldet til at præsidere over konferencen i Denver. Hans missionspræsident John M. Knight fortalte ham: »Jeg giver dig bare en mulighed for at vise, hvad der er i dig« (citeret i Goates, *Harold B. Lee*, s. 62). Han opnåede respekt fra sin missionspræsident, de andre missionærer og Kirkens medlemmer.

Et af højdepunkterne ved hans mission var, da præsident Knight indbød ham til at rejse rundt i missionen. På et tidspunkt kunne præsident Knight ikke være til stede de to første af flere dages møder med de hellige i Sheridan i Wyoming. Lederne i Sheridan blev først skuffede over at skulle tilbringe to dage sammen med sådan en ung og uerfaren præstedømmeleder; men efter at de var blevet instrueret af ældste Lee,

ønskede de at høre mere til den unge missionær, da præsident Knight sluttede sig til dem to dage senere.

Ældste Lee blev afløst fra sin mission i december 1922. Han skrev i sin dagbog: »Da [missions]præsidenten fortalte, at jeg var afløst, sagde han, at det ville udtømme det engelske sprog, hvis han skulle fortælle, hvor høje tanker han havde om mig, og han sagde, at jeg havde været i ildlinjen lige fra det tidspunkt, jeg ankom til Denver« (citeret i Goates, *Harold B. Lee*, s. 72).

HAN GIFTEDE SIG MED FERN TANNER

Foto med tilladelse fra L. Brent og Helen Goates

Da Harold B. Lee var på mission kom han til at kende Fern Lucinda Tanner, der var en søstermissionær fra Utah. Efter deres mission fornyede de deres venskab i Salt Lake City og blev gift i templet i Salt Lake City den 14. november 1923.

En af de store velsigelser ved Harold B. Lees mission var, at han mødte søster Fern Tanner. Efter sin hjemkomst genoptog han forbindelsen med hende, og den 14. november 1923 blev hun hans hustru. Kort tid efter sin mission aflagde han også et høflighedsvisit hos en tidligere missionærkammerats veninde, Freda Jensen. Freda giftede sig aldrig med missionæren. Hun forblev ugift indtil Fern Tanner Lees død. Så blev hun, fyrré år efter deres første møde, gift med Harold B. Lee.

HERREN FORBEREDTE HAM TIL AT HJÆLPE DE NØDLIDENDE

Foto med tilladelse fra Bethany Lemperle

Harold B. Lee var en pioner inden for velfærdstjeneste Biskoppens forrådshus i Pioner Stav blev organiseret i 1932. Et snavset pakhús på 33 Pierpont Avenue i Salt Lake City blev omdannet til et lyst og venligt sted

En alvorlig økonomisk depression ramte USA i oktober 1929. I 1930, da Harold B. Lee var 31, var arbejdsløsheden steget drastisk, og det var ikke muligt

at få kredit. Over halvdelen af medlemmerne i Harold's stav, Pioneer Stav i Salt Lake City, var uden arbejde. I oktober blev han kaldet som præsident for staven. Han var bekymret over sine medlemmers velfærd. Han græd og bad til Gud, og til sidst modtog han inspiration. Der blev oprettet programmer til at tage sig af dem i nød.

Præsident Marion G. Romney, som var medlem af Det Første Præsidentskab, sagde om disse tidlige år:

»Kort tid efter jeg mødte ham, fandt jeg ud af, at han boede i et beskedent hus på Indiana Avenue. Det var delvist møbleret med møbler, som han selv havde lavet. De andre møbler var lavet af hans dygtige hustru. Det ydmyge hjem var helliget af den kærlighed, han havde til sin elskede og til to kvikke småpiger, Maurine og Helen.

På dette tidspunkt var vores land midt i 1930'ernes store depression. Han var præsident for Pioneer Stav. Der var ikke mange mennesker i Kirken, der var hårdere ramt af nød og modløshed end medlemmerne af hans stav. Selvom han var plaget af problemer med at sørge for det nødvendige til livets ophold for sig selv og sine kære, kæmpede han med det større problem, det var, at sørge for behovene hos alle medlemmerne i hans stav.

Der var mange, der på den tid, når det var gået dårligt for dem, henvendte sig til staten og regeringen for at få hjælp. Harold B. Lee var ikke blandt dem. Han tog Herrens ord bogstaveligt, om at mennesket skal tjene til livets ophold ved sit eget arbejde, og overbevist om, at med tro er alt muligt, efterlignede han frimodigt Brigham Youngs uforfærdede opfindsomhed og mod, og var i stand til at skabe en udvej for hans folk, så de kunne blive forsynet med livets fornødenheder gennem egne bestræbelser og med hjælp fra deres brødre.

Ledt af himlens lys udviste han ved byggeprojekter, produktionsprojekter og adskillige andre rehabiliteringsaktiviteter en kærlighed for sine medmennesker, der sjældent er set lige i nogen generation.

De, der var tæt på ham i disse mørke dage, ved, at han græd over hans folks lidelser, men han gjorde mere end blot at græde, han gjorde noget for dem.

Kirkens sikkerhedsprogram, der senere blev kendt som Kirkens velfærdsprogram, blev til at begynde med ledt af Harold B. Lee. Her er han vist, mens han forklarer et projekt til ældsterne George Albert Smith, Marion G. Romney og Ezra Taft Benson.

Han elskede og tjente sine medmennesker af hele sit hjerte. Han elskede de fattige, for han havde været en af dem. »Jeg har elsket jer,« sagde han. »Jeg er kommet til at kende jer godt. Jeres problemer – takket være Herren – har været mine problemer, fordi jeg - ligesom I ved, hvad det vil sige at gå, når man ikke har penge til at køre. Jeg ved, hvad det vil sige ikke at spise, for at kunne købe en bog for at kunne gå på universitetet. Jeg takker Gud for disse oplevelser. Jeg har elsket jer på grund af jeres hengivenhed og tro. Gud velsigne jer, at I ikke svigter.« (tale ved generalkonferencen, 6. apr. 1941)« (»In the Shadow of the Almighty«, tale ved en begravelse, *Ensign*, feb. 1974, s. 96).

HAN STRÆBTE INDTRÆNGENDE EFTER AT KENDE DE HELLIGES BEHOV

Præsident Harold B. Lee fortalte om følgende oplevelse, der skete, da han var stavspræsident:

»Den første jul efter jeg var blevet stavspræsident, fik vore små piger nogle dukker og andre fine ting julemorgen. De tog straks tøj på og gik over til deres lille lege-kammerat for at vise hende, hvad julemanden havde givet dem. Kort efter kom de grædende tilbage. »Hvad i alverden

Harold B. Lee

er der i vejen?» spurgte vi. »Donna Mae havde ikke nogen jul. Julemanden kom slet ikke.« Og for sent huskede vi, at deres far var uden arbejde, og at der ikke var penge til at holde jul for. Vi inviterede familiens små indenfor og delte vores jul med dem, men det var for sent at gøre dem glade. Det var med tungt hjerte, vi satte os ned for at spise julemiddag.

Dengang besluttede jeg, at før det blev jul igen, ville vi sikre os, at hver eneste familie i vores stav havde den samme slags jul og den samme slags julemiddag, som os.

Biskopperne i vores stav lavede en rundspørge blandt stavens medlemmer under ledelse af stavspræsidentskabet, og vi blev forbløffet over at opdage, at 4.800 af vore medlemmer var enten helt eller delvist afhængige af hjælp, idet familiens overhoved ikke havde et fast arbejde. Regeringen havde på den tid ingen arbejdsprojekter. Vi havde kun os selv at stole på. Vi fik også at vide, at vi ikke kunne forvente megen hjælp fra Kirkens hjælpefonde.

Vi vidste, at vi havde omkring 1.000 børn i staven under ti år, for hvem der ikke ville være nogen jul, hvis ikke nogen hjalp dem, så vi begyndte at forberede os. Vi fandt en 2. sal over en gammel butik på Pierpont Street. Vi indsamlede legetøj, hvoraf noget var i stykker, og i en måned eller to før jul kom forældrene og hjalp os. Mange kom tidligt eller blev sent for at lave noget særligt til deres egne små. Man behøvede bare at træde inden for døren til dette værksted for at se og mærke en sand juleånd; nemlig glæden ved at give. Vores mål var at sørge for, at alle børnene fik en god jul. Vi ville sørge for, at der var julemiddage i hjemmene hos alle de 4.800 mennesker, der uden hjælp, ellers ikke ville få julemiddag.

Ældste Harold B. Lee omkring 1942

På den tid var jeg rådmænd i byen. Natten før juleaften var der en voldsom snestorm, og jeg havde været ude hele natten sammen med holdene for at få gaderne ryddet, idet jeg vidste, at jeg ville få skylden, hvis nogle af mine folk ikke udførte deres job. Bagefter blev jeg nødt til at tage hjem og skifte tøj, før jeg tog hen på kontoret.

Da jeg var på vej tilbage mod byen, så jeg en lille dreng, der blaffede, i vejsiden. Han stod i den bidende kulde uden nogen jakke, handsker eller overtræksstøvler. Jeg stoppede og spurgte ham, hvor han skulle hen.

»Jeg skal ind til byen for at se en gratis film,« sagde han.

Jeg fortalte ham, at jeg også skulle ind til byen, og at han kunne få et lift med mig.

»Søn,« sagde jeg, »er du parat til julen?«

»Næ, hr.,« svarede han, »vi skal ikke holde jul hjemme hos os. Far døde for tre måneder siden og efterlod mor og mig, min lillebror, og lillesøster.«

Tre børn alle under tolv!

Jeg skruede op for varmen i min bil og sagde: »Giv mig dit navn og adresse. Der vil komme nogen hjem til jer – I vil ikke blive glemt. Og hav en god aften; det er jo juleaften!«

Den aften bad jeg hver biskop om at tage med deres medhjælpere og være sikker på, at der blev sørget for hver familie, og så aflægge rapport til mig. Mens jeg ventede på, at den sidste biskop skulle aflægge rapport, kom jeg pludselig i tanke om noget. I min hast for at sørge for alle mine pligter på arbejdet og mine ansvar i Kirken havde jeg glemt den lille dreng og det løfte, jeg havde givet ham.

Da den sidste biskop aflagde rapport, spurgte jeg ham: »Biskop, har I nok tilbage til at besøge endnu en familie?«

»Ja, det har vi,« svarede han.

Jeg fortalte han om den lille dreng og gav ham adressen. Senere ringede han og sagde, at denne familie også havde modtaget en velfyldt kurv. Juleaften var endelig ovre, og jeg gik i seng.

Da jeg vågnede julemorgen, sagde jeg i mit hjerte: »Gud give, at jeg aldrig vil lade endnu et år gå, uden at jeg som leder i sandhed kender mit folk. Jeg vil kende deres behov. Jeg vil være bevidst om dem, der har aller mest brug for mit lederskab.« (*Ye Are the Light of the World*, s. 345-347).

Harold B. Lees oplevelser i hans ungdom og hans omsorg for medlemmerne i hans stav hjalp ham med at forberede sig til en fremtidig kaldelse.

DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB KALDTE HAM TIL AT UDVIKLE KIRKENS VELFÆRDSSYSTEM YDERLIGERE

Ældste Harold B. Lee i Hawaii i 1945

De tidlige 1930'ere bliver ofte forbundet med begreber som fx »suppekøkken« og »brødkø«. Den store depression havde ramt USA, og 25 procent af den normale arbejdsstyrke var arbejdsløs. Andre lande havde det lige så slemt eller endda værre. Kirkens medlemmer var ikke fritaget fra denne periodes

indvirkninger, for mange af dem havde alvorlige økonomiske problemer. For eksempel var over 50 procent af de mandlige medlemmer i Pioneer stav i Salt Lake City arbejdsløse. Men Herren havde inspireret sine profeter til at forberede Kirken til svære tider som disse, og præsidenten for denne stav, Harold B. Lee, blev kaldet til at påtage sig et vigtigt ansvar i sådanne forberedelser. I 1941 vidnede det dengang nyligt kaldede medlem af De Tolv Apostles Kvorum, ældste Harold B. Lee om Herrens hånd i etableringen af Kirkens velfærdsprogram:

»I de sidste fem herlige, men anstrengende år, har jeg efter at være blevet kaldet af Det Første Præsidentskab arbejdet med en gruppe mennesker for at udvikle det, vi kalder Kirkens velfærdsplan. Jeg føler, at jeg skal bære mit vidnesbyrd angående dette arbejde ... Den 20. april 1935 blev jeg kaldt ind på Det Første Præsidentskabs kontor. Det var et år før velfærdsplanen officielt blev bekendtgjort i dette Tabernakel. Efter en halv dags møder, hvor præsident Grant og præsident

McKay var til stede – præsident Clark var på det tidspunkt i Østen, men de havde kommunikeret med ham, så alle medlemmerne af præsidentskabet var enige – blev jeg forbløffet over at høre, at den storslåede plan, som nu bliver udført, fandtes, som resultat af deres egne tanker og planlægning, og af den Almægtige Guds inspiration, og havde i årevis ligget og ventet og været forberedt til en tid, hvor de sidste dages helliges tro efter deres mening var stærk nok til, at de var villige til at følge rådet fra de mænd, der ledte og præsiderede over denne kirke« (i Conference Report, apr. 1941, s. 120-121).

»Min ydmyge del i dette program blev så beskrevet for mig. Jeg tog af sted omkring middagstid og følte lidt, som jeg gør nu. Jeg kørte i min bil helt op til udkanten af City Creek Canyon. Jeg steg ud efter at have kørt så langt, som det var muligt, og jeg gik ind mellem træerne. Jeg søgte min himmelske Fader. Da jeg satte mig ned for at overveje sagen og fundere over en organisation, der skulle fuldkommengøres for at udføre dette arbejde, modtog jeg denne smukke forårseftermiddag et vidnesbyrd om, at Gud allerede havde åbenbaret den største organisation, der nogensinde kunne gives til menneskeheden, og at alt, hvad der nu var behov for, var, at denne organisation blev iværksat, så at de sidste dages helliges timelige velfærd ville blive sikret ...

I august samme år ... På dette tidspunkt var der en sådan fremgang i de arbejdsmæssige forhold, at der var nogle, der satte spørgsmålstegn ved denne form for aktivitet, og hvorfor Kirken ikke havde gjort det før? I denne tidlige morgentime fik jeg en tydelig tilkendegivelse, der var lige så tydelig, som hvis nogen havde sagt den højt. Tilkendegivelsen, jeg fik, og som er blevet hos mig i alle disse år, var: Der er ingen person i Kirken, der kender det virkelige formål med dette nylancerede program, men næppe før Kirken har forberedt sig tilstrækkeligt, vil dette formål blive vist, og når det sker, vil det udfordre enhver af Kirkens ressourcer for at opfylde det. Jeg skælvede ved den følelse, der kom over mig. Siden den dag har den samme følelse drevet mig fremad nat og dag uden megen hvile, fordi jeg ved, at det er Guds vilje, det er hans plan. Det eneste der i dag er nødvendigt er, at de sidste dages hellige overalt anerkender disse mænd, der sidder her på forhøjningen, som sandhedens kildevæld, hvorigennem Gud vil åbenbare sin vilje, så at hans hellige kan blive bevaret gennem de onde tider.

... Jeg ved, at det værk, som vi nu fremmer og udbreder, har endnu større potentielle muligheder. Mulighederne vil komme i det omfang, de sidste dages hellige vil lære at gøre, hvad de får fortalt, men ikke

før; og nogle af de største ting, der stadig mangler at komme, kan først komme, hvis og når vi lærer at lytte til disse mænd, der præsiderer som profeter, seere og åbenbarere« (i Conference Report, apr. 1941, s. 120-122).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

Ældste Harold B. Lee, hans hustru Fern og deres døtre Maurine og Helen omkring den tid i 1941, hvor han blev kaldet til apostel

Præsident Heber J. Grant kaldte Harold B. Lee som en af Herrens apostle. Han blev ordineret den 10. april 1941. År senere fortalte han om sine følelser angående kaldelsen:

»Jeg vil aldrig glemme den følelse af ensomhed, jeg følte den lørdag aften, hvor Kirkens præsident havde fortalt mig, at jeg den næste dag ville blive opretholdt som medlem af De Tolv Apostles Kvorum. Det var en søvnløs nat, fordi jeg for mit indre øje så alle de ubetydelige ting, dumheder og ungdommens tåbeligheder, jeg havde foretaget i mit liv. Jeg kunne have fortalt jer om dem, som jeg havde følt mig forurettet af, og dem, der havde følt sig forurettet af mig, og jeg vidste, at før jeg den næste dag kunne blive accepteret, måtte jeg stå for Herren og vidne for ham, at jeg ville elske og tilgive enhver sjæl på denne jord, og til gengæld ville jeg bede ham om at tilgive mig, så jeg måtte være værdig til denne stilling.

Jeg sagde, som jeg formoder, vi alle ville sige, når vi bliver kaldet til en sådan stilling eller enhver anden stilling: »Præsident Grant, føler du, at jeg er værdig til denne kaldelse?« Og med det samme sagde han: »Min søn, hvis jeg ikke mente det, ville du aldrig være blevet kaldet til denne stilling.«

Ældste Harold B. Lee og hans hustru Fern

Herren kendte mit hjerte, og han vidste, at jeg ikke var fuldkommen, og at vi alle har ting, vi skal overvinde. Han tager imod os med vore ufuldkommenheder og forventer, at vi begynder, hvor vi er, og bringer vores liv i fuldstændig harmoni med Jesu Kristi principper og lærdomme.

Den følgende dag tog jeg hen til templet, hvor jeg blev vist ind i det værelse, hvor De Tolvs

Råd hver uge mødtes med præsidentskabet i et øvre værelse i templet. Jeg tænkte på alle de store mænd, der havde siddet i disse stole, og her var jeg så, bare en ung mand 20 år yngre end den næstnyngste af De Tolv, og blev nu bedt om at sidde i en af disse stole. Det var skræmmende og foruroligende.

En apostelkvarteret med ældste Harold B. Lee ved klaveret Fra venstre mod højre: Ældste Mark E. Petersen, Matthew Cowley, Spencer W. Kimball og Ezra Taft Benson

Derpå sagde en fra radiokomiteen, der havde et program søndag aften: »Du ved, at når du er blevet ordineret, er du et særligt vidne om Herren Jesu Kristi mission. Vi vil gerne have, at du holder påsketalen næste søndag aften.« Den bestod i at bære vidnesbyrd om Herrens mission angående hans opstandelse, hans liv og tjenestegerning, så jeg gik ind i et værelse i Kirkens kontorbygning, hvor jeg kunne være alene, og jeg læste evangelierne, især dem der havde at gøre med de sidste dage, uger og måneder af Jesu liv, og da jeg læste det, indså jeg, at jeg fik en ny oplevelse.

Det var ikke længere bare en historie; det syntes som om, at jeg virkelig så de begivenheder, jeg læste om, og da jeg holdt min tale og afsluttede med et vidnesbyrd,

sagde jeg: »Jeg er nu den mindste blandt alle mine brødre, og jeg vil gerne bære vidnesbyrd for jer om, at jeg ved, som jeg aldrig har vidst det før, jeg fik denne kaldelse, at Jesus er denne verdens Frelser. Han lever, og han døde for os.« Hvorfor vidste jeg det? Fordi der var kommet en form for vidnesbyrd, et særligt vidnesbyrd, der måske har været det faste, profetiske ord, man må have, hvis man skal være et særligt vidne« (»Speaking for Himself: President Lee's Stories«, *Ensign*, feb. 1974, s. 18).

Kort efter han var blevet kaldet, besøgte han missioner og militærbaser over hele verden, holdt radiotaler, der hed »Ungdommen og Kirken«, og arbejdede flittigt som vejleder for Primarys og Hjælpeforeningens organisationer. Han organiserede to missioner i Sydamerika og den første stav i England.

HAN ELSKEDE ALLE MENNESKER

Ældste Harold B. Lee i Korea i 1954

Med henvisning til aftenen før sin opretholdelse som apostel, sagde ældste Harold B. Lee: »Jeg ved, at der er kræfter, der kan være hos den, der fylder sit hjerte med ... kærlighed ... Da jeg for nogle år siden lå i min seng, indså jeg, at før jeg kunne være værdig til sådan en høj stilling, som jeg var blevet kaldet til, måtte jeg elske og tilgive enhver sjæl på jorden, og på det tidspunkt kom jeg til at kende, og jeg modtog en sådan fred, vejledning, trøst, og inspiration, der fortalte om det, der skulle komme og gav mig tilskyndelser, som jeg vidste kom fra en guddommelig kilde« (i *Conference Report*, pkt. 1946, s. 146).

PRINCIPPERNE I PRÆSTEDØMMETS SAMORDNING BLEV UDVIKLET

I 1960 under lederskab af præsident David O. McKay udsendte Det Første Præsidentskab følgende brev til Kirkens præstedømmekomite, der var under ledelse af ældste Harold B. Lee:

»Vi i Det Første Præsidentskab har igennem årene følt behovet for samordning mellem og blandt de studiekurser, der bliver udsendt af Kirkens præstedømmekomite og af de ansvarlige ledere for andre komiteer af generalautoriteterne, til undervisning af præstedømmet i Kirken.

Vi har også følt et meget presserende behov for samordning af undervisningen i Kirkens hjælpeorganisationer ...

Vi mener, at de undersøgelser, som komiteen, der nu er blevet dannet, forbereder, bør have ovennævnte emner i tankerne. Vi er overbeviste om, at hvis der blev set på hele Kirkens undervisningsplan med udgangspunkt i hver af hjælpeorganisationernes endelige formål, ville det medføre, at de temaer og emner, der bliver uddybet i de forskellige organisationers kurser ville blive sammenfattet og begrænset, hvilket ville fremme effektiviteten i selve hjælpeorganisationerne, hvad angår udførelsen af de formål, de blev dannet til.

Vi vil derfor anbefale, at I brødre i Kirkens præstedømmekomite indgående og bønsumt studerer og overvejer hele dette emne med hjælp fra hjælpeorganisationerne, så at Kirken kan opnå den største høst fra den hengivne tro, indsigt, de evner og den kundskab, som vore forskellige hjælpeorganisationer og præstedømmekomiteer besidder« (citeret i Harold B. Lee, i Conference Report, sep.-okt. 1967, s. 98-99).

Disse åbenbarede principper blev senere kendt som præstedømmets samordningsprincipper. Efterhånden, som de gradvist blev forklaret for Kirken og især for præstedømmelederne, blev det tydeligt, at dette ikke bare var et administrativt program, der skulle forbedre kommunikationen, og en mere effektiv undervisningsplan. Det var Herrens plan at oprette et program som forsvar mod nogle af modstanderens lumske planer, som var beregnet til at modarbejde og nedbryde familien samt Guds rige.

I 1961 blev ældste Harold B. Lee udpeget som formand for Kirkens samordningskomite. Tidligere erfaringer havde belært ham om udfordringerne ved en sådan kaldelse. Med tro og mod holdt han råd med andre ledere og udformede en plan, der talte om fornyet indsats inden for velfærd, missionering, slægtshistorie, uddannelse, hjemmeundervisning og familieaften. Hele Kirkens styrke blev fokuseret på at velsigne og støtte hjemmet.

Ældste Lee med fireårige Scotty Hafen, der var på plakaten for March of Dimes i 1974

PRÆSTEDØMMET FORVENTES AT LEDE

Ældste Harold B.

Lee vidnede om Herrens vejledning under udviklingen af Kirkens samordningsprogram:

»Nogle gange har den skræmmende beskaftethed af min opgave krævet et mod, der næsten overgik min styrke. Jeg står foran jer i aften med en ydmyg ånd og med et oprigtigt vidnesbyrd om, at Herren åbenbarer og virker gennem

Ældsterne Harold B. Lee og Gordon B. Hinckley ved Parthenon i Athen i Grækenland i 1972

de kanaler, som han selv har udpeget. Lad ikke nogen fortælle jer, som er Kirkens medlemmer, at Herren ikke i dag åbenbarer, leder og udvikler de planer, der er nødvendige, for at kunne koncentrere alle Kirkens kræfter på at møde truslen fra de lumske kræfter, der arbejder på at modarbejde, nedbryde og undergrave Kirken og Guds rige.

Jeg bærer højtideligt vidnesbyrd om, at jeg ved, at Gud leder dette værk i dag, og at han åbenbarer sit sind og sin vilje. Lyset skinner igennem, og hvis vi nu kan få præstedømmet i sving og bruge dets fulde styrke, så vil vi se nogle af de mest fantastiske udviklinger og nogle af de største ting ske med de kræfter, som Herren kan sætte i gang, end vi nogen sinde før har set i denne uddeling« (i Conference Report, okt. 1962, s. 83).

»ALLE SAMORDNINGENS BESTRÆBELSER GÅR UD PÅ AT STYRKE HJEMMET«

Harold B. Lee underviste i »fire vigtige faktorer ... ved udviklingen af effektiv samordning. Først skal vi sørge for, at alle samordningens bestræbelser går ud på at styrke hjemmet og hjælpe med dets problemer, og give særlig hjælp og bistand, hvor der er brug for det.

For det andet må præstedømmets styrke benyttes fuldt ud inden for præstedømmekvorummernes samlede ansvar, som det tydeligt er fremført i åbenbaringerne.

For det tredje må vi undersøge de formål, der ligger bag oprettelsen af samt formålet med den enkelte hjælpeorganisation.

Og for det fjerde, det vigtigste og endelige formål med alt, hvad der gøres, er at opbygge en kundskab om evangeliet, en kraft til at forkynde det og at fremme troen, væksten og et stærkere vidnesbyrd om evangeliet blandt Kirkens medlemmer« (i Conference Report, okt. 1964, s. 80-81).

KIRKENS PROGRAMMER STØTTER HJEMMET

I oktoberkonferencen i 1967 understregede ældste Harold B. Lee igen behovet for Kirkens forskellige programmer for at støtte hjemmet: »Den udtalelse, at hjemmet er grundlaget for et retfærdigt liv er blevet gentaget igen og igen. Med ny og hårdt tiltrængt vægt på »hvordan«, må vi ikke glemme »hvorfor« vi gør dette. Præstedømmets programmer fungerer som en støtte for hjemmet; hjælpeorganisationernes programmer yder værdifuld hjælp. Kløge regionale ledere kan hjælpe os med at gøre vores del for at opnå Guds overordnede mål: »At tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket« (Moses 1:39). Både Guds åbenbaringer og menneskets lærdomme fortæller os, hvor vigtigt hjemmet er i udformningen af den enkeltes livsforløb. Det må have gjort indtryk på jer, at det gennemgående tema i alt, hvad der er blevet sagt ved denne konference, har været det presserende i at indprente vigtigheden af bedre undervisning og større forældreansvar i hjemmet. Meget af det, som vi gør i organisationen er et stillads, mens vi søger at opbygge den enkelte, og vi må ikke fejlagtigt tro, at stilladset er sjælen« (i Conference Report, okt. 1967, s. 107).

HAN BLEV LUTRET GENNEM SINE PRØVELSER

Guds profeter er ikke immune over for dette livs prøvelser og problemer. De forberedes i modgangens og lidelsens smeltedigel. Harold B. Lee fik den afpudsning og forædling, der kun kan komme fra Mesterens berøring. Gennem denne proces opnåede han erfaring, der både var til hans bedste, og til det bedste for Guds rige. Bortgangen af hans kære, personlig fysisk lidelse, og kaldelser, der syntes umulige, var blot et par af hans erfaringer.

Hans elskede hustru gennem 39 år, Fern, døde i 1962. Flere måneder senere fortalte ældste Lee, hvad han havde lært: »I 1958 lige efter, at jeg sammen med min kære livsledsager var vendt hjem fra det hellige land, talte jeg til nogle studerende om emnet: »Jeg gik i dag, hvor Jesus gik.« Jeg beskrev de stier og de stræder, som

Han giftede sig med Freda Joan Jensen den 17. juni 1963

vi havde gået på i det hellige land, hvor Mesteren havde gået. Men mine oplevelser de sidste fem måneder har vist mig, hvor kortsigtet mit syn dengang var på den sti, som Jesus gik på. Jeg har lært, at kun gennem hjertesorg og en ensom vandring i mørkets dal, kan vi virkelig begynde at få et glimt af den sti, som Jesus gik på. Kun da kan vi gøre fordring på slægtskab med ham, der gav sit liv, for at mennesket kunne blive frelst« (*Building Your House of Tomorrow*, Brigham Young University Speeches of the Year, 13. feb. 1963, s. 11).

Tre år senere i 1965 oplevede ældste Lee tabet af sin datter Maurine. Han var på Hawaii til en kirkekonference, da han modtog besked om hendes alvorlige sygdom – og kort tid efter om hendes død. Da han talte om de hjertesorger, man i sådanne situationer har, sagde han:

»Mange gange har jeg personligt tænkt over Mesterens kvalfulde udråb i Getsemane have. »Og han gik lidt længere væk, faldt ned på sit ansigt og bad: »Min fader, hvis det er muligt, så lad dette bæger gå mig forbi. Dog, ikke som jeg vil, men som du vil« (Matt 26:39).

Efterhånden som jeg er blevet ældre, er jeg i en lille grad begyndt at forstå, hvordan Mesteren må have følt det. Måske vil I også en dag på et ensomt hotelværelse, 4.000 kilometer hjemmefra, fra jeres sjæls inderste udbryde som jeg: »O, kære Gud, lad hende ikke dø! Jeg har brug for hende; hendes familie har brug for hende.«

Præsident Harold B. Lee

Hverken Mesterens bøn eller min bøn blev besvaret. Formålet med denne personlige lidelse kan kun forklares ved det, som Herren sagde gennem apostlen Paulus:

»Skønt han var søn, måtte han lære lydighed af det, han led,

og da han havde nået målet, blev han årsag til evig frelse for alle dem, som adlyder ham« (Heb 5:8–9).

Sådan er det også i vore dage. Gud give, at I og jeg må lære lydighed mod Guds vilje, om nødvendigt ved de ting, vi lider« (i Conference Report, okt. 1965, s. 130-131).

HANS LIV BLEV REDDET GENNEM INSPIRATION

Selvom vore bønner ikke altid bliver besvaret på den måde, vi ønsker, så er Herren meget opmærksom på hver af os og vore enestående udfordringer. Når vi søger at gøre hans vilje og adlyde hans befalinger, vil

han vejlede os og beskytte os indtil vore dage her på jorden er forbi. Ældste Harold B. Lee fortalte om et eksempel på vejledning og beskyttelse, som han modtog i sit liv:

»Vil I have tålmodighed med mig et øjeblik, når jeg udtrykker taknemmelighed for noget, der skete for mig for nogen tid siden, flere år tilbage [marts 1967]. Jeg led af mavesår, som blev værre og værre. Vi havde rejst rundt i en mission; næste morgen blev min hustru Joan og jeg tilskyndet til, at vi skulle rejse hjem hurtigst muligt, selvom vi havde planlagt at blive til nogle andre møder.

Under flyveturen sad vi i den forreste del af flyet. Nogle af vore medlemmer af Kirken sad i den næste del af flyet. Da vi nærmede os et specielt sted på ruten, lagde nogen sin hånd på mit hoved. Jeg så op, men kunne ikke se nogen. Det skete igen, inden vi nåede hjem, og igen på samme måde. Hvem det var, eller hvordan det gik for sig, får jeg måske aldrig at vide, men jeg var klar over, at jeg modtog en velsignelse, som jeg nogle få timer senere i høj grad ville få brug for.

Så snart vi var kommet hjem, ringede min hustru meget bekymret til lægen. Klokken var nu omkring 11 om aftenen. Han bad mig komme til telefonen, og han spurgte mig, hvordan jeg havde det; og jeg svarede: »Jeg er meget træt. Men jeg tror, at det nok skal gå.« Kun kort tid efter fik jeg en voldsom blødning, og havde jeg været på flyet, da det skete, så ville jeg ikke have været her i dag til at tale om det.

Jeg ved, at der er guddommelige kræfter, der rækker ud, når al anden hjælp ikke er tilgængelig« (i Conference Report, apr. 1973 s. 179).

NÅR VI FØLGER PROFETEN, BESKYTTER DET VORE HJEMS HELLIGHED.

Præsident Harold B. Lee og ældste Ezra Taft Benson

Ved en generalkonference i 1970 sammenlignede præsident Harold B. Lee, der dengang var rådgiver i Det Første Præsidentskab, en tragedie, der var nær ved at ske på en rumrejse, med det at blive ledt i sikkerhed i en forstyrret verden:

»For nogle måneder siden ventede millioner af seere og lyttere åndeløst og spændt på Apollo 13's risikable flyvetur.

Det var som om, at hele

verden bad for det samme resultat: Tre modige mænds sikre tilbagevenden til jorden.

En af dem meddelte med behersket bekymring den alarmerende oplysning: »Der er sket en eksplosion!« Kontrolcenteret i Houston mobiliserede straks alle de teknisk trænede videnskabsmænd, der i flere år havde planlagt enhver tænkelig detalje i forbindelse med denne tur.

De tre mænds sikkerhed afhang nu af to livsvigtige faktorer: At de evner og den kundskab, som teknikerne i kontrolcenteret i Houston besad, var pålidelige, samt at mændene i Aquarius ubetinget adlød enhver instruktion fra teknikerne, der på grund af deres forståelse for astronauternes problemer var bedst kvalificeret til at finde de nødvendige løsninger. Teknikernes beslutninger skulle være helt korrekte, ellers ville Aquarius være fløjet tusindvis af kilometer ved siden af jorden.

Opretholdelse af det nye Første Præsidentskab: Marion G. Romney, Harold B. Lee og N. Eldon Tanner

Denne dramatiske begivenhed er i nogen grad parallel med de problemfyldte tider, som vi lever i ... Mange bliver bange, når de ser og hører om ubegribelige begivenheder over hele verden – politiske intriger, krige og uroligheder overalt, forældres frustration, bestræbelser på at magte sociale problemer, der truer med at nedbryde hjemmets hellighed, og børn og unges frustrationer, når de står over for udfordringer i forbindelse med deres tro og moral.

Kun hvis I er villige til at lytte og adlyde ligesom astronauterne på Aquarius, kan I og hele jeres husstand blive ledt i endelig sikkerhed og tryghed på Herrens egen måde« (i Conference Report, okt. 1970, s. 113).

Præsident Harold B. Lee

I en senere tale ved den samme generalkonference sagde præsident Lee: »Den eneste sikkerhed, vi har som medlemmer af denne kirke, er at gøre nøjagtigt, som Herren sagde til Kirken på den tid, da den blev organiseret. Vi skal lære at give agt på de ord og befalinger, som Herren giver gennem sin profet, »eftersom han modtager dem, så længe han vander i hellighed for mig ... i al tålmodighed og med tro, som om det var fra min egen mund« (L&P 21:4-5). Der vil være noget, der kræver tålmodighed og tro. I vil måske ikke synes om det, som kommer fra Kirkens autoritet. Det er måske imod jeres politiske synspunkter. Det er måske imod jeres sociale synspunkter. Det griber måske ind i en del af jeres sociale tilværelse. Men hvis I lytter til disse ting, som kom det fra Herrens egen mund, med tålmodighed og tro, så bliver I lovet »at helvedes porte ikke [skal] få overhånd over jer, ja, Gud Herren vil sprede mørkets magter for jer og lade himlen bæve til jeres gode og til sit navns ære« (L&P 21:6)« (I Conference Report, okt. 1970, s. 152).

HAN BLEV KIRKENS PRÆSIDENT

Præsident Joseph Fielding Smith kaldte ældste Harold B. Lee til at være rådgiver i Det Første Præsidentskab i 1970; to år senere den 7. juli 1972 blev præsident Lee ordineret til Kirkens præsident. Kirkens medlemmer havde i over 30 år mærket hans indflydelse som apostel, og nu kunne de mærke hans sikre hånd som Kirkens præsident. Han talte om præstedømmet som den største kraft på jorden, om familien som den vigtigste af alle vore livsopgaver, om fjender inden for Kirken, og at de helliges sikkerhed lå i nøje at adlyde Guds profet. Han havde en kristuslignende kombination af kærlighed og fasthed over for dem, der havde overtrådt. Han rakte ud i kærlighed for at hjælpe dem på omvendelsens sti. Han var interesseret i enkerne, de handicappede og de ugifte.

Ældste Gordon B. Hinckley, der dengang var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde om præsident Lee: »Loyalitet mod Gud og hans Søn den opstandne Herre. Det var den fejlfri ædelsten i hans livs krone. Han var tilbøjelig til at sige: »Tænk ikke på mig som denne kir-

kes overhoved. Jesus Kristus er denne kirkes overhoved. Jeg er blot et menneske, hans tjener.« Som lærer underviste han om Herren med en bemærkelsesværdig evne. Han vidnede om ham med en næsten uimodståelig overbevisende kraft. En forretningsmand sagde engang til ham: »Jeg tror på Herren, men jeg har ikke et vidnesbyrd om den levende Herre.« Præsident Lee svarede: »Så kan du støtte dig til mit vidnesbyrd, mens du studerer og beder indtil dit eget er stærkt nok til at stå alene« (»Harold Bingham Lee: Humility, Benevolence, Loyalty«, *Ensign*, feb. 1974, s. 90).

HANS HJERTE OG SIND FLØD OVER AF KÆRLIGHED FOR ENHVER SIDSTE DAGES HELLIG

Foto: Theodore Brandley

Præsident Lee ved Jesu grav i Jerusalem i september 1972

Præsident Harold B. Lee sagde: »Nu vil jeg gerne fortælle jer en lille, hellig oplevelse, som jeg havde lige efter jeg var blevet kaldet som Kirkens præsident. Tidligt næste morgen knælede jeg ned sammen med min hustru i ydmyg bøn, og pludselig syntes det som om mit sind og hjerte nåede ud til over tre millioner mennesker i hele verden.

Jeg syntes at have kærlighed til enhver af dem, lige meget hvor de boede eller hvad hudfarve de havde, lige meget om de var rige eller fattige, om de levede i beskedne eller fornemme kår, om de var uddannede eller ej. Pludselig følte jeg det som om, at de alle tilhørte mig, som var de alle mine egne brødre og søstre« (i Conference Report, områdekonference i Mexico og Mellemamerika, aug. 1972, s. 151).

HAN HAVDE VIST SIT VÆRD FOR GUD OG SIT FOLK

I Harold B. Lees første generalkonferencetale som Kirkens præsident så han tilbage på sit liv og betragtede de oplevelser han havde gennemgået, og som nogle gange havde været svære at forstå:

»Dagen efter denne udnævnelse og efter vores elskede præsident Smith var gået bort, faldt jeg over et afsnit i en tale, holdt ved en generalkonference af ældste Orson Hyde, der dengang var medlem af De Tolv. Denne tale fik mig til også at granske min sjæl.

Præsident Lee, med tolk, taler i den olympiske hal i München i Tyskland

Emnet for denne tale var: »Det menneske, der skal lede Guds folk, og jeg citerer kort fra hans tale: »... det er med usvigelig sikkerhed sådan,« sagde han, »at når en person bliver ordineret og udnævnt til at lede folket, så har han gennemgået trængsler og prøvelser og har over for Gud og over for sit folk bevist, at han er værdig til den stilling, han har ... og, at når et menneske, der ikke er

blevet prøvet, og ikke over for Gud og over for sit folk og over for de Almægtiges råd har bevist, at han er værdig, så kan han ikke træde ind og lede Kirken og Guds folk. Det er aldrig sket, men lige fra begyndelsen er det blevet en, der forstår Ånden og den Almægtiges råd, og som kender Kirken, og som Kirken kender, der er blevet kaldet til at lede den« (*Journal of Discourses*, bind 1, s. 123).

Når jeg tænker på det, jeg ved om mine forgængeres liv, så står det mig klart, at hver person syntes at have en særlig mission, der skulle udføres på netop det tidspunkt, personen levede.

Og da så jeg ind i mig selv og tænkte på de oplevelser, som Orson Hyde netop omtalte i sin vurdering, mindedes jeg de ord, hvormed profeten Joseph karakteriserede sig selv, og som også i nogen grad kunne gælde for mig. Han sagde:

»Jeg er som en uhyre, utilhugget sten, der ruller ned fra et højt bjerg; og den eneste afslibning, jeg får, er, når et eller andet hjørne bliver gnedet af ved at komme i berøring med noget andet, og med forøget styrke slår imod religiøs forblindelse, præstelist, sagførerkneb, lægefif, løgnagtige redaktører, bestikkelige dommere og nævninge og ménsvorne embedsmænds myndighed, der støttes af pøbelhobe, gudsbespottere, tøjlesløse og fordærvede mænd og kvinder – hele helvede, der her og der slår et hjørne af. Således vil jeg blive en glat og sleben pil i den Almægtiges kogger ...« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 364-365).

Disse tanker, der gik gennem mit sind, begyndte at give større mening med nogle af oplevelserne i mit liv, ting der var sket, og som jeg havde haft svært ved at forstå. Af og til havde det virket, som om jeg var en stor utilhugget sten, der i sit fald ned fra et højt bjerg blev afrundet og poleret. Ja, det kunne vel hændes, at også jeg ville lære at overvinde vanskelighederne og blive en sleben pil i den Almægtiges kogger.

Måske var det nødvendigt, at også jeg måtte lære lydlighed gennem de prøvelser, jeg har gennemgået – så jeg kunne få erfaringer, der gavtede mig, og se, om jeg kunne klare nogle af jordelivets prøvelser« (*Den danske Stjerne*, maj 1973, s. 189-190).

KIRKENS MEDLEMMER SKAL FORBEREDE SIG SELV PÅ KAMPEN MOD DET ONDE

Præsident Harold B. Lee og præsident Spencer W. Kimball, der dengang var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, ved en områdekonference i München i Tyskland i august 1973. Flere end 14.000 medlemmer af Kirken deltog fra 8 europæiske lande.

Præsident Harold B. Lee har sagt:

»Kirkens medlemmer over hele jorden må berede sig til den endeløse kamp mellem det godes kræfter og det ondes kræfter ...

Hvis vi følger præstedømmets ledere, så vil Herren opfylde det løfte, som står skrevet i forordet til hans åbenbaringer, når Satan vil have fuld magt over sit rige. Dette er hans løfte: »... Herren vil også have magt over sine helige og regere midt iblandt dem og komme ned til dom over ... verden« (L&P 1:36).

Jeg beder oprigtigt hele vort folk om at samles under Mesterens sande banner, om at undervise så magtfuldt i Jesu Kristi evangelium, at ingen virkelig omvendt person nogensinde i sig selv vil kunne finde grobund for de ideer og fremgangsmåder, der er i modstrid med Herrens frelsesplan« (*Den danske Stjerne*, aug. 1973, s. 338-339).

SIKKERHED KOMMER VED AT HOLDE GUDS BEFALINGER

Præsident Harold B. Lee har sagt: »Jeg er overbevist om, at den største årsag til denne kirkes styrke er, at de, der holder Guds bud, støtter Kirkens ledelse 100 %. Uden medlemmernes forenede støtte står det klart, at denne kirke ikke kunne have fremgang eller møde tidens udfordringer. Vi kalder hermed alle Kirkens medlemmer over hele verden til at holde Guds bud, for heri ligger verdens sikkerhed« (*Den danske Stjerne*, okt. 1973, s. 427).

KIRKEN ER ET FORSVAR OG ET TILFLUGTSSTED

Da ældste Harold B. Lee var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, sagde han:

»Næsten umærkeligt ser vi Herrens hånd bevæge sig for at gøre noget, og det betragter jeg som en konsolidering af Herrens styrker under ledelse af profeten. Nøjagtig som i en hær, der skal møde en fjende, som er overlegen i antal, må vore styrker før mødet med modstanderen konsolideres for at kunne yde det bedst mulige forsvar.

Vi er engageret i et forsvarsprogram. Jesu Kristi Kirke blev oprettet her på jorden i denne tid »... til forsvar og som en flugt fra stormen og fra vreden, når den i fuldt mål skal udgydes over hele jorden: (L&P 115:6)« (i Conference Report, sep.-okt. 1961, s. 81).

Præsident Harold B. Lee

Ved en anden lejlighed citerede han en profeti af præsident Heber C. Kimball som gældende for vor tid:

»Præsident Heber C. Kimball havde dette at sige, kort efter de hellige var ankommet her i bjergene – og nogle, formoder jeg, har frydet sig over, at de midlertidigt havde sejret over deres fjender: »... vi tror, at vi er i sikkerhed her i ly af de evige bjerge, hvor vi kan lukke dalenes få døre for pøbelen og forfølgere, de onde og ugudelige, der altid har plaget os med vold og røverier, men jeg vil gerne sige til jer mine brødre, at tiden kommer, hvor vi i disse nu fredelige dale vil blive blandet med andre i en sådan udstrækning, at det vil være svært at skelne en hellig fra en af Guds fjender. Så brødre, hold øje med den store sigte, for der kommer en tid, hvor vi vil blive sigtet, og mange vil falde; for jeg siger jer, der kommer en *prøve*, en prøve, en PRØVE, og hvem vil være i stand til at stå imod? ...

Lad mig fortælle jer, at mange af jer vil opleve en tid, hvor I vil have alle de problemer, prøvelser og forfølgelser, som I kan udholde, og masser af muligheder for at vise, at I er trofaste over for Gud og hans værk. Denne kirke har endnu mange prøvelser, den må gennemgå,

før Guds værk bliver kronet med sejr. For at møde de prøvelser, der kommer, er det nødvendigt, at I selv har en viden om sandheden af dette værk. Prøvelserne vil være af en sådan karakter, at den mand eller kvinde, der ikke har denne personlige kundskab eller dette vidnesbyrd, vil falde. Har I ikke et vidnesbyrdet, så lev retfærdigt og påkald Herren og ophør ikke førend I får det. Hvis I ikke gør det, vil I ikke stå fast.

Husk disse ord, for mange af jer vil opleve at se dem gå i opfyldelse. Tiden vil komme, hvor ingen mand eller kvinde vil være i stand til at holde ud ved lånt lys. De må nødvendigvis hver især vejledes af det lys, der er inden i dem selv. Hvis I ikke har det, hvordan vil I så holde ud?« (*Life of Heber C. Kimball*, s. 446, 449-450)« (I Conference Report, okt. 1965, s. 128).

Som Kirkens præsident gav han derefter følgende formaning: »Den største udfordring vi har i dag er at lære medlemmerne af denne kirke at holde Guds befalinger. Aldrig før har der været en sådan udfordring med retfærdighedens, renhedens og kyskhedens lærdomme. De moralske standarder bliver nedbrudt af den ondes kræfter. Der er ikke noget, der er vigtigere for os at gøre, end at undervise så kraftfuldt vi kan ved Herrens Ånd, for at overbevise vores folk i verden om at leve nær [til] Herren i denne tid med stor fristelse« (citeret i J. M. Heslop, »President Harold B. Lee: Directs Church; Led by the Spirit«, *Church News*, 15. juli 1972, s. 4).

VERDENS ØDELÆGGENDE PÅVIRKNINGER TRUER FAMILIEN

Som medlem af De Tolv Apostles Kvorum tilskyndede Harold B. Lee familierne til at holde en ugentlig familieaften:

»Der blev lagt større vægt på forældrenes undervisning af børn i hjemmet, i det vi kalder familieaftenprogrammet. Det var ikke noget nyt. Der blev lagt vægt på det for 50 år siden; og når vi går tilbage i historien, kan vi se, at

der i det sidste brev, som præsident Brigham Young og hans rådgivere skrev til Kirken, blev opfordret til, at forældrene hyppigt samlede deres børn i hjemmet og underviste dem i evangeliet. Så der er blevet opfordret til at afholde familieaften siden Kirken blev grundlagt i denne uddeling« (i Conference Report, sep.-okt. 1967, s. 101).

Senere, da modstanderen øgede sit angreb på familien, sagde præsident Lee:

Præsident Lee taler i tabernaklet i Salt Lake City

»Vi lever i en krævende tid. Rundt omkring i verden findes der kræfter, som angriber hjemmet, den hellige forbindelse mellem mand og hustru, mellem forældre og deres børn. De samme nedbrydende kræfter står vore ugifte, voksne medlemmer af Kirken overfor.

Vi er velsignede, fordi vi midt i alt dette har de lærdomme, som vor Herre og Frelser, Jesus Kristus, Kirkens overhoved, har givet os. Hans samt hans profeters ord er givet til os, for at vi dermed kan styrke vores hjem og bibringe det større fred og lykke.

Jeg ved ikke af, at der skulle være andre mennesker på jorden, som har samme høje begreber om ægteskabet og hjemmets hellighed, end de sidste dages hellige. I en åbenbaring givet i vor tid sagde Herren: »Ægteskabet er indstiftet af Gud for menneskene. Derfor er det lovligt, at en mand har en hustru, og de to skal blive eet kød, for at jorden kan opfylde formålet med dens skabelse: (L&P 49:15, 16).

Der er imidlertid umiskendelige beviser på, at de farer, som findes ude omkring i verden, nu findes iblandt os og prøver at udslutte denne gudgivne institution, hjemmet« (*Styrkelse af hjemmet*, pjese 1973, s. 3-4).

KIRKENS FORMÅL ER AT HJÆLPE DE HELLIGE MED AT MØDE HVERDAGENS PROBLEMER

Præsident Harold B. Lee har sagt: »Der er et betydningsfuldt mål i hele denne storslåede kirkeorganisation ... Dette mål er at tilvejebringe og fremme den åndelige, timelige og sociale velfærd og frelse for enhver af os, der er medlem af en af disse præstedømme- eller hjælpeorganisationsgrupper, og hvis hver af disse grupper bevæges af kraften og retfærdigheden i de principper, de er forbundet med, »vil de få al den nødvendige kraft til at møde ethvert problem i denne moderne og foranderlige verden« (Brigham Young)« (*Decisions for Successful Living*, s. 211).

DET STØRSTE MIRAKEL ER HELBREDELSEN AF SYGE SJÆLE

Præsident Harold B. Lee sagde: »Nu er den store opfordring i Brødrenes prædikener at hjælpe dem, der

har brug for hjælp, ikke blot timelig, men også åndelig hjælp. De største mirakler, jeg ser i vore dage, er ikke nødvendigvis helbredelse af syge legemer, nej, de største mirakler, jeg har set, er helbredelsen af dem, der har en syg sjæl og ånd, og som er nedbøjede og deprimerede og befinder sig på randen af et nervøst sammenbrud. Vi føler med alle, der befinder sig i en sådan situation, fordi de i Herrens øjne er værdifulde, og vi ønsker ikke, at nogen skal føle, at de er blevet glemt« (*Den danske Stjerne*, mar. 1974, s. 126).

PROFETEN DØR

Præsident Harold B. Lee døde den 26. december 1973. Selvom hans administration som Kirkens præsident kun varede 18 måneder, har hans lærdomme og påvirkning i Kirkens ledende råd været omfattende i årtier. Nogle følte, at hans bortgang var alt for tidlig, men en Guds mand dør aldrig for tidligt. Hans efterfølger præsident Spencer W. Kimball sagde ved hans begravelse: »En stor kæmpefy er faldet og har efterladt sig et stort tomrum i skoven« (»A Giant of a Man«, *Ensign*, feb. 1974, s. 86).

Præsident Lees søster Verda Lee Ross sagde: »Enhver, der kom ind i hans hjem, var en prins eller en prinsesse. Han behandlede dem som kongelige. Han var en meget elskværdig vært. Det var svært nogensinde et se ham stå oprejst, når han var sammen med en gruppe, for enten knælede han ned for at snakke med at barn, eller bøjede sig ned for at opmuntre et ældre menneske. Alle betød noget for [ham]. Han elskede mennesker – alle mennesker« (fra et interview med medlemmer af familien Lee, udført af medarbejdere fra CES College Curriculum, 6. juli 1978).

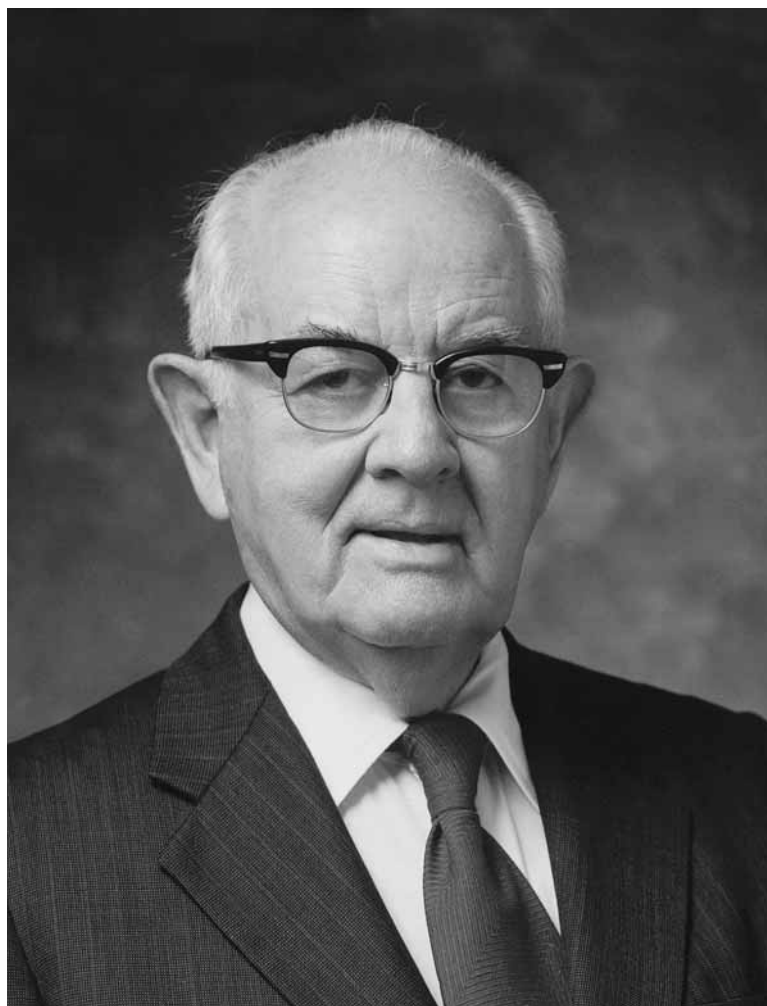

Præsident Harold B. Lee

© Merritt Smith. KOPIERING IKKE TILLADT

Spencer W. Kimball

KIRKENS TOLVTE PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I SPENCER W. KIMBALLS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 28. marts 1895 i Salt Lake City i Utah, som søn af Andrew og Olive Woolley Kimball.
- 9 En patriark sagde, at han ville komme til at arbejde blandt lamaniterne.
  - 11 Hans mor døde (1906).
  - 19 Han tog eksamen og fik høje karakterer på Gila Academy (1914).
  - 19–21 Han var på mission i det centrale USA (1914-1916).
  - 22 Han giftede sig med Camilla Eyring (16. nov. 1917).
  - 43–48 Han var præsident for Mount Graham Stav (1938-1943).
  - 48 Han blev ordineret til apostel af præsident Heber J. Grant (7. okt. 1943).
  - 51 Han var formand for Kirkens indianerkomité (1946).
  - 62 Han led af strubekræft; halvandet stemmebånd blev fjernet (1957).
  - 69–72 Han havde opsyn med missioneringen i Sydamerika (1964-1967).
  - 74 Hans bog *Tilgivelsens mirakel* blev udgivet (1969); han blev fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum (23. jan. 1970).
  - 77 Han blev indsat som præsident for De Tolv Apostles Kvorum (7. juli 1972).
  - 78 Han blev præsident for Kirken (30. dec. 1973).
  - 79 Han talte til regionalrepræsentanterne for De Tolv og påbegyndte udvidelsen af missioneringen (4. apr. 1974); han indviede templet i Washington D.C. (19. nov. 1974).
  - 80 Han indviede Kirkens kontorbygning (24. juli 1975); Mexico City gik fra at have fem til at have femten stave (9. nov. 1975); opførelsen af templer i Brasilien, Japan, Mexico og staten Washington blev bekendtgjort (1975).
  - 81 To åbenbaringer blev tilføjet til Den Kostelige Perle (nu L&P 137-138; 3. apr. 1976); assistenterne til De Tolv Apostles Kvorum blev medlemmer af De Halvfjerds' Første Kvorum (1976).
  - 83 Det Første Præsidentskab bekendtgjorde, at enhver trofast mand i Kirken kunne modtage det hellige præstedømme (8. juni 1978).
  - 84, 86 Der blev trykt nye udgaver af skriften med krydshenvisninger til hinanden (1979, 1981).
  - 84 Han indviede Orson Hydes mindepark i Jerusalem (24. okt. 1979).
  - 89 De første områdepræsidentskaber blev kaldet (1984).
  - 90 Der blev trykt en ny udgave af salmebogen med ekstra salmer om genoprettelsen; han døde i Salt Lake City i Utah (5. nov. 1985).

Spencer som etårig (til højre) sammen med sin søster Ruth

Spencer Woolley Kimball blev født den 28. marts 1895 i Salt Lake City i Utah; som søn af Andrew og Olive Woolley Kimball. I januar året efter fik Utah status som stat. Manifestet var fem år gammelt, økonomien var på vej op, og de helige var på vej ind i en æra med forholdsvis ro.

HAN VOKSEDE OP I THATCHER I ARIZONA

Da Spencer W. Kimball var tre år gammel, flyttede hans familie til Thatcher i Arizona. Der skulle han malke køer, passe haven og male bygninger. Han krævede meget af sig selv. I skolen, i Kirken og i leg søgte han fortrinlighed. Han afholdt sig totalt fra alt, hvad der kunne forurene kroppen. Han var præsident for diakonernes kворum og fortsatte i flere lederstillinger, mens han tjente i hver stilling med standhaftighed og hengivenhed.

SPENCER W. KIMBALLS ARV

Andrew Kimball, Spencer W. Kimballs far

Olive Woolley Kimball, Spencer W. Kimballs mor

»Ligesom Nephi i fordums tid kan [Spencer W. Kimball] takke Herren for, at han kom fra retskafne forfædre. Hans to bedstefædre var fremragende kolonisatorer og foregangsmænd. Heber C. Kimball var en af Herrens apostle, profeten Josephs Smiths ven og disciple, præsident Youngs rådgiver og en enestående missionær for Kirken; Edwin D. Woolley var en farverig lederskikkelse i Salt Lake City, var forretningsfører for præsident Young og en storslået biskop for 13. Menighed i en periode på 40 år. Hans egen far Andrew Kimball var på samme måde en højst usædvanlig mand. Som forkæmper for det genoprettede evangelium var han

altid energisk og ivrig. Han præsiderede over missionen i det indianske territorium i ti år og vendte med mellemrum tilbage til Salt Lake City for at tjene til familiens fornødenheder. I 26 1/2 år, fra 1898 til sin dødsdag, var han præsident for St. Joseph Zions Stav, som præsident John Taylor havde foreslået skulle navngives til ære for profeten Joseph. Hans evner som bygmester og organisator gjorde meget for udviklingen af et stort landbrugsimperium i det østlige Arizona, og i de år, hvor han administrerede, udviklede staven sig fra nogle få menigheder ved Gilafloeden til sytten menigheder i Kirken, der strakte sig fra Miami i Arizona til El Paso i Texas« (Jesse A. Udall, »Spencer W. Kimball, the Apostle from Arizona«, *Improvement Era*, okt. 1943, s. 590).

HANS TIDLIGE OPLEVELSER FORBEREDTE HAM TIL SENERE TJENESTE

Andrew og Olive Kimball med deres børn i 1897. Spencer sidder på sin fars skød

Spencer W. Kimball var mange gange tæt på døden – han var ved at drukne, var ude for ulykker, meget alvorlige sygdomme og operationer. Hans datter Olive Beth Kimball Mack sagde:

»Far havde mange sorger og sygdomme, og der var mange vanskeligheder, som han skulle overkomme. De har kun gjort ham til en stærkere person og har givet ham megen empati for andre ... Han mistede sin mor, da han var elleve, og snart efter blev en lillesøster kaldt hjem. Dette er, hvad han skriver om den tid:

»I min hukommelse står et gammelt billede af

11-årige Spencer W. Kimball (i midten) sammen med sine brødre i 1906

smerte, rædsel, frygt og håbløshed prentet. Der stod vi, 8 ud af mors 11 børn, i vores forældres soveværelse. Mor var død, far var der ikke, og vores ældste bror Gordon sad i en stol og holdt vores yngste søster, da hun døde med alle os børn stående omkring stolen; vi var bange, og vi bad og græd. Lægen var flere kilometer væk. Hans hest og vogn kunne umuligt have bragt ham der i tide, og hvad kunne han gøre, hvis han alligevel kom? Det syntes at være en kombination af difteri og strubehoste, og lille Rachel blev bogstaveligt talt kvalt til døde. Med rædsel så vi den lille krop tappert kæmpe for luft og liv, og så pludselig slappe helt af. Den hårde kamp var ovre. Hun havde tabt« (*How a Daughter Sees Her Father, the Prophet*, tale ved Salt Lake religionsinstitut, 9. apr. 1976, s. 3-4).

Da ældste Boyd K. Packer skrev om Spencer W. Kimball, brugte han denne ekstraordinære mands egne ord til at beskrive ham:

»Præsident Kimball sagde engang: »Hvilken mor forestiller sig ikke, når hun med ømhed kigger på sin spæde søn, at han vil blive Kirkens præsident eller leder for hendes land! Når hun slutter ham kærligt i sin favn, ser hun ham som politiker, leder, profet. Nogle drømme går i opfyldelse! En mor skænkede os Shakespeare, en anden Michelangelo og en anden Abraham Lincoln og endnu en anden Joseph Smith.

Når teologer vakler og snubler, når læber simulerer, og hjerter vandrer, og folk »flakker om og søger Herrens ord, men ikke kan finde det« – når der er brug for, at vildfarelsens skyer bliver spredt, at det åndelige mørke bliver gennemtrængt og at himlene åbnes, så fødes et lille barn« (konferencetale, 4. apr. 1960).

Spencer W. Kimball og Clarence Naylor

W. Kimball – ingen almindelig mand«, *Den danske Stjerne*, juli 1974, s. 268).

Og så fødtes Spencer Woolley Kimball. Herren havde sørget for en beskedent start. Han beredte ikke blot en forretningsmand, heller ikke en samfundsleder eller en stor taler, ej heller en digter, musiker eller lærer – skønt han blev alt dette. Han forberedte en far, en patriark for sin familie, en apostel og profet og en præsident for hans kirke« (»Spencer

HANS TILSTEDEVÆRELSE I SØNDAGSSKOLEN OG PRIMARY VAR 100 %

»Lige fra barnsben var han meget samvittighedsfuld i sit arbejde – intet andet end det bedste var godt nok. I årevis var hans tilstedeværelse i Søndagsskolen og Primary 100 %. En mandag var han ude i marken og trampede hø for sine ældre brødre, da kirkebygningens klokke ringede ind til Primary.

»Jeg bliver nødt til at tage i Primary,« sagde han frygtsomt.

»Du kan ikke gå i Primary i dag; vi har brug for dig,« sagde de.

»Jamen, far ville lade mig gå, hvis han var her,« svarede drengen.

»Far er her ikke,« sagde de, »og du får ikke lov til at gå.«

Liveet på gården; Kimball-brødrene Gordon, Spencer og Del på toppen af en vogn med hø i nærheden af deres hjem i Thatcher i Arizona

Foto med tilladelse fra Edward L. Kimball

Bunkerne af hø blev hurtigt læsset på vognen, og Spencer var bogstaveligt talt dækket af hø, men det lykkedes ham at gøre arbejdet færdigt; lydløst gled han ned fra vognens bagende og nåede halvvejs hen til kirkebygningen, før hans fravær blev opdaget, og hans perfekte mødedeltagelse forblev hundrede procent ...

... Ligesom Daniel besudlede Spencer sig aldrig. Hvis du spørger ham ligeud, om han altid har overholdt visdomsordet, ville han beskedent fortælle dig, at han aldrig har smagt te, kaffe, spiritus eller tobak« (Udall, *Improvement Era*, okt. 1943, s. 591).

HANS FAR MODTOG ANTYDNINGER OM UNGE SPENCERS FREMTIDIGE STORHED

»Den tiårige Spencer Woolley Kimball kunne godt lide at hjælpe sin far med pligterne. Siddende på en skammel sang drengen glad, mens han malkede en af køerne. I sådanne øjeblikke ænsede han overhovedet ikke sin far, der stod i staldens døråbning og talte med

en nabo, der lige havde afleveret en ladning græskar til grisene.

»Den dreng, Spencer, er en usædvanlig dreng,« sagde præsident Kimball [Spencers far, der var stavspræsident]. »Han prøver altid at adlyde mig, lige meget hvad jeg beder ham om. Jeg har indviet ham til at være en af Herrens talerør – om Herren vil. Engang vil du se ham som en stor leder. Jeg har indviet ham til tjeneste for Herren, og han vil blive en stor mand i Kirken.«

Spencer W. Kimball (i midten på forreste række) ved Globe Diary i 1914

Selv mens Spencer malkede køerne, beviste han sin fars tro og tillid, for han sang med et formål. På et stykke papir, der lå på jorden ved siden af mælkespanden, stod ordene til den salme, som han sang. Han øvede sig således hver dag, så han kunne lære Kirkens salmer udenad. Han gjorde ofte det samme med skriftsteder og lærte dem udenad til fremtidig brug« (»Early Prophecies Made about Mission of Elder Kimball«, *Church News*, 18. nov. 1961, s. 16).

DA HAN VAR UNG, SATTE HAN SIG ET MÅL OM AT LÆSE BIBELEN

I en tale ved en generalkonference i 1974 talte præsident Spencer W. Kimball om den tilfredshed, han som ung følte, da han nåede et mål, han havde sat.

Maleri af Paul Mann. KOPIERING IKKE TILLADT

Læsning ved en petroleumslampe

»Lad mig fortælle jer om et af de mål, jeg satte mig, mens jeg endnu kun var en knægt. Da jeg ved en konference hørte en af Kirkens ledere fra Salt Lake City fortælle os, at vi skulle læse skrifterne, og jeg blev klar over, at jeg aldrig havde læst Bibelen, gik jeg den aften hjem umiddelbart efter mødets afslutning, klatrede op til mit lille loftskammer

øverst i huset, tændte min lille petroleumslampe, som stod på et lille bord, og læste det første kapitel af 1. Mosebog. Et år senere kunne jeg lukke Bibelen og vide, at jeg havde læst hvert kapitel i denne store og herlige bog.

Jeg fandt ud af, at den Bibel, jeg læste i, bestod af 66 bøger, og jeg mistede næsten modet, da jeg blev klar over, at den indeholdt 1.189 kapitler, og at der var 1.519 sider i den. Det var overvældende, men jeg vidste, at hvis andre kunne gøre det, så kunne jeg også.

Jeg fandt ud af, at der var visse passager, som var svære at forstå for en 14-årig dreng. Der var visse sider, som ikke interesserede mig særligt, men da jeg havde læst de 66 bøger, de 1.189 kapitler og de 1.519 sider, følte jeg en glødende tilfredsstillelse ved at have sat mig et mål og ved at have nået det.

Jeg fortæller jer ikke dette for at prale, men blot for at bruge det som et eksempel og sige, at hvis jeg kunne gøre det i skæret fra en petroleumslampe, kan I også gøre det ved elektrisk lys. Jeg har altid været glad for, at jeg læste Bibelen fra ende til anden« (*Den danske Stjerne*, sep. 1974, s. 379-380).

HAN VAR BELÆST OG EN SPORTSMAND

Dimission fra ottende klasse. Spencer W. Kimball sidder på anden række nummer to fra højre

»Den unge Spencer modnedes i Thatcher. Da han var færdig med den almindelige skole, blev han optaget på Gila Academy, en institution, der var blevet oprettet af Kirken kort efter de var begyndt at kolonisere Saltsødalen. Senere blev dens navn ændret til Gila Junior College. I 1914 tog han eksamen med de højeste karakterer og som præsident for sin klasse. Udover hans skolemæssige bedrifter var han en stjerne på basketballholdet, og mange kampe blev vundet på grund af hans præcise scoringer fra enhver vinkel på gulvet« (*Udall, Improvement Era*, okt. 1943, s. 591).

Mange år senere, da præsident Spencer W. Kimball lå søvnløs i en hospitalsseng, tænkte han på en af sine tidlige oplevelser med basketball:

»Jeg er på basketballbanen. Vi spiller i smækbukser og bluser, vores billige gummisko og med en basketball,

som vi selv har købt. Vi har slået Globe High School på vores jordbane, og vi har slået Safford og andre high schools. Nu, i aften spiller vi drenge fra Academy mod holdet fra University of Arizona.

Det er en stor begivenhed. Der kommer mange mennesker i aften, som aldrig har været her før. Nogle siger, at basketball er et spil for piger, men ikke desto mindre kommer de i stort tal i aften. Vores bane opfylder ikke helt kravene. Vi er selv vant til det, men det er vore modstandere ikke. Jeg er særlig heldig med mine skud i aften, bolden ryger igen og igen gennem kurven, og kampen slutter med, at vores high school-hold vinder over college-holdet. Jeg er den mindste spiller og den yngste på holdet. Jeg har samlet de fleste point ved, at hele holdet har beskyttet mig og givet mig bolden. Jeg sidder på skuldrene af de store fyre fra Academy. De bærer mig rundt i hallen til min store bestyrelse og forlegenhed« (*One Silent Sleepless Night*, 1975, s. 57).

Basketballholdet fra Gila Academy 1912-1913. Spencer W. Kimball er yderst til højre

HAN LÆRTE AT GØRE TINGENE KORREKT

År senere fortalte præsident Spencer W. Kimball mere om de ansvar, han havde, da han voksede op:

»Der er skuret til seletøjet. Far er meget omhyggelig med seletøjet. Det skal altid hænges op, når det ikke sidder på hestene. Seletøjet skal være glat og rent, bidslet skal passe rigtigt og skyklapperne skal være på plads. Seletøjet skal vaskes med Ivory sæbe og derpå

Spencer W. Kimball som ung

olieres, og jeg lærte en anden vigtig ting: Lædertøjet må aldrig tørre ud og blive hårdt og krøllet.

Så er der vognskuret. Vognene skal altid være beskyttet mod uvejr og sol, og de skal være rene. Jeg lærer at vaske vognene og smøre dem. I en lille niche på højre side af bygningen er dåsen med aksselfedt og smørekanden. Jeg løfter en side af gangen op på træbukken, fjerner hjulet, smører forsigtigt akslen og skruer møtrikken på igen for at holde det på plads. Vognene skal behandles på denne måde så ofte, som der er behov for det. Og de skal også males. Da jeg stadig kun var en lille dreng, lærte jeg hvordan jeg skulle købe og blande maling og male hjulene og selve rammen. De tynde pyntestreger skal males med præcision. Alle stakitterne skal males hvide, og tremmeværket skal males grønt. Huset, det store hus skal også males, og jeg klatrer på de høje stiger og maler husets gavle og listerne. Far laver det meste af det først, men så begynder jeg gradvist at gøre noget af det, indtil det næsten udelukkende er min opgave. Og stalden og kornmagasinet og skuret til seletøjet – skal alle med mellemrum males. Ja, selv krybberne« (*One Silent Sleepless Night*, s. 20).

HAN VAR EN HENGIVEN OG ENGAGERET MISSIONÆR

Han blev kaldet som missionær til De Centrale Staters Mission i 1915

»Mens Spencer tilbage i maj 1914 malkede køer ... havde han modtaget et brev fra Box B i Salt Lake City, der kaldte ham til at prædike i den Schweizisk-tyske Mission. I brevet, der var underskrevet af Joseph F. Smith, Kirkens sjette præsident, stod der, at han skulle tage af sted i oktober. Europa virkede eksotisk og spændende. Det tysk, som Spencer havde lært på Academy, ville give ham et forspring, når han skulle lære sproget.

Men i juli ændrede situationen sig drastisk i Europa. En serbisk student myrdede ærkehertug Frans Ferdinand, der var arving til tronen i Østrig-Ungarn. Den 28. juli erklærede Østrig-Ungarn krig mod Serbien. Konflikten bredte sig hurtigt til Tyskland, Rusland, Frankrig, Belgien og Storbritannien.

På grund af den europæiske krig blev Spencers missionsområde ændret til De Centrale Staters Mission med hovedkvarter i Independence i Missouri. Han var skuffet, men han forligede sig med ændringen. Det havde været hans fars missionsområde, og hans stedmors og hans bror Gordons. Da toget krydsede ørkenen i Arizona og Californien og kørte ind i Nevada og Utah, så Spencer, der for nylig var blevet ordineret til ældste, fremad mod de uvisse forandringer i hans liv med en blanding af ængstelse, nysgerrighed og spænding.

Da missionærerne eller deres familier selv betalte missionsudgifterne, havde Spencer solgt sin fyrige, unge, sorte hest for 175 dollars, hvilket var penge nok til seks måneder. Til det lagde han sin løn fra mejeriet. De penge, han stadig manglede, lagde hans far til. Men disse ordninger tillod ikke en luksuriøs levemåde« (Edward L. Kimball and Andrew E. Kimball jun., *Spencer W. Kimball*, 1977, s. 72-73).

Ældste Kimball stod over for sorg og modløshed, da han var på mission. I maj 1915 modtog han besked fra sin far om, at hans 21-årige søster Ruth var død. Mange mennesker var ikke modtagelige over for hans budskab, og der blev lagt store ansvar på ham. Alligevel fortsatte han med at arbejde flittigt.

Efter fjorten måneder i missionsmarken blev han konferencepræsident i Saint Louis-området. Det var en skræmmende kaldelse for ham. Han var yngre end de fleste af de 35 missionærer, han havde ansvar for. Trods det bragte hans hårde arbejde og hans tillid til Herren succes.

At banke på døre og holde gademøder var en fast del af en missionærs arbejde, og ældste Kimball blev kreativ, når han bankede på døre. »År senere fortalte han missionærerne en historie om at bruge opfindsomhed, når man skulle skabe kontakt. Mens han bankede på døre i St. Louis, bemærkede han et klaver gennem en delvist åben dør, og han sagde til kvinden, der var lige ved at lukke døren i hovedet på ham: »Du har et flot klaver.«

»Vi har lige købt det,« sagde kvinden tøvende.

»Det er et Kimball, er det ikke? Det er også mit navn. Hvis du vil, så kan jeg spille en sang på det for dig.«

Overrasket svarede hun: »Ja absolut, kom ind.«

Mens Spencer sad på klaverbænken, spillede og sang han: »O min Fader.«

Så vidt Spencer vidste, så sluttede hun sig aldrig til Kirken, men det var ikke fordi, at han ikke prøvede« (Kimball and Kimball, *Spencer W. Kimball*, s. 79-80).

Ældste Spencer W. Kimball (til højre) og hans kammerat ældste L.M. Hawkes i juni 1915; missionærer i Missouri

Ældste Kimball kunne godt lide gademøder. »Et af deres yndlingssteder var på hjørnet af Twentieth og Franklin. Mens nogle betvivlede værdien af disse møder, så gjorde ældste Kimball det aldrig. Det gav ham en opmuntring, som ingen anden form for forkyndelse gav ham. De gav ham også mindeværdige øjeblikke som dengang ved slutningen af et møde, hvor der ikke var en sjæl i sigte undtagen missionærerne, og den ældste, der ledte mødet, højtideligt sagde: »Hvis I alle er opmærksomme, vil vi trække os tilbage,« eller da ældste Kimball sluttede sin tale i midten af en sætning, fordi de eneste mennesker han kunne se, var hans tre kammerater« (Francis M. Gibbons, *Spencer W. Kimball: Resolute Disciple, Prophet of God*, 1995, s. 51).

HAN FANDT EN CHARMERENDE PARTNER

Camilla Eyring

Spencer W. Kimball vendte hjem fra sin mission i januar 1917. I august samme år aflagde han ved en stavskonference rapport om sin mission. Til konferencen kom også Camilla Eyring, en ung kvinde, som Spencer var blevet præsenteret for kort før hans mission. Fire dage senere mødtes de ved et stoppested. Spencer præsenterede sig selv igen, og de

havde deres første personlige samtale, mens de sad sammen i bussen. Han spurgte i løbet af samtalen, om han måtte besøge hende. Hun svarede bekræftende.

»Hun forventede dog ikke, at han kom uanmeldt. Da han en aften kort efter deres bustur ankom til hendes hjem, havde hun kimono på, der var curlere i hendes hår, og hun var ved at gøre sig klar til at gå ud og danse sammen med en kæreste og nogle andre venner. Camilla vidste ikke, hvad hun skulle gøre. Hun satte sig med den unge hr. Kimball på verandaen og talte, idet hun forventede, at hans besøg snart ville slutte, indtil det blev tydeligt, at han ikke havde tænkt sig at gå.

»Jeg var i knibe,« sagde Camilla senere. Selvom hun foretrak Spencer, så havde hun allerede en anden aftale, og måtte krybe udenom. Hun fortalte Spencer, at de var en gruppe, som skulle ud at danse. Ville han med? Spencer, der var begejstret ved tanken sagde ja, så da Alvin kom kørende i sin bil sammen med de andre, spurgte hun, om en ven kunne komme med. De to satte sig ind i bilen, og Alvin lod sit raseri få udløb gennem sin fod. »Han kørte,« sagde Camilla, »som om djævelen var efter ham.« Da bilen var nået frem til dansestedet i Layton, var Alvin færdig med Camilla. Han dansede ikke

med hende igen i femten år. »Jeg lavede et lusket nummer,« indrømmede Camilla senere« (Kimball and Kimball, *Spencer W. Kimball*, s. 84; se også Gibbons, *Spencer W. Kimball*, s. 63-64).

Spencers og Camillas forhold blomstrede, og den 16. november 1917 blev de gift. Den følgende hyldest blev senere givet til Camilla:

»I hvor høj grad afhænger en mands succes ikke af hans hustru! Ældste Kimball er blevet begunstiget med en charmerende partner, der har været trofast, tålmodig og fuld af forståelse og opmuntring. Hendes oplæring og undervisning i hjemmets økonomi har gjort hende i stand til at bespise og klæde sin familie godt, selvom deres indkomst undertiden var lille. Camilla er datter af Edward Christian Eyring og Caroline Romney. De var kommet til Arizona fra Mexico i 1912 på grund af den mexicanske revolution. Det var i 1917, da hun underviste på Gila Academy, at hun mødte Spencer, og det varede ikke mange måneder før deres bekendtskab førte til ægteskab. Det siges, at »blomster, der er blevet flyttet, er de smukkeste«, og sådan var det også i dette tilfælde; den blåøjede, blonde pige med det spanske navn, der var blevet flyttet fra Mexico, blomstrede op til en strålende intelligent og veluddannet kvinde, fremtrædende på sin egen måde« (Udall, *Improvement Era*, okt. 1943, s. 591).

Spencer og Camilla Kimball i februar 1918

MULIGHEDERNE VED LEDERSKAB FORBEREDTE HAM TIL AT VÆRE APOSTEL

Spencer W. Kimball omkring 1933

Et år efter Spencer W. Kimball blev afløst fra sin mission, blev han som 23-årig kaldet som stavssekretær i St. Josephs Stav i Safford i Arizona. Seks år senere i 1924 blev han også opretholdt som rådgiver i stavspræsidentskabet. Til tider tjente han i begge kaldelser. Da staven i 1938 blev delt, blev han kaldet til at være præsident for den nye Mount Graham Stav. Fem et halvt år senere, den 7.

oktober 1943, efter et kvart århundrede som leder i staven, blev han ordineret til apostel og blev medlem af De Tolv Apostles Kvorum.

»(Ældste) Kimball besidder så mange kvaliteter, der gør ham egnet som leder i Kirken, at det er svært at udpege et enkelt karaktertræk og sige, at deri ligger hans succes. To af hans enestående karakteristika er for det første hans kærlighed til mennesker, en kærlighed der skaber kærlighed; folk bliver varmet af hans belæringer; hans behandling af andre indgyder tillid; den velstående bonde eller den ydmyge arbejder, husmoren eller den halv voksne dreng eller pige, alle har tillid til hans retskaffenhed; og for det andet – hans ubøjelige opmærksomhed mod dagens pligter ... Den nye apostel har levet sit liv på en sådan måde, at det synes som om, at han hele tiden er i Guds nærhed, og at han ikke i et eneste øjeblik i sit liv har glemt sit ansvar over for sin skaber« (Udall, *Improvement Era*, okt. 1943, s. 639).

Spencer W. Kimball på snesko i Arizona på vej op ad Mount Graham i 1938

Spencer W. Kimball, distriktsguvernør for Rotary International i 1936

Spencer W. Kimball har også tilbragt 25 succesfulde år inden for bank- og forsikringsverdenen og inden for ejendomshandel. Han hjalp med at oprette Gila Broadcasting Company og Gila Valley Irrigation Company og tjente i vigtige lederstillinger i disse foretagender. Han var distriktsguvernør for Rotary International, præsident for Safford Rotary Club, medlem af Gila Junior College Board of Trustees, medlem af Arizona Teachers Retirement Board, vicepræsident for Roosevelt Council of Boy Scouts, formand for den lokale USO (United Services Organization), formand for United War Fund kampagnen i Graham County og ceremonimester ved utallige kirkelige og samfundsmæssige funktioner. Der var konstant bud efter ham som pianist og sanger. I mange år var han medlem af en populær kvartet kaldet The Conquistadores.

Spencer W. Kimball da han var stavspræsident i 1942 (i midten på forreste række)

HANS KALDELSE GJORDE HAM YDMYG

Ved oktoberkonferencen 1943 på den dag, hvor ældste Spencer W. Kimball blev opretholdt som apostel, talte han til forsamlingen om sin tidligere udnævnelse til De Tolv Apostles Kvorum:

»Jeg synes, at Brødrene var meget venlige mod mig, da de lod mig vide om udnævnelsen, så jeg fik mulighed for at træffe de nødvendige foranstaltninger med hensyn til mine forretningsanliggender, men måske var de mere inspirerede til at give mig den tid, som jeg havde brug for til en lang renselsesproces, fordi jeg i de lange dage og uger tænkte og bad meget, og fastede og bad. Der var modstridende tanker, der brusede i mit sind – det synes som om, der var stemmer der sagde: »Du kan ikke klare det arbejde. Du er ikke værdig. Du har ikke evnen« – og altid til sidst kom den sejrende tanke: »Du må udføre det arbejde, du har fået pålagt – du må gøre dig selv egnet, værdig og kvalificeret.« Og kampen rasede videre.

Et familiebillede

Jeg husker at have læst, at Jakob kæmpede hele natten, »lige til det blev lyst,« for en velsignelse; og jeg

vil gerne sige jer, at i 85 nætter har jeg oplevet dette, at kæmpe for en velsignelse. 85 gange har daggrøet fundet mig på knæ, mens jeg bad til Herren om at hjælpe mig og styrke mig og gøre mig i stand til at varetage dette store ansvar, der er pålagt mig« (i Conference Report, okt. 1943, s. 15-16).

HAN HAVDE EN STOR KÆRLIGHED TIL LEHIS EFTERKOMMERE

Special Collections Dept., J. Willard Marriott bibliotek, University of Utah

»Se efter Lehis efterkommere.« Ældste Spencer W. Kimball, præsident George Albert Smith, ældste Anthony W. Ivins (stående) og ældste Matthew Cowley mødtes med en gruppe indfødte amerikanere kort efter, at de tre apostle blev kaldet til at tjene i Kirkens indianerkomite.

Ældste Spencer W. Kimball forklarede:

»Jeg ved ikke, hvornår jeg begyndte at elske Lehis efterkommere. Måske var det ved min fødsel, for min far tilbragte årene før og efter, jeg blev født, på mission blandt indianerne i indianske territorier. Han var præsident for missionen. Denne kærlighed kan være kommet i de første år af min barndom, da min far ofte sang de indianske sange for os børn og viste os souvenirs fra og billeder af hans indianske venner. Den kan være kommet fra min patriarkalske velsignelse, som jeg fik af patriark Samuel Claridge, da jeg var ni år gammel. En af sætningerne fra velsignelsen lyder:

»Du skal prædike evangeliet til mange mennesker, men i særdeleshed til lamaniterne, for Herren vil velsigne dig med tungemålgaven og kraft til i enkelthed at forklare evangeliet for dette folk. Du vil se dem organiseret og være beredt til at stå som bolværk omkring dette folk« ...

... Vi har omkring en halv million af Lehis efterkommer på øerne i havet og omkring 60 millioner af dem i Nord- og Sydamerika, måske omkring en tredjedel af dem er fuldblods indianere og omkring to tredjedele er blandede, men de har Jakobs blod i deres årer.

En eller anden har sagt:

»Hvis min pen havde evnen til at fremkalde tårer, så ville jeg skrive en bog og kalde den »Indianeren«, og jeg ville få hele verden til at græde.«

Ældste Kimball sammen med høvding Dan George

Jeg håber, at jeg kan få verden til at græde for Lehis efterkommere. Kan man afholde sig fra at græde, når man tænker over dette folks fald, der har bragt dem fra kultur og præstationer til analfabetisme og nedværdigelse: fra konger og kejsere til slaveri og livegne; fra at have ejet landområder på store kontinenter til fattige folk i regeringens varetægt og til daglejere – fra Guds sønner med en kundskab om Gud til simple, vilde ofre for overtro og fra tempelbyggere til at være et jordhyttefolk ...

Hvor ville jeg ønske, at I sammen med mig kunne gå gennem et indianerreservat og især i Navajo-området og se den fattigdom, mangel og elendighed og atter indse, at dette er Guds sønner og døtre; at deres ulykkelige tilstand ikke blot er resultat af århundreder med deres egne krige, synder og ugudelighed, men det skyldes også os, deres erobrere, der har sat dem i reservater med så begrænsede ressour-

Ældste Kimball i det sydvestlige USA

cer og faciliteter, så de kan sulte og dø af fejlernæring, mens vi bliver fede i velstand fra de værdier, som vi har taget fra dem. Tænk over dette mit folk og græd så for indianerne, bed og arbejd så for dem med jeres tårer. Kun gennem os ›deres fosterfædre og -mødre,‹ kan de til sidst nyde opfyldelsen af de mange løfter, som de har fået. Hvis vi gør vores pligt over for dem, vil indianerne og andre af Lehis sønner endnu rejse sig i kraft og styrke. Herren vil huske sin pagt med dem; hans kirke vil blive oprettet blandt dem; Bibelen og andre skrifter vil blive tilgængelige for dem; de vil komme til de hellige templer for at få deres egen begavelse og for at udføre stedfortrædende arbejde; de vil få kundskab om deres forfædre og få en fuldkommen kundskab om

deres Forløser Jesus Kristus; de vil have fremgang i landet og vil med vores hjælp bygge en hellig by, ja endog det nye Jerusalem, til deres Gud« (i Conference Report, apr. 1947, s. 144-145, 151-152).

EN APOSTEL ER ET SÆRLIGT VIDNE OM KRISTUS

»Efter at [ældste Spencer W. Kimball] var blevet kaldet til De Tolv, havde han en række hjertetilfælde. Lægen sagde, at han måtte have ro. Han ville gerne være hos sine elskede indianere. Bror Golden R. Buchanan tog ham med til bror og søster Polaccas lejr højt oppe i Arizonas nåleskove, hvor han forblev i ugerne indtil hans hjerte var i bedring, og hans kræfter genvundet.

En morgen savnede de ham i lejren. Da han ikke var vendt tilbage til morgenmaden, begyndte bror Polacca og andre indianervenner at lede efter ham. De fandt ham adskillige kilometer fra lejren, hvor han sad under et stort grantræ med sin Bibel opslået på det sidste kapitel i Johannes-evangeliet. Som svar på deres bekymrede blikke sagde han: ›Det er i dag seks år siden, jeg blev kaldet til at være apostel for Herren Jesus Kristus. Og jeg havde bare lyst til at tilbringe dagen sammen med ham, hvis vidne jeg er.«

Hans hjerteproblemer vendte tilbage, men det nedsatte ikke hans tempo i ret lang tid« (Packer, *Den danske Stjerne*, juli 1974, s. 268-269).

Ældste og søster Kimball kort efter, at han var blevet kaldet til De Tolv Apostles Kvorum

HAN HAVDE KRÆFT I STRUBEN OG I STEMMEBÅNDENE

Ældste Spencer W. Kimball omkring 1950

I 1957, efter at ældste Spencer W. Kimball i flere år havde haft problemer med hæshed, fik han diagnosen kræft i struben og stemmebåndene. Lægerne sagde, at han ville miste sin stemme, det centrale element i hans liv og tjeneste som apostel. Ældste Boyd K. Packer skrev:

»Måske var dette Spencer W. Kimballs Getsemane.

Han rejste østpå for at blive opereret. Ældste Harold B. Lee var der. Da han var rede til operationen brød han sit hoved med de ildevarslende muligheder, og fortalte Herren, at han ikke kunne se, hvordan han skulle kunne leve uden stemme, idet han var kaldet til at prædike og tale.

»Det er ikke nogen almindelig mand, De skal til at operere,« sagde ældste Lee til kirurgen. Velsignelserne og bønnerne resulterede i en operation, der ikke var nær så alvorlig, som lægen havde indstillet sig på.

Der var en lang rekonvalescens- og forberedelsesperiode. Stemmen var næsten væk, men en ny kom i stedet. En stille, overbevisende, blød stemme, en nyhvertet stemme, der er elsket af sidste dages hellige.

I den mellemliggende tid kunne han arbejde. Når han blev interviewet skrev han sine svar på skrivemaskine og tilbragte sin tid på kontoret.

Så kom prøven.

Kunne han tale? Kunne han prædike?

Han kom hjem og skulle holde sin første tale. Han tog tilbage til *dalen*. Enhver, der var tæt på ham, ved, at det ikke var *en dal*, det var *dalen*.

Der, ved en konference i St. Joseph Stav, ledsaget af sin kære ven fra Arizona, ældste Delbert L. Stapley, stod han på talerstolen.

»Jeg er vendt tilbage hertil,« sagde han, »for at være sammen med mine

egne. I denne dal har jeg været stavspræsident. Han syntes måske, at hvis han slog fejl, så var han blandt dem, der holdt mest af ham, og de ville forstå.

Alle viste deres kærlighed. Spændingen ved dette dramatiske øjeblik blev brudt, da han fortsatte: »Jeg vil fortælle jer, hvad der er hændt mig. Jeg tog østpå, og mens jeg var der, endte jeg blandt halshuggere ...« Efter det var det lige meget, hvad han sagde. Ældste Kimball var tilbage!« (*Den danske Stjerne*, juli 1974, s. 269).

Blandt sine venner sagde han farvel til fortiden, og en ny stemme blev hørt – ingen sang, men en elsket, velkendt stemme med en alvorlig klang, der svarede til alvor i hans budskab.

Ældste og søster Kimball tager af sted til Sydamerika omkring 1959

HAN GENNEMGIK EN HJERTEOPERATION

Foto med tilladelse fra Edward L. Kimball

Ældste Kimball kort efter sin hjerteoperation omkring 1972

Legemets svagheder truede igen med at stoppe ældste Kimball i den kaldelse, han var blevet beredt til. Hans hjer-telidelse viste sig igen og nødvendiggjorde en hjer-teoperation for at redde ham. Igen udtalte præsident Lee en velsignelse: Liv til patienten og gud-dommelig vejledning til kirurgen. Begge velsig-nelser blev opfyldt. Der

skete en hurtig bedring; en profet var reddet. To år senere blev han præsident for Herrens kirke og udviste et bemærkelsesværdigt, godt helbred.

HAN ADVAREDE IMOD KÆRLIGHEDEN TIL VERDENS RIGDOMME

Ældste Spencer W. Kimball

Ældste Spencer W. Kimball underviste i følgende perspektiv på rig-dom og ejerskab:

»En dag tog en af mine venner mig med til sin ranch. Han åbnede døren i en stor, ny bil, satte sig ved rattet og sagde stolt: »Kan du lide min nye bil?« Vi kørte i overdådig komfort ud på landet til et smukt, nyt,

arkitekttegnet hus, og han sagde med stolthed: »Dette er mit hjem.«

Han kørte hen til en græsklædt knold. Solen var ved at gå ned bag bjergene langt borte. Han så ud over sine vidstrakte marker ...

... Vi vendte os rundt og lod øjet glide ud i det fjerne. Han forklarede, at der var lader, siloer og gårde mod vest. Med en fejende bevægelse pralede han: »Alt fra den klynge træer til søen, til skrænten og til husene og alt ind imellem – er mit. Og de mørke pletter på engen – det kvæg er også mit.«

Og så spurgte jeg ham, hvem han havde alt dette fra. Kæden af ejerskab til hans ejendom gik tilbage til regeringens overdragelser af skøder på jord. Hans sag-fører havde garanteret ham, at han havde ubestridt ejendomsret.

»Og hvem har regeringen fået det af?« spurgte jeg. »Hvad blev der betalt for det?«

Og jeg tænkte på Paulus' frimodige ord: »For jorden med alt, hvad den rummer, tilhører Herren« (1 Kor 10:26) ...

Og så spurgte jeg: »Kom ejerskabet fra Gud, jordens Skaber og ejeren deraf? Fik han sin betaling? Blev jorden solgt eller udlejet eller givet til dig? Hvis det var en gave, hvem kom den så fra? Hvis den blev solgt, hvad blev der byttet med, eller for hvilke penge blev den købt? Hvis den var lejet, betaler du så regelmæssigt?»

Og jeg fortsatte med at spørge: »Hvad var prisen? Med hvilke skatte købte du denne gård?»

»Penge!«

»Hvor fik du pengene fra?»

»Fra mit arbejde, mit sved og min styrke.«

Og jeg spurgte: »Hvorfra fik du din styrke til at slide i det, din evne til at arbejde, dine kirtler til at svede med?»

Han talte om fødevarer.

»Hvor kom fødevarerne oprindeligt fra?»

»Fra solen og luften og jorden og vandet.«

»Og hvem skaffede alle disse elementer til veje?» ...

Men min ven blev ved med at mumle; »Mit – det er mit,« som om han ville overbevise sig selv mod den sikrere viden om, at han i bedste fald var en fej lejer.

Ældste og søster Kimball i Egypten i 1960

Det er mange år siden. Jeg så ham ligge på sit dødsleje mellem luksuriøse møbler i et paladslignende hjem. Hans ejendomme havde været umådelige. Og jeg foldede hans arme på hans bryst og lukkede de små gardiner over hans øjne. Jeg talte ved hans begravelse, og jeg fulgte følget fra det store stykke jord, som han havde gjort krav på og ud til hans grav, et lille, aflangt område med længde af en høj mand og bredde af en stor mand.

Senere så jeg det samme landsted, gult af korn, grønt af lucerne, hvidt af bomuld, tilsyneladende uden tanke på ham, som havde gjort krav på at eje det. Åh, ubetydelige menneske, betraget travle myrer, der flytter havets sand« (*Den danske Stjerne*, aug. 1981, s. 4-6).

EVANGELIET LØSER PROBLEMER

Sammen med ældste Boyd K. Packer (yderst til venstre)

I 1971 sagde præsident Spencer W. Kimball, der dengang var fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, at »på denne jord har Herren givet alt, som mennesket har brug for, så de kan blive lykkelige ...

Hvor foruroliget må han ikke være, når han kigger ned fra sine himle og ser, hvor uklogt mennesket bruger den handlefrihed, som det har fået; når han ser flere hundrede millioner i nød, flere hundrede millioner, der knap bliver sørget for; og så de talrige, der ruller sig i rigdomme, de ikke kan bruge.

Det er ganske vist ikke Herrens hensigt at vende processen om og gøre de rige fattige og de fattige rige. Han vil gerne have en god balance, hvor alle vil arbejde, hvor alle vil nyde jordens frugter ...

Mennesket vil gerne begrænse antallet af fattige ved fødselskontrol og abort. Evangeliet ønsker at begrænse antallet af fattige ved bedre fordeling af verdens rigdomme, som Herren siger der er rigeligt af, og der er »nok til alle«. »Menneskets veje er ikke altid Guds veje« ...

Herren Jesus Kristus kom ikke med et sværd eller fængselsnøgler eller lovmagt. Han kom ikke med våben eller ammunition, men med overbevisningens lov. Mens han prædikede om retfærdighed, sloges verden og syndede og døde i sin egen stank. Evangeliet er for *alle*, men det er også for *enhver*. Den store, frustrerede, for-dærvede og døende verden kan blive helbredt, men den eneste måde at kurere den på er at anvende evangeliet i vores liv. Den menneskelige natur skal ændres og kontrolleres ...

Jeg var i Lima. En række journalister fra de store aviser havde opsøgt mig i missionshjemmet ... Og da de fleste af dem havde taget deres notater og tilsyneladende tilfredse var taget af sted, blev en ung opkomling ved med at udspørge mig. Hans spørgsmål koncentrerede sig nu om polygami, racisme, fattigdom og krig. Jeg prøvede at svare meningsfyldt og respektfuldt på hans insinuerende spørgsmål ... Han spurgte hånligt, hvorfor »mormonkirken« ikke havde helbredt verden for fattigdom. Så vendte jeg mig om mod ham og sagde noget lignende dette:

»Hr.! Hvad er det, du spørger om? Ved du, hvor fattigdom bliver født, hvor det bor, hvor det bliver næret? Jeg har gennemrejst jeres land fra kysten til de højeste bjergtoppe ... Jeg har set jeres bjergfolk eksistere på primitiv vis i usle skure med begrænsede mængder mad og uden nogen form for vellevned. I jeres storby ser jeg jeres store villaer og paladser, men jer ser også jeres utallige huse af pap, blikdåser og papkasser, samt udtærede indianere fra det indre af landet og fra bjergene. Jeg har set jeres katedraler med guld- og sølvaltre, jeg har set jeres tiggere på de kolde gulve i disse bygninger med deres spinkle arme strakt ud og deres knoglede hænder formet som en kop og løftet mod dem, der kommer for at se eller tilbede. Og du spørger *mig* om fattigdom. Jeg har været gennem Andesbjergene og grædt for de indianere, der stadig bliver forfulgt og lider afsavn, som er bebyrdede og tilsidesatte. De bærer deres byrder på ryggen, deres handelsvarer til markedet bærer de på ryggen, deres indkøb bærer de på ryggen. Og når de kommer til jeres byer, ser jeg, at de bliver afvist, ignoreret, og at de ikke bliver accepteret. I har haft dem i fire hundrede år. I fire århundreder har de blot været fattige, dårligt stillede indianere. I mange generationer har de været mennesker, der knap levede på eksistensminimum. I fire hundrede år, ligesom Israels børn, har de befundet sig i sandt slaveri. Med deres ubønhørlige fattigdom har mange generationer oplevet uvidenhed og overtro, sult og pest og naturens ryster. Og du taler til *mig* om fattigdom, afsavn, lidelse og nød.

I har haft dem i fire hundrede år. Er deres moral blevet bedre, deres overtro mindsket, deres kultur blevet beriget? Er deres idealer blevet løftet? Deres ambitioner blevet vækket? Deres produktivitet blevet forøget? Deres tro blevet større? Hvad har I gjort for dem? Hvor meget bedre har de det i Andesbjergene i dag, end de havde det for fire århundrede siden? ...

Han samlede sine papirer og blyanter.

Jeg fortsatte:

»Vi har også indianere – indianere, der kommer fra ørkenhytter, og som næsten var på sultegrænsen – og de er nu i løbet af en enkel generation velklædte og veluddannede, tager på mission, får uddannelser, tjener en god løn og har vigtige ansvar i samfundet og i landet«

Sammen med rådgiver i Det Første Præsidentskab præsident N. Eldon Tanner

(*The Gospel Solves Problems of the World*, tale ved Brigham Young University, 26. sep. 1971, s. 2-3, 7-8).

»NÅR VERDEN VIL BLIVE OMVENDT«

Præsident Spencer W. Kimball og hans hustru Camilla

Spencer W. Kimball blev indsat som præsident for De Tolv Apostles Kvorum den 7. juli 1972. Den 30. december 1973 efter præsident Harold B. Lees død blev han Kirkens præsident, hvilket gav ham retten til at udøve alle nøglerne i Kristi jordiske rige.

I april 1974 i en tale til Kirkens regionalrepræsentanter gav præsident Kimball udtryk for sin overbevisning om, at vore

ansvar som missionærer skulle øges i henhold til Herrens opfordring: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple« (Matt 28:19).

»Mente han da alle eksisterende folkeslag? ...

Tror I, at han inkluderede alle de folkeslag, der ville komme indtil da? Og da han befalede dem at gå frem, tror I så, han spekulerede på, om det kunne lade sig gøre? Han beroligede os. Han havde magten. Han sagde: »Mig er givet al magt i himlen og på jorden ... Og se, jeg er med jer alle dage« ...

... Profeterne så de utallige ånder og alle skabningerne. Det forekommer mig, at Herren omhyggeligt valgte sine ord, da han sagde »alle folkeslag,« »alle lande,« »jordens ende,« »alle tungemål,« »alle folk,« »alle sjæle,« hele verden, »mange lande.«

Disse ord har virkelig betydning!

Hans får var helt sikkert ikke kun begrænset til de tusinder omkring ham, og som han gik op og ned af hver dag. En universel familie! En universel befaling!

Mine brødre, jeg spekulerer på, om vi gør alt, hvad vi kan. Er vi selv tilfredse med vores indsats for at undergive hele verden? Vi har nu forkyndt i 144 år. Er vi beredt til at øge vores indsats? At udvide vores vision?

Husk på, at vores forbundsfælle er vor Gud. Han er vores anfører. Han har lagt planerne. Han udstedte befalingerne« (»When the World Will Be Converted«, *Ensign*, okt. 1974, s. 4-5).

Israel skal samles, Lehis efterkommere skal rejses op, Guds rige skal udvides, jorden skal advares. Det er ikke noget under, at profeten kaldte os til at øge vores indsats, at udvide vores vision. Præsident Kimball så udfaldet gennem troens øjne.

Indvielsen af Orson Hydys mindepark i Jerusalem i Israel i 1979

Foto: Dell Van Orden; med tilladelse fra Church News

HAN ANMODEDE OM MISSIONÆRER, DER VAR BEDRE FORBEREDT

Præsident Spencer W. Kimball erklærede, at enhver værdig, ung mand, der var i stand til det, skulle forberede sig på at tage på mission:

Når jeg beder om flere missionærer, beder jeg ikke om missionærer, der ikke har et vidnesbyrd, eller som er uværdige. Jeg beder om, at vi begynder tidligere med at oplære vore missionærer bedre i enhver menighed i verden. Der er en anden udfordring – at de unge mennesker forstår, at det er et stort privilegium at tage på mission, og at de må have det godt både fysisk, mentalt og åndeligt, og at »Herren, ... ikke [kan] se på synd med den ringeste eftergivenhed.«

Jeg beder om missionærer, der er blevet omhyggeligt oplært og uddannet i familien og i Kirkens organisationer, og som tager på mission, fordi de ønsker det. Jeg beder om ... at vi oplærer kommende missionærer meget bedre, meget tidligere, meget længere, så at enhver af dem ser frem til deres mission med stor glæde ...

Spørgsmålet: »Bør enhver ung mand tage på mission?« bliver ofte stillet. Og svaret er blevet givet af Herren. Det er »ja.« Enhver ung mand bør tage på mission, (se L&P 133:8; se også L&P 63:37) ...

Han satte ikke nogen begrænsninger.

Svaret er »ja.« Enhver mand bør også betale sin tiende. Enhver mand bør også holde sabbatten hellig. Enhver mand bør også komme til sine møder. Enhver mand bør gifte sig i templet og opdrage sine børn ordentligt og gøre mange andre mægtige gerninger. Selvfølgelig skal han det. Han gør det ikke altid.

Præsident Spencer W. Kimball

Vi er dog klar over, at selv om alle mænd bør, så er alle mænd ikke parate til at undervise i evangeliet udenlands. Alt for mange unge mænd når missionæralderen helt uforberedt til at tage på mission, og selvfølgelig skal de ikke sendes af sted. Men de burde alle være forberedt. Der er nogle få, der fysisk er ude af stand til at være på mission, men Paulus havde også en torn i kødet. Der er alt for mange, der er følelsesmæssigt, mentalt og moralsk uegnede, fordi de ikke har holdt deres liv rent og i harmoni med missioneringens ånd. De burde være blevet forberedt. Burde! Men siden de har brudt budene, bliver muligheden måske frataget dem, og der ligger en af vore største udfordringer: at holde disse unge drenge værdige. Ja, siger vi, enhver værdig mand, der er i stand til det, bør tage korset op. Hvilken hær ville vi så ikke have til at undervise om Kristus, den korsfæstede! Ja, de ville være forberedt, sædvanligvis med penge, de har sparet op, og altid med et glad hjerte parat til at tjene (*Ensign*, okt. 1974, s. 7-8).

»HVEM GAV JER JERES STEMME?«

Ældste Rex D. Pinegar, der var medlem af De Halvfjerds, fortalte følgende belæring af præsident Spencer W. Kimball:

»Mens præsident Kimball var til en områdekonference i Argentina i 1975, talte han til en stor forsamling af unge. Kort efter han var begyndt, lagde han sin forberedte tekst til side og fortalte dem om en personlig oplevelse. Han spurgte dem: »Hvem gav jer jeres stemme?« Han fortalte dem så, hvordan han var blevet opereret for at redde sin stemme. Han forklarede, at Herren havde skånet hans stemme. Han sagde, at det ikke var den samme stemme, som han engang havde haft. Han kunne ikke synge, som han tidligere havde nydt at gøre, men han havde en stemme. Han sagde, at hans stemme ikke var pæn, men jeg kan fortælle jer, at den var smuk i det den underviste i den aften. Da han talte, reagerede de unge endog, før tolken kunne oversætte hans ord. Han fortalte de tilstedeværende: »At tage på mission er ligesom at betale tiende; man er ikke tvunget – man gør det, fordi det er det rigtige. Vi ønsker at tage på mission, fordi det er Herrens måde. Frelseren sagde ikke: »Hvis det er belejligt, så tag af sted,« han sagde: »Gå ud i alverden« (Mark 16:15). Præsident Kimball forklarede, at det var de unge kvinders ansvar at hjælpe unge mænd med at forblive værdige og opmuntre dem til at tage på mission.

Da præsidenten sluttede sine bemærkninger, spurgte han: »Gav Herren jer ikke jeres stemme, så I kunne undervise i evangeliet?« Han vidnede derpå om, at han vidste, at hans stemme og vores stemme skal bruges til at forkynde Jesu Kristi evangelium og til at vidne om de sandheder, der blev åbenbaret til profeten

Joseph Smith. Præsident Kimball underviser os i livets rette perspektiv« (i Conference Report, okt. 1976, s. 103; eller *Ensign*, nov. 1976, s. 67).

Præsident og søster Kimball med deres børnebørn i december 1974

HAN FORKLAREDE HOVEDÅRSAGEN TIL MISSIONERING

Det Første Præsidentskab: N. Eldon Tanner, Spencer W. Kimball og Marion G. Romney i 1980

Præsident Spencer W. Kimballs kærlighed til missionering var let at se. Han talte ofte om det: »Hvis ingen blev omvendt, ville Kirken visne og dø. Men måske er den største grund til missionering at give verden en chance for at høre og acceptere evangeliet. Skrifterne er fulde af befalinger og løfter, kaldelser og belønninger for at undervise i evangeliet. Jeg bruger bevidst ordet *befalinger*, for det synes at være et vedholdende direktiv, som vi ikke kan løbe fra hverken alene eller sammen« (*Ensign*, okt. 1974, s. 4).

VI BØR OPFYLDE VORES FORPLIGTELSE TIL AT MISSIONERE OVER HELE VERDEN

Præsident Spencer W. Kimball har sagt:

»Det umådelige værk, der ligger foran os, bliver understreget, når vi tænker på, at jordens befolkningstal nærmer sig de fire milliarder.

Jeg er ikke så blind, brødre, at jeg tror, at det er en nem opgave, der kan udføres uden anstrengelse, eller som kan udføres fra den ene dag til den anden, men

jeg tror på, at vi kan gå fremad og udvide os meget hurtigere, end vi gør nu ...

Når vi har øget antallet af missionærer fra Kirkens organiserede områder til at nærme sig dets potentiale, det vil sige når enhver værdig ung mand i Kirken, der er i stand dertil, tager på mission; når hver stav og mission i andre lande selv har missionærer nok til deres eget land; når vi har ladet de mænd, der er kvalificerede, hjælpe apostlene med at åbne disse nye missionsmarker; når vi har brugt satellitterne og lignende opdagelser i den videst mulige udstrækning, og alle medierne – aviserne, tidsskrifterne, fjernsynet, radioen – så meget, man nu kan; når vi har organiseret utallige andre stave, der vil være springbræt; når vi har genaktiveret de mange unge mænd, der endnu ikke er ordineret, endnu ikke har været på mission, og endnu ikke er blevet gift; da, og først da vil vi nærme os vor Herre og Mesters befaling om at gå ud i alverden og prædike evangeliet for enhver skabning« (*Ensign*, okt. 1974, s. 13-14).

EVANGELIET SKAL SEJRE

En tid til overvejelse i 1981

Præsident Spencer W. Kimball har sagt:

»Hvis vi gør alt, hvad vi kan, og jeg accepterer min del af ansvaret, er jeg sikker på, at Herren vil bringe flere opdagelser, som vi kan bruge. Han vil skabe ændringer i kongers, regenters og herskeres hjerte, eller han vil dele floder og have eller finde udveje til at røre hjerter. Han vil åbne portene og gøre det muligt at forkynde evangeliet. Det har jeg en stor tro på.

Herren har jo givet os det løfte, at den onde aldrig vil være i stand til helt at kuldkaste det arbejde, Herren har befalet os at gøre.

»Dette rige vil fortsat tiltage og vokse, det vil spredes og have større og større fremgang. Hver gang dets fjender vil forsøge at vælte det over ende, vil det blive stærkere og mere magtfuldt. Det vil vokse mere og mere i stedet for at blive mindre; det vil spredes yderligere omkring, blive herligere og virke stadig mere fremtrædende for verdens nationer, indtil det opfylder hele jorden« (præsident Brigham Young, aprilkonferencen 1852)« (*Den danske Stjerne*, sep. 1984, s. 5).

HAN UNDERVISTE OM TILGIVELSENS MIRAKEL

Familiens blomsterhave i april 1978

Præsident Kimball underviste meget i omvendelsens principper. Hans lære har påvirket mange. Ældste Boyd K. Packer så denne store påvirkning og skrev følgende: »Præsident Kimball er selv en erfaren kirurg på sit felt. Ikke nogen medicinsk kirurg, men læge for åndeligt velbefindende. Megen moralsk kræft er blevet fjernet, mange karakterskavanker er blevet helbredt, megen åndelig sygdom af den ene eller den anden slags er blevet kureret ved hjælp af hans indsats. Nogle, som har været på randen af åndelig glemsel, er blevet reddet af ham. Han har skrevet en bog – der bogstaveligt har krævet års forberedelser – *Tilgivelsens mirakel*. Mange mennesker er blevet beskyttet på grund af de råd, han har skrevet. Utallige andre er blevet inspireret til at bringe deres tilværelse i orden og har oplevet dette mirakel« (*Den danske Stjerne*, juli 1974, s. 270).

HAN UNDERVISTE I SAND OMVENDELSE

En tid til studium

alvor. Omvendelse er *ikke* at afholde sig fra at gøre noget. Det er *ikke* at skjule synden, så den ødelægger og overbebyrder synderen ...

Sand omvendelse består af mange ting, der hver især er forbundet til hinanden.

Præsident Joseph F. Smith forklarede det godt:

Præsident Kimball har forklaret:

»Nogle gange er det nemmere at definere, hvad noget *er* ved at fortælle, hvad det *ikke* er.

Omvendelse er *ikke* gentagelse af synd. Det er *ikke* at grine af synd. Det er *ikke* retfærdiggørelse af synd. Omvendelse er *ikke* at forhærde de åndelige årer. Det er *ikke* at bagatellisere fejlens

»Sand omvendelse er ikke blot sorg over synd og ydmyg bodfærdighed og anger for Gud, men det indbefatter nødvendigheden af at vende sig bort fra den, at bryde med alle dårlige handlinger og vaner, en fuldkommen fornyelse af ens liv, en afgørende forandring fra det dårlige til det gode, fra last til dyd, fra mørke til lys. Ikke alene det, men også, så vidt muligt, at give oprejsning for det, vi har gjort, betale vores gæld og gøre uretten god igen for Gud og mennesker – give dem det, vi skylder dem. Dette er sand omvendelse, og det kræver viljestyrke og udøvelse af alle legemets og sindets kræfter at gennemføre omvendelsens herlige værk.«

Sand omvendelse må komme til hver især. Det kan ikke opnås ved stedfortrædende arbejde. Man kan hverken købe eller låne eller sælge det. Der findes ingen royal vej til omvendelse: hvad enten man er præsidentens søn, eller kongens datter, kejserens prins eller en ringe bonde, man må selv omvende sig, og ens omvendelse skal være personlig, enkel og ydmyg.

Det Første Præsidentskab: N. Eldon Tanner, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley og Spencer W. Kimball i 1982

Hvad enten man er tynd eller tyk, pæn eller grim, høj eller lav, intellektuel eller mindre uddannet, så skal man ændre sit liv gennem en virkelig og ydmyg omvendelse.

Der skal være en bevidsthed om skylden. Den kan ikke fejes til side. Den skal erkendes og ikke bortrationaliseres. Den må tillægges sin fulde betydning. Hvis det er 10.000 talenter, må den ikke regnes som 100 kroner; hvis den er en kilometer lang, må den ikke regnes som en meter; hvis overtrædelsen vejer et ton, må den ikke regnes som et kilo ...

Sand omvendelse er at tilgive alle andre. Man kan ikke blive tilgivet, så længe man bærer nag til andre. Man skal være »barmhjertig mod [sine] brødre; handl redeligt, døm retfærdigt og gør bestandigt godt ...« (Alma 41:14).

Man er nødt til at opgive overtrædelsen. Opgivelsen skal være ægte, konsekvent og vedvarende. Herren

sagde i 1832: »Gå bort og synd ikke mere. Men til den sjæl, som synder, skal de tidligere synder vende tilbage, siger Herren, jeres Gud« (L&P 82:7).

Og en midlertidig, forbigående ændring i ens liv er ikke tilstrækkelig ...

Sammen med sin rådgiver præsident Gordon B. Hinckley (yderst til højre)

Omvendelse er forandring. Vi skal sørge for at bevare vore værdier og vores dømmekraft intakt.

Vi skal indse, at straf for synd ikke er et sadistisk ønske fra Herrens side, og det er derfor, at når folk synker dybt ned i umoralitet eller andre lignende synder, så skal der afholdes en retssag med den rette myndighed. Mange mennesker kan ikke omvende sig, før end de har lidt meget. De kan ikke rette deres tanker ind på nye, rene kanaler. De kan ikke kontrollere deres handlinger. De kan ikke planlægge deres fremtid ordentligt, før de har mistet de værdier, som de ikke syntes at have påskønnet til fulde. Derfor har Herren foreskrevet udelukkelse af Kirken eller af fællesskabet eller en prøvetid, og det er i overensstemmelse med Almas udtalelse om, at der ikke kan være nogen omvendelse uden lidelse, og mange mennesker kan ikke lide, hvis de ikke har erkendt deres synd og er blevet bevidst om deres skyld.

Sammen med sin rådgiver præsident Gordon B. Hinckley

En form for straf er at lide afsavn, og hvis det ikke er tilladt for en person at nyde nadveren eller at bruge sit

Den sande bekendelse drejer sig ikke blot om at fortælle om visse hændelser, men det drejer sig også om at få fred, som tilsyneladende ikke kan komme på nogen anden måde.

Folk taler ofte om tid: Hvor lang tid går der, før de kan blive tilgivet? Hvor lang tid skal der gå, før de kan komme i templet?

Omvendelse er tidløs. Beviset på omven-

præstedømme eller at tage i templet eller at prædike eller bede ved nogen af møderne, så udgør det en grad af forlegenhed, afsavn og straf. Faktisk er det den straf, som Kirken kan bruge mest, at afskære folk fra privilegier ...

Sand omvendelse må omfatte genoprettelse. Der er synder, hvor der kan ske genoprettelse, såsom tyveri, men der er andre synder, hvor der ikke kan ydes genoprettelse såsom mord eller utroskab eller incest. En af forudsætningerne for omvendelse er at efterleve Herrens befalinger. Der er måske kun få mennesker, der indser, at det er et vigtigt element; selvom man måske er holdt op med en bestemt synd og endda har tilstået den over for sin biskop, så omvender man sig ikke, medmindre man har indledt et liv med gode gerninger, tjeneste og retfærdighed, hvilket Herren har angivet er meget nødvendigt: »... Den, der omvender sig og holder Herrens befalinger, skal blive tilgivet« (»What Is True Repentance«, *New Era*, maj 1974, s. 4-5, 7).

»ENHVER TROFAST, VÆRDIG MAND I KIRKEN KAN MODTAGE DET HELLIGE PRÆSTEDØMME«

Nigerianere går ned i dåbens vande sammen med ældste Ted Cannon

»Få begivenheder har haft større virkning på evangeliets udbredelse i verden end den åbenbaring, som præsident Spencer W. Kimball modtog i 1978, som udstrækker præstedømmet til alle værdige mænd af alle racer. Generalautoriteterne havde i længere tid meget omhyggeligt drøftet dette emne ved deres regelmæssige tempelmøder. Herudover besøgte præsident Kimball ofte templet, især lørdag og søndag, hvor han kunne være alene, for at bønfalde om vejledning. »Jeg ønskede at være sikker,« forklarede han (se »News' Interviews Prophet,« *Church News*, 6. jan. 1979, s. 4).

Den 1. juni 1978 mødtes præsident Kimball med sine rådgivere og De Tolv, og han bragte igen muligheden for at overdrage præstedømmet til værdige brødre af alle racer på bane. Han udtrykte håb om, at der måtte komme et klart svar, enten på den ene eller anden måde. Ældste Bruce R. McConkie fra De Tolvs Kvorum

mindedes det således: »På dette tidspunkt spurgte præsident Kimball brødrene, om der var nogen af dem, som ønskede at give udtryk for deres synspunkter og følelser angående denne sag. Det gjorde vi alle, frit og flydende og meget længe. Ja, hver eneste person gav udtryk for sine synspunkter og sit hjertes følelser. Der var en vidunderlig udgydelse af enighed, enhed og overensstemmelse i rådet« (Bruce R. McConkie, »The New Revelation on Priesthood«, *Priesthood*, 1981, s. 27).

Efter to timers samtale bad præsident Kimball gruppen om at forenes i en formel bøn og foreslog beskedent, at han fungerede som talerør. Præsident Kimball mindedes det således:

»Jeg fortalte Herren, at hvis det ikke var rigtigt, at hvis han ikke ønskede, at denne forandring skulle ske i Kirken, så ville jeg være tro mod det resten af mit liv, og jeg ville kæmpe imod verden for det, hvis det var det, som han ønskede.

... Men denne åbenbaring og forsikring kom så klart til mig, at der ikke herskede nogen tvivl herom« (»News' Interviews Prophet«, s. 4).

Præsident Gordon B. Hinckley var til stede ved det historiske møde. Han mindes: »Der var en hellig og højtidelig atmosfære i værelset. For mig følte det, som om en kanal åbnede sig mellem den himmelske trone og Guds knælende og bønfoldende profet, som var forenet med sine Brødre ...

Hver eneste mand i den kreds vidste ved Helligåndens kraft det samme ...

... Ikke én af os, der var til stede ved den lejlighed, var nogensinde helt den samme efter den oplevelse. Ligesom Kirken aldrig er blevet den samme igen ...

Overvældende, evige konsekvenser for millioner over hele jorden vælder frem fra den manifestation ...

... Den har åbnet store dele af verden for undervisning i det evige evangelium. Den har gjort det muligt, »at enhver måtte kunne tale i Gud Herrens navn, han, som er verdens Frelser.«

Vi har grund til at juble og prise vor frelses Gud, for at vi har oplevet denne herlige dag« (Priesthood Restoration, *Ensign*, okt. 1988, s. 70-71)« (*Kirkens historie i tidernes fylde*, s. 586-587).

KIRKEN SØRGEDE OVER EN STOR PERSONLIGHEDS BORTGANG

Præsident Spencer W. Kimball døde den 5. november 1985. Under hans lederskab tog Kirkens medlemmer imod udfordringen om at »øge vores indsats« ved at anstrenge sig mere med hensyn til missionering, bygning af templer og alle af evangeliets aspekter. Han tjente som apostel i 30 år, før han blev Kirkens præsident. De, der arbejdede sammen med ham, kunne knap holde trit med ham og beundrede ham for hans mange evner. Han satte høje standarder for sig selv og for Kirken. Hans erklæring »Gør det« motiverede enhver til at gøre deres bedste og ikke spille tid, der kunne bruges til at opbygge Herrens rige.

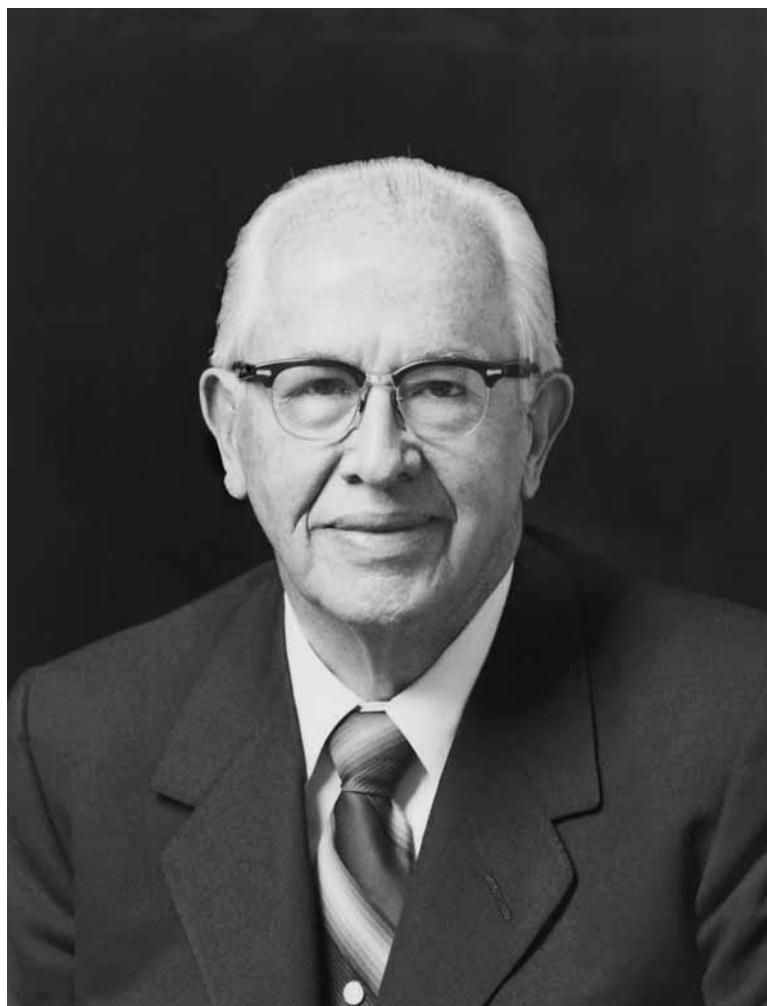
Hans liv var et vidnesbyrd om hans råd: »Husk på, at de, som bestiger de høje bjerge, ikke altid har det let« (*Den danske Stjerne*, mar. 1975, s. 30).

Præsident Spencer W. Kimball

Ezra Taft Benson

KIRKENS 13. PRÆSIDENT

VIGTIGE BEGIVENHEDER I EZRA TAFT BENSONS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 4. august 1899 i Whitney i Franklin amt i staten Idaho. Hans forældre var George T. og Sarah Dunkley Benson.
- 12 Hans far rejste ud for at tjene i De Nordlige Staters Mission (8. apr. 1912).
- 15 Han begyndte på Oneida Stake Academy i Preston i Idaho (1914).
- 19 Han gik på Utah State Agricultural College (efteråret 1918).
- 21–23 Han tjente i Den Britiske Mission (14. juli 1921-1923).
- 26 Han tog sin afgangseksamen fra BYU med en grad i husdyrbrug og landbrugsvidenskab (foråret 1926).
- 27 Han giftede sig med Flora Smith Amussen (10. sept. 1926); han tog sin afgangseksamen fra Iowa State College med en kandidatgrad i landbrugsøkonomi (13. juni 1927).
- 29 Han blev landbrugskonsulent ved University of Idaho (4. mar. 1929).
- 36 Han modtog et stipendium og flyttede til Berkeley i Californien, hvor han begyndte på sin ph.d.-afhandling (1. aug. 1936).
- 39 Han blev indsat af ældste Melvin J. Ballard som præsident for Boise Stav (27. nov. 1938), han blev chef for the National Council of Farmer Cooperatives i Washington D. C. (15. apr. 1939).
- 40 Han blev indsat som præsident for Washington D.C. Stav (30. juni 1940).
- 44 Han blev ordineret til apostel af præsident Heber J. Grant (7. okt. 1943).
- 46–47 Han genåbnede missioneringen og havde tilsyn med uddelingen af velfærdsforsyninger i det krigshærgede Europa; han tjente som præsident for Den Europæiske Mission (22. dec. 1945 – 22. dec. 1946).
- 49 Han blev valgt som medlem af the National Executive Board of the Boy Scouts of America, hvor han efterfulgte præsident George Albert Smith (23. maj 1949).
- 53 Han blev indsat som USA's landbrugsminister (20. jan. 1953).
- 64 Han blev kaldet af præsident David O. McKay til at tjene som præsident for Den Europæiske Mission (18. okt. 1963).
- 74 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum (30. dec. 1973).
- 78 Han modtog George Washington Medaljen fra »the Freedoms Foundation« i Valley Forge i Pennsylvania (2. maj 1978).
- 86 Han blev præsident for Kirken (10. nov. 1985).
- 87 Halvfjerds-kvorummer på stavsplan ophørte (4. okt. 1986).
- 88 Han indviede templet i Frankfurt i Tyskland (28. aug. 1987).
- 89 De Halvfjerds' Andet Kvorum blev organiseret (1. apr. 1989); han modtog en bronzeuly, den højeste æresbevisning, som spejderne på verdensplan uddeler (1. apr. 1989).
- 90 Han modtog the Presidential Citizens Medal fra USA's præsident George H.W. Bush, der omtalte ham som »en af de mest fremtrædende amerikanere i sin tid« (aug. 1989); han deltog i indvielsen af templet i Portland i Oregon (19. aug. 1989).
- 91 29 missioner bliver dannet (1990).
- 93 Hans elskede hustru Flora dør (14. aug. 1992).
- 94 Han dør i Salt Lake City i Utah (30. maj 1994).

»I midten af halvtredserne mødte en ung mand, der arbejdede i Washington D.C, Ezra Taft Benson, der dengang var landbrugsminister. Efter at have set, hvordan ministeren arbejdede i sin krævende, ofte kontroversielle stilling, mens han forsøgte at beholde en apostels værdighed og holdning, spurgte manden ældste Benson, hvordan han formåede at klare alting. Ældste Benson svarede noget i stil med dette: »Jeg arbejder så hårdt, som jeg kan, og gør alt, hvad jeg kan. Og jeg forsøger at holde befalingerne. Og så lader jeg Herren ordne resten.« Der i en nøddeskal ligger opskriften på præsident Bensons liv og på hans succes« (Sheri L. Dew, *Ezra Taft Benson: A Biography*, 1987, s. vii-viii).

HANS OLDEFAR VAR EN APOSTEL

Ezra T. Benson (1811-1869), Ezra Taft Bensons oldefar

embede, så ønsker jeg, at du straks tager til Council Bluffs for at forberede turen til Rocky Mountains. Ezra Benson, der var 35 år, blev ordineret som apostel den 16. juli 1846 af præsident Young og blev lovet, at han ville få »Samsons styrke«. Omtrent et år senere var han i det første pionerkompagni, der den 24. juli 1847 ankom til Saltsødal. Han talte ved det første nadvermøde, der blev holdt der, og rejste derefter tilbage ad samme rute for at fortælle de andre kompagnier, der var på vej, at man havde fundet et sted at bosætte sig.

»I de følgende år tog Ezra af sted på adskillige missioner, blandt andet Europa og Hawaii, rejste ind og ud af Salt Lake City og spillede en vigtig rolle i at kolonisere the Great Basin, især Tooele i Utah, hvor han arbejdede på et savværk, og senere i Cache Valley« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 6-7).

George T, Ezra Taft Bensons far

Ezra Taft Benson blev opkaldt efter sin oldefar, som Brigham Young kaldte som apostel under udvandringen til Saltsødal. Han var den første apostel, der blev kaldet efter profeten Joseph Smiths død. »Det var på Mormon-ruten, mens de gik, at Ezra T. blev kaldet til De Tolvs Kvorum ... Præsident Young fortalte Ezra: »Hvis du tager imod dette

EN PROFET FØDES

Ezra Taft Benson, tre måneder gammel

»Den 19. oktober 1898 blev Sarah [Sophia Dunkley] og George [Taft Benson jun.] viet i tempel i Logan. Det lille hjem [der lå to kilometer nordøst for Whitney i Idaho], som de selv havde bygget og udstyret, var klar til indflytning. Det var ikke overdådigt, men det var tilstrækkeligt for et ungt, forelsket par ...

George trivedes ved at arbejde med jorden og at leve efter høstens lov –

hvor man kun kan høste, hvad man sår ... Han var et helstøbt menneske, der mente, at han selv skulle tjene til føden, og hvis ambition det var at hjælpe sine børn til at hjælpe sig selv. Hans hustru havde de samme kvaliteter, især når det handlede om at opdrage børn.

Da Sarah fandt ud af, at de ville blive velsignet med deres første barn, var hun og George henrykte. De bad og lagde sammen planer for deres familie og afventede spændt barnets ankomst.

Den 4. august 1899, da Sarahs veer gik i gang, gav George hende en velsignelse. Læge Allen Cutler tilså hende i soveværelset i deres hus på landet, hvor begge bedstemødre, Louisa Benson og Margaret Dunkley, var til stede. Fødslen trak ud. Da barnet, en stor dreng, blev født, kunne lægen ikke få ham til at trække vejret, lagde ham hurtigt på sengen og sagde: »Der er intet håb for barnet, men jeg tror, at vi kan redde moderen.« Mens dr. Cutler febrilsk undersøgte Sarah, skyndte bedstemødrene sig i stille bøn ud i køkkenet, og kom kort efter tilbage med to gryder vand – en med koldt, den anden med varmt. Skiftevis lagde de barnet ned i koldt og derpå i varmt vand, indtil de endelig hørte et vræl. Den 5,3 kilo tunge baby var i live! Senere bar begge bedstemødre vidnesbyrd om, at Herren havde skånet barnet. George og Sarah navngav ham Ezra Taft Benson.

Lige fra han kunne gå, var »T«, som den unge Ezra blev kaldt, sin fars skygge – de red på heste, arbejdede på marken, gjorde hesten og vognen klar til møder, spillede bold og svømmede i bækken. Han havde en klar fornemmelse af sin arv, der stammede fra sin fødselsret som Ezra T. Bensons ældste oldebarn, men også fordi han så op til sin far og som ung dreng havde en usædvanlig følelse af sikkerhed og dyb stolthed over, hvem han var. År senere, da George Benson døde, overhørte hans ældste søn en af de få ikke-medlemmer i Whitney sige: »I dag begravede vi den bedste mand i

Cache Valley.« George Benson havde uden tvivl en stor indflydelse på sin ældste søns liv« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 12-14).

HAN BLEV OPDRAGET I EN VIDUNDERLIG FAMILIE

Sarah Benson og hendes børn, omkring det tidspunkt, hvor hendes mand blev kaldet på mission i 1912. Ezra Taft Benson er 14 år gammel og den højeste af børnene

Familien Bensons hjem havde en varm og behagelig atmosfære. Børnene følte, at deres familie var fuldendt, og at deres forældre holdt meget af hinanden. Gården var et sted med hårdt arbejde, og hele familien deltes om pligterne. Nogle af de opgaver, der fyldte dagene var at dyrke kartofler, drive kvæg, udbygge deres hjem, reparere maskineri og plante sukkerroer.

Børnene lærte i en ung alder at arbejde. Ezra Taft Benson »var kun fire år gammel, da han første gang kørte med et spand heste, men eftersom han voksede op på en gård, så omfattede hans pligter enhver del af landbrugslivet. Han lærte betydningen af arbejde og elskede det. Som et bevis på hans foretagsomhed, tynkede han som 16-årig alene ud i en sukkerroemark på 0,4 hektar på kun en dag. Han fik \$12 for arbejdet.

Selv med hans travle liv med arbejde og skole, fandt han altid tid til at deltage i sport. Basketball og baseball var hans foretrukne. Som teenager spillede han basketball med præsident Harold B. Lee, der også voksede op i Idaho. De blev venner i teenageralderen.

Han gik på Oneida Stake Academy i Preston i Idaho, og turen fra sit hjem til skolen foretog han på hesteryg eller i en åben vogn, når det var godt vejr, og i vintertiden tog han turen med slæde« (Mark E. Petersen, »Ezra Taft Benson: »A Habit of Integrity«, *Ensign*, okt. 1974, s. 23).

»George Benson var af natur en glad mand. Det første, han gjorde om morgenen, var at råbe: »Lad solen komme ind. Træk gardinerne til side. Luk døren op på vid gab. Lad solen komme ind.« Hvis det var varmt i vejret, åbnede han hoveddøren og råbte på sine børn – »Ezra, Joe, Margaret, det er tid til at udføre pligter« – og så rys-

tede han komfuret energisk. Drengenes værelse lå lige ovenover, og det var tegn til, at de hellere måtte stå op ...

De fleste lørdage var halve fridage. Omkring kl. 13 hørte arbejdet op, og sammen foretog familien sig alt fra hesteløb og kapløb til baseballkampe og små rodeoer, hvor drengene forsøgte at ride på kalve. Svømning, vandreture og skovture var de foretrukne aktiviteter. Det blev sagt, at Sarah kunne pakke den bedste madkurv i hele dalen. Familien Benson havde den første grammofon i området, og drengene havde en basketballbane med kurve i begge ender; banens overflade var lavet af jord, som George havde tromlet, til den var glat og godt sammenpresset. Familien Bensons gård var et samlingssted for unge mennesker« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 21-22).

HANS FAR BLEV KALDET PÅ MISSION

»I barndommens omgivelser – som han senere kaldte »fuldendte« – lærte Ezra Taft Benson, hvordan man ofrede for at få en åndelig høst. Han var kun tolv år, da hans far, George Benson, blev kaldet til at tjene en 18 måneder lang mission i midten af det vestlige USA. Der var syv børn i familien Bensons hjem, da deres far tog på mission, med et ottende på vej. Og Ezra, som den ældste søn, måtte påtage sig meget af ansvaret for gården. Et af præsident Bensons tydeligste minder fra tiden, hvor hans far var væk, var, når de samledes rundt om køkkenbordet, for at høre deres mor læse faderens ugentlige breve højt. »Der kom en missioneringsånd ind i deres hjem, som aldrig forlod dem,« mindes præsident Benson. Alle familien Bensons 11 børn tjente senere som missionærer« (»President Ezra Taft Benson: A Sure Voice of Faith«, *Ensign*, juli 1994, s. 10).

George T. Benson (yderst til højre) og hans syv sønner. Ezra er ved siden af sin far

HAN LÆRTE MEGET FRA SIN TIDLIGE SKOLETID

Ezra Taft Benson gik på Oneida Stake Academy i Preston i Idaho. Det var en skole, der blev sponsoreret af Kirken, og hvor der var morgensamling og bøn før dagens aktiviteter. Det var her, han første gang mødte Harold B. Lee, der var et år foran ham i skolen. De blev gode venner, og de sang begge i skolens første kor. Ezras interesser var hovedsageligt inden for landbrug og faglige fag. Han mente, at en mand skulle være i stand til at reparere hvad som helst.

Han fortalte om den følgende oplevelse, som han havde i high school:

»Jeg red på hesteryg fire en halv kilometer hver vej for at komme til skole, og når der var dårligt vejr, var det undertiden svært at være der klokken otte. Ligesom andre blev jeg ofte hjemme fra skole for at hjælpe til på gården, især om efteråret, indtil efter høsten, og i foråret, når vi såede.

Den mand, der bortset fra min far, gjorde det største indtryk på mig, var min farbror, Serge B. Benson. Han var min lærer i tre forskellige fag – men frem for alt så lærte han mig om moral og fysisk og intellektuelt mod, hvilket jeg har prøvet at anvende i mit senere liv. Han forstærkede mine forældres gode holdning til ærlighed og at stå ved sandheden for enhver pris.

Nogle gange var det en høj pris.

En dag under en vigtig eksamen knækkede spidsen på min blyant. Dengang brugte vi lommeknive til at spidse vores blyanter. Jeg havde glemt min lommekniv og spurgte ham, der sad ved siden af, om jeg kunne låne hans. Læreren så dette. Han anklagede mig for at snyde. Da jeg forsøgte at forklare, skældte han mig ud og kaldte mig en løgner, og endnu værre, han forbød mig at spille på basketballholdet i den kommende, store kamp.

Ezra Taft Benson (siddende), 18 år gammel, og hans bror Orval, 14 år gammel

og selv om det var slemt, så var det meget værre at blive stemplet som en snyder og en løgner.

Jeg kunne se, at jo mere jeg protesterede, jo vredere så han ud til at blive. Men igen og igen fortalte jeg stædigt, hvad der var sket. Selv da træneren talte min sag, nægtede læreren at ændre mening. Skammen var næsten mere, end jeg kunne bære. Så, blot få minutter inden kampen skiftede han mening, og jeg fik lov til at spille.

Men der var ingen glæde ved det. Vi tabte kampen,

Når jeg ser tilbage, så kan jeg se, at den lektion kom fra Gud. Ens karakter bliver dannet i netop sådan en smeltedigel.

Mine forældre troede mig. De var forstående og opmuntrende. Med deres støtte, farbror Serges lektioner i mod og med en klar samvittighed begyndte jeg at forstå, at når ens forhold til Skaberens er godt, så kan man, om end man ikke kan ignorere menneskers kritik, så i det mindste hæve sig over den.

Og jeg lærte noget andet – vigtigheden af at undgå selv en antydning af noget dårligt. Selv om jeg var uskyldig, så fik omstændighederne mig til at se skyldig ud. Siden dette let kunne være sandt i mange af tilværelsens situationer, så lovede jeg mig selv, at selv udseendet af mine handlinger så vidt muligt skulle være hævet over enhver tvivl. Og det slog mig også, at hvis denne uretfærdighed skete for mig, så kunne det ske for andre, og jeg måtte ikke dømmes deres handlinger alene, som de fremstår« (*Cross Fire: Eight Years with Eisenhower*, 1962, s. 17).

HAN ELSKEDE AT SPILLE BASKETBALL

Ezra Taft Benson holdt af sport, især basketball. Hans far elskede sportsgrenen og støttede sine sønner, når som helst de spillede. George Benson opmuntrede alle sine syv sønner til at spille basketball. Han skrev en udfordring i *Franklin County Citizen* om, at hans familie ville spille basketball mod enhver anden familie. Ezra mente, at de nok havde været heldige med, at der ikke var nogen anden familie, der tog imod denne udfordring (se Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 38).

SPEJDERBEVÆGELSEN VAR EN LIVSLANG KÆRLIGHED

Ezra Taft Benson var spejder gennem hele livet. Her er præsident Benson ved en national spejderjamboree i Moraine Park i Pennsylvania, 1977

Ezra Taft Benson støttede spejderbevægelsen hele livet. Han modtog de tre højeste, nationale

æresbevisninger inden for spejderbevægelsen – sølvbæveren, sølvantilopen og sølvbisonen – ligeså vel som den internationale æresbevisning fra spejderbevægelsen på verdensplan, bronzeulven.

»Ezra havde et ønske om at være »leder for drenge«, og i 1918 fik han sin første formelle mulighed, da biskop Benson kaldte sit barnebarn, Ezra, til at være assisterende spejderleder for 24 livlige og gavtyveagtige spejdere (han blev senere spejderleder). Ezra håndterede opgaven som en veteran. Dengang sponsorerede YMMIA sangkor for teenagedrenge, og det blev forventet, at spejderlederen fik dem til at øve. Korene sang ikke kun for glæden og underholdningens skyld, men deltog også i konkurrencer. Efter uger med øvelse og skubben og stikken fra Ezras side, vandt hans kor førsteplads ved Franklin State konkurrencen, hvad der kvalificerede dem til at konkurrere i Logan Tabernaklet mod seks andre vindende grupper. Dette var en stor begivenhed for drengene, hvoraf nogle af dem aldrig havde været så langt væk hjemmefra som Logan.

For at motivere sin spejdertrop, lovede Ezra dem – »i et øjeblikks nervøsitet eller svagthed« – han var ikke sikker på hvilken – at hvis de vandt den regionale konkurrence, så ville han lede dem på en 55 kilometer lang vandretur over bjergene til Bear Lake.

Den aften, hvor konkurrencen fandt sted, trak hvert kor lod om rækkefølgen. Whitneykoret skulle synge sidst, hvilket forlængede deres nervøsitet. Da de blev annonceret, gik 24 drenge op ad midtergangen og op på scenen, mens pianisten spillede »Stars and Stripes Forever«. Ezra krøb sammen mellem to bænke for at dirigere dem. »De sang, som jeg aldrig havde hørt dem synge, og selvfølgelig ville jeg ikke fortælle historien, hvis vi ikke havde fået førstepladsen i Logan,« sagde han.

Et løfte er en ubetalt gæld, og spejderne var knapt blevet udnævnt som vinderne, før de samledes omkring deres spejderleder for at minde ham om vandreturen. Ved et efterfølgende planlægningsmøde før vandreturen, foreslog en ivrig 12-årig spejder: »Hr. Spejderleder, jeg vil gerne komme med et forslag. Vi bør alle sammen klippe vores hår af, så vi ikke behøver kamme og børster på turen.« De ældre spejdere vred sig (de mente ikke, at en militærklipping ville tiltrække de unge piger), men forslaget blev vedtaget – dog ikke før en af de ældre spejdere sagde: »Hvad med spejderlederne?« Nu var det Ezras tur til at vride sig.

Den følgende lørdag satte Ezra sig i frisørstolen, mens 24 spejdere kiggede på. Da frisøren var ved at være færdig med Ezras klipping, sagde han: »Hvis du lader mig barbære dit hoved, så klipper jeg alle dine drenges hår gratis.« To dage senere tog 24 spejdere, en skaldet spejderleder og hans skaldede assistent af sted mod Bear Lake. Den ti dage lange vandretur var »storartet

trods alt«, og tiden gik med at fiske, lave lejr, vandre, svømme og hygge sig sammen. »En af glæderne ved at arbejde med drenge er, at man bliver belønnet undervejs,« forklarede Ezra senere. »Man kan dagligt se resultaterne af sit lederskab ... Sådan tilfredsstillelse kan ikke købes for nogen pris, den skal man fortjene« (se Ezra Taft Benson, »Scouting Builds Men«, *New Era*, feb, 1975, s. 14-18)« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 42-44).

HAN BLEV KALDET SOM MISSIONÆR TIL ENGLAND

KOPIERING IKKE TILLADT

Missionær på de britiske øer, 1921-1923

I begyndelsen af 1850'erne, da mange af de hellige flyttede til Great Salt Lake Basin, havde missionærerne i Storbritannien stor succes. Antallet af Kirkens medlemmer i Storbritannien var da dobbelt så stort som i USA. Mange af de britiske nyomvendte emigrerede med tiden til Amerika og bosatte sig ved den vestlige kolonisationsgrænse. Men i

begyndelsen af 1900-tallet havde anti-mormoner skabt et fjendtligt miljø, som besværliggjorde missioneringen i Storbritannien. Film og udgivelser på den tid portrætterede mormonerne som falske og umoralske.

I 1921 blev Ezra Taft Benson kaldet til at tjene en mission i England. I 1922 blev ældste David O. McKay, dengang et medlem af De Tolv Apostles Kvorum, kaldet til at være missionspræsident og oplevede et England, der var oversvømmet med de mest nedrige historier om Kirken. Det var i denne atmosfære, at ældste Benson tjente.

»En række korte sætninger i hans dagbog viser de udfordringer [ældste Benson stod overfor]: »En lille 18 årig tjenestepige forbandede os ... bankede på dørene hos de rige – nød det trods deres bitterhed«, »betjente følger for tiden efter os«, »to præster holder øje med os, når vi banker på dørene. Ha! Regn og sne.« Stuepigerne åbnede for det meste dørene i de velhavende hjem, og nogle mennesker anklagede derfor missionærerne for at forsøge at lokke dem væk. Et anti-mormonsk foredrag »Inden for mormonismen«, blev holdt en aften, hvor de hellige havde et GUF-møde. »Byen er i oprør over mormonerne. I en stor forsamling havde alle stemt for at få os ud af byen,« skrev Ezra den 30. marts 1922. Han skrev en tilbagevisning i *Cumberland News*, hvor han fordømte de løgne, der blev udgivet om mormonismen.

Trods alle afvisningerne, så beholdt Ezra sin humoristiske sans (»var ude at banke på døre, blev kun smidt ud to gange«) og sit perspektiv (»børn råbte mormoner, da vi gik ned til kirken, men tak Gud, fordi jeg er det«). Men forholdene fortsatte med at forværres til det punkt, hvor missionærerne endog fik fat i politiet for beskyttelse. I april 1922, efter at have forsøgt at leje en sal til et møde, var Ezra sørgmodig: »Søgte forgæves efter en sal, men intet held. Verden synes at være imod Herrens værk«.

Trods modstanden, så kom der noget godt ud af alle anti-mormonskriverierne. *Millennial Star*, der rapporterede om et møde afholdt i Grimsby den 31. marts 1922, skrev: »Det er den enstemmige holdning, der gør, at resultatet er mere godt end dårligt. Der kommer flere til alle møderne, end der har været i årene før, og der bliver skabt mange nye venskaber« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 58).

Missionærer på de britiske øer. Ældste Ezra Taft Benson sidder ude til højre, ved siden af sin missionspræsident, David O. McKay og søster McKay, 1922

HAN GIFTEDE SIG MED FLORA AMUSSEN, HANS LIVSLEDSAGER

Ezra Taft Benson blev viet til Flora Smith Amussen den 10. september 1926 i templet i Salt Lake City. Hun var datter af en dansk pioner, der havde emigreret fra Danmark. Hendes far var juveler og urmager. Nogle af Ezras venner mente ikke, at han havde nogen chance for at kunne komme sammen med hende. Han »mindes, at han tilbragte en weekend hos sine venner i Logan i Utah, da han første gang så sin kommende brud. »Vi var ude i nærheden af mejeriets stalde, da en ung kvinde – meget tiltrækkende – kom

Flora Amussen Benson

KOPIERING IKKE TILLADT

kørende i sin lille bil på vej til mejeriet for at få mælk,« mindes han. »Da drengene vinkede til hende, vinkede hun tilbage. Jeg sagde: »Hvem er den pige?« De sagde: »Det er Flora Amussen.« Jeg fortalte dem: »Ved I hvad, jeg har lige haft den fornemmelse, at jeg skal giftes med hende.«

Hans venner lo og sagde: »Hun er for populær til en bondedreng.« Unge Ezra sagde blot: »Det gør det hele mere interessant.«

På vandretur i Mount Timpanogos i Utah, 1926. Ezra er i midten

Efter en »vidunderlig tid sammen«, blev han kaldet på mission til Storbritannien. Flora havde taget sin eksamen fra Brigham Young College (hvor man kunne læse high school fag fra 1909, til det lukkede i 1926) og skulle nu på Utah State Agricultural College (nu Utah State University).

»Da jeg kom tilbage, genoptog vi vores forhold,« fortæller præsident Benson. »Så modtog Flora til min store overraskelse en missionskaldelse til Hawaii-øerne. Jeg var virkelig glad for, at hun havde denne mulighed for at tage af sted. Hun så det som en mulighed for, at jeg kunne få min eksamen fra college.«

Bror Benson tog sin eksamen fra Brigham Young University i 1926, samme år som søster Amussen fuldførte sin mission. De blev gift, da hun kom hjem, og parret flyttede til Ames i Iowa, hvor præsident Benson havde fået tilbudt et stipendium til 70 dollars om måneden til at studere landbrug ved Iowa State College (nu Iowa State University).

Da bror Benson færdiggjorde sine kandidatstudier og modtog sin kandidatgrad i 1929, flyttede Bensonparret til en 32 hektar stor gård nær Whitney i Idaho. Bror Benson arbejdede som landbrugsagent i amtet, landbrugskonsulent og som markedsføringspecialist for University of Idaho« (»President and Sister Benson Celebrate 60th Wedding Anniversary«, *Ensign*, nov. 1986, s. 99).

Dimission fra Brigham Young University, 1926

HAN ØNSKEDE AT HJÆLPE LANDMÆND

Ezra Taft Benson med sine børn i Boise i Idaho i slutningen af 1930'erne

»Ezra Taft [Benson] vendte tilbage til Whitney [i Idaho] med en kandidatgrad og en iver efter at hjælpe andre landmænd med at forbedre deres afgrøde. Han var så hjælpsom, at hans naboer valgte ham som amtets landbrugskonsulent.

I de næste 50 år blev hans arbejde inden for landbruget og hans tjeneste i Kirken øget i omfang og betydning. Da han var 31 år, tog han til Boise, hvor han var landbrugskonsulent og mar-

kedsføringspecialist for University of Idaho, og hvor han var med til at organisere landmændenes andelsråd. I Boise tjente han også som stavens GUF-ansvarlige; rådgiver i stavspræsidentskabet og som stavspræsident. Da han var 39, fik han tilbudt en stilling i Washington, D.C., som chef for en national organisation, der repræsenterede flere end to millioner landmænd og 4.600 landbrugsandelsselskaber. Han tog først imod dette job, da han var blevet forsikret om, at han ikke ville være nødsaget til at lave lobbyarbejde ved cocktailparties eller kompromittere sine standarder på nogen måde. Da han var 40 år, tjente han som stavspræsident for anden gang – denne gang for den nydannede Washington (D.C.) stav« (»President Ezra Taft Benson«, *Ensign*, juli 1994, s. 12-13).

Da han arbejdede som landbrugsøkonom og markedsføringspecialist for University of Idaho, »så han situationer, som virkede ulogiske – landmænd, der havde korn, men som spinkede og sparede for at købe dyrestede hvedekorn i æsker, som købte den frugt, familien spiste i stedet for selv at dyrke frugten på udyrkede marker, og som lod værdifuldt maskineri stå udenfor og ruste om vinteren uden at beskytte det. Han græd med mænd, hvis hjem havde været i familiens eje i årtier, og som ikke kunne andet end at arbejde med jord, men som ikke havde råd til at blive på gården.

Efter sin første tur rundt i staten satte Ezra mere pris på profeten Joseph Smiths råd om, at Sidste Dages Hellige mænd skulle undervises i korrekte principper og derpå have mulighed for at styre sig selv. »Jeg har en fast filosofi«, sagde Ezra. »Man kan ikke hjælpe folk på længere sigt ved at gøre det for dem, som de kan og burde gøre for sig selv. Jeg har været nødt til at hjælpe folk med at stå på egne ben« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 107).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

Ældsterne Spencer W. Kimball og Ezra Taft Benson blev begge opretholdt til De Tolv Apostles Kvorum i oktober 1943

»Den 26. juli 1943 blev Ezra Taft Bensons sande kald om at tjene i riget til hans fuldtidsbeskæftigelse, da præsident Heber J. Grant kaldte ham som det yngste medlem af De Tolv Kvorum. Han blev indsat den 7. oktober det år, samme dag som ældste Spencer W. Kimball, som han senere ville efterfølge som præsident [for Kirken]« (»Præsident Ezra Taft Benson«, *Ensign*, juli 1994, s. 14).

Den 26. juli modtog Ezra en telefonopringning, hvori han blev bedt om at mødes med præsident Grant »i hans sommerhus i en nærliggende fjeldkløft ...

Ezra blev straks vist ind i præsident Grants soveværelse, hvor den aldrende profet hvilede sig. På præsidentens anmodning lukkede Ezra døren, kom tættere på og satte sig ned på en stol ved siden af sengen. Præsident Grant tog Ezras højre hånd i begge sine og med tårer i øjnene sagde han blot: »Bror Benson, med hele mit hjerte lykønsker jeg dig og beder om, at Guds velsignelser må være med dig. Du er blevet valgt som det yngste medlem af De Tolv Apostles Kvorum.«

Overraskelsen var tydelig i Ezras ansigt. Han følte det som om, at jorden forsvandt under ham. Han havde ikke haft nogen forudelse om denne kaldelse. Senere nedskrev han sine følelser: »Denne erklæring synes utrolig og overvældende ... I flere minutter kunne [jeg] kun sige: »Åh, præsident Grant, det kan ikke være sandt!«, hvilket jeg må

Ældste Ezra Taft Benson

have gentaget adskillige gange, før jeg var i stand til at samle [tankerne] nok til at forstå, hvad der var sket ... Han holdt min hånd i lang tid, mens vi begge græd ... Vi var alene sammen i over en time, og i meget af den tid holdt vi om hinandens hænder. [Selv om han var] svag, så var hans hjerne klar og vågen, og jeg var meget imponeret over hans søde, venlige og ydmyge ånd, og det virkede som om, at han så ind i min sjæl.

Jeg følte mig så svag og uværdig, at hans efterfølgende trøstende og beroligende ord blev endnu mere påskønnet. Blandt andet sagde han: »Herren har det med at højne mænd, der bliver kaldet til ledende stillinger.« Da jeg i min svaghed var i stand til at sige, at jeg elskede Kirken, sagde han: »Det ved vi, og Herren ønsker mænd, der vil give alt for hans værk.«

»Han fortalte mig om det, der var foregået ved et specielt møde med Det Første Præsidentskab og De Tolv to uger tidligere, og at drøftelsen omkring mig havde været entusiastisk enstemmig ... Jeg er overbevist om, at kun [ved] den Almægtiges rige velsignelser, kan dette nogensinde blive virkeliggjort.«

Præsidenten bad Ezra om at deltage i generalkonferencen i oktober, hvor han ville blive opretholdt og ordineret. Han fortalte ham også, at hans bedstefar og andre trofaste forfædre glædede sig over deres efterkommers kaldelse som apostel« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 174-175).

HAN TOG PÅ MISSION FOR AT HJÆLPE DE LIDENDE HELLIGE I EUROPA

Ældste Benson og Max Zimmer i International Røde Kors' varehus i Geneve i Schweiz, hvor de inspicerer de forsyninger, der skal sendes til de hellige i Europa, 1946

Skandinavien – ofte i frysende temperaturer i uopvarmede tog og fly. Med typisk optimisme organiserede han »K-Ration-kvartetten« sammen med sine rejseledsagere, så de kunne synge i de kedelige og ukomfortable timer.

Igen og igen, når tilladelsen til at komme ind i et krigshærget land eller til at uddele forsyninger virkede umulige at opnå, bønfuldt ældste Benson Herren om at gøre det muligt. Forhindring efter forhindring forsvandt, og tusindvis af tons af Kirkens velfærdsforsyninger blev sendt til de hellige i Europa. Under sin mission indviede ældste Benson også Finland til forkyndelse af evangeliet.

»I december 1945 blev ældste Benson bedt om at præsidere over den Europæiske Mission i eftervirkningerne af anden verdenskrig. Hans opgave var specifikt at genåbne missioner over hele Europa og uddele mad, tøj og sengetøj til de lidende hellige.

På en næsten 11 måneder lang kærlighedsmission rejste ældste Benson over 96.000 kilometer til Tyskland, Polen, Tjekkosllovakiet og

Ødelæggelsen efter den anden verdenskrig, 1946

»I udbombede skoler og mødesale mødtes ældste Benson med hellige, der havde mistet deres hjem, familie og helbred – alt bortset fra deres hengivenhed over for evangeliet. Præsident Benson havde altid disse billeder af hungersnød og ødelæggelse i klar erindring. Ej heller glemte han ansigterne og troen hos sine elskede europæiske brødre og søstre, som han ofte talte om. 18 år senere præsiderede ældste Benson igen over den Europæiske Mission, denne gang med hovedkvarter i Frankfurt i Tyskland. Han var altid særlig glad for at se stave, missioner og templer blive etableret i Europa« (»President Ezra Taft Benson«, *Ensign*, juli 1994, s. 14).

I august 1946 »fik ældste Benson at vide, at ældste Alma Sonne, en assistent til De Tolv, var blevet kaldet til at efterfølge ham i Europa. Det var en uventet nyhed. Han havde planlagt at være i Europa i endnu seks måneder og mente, at der var meget, der endnu skulle gøres, men han var glad for at skulle hjem. I et øjeblik usædvanlig eftertanke indrømmede han, at de foregående måneder havde været »en smule hårde og rå, men Herren har styrket mig på en meget bemærkelsesværdig måde.«

Ældste Benson og en gruppe hellige i Polen, 1946

Men fordi nyheden om udskiftningen kom så pludseligt, undrede ældste Benson sig over, om hans præstation havde været god nok. Så havde han en usædvanlig oplevelse, der lindrede hans frygt, og han nedskrev den i sin dagbog: »Sidste nat var jeg i en drøm så privilegeret at tilbringe, hvad der følte som omkring en time sammen med præsident George Albert Smith i

Salt Lake City. Det var en meget imponerende og tilfredsstillende oplevelse for min sjæl. Vi talte fortroligt sammen om det store værk, som vi er involveret i, og om min hengivne familie. Jeg mærkede varmen i hans omfavelse, mens vi begge græd af taknemmelighed over Herrens rige velsignelser ... De sidste par dage har jeg overvejet, om mit arbejde i Europa har været godt nok for Det Første [Præsidentskab] og Brødrene derhjemme og især for min himmelske Fader. Denne vidunderlige oplevelse har haft den virkning, at jeg er fuldstændig rolig, hvilket jeg er meget taknemmelig over.»

Velfærdsforsyninger til det krigshærgede Europa, 1946

Kort tid efter skrev ældste Harold B. Lee til Ezra: »Brødrene er for- enede i den holdning, at du har udført en fanta- stisk mission og et værk, der næppe kunne være udført af en med mindre mod og evner ... og med uforfærdet tro på Herrens magt til at overvinde for- hindringer« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 224).

HAN BLEV USA'S LANDBRUGSMINISTER

Ældste Ezra Taft Benson bliver indsat som USA's landbrugsminister af højesteretspræsident Fred M. Vinson med den amerikanske præsident Dwight D. Eisenhower, der ser på, januar 1953

»I 1952 blev ældste Benson forbløffet over at modtage en telefonopringning, hvori han fik at vide at den nyvalgte amerikanske præsident Dwight D. Eisenhower, en mand som han aldrig havde mødt, ønskede at tale med ham om at blive den nye landbrugsminister i USA. Ledende landmænd havde anbefalet Ezra Taft Benson som værende den bedste mand til jobbet. Med Kirkens præsident David O. McKays velsignelse og præsident Eisenhowers forsikring om, at han aldrig ville være nødt til at støtte en politik, han ikke var enig i, blev ældste Benson til minister Benson. Familien Benson vendte tilbage til Washington D.C. og var der i de otte år, hvor

Eisenhower var præsident« (»President Ezra Taft Benson«, *Ensign*, juli 1994, s. 14-15).

De år, hvor han var i politik (1953-1961), var udfordrende år. »Allerede i begyndelsen ønskede ældste Benson en velsignelse fra Det Første Præsidentskab. Assisteret af J. Reuben Clark udtalte præsident McKay trøstende ord og råd til apostlen: »Du vil have et ansvar, der er endnu større end dine kollegaers i regeringen, fordi du virker ... som en Herrens Jesu Kristi apostel. Du er berettiget til inspiration fra det høje, og hvis du lever sådan og tænker og beder, vil du have den gud- dommelige vejledning, som andre måske ikke har ... Vi velsigner dig derfor med, kære broder Ezra, at når spørgsmål om rigtigt og forkert bliver bragt frem af de mænd, som du forhandler med, så vil du klart kunne se, hvad der er rigtigt, og med den viden vil du havde mod til at stå ved det, der er rigtigt og sandt ... Vi besegler på dig velsignelserne ... god dømmekraft, klarsyn, så du på afstand kan se landets behov, klarsyn, så du også kan se de fjender, der modarbejder menneskets frihed, som er givet af forfatningen ... og at du må være frygtløs i din fordømmelse af disse nedbrydende påvirkninger og stærk i dit forsvar af forfatningens rettigheder og privilegier« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 258-259).

Minister Benson besigtiger en gård under en tørke

Mens ældste Benson tjente som landbrugsmi- nister, stod han over for mange fjendtlightsindede grupper, der efter at have talt med ham, var overbe- vist om, at han var en ærlig mand. En del af hans kritikere blev hans fortalere. Han overbeviste mange gange disse grup- per om, at hans hold- ninger var de bedste, og at alle ville have gavn af det, hvis de støttede ham. Præsident Eisenhower anerkendte, at meget af hans administrations popularitet, især i det

sydlige USA, skyldes hans landbrugsminister Ezra Taft Benson.

For en mand, der var imod massiv centralstyring, så overtog Ezra ansvaret for et enormt ministerium. En tiendedel af det amerikanske landbrugsministeriums 78.000 ansatte havde til huse i de kombinerede admi- nistrationsbygninger, hvori der var næsten 5.000 loka- ler og en gang, der var ca. 13 kilometer lang. Resten var spredt på 10.000 lokaliteter i USA og 50 lande. Hans budget i 1953 på 2,1 milliard dollars var, bortset

fra finansministeriet, det største, som noget civilt ministerium havde. Han og hans ansatte skulle sørge for 160 millioner amerikaneres madbehov« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 260).

»I den periode var der uenighed om, hvordan man skulle stabilisere udbud og efterspørgsel i en usikker landbrugsøkonomi, og under Ezra Taft Bensons arbejde med problemerne, var hans ansigt på forsiderne af nationale tidsskrifter. Han talte ligefremt, uden hensyn til, hvor populære hans holdninger var. Når han talte til landmænd og politikere, så havde han mod til at foreslå, at løsningen på økonomiske og politiske problemer er baseret på åndelige og moralske principper, uden hvilke en nation ikke kan have fremgang og fred. I Washington indledte ældste Benson traditionen med at begynde regeringens møder med bøn, og familien Benson præsenterede familieaftenprogrammet for familien Eisenhower« (*Ensign*, juli 1994, s. 15).

»Som den amerikanske landbrugsminister tilbragte Ezra Taft Benson otte år i det, han kaldte, indenrigspolitikens krydsild ... Han var en af blot to regeringsmedlemmer, der var med i hele præsident Dwight D. Eisenhowers regeringsperiode ...

Da han begyndte sit arbejde, fandt han ofte sig selv i »den varme stol«, når han var fortaler for upopulære landbrugspolitiske ideer og programmer, der senere er blevet bevist som værende fornuftige.

I *Cross Fire*, en bog som han skrev om sin tid i regeringen, erklærede han: »I politik ... er det ofte en fordel at have hud som en elefant.«

Kritikken af ham var så skarp, at et andet regeringsmedlem engang sagde: »Hver aften, når jeg går i seng, så takker jeg Gud for, at jeg ikke er landbrugsminister.«

Eisenhowers regering. Minister Benson er tredje fra højre. Han virkede som landbrugsminister fra 1953-1961

Tidsskriftet *Time*. »Årets Mand«, 13. april 1953. Minister Benson var på forsiden af adskillige nationale tidsskrifter

Selv om den offentlige mening ofte var imod ham, så har det efterfølgende vist sig, at han var en klog og dygtig minister, og en af de mest populære, der nogensinde har tjent.

Minister Benson har udtalt: »Den vigtigste prøve for ethvert politisk tiltag fra regeringen, på landbrugsområdet eller et andet, bør være: »Hvordan vil den påvirke folkets karakter, moral og velfærd?«

Han stod fast i sine overbevisninger, og han vandt landmændenes stemme i 1956 og igen i 1960. Som årene gik, blev mange kritikere til fortalere« (Gerry Avant, »8 Years in »Cross Fire« of U.S. Politics«, *Church News*, 4. juni 1994, s. 17).

»I løbet af ældste Bensons tid i regeringen, udviste han altid en indre ro, selv om han stod over for kritik, der var så hård, at den forbløffede selv dem, der var uenige med hans politik. På hans skrivebord stod en platte med indskriften: »O Gud, giv os mænd med et mandat, der er større end stemmeurnen«, som var en årsag til hans ro. Ezra Taft Benson gjorde blot det, han mente var bedst, og ikke det, der kunne være politisk fremmede. Han har senere fortalt om en anden årsag: »Jeg har bedt – vi har bedt som en familie – om at vi kunne undgå hadets og bitterhedens ånd« (Conference Report, apr. 1961, s. 112)« (*Ensign*, juli 1994, s. 15).

Minister Benson taler med landmænd i Nebraska

FAMILIEN BENSON VAR EN TÆT FAMILIE

Familien Benson med den amerikanske præsident Eisenhower (i midten)

Præsident Bensons familie var – med deres musicals, familieaftener og bønner for hinanden – altid hans tilflugtssted og støtte. Pressen i Washington var forbløffet, da ældste og søster Benson ikke havde nogle betænkeligheder ved at takke nej til invitationer ved sociale begivenheder, hvis et barns koncert eller en far-datter skattejagt lå samtidigt« (*Ensign*, juli 1994, s. 15).

»Da han af en minister blev inviteret med til en vigtig middag, sagde [Ezra Taft] Benson: »Desværre, jeg har en aftale med min datter, Bonnie.«

Aftalen var en far-datter fest og skattejagt i mormonkirken. Efter middagen, som hver pige serverede for sin far, var alle med til skattejagten. Det første far-datter hold, der kom tilbage med den fastsatte »skat«, vandt aftenens præmie.

Beboere i området omkring kirken blev den aften ret forbløffede, når der blev ringet på døren, og de så den bredskuldrede landbrugsminister og en 14-årig pige stående udenfor og spørge om sådanne ting som en grøn tandstik, et gammelt snørrebånd, en 1952-kalender samt en udgave af et tidsskrift fra sidste september. Bensonholdet var dog så hurtigt, at det vandt førstepræmien, som var en kiste fyldt med chokoladepenge. »Dette gjorde ham lykkeligere,« fortalte et kirkemedlem, »end en invitation til Det Hvide Hus.« Sådanne enkle familieoplevelser gav ham en følelse af afslapning, som ikke findes ved statslige arrangementer« (Ron Tunley, »Everybody Picks on Benson«, *American Magazine*, juni 1994, s. 108).

»Velkommen hjem« i en lufthavn i 1958

»BED FOR FAR«

En april dag for 21 år siden opdagede jeg en af kilderne til en generalautoritets styrke.

Jeg sad sammen med ældste Ezra Taft Bensons seks børn, hvoraf jeg delte kollegieværelse med et af dem. Min interesse steg, da præsident McKay rejste sig og annoncerede den næste taler. Jeg så på med respekt, da ældste Benson, som jeg endnu ikke havde mødt, gik hen til mikrofonen. Han var en stor mand, over 1,80 m høj.

Han var en mand med en ph.d, en mand der var kendt verden over som USA's landbrugsminister og et særligt vidne om Herren, en mand der virkede rolig og sikker, en mand der havde talt til tilhørere over hele verden. Pludselig rørte en hånd min arm. En lille pige lænede sig mod mig og hviskede indtrængende, »bed for far«.

Noget overrasket tænkte jeg: »Dette budskab er blevet sendt ned langs rækken, og jeg skal sige det videre. Skal jeg sige: »Bed for ældste Benson? Skal jeg sige: »Du skal bede en bøn for din far?« Jeg fornemmede det presserende behov for handling, så jeg lænede mig til siden og hviskede blot: »Bed for far.«

Jeg så til, mens budskabet blev hvisket videre ned af rækken, til hvor søster Benson allerede sad med hovedet bøjet ...

Som årene er gået, og generalkonferencer er kommet og gået, så har jeg hver gang, ældste Benson har talt, tænkt: »Hans børn, som er spredt over hele kontinentet, er nu forenede i bøn for deres far.«

Og jeg tror nu, at det korte budskab, der blev hvisket ned langs rækkerne for omkring 21 år siden, er det vigtigste budskab, som en familie kan dele. Hvilken ekstraordinær kraft og tro til at møde tilværelsens daglige udfordringer kan en mand ikke have, hvis hans søn eller datter et sted i verden hvisker: »Bed for far.« (Elaine S. McKay, »Pray for Dad«, *New Era*, jan-feb, 1981, s. 7).

HAN BELÆRTE OM HJEMMETS VIGTIGHED

På en familieudeflugt

Ældste Ezra Taft Benson sagde: »Ingen nation er stærkere end deres hjem. Når det gælder om at opbygge gode karaktertræk, så er Kirken, skolen og endda nationen hjælpeløs, når de står overfor et svagt og nedbrudt hjem. Det gode hjem er klippegrunden – civilisationens hjørnesteen. Der kan ikke være nogen virkelig lykke, når man er adskilt fra et godt hjem funderet på gammeldags værdier. Hvis jeres nation skal være ved, så skal hjemmet

beskyttes, styrkes og genoprettes til dets rette betydning« (i Conference Report, apr. 1966, s. 130).

HAN BLEV PRÆSIDENT FOR DE TOLV

Med præsident Spencer W. Kimball

Den 30. december 1973, 74 år gammel, blev ældste Ezra Taft Benson indsat som præsident for De Tolv Apostles Kvorum. »Han havde været apostel i 30 år, og fra det øjeblik hans kollega, der havde siddet ved siden af ham i hele den periode, blev ordineret til profet, opretholdt Ezra ham fuldt ud ...

Og hvad angik hans egen opgave, som var kommet meget uventet, betroede han sin dagbog: »Det er næsten overvældende, når jeg tænker på det ... at blive kaldet til at tjene som præsident for De Tolv. Med hele mit hjerte vil jeg søge himlens inspiration og vor himmelske Faders velsignelser. Jeg ved, at dette værk er sandt. Jeg ved, at Gud lever, og at denne Kirke bærer Jesu Kristi navn. Med hans hjælp og med min himmelske Faders hjælp, så er jeg sikker på, at jeg vil blive velsignet med succes i mine ydmyge bestræbelser.« ...

I april 1974 skitserede præsident Kimball sin vision af et udvidet missioneringsprogram i en kraftfuld tale til de regionale repræsentanter (se Spencer W. Kimball, »Gå ud i alverden«, *Den danske stjerne*, nov. 1974, s. 444-446). Ældste William Grant Bangerter fra De Halvfjerds Første Kvorum mindes, at præsident Kimball ikke havde talt længe, da »en ny bevidsthed med ét syntes at komme over forsamlingen. Vi var opmærksomme på en forbavsende åndelig tilstedeværelse, og vi indså, at vi lyttede til noget usædvanligt ... Det var som om, at vores hår åndeligt talt rejste sig.« Da præsident Kimball var færdig, erklærede præsident Benson med bevæget stemme: »Præsident Kimball, i alle de år, hvor disse møder er blevet afholdt, har vi aldrig hørt sådan en tale, som du lige har holdt. Der er virkelig en profet i Israel.« Den aften skrev Ezra i sin dagbog: »Det er min bøn, at bror Kimball lever i mange, mange år. Herren vil højne ham. Præsidentens kappe er omkring ham. Han ... vil være en stor velsignelse for hele Kirken.« (Dew, *Ezra Taft Benson*, s. 426, 431).

ÅNDELIGHED ER AFGØRENDE FOR AT HOLDE FRIHEDEN I LIVE

Præsident Ezra Taft Benson var en stærk fortaler for frihed. På et tidspunkt skrev han: »Hvad kan vi gøre for at holde frihedens lys i live? Hold Guds befalinger. Gå med omtanke for hans åsyn. Betal tiende og fasteoffer. Tag i templet. Forbliv moralsk ren. Deltag i lokale valg, for Herren har sagt: »Derfor burde man med flid søge efter retskafne og kloge mænd, og de gode og vise skal I altid understøtte« (L&P 98:10). Vær ærlig i vor omgang med andre. Hold trofast familieaften. Bed – bed til himlens Gud, at han vil gribe ind for at beskytte vores værdifulde friheder, så hans evangelium kan komme ud til hver nation og folk. Ja, med Herrens egne ord: »Derfor skal I stå på hellige steder og ikke lade jer rokke, til Herrens dag kommer ...« (L&P 87:8). Disse »hellige steder« er vores templer, stave, menigheder og hjem« (*This Nation Shall Endure*, 1977, s. 9-10).

HAN BLEV KIRKENES PRÆSIDENT

Det Første Præsidentskab: Ezra Taft Benson, Gordon B. Hinckley og Thomas S. Monson

Den 10. november 1985, næsten 12 år efter at han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum, blev præsident Ezra Taft Benson ordineret og indsat som præsident for Kirken. Det var ikke en dag, han havde set frem til. Han og søster Benson havde bedt om, at præsident Kimballs liv måtte blive forlænget. Ikke desto mindre sagde han:

»Nu hvor Herren har talt, vil vi under hans vejledning gøre vores bedste for at fremme værket her på jorden ...

Nogle har forventningsfuldt spurgt, hvilken retning Kirken vil tage i fremtiden. Vi mener, at Herren, gennem præsident Kimball, har været meget fokuseret på Kirkens trefoldige mission; at forkynde evangeliet, at fuldkommengøre de hellige og at forløse de døde. Vi vil fortsætte med bestræbelserne på at udfylde denne mission« (citeret i Don L. Searle, »President Ezra Taft Benson

Ordained Thirteenth President of the Church«, *Ensign*, dec. 1985, s. 5).

»[Præsident Benson] var 86, da profetens kappe faldt på ham, men han blev mærkbart oplivet og styrket af kaldelsen. Han rejste vidt omkring i Kirken, indviede templer og talte til de hellige ...

Mens præsident Benson var præsident, var han vidne til en række utrolige begivenheder, der omhandlede de frihedsprincipper, som han havde forsvaret så frimodigt hele sit liv. Mirakuløst begyndte jerntæppet i Østeuropa at falde, hvad der var til velsignelse for de mennesker, som han var kommet til at elske efter anden verdenskrig. I 1985 blev templet i Freiberg, der lå i Østtyskland, indviet – i sig selv et mirakel. Men uden missionering i landet var Kirkens vækst begrænset. I 1988 gav Østtysklands kommunistiske regering tilladelse til, at missionærer kunne virke der, samt at dets unge borgere også kunne virke i missioner andre steder.

I 1990 blæste den politiske forandrings vinde over verden. Barriererne mellem øst og vest begyndte at smuldre væk, efterhånden som menneskene i Østeuropa og andre nationer inderligt tilsluttede sig demokratiske og religiøse principper« (*Ensign*, juli 1994, s. 16, 18-19).

PRÆSIDENT BENSON ELSKEDE MORMONS BOG

Præsident Howard W. Hunter, daværende præsident for De Tolv Apostles Kvorum, sagde:

»Præsident Benson talte kærligt og ofte om missionering, templer og om præstedømmets forpligtelser. Han talte om vores pioner arv og farerne ved stolthed og om Helligåndens gaver. Men mest af alt talte han om sin elskede Mormons Bog.

Vil nogen generation, inklusive dem der endnu ikke er født, kunne se tilbage på præsident Ezra Taft Bensons tid som profet uden med det samme at tænke på hans kærlighed til Mormons Bog? Siden profeten Joseph Smith selv er der måske ingen af Kirkens præsidenter, der har gjort mere for at undervise i Mormons Bogs sandheder, for at gøre et dagligt studium af den til en del af alle Kirkens medlemmers tilværelse, og for at »oversvømme jorden« med den.

Helt fra begyndelsen af hans tjeneste som profet, seer og åbenbarer, har præsident Benson klart sagt:

Han havde en livslang kærlighed til Mormons Bog

»Mormons Bog skal atter have den centrale plads i folkets tanker og hjerte. Vi må ære den ved at læse den, ved at studere den, ved at tage dens forskrifter til os og forbedre vores tilværelse, sådan som det kræves af Kristi sande tilhængere« (»A Strong and Mighty Man«, *Ensign*, juli 1994, s. 42).

MORMONS BOG FØRER FOLK TIL KRISTUS

Præsident Benson taler ved generalkonferencen

Præsident Ezra Taft Benson, der på det tidspunkt var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, forklarede, hvordan Mormons Bog fører folk til Kristus:

»Mormons Bog fører mennesker til Kristus på to grundlæggende måder. For det første fortæller den tydeligt og klart om Kristus og hans evangelium. Den vidner om hans

guddommelighed og nødvendigheden af en Forløser og behovet for at stole på ham. Den vidner om faldet og forløsningen og evangeliets første principper, inklusive behovet for et sønderknust hjerte og en angergiven ånd samt en åndelig genfødsel. Den erklærer, at vi skal holde ud til enden i retskaffenhed og føre en moralsk tilværelse, passende for en hellig.

For det andet, afslører Mormons Bog Kristi fjender. Den gør falske lærdomme til skamme og afskaffer splid (se 2 Nephi 3:12). Den styrker Kristi ydmyge tilhængere mod den ondes anslag, planer og lærdomme i vor tid. De former for frafald, der findes omtalt i Mormons Bog, ligner dem, vi kender i dag. Gud har med sin vidunderlige forudviden udformet Mormons Bog på en sådan måde, at vi kan se fejl og vide, hvordan vi skal bekæmpe falske uddannelsesmæssige, politiske, religiøse og filosofiske opfattelser i vor tid« (se *Den danske Stjerne*, aug. 1975, s. 43).

HAN GAV EN VELSIGNELSE FOR ØGET DØMMEKRAFT OG FORSTÅELSE

Ved afslutningen af aprilkonferencen i 1986 gav præsident Ezra Taft Benson en profets velsignelse:

»I vor tid har Herren åbenbaret, at vi har behov for på ny at lægge vægt på Mormons Bog, for at Kirken og alle Zions børn kan blive rensset og ikke komme under fordømmelse (se L&P 84:54-58). Dette budskab skal ud til alle Kirkens medlemmer i hele verden ...

Familien Benson besøger en ranch

Med det hellige præstedømmes myndighed, som jeg har fået tildelt, nedkalder jeg nu en velsignelse over de Sidste Dages Hellige og over gode mennesker overalt.

Jeg velsigner jer med større evner til at skelne mellem Kristus og anti-Krist. Jeg velsigner jer med større magt til at gøre godt og til at modstå det onde. Jeg velsigner jer, at I bedre kan *forstå* Mormons Bog. Jeg lover jer, at hvis I fra dette øjeblik dagligt vil nyde denne bog og holde jer til dens forskrifter, så vil Gud skænke os – ethvert af Zions og kirkens børn – en hidtil ukendt velsignelse. Og vi vil bønfalde Gud om at begynde at hæve forbandelsen – plagen og straffedommen. Det vidner jeg ydmygt om« (*Stjernen*, aprilkonferencen 1986, s. 80).

»JEG HAR EN VISION OM AT OVERSVØMME JORDEN MED MORMONS BOG«

Præsident Ezra Taft Benson fortalte Kirkens medlemmer:

»Mormons Bog er det redskab, som Gud har skabt til at »fare hen over jorden som en flodbølge for at indsamle [sine] udvalgte« (Moses 7:62). Det er nødvendigt, at dette hellige skrift bliver en mere central del af vores forkyndelse, vores undervisning og vores missionering ...

Tiden har længe været inde til en massiv oversvømmelse af jorden med Mormons Bog, af de mange årsager, som Herren har givet. I denne tidsalder med elektronik og massedistribution af det trykte ord, vil Gud holde os ansvarlige, hvis vi ikke nu fører Mormons Bog fremad på en storslået måde.

Vi har Mormons Bog, vi har medlemmerne, vi har missionærerne, vi har ressourcerne, og verden har behovet.

Tidspunktet er nu! ...

Jeg har en vision om hjem, der er opmærksomme på; om klasser, der er levendegjort med; og om talerstole, der »brænder« af – ånden fra Mormons Bogs budskaber.

Jeg har en vision om hjemmelærere og besøgs lærerinder, ledere i menigheder og stave og missioner,

der vejleder vores folk ud fra den mest korrekte af alle bøger på jorden – Mormons Bog.

Præsident Benson taler ved general-konferencens præstedømmemøde

Jeg har en vision om kunstnere, der i film, drama, litteratur, musik og maleri skildrer de store temaer og storslåede personer i Mormons Bog.

Jeg har en vision om tusinder af missionærer, der tager på mission og har lært hundredvis af citater fra Mormons Bog udenad, så de kan nære en åndeligt udhungret verdens behov.

Jeg har en vision om hele Kirken, der kommer Herren nærmere ved at efterleve Mormons Bogs forskrifter.

Jeg har virkelig en vision om at oversvømme jorden med Mormons Bog.

Mine elskede hellige, jeg begynder nu mit halvfemsindstyvende år. Jeg bliver ældre og mindre energisk ...

Jeg ved ikke fuldt ud, hvorfor Gud har bevaret mit liv til denne alder, men jeg ved dette: At han lige nu har åbenbaret for mig vores absolutte behov for at bringe Mormons Bog fremad på en forunderlig måde. I må hjælpe med denne byrde og med denne velsignelse, som han har pålagt hele Kirken, ja, alle Zions børn.

Moses kom aldrig ind i det forjættede land. Joseph Smith så aldrig Zion forløst. Nogle af os lever måske ikke længe nok til at se dagen, hvor Mormons Bog oversvømmer jorden, og hvor Herren fjerner sin fordømmelse (se L&P 84:54-58). Men om Gud vil, har jeg til hensigt at bruge alle mine resterende dage på denne storslåede opgave« (*Stjernen*, jan. 1989, s. 3-4).

HAN RÅDEDE DE UNGE TIL AT VÆRE RENE

Altid villig til at undervise

Præsident Ezra Taft Benson gav de unge følgende råd om kyskhed:

Jeg erkender, at de fleste mennesker begår seksuelle synder i et forfejlet forsøg på at tilfredsstille grundlæggende menneskelige behov. Vi har alle sammen brug for at føle, at vi er elsket og har værdi. Vi søger alle lykke og glæde i vores tilværelse. Dét ved Satan, og han lokker derfor ofte folk til umoralitet ved at ægge deres grundlæggende behov. Han lover glæde, lykke og tilfredshed.

Men dette er naturligvis bedrag ...

Bliv ikke forledt af Satans løgne. Der er ingen varig lykke i umoral. Der findes ingen glæde ved at overtræde kyskhedsloven. Faktisk tværtimod. Der vil måske være forbigående glæde. For en tid ser det måske ud som om, at alt er vidunderligt. Men forholdet vil hurtigt gå skævt. Skyldfølelsen og skammen mørkes. Vi bliver bange for, at vores synder vil blive opdaget. Vi må snige os rundt, gemme os og lyve og bedrage. Kærligheden visner. Bitterhed, jalousi, vrede og endog had begynder at vokse. Alt dette er de naturlige følger af synd og overtrædelse.

Når vi på den anden side adlyder kyskhedsloven og holder os moralsk rene, så vil vi blive velsignet med stadig større kærlighed og fred, større tillid og respekt for vores ægtefælle, dybere forpligtelse for hinanden, og derfor også en dyb og betydelig glæde og lykke« (»Kyskhedsloven«, *Stjernen*, okt. 1988, s. 37-38).

HAN RÅDEDE ENLIGE UNGE MÆND TIL AT SÆTTE SIG ET CELESTIALT ÆGTESKAB SOM MÅL

Efter at have rådet Kirkens enlige, unge voksne mænd til at gennemgå deres prioriteter, sagde præsident Ezra Taft Benson:

»Men lad mig nu sige noget mere om en evig mulighed og et evigt ansvar ... som er af største vigtighed for jer. Jeg hentyder til celestialt ægteskab ...

Han kunne lide at spille baseball

Vi ønsker, at I skal vide, at Kirken aldrig har ændret standpunkt med hensyn til vigtigheden af celestialt ægteskab. Det er en befaling fra Gud. Det, som Herren

siger i Første Mosebog, er stadig sandt: »Derpå sagde Gud Herren: »Det er ikke godt for mennesket at være ene« (1 Mos 2:18).

For at opnå den fulde herlighed og ophøjelse i det celestiale rige, skal vi indgå i denne helligste ordinance.

Uden ægteskabet ville Herrens formål blive forstyrrede. Udvalgte ånder ville blive forhindret i at få deres jordiske erfaringer. Unødvendig udsættelse af ægteskab betyder ofte begrænsning af jeres efterkommere, og tiden vil komme, brødre, hvor I vil opdage og føle det tab.

Jeg kan forsikre jer for, at det største ansvar og de største glæder i livet kommer gennem familien i et respektabelt ægteskab og ved at opdrage retfærdige efterkommere. Og jo ældre I bliver, jo mindre er sandsynligheden for, at I gifter jer, og I kan så miste alle disse evige velsignelser ...

Jeg erkender, at nogle af jer brødre måske nærer en oprigtig frygt for det ansvar, som I påtager jer, hvis I bliver gift. I er bange for, at I ikke kan forsørge en hustru og familie med livets nødvendigheder i disse økonomisk usikre tider. Denne frygt skal erstattes med tro.

Jeg forsikrer jer, brødre, at dersom I er flittige, trofast betaler jeres tiende og offerydelser og samvittighedsfuldt holder budene, så vil Herren støtte jer. Ja, der vil blive krævet ofre, men I vil udvikle jer og blive bedre mennesker på grund af dem.

Arbejd flittigt på jeres uddannelse og i jeres erhverv. Sæt jeres lid til Herren, og hav tro, så skal det nok gå. Herren giver aldrig en befaling uden at åbne en udvej, så man kan udføre den (se 1 Nephi 3:7).

I må heller ikke lade jer indfange af materialismen, en af vores generations værste onder, nemlig at købe nye ting, et hæsblesende liv og opnå en succesfuld karriere som enlig.

Et respektabelt ægteskab er vigtigere end velstand, stilling i livet og status. Som mand og hustru kan I nå jeres livs mål sammen. Når I ofrer jer for hinanden og for jeres børn, så vil Herren velsigne jer, og jeres forpligtelse over for Herren og jeres tjeneste i hans rige vil blive styrket.

»Men kære brødre – I må ikke forvente fuldkommenhed, når I vælger en ægtefælle. Lad være med at være så kræsne, at I overser hendes vigtigste egenskaber – at hun har et stærkt vidnesbyrd, at hun efterlever evangeliets principper, elsker sit hjem, ønsker at blive en mor i Zion og støtter jer i jeres kaldelser i præstedømmet.

Hun skal selvfølgelig være tiltrækkende for jer, men I skal ikke gå ud med den ene pige efter den anden blot for morskabs skyld og uden at søge Herrens bekræftelse i valget af jeres evige ægtefælle.

Og én god målestok for, om en person kan være den rigtige for jer, er: »Tænker I de ædlest tanket i hendes nærvær, trakter I efter at gøre de ædlest ting,

og ville I ønske, at I var bedre, end I er?» (Stjernen, juli 1988, s. 47-48).

HAN RÅDEDE ENLIGE, VOKSNE SØSTRE TIL AT SÆTTE SIG ET CELESTIALT ÆGTESKAB SOM MÅL

Et muntert øjeblik med nogle unge piger

Efter at have udtrykt sin kærlighed og taknemlighed for Kirkens enlige, voksne søstre, sagde præsident Ezra Taft Benson:

»Jeg vil gerne give udtryk for det håb, som vi allesammen oprigtigt har om, at I vil blive ophøjet til den højeste herlighed i det celestiale rige, og at I vil indgå i den nye og evige ægteskabspagt.

Kærer søstre, tab aldrig dette hellige mål af syne. Forbered jer bønsmødt til det, og lev værdigt til det. Bliv viet på Herrens måde. Tempelægteskab er en evangelisk ordinance for ophøjelse. Vores Fader i himlen ønsker, at hver eneste af hans døtre skal have denne evige velsignelse.

Forspild derfor ikke jeres lykke ved at engagere jer med en, der ikke er værdig til at tage jer i templet. Træf nu en beslutning om, at dette er stedet, hvor I vil vies. Hvis I venter med at tage denne beslutning til et romantisk forhold er udviklet, løber I en risiko, som I ikke nu kender den fulde betydning af.

Og husk, at det kræves ikke, at I skal sænke jeres standarder for at få en ægtefælle. Forbliv tiltrækkende, bevar høje standarder og bevar jeres selvrespekt. Involver jer ikke i intime forhold, der vil skabe hjertesorg og smerte. Sørg for at færdes i omgivelser, hvor I kan møde værdige mænd og deltage i opbyggende aktiviteter.

Men I må heller ikke forvente fuldkommenhed, når I vælger en ægtefælle. Vær ikke så bekymret over hans udseende og hans bankkonto, at I overser hans væsentlige kvaliteter. Selvfølgelig skal han være tiltrækkende for jer, og han skal være i stand til at forsørge jer økonomisk. Men har han et stærkt vidnesbyrd? Efterlever han evangeliets principper, og ærer han sit præstedømme? Er han aktiv i sin menighed og stav? Elsker han sit hjem og familie, og vil han være en trofast ægtemand og en god far? Det er *disse* kvaliteter, der virkelig betyder noget.

Og jeg vil også gerne advare jer, enlige søstre, imod at blive så uafhængige og selvstændige, at I beslutter, at det ikke er værd at gifte sig, og at I kan klare jer selv

lige så godt på egen hånd. Nogle af vore søstre har antydnet, at de ikke ønsker at tænke på ægteskab, indtil efter de har fuldført deres uddannelse eller skabt sig en karriere. Det er forkert. Selvfølgelig ønsker vi, at vore enlige søstre maksimerer deres individuelle potentiale, at de er veluddannede, og at de klarer sig godt på deres arbejdsplads. I har så meget at bidrage med i samfundet og i jeres omgivelser. Men vi beder oprigtigt til, at vore enlige søstre ønsker et respektabelt tempelægteskab med en værdig mand og ønsker at opdrage en retskaffen familie, selv om dette kan betyde en opofrelse af titler og karrierer. Vi prioriterer rigtigt, når vi indser, at der ikke er nogen højere kaldelse end at være en agtværdig hustru og mor.

Jeg erkender også, at ikke alle Kirkens kvinder har mulighed for at blive gift og få børn her i jordelivet. Men hvis de af jer, der er i denne situation, er værdige og holder trofast ud, så kan I være sikre på, at I vil få alle velsignelserne fra vor kærlige og gode himmelske Fader – og jeg understreger *alle velsignelserne*.

Jeg kan forsikre jer om, at hvis I er nødt til at vente indtil det næste liv, før I bliver velsignet med en udvalgt ægtefælle, så vil Gud med sikkerhed opveje det. Tiden er kun en målestok for mennesker her på jorden. Gud har jeres evige perspektiv for øje« (»Til Kirkens enlige, voksne søstre«, *Stjernen*, jan. 1989, s. 84-85).

HAN RÅDGAV FÆDRE OM DERES EVIGE KALDELSE

Præsident Ezra Taft Benson

Præsident Ezra Taft Benson sagde:

Fædre, I har en evig kaldelse, som I aldrig kan blive afløst fra. Hvor vigtige kaldelser i Kirken end er, så gælder de, efter deres natur kun for en vis periode, hvorpå I afløses på behørig vis. Men en fars kaldelse er evig, og dens vigtighed spænder over tid og rum. Det er en kaldelse, der gælder for tid og al evighed ...

Hvad er da en fars særlige ansvar inden for sit hjemms hellige vægge? Lad mig nævne to fundamentale ansvar, som enhver far i Israel har.

For det første er det jeres hellige ansvar at dække jeres families materielle behov ...

For det andet har I det hellige ansvar at være jeres families åndelige leder.

Mødre spiller en vigtig rolle som hjemmets hjerte, men det mindsker på ingen måde faderens ligeså vigtige rolle som hjemmets overhoved med ansvar for at forsørge, belære og elske sine børn.

I har som jeres hjem patriark et alvorligt ansvar for at påtage jer ledelsen i arbejdet med jeres børn. I må hjælpe med til at skabe et hjem, hvor Herrens ånd kan bo. Det er jeres ansvar at lede inden for familielivet« (*Stjernen*, jan. 1988, s. 44-50).

Præsident Benson sagde senere:

»Vi kendte engang ... vores himmelske Fader godt ...

Nu er vi her. Der er lagt et slør over vores hukommelse. Vi viser Gud og os selv, hvad vi kan klare. Der er intet, der vil forbløffe os mere, end når vi går gennem sløret til den anden side og opdager, hvor godt vi kender vores himmelske Fader, og hvor velkendt hans ansigt er for os« (»Jesus Kristus – Gaver og forventninger«, *Stjernen*, dec. 1988, s. 5).

HAN RÅDGAV MØDRE OM STORHEDEN AF DERES VÆRK

I et foredrag for forældre, talte præsident Ezra Taft Benson om mødres vigtige rolle:

»Der findes intet ord i verdslige eller hellige bøger, der er mere helligt end *mor*. Der findes intet arbejde, der er mere nobelt end en god og gudfrygtig mors ...

I den evige familie har Gud fastsat, at fædre præsiderer i hjemmet. Fædre skal forsørge, elske, belære og lede.

Præsident og søster Benson

Men en mors rolle er også ordineret af Gud. Mødre skal undfange, bære, nære, elske og undervise. Dette står i åbenbaringerne ...

Kære mødre, når I nu kender jeres guddommelige rolle, at føde og opdrage børn og bringe dem tilbage til Gud, hvordan vil I så opnå dette på Herrens måde? Jeg siger »Herrens måde«, fordi den er anderledes end verdens måde.

Herren har tydeligt defineret mødres og fædres roller i forsørgelsen og opdragelsen af retskafne efterkommere. I begyndelsen blev Adam – ikke Eva – instrueret i at tjene sit brød i sit ansigts sved. I modsætning til den traditionelle opfattelse, så er en moders kaldelse i hjemmet og ikke på markedspladsen.

... I Lære og Pagter læser vi: »Kvinder kan gøre krav på at blive forsørget af deres mænd, indtil disse borttages« (L&P 83:2). Dette er en hustru og mors guddommelige

ret. Hun passer og nærer sine børn i hjemmet. Hendes mand tjener til familiens underhold, hvad der muliggør denne næring. Med dette krav om, at deres mænd skal sørge for den økonomiske behov, har Kirkens råd altid været, at mødre skal bruge deres tid i hjemmet med at opdrage og passe deres børn.

Vi erkender også, at der er nogle af vore udvalgte søstre, der er enker eller fraskilt, og at der er andre, der befinder sig i usædvanlige omstændigheder, hvor de i en periode er nødsaget til at arbejde. Men disse tilfælde er undtagelser, det er ikke reglen« (*To the Mothers in Zion*, folder 1987, s. 1-3, 5-6).

Ceremonimester ved en parade i Preston i Idaho, 1976

HAN ADVAREDE MOD STOLTHED

Præsident Ezra Taft Benson tilskyndede Kirkens medlemmer til at overvinde stolthed med et sønderknust hjerte og en angergiven ånd:

»De fleste af os betragter stolthed som værende selvoptagethed, indbildskhed, pral, overlegenhed eller hovmod. De er alle elementer i denne synd, men det centrale har vi endnu ikke beskrevet.

Det centrale element i stolthed og hovmod er fjendtlighed – fjendtlighed over for Gud og over for vores medmennesker. *Fjendtlighed* er et »hadefuldt, uvenligt, modsætningsfyldt forhold«. Det er ved fjendtlighed, at Satan ønsker at regere over os.

Stolthed og hovmod er i sin natur meget konkurrencebetonet. Vi sætter vore ønsker i modstrid med Guds. Når vi er stolte i forhold til Gud er det, åndeligt set, som at sige »min vilje ske og ikke din«. Som Paulus sagde: »De ... søger jo deres eget og ikke det, der hører Jesus Kristus til« (Fil 2:21).

Præsident Benson mødes med USA's præsident Ronald Reagan i det Ovale Kontor i Det Hvide Hus i Washington D.C. i januar 1986 for at drøfte Kirkens bidrag på 10 millioner dollars til at lindre hungersnøden i verden.

Når vores vilje konkurrerer imod Guds vilje, tillader vi attrå, lyster og lidenskaber at forblive ubeherskede (se Alma 38:12; 3 Nephi 12:30).

Stolte mennesker kan ikke acceptere, at Gud har myndighed til at give dem befalinger vedrørende deres tilværelse (se Helaman 12:6). De sætter deres sandhedsbegreber op imod Guds store kundskab, deres evner op imod Guds præstedømmemagt og deres resultater op imod hans storslåede skaberværk ...

Stolthed er en synd, som er nem at få øje på hos andre, men som man sjældent er parat til at indrømme, at man selv er i besiddelse af. De fleste af os betragter stolthed som en synd, der kun findes hos folk i toppen, hos de rige og de lærde, som ser ned på os andre (se 2 Nephi 9:42). Men der findes dog en lidelse, der er langt mere almindelig blandt os, og det er den stolte, der kigger op nedefra. Det giver sig udslag på mange forskellige måder, som for eksempel ved at finde fejl, sladre, bagtale, surmule, leve over evne, misunde, begære, ved at afholde sig fra at være taknemmelig og rose for at kunne opløfte andre, samt ved at man er utilgivende og jaloux ...

Vi påvirkes alle sammen af stolthed på forskellige tidspunkter og i forskellig grad. Nu ser I, hvorfor bygningen i Lehis drøm, der repræsenterer verdens stolthed, var så stor og rummelig. Det var for at den kunne rumme de mange mennesker, som trådte ind i den (se 1 Nephi 8:26, 33; 11:35-36).

Stolthed er den mest fremherskende synd i verden – den store last. Ja, stolthed *er* den mest fremherskende synd – den store last.

Midlet mod stolthed er ydmyghed – sagtmodighed, underdanighed (se Alma 7:23). Det er et sønderknust hjerte og en angergiven ånd (se 3 Nephi 9:20, 12:19; L&P 20:37; 59:8; Sal 34:18, Es 57:15; 66:2) ...

Gud ønsker et ydmygt folk. Vi kan enten vælge at være ydmyge, eller vi kan blive tvunget til at være ydmyge. Alma sagde: »Salige er derfor de, som ydmyger sig, uden at være nødsaget til at være ydmyge.« (Alma 32:16).

Lad os vælge at være ydmyge ...

Stolthed er den største hindring for Zions fremgang. Jeg gentager: Stolthed *er* den største hindring for Zions fremgang.

Vi må rense vores kar indvendigt ved at overvinde vores stolthed« (*Stjernen*, juli 1989, s. 3-5).

VI TROR PÅ KRISTUS

I løbet af sin tjeneste bar præsident Ezra Taft Benson stærke vidnesbyrd om Jesus Kristus og hans magt til at ændre liv:

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Ezra Taft Benson og Thomas S. Monson

»Man hører nogen gange spørgsmålet: »Er mormoner kristne?« Vi vidner om Jesu Kristi guddommelighed. Vi anser ham som værende vores eneste middel til vor frelse. Vi stræber efter at efterleve hans lærdomme, og vi ser frem til den tid, hvor han skal vende tilbage til denne jord for at regere og herske som Kongernes Konge og Herrernes Herre. Med ordene fra Mormons Bogs profeter siger vi til folk i dag: »Der ... skal [ikke] gives noget andet navn, ej heller nogen anden vej eller middel, hvorved frelse kan komme til menneskenes børn, uden i og ved Kristus, den Almægtiges navn« (Mosiah 3:17)« (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, 1988, s. 10).

»Herren arbejder fra det indre og ud. Verden arbejder fra det ydre og ind. Verden fjerner folk fra slummen. Kristus fjerner slummen fra folk, hvorpå de selv kan fjerne sig fra slummen. Verden vil forme menneskene ved at ændre deres omgivelser. Kristus forandrer mennesker, som derpå ændrer deres omgivelser. Verden vil forme menneskenes adfærd, men Kristus kan ændre den menneskelige natur« (se *Stjernen*, jan. 1986, s. 4).

»Mænd og kvinder, som overgiver deres liv til Gud, vil opdage, at han kan få meget mere ud af deres liv, end de selv kan. Han vil øge deres glæde, udvide deres vision, oplyse deres sind, styrke deres muskler, opløfte deres ånd, mangfoldiggøre deres velsignelser, øge deres muligheder, trøste deres sjæl, danne venskaber og udgyde fred. Den, der har mistet sit liv i Guds tjeneste, vil få evigt liv (se Matt 10:39)« (*Teachings of Ezra Taft Benson*, s. 361).

HAN MODTOG EN ÆRESBEVISNING FRA USA'S PRÆSIDENT

»Den 30. august [1989] fik præsident Ezra Taft Benson overrakt medaljen »The U.S. Presidential Citizens Medal« for »en livslang, pligtro tjeneste over for landet, samfundet, kirken og familien.«

Brent Scowcroft, der var præsident George Bushs assistent inden for det nationale sikkerhedsområde og

tidligere boede i Utah, overrakte medaljen på vegne af præsident Bush, der udtrykte sin beklagelse over, at han ikke selv kunne være til stede og overrække medaljen personligt.

USA's præsident George H.W. Bush, præsident Ezra Taft Benson og præsident Gordon B. Hinckley

Det Hvide Hus annoncerede overrækkelsen af medaljen i juli. Det var den første medalje, der blev overrakt, efter præsident Bush blev indsat.

›Præsident Bush ærer dig som en af de mest fremtrædende amerikanere i din tid‹, sagde Scowcroft til den 90-årige kirkeleder, der var USA's landbrugsminister fra 1953 til 1960.

›Det er en usædvanlig medalje‹, sagde han. ›Den blev indstiftet i 1969 efter ordre fra præsidenten for at anerkende amerikanere, der har udført en eksemplarisk tjeneste for deres land eller medborgere.

Præsident Bush mener, at dit lange og fremtrædende liv med tjeneste for dit land, for dets indbyggere, og endog for hele menneskeheden repræsenterer de unikke værdier, som denne medalje er udtænkt for at anerkende‹, fortalte Scowcroft til præsident Benson.

Præsident Benson svarede: ›Jeg fortjener ikke den ære.‹ Scowcroft svarede ham: ›Jo, det gør du helt bestemt. I høj grad.‹

På certifikatet, der fulgte med medaljen, står der:

›Præsidenten for De Forenede Amerikanske Stater giver denne Presidential Citizens Medal til Ezra Taft Benson. En livslang, hengiven tjeneste over for dit land, samfund, kirke og familie gør Ezra Taft Benson til en af de mest fremtrædende amerikanere i hans tid. Han har utrætteligt arbejdet som landbrugsrådgiver for præsident Roosevelt og Eisenhower, som leder af sin kirke samt 60 år som de amerikanske drengespejders ven. Hans hengivenhed til familien og forpligtelsen til frihedens principper er et eksempel for alle amerikanere‹ (›Prophet Receives U.S. Presidential Medal‹, *Church News*, 2. sep. 1989, s. 4).

PROFETEN DØR

Præsident Ezra Taft Benson

Præsident Ezra Taft Benson døde af hjertestop mandag den 30. maj 1994 i en alder af 94 år. Han havde tjent som generalautoritet i over 50 år. Igennem sit liv havde han trofast tjent Herren, Kirken, sin familie og sit land. Som en hyldest for hans livslange tjeneste modtog præsident Ezra Taft Benson 14 æresgrader fra amerikanske universiteter.

Han valgte at blive begravet i Whitney i Idaho i det lille landbrugssamfund, hvor han blev født, ved siden af sin elskede hustru, Flora, der døde i august 1992. De havde været gift i 66 år.

Howard W. Hunter

KIRKENS 14. PRÆSIDENT

© Portrætter af Merrett

VIGTIGE BEGIVENHEDER I HOWARD W. HUNTERS LIV

Alder Begivenheder

Han blev født den 14. november 1907 i Boise i Idaho. Hans forældre var John William og Nellie Marie Rasmussen Hunter.

- 3 Han fik polio, men blev efterfølgende rask (1911).
- 12 Han blev døbt i en indendørs swimming pool (4. apr. 1920).
- 15 Han blev ørnespejder (11. maj 1923).
- 19 Han sejlede om bord på skibet *SS President Jackson* med »Hunters Croonaders«, et danseorkester, og skibets orkester på et to måneders krydstogt til Østen (5. jan. 1927).
- 21 Den store depression begyndte i USA (okt. 1929).
- 22 Han modtog sin patriarkalske velsignelse (mar. 1930).
- 23 Han giftede sig med Claire Jeffs (10. juni 1931; hun døde den 9. okt. 1983).
- 31 Han bestod sin juridiske embedseksamen med førstekarakter (1939).
- 42 Han blev kaldet som præsident for Pasadena Stav i Californien (25. feb. 1950).
- 46 Han blev beseglet til sine forældre i templet i Mesa i Arizona (14. nov. 1953).
- 51 Han blev ordineret til apostel af præsident David O. McKay (15. okt. 1959).
- 62 Han blev kaldet som Kirkens historiker (24. jan. 1970).
- 77 Han blev indsat som fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum (10. nov. 1985).
- 80 Han blev præsident for De Tolv Apostles Kvorum (2. juni 1988).
- 81 Han indviede BYU Jerusalem Centret (maj 1989).
- 82 Han blev viet til Inis Bernice Egan (12. apr. 1990).
- 85 Han blev truet af en ubuden gæst, mens han talte på BYU Marriott Center i Provo i Utah (7. feb. 1993).
- 86 Han blev præsident for Kirken (5. juni 1994).
- 87 Han præsiderede ved dannelsen af Kirkens stav nr. 2000 – i Mexico City, Contreras Stav i Mexico (11. dec. 1994); han døde i Salt Lake City i Utah (3. mar. 1995).

Præsident Howard W. Hunter kunne også have beskrevet sit eget liv, da han sagde:

»Der er ikke noget, der hedder øjeblikkelig storhed. Det er, fordi opnåelsen af sand storhed er en langvarig proces, som til tider kan omfatte tilbageskridt. Det endelige mål er måske ikke altid synligt, men det ser ud til, at der altid kræves regelmæssige, konstante, små og nogle gange ordinære og trivielle skridt over en lang periode ...

John og Nellie Hunter, Howard W. Hunters forældre

Sand storhed er aldrig et resultat af en tilfældig hændelse eller en engangspræstation eller bedrift. Den omfatter udviklingen af karakter. Den omfatter en mangfoldighed af rigtige beslutninger i de daglige valg mellem godt og ondt ...

Når vi bedømmer vores liv, er det vigtigt, at vi ikke blot ser på, hvad vi har opnået, men også på de omstændigheder, som vi har arbejdet under. Vi er alle forskellige og unikke individer. Vi er hver især begyndt fra forskellige steder i livets løb. Vi har hver især en unik blanding af talenter og evner. Vi har hver især vores egne udfordringer og begrænsninger at arbejde med« (»What Is True Greatness«, i *Brigham Young University 1986-1987 Devotional and Fireside Speeches*, 1987, s. 115).

HAN HAVDE SKOTSKE FORFÆDRE

Howard W. Hunter, 6-8 måneder gammel

Hunter-klanen havde bosat sig i Skotland i det tolvte og trettende århundrede. Der byggede de Hunterston Castle i nærheden af Hunter's Toune (by). »Den 2. maj 1374 underskrev Skotlands kong Robert II

et stykke pergament, der bekræftede at ejendomsretten var overgået til William Hunter, herren til Hunterston Castle, »for hans trofaste tjeneste, der er ydet os og vil blive ydet os« ...

John Hunter, Howard W. Hunters oldefar blev født i Paisley i Renfrewshire i Skotland, ikke langt fra Hunterston Castle ...

I 1860 kom missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige med det genoprettede evangeliums budskab til Paisley, og John og Margaret [hans hustru] Hunter var blandt dem, som lod sig døbe. På det tidspunkt opmuntrede Kirken de nyomvendte til at samles med de hellige i Saltsødalen, og missionærerne tilskyndede John og hans familie til at emigrere. Dette skabte et problem, fordi John ville være nødt til at forlade en blomstrende forretning, familien og et godt hjem ...

»... Da de kom til Saltsødalen i slutningen af september 1860, blev John hurtigt desillusioneret, og som hans søn John [Howard W. Hunters bedstefar] beskrev det, »han og hans familie forlod Kirken ... hvad der efterlod familien alene i et fremmed land« (Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter*, 1994, s. 1-2, 4).

HANS FORÆLDRE OG HANS BARNDOM FORMEDE HAM

»I 1904 rejste Nellie Maria Rasmussen, der senere blev præsident Hunters mor, fra sit hjem i Mt. Pleasant i Utah hen for at besøge en tante i Boise i Idaho. Mens hun var der, mødte hun John William Hunter. De gik ud sammen i de næste to år, men på det tidspunkt var han ikke medlem af Kirken, og Nellie, der ikke ønskede at gifte sig uden for Kirken, vendte tilbage til Mt. Pleasant. Men John gav ikke op, og den 3. december 1906 blev de gift. Parret flyttede til Boise, hvor de lejede et lille hus på Sherman Street. Howard William Hunter blev født i Boise den 14. november 1907, og hans søster Dorothy blev født to år senere« (James E. Faust, »*The way of the Eagle*«, Ensign, aug. 1994, s. 4).

Howard W. Hunter, omkring 2 år gammel, 1909

Howard W. Hunter, omkring 5 år gammel

Howards mor var aktiv i Kirken hele sit liv og opmuntrede Howard til at deltage i alle de kirkeaktiviteter, der fandtes i Boise i Idaho. Til tider gik Howards far i kirke med Nellie og børnene. Howard fik ikke lov til at blive døbt, da han var otte år, fordi hans far ikke mente, at han var gammel nok til at træffe sådanne beslutninger selv. Men da Howard var 12 år, talte

han med sin far og bad om tilladelse til at blive døbt. Han ønskede virkelig at modtage Det Aronske Præstedømme og få lov til at omdele nadveren. Hans far gav ham lov, og han blev døbt den 4. april 1920. 11 uger efter hans dåb blev han ordineret til diakon. »Jeg kan huske den første gang, jeg omdelte nadveren,« sagde han. »Jeg var bange, men begejstret ved at have det privilegium. Efter mødet roste biskoppen mig for den måde, som jeg havde opført mig på. Biskoppen var altid så betænksom over for mig« (citeret i J. M. Heslop, »He Found Pleasure in Work«, *Church News*, 16. nov. 1974, s. 4).

OPLEVELSER I HANS BARNDOM VISTE HANS BESLUTSOMHED OG STYRKE

Howard W. Hunter, omkring 12 år gammel, 1919

Ikke længe efter at Dorothy [Howard W. Hunters søster] blev født, steriliserede Nellie noget vand ved at koge det i en gryde på brændeovnen i dagligstuen, som familien brugte for at få varme. Hun havde taget det af ovnen, og da det var for varmt at holde ved, satte hun det på gulvet, idet Howard kom løbende gennem huset. Han faldt

på hovedet ned i gryden, med sin venstre hånd foran sig, og den blev slemt forbrændt. Mange år senere fortalte han i sin biografi, hvad der skete:

»Der blev ringet til lægen, og han anbefalede, at min arm blev pakket ind i kartoffelmos og forbundet. Nogle af nabokvinderne kom og hjalp. Jeg kan huske, at jeg sad på køkkenbordet, mens kogte kartofler blev most og lagt rundt om min arm, og stofstykker blev revet i stykker for at lave forbindinger. Heldigvis forhindrede den alvorlige forbrænding ikke min arms vækst,

men jeg har haft arret hele mit liv« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 18).

»Den unge Howard solgte aviser på et gadehjørne i Boise. Hans familie boede i nærheden af golfklubben, så han var ofte caddie for lokale golfspillere. Han indrammede billeder i en kunstbutik, afleverede telegrammer og ordnede småjobs i et varehus. På grund af et godt projekt på apoteket, hvor han arbejdede efter skoletid, vandt han et brevkursus i farmakologi og færdigjorde det, inden han var færdig med gymnasiet.

»Det virkede som om, at alle de gode ting, som han besluttede sig til at gøre, lykkedes for ham. Da man i 1919 samlede penge ind til en ny kirkebygning i Boise, var Howard, der var diakon, den første, der forpligtede sig. Han donerede 25 dollars – ikke en lille sum for en dreng på 12 år« (Don L. Searle, »President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles« *Ensign*, apr. 1986, s. 22).

Howard W. Hunter, omkring 8 år gammel, med sin søster Dorothy

HAN HAVDE MANGE TALENTER

Howard W. Hunter

»Min mor sagde at helt fra baby havde han en perfekt rytmisk sans, mindes [Howard W. Hunters] søster, Dorothy Hunter Rasmussen. »Han ramte tonerne helt rigtigt,« siger hun og »havde en smuk stemme«. Disse musikalske talenter blev en vigtig del af hans tilværelse.

Men der var også andre kvaliteter, som tidligt viste sig. »Han var altid en meget dygtig elev«, siger søster Rasmussen. Han havde »store ambitioner, og han havde en fantastisk hjerne.« Og dog var hans ambitioner og intelligens afbalanceret med kærlighed og barmhjertighed. Han vandt andre drenges marmorkugler i spil – og nægtede derpå at beholde dem. Han sagde en gang nej til et job, som han ønskede, da han fandt ud af, at en anden dreng ville blive fyret for at skabe plads til ham« (Searle, *Ensign*, apr. 1986, s. 22).

»For det meste klarede Howard sig godt i skolen. Men han påstod, at han havde to handicaps: »Jeg var ikke god til sport, og jeg havde svært ved at skelne mellem farver, ikke alle farver, men røde, grønne og brune nuancer.«

Han fandt en smart måde at løse sit problem med sin farveblindhed på. Han lagde alle sine farver øverst på sit bord, og når læreren bad eleverne om at bruge en bestemt farve, så lod han sin finger løbe hen over farverne, og Beatrice Beach, der sad bag ham, rørte ham på skulderen, når han kom til den rigtige. Han var fløv over at skulle indrømme over for læreren, at han ikke kunne skelne mellem farverne.

For så vidt angår Howards andet »handicap«; hans manglende interesse for sport, så var det tætteste, han kom på at deltage i en sportskonkurrence, et år i gymnasiet, hvor han tog til football-kampe og refererede resultaterne til den lokale avis. Han nød at læse, skrive og de fleste akademiske discipliner, men var ikke altid særlig flittig for at beherske dem. Han havde mange andre interesser, deriblandt en strøm af eftermiddags- og sommerjobs« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 32).

HAN BLEV ØRNESPEJDER

Han var en af de første ørnespejdere i Idaho

Spejderprogrammet var kun ti år gammelt, da Howard W. Hunter blev involveret i det. På et tidspunkt indså han, at hvis han blev ved med at opnå spejdermærker med den hastighed, som han havde, så ville han blive den første ørnespejder i Idaho.

Da Howard vendte hjem fra lejr det år, havde han opnået endnu ni spejdermærker. Disse mærker og et, som han havde opnået inden lejren, blev overrakt ham ved en højtidelighed den 14. september 1922 ved et fællesmøde med Rotary Club og Boise spejderråd, hvor borgmesteren og andre fremtrædende mænd i byen var til stede.

»Da denne højtidelighed blev holdt,« sagde Howard, »havde jeg opnået 15 spejdermærker og Life Scout og Star Scout mærkerne. Der krævedes kun seks mærker til for at blive ørnespejder. I et spejertidsskrift havde vi læst historier om drenge, der var blevet ørnespejdere,

men vi fik at vide, at der endnu ikke havde været en i Idaho. Kampen var mellem Edwin Phipps fra 6. trop og mig.«

Ved den næste højtidelighed havde begge drenge opnået 21 spejdermærker, det nødvendige antal for at blive ørnespejder, men mens Edwin havde fuldført alle de krævede, manglede Howard stadig de krævede mærker i idræt, samfundslære og kogekunst. Derved opnåede Edwin sin ørnegrad i marts 1923, to måneder før Howard opnåede sin« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 39-40).

Han er siden blevet anerkendt som den anden ørnespejder i Boise og måske i hele Idaho.

HAN VAR EN UNG ENTREPRENØR

»En anden af [Howard W. Hunters] beskæftigelser som dreng var at finde gamle vækkeure, der var blevet smidt ud. Han skilte dem ad, reparerede og smurte dem og fik dem til at virke igen. Derpå solgte han dem og fik lomme penge til sig selv.

Howard prøvede et job, hvor han skulle sortere citroner ved at skille de grønne fra de gule. Dette var en af de få opgaver, som han ikke havde talent for – med sin farveblindhed kunne han ikke kende forskel! Pudsigt nok så blev han senere lidt af en ekspert med hensyn til bananer« (Faust, *Ensign*, aug. 1994, s. 6).

HAN DANNEDE HUNTER'S CROONADERS

I løbet af Howards andet år i gymnasiet var han med i en konkurrence, der blev sponsoreret af Sampson Music Company. Når folk handlede i butikken, fik de et point for hver dollar, som de købte for. De kunne så stemme på en konkurrence ved at tildele dem deres point. Howard opmuntrede alle sine venner og bekendte til at handle hos Sampsons, og de point, som han fik derved, gjorde ham fortjent til andenpræmien, en marimba. Hurtigt lærte han sig selv at spille så godt på den, at han kunne optræde i skolen, kirken og andre steder og senere sammen med et danseorkester.

»De færreste orkestre var store nok til at have en, der spillede marimba, medmindre han også spillede andre instrumenter,« forklarede Howard, »så jeg begyndte også at spille på trommer. Jeg spillede mere og mere

Howard W. Hunter med saxofon

professionelt, og jeg begyndte at spille saxofon og klarinet og senere også trompet. Han spillede også klaver og violin, som han havde gået til i et år, mens han gik i underskolen.

Efter at have spillet med adskillige orkestre dannede Howard i efteråret 1924 sin egen gruppe, som han kaldte Hunter's Croonaders. I løbet af november og december spillede gruppen til seks fester, og året efter spillede de 53 gange ved fester i forsamlingshuse og restauranter, private fester og bryllupsreceptioner, skoler og kirker, klubber og studenterforeninger. De fleste arrangementer var i Boise og de nærliggende byer, men til tider spillede gruppen lidt længere væk« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 45-46).

Han dannede et femmands orkester, der hed the Croonaders. Howard W. Hunter er i midten med sin saxofon

I 1926 fik Howard tilbuddet om at danne et femmands orkester til et to-måneders krydstogt til Østen med passagerskibet *SS President Jackson*. Gruppen blev hyret til at spille baggrundsmusik til de film, der blev vist på skibet. De spillede også klassisk musik ved middage og efterfølgende dans.

EN SØNDAGSSKOLELEKTION OPMUNTREDE HAM TIL AT MODTAGE SIN PATRIARKALSKE VELSIGELSE

»I en søndagsskoleklasse for unge voksne oplevede [Howard W. Hunter] et betydningsfuldt vendepunkt i sin tørst efter evangelisk viden. Han skrev dette i sin dagbog:

»Selv om jeg har deltaget i kirkens klasser det meste af mit liv, så kom min første virkelige opvågnen i en søndagsskoleklasse i Adams Ward, som bror Peter A. Clayton underviste. Han havde en rigdom af viden og en evne til at inspirere unge mennesker. Jeg læste materialet og de andre opgaver, som han gav os, og deltog i samtalen om de anviste læsestykker. Jeg blev pludselig klar over den virkelig betydning af nogle af evangeliets principper, en forståelse af graderne af herlighed og kravene for celestial ophøjelse, som bror Clayton underviste os i. Jeg tænker på denne tid i mit liv, som

det tidspunkt, hvor evangeliets sandhed begyndte at udfolde sig for mig. Jeg havde altid haft et vidnesbyrd om evangeliet, men pludselig begyndte jeg at forstå det.«

I begyndelsen af marts 1930 var emnet for en af bror Claytons lektioner patriarkalske velsignelser. »Jeg havde aldrig rigtigt forstået princippet om patriarkalske velsignelser, men nu gav det mening for mig,« skrev Howard. »Den dag tog jeg hen for at tale med bror George T. Wride, stavspatriarken, og han bad mig om at komme hen til sit kontor i missionshjemmet bag Adams Menigheds kirkebygning den følgende søndag.«

Efter at have talt med Howard i nogle få minutter, lagde bror Wride denne søndag i marts sine hænder på den unge mands hoved og gav ham en patriarkalsk velsignelse.

I velsignelsen blev der fortalt, at Howard var »kendt af Herren i forudtilværelsen«, og at han havde vist »stort lederskab blandt himmelens hærskarer«, og at han var blevet ordineret til at »udføre et vigtigt arbejde på jorden med at fremme [Herrens] hensigter med hensyn til hans udvalgte folk.« Han blev lovet, at hvis han forblev trofast, så ville han modtage »intelligens fra det høje«, han ville »blive en mester inden for jordiske færdigheder og en lærer inden for jordisk visdom såvel som en præst for den højeste Gud«, og han ville bruge sine talenter til at tjene Kirken, sidde i dens råd og blive kendt for sin visdom og retfærdige bedømmelser« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 70-71).

HAN BLEV VIET TIL CLARA JEFFS

Clara May Jeffs som teenager

En ven præsenterede Howard W. Hunter for en ung kvinde ved en fest for unge voksne i Californien den 8. juni 1928. »Hendes navn var Clara (Claire) Jeffs. Howard var tiltrukket af Claire med det samme, og han spurgte hende: »Hvorfor går du ikke ud med mig?« Hun sagde: »Hvorfor inviterer du mig ikke?« Snart begyndte hun og Howard at gå ud sammen. De blev

forlovet i begyndelsen af 1931 og blev gift i [templet i Salt Lake City] den 10. juni samme år« (Faust, *Ensign*, aug. 1994, s. 7)

»Efterhånden som hans bryllupsdag nærmede sig, tog Howard en anden stor beslutning. I adskillige år havde han spillet med orkestre til fester, i forsamlingshuse, i radioen og på scener. »Det var glamourøst i nogle henseender,« mindes han, »og jeg tjente godt, men

selskabet med mange af musikerne var ikke behageligt på grund af deres drikkeri og moralske standarder. Sådanne bekendtskaber passede ikke sammen med den livsstil, som han forestillede sig med en hustru og familie, så han besluttede at holde op som professionel musiker.

Den 6. juni 1931, fire dage før deres bryllup, havde Howard sit sidste engagement i Virginia Ballroom i Huntington Park. Da han den aften kom hjem, pakkede han sine saxofoner og klarinetter og sine noder sammen og lagde dem væk. Han havde allerede solgt sine trommer og marimba og pakket sin trompet og violin væk.

»Siden den aften,« sagde han, »har jeg ikke rørt mine musikinstrumenter, undtagen ved nogle få lejligheder, når børnene var hjemme, [og] vi sang julesange, og jeg akkompagnerede på klarinet. Selvom dette efterlod et tomrum efter noget, som jeg syntes godt om, så har jeg aldrig fortrudt beslutningen« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 81).

Howard og Claire Hunter

ÆGTESKABETS FØRSTE TID VAR SKØN

»Howard og Claire begyndte deres ægteskab i en møbleret lejlighed med udsigt over havet ved Hermosa Beach [i Californien]. Hver morgen, mindes han, »var vi tidligt oppe. Jeg tog mine badebukser på, løb hen over stranden og hoppede i bølgerne. Efter en energisk svømmetur og et varmt bad, var morgenmaden klar. Det tog mig kun 15 minutter at køre ind til banken i Hawthorne, og jeg var klar til dagens arbejde.

Om aftenen, efter jeg var kommet hjem, svømmede vi ofte sammen, og vi gik sædvanligvis en tur langs stranden under stjernerne, før vi gik i seng. Selv om det var varmt om dagen, så gjorde vinden ude fra havet aftenerne

Howard W. Hunter med sin hustru, Claire, og deres sønner Richard og John

kølige og behagelige, og dønningernes rytmiske lyd var en vuggesang.«

Da de lejede lejligheden, fortæller han, vidste de godt, at de ikke havde råd til at bo der længe – »men vi ønskede nydelsen ved at begynde vores ægteskab et rart sted.«

Kort tid efter flyttede de til et umøbleret treværelses hus, der lå i gå-afstand fra banken i Hawthorne. Claire havde et soveværelsesmøblement, og de købte nogle få andre møbler og husholdningsartikler, men de var fast besluttet på ... ikke at stifte gæld. »Af denne grund havde vi ikke alle de ting, som vi ønskede, men vi havde det, som vi havde brug for, for at have det godt,« sagde Howard« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 83).

HAN VAR INTERESSERET I JURA

»Efter at banken, som han havde arbejdet for, gik konkurs [under den store depression], solgte den 24-årige Howard sæbe ved dørsalg, hjalp med landopmålinger og malede broer.

I 1934 skete der noget vigtigt for ham, da han fik arbejde ved afdelingen for skøder på distriktskontoret for forebyggelse af oversvømmelser i Los Angeles Amt. Han fandt ud af, at han havde et talent for at forstå juridiske værker, og som 26-årig tog han den enorme beslutning at studere jura. Efter at have taget forberedende klasser begyndte han på jurastudiet på Southwestern University, hvorfra han fire år senere fik sin eksamen. Imens havde han arbejdet fuldtid, taget timer om aftenen og blevet far til tre børn« (Jay M. Todd, »President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church«, *Ensign*, juli 1994, s. 6).

»Det var en stor beslutning for familien Hunter, da Howard besluttede sig for at studere jura ... »Jeg arbejdede otte timer om dagen og tog de fleste af mine timer om aftenen. Jeg studerede om natten og hen over weekenden,« mindes præsident Hunter. Til at begynde med læste han til klokken to om morgenen. Så fandt han ud af, at det var mindre anstrengende at gå tidligere i seng og stå op klokken to for at læse.

Det var en tid, sagde han, der trænede ham i at lære den disciplin, der er nødvendig for at leve op til kravene i ens karriere, kirkekaldelser og familieliv. Han bestod med førstekaraktet« (Searle, *Ensign*, apr. 1986, s. 23).

Howard W. Hunter

KOPIERING IKKE TILLADT

En uge efter han havde bestået som nummer tre i sin årgang, begyndte han at forberede sig til endnu en eksamen for at få møderet for retten i Californien. Han fik at vide, at kun en ud af tre deltagere ved eksamen ville bestå.

Howard og Claire Hunter

»Howard gik til eksamen, »en af de frygteligste oplevelser i mit liv,« den 23., 24. og 25. oktober [1939]. På tredjedagen var jeg fuldstændig udmattet. Jeg havde gjort mit bedste, men der var en ængstelse ved ikke at vide, om det var godt nok.«

Ventetiden syntes at trække ud, for »adskillige års intens arbejde var afhængig af resultatet af en eneste begivenhed.« Han vidste, at hvis han modtog et tyndt brev, så ville det betyde, at han ikke havde bestået eksamen. Et tykt brev ville ikke blot indeholde et brev med den glædelige nyhed, at han havde bestået, men ville også indeholde adskillige ansøgningsformularer til retterne.

Om morgenen den 12. december ringede Claire til mig på kontoret og sagde, at postbudet lige havde afleveret et brev fra Committee of Bar Examiners (Juristforbundet),« mindes han. »Er det et tykt eller tyndt brev?« spurgte jeg. »Et meget tykt et,« svarede hun. Jeg mærkede blodet stige mig til hovedet, og jeg lukkede mine øjne, mens hun åbnede brevet og læste det. Det hårde arbejde og alle opofrelserne, som vi havde haft, endte nu lykkeligt.« Og hans lærere havde ret; af de 718, der gik til eksamen på det tidspunkt, var der 254, eller 35,4 %, der bestod. Næsten to tredjedele bestod ikke« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 93).

HAN BLEV KALDET SOM BISKOP OG SENERE STAVSPRÆSIDENT

I august 1940 kaldte Bertrum M. Jones, præsident for Pasadena Stav, Howard W. Hunter til at tjene som biskop i det nye ward, El Sereno. »Howard var forbløffet. »Jeg havde altid tænkt på en biskop som værende en ældre mand,« mindes han, »og jeg spurgte, hvordan jeg kunne være menighedens far, når jeg kun var 32 år.

De sagde, at jeg ville blive den yngste biskop, der var kaldet i Sydcalifornien på den tid, men at de vidste, at jeg ville kunne klare opgaven. Jeg udtrykte min taknemmelighed for deres tiltro og fortalte dem, at jeg ville gøre mit bedste.«

Stavspræsidentskabet i Pasadena Stav i Californien (i begyndelsen af 1950'erne)

Helt i chok gik han hjem og fortalte nyheden til Claire. »Vi mindedes den beslutning, vi havde taget om at blive gift i stedet for at tage på mission, og at vi engang ville fuldføre en mission sammen,« sagde han. Måske var dette den mission, men i en anden form end vi havde forventet« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 94).

Howard W. Hunter med sin hustru Claire og deres søn John ved Taj Mahal i Indien, 1958

KOPIERING IKKE TILLADT

Næsten ti år senere »i februar 1950 fik ældsterne Stephen L. Richards og Harold B. Lee til opgave at dele Pasadena Stav, og de kaldte Howard W. Hunter til at være præsident for Pasadena Stav. Han tøvede ikke med at acceptere denne kaldelse. Han havde omhyggeligt ført dagbog, siden han var ung, og han skrev dette svar: »Jeg kunne godt forstå brødrenes bemærkninger, da de fortalte os, at vi var blevet valgt på grund af vores hustruers styrke. Claire ... var mig altid nær med støtte og forståelse, da jeg læste jura, da jeg tjente som biskop og i et hvert andet embede, jeg har haft« (Faust, *Ensign*, aug. 1994, s. 8).

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

»En dramatisk forandring fandt sted i Howard W. Hunters liv den 9. oktober 1959. Han og Claire var taget til Salt Lake City for at deltage i generalkonferencen, og Howard fik besked om, at præsident David O. McKay gerne ville tale med ham. Præsident McKay fortalte ham: »I morgen vil du blive opretholdt som et medlem af De Tolvs Apostles Kvorum« (Faust, *Ensign*, aug. 1994, s. 8-9).

Præsident for De Tolvs Apostles Kvorum, omkring 1988

Ældste Hunter har i sin beskrivelse af denne oplevelse skrevet:

»Præsident McKay hilste mig med et venligt smil og et varmt håndtryk, og sagde derpå: »Sid ned, præsident Hunter. Jeg vil gerne tale med dig. Herren har talt. Du er kaldet til at være en af hans særlige vidner, og i morgen vil du blive opretholdt som et medlem af De Tolvs Apostles Kvorum.«

Det er umuligt for mig at forklare den følelse, der kom over mig. Jeg fik tårer i mine øjne, og jeg kunne ikke tale. Jeg har aldrig følt mig så fuldstændig ydmyg, som da jeg sad i denne storslåede, rare, venlige mands nærhed – Herrens profet. Han fortalte mig, hvilken stor glæde, dette ville bringe mig, det vidunderlige fællesskab med Brødrene, og at mit liv og min tid fremover ville være helliget mit kald som en Herrens tjener, og at jeg herefter ville tilhøre Kirken og hele verden. Han fortalte mig andre ting, men jeg var så overvældet, at jeg ikke kan huske enkelthederne, men jeg husker, at han lagde sine arme om mig og forsikrede mig om, at Herren ville elske mig, og at jeg ville have Det Første Præsidentskabs og De Tolvs Kvorums tillid og støtte.

Interviewet varede kun nogle få minutter, og da jeg skulle til at gå, fortalte jeg ham, at jeg elskede Kirken, at jeg opretholdt ham og de andre medlemmer af Det Første Præsidentskab og De Tolvs Kvorum, og at jeg med glæde ville give min tid, mit liv og alt, hvad jeg ejede til denne tjeneste. Han fortalte mig, at jeg kunne ringe til søster Hunter og fortælle hende, hvad der var sket ... Jeg tog tilbage til Hotel Utah og ringede til Claire i Provo, men da hun tog telefonen, kunne jeg dårligt nok tale« (citeret i Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 144-145).

»Efter hans navn var blevet præsenteret ved generalkonferencen, og han var blevet opretholdt, bad præsident Clark ham om at indtage sin plads med De Tolvs

på forhøjningen. Han mindes: »Mit hjerte bankede hårdere og hårdere, for hvert trin jeg tog. Ældste Hugh B. Brown flyttede sig for at lave plads til mig, og jeg indtog min plads som det tolvte medlem af kvorummet. Det følte som om, at alles øjne hvilede på mig, og som om vægten af verdens byrder lå på mine skuldre. Som konferencen skred frem, var jeg meget utilpas og funderede over, om jeg nogensinde ville føle, at dette var mit rette sted« (Faust, *Ensign*, aug. 1994, s. 9).

Ældste og søster Hunter med deres første barnebarn, Robert Mark Hunter, barn af Lourine og John Hunter, oktober 1959

KOPIERING IKKE TILLADT

HAN UDTRYKTE SINE FØLELSER OMKRING DET AT VÆRE APOSTEL

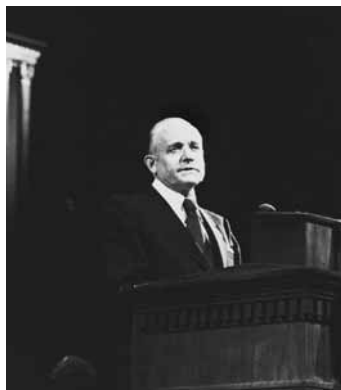
Med ældste Boyd K. Packer

»Ældste Hunter holdt aldrig op med at undre sig over det privilegium, han har haft ved hver uge at mødes med Det Første Præsidentskab og De Tolvs i templet for at deltage i nadveren, komme til Herren i bøn og drøfte Herrens riges anliggender. »Dette råds-møde i templet er en oplevelse, som får en til at føle, at man bør forbedre sig selv og sit arbejde,« skrev han i 1967. »Det er venlighed, enhed og kærlighed.«

Mange af vendingerne er fyldt af undren over at være blevet så velsignet, vendinger såsom disse: »At sidde i denne gruppe med mine Brødre får mig til at føle mig utilstrækkelig, men får mig samtidig altid til at beslutte at arbejde hårdere.« »Det er tidspunkter, som disse, der får mig til at føle min egen ubetydelighed og uværdighed ved at få lov til at opleve sådanne privilegier og velsignelser.« »Disse møder er mit livs højdepunkt, og de efterlader mig altid med spørgsmålet om, hvorfor jeg blev valgt, og hvorfor jeg er så privilegeret at sidde i

dette råd.« Jeg forlod templet i dag, som jeg har gjort ved andre lejligheder, og følte min utilstrækkelighed og undrede mig over, hvorfor jeg var blevet valgt til dette fællesskab. Jeg beslutter mig altid til at forbedre mig og stræbe efter at være et eksempel på, hvad der forventes« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 226-227).

HAN UNDERVISTE I SAND RELIGION

Taler i Tabernaklet i Salt Lake City

Ældste Howard W. Hunter forklarede:

»Der er en stor forskel mellem etik og religion. Der er en forskel på den, hvis liv blot er bygget på etik, og på den, der lever et virkeligt religiøst liv. Vi har et behov for etik, men sand religion omfatter etikens sandheder og strækker sig langt ud over dem. Sand

religion har sine rødder i troen på et højerestående væsen. Den kristne trosretning er funderet på en tro på Gud den evige Fader og på hans Søn Jesus Kristus og på Herrens ord, som de findes i skrifterne. Religion er også mere end teologi. Det er mere end blot en tro på en Gud, det er udøvelsen af denne tro ...

For kristne vises sand religion ved en virkelig tro på Gud og en forståelse af, at vi er ansvarlige over for ham for vores handlinger og opførsel. Et menneske, der efterlever en sådan religion er villig til at efterleve principperne i Jesu Kristi evangelium og vandre med oprejst pande for Herrens åsyn i alle ting ifølge Guds åbenbarede lov. Dette giver en mand eller en kvinde en følelse af fred og frihed fra verdens forvirring og giver en forvisning om det evige liv, der følger« (Conference Report, okt. 1969, s. 112).

HAN REJSTE RUNDT I HELE VERDEN PÅ GRUND AF SIN APOSTOLSK KALDELSE

Underviser i det hellige land

En af apostlenes pligter er at dele evangeliet med verden, og ældste Howard W. Hunter rejste ud i verden og mødte de Hellige i mange lande. Han rejste mindst 24 gange til det hellige land, hvor han foretog forretninger for Kirken og hjalp med at etablere venskaber med både

jødiske og arabiske ledere i Mellemøsten. Disse venskaber hjalp med tiden Kirken til at sikre sig tilladelse til at bygge Jerusalem Center. Han elskede at rejse til det hellige land med andre medlemmer af De Tolv og forny venskaber med dem, han kendte. Inden 1993 havde han besøgt næsten alle større islamiske nationer i verden. Han mindede ofte de hellige om, at både jøderne og araberne er udvalgte folk, og at de ikke skulle vælge side.

»Himmelske gaver og egenskaber blev udviklet på hans mange, mange rejser til Jerusalem i det hellige land. Jerusalem var ligesom en magnet for ham. Hans ledelse ved erhvervelsen af grunden og opførelsen af Brigham Young Universitetets Jerusalem Center var i sandhed inspireret. Hans ønske om at være der, hvor Frelseren gik og underviste, syntes umætteligt. Han elskede alle seværdighederne og lydene. Han elskede især Galilæa. Men han elskede et sted allermest. Han sagde *altid*: »Lad os tage hen til Kristi grav bare en gang til.« Der sad han og mediterede, som om han gennemtrængte sløret mellem ham og Frelseren« (James E. Faust, »Howard W. Hunter: Man of God«, *Ensign*, apr. 1995, s. 27).

HANS KÆRLIGHED TIL DET HELLIGE LAND FØRTE TIL SÆRLIGE OPGAVER

Ældste Howard W. Hunter og ældste Spencer W. Kimball tog i 1961 sammen med deres hustruer på en rejse til Ægypten og Mellemøsten. De to apostle skrev i et brev til deres kolleger i De Tolvs Kvorum:

»Vi var i Betlehem juleaften, der hvor Kristus var født. Der var 20.000 andre mennesker fra forskellige lande, med forskellig hudfarve, race, sprog og oprindelse. Men da vi gik ned til hyrdernes mark, var vi helt alene i mørket. Det vil sige, det ville have været mørkt, hvis det ikke var for det klare måneskin og den stjernebestrøede himmel. Vi sang stille for os selv: »Langt, langt herfra nær ved Betlehems stad engle til hyrderne sang så glad. Ære til Gud.« Der var hverken moskeer eller katedraler, der ødelagde stedet, og vi følte en dejlig ånd og kunne nemt tro, at der kun var sket få ændringer her siden den hellige nat ...

... Vi besøgte de fleste af de traditionelle steder i og omkring Jerusalem.

Vi fire gik turen på et par kilometer fra Betania op til Oliebjerget og ned til Jerusalem – den sti, som Kristus mange gange vandrede på. Vi klatrede op på bakken, der godt kunne have været der, hvor han døde, nemlig Golgata, og sad og læste om vor Frelsers hårdhændede arrestation, retssag, forfølgelse og korsfæstelse.

Vi gik med de sørgende ned af bakken og brugte en betydelig tid ved graven og haven, der hævdes at være de udgravede steder. Der havde vi en god, åndelig og varm følelse. Vi var sikre på, at dette godt kunne være det

autentiske sted. Og evangelierne fik en ny betydning, når vi læste dem på selve stedet.

På Oliebjerget læste vi om himmelfarten. Det var en vidunderlig oplevelse ... Vi tror, at disse rejser har gjort os mere opmærksomme på virkeligheden af fortiden, på forholdet mellem fortiden og nutiden, og på vores gæld til vor Herre, hvis liv og død og offer virker endnu mere virkeligt« (citeret i Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 163-164).

»I Mellemøsten mødte ældste Hunter statshoveder og andre regeringsledere, men han talte også med kameldrivere og tjenere. Han var i paladser og beduintelte, kørte i limousiner og red på muldyr og kameler, spiste overdådige måltider og simpel kost. Han havde et godt forhold til mennesker i alle livets situationer på grund af hans oprigtige interesse for den enkelte. Han gik til foredrag og læste meget om Mellemøsten, og hans viden om disse lande åbnede døre for Kirken med det resultat, at Kirken fik mange værdifulde venskaber ...

Som et resultat af ældste Hunters forståelse for dette særlige sted, gav Det Første Præsidentskab ham til opgave at være ansvarlig for to af Kirkens vigtige opgaver i det hellige land, nemlig Orson Hyde Memorial Garden og Jerusalem Center for Mellemøstlige Studier« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 210-212).

ORSON HYDES MINDEHAVE BLEV OPFØRT

»Den 24. oktober 1841 var ældste Orson Hyde fra De Tolv Apostles Kvorum i Palæstina, som det hellige land dengang hed, på en særlig mission for Kirken ...

Da han stod på [Oliebjerget], på den anden side af Kedrondalen i forhold til Jerusalem, bad han en bøn og indviede Palæstina til opbygningen af Jerusalem og indsamlingen af Abrahams efterkommere.

Den 24. oktober 1979 stod præsident Spencer W. Kimball på det samme bjerg for at indvie en mindehave, til minde om ældste Hydres bøn. Ældste Howard W. Hunter var til stede ved lejligheden, og havde spillet en stor rolle ved at rejse midler og ved forhandlingerne, der førte til havens opførelse.

Grundlaget for dette projekt blev lagt, da præsident Harold B. Lee, ældste Gordon B. Hinckley fra De Tolv og præsident Edwin Q. Cannon jun. fra den Schweiziske mission besøgte Israel i september 1972. De mødtes med repræsentanter fra de israelske ministerier for religion, udenrigsanliggender og turisme og udforskede mulighederne for et monument for Orson Hyde i Jerusalem.

Tre måneder senere, den 19. december 1972 skrev ældste Hunter i sin dagbog: »Fordi jeg rejser til det hellige land i næste uge, inviterede Det Første Præsidentskab mig med til deres møde i morges og spurgte, om jeg vil mødes med [Kirkens] gruppeleder i Jerusalem og med borgmesteren, hvis nødvendigt, angående et monument for Orson Hydres bøn i Jerusalem.«

Nytårsaftens dag kiggede ældste og søster Hunter på mulige steder for monumentet i Jerusalem. Han fortalte præsident Lee om sit indtryk af de steder, som de havde besøgt, men intet blev bestemt på det tidspunkt. To år senere inviterede Jerusalem by Kirken til at være med til at skabe et bælte af grønne parker omkring den hellige bys mure. Efter et besøg i Jerusalem fortalte ældste Hunter, at det foreslåede sted, der lå på Oliebjerget,

Ældste Hunter mødes med Jerusalems borgmester, Teddy Kolleck, ved indvielsen af Orson Hyde Memorial Garden, 1979

ville være det største jordstykke i parken. Dermed begyndte Orson Hydes mindehave at blive til virkelighed« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 212-213).

»ALLE ER LIGE FOR GUD«

Med ældste James E. Faust (tredje fra højre) og ældste Jeffrey R. Holland (yderst til højre) og familiemedlemmer ved graven i haven, maj 1985

Mens Kirken var involveret i projektet med Orson Hydes mindehave, forklarede ældste Howard W. Hunter:

»Som medlemmer af Herrens kirke, må vi se udover personlige fordomme. Vi er nødt til at erfare den storslåede sandhed, at vor Fader i sandhed ikke har personanseelse. Nogle gange fornærmer vi uden grund brødre og søstre fra andre nationer ved at tro, at et folkeslag er bedre end et andet.

Lad mig som et eksempel på denne holdning nævne det nuværende problem i Mellemøsten – konflikten mellem arabere og jøder ...

Nogle af Kirkens medlemmer stammer fra den muslimske verden ... Nogle gange bliver de krænket af Kirkens medlemmer, der ser ud til at have den holdning, at vi tager parti med jøderne. Kirken er interesseret i alle Abrahams efterkommere, og vi bør huske, at arabernes historie går tilbage til Abraham gennem hans søn Ismael.

Forestil jer en fader med mange sønner; hver har sit temperament, talenter og åndelige træk. Elsker han den ene søn mere end den anden? Måske har den søn, der er mindst åndelig, sin faders opmærksomhed og bønner i højere grad end de andre. Betyder det, at han elsker de andre mindre? Kan I forestille jer, at vor himmelske Fader elsker en nationalitet af hans efterkommere mere end andre? Som medlemmer af Kirken, er vi nødt til at huske på Nephis udfordrende spørgsmål: »Ved I ikke, at der findes mere end ét folk?« (2 Nephi 29:7).

Lige nu er vi i gang med et projekt for at forskønne Oliebjerget i Jerusalem med en have, til minde om Orson Hyde, en af Kirkens tidlige apostle, og den indivi- elsbøn, han bad på det sted. Det er ikke, fordi vi

foretrækker et folk frem for et andet. Jerusalem er helligt for jøderne, men det er også helligt for araberne.

En ægyptisk minister har engang fortalt mig, at hvis der nogensinde skal bygges en bro mellem kristendommen og Islam, så er det mormonkirken, der skal bygge den. Da jeg spurgte ham angående grunden til denne udtalelse, blev jeg imponeret over hans opremsning over religionernes ligheder og indbyrdes bånd af broderskab.

Både jøderne og araberne er vor Faders børn. De er begge forjættelsens børn, og som kirke vælger vi ikke side. Vi har kærlighed for og interesse i den enkelte« (»All Are Alike unto God«, *Devotional Speeches of the Year*, 1980, 35–36).

JERUSALEM CENTER BLEV BYGGET

BYU Jerusalem Center

BYU Jerusalem Center

»Mens der blev arbejdet på planerne for Orson Hyde-projektet i Jerusalem, søgte og forhandlede ældste Hunter også omkring et jordstykke, hvor der kunne bygges et center, der kunne huse Brigham Young Universitys udenlandske studieprogram samt Kirkens distrikt og gren i Jerusalem.

Men at finde et egnet stykke land, fremkomme med en passende arkitektonisk tegning og forhandle sig vej gennem utallige bureaukratiske krav ville ikke blive let ...

Søgningen efter et jordstykke begyndte i 1979, da Orson Hydes mindehave var ved at være anlagt. Den 8. februar 1979 mødtes ældste Hunter med en gruppe generalautoriteter og BYU's ledere for at beslutte, om Kirken skulle overveje at bygge i Jerusalem.

To måneder senere mødtes ældste Hunter, ældste James E. Faust og Kirkens uddannelseskommissær Jeffrey R. Holland med Det Første Præsidentskab, og ældste Hunter skrev: »Anbefalede at købe jord i Jerusalem og opføre en bygning med kirkesal til en gren ... der også skulle rumme boliger og klasseværelser til BYU's udenlandske studieprogram.« Forslaget blev godkendt, og ældste Hunter blev »bemyndiget til at finde og forhandle om et stykke jord.

Den beslutning resulterede i utallige møder, telefonopringninger og rejser til Israel, hvor ældste Hunter lærte om Israels komplicerede love vedrørende overførsel af fast ejendom og andre krav, der skulle opfyldes, før bygningen kunne påbegyndes ...

Det sted, som Kirken foretrak, var et, som præsident Kimball havde besøgt, da han var i Jerusalem for at indvie Orson Hyde-haven. Det var ejet af den israelske regering og lå på Oliebjerget ved siden af det hebraiske universitets Mount Scopus-område, tæt på det sted, hvor man havde foreslået at bygge den israelske højesteret.

Endelig i januar 1981 fik ældste Hunter at vide, at der var givet tilladelse til at registrere Brigham Young University i Israel, og der var nu mulighed for at erhverve sig jord der. Fire måneder senere indvilligede de israelske myndigheder i at udleje omkring 2 hektarer af det jordstykke, som Kirken havde anmodet om til BYU for en periode på 49 år med mulighed for at forlænge det i yderligere 49 år ...

Efter næsten tre år med forhandlinger og længerevarende revideringer ringede ældste David Galbraith [som var kaldet af præsident Harold B. Lee i 1972 til at være den første grenspræsident i Israel] den 27. september 1983 til ældste Hunter og fortalte ham, at planerne var blevet godkendt af Jerusalems distriktsråd ...

Men der var stadig problemer med at få centret bygget ... Selv om Kirkens intentioner om at bygge et uddannelsescenter var blevet fremlagt meget tidligere, så eskalerede modstanden fra både jøder og araber betydeligt, så snart man begyndte at bygge på byggepladsen. »Jøderne er bange for, at vi er i Jerusalem for at prædike, og araberne er bekymrede, fordi vi bygger på et område, som de betragter som besat område,« fortalte ældste Hunter til Det Første Præsidentskab efter en rejse til Jerusalem i februar 1985 for at berolige modstanderne.

Artikler i Jerusalems aviser anmodede Knesset om at ophæve tilladelsen til bebyggelsen, og de protesterende øgede deres pres på embedsmænd og truede med vold på byggepladsen ...

Spørgsmålet om prædiken var vigtig for jødernes holdning. Kirken havde som et vilkår for at bygge i Jerusalem aftalt ikke at prædike, en holdning, der blev gentaget i en artikel i *Church News*, hvor en talsmand for Kirken sagde: »Hvis missionering er i strid med loven, så gør vi det ikke.« [*Church News*, 28. juli 1985, s. 4]. Men modstanderne nægtede at acceptere denne forsikring, og striden fortsatte med at rase.

Imens fortsatte opførelsen af centret. Ældste Hunter og ældste Faust fløj igen i maj 1986 til Jerusalem. »Eftermiddagen [den 21. maj] blev tilbragt med at se på bygningen,« skrev ældste Hunter. Det omfattende konstruktionsarbejde var næsten færdigt, og til oktober ville studenteboligerne være klar til indflytning ... Vi har givet hver af de 120 medlemmer af Knesset en kopi af et brev, som 154 medlemmer fra begge partier i den amerikanske kongres har underskrevet som en fælles anmodning om tilladelse til at færdiggøre BYU's Center for Mellemøstlige Studier i Jerusalem« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 215-220).

Det israelske kabinet gav tilladelse til, at centret kunne fortsætte. I marts 1987 flyttede studerende ind i centret, mens det stadig var under opførelse, og en lejekontrakt blev underskrevet i maj 1988. Præsident Hunter indviede centret den 16. maj 1989.

HAN UNDERVISTE I UDVIKLING AF ÅNDELIGHED

Ældste Howard W. Hunter har sagt:

»At udvikle åndelighed og bringe os selv i harmoni med Guddommens rene påvirkning er ikke en nem sag. Det tager tid og indebærer ofte anstrengelse. Det vil ikke ske tilfældigt, men opnås kun gennem velovervejet stræben og ved at påkalde Gud og holde hans befalinger ...

I vores bestræbelser på at opnå større åndelighed er det blandt andet følelsen af utilstrækkelighed til at gøre alle de ting, vi skal, som vanskeliggør udviklingen. Fuldkommenhed er noget, som ingen af os endnu har opnået, men vi kan udnytte vores styrker, begynde hvor vi er og søge efter den lykke, der findes, når man stræber efter det, der hører Gud til ...

Ingen af os har nået den fuldkommenhed eller det højdepunkt af åndelig vækst, der er mulig i jordelivet. Alle kan og må gøre åndelige fremskridt. Jesu Kristi evangelium er den guddommelige plan for en sådan åndelig vækst i al evighed. Det er mere end et etisk regelsæt. Det er mere end en ideel samfundsorden. Det er mere end en optimistisk tankegang om forbedring af en selv og ens beslutsomhed. Evangeliet er Herren Jesu Kristi frelsende kraft med hans præstedømme og åndelig næring gennem Helligånden. Vi vil stå med succes i den gode Hyrdes fold, hvis vi med tro på Herren Jesus

Kristus, og med lydighed mod hans evangelium, udvikler os, mens vi med et skridt ad gangen går fremad, idet vi bønfaller ham om styrke samt forbedrer vores indstilling og vore ambitioner. Det vil kræve disciplin og øvelse, anstrengelse og styrke. Men som apostlen Paulus sagde: »Alt formår jeg i ham, der giver mig kraft« (Fil 4:13)« (Stjernen, okt. 1979, s. 40-42).

HAN FIK GOD MAD AF DE HELLIGE

Ældste Howard W. Hunter rejste mange steder rundt om i verden og stod over for mange udfordringer. Han skrev om en overraskende udfordring, som han havde som generalautoritet.

»Det er næsten umuligt for Kirkens generalautoriteter at forblive slanke. Hver weekend er vi hjemme hos en stavspræsident og hans hustru som gør sit yderste

Hjælper til med julemiddagen, 1983

for at stege, bage og dække bordet med en overflod af alting. Jeg har ikke noget imod det, for jeg er ikke kræsen ... der er ikke noget, som jeg ikke kan lide. De fleste mennesker kan lide kogt skinke eller stegt kylling, og det kan jeg også, men på det seneste har jeg fået så meget, at jeg ikke kan se en gris eller en kylling i øjnene uden at jeg er bange for, at de kan se den modvilje, jeg er begyndt at føle over for dem ...

Jeg er taknemlig for de vidunderlige mennesker, som vi bor hos hver weekend, og jeg sætter pris på deres godhed over for os, men da jeg kørte forbi [et sted, der sælger hamburgere] på vejen hjem, tænkte jeg: »En hamburger og en milkshake ville være et vidunderligt festmåltid!« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 172-173).

HAN VAR INTERESSERET I SYD- OG MELLEAMERIKANSK ARKÆOLOGI

Ældste Howard W. Hunter havde en dyb kærlighed til Mormons bog og til dens guddommelige mission. Han var også interesseret i de historiske og arkæologiske detaljer, som den indeholdt. Den 26. januar 1961 blev han udnævnt til formand for New World Archaeological Foundation (NAAF). Han var formand i 24 år. Denne organisation arbejder sammen med BYU-sponsoreret arkæologisk arbejde i det sydlige Mexico og det nordlige Centralamerika. »Dets mål var at søge efter steder med forbindelse til Lehis efterkommere. Nogle af disse steder var meget primitive, og hans opgave førte ham

bogstaveligt talt lige ind i junglen. Ældste Hunter lærte at overleve under disse forhold ved at spise kogte æg og bananer« (Faust, *Stjernen*, sep. 1994, s. 15).

Han holdt af at besøge steder i Mexico og Mellemamerika og rejste dertil en del gange.

»Ældste Hunter var meget interesseret i organisationen og mødtes ofte med bestyrelsesmedlemmerne og tog personligt ud og inspicerede de arkæologiske udgravninger to til tre gange om året. Han udviste også en oprigtig faderlig interesse for de ansatte og deres familier. Hans ekspeditioner, der ofte var kombineret med kirkeopgaver, førte ham til primitive – til tider farlige – steder, og han hengav sig til at lære så meget som muligt om de gamle civilisationer og kulturgenstande« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 198-199).

HAN SATTE EN NY REKORD

Hilser på en gruppe missionærer

Under en rejse til Mexico i november 1975 satte ældste Howard W. Hunter en rekord, der indtil videre er uden lige i Kirkens historie. »Med ældste J. Thomas Fyans, der dengang var assistent til De Tolv til at assistere ham, havde ældste Hunter fået til opgave at omorganisere flere stave i Mexico. Efter møder med regionalrepræsentanter og missionspræsidenten og efter at have set på det materiale, som stavspræsidenterne havde fremlagt, besluttede han, at de fem eksisterende stave sammen med nogle grene fra Mexico City Missionen skulle laves til 15 stave.

»Vores formål,« skrev han i sin dagbog, »var at formindske stavenes størrelse, at organisere dem bedre, at mindske medlemmernes rejsetid og at forberede sig på den hastige vækst, der finder sted i Mexico. Det var enighed om, at mindre stave kan undervises bedre, at lederskabet kan være mere effektivt, og den forventede vækst på omkring 1000 medlemmer i begyndelsen af marts vil bedre kunne blive indlemmet i fællesskabet« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 202).

HANS HUSTRU DØDE

Siden begyndelsen af 1970'erne havde ældste Howard W. Hunters hustru, Claire, lidt af alvorlige helbredsproblemer. »I maj 1981 fik Claire en hjerneblødning. Lægernes prognose var, at hun sandsynligvis ikke ville være i stand til at gå igen. Da hun to en halv uge senere blev udskrevet fra hospitalet, sad hun i en kørestol, og kunne stadig ikke gå. To uger senere skrev Howard håbefuldt: »Selvom lægerne har sagt, at hun ikke vil komme til at gå igen, så er hun nu i stand til at stå, hvis hun bliver støttet, og her til morgen var hun i stand til at gå fra soveværelset til køkkenet ved at holde i [mine] hænder og blive ført af mig.«

Dorothy Nielsen, der boede på den anden side af vejen og var Howards og Claires nære ven, mindes at være til stede, når Howard kom hjem fra kontoret eller fra en rejse. Han hjalp Claire op at stå fra hendes kørestol, og i det han holdt hende tæt, svingede han hende rundt i lokalet, ligesom han havde gjort, når de tog ud og dansede mange år tidligere. Han tog hende jævnlige til hendes foretrukne frisør for at få en hårvask og en permanent, og selv om hun ikke kunne kommunikere, så talte han til hende og fortalte hende om sin dag og

Claire Hunter

fortalte hende nyheder om familie og venner« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 267-268).

»I 1983 døde hans elskede hustru, Clara Jeffs Hunter ... Præsident Hunter havde passet hende, ydet kærlig pleje med respekt og med usædvanlig hengivenhed i mange år uden hensyn til sit eget helbred. Men han blev belønnet for det, for selv om Claire var meget svækket, smilede og reagerede hun kun over for ham. Det var rørende at se den tydelige kærlighed i deres kommunikation. Vi har aldrig set et så stort eksempel på en mands hengivenhed over for sin hustru. Deres kærlighed til hinanden var rig med mange facetter. Kærlighed er tjeneste« (Faust, *Stjernen*, okt. 1994, s. 16).

HAN TALTE TIL BEKYMREDE FORÆLDRE

Ældste Howard W. Hunter underviste i lærdomme, der gav trøst til forældre, der følte sig modløse på grund af vildfarne børn.

»Der findes mange i Kirken og i verden, som lever med en skyldfølelse og en følelse af uværdighed, fordi nogle af deres sønner og døtre er vandret bort fra folden ...

Vi er klar over, at samvittighedsfulde forældre gør deres bedste, men at de næsten alle sammen har lavet fejl. Man påbegynder ikke sin karriere som forældre uden snart at finde ud af, at der hen ad vejen vil ske mange fejl. Der er ingen tvivl om, at vor himmelske Fader vidste, at der ville ske fejl og være fejlbedømmelser, da han overlod sine åndelige børn til unge og uerfarne forældres omsorg ...

Hvilket mere udfordrende ansvar findes der end at arbejde effektivt med unge mennesker? Der findes talrige variabler, som bestemmer et barns personlighed og karakter. Det er sikkert sandt, at forældre i mange eller måske i de fleste tilfælde udøver den største indflydelse, når barnets liv formes, men somme tider møder de andre påvirkninger, som også er meget vigtige ...

[Vi] må huske, at vi [ikke] er de eneste, som øver indflydelse og som bidrager til den måde, hvorpå vores børn opfører sig, hvad enten disse handlinger er gode eller dårlige.

... Vid, at vor himmelske Fader anerkender vores kærlighed, vore ofre, vore bekymringer og omsorg, selv om vore store anstrengelser ikke har båret frugt. Skønt forældres hjerte ofte bliver knust, må de forstå, at når de har undervist dem i de rette principper, ligger det endelige ansvar hos barnet ...

Han talte ofte om forholdet mellem forældre og børn.

En vellykket forælder er en, som har elsket, en som har ofret, og en som har draget omsorg for, understøttet og opfyldt sine børns behov. Hvis I har gjort alt dette, og jeres børn stadig er på afveje eller genstridige eller verdslige, er I sandsynligvis vellykkede forældre alligevel. Måske findes der blandt alle de børn, der er kommet til verden, nogle, som kunne udfordre et hvilket som helst forældrepar uanset forholdene. På samme måde er der måske andre, som vil være til velsignelse og glæde for næsten enhver far eller mor.

Min bekymring i dag er, at der findes forældre, som dømmes sig selv hårdt og måske tillader disse følelser at ødelægge deres liv, når de i virkeligheden har gjort deres bedste og bør fortsætte i tro« (*Stjernen*, apr. 1984, s. 110-113).

VI FÅR ALLE MODGANG I VORES TILVÆRELSE

Præsident Howard W. Hunter

Prøvelser var en del af Howard W. Hunters tilværelse. Han lærte meget ved at forblive trofast, når han havde det svært. Hans oplevelser hjalp ham med at undervise de hellige:

»Vi vil alle opleve en vis modgang i vort liv. Det tror jeg, at vi kan være rimeligt sikre på. Nogen modgang kan være af

potentielt voldelig, skadelig eller ødelæggende natur. Noget af det kan oven i købet svække vores tro på en kærlig Gud, der har magt til at give os lindring.

Som svar til sådanne bekymringer tror jeg, at Faderen til os alle vil sige: »Hvorfor er I så bange? Hvorfor har I ikke tro?« Det er nødvendigt at vi har tilstrækkelig tro til hele rejsen, hele oplevelsen, vores livs fylde, ikke blot her og der og i stormfulde øjeblikke ...

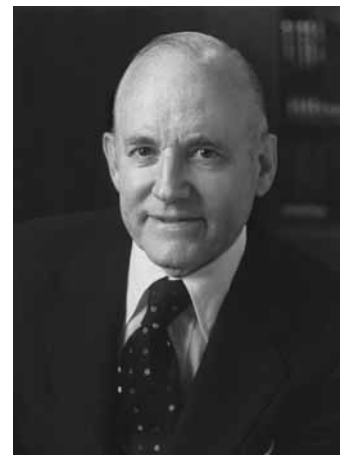
... Jesus blev ikke skånet for sorger, smerter, angst og tugtelse ...

Frelseren havde fred i hjertet og i sin tale, uanset hvor meget uvejret truede. Må det også være således med os – i vores hjerte, i vore egne hjem, i vore nationer overalt i verden, og selv i den modgang, som Kirken fra tid til anden møder. Vi må således ikke forvente at komme gennem livet uden en vis modgang, hverken alene eller samlet« (*Stjernen*, Oktoberkonferencen 1984, s. 26).

HAN BLEV PRÆSIDENT FOR DE TOLV APOSTLES KVORUM

»Fredag den 20. maj 1988 døde Marion G. Romney, der var præsident for De Tolv Apostles Kvorum, i sit hjem i Salt Lake City. Ved det ugentlige møde i templet 13 dage senere, den 2. juni, blev Howard W. Hunter opretholdt og indsat som præsident for De Tolv.

Selv om han et år forinden var blevet opereret i ryggen og stadig kæmpede for at kunne

Præsident Howard W. Hunter

bruge sine ben, var præsident Hunter fast besluttet på ikke at lade noget hindre ham i at udføre sine pligter som præsident for kvorummet. Efter at have tjent som fungerende præsident for kvorummet i mere end 30 måneder var han godt klar over, hvad disse pligter var« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 287).

HAN HAVDE TRO TIL AT GÅ IGEN

Præsident Hunter fik at vide, at han måske aldrig ville kunne gå igen.

Ved generalkonferencen i 1991 talte ældste Rulon G. Craven om præsident Howard W. Hunters beslutning om atter at kunne gå:

»Mange kan sikkert huske, at præsident Hunter for nogle år siden fik at vide, at han aldrig ville komme til at gå igen. Men hans tro og beslutsomhed var større end den besked. Uden trompetfanfarer eller andres viden gennemgik han dagligt nogle meget anstrengende genoptræningsøvelser med beslutsomhed, tro og en vision om, at han ville komme til at gå igen. I disse vanskelige måneder bad hans brødre i De Tolv dagligt for ham ved deres kvorumsmøder og i deres personlige bønner.

Nogle måneder senere, gik jeg en torsdag formiddag hen til præsident Hunters kontor for at drøfte et punkt på dagsordenen for det møde, vi skulle have i templet samme dag. Jeg fik at vide, at han havde forladt kontoret tidligt for at gå over til templet. Jeg kunne ikke tro det, men skyndte mig af sted for at indhente ham. Da jeg nåede ham, gik han ved hjælp af et gangstativ. Vi gik sammen hen til elevatoren og derfra op til fjerde sal. Vi gik ned af gangen til templets øvre værelse. Da deres præsident trådte ind i værelset, rejste De Tolv sig og begyndte og klappe. Hengivent så de ham gå over til sin stol og sætte sig ned. Med stor kærlighed, ærbødighed og ømhed gik hver enkelt af De Tolv derefter hen til ham og gav ham en kærlig opmuntring, et kys på panden og et knus for at vise deres store kærlighed og beundring for ham. De satte sig alle, og præsident Hunter takkede dem og sagde: »Jeg burde ikke kunne gå igen, men med Herrens hjælp og med viljestyrke og frem for alt tro hos mine Brødre i De Tolv går jeg nu igen.« Præsident Howard W. Hunter er et eksempel på en person, der har bevaret sin tro og viljestyrke i modgang« (*Stjernen*, juli 1991, s. 28-29).

Præsident for De Tolv Apostles Kvorum

Ældste James E. Faust, der dengang var medlem af De Tolvs Apostles Kvorum, skrev om, hvordan præsident Hunter bibeholdte sin humor, mens han havde problemer med sit helbred:

»Da det var svært for ham at gå eller endog stå, overraskede han forsamlingen ved generalkonferencen ved at tale til dem fra en kørestol. Hans milde humor viste sig i de indledende bemærkninger: »Undskyld mig, at jeg ikke rejser mig, mens jeg taler til jer. Det er ikke med min gode vilje, at jeg taler fra en kørestol. Jeg har bemærket, at I ser ud til at nyde konferencen siddende, så jeg vil følge jeres eksempel« (*Stjernen*, jan. 1988, s. 54).

Ved konferencen i april 1988 stod han på forhøjningen ved hjælp af et gangstativ og holdt sin tale. Halvvejs gennem sin tale mistede han balancen og faldt baglæns. Præsident Monson, ældste Packer og en sikkerhedsvagt fik ham hurtigt op og stå, og han fortsatte, som om intet var sket. Ved slutningen af konferencens møde, sagde han med sin altid nærværende humor: »Jeg landede i blomsterne« (*Stjernen*, sep. 1994, s. 16). Han brækkede tre ribben, da han faldt (se Boyd K. Packer, »Præsident Howard W. Hunter – He Endured to the End«, *Ensign*, apr. 1995, s. 28-29).

VI BØR HAVE ET GODT KENDSKAB TIL SKRIFTERNE

Taler ved en generalkonference

Studium af skrifterne var en af præsident Howard W. Hunters yndlingsbeskæftigelser. Han forklarede:

»Kirken bør være fyldt med mænd og kvinder, der har et grundigt kendskab til skriften, der laver kryds-henvisninger og understregninger, der forbereder lektioner og taler med hjælp fra Guide til Skrifterne, som kender kortene, ordbogen og de andre hjælpemidler, der findes i disse vidunderlige standardværker ...

Ikke i denne uddeling, ikke i *nogen* uddeling, har skrifterne – Guds vedholdne og oplysende ord – været så let tilgængelige og så godt struktureret, som de er nu, til brug for hver mand, kvinde og barn, der vil studere dem. Guds skrevne ord er i den mest letlæselige og tilgængelige form, der nogensinde har været til rådighed for Kirkens medlemmer i verdens historie. Vi vil med sikkerhed blive holdt ansvarlige, hvis vi ikke læser i dem« (*Eternal Investments*, tale til religionslærere, 10. feb. 1989, s. 2-3).

Hilser på præsident Ezra Taft Benson

KRISTUS BØR VÆRE VORES FUNDAMENT

Præsident Howard W. Hunter elskede Frelseren og underviste ofte de hellige i at følge Herrens lærdomme og eksempel i deres tilværelse: »Husk venligst denne ene ting. Hvis vores liv og tro er centreret omkring Jesus Kristus og hans genoprettede evangelium, er der intet, der nogensinde kan gå vedvarende galt. På den anden side, hvis vores liv ikke er centreret omkring Frelseren og hans lærdomme, er der ingen anden succes, der nogensinde vil vare ved« (»Fear Not, Little Flock«, *Brigham Young University 1988-1989 Devotional and Fireside Speeches*, 1989, s. 112).

HAN GIFTEDE SIG MED INIS BERNICE EGAN

Næsten syv år efter Howard W. Hunters hustru døde, havde han en overraskende bekendtgørelse til sine brødre i De Tolv. »Nær afslutningen af De Tolvs møde torsdag [den 12.] april 1990, efter alle punkterne på dagsordenen var gennemgået, spurgte præsident Hunter: »Er der nogen, der har punkter, som ikke er på dagsordenen?« De tilstedeværende var på forhånd og i al fortrolighed blevet

Præsident Hunter og Inis Bernice Egan blev viet den 12. april 1990

meddelt, at deres præsident havde noget, som han ville drøfte, hvis der var tid ved slutningen af deres møde, så ingen af dem sagde noget. »Nå ja,« fortsatte han, »hvis ikke nogen andre har noget at sige, så tænkte jeg, at jeg lige ville sige, at jeg skal giftes her i eftermiddag.«

Derpå forklarede præsident Hunter på sin beskedne måde. »Inis Stanton er en gammel bekendt fra Californien. Vi har talt sammen i nogen tid, og jeg har besluttet mig for at blive gift« ...

Klokken 14 den torsdag eftermiddag knælede Howard W. Hunter og Inis Bernice Egan Stanton ved alteret i et af templets beseglingsrum, og præsident Hinckley udførte beseglingen og erklærede dem for mand og hustru« (Knowles, *Howard W. Hunter*, s. 291-292).

På sin bryllupsdag to år senere skrev præsident Hunter i sin dagbog, at de to sidste år havde været lykkelige. Inis havde rejst sammen med ham rundt i verden, og han bemærkede, hvordan hun gjorde deres hjem til en fryd. Præsident Boyd K. Packer fortalte om en oplevelse, der yderligere illustrerer præsident Hunters kærlighed til sin hustru.

»Eldste Russell M. Nelson og jeg besøgte præsident Hunter tre dage før hans død. Han sad i et solfyldt værelse med udsigt over templet og haverne. Vi knælede ved siden af ham og holdt hver en af hans hænder. Mens vi talte med ham, blev han ved med at se sig over skulderen ind i dagligstuen, og derpå kaldte han på sin hustru, Inis.

Hun var altid tilstedeværende og opmærksom og svarede med det samme og spurgte, hvad han havde brug for. Han sagde: »Du er for langt væk. Jeg vil have dig tæt på mig.« Jeg sagde: »Præsident, hun var kun 10 meter væk.« Han sagde: »Det ved jeg. Det er for langt.« (*Ensign*, apr. 1995, s. 30).

HAN RÅDGAV SØSTRENE

I en tale til Kirkens kvinder rådgav præsident Hunter dem til at stå sammen med brødrene og stræbe efter tjeneste frem for status:

»Ligesom vor Herre og Frelser havde brug for kvinderne på sin tid med en trøstende hånd, et lyttende øre, et troende hjerte, et venligt blik, et opmuntrende ord, en loyal holdning – selv da han led ydmygelse, smerte og død – har vi, hans tjenere overalt i Kirken, brug for jer, Kirkens kvinder, til at stå sammen med os og standse den bølge af ondskab, der truer med at opsluge os. Sammen må vi stå trofaste og standhaftige i troen mod det store flertal af anderledes tænkende mennesker. Jeg tror, at det er meget nødvendigt at samle Kirkens kvinder, så de kan stå sammen med og opretholde Kirkens ledere og standse den bølge af ondskab, der omgiver os, og fremme Frelserens værk. Nephi sagde: »Derfor må vi stræbe fremad med standhaftighed i Kristus og have et fuldkommen klart håb og kærlighed til Gud og alle mennesker« (2 Nephi 31:20). Når vi er lydige mod ham, udgør vi med ham et flertal. Men kun sammen kan vi udføre det værk, han har befalet os at udføre, og være forberedt på den dag, hvor vi skal se ham ...

Præsident og søster Hunter med hans døtre, oktober 1994

Søstre, fortsæt med at søge muligheder for at tjene. Vær ikke bekymret for jeres status. Husker I Frelserens råd angående dem, som søger »den øverste plads« eller »de fornemste sæder?« Men den største blandt jer skal være jeres tjener« (Matt 23:6, 11). Det er vigtigt at være påskønnet. Men vi bør koncentrere os om retfærdighed, ikke anerkendelse; om tjeneste, ikke status. Den trofaste besøglærerinde, som stille går

omkring og gør sit arbejde måned efter måned, er lige så betydningsfuld for Herrens værk som de, der sidder i, hvad nogle anser for de mere fremtrædende stillinger i Kirken. Synlighed er ikke det samme som værdi« (»Til Kirkens kvinder«, *Stjernen*, jan. 1993, s. 92-93).

HAN VAR ROLIG, DA HAN BLEV TRUET PÅ LIVET

Præsident Howard W. Hunter

råbte: »Stop omgående!« Manden hævdede, at han havde en bombe og en detonator og beordrede alle til at forlade forhøjningen bortset fra præsident Hunter. Mange mennesker gik, men præsident Hunter stod resolut ved talerstolen sammen med to sikkerhedsvagter. Selv om han blev truet med noget, der lignede en pistol, nægtede præsident Hunter bestemt at læse den nedskrevne udtalelse, som manden gav til ham. Da de studerende spontant begyndte at synge: »Hav tak for profeten, du sendte,« blev voldsmanden et øjeblik distraheret, og en sikkerhedsvagt kastede sig over ham og overmandede ham. Andre sikkerhedsvagter lagde præsident Hunter på gulvet af sikkerhedshensyn.

Der var naturligvis en del tumult blandt tilskuerne, men der blev snart roligt igen. Præsident Hunter samlede sig, og efter et øjeblik gik han for anden gang til mikrofonen og læste den første linje i sin forberedte tale: »Livet består af en hel del udfordringer.« Han gjorde ophold, så ud over forsamlingen og tilføjede: »Som det netop er blevet demonstreret.« Derpå fortsatte han sin tale, som om intet var sket« (Faust, *Stjernen*, sep. 1994, s. 16-17).

Han havde en lignende oplevelse på et andet tidspunkt. Præsident Boyd K. Packer forklarede: »Vi var med ham i Jerusalem for at indvie BYU-centret. Mens jeg talte, opstod der en uro bagest i salen. Mænd i militæruniformer var kommet ind i salen. De sendte en besked hen til præsident Hunter. Jeg vendte mig om og bad om anvisninger. Han sagde: »Det er en bombetrussel.

Er du bange?« Jeg sagde: »Nej.« Han sagde: »Det er jeg heller ikke. Gør din tale færdig.« (*Ensign*, apr. 1995, s. 29).

HAN BLEV KIRKENS PRÆSIDENT

Det Første Præsidentskab ved en pressekonference: Gordon B. Hinckley, Howard W. Hunter og Thomas S. Monson

Den 5. juni 1994 blev Howard W. Hunter ordineret og indsat som Kirkens 14. præsident. Han havde tjent som generalautoritet i mere end tre årtier. Ved en pressekonference dagen derpå inviterede han »alle Kirkens medlemmer til at leve med større opmærksomhed rettet mod Herren Jesu Kristi liv og eksempel, især mod den kærlighed og håb og omsorg, som han udviste.

Jeg beder om, at vi vil behandle hinanden med mere venlighed, mere høflighed, mere ydmyghed og tålmodighed og mere tilgivelse. Vi har høje forventninger til hinanden, og alle kan forbedre sig. Vores verden skriger efter en mere disciplineret livsstil i overensstemmelse med Guds befalinger. Men den måde, som vi skal opfordre verden til at forbedre sig på, fortalte Herren profeten Joseph i Liberty Jails kolde dyb, er »gennem overbevisning, langmodighed, mildhed, sagtomdighed og uskrømtet kærlighed ... uden hykleri og uden svig« (L&P 121:41-42).

Til dem, der har overtrådt eller er blevet fornærmet, siger vi, »kom tilbage.« Til dem, der er såret og kæmper og er bange, siger vi, »lad os stå sammen med dig og tørre dine tårer.« Til dem, der er forvirrede og angribes af vildfarelse fra alle sider, siger vi, »kom til al sandheds Gud og til Kirken med fortsat åbenbaring. Kom tilbage. Stå sammen med os. Hold ud. Tro. Alt er vel, og alt vil være vel. Mæt jer ved bordet i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og stræb efter at følge den gode Hyrde, der har dækket bordet. Hav håb, udøv tro, modtag – og giv – omsorg, Kristi rene kærlighed« (citeret i Todd, *Ensign*, juli 1994, s. 4-5).

Selvom hans tjeneste som præsident for Kirken kun varede ni korte måneder, berørte præsident Hunters eksempel og lærdomme de Hellige.

ALLE MEDLEMMER BØR VÆRE TEMPELVÆRDIGE

Med sin invitation om at følge Frelserens liv og eksempel med større flid, sagde præsident Howard W. Hunter:

»Jeg opfordrer også Kirkens medlemmer til at bruge Herrens tempel som det store symbol på deres medlemskab og den himmelske ramme for deres helligste pagter. Det ville opfylde mit hjertes højeste ønske, hvis hvert eneste medlem af Kirken var værdig til at komme i templet. Jeg vil håbe at hvert eneste voksent medlem ville være værdig til – samt have – en gyldig tempelanbefaling, også selvom afstanden til et tempel ikke muliggør en omgående eller hyppig brug af den.

Lad os være et tempelbesøgende og tempelelskende folk. Lad os haste til templet, så ofte som tid og midler og personlige forhold tillader. Lad os ikke blot komme for vore afdøde slægtninge, men lad os også komme for at nyde de personlige velsignelser man modtager ved at tilbede i templet, for at føle den hellighed og sikkerhed, der er tilvejebragt inden for disse hellige og indviede mure. Templet er et sted med skønhed, det er et sted med åbenbaring, det er et sted med fred. Det er Herrens hus. Det er helliget Herren. Det bør være helligt for os« (citeret i Todd, *Ensign*, juli 1994, s. 5).

Det Første Præsidentskab ved indvielsen af templet i Bountiful i Utah

Billeder med tilladelse af Deseret News

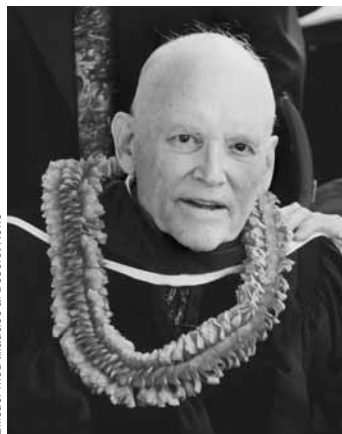
udtrykke, over i en periode at være kaldet til at være et redskab i hans hænder ved at præsidere over hans kirke. Men uden den sikre viden om, at Kristus er Kirkens overhoved, kunne hverken jeg eller nogen anden mand bære vægten af den kaldelse, jeg har modtaget.

Når jeg påtager mig dette ansvar, anerkender jeg Guds mirakuløse hånd i mit liv. Han har gentagne gange skånet mit liv og gengivet mig styrke. Han har gentagne gange ført mig tilbage fra grænsen til evigheden og har tilladt, at jeg fortsatte min gerning på jorden en tid endnu. Jeg har nu og da undret mig over, hvorfor mit liv er blevet skånet. Men nu er jeg holdt op med at stille det spørgsmål og beder kun om Kirkens medlemmers tro og bønner, så vi kan arbejde i denne periode af vores tilværelse« (*Stjernen*, jan. 1995, s. 6).

STRÆB EFTER EN KRISTUSLIGNENDE TILVÆRELSE

I julebudskabet opmuntrede præsident Howard W. Hunter mennesker til at følge Frelserens eksempel: »Denne jul skal I slutte fred. Find en gammel ven. Fjern mistænksomheden, og erstat den med tillid. Skriv et brev. Giv et venligt svar. Motivér de unge. Vis din loyalitet med ord og gerning. Hold et løfte. Lad være med at være gnaven. Tilgiv en fjende. Giv en undskyldning. Forsøg at forstå. Tænk over, hvilke krav du stiller til andre mennesker. Tænk først på en anden. Vær venlig. Vær blid. Le lidt mere. Giv udtryk for din taknemlighed. Byd en fremmed velkommen. Gør et barnehjerte glad. Nyd jordens skønhed og mirakel. Udtryk din kærlighed igen og igen« (tilpasset efter en ukendt forfatter)« (*The Teachings of Howard W. Hunter*, red. Clyde J. Williams, 1997, s. 270-271).

HAN HAVDE ET STÆRKT VIDNESBYRD OM KRISTUS

Deltager i en dimissionsceremoni i Hawaii

Ved præsident Howard W. Hunters første generalkonference som præsident for Kirken, hvilken også var hans sidste, efterlod han de hellige med sit vidnesbyrd om Jesus Kristus og Kirken:

»Min største styrke i de sidste måneder har været mit faste vidnesbyrd om, at dette er Guds værk og ikke menneskers. Jesus Kristus er Kirkens overhoved. Han leder den i ord og gerning. Jeg er dybt bæret, mere end ord kan

HAN BLEV VIST EN SIDSTE ÆRE

Præsident Howard W. Hunter

Præsident Howard W. Hunter døde den 3. marts 1995. Ved præsident Hunters begravelse sagde præsident Gordon B. Hinckley:

»I skoven er et majestætisk træ faldet, og det efterlader sig en tomhed. En storslået og en stille styrke har forladt vores midte.

Der er blevet sagt meget om hans lidelser. Jeg tror, at det stod på i længere tid og var mere smertefuldt og ubehageligt, end nogen af os er klar over. Han udviklede en høj

smertetærskel og klagede ikke. At han levede så længe er i sig selv et mirakel. Hans lidelser har trøstet og lindret den smerte hos mange andre, som lider. De ved, at han forstod deres byrders tyngde. Han rakte ud til dem med en særlig kærlighed.

Der er blevet sagt meget om hans venlighed, hans betænksomhed og hans opmærksomhed over for andre. Det er alt sammen sandt. Han overgav sig til Herrens måde, Herren, som han elskede. Han var en stille og eftertænksom mand. Men han kunne også give udtryk for stærke og kloge meninger ...

Bror Hunter var venlig og mild. Men han kunne også være stærk og overbevisende i sine udsagn. Som det er blevet sagt, så var han jurist. Han vidste, hvordan man skulle præsentere et emne. Han fremlagde alle præmisser velordnet og metodisk. Han bevægede sig så fra disse frem til sin konklusion. Vi lyttede alle, når han

talte. Han fik ofte gennemført sine forslag. Men når de ikke blev vedtaget, så var han fleksibel nok til at trække sine argumenter tilbage, acceptere Kirkens præsidents, hans profets beslutning, og udbredte med overbevisning den beslutning, der var truffet og det medfølgende program, i Kirken ...

Howard W. Hunter, profet, seer og åbenbarer, havde et klart og sikkert vidnesbyrd om, at Gud, vor evige Fader, virkelig lever. Med stor overbevisning bar han sit vidnesbyrd om menneskehedens Forløser og Herren Jesu Kristi guddommelighed. Han talte med kærlighed om profeten Joseph Smith og om alle dem, der havde efterfulgt ham i rækkefølgen indtil præsident Hunters egen tid ...

Må Gud velsigne hans minde til vores gavn«
(»A Prophet Polished and Refined«, *Ensign*, apr. 1995, s. 33-35).

Gordon B. Hinckley

KIRKENS 15. PRÆSIDENT

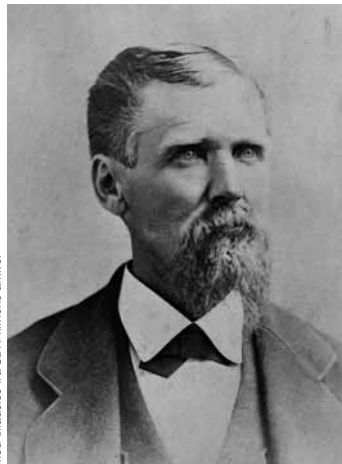
VIGTIGE BEGIVENHEDER I GORDON B. HINCKLEYS LIV

Alder Begivenheder

- Han blev født den 23. juni 1910 i Salt Lake City i Utah. Hans forældre var Bryant S. og Ada Bitner Hinckley.
- 8 Han blev døbt af sin far (28. apr. 1919).
- 20 Hans mor døde (9. nov. 1930).
- 21 Han fik sin eksamen fra University of Utah (juni 1932).
- 22–24 Han tog på mission i Storbritannien (1933-1935).
- 24 Han blev udnævnt som formand for Kirkens komité for radio, PR og missionslitteratur (1935).
- 26 Han giftede sig med Marjorie Pay (29. apr. 1937).
- 33 Han blev ansat ved Union Depot and Railroad Company i Salt Lake City (1943).
- 41 Han blev udnævnt som formand for General Missionary Committee (1951).
- 42 Han blev af præsident David O. McKay bedt om at forberede tempelpræsentationerne til andre sprog (1953).
- 46 Han blev kaldet som præsident for East Millcreek Stav (28. okt. 1956).
- 47 Han blev opretholdt som assistent til De Tolv (6. apr. 1958).
- 51 Han blev ordineret som apostel (5. okt. 1961).
- 53 Han talte i et program, som hed *Church of the Air*, der blev vist på CBS (6. okt. 1963).
- 69 Under ledelse af præsident Spencer W. Kimball oplæste han en proklamation fra Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum under fejringen af Kirkens 150 års jubilæum via satellit fra Fayette i New York (6. apr. 1980).
- 71 Han blev kaldet som rådgiver til præsident Spencer W. Kimball (23. juli 1981).
- 75 Han blev kaldet som rådgiver til præsident Ezra Taft Benson (10. nov. 1985).
- 83 Han blev kaldet som rådgiver til præsident Howard W. Hunter (5. juni 1994).
- 84 Han blev præsident for Kirken (12. mar. 1995).
- 85 Han læste »Familien: En proklamation til verden« ved Hjælpeforeningens årlige møde (23. sep. 1995).
- 86 Han repræsenterede Kirken i et nyhedsprogram i fjernsynet, *60 Minutes*, (udsendt apr. 1996); han organiserede flere af De Halvfjerds' Kvorummer (der var 5 kvorummer den 5. apr. 1997).
- 87 Han bekendtgjorde, at mindre templer ville blive bygget over hele verden (okt. 1997).
- 88 Han talte via satellit til den måske hidtil største forsamling af missionærer (21. feb. 1999).
- 89 Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum udsendte »Den levende Kristus – apostlenes vidnesbyrd« (1. jan. 2000); han indviede templet i Palmyra i New York (6. apr. 2000).
- 90 Han indviede Konferencecentret i Salt Lake City i Utah (8. okt. 2000); han rejste 400.000 kilometer, besøgte 58 lande, talte til 2,2 millioner medlemmer og indviede 24 templer (2000); han udgav sin bog *Standing for Something: Ten Neglected Virtues That Will Heal Our Hearts and Homes* (2000); han bekendtgjorde at den selvsupplerende uddannelsesfond vil hjælpe unge kirkemedlemmer over hele verden med deres uddannelse (apr. 2001).
- 92 Han indviede templet i Nauvoo, Illinois (27. juni 2002); han udgav sin bog *Way to Be!: Nine Ways to Be Happy and Make Something of Your Life* (2002).

NOGLE AF HANS FORFÆDRE VAR PIONERER

Med tilladelse fra SDH-kirkens arkiver

Ira Nathaniel Hinckley, Gordon B. Hinckleys bedstefar

»Præsident Hinckleys forfader, Thomas Hinckley, tjente som guvernør i Plymouth-kolonien i Massachusetts fra 1681 til 1692. Hans bedstefar, Ira Nathaniel Hinckley, mistede sine forældre og rejste sammen med sin bror fra Michigan til Springfield i Illinois for at bo hos sine bedsteforældre. Som teenager tog han til Nauvoo og mødte profeten Joseph Smith« (Boyd K. Packer, »President Gordon B.

Hinckley: First Counselor«, *Ensign*, Feb. 1986, s. 3).

Foto: Charles R. Savage

Ira Nathaniel Hinckley førte tilsyn med bygningen af Cove Fort i 1867

I 1843 sluttede Ira Nathaniel Hinckley sig i en alder af 14 år til Kirken, og i 1850 ankom han til Saltsødalene. Efter at have bosat sig i Salt Lake City med sin familie, tog han flere gange tilbage østpå for at hjælpe andre hellige med at flytte vestpå. I 1862 meldte han sig til hæren for at beskytte den transkontinentale telegrafforbindelse under borgerkrigen. I 1867 sendte præsident Brigham Young et brev til Ira og bad ham om at modtage en ny opgave:

»Vi ønsker, at en god og egnet person bosætter sig på Kirkens gård i Cove Creek i Millard County og bestyrer den. Dit navn er blevet foreslået til denne stilling. Da den ligger i nogen afstand fra de andre bosættelser, er der behov for en mand med en sund praktisk dømmekraft og erfaring til at bo der. Cove Creek ligger på hovedvejen til Dixie, Pahrnagat og nedre Californien, omtrent 68 kilometer syd for Fillmore og omtrent 35 kilometer nord for Beaver. Hvis du mener, at du kan påtage dig denne mission, bedes du bestræbe dig på at drage syd sammen med os. Vi forventer at tage af sted om en uge fra på mandag. Det vil ikke være klogt at tage din familie med derned, før fortet er bygget ... Hvis du indvilliger i at tage af sted, så giv os besked gennem

bæreren af dette brev, og kom herhen medbringende transportmiddel.«

... Ira sendte besked tilbage via budbringeren: »Sig til præsidenten, at jeg vil være der den fastsatte dag med transportmiddel beredt til at drage af sted« (Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley*, 1996, s. 12).

HANS FAR VAR STÆRK OG TROFAST

Ira Nathaniel Hinckley efterlod sin familie i Coalville i Utah, indtil fortet i Cove Creek var klar til indflytning. Mens han var af sted, fødte hans hustru Angeline Wilcox Noble Hinckley en søn, Bryant Stringham Hinckley (Gordon B. Hinckleys far) den 9. juli 1867. Ira flyttede familien til Cove Fort i november 1867, og de næste 17 år hjalp de forbirejsende i området med at finde husly, mad og sikkerhed.

Angeline Wilcox Noble Hinckley, Gordon B. Hinckleys bedstemor

»Bryant Hinckleys tidligste minder stammer fra hans tid i Cove Fort, hvor han og hans brødre lærte at ride, næsten lige så snart de kunne gå. Mange eftermiddage sad de oppe på fortets mure med deres kikkerter og så cowboys på hurtige heste, der indfangede de vilde heste og kvæg, der flakkede om på bjergene østpå ...

I 1883, da Bryant var 16 år gammel, flyttede Angeline til Provo, så Iras fem ældste sønner ... kunne gå på Brigham Young Academy. Bryant var i en alder, hvor han var modtagelig for nye indtryk, og akademiet åbnede en hel ny verden for drengen fra det landlege Utah ...

Da Bryant havde taget sin eksamen, blev han tilbudt en lærerstilling ved akademiet på betingelse af, at han fik yderligere uddannelse. Så han rejste senere østpå til Poughkeepsie i New York, hvor han gik på Eastman Business College og tog sin eksamen i december 1892. Han færdiggjorde også adskillige måneders kandidatstudier ved Rochester Business University, før han i foråret 1893 vendte hjem for at undervise ved BY Academy og for at gifte sig med Christine Johnson i juni 1893« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 16-18).

I begyndelsen af 1900-tallet fik Bryant tilbudt stillingen som rektor for det nye LDS Business College i Salt Lake City, hvilket han tog imod. »Hans fornemmelse for forretninger, hans talegaver samt hans evner som lærer resulterede i, at skolen klarede sig godt ... Da han forlod skolen efter ti års arbejde, blev den betragtet

som en af de bedste handelsskoler i landet« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 18).

Bryant og Christine Hinckley blev forældre til ni børn. Den samme dag, som deres femte barn blev født, skete det sørgelige, at deres to år gamle datter døde, ramt af høj feber. Og Christine blev i juli 1908 efter 15 års ægteskab pludselig meget syg og blev i største hast opereret. Alle anstrengelserne for at redde hende var nyttesløse, og hun døde kort tid efter. Bryant var overvældet. Hans hustru var borte, og han var alene tilbage med otte børn.

GORDON B. HINCKLEY BLEV FØDT

KOPIERING IKKE TILLADT

Bryant Stringham Hinckley, Gordon B. Hinckleys far

»Bryant var blevet lovet følgende i en patriarkalsk velsignelse næsten 15 år tidligere: »Du vil ikke blot selv blive stor-slået, men også dine efterkommere vil blive stor-slåede; fra dine lænder vil der fremkomme statsmænd, profeter, præster og konger for den højeste Gud. Præstedømmet vil aldrig forlade din familie, nej aldrig. Der vil ikke være nogen ende på dine efterkommere ... og navnet Hinckley vil blive æret af alle jordens nationer.«

Ada Bitner Hinckley, Gordon B. Hinckleys mor

Med tiden følte Bryant Hinckley efter sin hustrus død, at hans børn havde brug for en mor, og at han havde brug for en livsledsager. På det tidspunkt var han rektor for LDS Business College, og i lærerstaben var der en talentfuld lærer, der hed Ada Bitner, der underviste i engelsk og stenografi. Efter kort tids bejlen blev Bryant og Ada den 4. august 1909 viet i templet i Salt Lake City.

KOPIERING IKKE TILLADT

Gordon B. Hinckley som ung

Den dag Bryant og Ada glædede sig over deres første søns ankomst, kunne de ikke have forudset, at han i stort omfang ville opfylde den profeti. Han blev født den 23. juni 1910, fik sin mors pigenavn og blev kendt som Gordon Bitner Hinckley« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 22).

HAN LÆRTE MEGET I SIN UNGDOM

»Da Gordon var en tynd og skrøbelig dreng, der ofte fik ørepine og andre sygdomme, var hans mor altid bekymret for ham. Ved aftenstide varmede Ada ofte to små poser med salt, som hun holdt mod hans smertende ører ...

Gordon havde også allergier, atsmå og høfeber, og datidens leveforhold forværrede hans problemer. Næsten alle i Salt Lake City brugte kul i deres ovne eller fyr, og det resulterende sod hang over byen, især om vinteren var det som et kvælende tæppe ...

Den tunge koncentration af sod og andre forureningskilder var Gordons nemesis. Da han var to år gammel, led han af kighoste, der var så slem, at lægen fortalte Ada, at den eneste kur var ren landluft. Bryant lyttede til rådet og købte en to hektar stor gård i det landlige East Millcreek område af Saltsødal, hvor han byggede et lille sommerhus« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 24-25).

KOPIERING IKKE TILLADT

Gordon B. Hinckley (til højre) med sin bror Sherman, omkring 1913

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt, idet han mindedes nogle af de lærdomme, han lærte som barn:

»Jeg voksede op her i Salt Lake City som en meget almindelig dreng med fregner ... Min far var en uddannet og talentfuld mand, som var respekteret i lokalsamfundet. Han elskede Kirken og dens ledere. Præsident Joseph F. Smith, der var præsident i min barndom, var en af hans helte. Han elskede præsident Heber J. Grant, der blev præsident for Kirken i 1918.

Min mor var en dygtig og vidunderlig kvinde. Hun var lærer, men da hun giftede sig, forlod hun sit arbejde for at blive hustru og mor. I vore øjne havde hun stor succes.

Vi tilhørte 1. menighed og boede i et hus, som jeg syntes var stort. Der var fire rum i stueplan – køkken, spisestue, dagligstue og bibliotek. Ovenpå var der fire soveværelser. Huset stod på hjørnet af en stor grund. Der var en stor græsplæne med mange træer, der tabte millioner af blade, og der var altid en utrolig masse arbejde at gøre.

Gordon B. Hinckley, omkring 12 år gammel

I mit barndomshjem havde vi en brændeovn i køkkenet og en brændeovn i spisestuen. Senere blev en kakkelovn installeret, og det var en vidunderlig ting. Men den havde en glubende appetit efter kul, og der fandtes endnu ingen automatiske fyrbøderanlæg. Kullene måtte skovles ind i ovnen og omhyggeligt dynges op hver aften.

Jeg lærte en fantastisk lektie fra dette uhyre af en kakkelovn; hvis du vil holde dig varm, så må du arbejde med skovlen.

Min far havde en ide om, at hans børn burde lære at arbejde om sommeren såvel som om vinteren, så han købte et hus med to hektar jord, som efterhånden blev udvidet til over tolv hektar. Vi boede der om sommeren og vendte tilbage til byen, når skolen begyndte.

Vi havde en stor frugthave, og hvert forår skulle træerne beskæres. Far tog os med til beskæringsdemonstrationer, arrangeret af eksperter fra landbohøjskolen. Vi lærte den vigtige sandhed, at kvaliteten af den frugt, man plukker i september i høj grad afhæng af, hvor godt man beskar træerne i februar. Formålet var at lave afstand mellem grenene, så frugten ville få sollys og luft. Ydermere lærte vi, at nye, unge træer producerer den bedste frugt. Det har mange paralleller til livet« (*Stjernen*, juli 1993, s. 54).

FAMILIEN HINCKLEY HOLDT FAMILIEAFTEN

Præsident Gordon B. Hinckley har fortalt følgende historie om sin barndom:

»I 1915 bad præsident Joseph F. Smith Kirkens medlemmer om at afholde familieaften. Min far sagde, at det ville vi gøre. Vi opvarmede dagligstuen, hvor mors flygel stod, og gjorde, som Kirkens præsident havde bedt os om.

Vi var elendige til at optræde som børn. Vi kunne gøre alt muligt sammen, når vi legede, men hvis en af os skulle forsøge at synge en solo foran de andre, var det som at sige til isen, at den skulle forblive hård over ilden. I begyndelsen lo vi og kom med drilske bemærkninger om hinandens optræden. Men vore forældre blev ihærdigt ved. Vi sang sammen. Vi bad sammen. Vi lyttede i stilhed, mens mor læste historier op fra Bibelen og fra Mormons Bog. Far fortalte historier fra sin hukommelse ...

Bryant og Ada Hinckley med deres børn, Sylvia, Gordon, Ruth, Sherman og Ramona, omkring 1928

Af disse små enkle møder, som blev afholdt i dagligstuen i vores gamle hjem, kom noget ubeskriveligt og vidunderligt. Vores kærlighed til vore forældre blev styrket. Vores kærlighed til vore søskende blev forøget. Vores kærlighed til Herren blev større. Påskønnelse for enkel godhed voksede i vores hjerte. Disse vidunderlige ting skete, fordi vore forældre fulgte rådet fra Kirkens præsident. Jeg har lært noget meget betydningsfuldt af det.

I dette gamle hjem lærte jeg, at vores far elskede vores mor. Det var en anden stor lektie i mine drengeår. Jeg har ingen erindring om, at han nogensinde talte uvenligt til hende eller om hende. Han opmuntrede hende i hendes personlige kirkeaktiviteter og i hendes ansvar i nabolaget og i byen. Hun havde mange naturlanter, og han opmuntrede hende til at bruge dem. Hans konstante omsorg gav hende trykthed. Vi så på dem som ligeværdige partnere, som arbejdede sammen, og som elskede og påskønnede hinanden, ligesom de elskede os« (*Stjernen*, juli 1993, s. 56).

FAMILIEN HINCKLEY SATTE PRIS PÅ AT LÆRE

Begge Gordon B. Hinckleys forældre var undervisere, og de ønskede, at deres børn fik de bedste muligheder for at lære. »Som tidligere engelsklærer var Ada belæst og meget nøjeregnende med, at man brugte en korrekt grammatik. Hun accepterede ikke sjusket sprog, og hendes børn lærte at formulere sig omhyggeligt og med præcision. At sige ›hva‹ i stedet

for »hvad behager« eller benytte nogen form for slang var næsten utilgiveligt.

KOPIERING IKKE TILLADT

Bryant og Ada Hinckley

Ada havde været en meget dygtig elev, og hun forventede det samme af sine børn. Gordon skattede en lille Websterordbog højt, som havde inskriptionen »Ada Bitner, præmie for dygtighed, 1889.« Bøger og uddannelse var også vigtig for Bryant. Han havde omdannet et af de største rum i deres hjem til et bibliotek, hvor man kunne fordybe sig i studier. Reolerne var fyldt med flere end tusind bind« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 30).

Mange år senere talte præsident Gordon B. Hinckley med glæde om familiens hjemmebibliotek:

»Da jeg var dreng, boede vi i et stort, gammelt hus. Et af værelserne kaldte vi for biblioteket. Der stod et solidt bord og en god lampe, tre-fire behagelige stole i godt lys, og reoler med bøger langs væggene. Der var mange bind, som min far og mor havde skaffet sig igennem mange år.

Vi blev aldrig tvunget til at læse dem, men de stod, så de var lette at komme til, og hvor vi kunne få fat i dem, når vi havde lyst.

Der var stille derinde. Vi forstod alle, at det var et sted, hvor man studerede.

Der var også tidsskrifter – Kirkens tidsskrifter og to eller tre andre gode tidsskrifter. Der var litteraturbøger, historiebøger, fagbøger, ordbøger, et leksikon og et verdensatlas. Der var naturligvis ikke noget fjernsyn dengang. Radioen kom til, mens jeg var ung. Men der var en atmosfære, der fremmede indlæring. Nu skal I ikke tro, at vi var meget lærde. Men vi blev påvirket af god litteratur, de store filosofers store værker og et sprog, der var skrevet af mænd og kvinder, der tænkte dybt og skrev smukt« (»Atmosfæren i vore hjem«, *Stjernen*, nov. 1985, s. 2).

HANS FORÆLDRE FORVENTEDE DET BEDSTE AF DERES BØRN

»Ironisk nok kunne Gordon som dreng ikke lide skolen på trods af den vægt, der hos familien Hinckley blev lagt på litteratur og indlæring. Da han var seks år gammel og skulle have begyndt i skole, gemte han sig for sine forældre på den første skoledag. Fordi han var

et spinkelt barn med et skrøbeligt helbred, besluttede Bryant og Ada, at det måske ville være bedre, hvis han begyndte året efter sammen med hans [yngre bror] Sherman.

Da første skoledag oprandt året efter, løb Gordon rundt om huset i et forsøg på at undslippe sin mor, men Ada sejrede ... Det varede ikke længe, før Gordon sluttede sig til gruppen på sin egen alder i 2. klasse« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 30-31). Det var ikke før gymnasiet, at Gordons indstilling ændrede sig dramatisk.

Gordon B. Hinckley

Bryant S. Hinckley (1867-1961), Gordon B. Hinckleys far

Hans forældre opmuntrede altid ham og hans søskende til at yde deres bedste, og der blev altid forventet en vis standard og opførsel af dem. De var ikke strenge opdragere, men de gjorde det klart, hvad de forventede. Hvis det var nødvendigt, så tildelte de flere pligter til de børn, der havde brug for mere opfordring. Ved en lejlighed, da Gordon gik i første

klasse, »kom han hjem efter en særlig hård dag, og da han gik gennem køkkenet, smed han sine bøger på bordet og sagde et bandeord. Ada var chokeret over hans sprog og forklarede, at de ord under ingen omstændigheder nogensinde kom ud af hans mund igen. Derpå førte hun Gordon ud i badeværelset, hvor hun generøst dækkede en ren vaskeklud med sæbe og gnubbede hans tunge og tænder. Han spruttede og rasede og havde lyst til at bande igen, men modstod trangen« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 33). Han sagde senere: »Lektien var værdifuld. Jeg tror godt, jeg kan sige, at jeg siden den dag har forsøgt at undgå at misbruge Herrens navn. Jeg er taknemmelig for den lektie« (*Stjernen*, jan. 1988, s. 42).

HAN MODTOG EN PATRIARKALSK VELSIGNELSE

I 1995 talte præsident Gordon B. Hinckley om sin patriarkalske velsignelse:

»Jeg fik en patriarkalsk velsignelse, da jeg var en lille dreng på 11 år. Vores patriark, en omvendt til Kirken

[Thomas E. Callister], som var kommet fra England, lagde sine hænder på mit hoved og gav mig en velsignelse. Jeg tror ikke, at jeg nogensinde selv læste velsignelsen, før jeg var om bord på båden på vej til England i 1933. Jeg tog den ud af min kuffert og læste den omhyggeligt, og mens jeg var på mission i England læste jeg den nu og da.

Jeg vil ikke fortælle jer alt, der står i min velsignelse, men patriarken talte med en profetisk røst. Blandt andet fortalte han mig, at jeg ville hæve min stemme i vidnesbyrd om sandheden for jordens nationer. Da jeg blev afløst fra min mission, talte jeg i London ved et vidnesbyrdmøde i Battersea Town Hall. Søndagen efter talte jeg i Berlin. Søndagen efter talte jeg i Paris. Søndagen efter talte jeg i Washington D.C. Jeg kom hjem og var træt, svag, tynd og udmattet ... og jeg sagde: »Jeg har fået nok. Jeg har rejst så langt, som jeg har lyst til at rejse. Jeg vil aldrig rejse igen.« Og jeg troede, at jeg havde opfyldt den velsignelse. Jeg havde talt i fire af verdens store hovedsteder – London, Berlin, Paris og Washington D.C. Jeg troede, at jeg havde opfyldt den del af velsignelsen.

Med taknemlighed og vidnesbyrdets ånd vil jeg sige ... at med Herrens fremsynethed og godhed har det siden dengang været mit privilegium at bære vidnesbyrd om dette værk og om profeten Joseph Smiths guddommelige kaldelse i alle de asiatiske lande – i hvert fald næsten alle – Japan, Korea, Thailand, Taiwan, Filippinerne, Hong Kong, Vietnam, Burma, Malaysia, Indien, Indonesien, Singapore og så videre. Jeg har båret vidnesbyrd i Australien, New Zealand, Stillehavsøerne, de europæiske nationer, alle nationerne i Sydamerika og alle nationerne i Østen og vidnet om dette værks guddommelighed« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, 1997, s. 422-423).

HAN MODTOG ET STÆRKT VIDNESBYRD OM JOSEPH SMITH

Gordon B. Hinckley

Præsident Hinckley har fortalt om en oplevelse, han havde, da han som ung dreng fik et vidnesbyrd om, at Joseph Smith var en profet:

»For mange år siden, da jeg var 12 år gammel og var blevet ordineret til diakon, tog min far, der var stavspræsident, mig med til mit første stavspræsidentmøde. Dengang blev disse møder holdt på en hverdagsaften. Jeg mindes, at vi tog

over til 10. menigheds bygning i Salt Lake City i Utah. Min far gik op på forhøjningen, og jeg sad på bageste række, og følte mig en smule ensom og ubehagelig til mode i salen, som var fyldt med stærke mænd, der havde fået Guds præstedømme overdraget. Mødet begyndte, åbningssalmen blev bekendtgjort og – som det var skik dengang – rejste vi os alle for at synge. Der var måske 400 til stede. Alle disse mænd opløftede deres stærke stemmer i forening, nogle med en accent fra de europæiske lande, de havde forladt som nyomvendte, men alle sang disse ord med en stærk ånd af overbevisning og vidnesbyrd:

*Priser profeten, som skued' Jehova,
Jesus har salvet den herlige seer.
Åbnet blev tidernes fyldes uddeling,
det, som var talet på jorden nu sker.
(Salmer og sange, nr. 17).*

De sang om profeten Joseph Smith, og mens de gjorde det, fyldtes mit hjerte med en kærlighed til og en tro på denne uddelings mægtige profet. I min barndom havde jeg lært meget om ham ved møderne og i klasserne i vores menighed såvel som derhjemme, men min oplevelse ved dette stavspræsidentmøde var anderledes. I det øjeblik vidste jeg gennem Helligåndens kraft, at Joseph Smith virkelig var en Guds profet.

Det er rigtigt, at i årene, der fulgte, viklede dette vidnesbyrd nogle gange, især da jeg arbejdede på min bachelorgrad på universitetet. Men denne overbevisning forlod mig dog aldrig helt, og gennem årene er den blevet stærkere, til dels på grund af de udfordringer, som jeg mødte dengang, der tvang mig til at læse og studere og få en personlig sikkerhed« (»Priser profeten«, *Den danske Stjerne*, jan. 1984, s. 1-2).

DER VAR IKKE PLADS NOK PÅ SKOLEN

Præsident Gordon B. Hinckley har fortalt den følgende oplevelse fra hans tid i 7. klasse:

»[Skole]bygningen kunne ikke huse alle eleverne, så vores syvende klasse blev sendt tilbage til [underskolen].

Vi var både fornærmede og rasende. Vi havde tilbragt seks ulykkelige år i samme bygning, og vi følte, at vi fortjente noget bedre. Alle drengene i klassen mødtes efter skole. Vi besluttede, at vi ikke ville finde os i denne behandling, men at vi ville gå i strejke.

Næste dag mødte vi ikke op på skolen. Men vi havde ikke noget sted at gå hen. Vi kunne ikke blive hjemme, fordi vore mødre ville stille spørgsmål. Vi fandt ikke på at tage ind til byen og gå i biografen; det havde vi ikke penge til. Vi fandt ikke på at gå i parken. Vi var bange for, at vi ville blive set af Mr. Clayton, skolens viceinspektør. Vi fandt ikke på at skjule os bag skolens plankeværk og fortælle lumre historier, for vi kendte ikke nogen. Vi havde aldrig hørt om narkotika og den slags. Vi vandrede blot omkring og spildte dagen.

Gordon B. Hinckley

Næsten morgen stod inspektøren, hr. Stearns, i skolens hoveddør og hilste på os. Han så meget alvorlig ud. Han talte med store ord og sagde, at vi ikke skulle komme tilbage, førend vi kunne fremvise en seddel fra vore forældre. Det var min første oplevelse med en lockout. En strejke, sagde han, var ikke en måde at løse et problem på. Det blev forventet af os, at vi var ansvarlige borgere, og hvis der var noget, vi ville klage over, kunne vi møde op på inspektørens kontor og tale om det.

Der var kun ét at gøre – og det var at gå hjem og få en seddel.

Jeg husker, hvor flov jeg var, da jeg trådte ind i huset. Min mor spurgte, hvad der var i vejen, og jeg fortalte hende det. Jeg fortalte, at jeg havde brug for en seddel. Hun skrev en seddel. Den var meget kortfattet. Det var den mest sviende irettesættelse, hun nogen sinde gav mig. Der stod følgende:

»Kære Mr. Stearns.

Undskyld venligst Gordons fravær i går. Hans handling skyldtes en simpel indskydelse til at følge flokken.«

Hun underskrev den og gav mig den.

Jeg gik tilbage til skolen og kom samtidig med et par andre drenge. Vi gav alle vores sedler til Mr. Stearns. Jeg ved ikke, om han læste dem, men jeg har aldrig glemt min mors seddel. Skønt jeg havde taget aktiv del i det, vi havde gjort, besluttede jeg på stedet, at jeg aldrig ville gøre noget blot for at følge flokken. Jeg besluttede der, at jeg ville træffe mine egne beslutninger på baggrund af deres indhold og mine standarder og ikke lade mig skubbe i en tilfældig retning af dem, der var omkring mig.

Denne beslutning har været til velsignelse for mig utallige gange – til tider i meget ubehagelige situationer. Det har afholdt mig fra at gøre noget, som – hvis jeg

hengav mig til det – i værste fald kunne have bragt mig i alvorlig knibe og besvær, og i bedste fald kunne have kostet mig min selvagtelse« (*Stjernen*, juli 1993, s. 54).

HANS TRO OVERGIK HANS TVIVL

»Gordon tog sin eksamen fra LDS High School i 1928 og blev indskrevet på University of Utah samme efterår, kun et år før depressionens begyndelse ...

Gordon arbejdede, mens han gik på universitetet og foretog overgangen fra afhængighed af sine forældre til at være personligt ansvarlig, og i denne proces begyndte han, ligesom mange af

hans jævnaldrende, at sætte spørgsmålstejn ved antagelserne om livet, om verden og endda om Kirken. Hans bekymringer blev øget af tidens kynisme ...

Heldigvis var han i stand til at tale med sin far om nogle af sine bekymringer, og de drøftede sammen de spørgsmål, som han havde: Brødrenes fejlbarlighed, hvorfor svære ting sker for mennesker, der efterlever evangeliet, hvorfor Gud tillader, at nogle af hans børn lider og så videre. Troens miljø, der var overalt i Gordons hjem, var afgørende i denne periode. Som han senere forklarede: »Min far og mor var urokkelige i deres tro. De prøvede ikke at tvinge evangeliet ned over hovedet på mig eller tvinge mig til at deltage, men de stod heller ikke tilbage fra at give udtryk for deres følelser. Min far var vis og klog og var ikke selvglad. Han havde tidligere undervist universitetsstuderende og satte pris på unge mennesker og deres forskellige synsvinkler og problemer. Han havde en tolerant og forstående holdning og var villig til at tale om, hvad som helst jeg havde på hjerte.«

Under Gordons spørgsmål og kritiske holdning fandtes en tråd af tro, der var vævet ind i hans liv. Lidt efter lidt indså han, trods sine spørgsmål og tvivl, at han havde et vidnesbyrd, som han ikke kunne fornægte. Og selv om han begyndte at forstå, at der ikke altid var et tydeligt eller let svar på ethvert svært spørgsmål, erfarede han, at hans tro på Gud overgik hans tvivl. Siden den aften mange år tidligere, da han havde deltaget i sit første stavspræstedømmemøde, havde han vidst, at Joseph Smith var en profet: »Det vidnesbyrd, jeg havde modtaget som dreng, forblev hos mig og var et værn, som jeg kunne klynge mig til i disse meget svære år,« sagde han« (*Dew, Go Forward with Faith*, s. 45-47).

Gordon B. Hinckley

KOPIERING IKKE TILLADT

HANS MOR DØDE

Gordon B. Hinckleys mor, Ada Bitner Hinckley, døde den 9. november 1930, da han var 20 år gammel. Om sin mors død har han sagt følgende:

»Som halvtredsårig fik min mor kræft. [Min far] var opmærksom på ethvert behov, hun havde. Jeg husker vore familie-bønner med hans og vore tårefyldte og indtrængende bønner.

Ada Bitner Hinckley (1880-1930),
Gordon B. Hinckleys mor

Dengang var der naturligvis ikke sygeforsikring. Han var villig til at bruge alle de penge, han ejede, for at hjælpe hende. Faktisk brugte han ret mange. Han tog hende til Los Angeles i søgen efter en bedre lægebehandling. Men det var til ingen nytte.

Det er 62 år siden, men jeg husker tydeligt min ulykkelige far, da han steg af toget og hilste på sine sørgende børn. Vi gik alvorsfuldt ned ad perronen til bagagevognen, hvor kisten blev læsset af og afhentet af bedemanden. Vi lærte vores fars store hjerte endnu bedre at kende. Dette har påvirket mig hele mit liv.

Jeg lærte også noget om døden – den overvældende, ødelæggende virkning den har på børn, der mister deres mor – men også om fred uden smerte og visheden om, at døden ikke kan være sjælens afslutning« (*Stjernen*, juli 1993, s. 56).

HAN BLEV KALDET SOM MISSIONÆR I ENGLAND

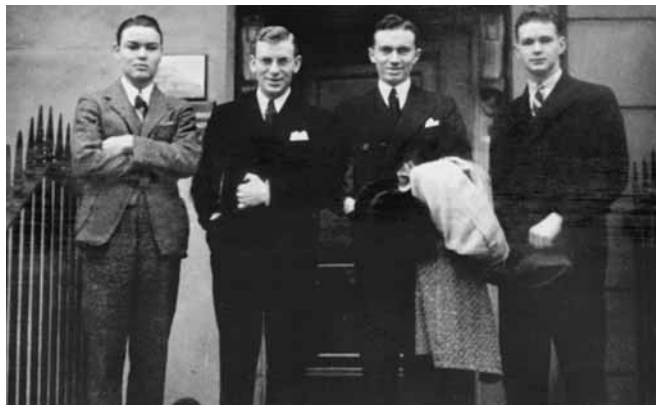
Som missionær, taler i Hyde Park i London i England, 22. juli 1934

Efter at Gordon B. Hinckley havde taget sin eksamen fra University of Utah i 1932, havde han planlagt at indskrive sig på Columbia University School of Journalism i New York City, men Herren havde andre planer for ham. »En søndag eftermiddag før Gordons 23-års fødselsdag, blev han inviteret hjem til biskop Duncan. Biskoppen gik direkte til sagen: Havde

han tænkt på at tage på mission? Han var chokeret. Under depressionen var missionering undtagelsen snarere end reglen. Den hårde økonomiske situation havde

gjort det umuligt for de fleste familier at give en missionær økonomisk hjælp, og der blev faktisk kun kaldet ganske få. Ikke desto mindre vidste Gordon, ligeså snart biskoppen havde berørt emnet, hvad hans svar måtte være: Han fortalte biskop Duncan, at han ville tage af sted.

Det store problem med at finansiere en mission opstod dog hurtigt. Bryant forsikrede sin søn om, at de ville finde en udvej, og Sherman [Gordons lillebror] tilbød også sin hjælp. Gordon planlagde at bruge den lille sum penge, som han havde sparet op til sin uddannelse. Uheldigvis gik banken, hvor han havde sin opsparingskonto, konkurs, og han mistede alt, kort tid efter han havde besluttet sig for at tage på mission. Men nogen tid senere opdagede familien, at Ada i årevis havde haft en lille opsparingskonto, hvor hun indsatte de småmønter, som hun fik i byttepenge, når hun handlede ind. Den konto havde hun øremærket til sine sønners missionering. Gordon var overvældet af, at hans mor i årevis stille havde ofret, samt over hendes forudviden. Selv efter hendes død støttede og hjalp hun ham. Men vigtigst var hans mors opofrende eksempel, og de penge, som han havde fået fra hendes opsparing, anså han som værende hellige« (*Dew, Go Forward with Faith*, s. 56).

Ældste Hinckley (nummer to fra højre) med missionærerne Angus Nicholson, Richard S. Bennet og Ormond J. Koulam

Han modtog sin missionskaldelse til Den Europæiske Mission med hovedkvarter i London i England. Ældste Hinckley rejste til England på et skib, der lagde til i Plymouth havn om natten den 1. juli 1933. Dagen efter fik han til opgave at tage til Preston i Lancashire.

Ligesom mange andre missionærer havde han sine modløse øjeblikke. Han havde problemer med sin allergi, fordi sommergræsset afgav pollen, da han ankom. Hans øjne løb hele tiden i vand på grund af høfeber, og hans energi og udholdenhed var helt i bund. Han mindedes senere:

»Jeg havde det ikke godt, da jeg ankom. I de første uger var jeg modløs på grund af sygdom og den modstand, vi følte. Jeg skrev et brev hjem til min gode far

Missionærer i England, 6. maj 1935. Ældste Hinckley er på anden række, nummer to fra venstre.

og sagde, at jeg følte, at jeg spildte min tid og hans penge. Han var min far og min stavspræsident, og han var en klog og inspireret mand. Han skrev et meget kort brev til mig, hvor der stod: »Kære Gordon, jeg har fået dit sidste brev. Jeg har kun ét forslag: Glem dig selv og gå i gang.« Tidligere denne morgen havde min kammerat og jeg i vores studium af skriften, læst disse af Herrens ord: »For den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig og evangeliet, skal frelse det« (Mark 8:35).

Disse af Mesterens ord, efterfulgt af min fars brev med hans råd om at glemme mig selv og gå i gang, gik helt ind i mit inderste væsen. Med min fars brev i hånden gik jeg ind i vores soveværelse i huset på 15 Wadham Road, hvor vi boede, lagde mig på knæ og gav et løfte til Herren. Jeg indgik pagt om, at jeg ville forsøge at glemme mig selv og miste mig selv i hans tjeneste.

Denne dag i juli 1933 var min beslutningsdag. Et nyt lys kom ind i mit liv og en ny glæde ind i mit hjerte. Englands tåge syntes at løfte sig, og jeg så solen. Jeg fik rige og vidunderlige oplevelser under min mission – noget som jeg vil være evigt taknemlig for. At arbejde i Preston, hvor værket var påbegyndt, og andre steder, hvor det bevægede sig frem,

På gården i East Creek, februar 1936, kort efter sin mission

herunder i den store by London, hvor jeg tjente i en stor del af min mission, var vidunderligt« (»En proklamation til verden«, *Stjernen*, nov. 1987, s. 6).

»Ikke så snart havde ældste Hinckley hengivet sig til arbejdet i Lancashire førend han modtog et brev, hvori han blev kaldet til at tage til London og virke som personlig assistent til ældste Joseph F. Merrill, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum og præsident for Den Europæiske Mission.

»I de dage døbte vi ikke mange i London,« mindes missionærkammerat Wendell J. Ashton, »men ældste Hinckley var fantastisk god ved gademøderne i hjørnet af Hyde Park. Jeg kan forsikre jer om, at vi hurtigt lærte at tale uden forberedelse. Og ældste Hinckley var den bedste af os alle. Jeg har altid tænkt, at han personligt, dengang i Hyde Park i London, fik en mægtig god erfaring med det, som han med store evner skulle gøre resten af sit liv – nemlig at forsvare Kirken og modigt fortælle om dens sandheder. Han var god til det dengang, og han er god til det nu.«

Nogen tid efter kom den unge ældste Hinckley tilbage til Salt Lake City, udmattet og tynd og med et ønske om »aldrig mere at rejse noget sted hen igen (hvad der er ironisk set i lyset af, hvad der ventede ham senere i livet)« (Jeffrey R. Holland, »President Gordon B. Hinckley: Stalwart and Brave He Stands«, *Ensign*, Juni 1995, s. 8).

Med præsident Joseph Fielding Smith, læser i folderen *Truth Restored*, som Gordon B. Hinckley havde skrevet

HAN TJENTE I KIRKENS KOMITÉ FOR RADIO, PR OG MISSIONSLITTERATUR

Han tjente som leder af Kirkens komité for radio, PR og missionslitteratur i 1935, hvor han skrev og udviklede mange af Kirkens første materialer til PR og AV.

Efter Gordon B. Hinckleys mission bad hans missionspræsident, ældste Joseph F. Merrill fra De Tolv Apostles Kvorum, ham om at henvende sig til præsident Heber J. Grant og Det Første Præsidentskab angående udgivelsen af missioneringsmateriale. »De Tolv var ved at organisere en ny komite for at give missioneringen den kraft, man kunne opnå med det nyeste inden for kommunikation. Bror Hinckley skulle tjene som producent og sekretær for Kirkens komite for radio, PR og missionslitteratur. Dette var faktisk starten på Kirkens Informationsafdeling. Hans plan om at tage til Columbia University blev lagt til side. Han havde undervist i seminar på deltid, siden han kom hjem fra sin mission, og der måtte findes en anden lærer. I komiteen var der seks medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum, og ældste Stephen L. Richards var formand« (Packer, *Ensign*, feb. 1986, s. 5).

HAN FANDT SIN EVIGE LEDSAGER

Gordon B. Hinckley og Marjorie Pay gik ud sammen før hans mission og var blevet gode venner. Hun havde været begejstret over at høre om hans kaldelse og havde opmuntret ham til at tjene. »Marjorie var »naboens pige«, da vi voksede op«, mindes præsident Hinckleys yngre søster, Ramona H. Sullivan, »selv om det i dette tilfælde var pigen på den anden side af vejen. Og hun var meget køn. Det, jeg husker om Marge fra den tid, er, hvor

Marjorie Pay Hinckley

betagende og elegant hun var selv som ung pige, når hun læste op eller optrådte ved vores møder og aktiviteter i vores gamle 1. menighed. Alle de andre unge stod ligesom bare op og mumlede sig gennem et eller andet, men Marjorie var helt igennem professionel. Hun var veltalende og havde alle de rette bevægelser. Jeg kan stadig huske, hvordan hun læste op.«

KOPIERING IKKE TILLADT

Ældste og søster Hinckley, april 1970

Selv om de ikke kom sammen, før efter han kom hjem fra sin mission, var det en af de oplæsninger, som Marjorie Pay holdt som ung, der først fangede hans opmærksomhed. »Jeg så hende første gang i Primary,« siger præsident Hinckley med et smil. »Hun læste højt. Jeg ved ikke, hvad det gjorde ved mig, men jeg glemte det aldrig. Og så voksede hun op og blev en smuk, ung pige, og jeg var fornuftig nok til at gifte mig med hende.«

De blev gift den 29. april 1937 og er blevet forældre til tre døtre og to sønner ... Denne meget sammen-tømrede familie er senere blevet udvidet med 25 børnebørn og 13 oldebørn« (Holland, *Ensign*, juni 1995, s. 10-11).

DET TOG NOGET TID AT VÆNNE SIG TIL AT VÆRE GIFT

Med præsident David O. McKay på forhøjningen i Tabernaklet i Salt Lake City

»Mens Gordon fortsatte med at lære mere om Kirkens administration, fandt han også ud af, at der var rigeligt, der holdt ham beskæftiget derhjemme, hvor han og Marjorie vænede sig til at leve sammen. Og der var tilvænninger. Emma Marr Petersen, Mark E. Petersens hustru, havde kort efter bekendtgørelsen af deres forlovelse advaret Marjorie om, at de første ti års ægteskab ville være de hårdeste. Hendes bemærkning både forundrede og chokerede Marjorie, der senere indrømmede: »Jeg var helt sikker på, at de første ti år ville være ren idyl. Men i løbet af vores første år sammen opdagede jeg, at hun havde *fuldkommen ret!* Der var en masse tilvænninger. Selvfølgelig var det ikke sådan noget, man løb hjem til mor på grund af. Men jeg græd i min pude

nu og da. Problemerne drejede sig næsten altid om at lære at leve efter en andens plan og gøre noget på en andens måde. Vi elskede hinanden, der var ingen tvivl om det. Men vi måtte også vænne os til hinanden. Jeg tror, at *alle* par skal vænne sig til hinanden« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 118)

Familien Hinckley, omkring det tidspunkt da han blev kaldet som assistent til De Tolv, april 1958

HAN BYGGEDE ET HJEM

»Kort efter at [Gordon B. Hinckley] var blevet gift, gav han sig i kast med at bygge et lille hus, som skulle kunne udvides, efterhånden som familien voksede. Hans søn Clark sagde: »Far havde altid en plan for fremtiden. I det hus, han byggede, gjorde han plads til døre i alle væggene med den bagtanke, at efterhånden som han ombyggede og udvidede huset, ville der blive brug for flere døre.« Den ældste søn, Dick, tilføjer:

»Vores hus haltede altid et eller to år efter familiens vækst, og mor måtte konstant leve med, at dele af huset eller haven lå ufærdigt hen. Da de flere år senere flyttede ind i en lejlighed,« sagde mor: »Endelig nogle vægge, som far ikke kan rive ned eller bygge om på!« (M. Russell Ballard, »Præsident Gordon B. Hinckley«, *Stjernen*, okt. 1994, s. 11).

Ældste og søster Hinckley

HAN BLEV KALDET SOM APOSTEL

En nyligt kaldet apostel, september 1961

I 23 år arbejdede Gordon B. Hinckley i Kirkens hovedkvarter og havde et tæt forhold til mange af generalautoriteterne. I 1958 blev han kaldet til at tjene som assistent for De Tolv Apostles Kvorum. Tidligt om morgenen den 30. september 1961 fik han en telefonopringning fra præsident David O. McKay, der bad ham om at møde op på hans kontor så hurtigt så muligt.

»Mindre end en time senere sad de to mænd overfor hinanden, og præsident McKay forklarede grunden til dette tidlige møde før morgens generalkonferencemøde: »Jeg har følt mig tilskyndet til at foreslå dig til at udfylde den tomme plads i De Tolv Apostles Kvorum,« fortalte han ældste Hinckley, »og vi vil gerne opretholde dig i dag ved konferencen.« De ord gjorde Gordon mundlam, og han søgte forgæves efter et svar. Hvordan kunne det ske, at sådan en kaldelse ville blive givet ham? Han havde selvfølgelig kendt til den tomme plads i kvorummet. Men han havde aldrig et eneste øjeblik troet eller overvejet, at han ville blive kaldet til at udfylde den.

Ældste og søster Hinckley med deres børn, oktober 1961

Præsident McKay fortsatte: »Din bedstefar var værdig til dette, og det var din far også. Og det er du også.« Med de ord mistede ældste Hinckley fatningen, for der var intet kompliment, som profeten kunne give ham, der ville have betydet mere. »Tårer fyldte mine øjne, mens præsident McKay kiggede på mig med sine gennemtrængende øjne og talte om mine forfædre,« mindes han. »Min far var en bedre mand, end jeg nogensinde

har været, men han havde ikke de muligheder, som jeg har haft. Herren har velsignet mig med utrolige muligheder ...

I et brev, som han senere skrev på sin Underwood skrivemaskine, skrev han til sin søn, der var på mission i Duisburg i Tyskland. »Jeg tænkte, at jeg ville fortælle dig, at jeg er blevet kaldet til De Tolv Apostles Kvorum,« fortalte han Dick. »Jeg ved ikke, hvorfor jeg er blevet kaldet til den stilling. Jeg har ikke gjort noget ekstraordinært, men har blot prøvet at gøre det bedste, som jeg kunne i de opgaver, som jeg har haft, uden at tænke på, hvem der fik æren for det.« Dick sagde senere: »Jeg kunne se ud fra brevet, at far var overvældet over det hele. Jeg var selv overrasket over nyheden. Jeg havde aldrig overvejet, at han kunne blive kaldet til De Tolv.« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 234, 236).

VI MÅ HUSKE JESU KRISTI FORSONING.

Præsident Gordon B. Hinckley forklarede:

»Intet medlem af denne Kirke må nogensinde glemme den forfærdelige pris, der blev betalt af vor Forløser, der gav sit liv, så alle mennesker kan leve – smerten i Getsemane, den bitre hån ved hans retssag, den forfærdelige tornekrone, der skar i hans krop, pøblen, der skreg efter hans blod foran Pilatus, den ensomme byrde som han bar på vej til Golgata, den forfærdelige smerte han følte, da store nagler gennemborede hans hænder og fødder, den febrilske tortur, som hans krop led, da han hang på korset den tragiske dag, Guds søn råbte: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør« (Luk 23:34).

Dette var korset, et torturinstrument, et forfærdeligt redskab, der skulle ødelægge Fredsfyrsten, den slette belønning for hans mirakuløse værk med at helbrede de syge, få de blinde til at se og oprejse folk fra døden. Dette var korset, hvorfra han hang og døde på Golgatas ensomme top.

Vi kan aldrig glemme det. Vi må aldrig glemme det, for her gav vores Frelser, vores Forløser, Guds søn sig selv som et offer på vegne af os alle hver især« (*Den Danske Stjerne*, dec. 1976, s. 3).

Ved generalkonference

HAN BLEV KALDET SOM RÅDGIVER I DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB

»Et af de mest udfordrende øjeblikke i Gordon B. Hinckleys liv var, da præsident Spencer W. Kimball i sommeren 1981 kaldte ældste Hinckley til at tjene som rådgiver i Det Første Præsidentskab. Selv om de alle havde helbredsproblemer i større eller mindre grad, så var Det Første Præsidentskab »fuldtalligt« med præsident Kimball, præsident N. Eldon Tanner og præsident Marion G. Romney. Det var ikke desto mindre i et øjeblik med klar profetisk indsigt og godt helbred, at præsident Kimball bad ældste Hinckley om at slutte sig til Det Første Præsidentskab som »rådgiver i Det Første Præsidentskab« – en yderligere rådgiver, hvad der ofte havde fundet sted tidligere i Kirkens historie.

Sammen med præsident Spencer W. Kimball

»Da jeg tog imod præsident Kimballs kaldelse til at slutte mig til dem, vidste jeg ikke helt, hvad jeg skulle arbejde med, eller hvor jeg passede ind, og måske vidste de det heller ikke dengang,« sagde præsident Hinckley. »Men på grund af omstændighederne havde de brug for yderligere hjælp, og jeg var mere end villig til at

hjælpe. Jeg vidste ikke, om det ville vare nogle dage eller nogle måneder.«

Det viste sig, at præsident Gordon B. Hinckley aldrig forlod Kirkens Første Præsidentskab igen. I 1982 døde præsident Tanner, hvorpå præsident Romney blev førsterådgiver, og præsident Hinckley blev opretholdt som andenrådgiver.

»Det var et meget tungt og overvældende ansvar,« mindes han. »Til tider var det en næsten forfærdende byrde. Selvfølgelig rådførte jeg mig med vore brødre i De Tolv.

Jeg mindes en specifik lejlighed, hvor jeg knælede ned for Herren og bad om hjælp i en meget svær situation. Og så mindedes jeg disse beroligende ord: »Vær stille og vid, at jeg er Gud« (L&P 101:16). Jeg vidste atter, at dette var hans værk, at han ikke ville lade det fejle, og at alt, jeg skulle gøre, var at arbejde og gøre

Sammen med præsident Howard W. Hunter

mit bedste, og at dette værk ville bevæge sig uhindret frem« (Holland, *Ensign*, juni 1995, s. 12).

I årene 1981 til 1985 præsiderede han ofte alene til generalkonferencer

Mens præsident Hinckley tjente som rådgiver til præsident Spencer W. Kimball, Ezra T. Benson og Howard W. Hunter, så han de fysiske byrder, som de oplevede i deres sidste del af livet. Det skete, at han måtte præsidere ved møder, hvor præsidenten eller de andre rådgivere ikke kunne deltage grundet deres dårlige helbred. Som leder blev det hans ansvar at træffe mange af de beslutninger, der ville sikre Kirkens fremgang. Han accepterede denne overvældende arbejdsbyrde bønsmødt og med ydmyghed.

»Ældste Thomas S. Monson har sagt nogle bemærkninger om præsident Hinckleys rolle i denne specielle tid i Kirkens historie: »Præsident Hinckley har befundet sig i en meget krævende situation, fordi det stadig var præsident Kimball, der var profet. Selv om en mand er fysisk svækket, betyder det ikke, at han er mentalt eller åndeligt svækket. Præsident Hinckley havde den lidet misundelsesværdige opgave at finde balancen mellem hverken at gå for hurtigt eller for langsomt frem. Han har altid haft evne og sund fornuft til at gøre hvad en rådgiver bør gøre – aldrig krænke det, der er præsidentens eneområde« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 401).

»VI KAN IKKE SVIGTE HERRENS ORD«

Præsident Gordon B. Hinckley har skrevet:

»Herren har givet os råd og befaling om så meget, at intet medlem i denne kirke nogensinde behøver at udtrykke sig undvigende eller utydeligt. Han har givet os retningslinjer med hensyn til personlig værdi, næstekærlighed, lydighed mod loven, loyalitet over for regeringen, overholdelse af sabbatsdagen, ædruelighed og afholdelse fra spiritus og tobak, betaling af tiende og offerydelse, drage omsorg for de fattige, opretholdelse af hjem og familie, forkynde evangeliet – blot for at nævne nogle få.

Vi behøver ikke at skændes og strides om noget af dette. Hvis vi vil fortsætte fremad i en lige kurs i

efterlevelsen af vores religion, så vil vi fremme Guds sag bedre end på nogen anden måde.

Der er måske dem, der vil forsøge at føre os på afveje. Der er måske nogen, som vil forsøge at lokke os. Vi bliver måske behandlet med foragt. Vi bliver måske ringeagtet. Vi bliver måske modsagt. Vi bliver måske latterliggjort af verden. Der findes mennesker – både i og uden for Kirken – som vil tvinge os til at ændre standpunkt på visse områder, som om vi har ret til at tilrane os den myndighed, som alene tilhører Gud.

Vi ønsker ikke at skændes med andre. Vi underviser i fredens evangelium. Men vi kan ikke svigte Herrens ord, som vi har modtaget gennem mennesker, vi har opretholdt som profeter« (*Be Thou an Example*, 1981, s. 13).

MORMONS BOG ER EN HÅNDGRIBELIG INDFLYDELSE

Ser på det første eksemplar af Mormons Bog på kinesisk sammen med præsident David O. McKay, januar 1966

Præsident Gordon B. Hinckley vidnede om miraklet ved Mormons Bog: »Hvis mirakler findes blandt os, så er et af dem helt sikkert [Mormons Bog]. Ikke-troende kan tvivle på det første syn og sige, at der ikke var nogen vidner, der kan bevise det. Kritikere kan håne alle guddommelige manifestationer, der hørte til fremkomsten af dette værk som værende af en uhåndgribelig natur,

som derfor ikke kan bevises ud fra et pragmatisk synspunkt, som om alt, der hører Gud til, kunne forstås uden ved Guds ånd. Måske vil de se ned på vores tro. Men de kan ikke ærligt se bort fra Mormons Bog. Den findes. De kan mærke den. De kan læse den. De kan overveje dens indhold og substans. De kan bevidne dens påvirkning« (*Be Thou an Example*, s. 103-104).

BRUG JERES TALENTER TIL AT TJENE OG VELSIGNE ANDRE

I en tale til unge mennesker har præsident Gordon B. Hinckley sagt:

»Verden ville være vidunderlig, hvis alle piger havde mulighed for at gifte sig med en god, ung mand, som hun kunne se op til med stolthed og glæde som sin ledsager for tid og evighed, ham, som hun alene kunne elske og ære, respektere og hjælpe. Verden ville være vidunderlig, hvis alle unge mænd kunne blive gift med

en hustru i Herrens tempel, med en kvinde ved sin side, som han kunne beskytte og forsørge, som han kunne være ledsager og ægtemand for.

Præsident Hinckley underviser

Men sådan går det ikke altid. Der er nogle, som af uforklarlige grunde ikke har mulighed for at blive gift. Jeg vil gerne sige et par ord til jer. Spild ikke tiden og livet med at gå rundt i selvmedlidenhedens ødemark. Gud har givet jer forskellige talenter. Gud har givet jer mulighed for at hjælpe andre med deres behov og velsigne dem med jeres mildhed og omsorg. Ræk ud til en, der har brug for det. Der er så mange derude.

Føj kundskab til kundskab. Udvikl jeres forstand og opøvn færdigheder inden for et bestemt område. Aldrig før i verdenshistorien har kvinder haft så store muligheder inden for erhverv, forretningslivet, uddannelse og alle livets respektable fag. Føl ikke, at grunden til, at I er enlige, er, fordi Gud har forladt jer. Jeg gentager hans løfte, som tidligere citeret: »Vær ydmyg, så skal Herren, din Gud, lede dig ved hånden og besvare dine bønner« (L&P 112:10).

Verden har brug for jer. Kirken har brug for jer. Så mange mennesker og formål har brug for jeres styrke, viden og talenter« (»If I Were You, What Would I Do?« *Brigham Young University 1983–84 Fireside and Devotional Speeches*, 1984, s. 11)

HAN UNDERVISTE I VIGTIGHEDEN AF MODERSKAB

Ved hjælpeforeningsmødet til generalkonferencen i september 1983 sagde præsident Gordon B. Hinckley:

Taler ved en generalkonference

»Jeg vil tale nogle få ord til jer kvinder, der finder det nødvendigt at arbejde, selv om I hellere ville gå hjemme. Jeg ved, at der er mange af jer, der står i den situation. Nogle af jer er blevet forladt og er fraskilt og har børn, som I skal sørge for. Nogle af jer er enker og har en familie, der er afhængig af jer. Jeg ærer jer og respekterer jer for jeres retskaffenhed og jeres selvstændige ånd. Jeg beder om, at Herren vil velsigne jer med styrke og store evner, for I har brug for begge dele. I har ansvaret både for at forsørge familien og sørge for hjemmet. Jeg ved, at det er svært. Jeg ved, at det er afskrækkende. Jeg beder om, at Herren vil velsigne jer med en særlig visdom og det usædvanlige talent, som kræves for at give jeres børn den tid og venskab og kærlighed og særlig vejledning, som kun en mor kan give. Jeg beder også om, at han vil velsigne jer med hjælp i rigt mål fra familie, venner og Kirken, der vil løfte nogle af byrderne fra jeres skuldre og hjælpe jer i svære situationer.

Vi fornemmer i hvert fald til en vis grad den ensomhed, som I til tider må føle, og de frustrationer, som I oplever, når I prøver at løse problemer, der til tider virker langt større, end hvad I selv kan klare ...

Hilser på en gruppe unge piger

Og nu vil jeg sige nogle advarende ord til jer, der arbejder, selv om det ikke er nødvendigt, og som efterlader børn i hænderne på nogen, der ofte kun er af ringe erstatning. Gør ikke noget, som I senere vil fortryde. Hvis formålet med jeres daglige arbejde blot er at få råd til en båd eller en smart bil eller andre tiltrækkende, men unødvendige ting, og hvis I i den proces

mister jeres børns kammeratskab samt muligheden for at opdrage dem, så opdager I måske, at I har mistet et sandt indhold og i stedet opnået en tom efterligning ...

... Jeg er overbevist om, at [vor Fader i himlen] elsker sine døtre lige så meget, som han elsker sine sønner. Præsident Harold B. Lee har engang sagt, at præstedømmet er den kraft, hvorved Gud arbejder gennem os som mænd. Jeg vil gerne tilføje, at moderskabet er den måde, hvorved Gud frembringer sin storslåede plan for at videreføre slægten. Både præstedømmet og moderskabet er nødvendige i Herrens plan.

De supplerer hinanden. De har brug for hinanden. Gud har skabt os som mænd og kvinder, hver er speciel med hans eller hendes individuelle egenskaber og potentiale. Kvinden bærer og nærer børnene. Manden forsørger og beskytter. Ingen lovgivning kan forandre kønnene. Lovgivning skulle give lige muligheder, lige kompensation og lige politiske privilegier. Men enhver lovgivning, der er lavet for at gøre dét kønsløst, som Gud har skabt som mand og kvinde, vil skabe flere problemer end fordele. Det er jeg overbevist om.

Jeg ønsker med hele mit hjerte, at vi vil bruge mindre tid på at tale om rettigheder og mere tid på at tale om ansvar. Gud har givet denne kirkes kvinder et værk at udføre i hans riges opbyggelse. Det omfatter hele vores trefoldige ansvar – som er at forkynde evangeliet til jorden, at styrke Kirkens medlemmers tro og øge deres lykke og endelig at fremme det store værk med at frelse de døde ...

Ifør dig din herlighed klæder, O Zions døtre. Lev op til den storslåede og vidunderlige arv, som Gud Herren, jeres himmelske Fader har givet jer. Hæv jer over verdens ondskab. Vid, at I er Guds døtre, børn med en guddommelig førstefødselsret. Gå i solen med hovedet hævet, vid at I er elskede og ærede, at I er en del af hans rige, og at der er et stort værk, som I skal gøre, som ikke kan gøres af andre« (i Conference Report, okt. 1983, 114-115; eller *Ensign*, nov. 1983, s. 83-84).

SELVISKHED ER HOVEDÅRSAG TIL SKILSMISSE

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt:

»Hvorfor ser vi alle disse opløste hjem? Hvad sker der med ægteskaber, der begynder med oprigtig kærlighed og et ønske om at være loyal og trofast og tro mod hinanden?

Der findes ikke noget enkelt svar. Det erkender jeg. Men for mig ser det ud til, at der er nogle tydelige grunde, som kan være årsagen til den meget høje procentdel af disse problemer. Jeg siger det ud fra den erfaring, jeg har haft med at hjælpe til med at håndtere sådanne tragedier. Jeg mener, at selviskhed er den vigtigste årsag til de fleste.

KOPIERING IKKE TILLADT

Præsident og søster Hinckley fejrer bryllupsdag

Jeg er overbevist om, at et lykkeligt ægteskab ikke så meget er resultatet af romantik, som det er et resultat af virkelig omsorg for sin partners velfærd.

Selviskhed er ofte grunden til pengeproblemer, som er en alvorlig og reel faktor, der påvirker familiens stabilitet.

Selviskhed er roden til utroskab, overtrædelse af højtidelige og hellige pagter for at tilfredsstille

selviske lyster. Selviskhed er kærlighedens modsætning. Den er et ødelæggende udslag af grådighed. Den ødelægger selvdisciplinen. Den udsletter loyalitet. Den tilintetgør hellige pagter. Den påvirker både mænd og kvinder.

Alt for mange, som indgår ægteskab, er blevet forklædet og pylret om og er på en eller anden måde blevet forledt til at tro, at alt skal være helt rigtigt altid, at livet er en række forlystelser, og at lyster skal tilfredsstilles uden hensyn til principper. Hvor er resultaterne af en sådan hul og urimelig tankegang dog tragiske! ...

Der er et middel mod alt dette. Det findes ikke i skilsmissem. Det findes i Guds Søns evangelium. Det var ham, som sagde: »Hvad Gud altså har sammenføjet, må et menneske ikke adskille« (Matt 19:6). Midlet mod de fleste problemer i ægteskabet er ikke skilsmisse. Det er omvendelse. Det ligger ikke i separation. Det ligger i enkel retskaffenhed, som får mennesket til at beslutte sig til at opfylde sine forpligtelser. Det findes i den gyldne regel ...

Nu og da kan der være en berettiget årsag til skilsmisse. Jeg er ikke den, der siger, at det aldrig er berettiget. Men jeg siger uden tøven, at denne plage blandt os, som synes at blive større overalt, ikke er af Gud, men det er i stedet modstanderen af retskaffenhed og fred og sandhed, der virker blandt os« (*Stjernen*, juli 1991, s. 70-71).

ÆGTESKAB BØR VÆRE ET EVIGT PARTNERSKAB

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt:

»Jeg er overbevist om, at Gud vor evige Fader ikke elsker sine døtre mindre, end han elsker sine sønner. Hustruen går hverken foran eller bagved sin mand ifølge evangeliets plan, men ved siden af ham i et ægte partnerskab for Herren.

Jeg betragter min egen hustru, som jeg har været gift med i 52 år. Er hendes indsats mindre acceptabel for Herren end min? Det er jeg overbevist om, at den ikke er. Hun har vandret stille ved min side, støttet mig i mine opgaver, opdraget og velsignet vore børn, tjent i mange stillinger i Kirken og spredt uendelig glæde og godhed, hvor end hun har været. Jo ældre jeg bliver, des mere påskønner jeg – ja, des mere elsker jeg – denne lille kvinde, med hvem jeg knælede ned ved alteret i Herrens hus for mere end et halvt århundrede siden.

Søster Marjorie Pay Hinckley, marts 1988

Præsident Hinckley med USA's præsident Ronald Reagan og præsident Thomas S. Monson, september 1982

Jeg ville ønske af mit ganske hjerte, at hvert eneste ægteskab måtte være et lykkeligt ægteskab. Jeg ville ønske, at hvert eneste ægteskab måtte være et evigt partnerskab. Jeg tror, at det ønske kan blive opfyldt, hvis der findes vilje til at gøre det, der skal til« (»Hæv jer op til det guddommelige i jer«, *Stjernen*, jan. 1990, s. 89).

»Jeg tror på den familie, hvor ægtemanden betragter sin ægtefælle som sit største held og behandler hende i overensstemmelse hermed; hvor hustruen betragter sin mand som hendes anker og styrke, hendes trøst og tryghed; hvor der er børn, der betragter deres mor og far med respekt og taknemlighed, og hvor der er forældre, som betragter disse børn som velsignelser og som betragter omsorgen for dem og opdragelsen af dem som en stor og alvorlig og vidunderlig udfordring. Det kræver arbejde og energi, tilgivelse og tålmodighed, kærlighed og udholdenhed og offervilje at skabe et sådant hjem, men det er det hele værd og mere til« (»This I Believe«, *Brigham Young University 1991–92 Devotional and Fireside Speeches*, 1992, s. 80).

HAN BLEV KIRKENS PRÆSIDENT

Præsident Gordon B. Hinckley

Den 3. marts 1995 døde præsident Howard W. Hunter. Præsident Gordon B. Hinckley, der vidste, at det nu ville være hans ansvar at præsidere over Kirken havde brug for Herrens trøst og bekræftelse. Han tog til templet i Salt Lake City for at søge Herrens vilje. I De Tolv Apostles Kvorums og Det Første Præsidentskabs mødevæ-

relse læste han bag lukkede døre i skrifterne og grundede over Frelserens forsoning. Han studerede portrætterne af denne uddelings profeter og følte, at de opmuntrede ham, og at han ville blive velsignet og opretholdt i sin tjenestegerning. Han skrev:

»Det virkede som om, de fortalte mig, at de ved et råd i himlen havde anbefalet mig, at jeg ikke skal frygte, at jeg vil blive velsignet og opretholdt i min tjenestegerning.

Jeg knælede ned og bønfuldt Herren. Jeg talte længe med ham i bøn ... Jeg er overbevist om, at jeg ved Åndens kraft hørte Herrens røst, ikke højt, men som en varme i mit hjerte, angående de spørgsmål, som jeg havde stillet i bøn.«

Det Første Præsidentskab ved en pressekonference nær statuen af Joseph Smith i Joseph Smith-bygningen

Efter præsident Hinckley havde besøgt templet, følte han fred med hensyn til det, der lå foran ham. »Jeg føler mig bedre tilpas, og jeg har i mit hjerte en større overbevisning om, at Herren gør det, han ønsker med hensyn til sin sag og sit rige, og at jeg vil blive opretholdt som præsident for Kirken, som profet, seer og åbenbarer og vil tjene som sådan så længe Herren ønsker det,« skrev han bagefter. »Med Åndens bekræftelse

i mit hjerte er jeg nu rede til at gå fremad og gøre det allerbedste, jeg kan. Det er svært for mig at tro, at Herren har anbragt mig i dette høje og hellige kald ... Jeg håber, at Herren har oplært mig til at gøre det, som han forventer af mig. Jeg vil være helt loyal over for ham, og jeg vil med sikkerhed søge hans vejledning» ...

Præsident James E. Faust satte ord på en følelse, som mange af generalautoriteterne delte: »Jeg kender ikke til nogen anden, der har været kaldet til denne kirkes præsidentskab, som har været bedre forberedt til dette ansvar. Præsident Hinckley har kendt og samarbejdet med alle Kirkens præsidenter fra Heber J. Grant til Howard W. Hunter og er blevet undervist af alle vor tids store ledere på tomandshånd på en helt personlig måde« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 508, 510-511).

HAN HAR DET GODT MED MEDIERNE

Præsident Gordon B. Hinckleys tidlige opgaver inden for PR har givet ham stor erfaring med medierne. Hans villighed til at samarbejde med medierne har givet Kirken enestående muligheder for at dele budskabet om genoprettelsen med verden, og hans interviews på radio og tv har for nogle mennesker gjort, at de kunne høre om Kirken for første gang.

»Præsident Hinckley har hjulpet med at føre Kirken ud af ubemærketheden,« har ældste Neal A. Maxwell sagt. »Kirken kan ikke bevæge sig fremad, som den skal, hvis vi er gemt under en skæppe. Nogen skal træde frem, og præsident Hinckley er villig til at gøre det. Han er en mand med indsigt i fortiden og nutiden på samme tid, og hans enestående talent for at udtrykke sig gør ham i stand til at præsentere vores budskab på en måde, der tiltaler mennesker overalt« ...

Sammen med tv-vært Mike Wallace, da præsident Hinckley blev interviewet til tv-programmet *60 Minutes*, december 1995

KOPIERING IKKE TILLADT

Bliver interviewet i tv-programmet *Larry King Live*

»Præsident Hinckley respekterer medierne, men er ikke bange for dem,« forklarer ældste Maxwell, der har set ham i sådanne omgivelser. »Og han har en så stor viden om både Kirkens historie og faktuelle informationer om Kirken i dag, at han højst sandsynligt ikke vil blive overrumplet af et spørgsmål, som han ikke

allerede har tænkt over eller gennemarbejdet i sine egne tanker. Han er i stand til at give korte og præcise besvarelser, hvad der er vigtigt. Han er mentalt skarp og honorerer de engagementer, der kommer op. Og han føler sig ikke tvunget til at dække over vores ufuldkomnheder som et folk. Han hverken forgylder eller pynter på historier. Og derfor reagerer journalister på hans oprigtighed. Han har evnen til at have et godt forhold til mennesker fra alle samfundsklasser og er derved særdeles velforberedt til at fortælle verden vores historie« (Dew, *Go Forward with Faith*, s. 546-547).

VI TROR PÅ KRISTUS

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum foran Kristus-statuen i det nordlige besøgscenter på Temple Square, 1995

Under et radiointerview i 1995 forklarede præsident Gordon B. Hinckley følgende: »Vi er kristne. Ingen af verdens kirker taler med et stærkere vidnesbyrd om guddommeligheden af Herren Jesus Kristus som Guds Søn og verdens Forløser end denne kirke, der bærer hans navn – Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Og hans evangelium er det evangelium, vi underviser i. Og den kærlighedens ånd, som vi er eksempler på, er den ånd, vi forsøger at arbejde i« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, s. 278).

ÅBENBARING FORTSÆTTER

April 1980 var 150 året for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Ved generalkonferencen den 6. april 1980 præsenterede ældste Hinckley Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorums proklamation ved Peter Whitmers gård i Fayette i New York.

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt: »Der var engang nogen, der spurgte bror Widtsoe: »Hvornår får vi en ny åbenbaring? Hvorfor har vi ikke fået nogen åbenbaringer, siden Lære og Pagter blev samlet? Hvor længe er det siden, vi har fået en åbenbaring?« Bror Widtsoe svarede: »Ja, omkring sidste torsdag.« Og sådan er det. Hver torsdag, når vi er hjemme, mødes Det Første Præsidentskab og De Tolv i templet, i disse hellige omgivelser, og vi beder sammen og drøfter visse

emner sammen, og åbenbaringens ånd kommer over dem, der er til stede. Det ved jeg. Jeg har set det. Jeg var der den dag i juni 1978, da præsident Kimball modtog en åbenbaring, omgivet af medlemmerne af De Tolv, som jeg dengang var blandt. Dette er Guds værk. Dette er hans almægtige værk. Intet menneske kan stoppe eller hindre det. Det vil fortsætte, og det vil blive ved med at vokse og velsigne folk overalt på denne jord« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, s. 555).

HAN FORKLAREDE BEHOVET FOR EN FAMILIEPROKLAMATION

I september 1995 udstedte Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum »Familien: En proklamation til verden«. Den blev første gang oplæst af præsident Gordon B. Hinckley som en del af hans tale ved hjælpeforeningsmødet ved generalkonferencen. Før han læste den op, sagde han: »Med så mange spidsfindigheder, vi prakkes på som værende sande, med så meget bedrag i forbindelse med standarder og værdinormer, med så mange tillokkelser og fristelser til at påtage sig verdens smuds, har vi følt, at vi bliver nødt til at advare. For at fremme denne advarsel udsender vi, Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Råd hermed en proklamation til Kirken og til verden, som både er en erklæring og en bekræftelse af de standarder, lærdomme og levemåder i forbindelse med familien, som profeterne, seerne og åbenbarerne i denne kirke gentagne gange har erklæret i løbet af historien« (Gordon B. Hinckley: »Stå fast mod verdens list«, *Stjernen*, jan. 1996, s. 100-101).

Ved en pressekonference i maj 1996 fortalte præsident Gordon B. Hinckley mere om behovet for proklamationen: »Hvorfor har vi denne familieproklamation nu? Fordi familien er under angreb. Over hele verden går familier i opløsning. Det er i hjemmet, at vi påbegynder at forbedre samfundet. Børn opfører sig for det meste sådan, som de bliver belært om at gøre. Vi prøver at forbedre verden ved at skabe stærkere familier« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, s. 209).

På besøg i Nauvoo i Illinois

»MÅ GUD VELSIGNE JER MØDRE!«

Præsident Gordon B. Hinckley har sagt:

Den sande styrke i enhver nation, samfund eller familie findes i de karaktertræk, som er erhvervet, hovedsageligt af børn, der er blevet belært fredeligt og enkelt i dagligdagen af deres mødre. Det som Jean Paul Richter engang har erklæret om fædre er endnu mere sandt om mødre – og jeg omskriver det lidt, for at få meningen frem – »Hvad en mor siger til sine børn høres ikke af verden, men det vil høres af efterslægten« ...

»... Jeg vil gerne invitere kvinder overalt til at leve op til de store muligheder, I har i jer. Jeg beder jer ikke om at gøre mere, end I magter. Jeg håber, at I ikke vil plage jer selv med tanker om, at I ikke slår til. Jeg håber ikke, at I vil prøve at sætte mål, der er langt større, end I kan klare. Jeg håber, at I ganske enkelt gør det, som I kan, så godt I kan. Hvis I gør det, vil I opleve mirakler ...

KOPIERING IKKE TILLADT

Præsident Hinckley mødes med de helige i Afrika

KOPIERING IKKE TILLADT

Præsident Hinckley med USA's præsident George H.W. Bush, juli 1992

konstant forbedrende, fremadrettet bevægelse af vores race. Dens kvalitet vil afhænge af jer« (*Motherhood: A Heritage of Faith*, folder 1995, s. 6, 9, 13).

»OPDRAG JERES BØRN I EVANGELIETS LYS«

Nyder lidt tid sammen med børn

nødvendigt at arbejde og i stor udstrækning lade jeres børn klare sig selv. Men hvis der, mens børnene er meget små, findes megen kærlighed, hengivenhed og bøn sammen, vil der sandsynligvis være større fred i hjertet og karakterstyrke hos jeres børn. Lær dem Herrens vej. Esajas sagde: »Alle dine børn bliver oplært af Herren, og stor bliver børnenes fred« (Es 54:13).

Jo mere I opdrager jeres børn i Jesu Kristi evangelium med kærlighed og høje forventninger, desto større er sandsynligheden for, at der er fred i deres liv« (*Stjernen*, jan. 1996, s. 99).

Må Gud velsigne jer mødre! Når alle menneskets bestræbelser, sejre og nederlag er gjort op, når støvet fra livets kampe lægger sig, når alt det, vi har arbejdet så hårdt for i denne erobringens verden falmer for vore øjne, så vil I være der. I skal være der som den nye generations styrke, en

Idet præsident Gordon B. Hinckley talte til enlige mødre, sagde han:

»Uanset grunden til jeres nuværende situation rækker vores hjerte ud til jer. Vi ved, at mange af jer er ensomme, utrygge og fulde af bekymringer og frygt. De fleste af jer har ikke tilstrækkeligt med penge. Jeres konstante og knugende bekymring er ængstelsen for jeres børn og deres fremtid. For mange af jer er det

UNGE KVINDER BØR VÆRE VELUDDANNEDE

Nyder lidt tid sammen med Kirkens unge piger

Idet præsident Gordon B. Hinckley talte til Kirkens unge piger, sagde han: »Jeg opfordrer hver eneste af jer unge piger til at opnå al den uddannelse, som I kan få. I vil få brug for det i den verden, I vil komme ud i. Livet er blevet yderst konkurrencepræget. Ekspertter siger, at mænd og kvinder gennemsnitligt kan forvente at have mindst fem forskellige job i løbet af deres arbejdsliv. Verden forandrer sig, og det er derfor meget vigtigt, at vi forbereder os på at følge denne forandring. Men der er også et lyspunkt ved alt dette. Ingen anden generation i verdenshistorien har tilbudt kvinder så mange muligheder. Jeres første mål må være et lykkeligt ægteskab, som er besejlet i Herrens tempel, og derefter opdragelsen af gode børn. Uddannelse kan forberede jer bedre til at virkeliggøre disse idealer« (»Forbliv trofast«, *Stjernen*, juli 1996, s. 95).

»KIRKEN ER IKKE FULDKOMMEN UDEN TEMPLER«

Præsident Gordon B. Hinckley talte ofte om vigtigheden af templer:

En stor tempelbygger; taler med ældste W. Grant Bangerters

»Der har været så meget tempelbyggeri og så mange tempelindvielser i de sidste par år, at nogle ikke længere er opmærksomme på det og føler, at det er af lille betydning.

Men modstanderen har ikke været uopmærksom. Opførelsen og indvielsen af disse hellige bygninger er blevet ledsaget af en bølge af modstand fra nogle få af Kirkens fjender såvel som kritik fra nogle få medlemmer. Dette har fået mig til at huske en udtalelse fra Brigham Young i 1861, da templet i Salt Lake City var ved at blive bygget. Tilsyneladende var en mand, som tidligere havde været beskæftiget med tempelbyggeri, blevet spurgt om at arbejde på templet i Salt Lake City. Han havde svaret: »Det vil jeg nødig, for i samme øjeblik vi begynder at bygge et tempel, begynder helvedes klokker at ringe.«

Til det havde Brigham Young svaret: »Jeg ønsker at høre dem ringe igen ...« (i *Journal of Discourses*, 8:355-356)« (i Conference Report, okt. 1985, s. 71, eller *Ensign*, nov. 1985, s. 54).

»Det har været mit brændende ønske, at der var templer, hvor end der var behov for det, så vores folk, hvor end de var, uden for store ofre kunne komme til Herrens hus for at modtage deres egne ordinancer og for at have muligheden for at lave stedfortrædende arbejde for de døde ...

Kirken er ikke fuldkommen uden templer. Lærdommene er ikke fuldkomne uden disse hellige ordinancer. Mennesker kan ikke have den fylde, som de som medlemmer af denne Kirke er berettiget til, uden Herrens hus.

Herren har velsignet os med midler ved de helliges trofaste ofre til at gøre det, som vi bør gøre og må gøre. Dette er den største tempelbygnings-æra i hele verdens historie. Men det er ikke nok. Vi må fortsætte med at efterstræbe det, indtil vi har et indviet tempel nær vores trofaste folk overalt« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, s. 629).

HAN PLANLAGDE AT HAVE 100 TEMPLER I ÅR 2000

Præsident Gordon B. Hinckley har haft mulighed for at indvie flere templer end alle andre ledere i denne uddeling tilsammen. Under hans ledelse har Kirken

Præsident og søster Hinckley

KOPIERING IKKE TILLADT

øget sit antal af fungerende templer til over 100. Ved generalkonferencen i april 1998 bekendtgjorde præsident Hinckley, at man ville bygge de såkaldt mindre templer, og fortalte om planen om at have 100 fungerende templer i år 2000.

»Som jeg tidligere har angivet, har vi de sidste par måneder rejst langt omkring blandt Kirkens medlemmer. Jeg har været sammen med mange, som har ganske lidt af denne verdens gods. Men i deres hjerte har de en stor, brændende tro på dette værk i de sidste dage. De elsker Kirken. De elsker evangeliet. De elsker Herren og ønsker at gøre hans vilje. De betaler deres tiende, hvor beskeden den end er. De yder utrolige ofre for at besøge templerne. De rejser i dagevis i faldefærdige busser og med gamle både. De sparer sammen og undværer meget for at kunne gøre det.

De har brug for templer i nærheden – små, smukke og praktiske templer.

Jeg benytter derfor denne lejlighed til at bekendtgøre et byggeprogram for hele Kirken, hvor vi straks vil opføre 30 små templer ... De vil have alle de nødvendige faciliteter for at kunne tilbyde Herrens hus' ordinancer.

Dette vil være et enormt projekt. Intet tilsvarende er nogensinde før forsøgt ... Det bliver i alt 47 nye templer foruden de 51, der nu fungerer. Jeg tror, at vi nok hellere må føje yderligere 2 til, så vi når 100 ved udgangen af dette århundrede, nemlig 2.000 år »efter vor Herre og Frelser, Jesu Kristi komme i kødet« (L&P 20:1). På dette område går vi fremad i et tempo, som vi aldrig før har set ...

Hvis tempelordinancerne er en afgørende del af det genoprettede evangelium, og det bærer jeg vidnesbyrd om, at de er; så skal vi sørge for de betingelser, hvorunder de kan opnås. Hele vores store indsats inden for slægtsforskning er rettet mod templet. Der er intet andet formål med det. Tempelordinancerne bliver de største velsignelser, som Kirken kan tilbyde« (*Stjernen*, juli 1998, s. 93-94).

Tempel nr. 100, der blev bekendtgjort (selv om det var nr. 77, der blev indviet) blev bygget i Palmyra i New York nær den hellige lund og familien Smiths gård, hvor Joseph havde det første syn. Templet i Palmyra i New York blev indviet den 6. april 2000, på 170-års dagen for Kirkens organisering. Samme dag fejredes også 2000-året for Frelserens fødsel. Omtrent 1.400 medlemmer deltog i de fire indvielsessioner, og omkring 1,3 millioner medlemmer deltog i indvielsen via satellittransmissioner til stavscentre i USA og Canada (se Shaun D. Stahle, »A Day of Sacred Significance«, *Church News*, 15. apr. 2000, s. 3, 6).

KONFERENCECENTRET BLEV BYGGET

Ved generalkonferencen i april 1996 bekendtgjorde præsident Gordon B. Hinckley, at Kirken ville bygge en ny bygning til afholdelse af møder. Den nye bygning ville være meget større end Tabernaklet, hvor der kan sidde omkring 6.000 personer, og ville have bedre plads til flere af dem, der ønsker at deltage i generalkonferencen. Det første spadestik til bygningen blev taget den 24. juli 1997, og den enorme bygning blev færdiggjort på tre år. Det nyopførte Conferencecenter er bygget til at rumme flere end 21.000 mennesker og bruges til mange forskellige aktiviteter i Kirken og i lokalsamfundet.

Ved den første generalkonference, der blev holdt i det nyopførte Conferencecenter i april 2000 sagde præsident Hinckley:

»Vi er taknemmelige for de sidste dages helliges begejstring for dette nye mødested. Jeg håber, at denne begejstring vil fortsætte, og at vi vil få fuldt hus til alle fremtidige konferencer.

Denne bygning er den nyeste i en række af bygninger opført af vore medlemmer. Da de først kom til dalen, byggede de en løvsal. Den gav dem skygge fra solen, men der var ingen varme og ingen bekvemmelighed. Derpå byggede de det gamle Tabernakel. Det blev efterfulgt af det nye tabernakel, som har tjent os så godt i over 130 år.

I denne historiske tid, hvor vi markerer et nyt århundredes fødsel og et nyt årtusinds begyndelse, har vi bygget dette nye og vidunderlige Conferencecenter.

Hvert af disse projekter i fortiden har været et dristigt skridt og især Tabernaklet. Det var enestående i sit design. Ingen havde før opført en bygning som den. Den er stadig enestående. Det har været en vidunderlig sal og vil fortsat være det. Den vil leve videre, for jeg tror, at bygninger har deres eget liv. Den vil fortsat tjene langt ud i den uforudsigelige fremtid.

Opførelsen af denne bygning har været et dristigt projekt. Vi har været bekymrede over det. Vi har bedt om det. Vi lyttede til Åndens tilskyndelser om det. Og først da vi følte Herrens bekræftende stemme, besluttede vi at gå i gang« (*Liabona*, juli 2000, s. 4-5).

Ser på Kirkens program til humanitær bistand

KOPIERING IKKE TILLADT

PORNOGRAFI GØR OS TIL SLAVER

Præsident Gordon B. Hinckley har advaret mod pornografi. Han har skrevet:

»Pornografi opfattes ikke længere som noget fordækt, selvom det er begyndelsen til mere åbenlys umoral. I alt for mange hjem og tilværelser betragtes det nu som legitim underholdning. Pornografi frarøver sine ofre deres selvspekt og deres fornemmelse for livets skønhed. Det nedbryder dem, der giver efter for det og trækker dem ned i en sump af onde tanker og måske onde gerninger. Det forfører, ødelægger og fordrejer sandheden om kærlighed og intimitet. Det er mere dødeligt end en skadelig sygdom. Pornografi er mere vanedannende og ødelæggende end ulovlige stoffer, og dem, der er slaver af det, får bogstavelig talt ødelagt deres personlige forhold.

Ingen af os har råd til at deltage i sådant snavs. Vi kan ikke risikere den skade, som det gør på det mest dyrebare forhold – nemlig ægteskabet – eller på andre forhold i familien. Vi kan ikke risikere den påvirkning, som det vil have på vores ånd og sjæl. Slibrige videobånd, sjofle telefonopkald, det snavs, der findes på internettet, sensuelle blade og film; alle er de fælder, der bør undgås, som den mest dødbringende plage« (*Standing for Something: Ten Neglected Virtues That Will Heal Our Hearts and Homes*, 2000, s. 36–37).

HAN BAD FOR KIRKENS UNGDOM

Taler med unge i Chile, 1969

Ved en verdensomspændende satellittransmission rådgav præsident Gordon B. Hinckley Kirkens unge til at gøre seks ting.

1. Vær taknemlig.
2. Vær dygtig.
3. Vær ren.
4. Vær tro.
5. Vær ydmyg.
6. Vær bønssom.

Ved slutningen af sin tale bad præsident Hinckley den følgende bøn og gav Kirkens unge denne velsignelse:

Ældste Hinckley besøger det kinesiske fastland, maj 1980

bevar dem fra det onde i verden. Velsign dem, at de til tider må være lykkelige og til tider være alvorlige, at de må nyde livet og drikke af dets fylde. Velsign dem, at de må vandre acceptabelt for dig som dine værdsatte sønner og døtre. Hver enkelt af dem er et af dine børn med evnen til at udføre store og ædle gerninger. Hold dem på den høje vej, som fører til store præstationer. Beskyt dem mod fejltrin, der kan ødelægge dem. Hvis de har begået fejl, tilgiv dem da deres overtrædelser og led dem tilbage til veje med fred og udvikling. Om disse velsignelser beder jeg ydmygt og med taknemmelighed for

»O Gud, vor evige Fader, som din tjener bøjer jeg mig for dig i bøn for disse unge, som er spredt ud over jorden, og som er samlet i aften i forsamlinger overalt. Tilsmil dem med din gunst. Lyt til dem, når de hæver deres røst i bøn til dig. Led dem blidt ved hånden i den retning, som de bør følge.

Hjælp dem til at vandre på sandhedens og retfærdighedens veje og

dem og nedkalder dine velsignelser over dem med kærlighed og hengivenhed i hans navn, han, som bærer byrden af vore synder, ja, Herren Jesus Kristus. Amen« (»En profets råd og bøn for ungdommen«, *Liabona*, apr. 2001, s. 14).

SALT LAKE CITY VAR VÆRT FOR VINTER-OL I 2002

Templet i Salt Lake City med Kirkens kontorbygning (yderst til højre), hvor der i anledning af vinter-OL hænger et banner med en skøjteløber

Fra 8. til 24. februar bød Salt Lake City verden velkommen som vært for Vinterlegene i 2002. Det var en begivenhed, man havde set frem til, og mere end syv års planlægning lå bag. Tusindvis af frivillige viste verden Utahs gæstfrihed og gjorde meget for at opbygge et godt forhold til verdens nationer. Det var »et tidspunkt, hvor alle nationerne kom til Salt Lake City, nogle med mistro og fordomme, og tog derfra med påskønnelse og respekt« (Sarah Jane Weaver, »Olympics Earn Friends and Respect for Church«, *Church News*, 2. mar. 2002, s. 3).

Bagefter sagde præsident Gordon B. Hinckley: »Jeg tror, at vi vil være tilfredse med og drage nytte af [De Olympiske Lege], ikke blot i andre lande, men også herhjemme, fordi vi har fået vidunderlige venskaber, mens vi har gjort forberedelser til verdenslegene« ...

»De Olympiske Lege« sagde han, »bringer det bedste frem inden for sport og i mennesker. Det er vidunderligt, at nogen bliver den bedste i hele verden inden for en særegen gren. Dette med at være bedst mulig er en vidunderlig ting. De Olympiske Lege blev skabt for at dyrke dette. Det var fremragende. Derudover har I haft fællesskab, venskab, påskønnelse, respekt og gode følelser. Jeg ved ikke, hvordan vi kunne havde gjort det bedre.

En af fordelene ved legene,« sagde han, »var, at folk lærte Kirkens medlemmer at kende og så deres gæstfrihed og tjeneste. Vi er en del af dette samfund. Vi har haft

mange frivillige, der uselvisk har givet. Vi er venlige, gæstfrie og elskværdige. Jeg tror, at hele verden så os, som vi er, og jeg tror, at de nu påskønner og respekterer os ... <

Til slut fortalte præsident Hinckley om sin kærlighed til hele verdens befolkning – hvoraf mange havde besøgt Utah under legene. »Jeg elsker mennesker,« sagde han. »Jeg tror, at jeg elsker alle mennesker. Jeg anerkender, at alle mænd og kvinder er Guds sønner og døtre, og som sådan er vi alle virkelig brødre og søstre. Gud kan ikke være vores far, uden at vi er brødre. Det er sådan, jeg har det ...

Jeg er glad for, at det er ovre, at det gik så godt, og jeg ser frem til nye udfordringer,« sagde han« (Weaver, *Church News*, 2. mar. 2002, s. 3).

TEMPLET I NAUVOO I ILLINOIS BLEV GENOPBYGGET

Ira Nathaniel Hinckley, der var præsident Gordon B. Hinckleys bedstefar, boede som ung mand i Nauvoo, da det oprindelige tempel blev opført, og han var med i udvandringen vestpå for at undslippe forfølgelserne og ødelæggelsen af Nauvoo. I 1938, næsten 100 år efter de sidste dages helliges bosættelse i Nauvoo, skrev Ira Hinckleys søn, Bryant S. Hinckley, der var præsident Gordon B. Hinckleys far, og daværende præsident for de Nordlige Staters Mission, i *Improvement Era* om sin vision om at genopbygge Nauvoo. Året forinden var Kirken begyndt at opkøbe jord og bygninger der, hvor de hellige havde boet i Nauvoo. Han vidste, at det var ved at være tid til at begynde genopbygningen af Nauvoo. Han sagde: »Fuldførelsen af dette utrolige projekt vil have en langtrækkende betydning. Det vil give viden om en af de mest heroiske, dramatiske og fascinerende pionerbedrifter, der nogensinde har fundet sted på

amerikansk jord. Der vil blive frembragt en optegnelse om styrke og selvstændighed, om patriotisme og modige bestræbelser, som vil styrke troen i alle menneskers hjerte den dag, hvor de stærkeste tøver og vakler« (»The Nauvoo Memorial«, *Improvement Era*, aug. 1938, s. 511).

Ved slutningen af generalkonferencen i april 1999 bekendtgjorde præsident Gordon B. Hinckley genopbygningen af templet i Nauvoo.

»Ved et historisk, helligt møde, der blev afholdt torsdag den 27. juni 2002 – hvilket markerede 158-året for profeten Joseph Smiths og hans bror Hyrum Smiths martyrium – indviede præsident Gordon B. Hinckley det genopbyggede tempel i Nauvoo i Illinois.

Efter et fravær på mere end 150 år er der igen et Herrens hus i Nauvoo, Illinois, hvori alle de hellige ordinancer forefindes, majestætisk beliggende på et ophøjet sted med udsigt over Mississippiflodens bred. Nutiden møder fortiden i dette nyopførte tempel, der så vidt muligt er opført i det oprindelige tempels design og struktur, og er det seneste i en enestående æra med tempelbyggeri« (»A Temple, Again, in Nauvoo«, *Church News*, 29. juni 2002, s. 24).

Præsident Hinckley valgte at have det første indivielsesmøde på 158-årsdagen for profeten Joseph Smiths og hans bror Hyrums martyrdød i Carthage Jail. Det første møde begyndte kl. 18, tidspunktet, der som præsident Hinckley bemærkede ville have svaret til kl. 17 på Joseph Smiths tid. »For præcis 158 år siden i Carthage gik en morderisk pøbelhob op ad trappen, affyrede deres pistoler og trængte ind i fængselscellen,« sagde præsident Hinckley, da han fortalte om begivenhederne, der førte til martyriet ...

Præsident Hinckley sagde, at han kunne føle tilstedeværelsen af Faderen og Sønnen, »der viste sig for profeten Joseph, som gav sit liv for dette værk. Jeg tror, at han glæder sig.«

Præsident Hinckley sagde også, at han følte tilstedeværelsen af sin bedstefar (Ira N. Hinckley), der som ung mand boede i Nauvoo, og tilstedeværelsen af sin far, Bryant S. Hinckley, der i sin tid tjente som præsident for de Nordlige Staters Mission, hvilken mission Nauvoo hørte til. Han udtrykte overbevisning om, at »mange af jer føler, at jeres forfædre er med os« ...

Han omtalte det store antal mennesker, der deltog i indivielsesmødet både i selve templet i Nauvoo og i udvalgte kirkebygninger over hele verden. I templet var der 1.631 medlemmer til stede, og det blev transmitteret via satellit til omkring 2.300 steder i 72 lande. Om den forsamling, der var i templet, sagde han: »Jeg er vis på, at der befinder sig en stor usynlig skare, som ser på os, nemlig dem, som er gået hinsides; og i den bygning, som vi i dag indvier, ser de deres håb og drømme blive opfyldt, og får i nogen grad en godtgørelse for

deres tårer og deres ubeskrivelige ofre. De må have en dyb kærlighed til os, for hvem det var muligt at skabe denne storslåede bygning, der står som et minde om dem« (Gerry Avant, »Crowning Objective of Joseph's Life«, *Church News*, 29. juni 2002, s. 3-4).

Der var yderligere tolv indvielsesmøder fra den 28. til den 30. juni. Templet i Nauvoo i Illinois er Kirkens 113. fungerende tempel.

»JEG VED ... «

En kærlighed til skrifterne

Gud er min evige Fader ... Jeg ved ikke, hvordan han hører alle vore bønner. Jeg ved det ikke. Jeg ved bare, at han gør det, fordi jeg har fået mine bønner besvaret. Det har I også. Når I tænker over det, så tror jeg, at I vil sige, at I har fået jeres bønner besvaret. Han er min evige Fader, og jeg ved også, at den dag vil komme, hvor jeg skal stå til ansvar for ham for mit liv, og hvad jeg har gjort med det, hvordan jeg har brugt det, hvad jeg har opnået, og hvad godt jeg har gjort i denne verden. Bøgerne vil blive åbnet, og optegnelsen vil være tydelig, og vi vil blive dømt ud fra vores livs optegnelse. Det ved jeg. Jeg ved, at han er barmhjertig. Jeg ved, at han er kærlig. Jeg ved, at han elsker sine sønner og døtre. Jeg ved, at han ønsker, at vi alle skal være lykkelige. Jeg ved, at han ønsker, at vi skal få noget godt ud af vores liv. Jeg er sikker på det, jeg stoler på det, jeg ved det.

Præsident Gordon B. Hinckley har fortalt om følgende vidnesbyrd:

»Dette er min mulighed for at bære mit vidnesbyrd for jer om evangeliet og om Herren Jesus Kristus og Gud, min evige Fader. Ved jeg, at de lever? Selvfølgelig gør jeg det, og jeg tror, at de fleste af jer også gør. Jeg håber, at I gør. Jeg ved med sikkerhed, at

Jeg ved, at hans Enbårne i kødet, hans elskede Søn er min Forløser og min Frelser og min Herre Jesus Kristus, Guds søn, engang den store Jahve, som kom til jorden, blev født i en stald i trange kår blandt et folk med meget had og ondskab. Han var den store Fredsfyste, som belærte om kærlighed, venlighed og overbærenhed, som gjorde godt, som helbredte de syge, oprejste de døde og gav de blinde synet tilbage. Han er min Frelser, der blødte fra hver en pore, da han talte med sin Fader i Getsemane, og som døde på korset for hver af os og derpå kom frem igen på den tredje dag for at blive førstegrøden af dem, der var sovet hen. Han er min Frelser og min Forløser.

Præsident Gordon B. Hinckley

Gud Faderen og den opstandne Herre viste sig for drengen Joseph Smith i lunden ved hans fars gård og fortalte ham, at han ikke skulle slutte sig til nogle af kirkerne, men være tålmodig, og at Herren ville bruge ham i overensstemmelse med sin vilje for at opfylde sine formål. Derpå kom Mormons Bog fra Moroni, som var opstået fra de døde. Derpå kom Det

Aronske Præstedømme fra Johannes Døber. Derpå kom Det Melkisedekske Præstedømme fra Peter, Jakob og Johannes. Derefter kom der yderligere præstedømmenøgler fra Moses, Elias og profeten Elias. Disse ting er sande. De er sande. Må Gud velsigne os til at være trofaste over for den store kundskab, at vi i vores hjerte må opelske en vidnesbyrds ånd, og forme vores liv i overensstemmelse hermed, og i vores liv finde den store lykke, som vil være til velsignelse for hver af os, er min ydmyge bøn. I Jesu Kristi navn. Amen« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, s. 650-651).

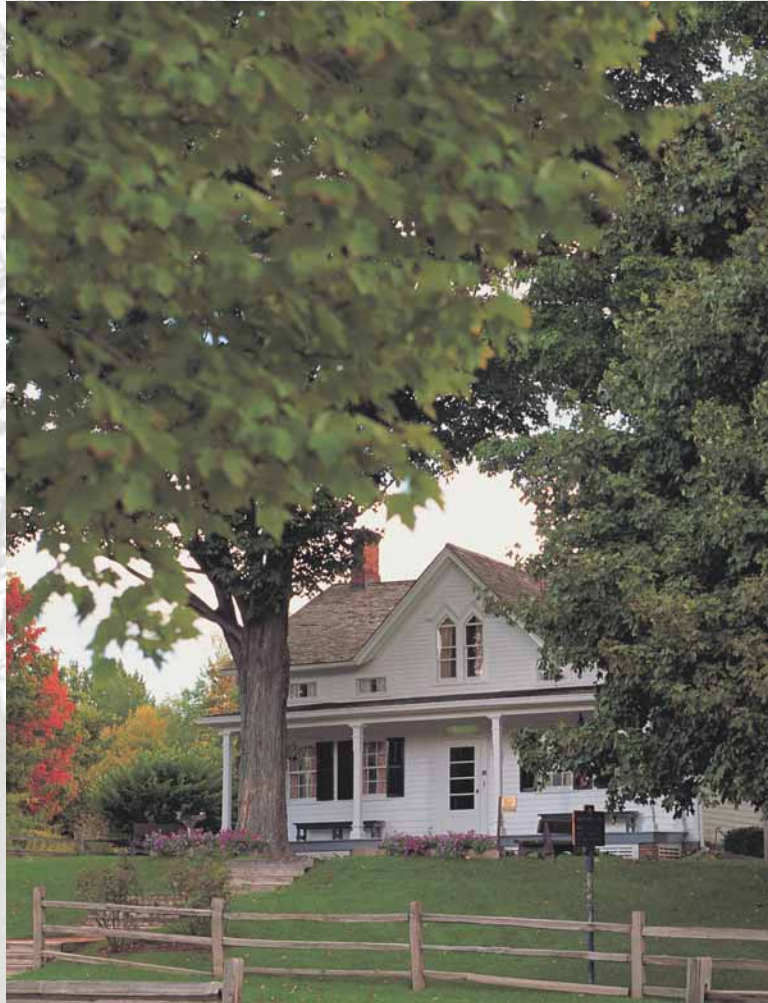

Kirkens præsidenter

Tidslinje

Joseph Smith seniors hjem i Manchester i New York

KIRKENS HISTORIE

• Hyrum Smith født (9. feb.)

Brigham Young (1. juni 1801-29. aug. 1977)

Joseph Smith (23. dec. 1805-27. juni 1844)

John Taylor (1. nov. 1808-25. juli 1887)

Wilford Woodruff (1. mar. 1807-2. sep. 1898)

• David Whitmer født (7. jan.)

• Joseph Smith fik opereret sit ben

• Joseph Smith sen. flyttede med sin familie til Sharon i Vermont

• Oliver Cowdery født (3. okt.)

USA'S HISTORIE

Thomas Jefferson, præsident 1801-1809

• James Madison, præsident 1809-1817

• Den anden »store vækkelse« (1800-1830)

• Louisiana-købet forhandles med Frankrig; USA's størrelse fordoblet

• Lewis og Clark ekspeditionen, der rejser til USA's vestkyst og tilbage, begynder i St. Louis i Missouri (1804-1806)

• En vedtaget lov i Kongressen, der forbyder afrikansk slavehandel, træder i kraft

• Louisiana bliver den 18. stat

• 1812-krigen begynder (1812-1815)

• Britiske styrker nedbrænder Washington, D.C.

• USA's kongres flytter fra Philadelphia i Pennsylvania til Washington, D.C.
USA's befolkning: 5.308.483

• Ohio bliver den 17. stat

• Lewis og Clark ser for første gang Rocky Mountains

• *The Missouri Gazette* er den første avis, der bliver trykt vest for Mississippifloden

• Man begynder at anlægge Cumberland Road, der forbinder Maryland med West Virginia

• Francis Scott Key skriver »Star-Spangled Banner«

7,239,881

VERDENSHISTORIE

• Eli Whitney (USA) producerer geværer med udskiftelige dele

• Napoleonskrigene begynder og varer i 12 år

• Napoleon Bonaparte kronet som kejser i Paris

• Det britiske parlament vedtager en lov, der ulovliggør slavehandel

• Napoleon påbegynder sin invasion af Rusland

• Efter adskillige nederlag forvises Napoleon til øen Elba

• William Herschel (Storbritannien) opdager infrarøde solstråler

• Richard Trevithick (Storbritannien) bygger det første damplokomotiv

• Napoleon udråber sig selv til Italiens konge

• Ludwig van Beethoven opfører for første gang sin 5. og 6. symfoni

• Argentina, Colombia og Chile erklærer deres selvstændighed fra Spanien; Mexicanerne begynder at kæmpe for deres selvstændighed fra Spanien

• Jacob og Wilhelm Grimm (Tyskland) udgiver deres eventyrhistorier

Anslået verdensbefolkning: 813 millioner

• François Appert (Frankrig) udvikler en metode til at konservere fødevarer

Joseph Smith
 Brigham Young
 John Taylor
 Wilford Woodruff
 Lorenzo Snow (3. apr. 1814-10. okt. 1901)

- Familien Smith flytter til Palmyra i New York som følge af dårlig høst tre år i træk i Vermont
- Familien Smith flytter til Manchester i New York
- Joseph Smith havde det første syn (foråret)
- Englen Moroni besøger Joseph Smith tre gange i løbet af en nat og to gange den følgende dag (21.-22. sep.)
- Joseph Smith besøger for første gang Cumorah-højen og ser guldpladerne
- Alvin Smith dør (19. nov.)
- Joseph Smith besøger Cumorah-højen for anden gang for at modtage instruktioner
- Joseph Smith besøger Cumorah-højen for tredje gang for at modtage instruktioner
- Joseph Smith besøger Cumorah-højen for fjerde gang for at modtage instruktioner
- Joseph Smith og Emma Hale bliver gift (18. jan.)
- Joseph Smith får guldpladerne (22. sep.; se Esajas 29:11-12)
- Martin Harris besøger Charles Anthon i New York City (feb.)
- Martin Harris mister 116 manuskriptsider til Mormons Bog (juni)
- Joseph Smith får atter evnen til at oversætte Mormons Bog (sep.)
- Oversættelsen af Mormons Bog er færdig; de tre vidner og de otte vidner får vist guldpladerne
- Det Aronske Præstedømme gives (15. maj). Det Melkisedekske Præstedømme gives omkring to uger senere, formodentligt i slutningen af maj; Joseph Smith ordineres til apostel af Peter, Jakob og Johannes (se L&P 20:2; 27:12; 128:20)

- Første koncession til jernbane-drift i USA
- James Monroe, præsident 1817-1825
- Mississippi bliver den 20. stat
- Året uden sommer; høsten fejler i New England som resultat af et vulkanudbrud i Indonesien året forinden
- Bygning af Eriekanalen påbegyndes
- Indiana bliver den 19. stat
- Illinois bliver den 21. stat
- Spanien overgiver Østflorida til USA
- Alabama bliver den 22. stat
- Missouri bliver den 24. stat
- Maine bliver den 23. stat
- 9,638,453
- Monroe-dokumentet, der advarer de europæiske lande mod at blande sig med landene på den vestlige halvkugle bekendtgøres
- Jim Bridger opdager Great Salt Lake
- John Quincy Adams, præsident 1825-1829
- Jedediah Smith, stifter og pelsjæger, er den første hvide mand, der rejser over det amerikanske fastland fra Mississippifloden til Californien; han fører den første gruppe fra Great Salt Lake til Syddalifornien for at vurdere jagtpotentialet (til 1827)
- Eriekanalen, en 584 km lang vandpassage fra Albany til Buffalo i New York, fuldføres
- Noah Webster udgiver sin første ordbog
- Andrew Jackson, præsident 1829-1837
- Det første damp-drevne lokomotiv i USA; første jernbane med passagerer

- Udbrud i Mount Tambora i Indonesien dræber omkring 10.000 mennesker; indirekte forårsagede det over 80.000 døde verden over og skabte store klimændringer
- Argentina erklærer sin selvstændighed fra Spanien
- Kongressen i Wien (1814-1815) medfører politiske og geografiske ændringer i Europa
- Napoleon forlader Elba for at generobre Frankrig; bliver slået ved Waterloo
- Chile får sin selvstændighed fra Spanien
- Franz X. Gruber (Østrig) komponerer musikken til »Stille nat«
- Storbritanniens Kong Georg III dør, hans søn Georg IV bliver konge
- Napoleon dør på øen St. Helena
- Mexico bliver en republik
- Jordskælv i Syrien dræber omkring 20.000 mennesker
- Den første jernbane i England med damptog åbnes
- Simón Bolívar laver kampagne for selvstændighed i Bolivia, Panama, Colombia, Ecuador, Peru og Venezuela
- John Walker (England) producerer svovltændstikker

KIRKENS HISTORIE

Brigham Young (ordineres til apostel, 14. feb. 1835)

John Taylor (ordineres til apostel, 19. dec. 1838)

Wilford Woodruff (ordineres til apostel, 26. apr. 1839)

Lorenzo Snow

Joseph F. Smith (13. nov. 1838-19. nov. 1918)

- Mormons Bog udgives
- Kirken organiseres (6. apr.)
- Kirkens medlemmer begynder at samles i Ohio
- Nogle af Kirkens medlemmer flytter til Missouri
- Joseph Smith opretholdes som præsident for det højere præstedømme (25. jan.)
- Synet om de tre grader af herlighed (L&P 76) modtages (16. feb.)
- »Profeti om krig« (L&P 87; 25. dec.) og »Oliebladet« (L&P 88; 27.-28. dec., 3. jan.) modtages
- Visdomsordet (L&P 89) modtages (27. feb.)
- Brigham Young bliver døbt (14. apr.)
- Wilford Woodruff bliver døbt (31. dec.)
- Det Første Præsidentskab organiseres (18. mar.)
- Den første stav organiseres
- Befalingernes Bog udgives
- Zions hær (maj-juli)
- De Tolv Apostles Kvorum og De Halvfjerds' Kvorum organiseres (feb.)
- Mumier og skriffer købt af Michael Chandler (juli)
- Lære og Pagter godkendes (17. aug.)
- Kirkens salmebog udgives (nov.)
- John Taylor bliver døbt (9. maj)
- Lorenzo Snow bliver døbt (19. juni)
- Templet i Kirtland indvies (27. mar.); det første tempel opført i denne uddeling
- Moses, Elias og profeten Elias giver præstedømmenøgleerne til profeten Joseph Smith og Oliver Cowdery (3. apr.)
- Kirkens første mission organiseres i Storbritannien
- Kirkens medlemmer flytter til Illinois og Iowa
- Joseph Smith modtager åbenbaring om tiende (8. juli)
- Guvernør Boggs udsteder »Udryddelsesordren« i Missouri (27. okt.)
- Massakren ved Hauns Mill (30. okt.)
- Joseph og Hyrum Smith fængsles i Liberty (dec. 1838-apr. 1839)
- De første medlemmer af Kirken, der samles i et fremmed land, afsejler fra England
- Joseph Smith begynder at undervise om dåb for de døde (15. aug.)
- Den første hele tempelbegravelse bliver givet (4. maj)
- Wentworth-brevet skrives (forår)
- Orson Hyde indviede det hellige land til jødernes tilbagevenden (24. okt.)
- Abrahams Bog udgives
- Hjelpeforeningen organiseres (17. mar.)
- Åbenbaringen om den nye og evigtvarende pagt, ægteskab og livets fylde (L&P 132; optegnes den 12. juli)
- De Tolv Apostle opretholdes som Kirkens præsiderende kvorum (8. aug.)
- Joseph og Hyrum Smith lider martyrdøden i Carthage i Illinois (27. juni)

Kirkens medlemstal: Omkring 280 i slutningen af året

16,865

USA'S HISTORIE

- Præsident Jackson underskriver »Indian Removal Act«, der kræver at indianerne skal flytte fra øst til vest, så man gør landet øst for Mississippifloden ledigt til bosættelse
- USA's befolkning: 12.866.020
- Martin Van Buren, præsident 1837-1841
- Cherokee-indianerne tvinges til at flytte, en flytning der kaldes »Tårernes sti«
- Michigan bliver den 26. stat
- Finansiel og økonomisk krise
- Flere end 15.000 indianere ved Missouriflodens bred dør af kopper
- Kampen ved Alamo
- Arkansas bliver den 25. stat
- Cyrus McCormick producerer en maskine til kornhøst
- USA prøver at købe Texas af Mexico
- William Henry Harrison, præsident i 31 dage; dør af lungebetændelse
- John Tyler, præsident (1841-1845)
- Charles Goodyear opdager »vulkaniseringsprocessen«, der muliggør kommerciel brug af gummi
- Den første baseball-kamp bliver spillet i Cooperstown i New York
- Crawford W. Long benytter æter til bedøvelse ved operationer
- Samuel Morse sender den første telegrafbesked
- Den første store gruppe flytter mod vest ad Oregon Trail; de tog af sted fra Independence i Missouri

17,068,953

VERDENSHISTORIE

- Storbritanniens kong Georg IV dør; hans bror William IV bliver konge
- Charles Darwin rejser på en opdagelsesekspedition på H.M.S Beagle (til 1836)
- Louis Braille (Frankrig) udvikler sit læsesystem for blinde
- Halley's komet viser sig (76 års cyklus)
- Slaveri ophører i det britiske imperium
- H.C. Andersen udgiver det første af sine børneeventyr
- Victoria bliver dronning i Storbritannien efter sin onkels død
- Louis Daguerres (Frankrig) fotografitype omtales offentligt
- Kirkpatrick Macmillan (Skotland) konstruerer den første cykel
- Charles Dickens udgiver »Et juleeventyr«
- Friedrich Gottlob Keller (Tyskland) opfinder papir baseret på træ
- Kina overgiver Hong Kong til Storbritannien

Brigham Young (Kirkens præsident, 27. dec. 1847)

John Taylor

Wilford Woodruff

Lorenzo Snow (ordineres til apostel 12. feb. 1849)

Joseph F. Smith

Heber J. Grant (22. nov. 1856-14. maj 1945)

- Kirkens ledere bekendtgør planer om at flytte vestpå (okt.)
- Brigham Young bliver Kirkens anden præsident med Heber C. Kimball og Willard Richards som rådgivere (27. dec.)
- Utah bliver amerikansk territorium; Brigham Young bliver udnævnt som territoriets første guvernør (sep.)
- Lærdommen om flerkoneri offentliggøres første gang (28.-29. aug.)
- Brigham Young og de hellige hører om Utah-ekspeditionen (24. juli); Utah-krigen (til 1858)
- Johnstons hær rejser gennem Salt Lake City (26. juni)
- De hellige begynder at forlade Nauvoo (feb.)
- Miraklet med mågerne, der redder afgrøderne
- Den Kostelige Perle udgives i Liverpool i England
- Pionerkompagnerne med håndkærrer påbegynder deres rejse (juni); Willie- og Martinkompagnerne reddes (okt.-nov.)
- Templet i Nauvoo indvies (1.maj)
- Brigham Youngs pionerkompagni ankommer til Saltsødalen (22.-24. juli)
- Den vedvarende emigrationsfond etableres (okt.)
- De 4 hjørnesten blev lagt til templet i Salt Lake City (6. apr.)
- Mormonbataljonen påbegynder sin 3.200 km lange march fra Kanesville i Iowa (21. juli)
- Søndagsskolen organiseres (9. dec.)
- Mormonbataljonen afmønstrer i Los Angeles i Californien (16. juli)

51,839

1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860

- James K. Polk, præsident 1845-1849
- Zachery Taylor, præsident 1849-1850 (dør af kolera, mens han er præsident)
- Franklin Pierce, præsident 1853-1857
- James Buchanan, præsident 1857-1861
- Iowa bliver den 29. stat
- Wisconsin bliver den 30. stat
- Millard Fillmore, præsident 1850-1853
- Den første amerikanske børnehave åbnes i Waterton i Wisconsin
- Minnesota bliver den 32. stat
- Florida og Texas bliver den 27. og 28. stat
- Californien bliver den 31. stat
- Harriet Beecher Stowe udgiver *Onkel Toms hytte*
- Oregon bliver den 33. stat
- Man finder guld ved Sutters Mill i Californien
- Herman Melville udgiver *Moby Dick*
- Man finder guld ved Cherry Creek, der nu er en del af Colorado (nær Denver)
- Storbritannien giver Oregon-territoriet til USA
- Nathaniel Hawthorne udgiver *Det flammende bogstav*
- Man finder guld ved Cherry Creek, der nu er en del af Colorado (nær Denver)
- John Deere konstruerer en stålplov
- Guadalupe Hidalgo-traktaten slutter den mexicanske krig; USA får de fleste af de nuværende sydvestlige stater
- Henry David Thoreau udgiver *Livet i skovene*
- Den første opdagelse af sølv i USA i Comstock Lode i det nuværende Nevada

23,191,876

1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860

- Elias Howe (USA) får patent på den første symaskine med stikkesting
- Isaac Singer (USA) får patent på den første symaskine
- Krimkrigen begynder (til 1856)
- Det første transatlantiske telegrafkabel mellem USA og Storbritannien fuldføres
- Marx og Engels skriver *Det kommunistiske manifest*
- R. W. Bunsen (Tyskland) producerer en gasbrænder
- Under Krimkrigen revolutionerer Florence Nightingale (England) sygeplejevidenskaben
- Charles Darwin udgiver *Arternes Oprindelse*
- Kartoffelhøsten slår fejl og fører til hungersnød i Irland
- Armand Fizeau (Frankrig) bestemte lysets hastighed
- Telegrafnen mellem London og Paris tages i brug
- Kommandør Matthew Perry (USA) sejler til Japan (der havde været isoleret i 150 år) for at forhandle handelsaftaler

Anslået verdensbefolkning: 1,128 milliard

Brigham Young															
John Taylor (Kirkens præsident, 10. okt. 1880)															
Wilford Woodruff															
Lorenzo Snow															
Joseph F. Smith															
Heber J. Grant (ordineres til apostel 16. okt. 1882)															
George Albert Smith															
David O. McKay (8. sep. 1873-18. jan. 1970)															
Joseph Fielding Smith (19. juli 1876-2. juli 1972)															
<ul style="list-style-type: none"> Young Men's Mutual Improvement Association (Unge Mænd) organiseres (10. jun) Tabernaklet i Salt Lake City indvies (okt.); Præsident John Taylor, præsident for De Tolv Apostles Kvorum, læser indvielsesbønnen Brigham Young Academy grundlægges i Provo i Utah (16. okt.); bliver i 1903 til Brigham Young University Missionering påbegyndes i Mexico 	<ul style="list-style-type: none"> Templet i St. George indvies (6. apr.); det første tempel siden Kirken flyttede vestpå Præsident Brigham Young dør (29. aug.) 	<ul style="list-style-type: none"> Primary grundlægges; første møde i Farmington i Utah (25. aug) 	<ul style="list-style-type: none"> Fejringen af jubilåret begynde (6. apr.), ligesom man gjorde på Det Gamle Testaments tid (se 3 Mos 25) John Taylor bliver Kirkens 3. præsident, med George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere (10. okt.) Den Kostelige Perle anerkendes som et af Kirkens standardværker (10. okt.) 	<ul style="list-style-type: none"> Assembly Hall på Tempelpladsen indvies (8. jan.) 	<ul style="list-style-type: none"> Kirkens første permanente menighed blandt maorierne organiseres i New Zealand (26. aug.) 	<ul style="list-style-type: none"> Omfattende forfølgelser af medlemmer af Kirken, der udøver flerkoneri, fortsætter under Edmund-loven; præsident John Taylor og andre kirkeledere skjuler sig Der grundlægges kirkekolonier i Mexico Flere hundrede af Kirkens medlemmer fængsles for at praktisere flerkoneri Templet i Logan indvies (17. maj); det andet tempel siden Kirken flyttede vestpå 	<ul style="list-style-type: none"> Med basis i Edmund-Tucker-loven opløses Kirken juridisk, og dens ejendele konfiskeres Præsident John Taylor dør, mens han er i eksil (25. juli) Man begynder kirkebosættelser i Canada Missionering påbegyndes på Samoa 	<ul style="list-style-type: none"> Templet i Manti indvies (17., 21. maj); det tredje tempel siden Kirken flyttede vestpå 	<ul style="list-style-type: none"> Wilford Woodruff bliver Kirkens 4. præsident med George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere (7. apr.) 						
133,628															

<ul style="list-style-type: none"> Kampen ved Little Bighorn Colorado bliver 38. stat Mark Twain udgiver <i>Toms eventyr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rutherford B. Hayes, præsident 1877-1881 Over 14.000 dør under en gulfeber-epidemi i Syden Thomas Edison opfinder gram-mofonen 	<ul style="list-style-type: none"> Thomas Edison udvikler den elektriske glødepære 	<ul style="list-style-type: none"> James A. Garfield, præsident 1881 Clara Barton organiserer amerikansk Røde Kors Edmunds-loven, der er imod flerkoneri gøres til lov Præsident James Garfield myrdes (han blev skudt 2. juli og døde 19. sep.) 	<ul style="list-style-type: none"> Chester A. Arthur, præsident 1881-1885 	<ul style="list-style-type: none"> Verdens første »skyskraber« (10 etager høj) med stål-ramme opføres i Chicago 	<ul style="list-style-type: none"> Grover Cleveland, præsident 1885-1889 George Eastman producerer imprægneret fotopapir 	<ul style="list-style-type: none"> Edmunds-Tucker-loven, der forbyder flerkoneri, vedtages Frihedsgudinden indvies - en gave fra Frankrig Hannibal Goodwin opfinder celluloidfilm George Eastman introducerer Kodak-kameraet 	<ul style="list-style-type: none"> Benjamin Harrison, præsident 1889-1893 North Dakota, South Dakota, Montana og Washington bliver 39.-42. stat En dæmning nær Johnstown i Pennsylvania brister, ca. 5.000 mennesker dør 							
50,189,209															

<ul style="list-style-type: none"> Grev Leo Tolstoj (Rusland) udgiver <i>Anna Karenina</i> Korea bliver en selvstændig nation 	<ul style="list-style-type: none"> Alexander Graham Bell (USA) får patent på telefonen 											<ul style="list-style-type: none"> Robert Louis Stevenson (Skotland) udgiver <i>Skatteøen</i> Krakatoa, en vulkan i Indonesien, går i udbrud og næsten 36.000 mennesker omkommer på de omkringliggende øer 	<ul style="list-style-type: none"> Karl Benz (Tyskland) bygger den første anvendelige bil, der er drevet af en forbrændingsmotor 	<ul style="list-style-type: none"> Nikola Tesla (USA) bygger den første elektriske motor, der kører på vekselstrøm Eiffeltårnet åbner under verdensudstillingen i Paris 		
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	--	--

KIRKENS HISTORIE

Wilford Woodruff (Kirkens præsident, 7. apr. 1889)

Lorenzo Snow (Kirkens præsident, 13. sep. 1898)

Joseph F. Smith (Kirkens præsident, 17. okt. 1901)

Heber J. Grant

George Albert Smith

David O. McKay

Joseph Fielding Smith

Harold B. Lee (28. mar. 1899-26. dec. 1973)

Spencer W. Kimball (28. mar. 1895-5. nov. 1985)

Ezra Taft Benson (4. aug. 1899-30. maj 1994)

- USA's præsident Benjamin Harrison giver amnesti til alle, der har praktiseret flerkoneri (4. jan.)
- Staten Utahs forfatning ratificeres, og den anerkendes som stat (5. nov)
- Præsident Wilford Woodruff dør (2. sep.); Lorenzo Snow bliver Kirkens 5. præsident med George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere (13. sep.)
- Der åbnes en mission i Japan (12. aug.)
- Kirken fejrer 50 års jubilæum for Hjælpeforeningen
- Utah bliver en stat (4. jan.)
- Den første stav uden for USA dannes i Cardston i Alberta i Canada (9. juni)
- Præsident Snow modtager en åbenbæring, der lægger vægt på tiende (17. maj)
- Præsident Lorenzo Snow dør (10. okt.); Joseph F. Smith bliver Kirkens 6. præsident med John R. Winder og Anthon H. Lund som rådgivere (17. okt.)
- »Manifestet« bliver fremlagt (24. sep.); vedtages enstemmigt ved generalkonferencen (6. okt., se Officiel erklæring nr. 1)
- Templet i Salt Lake City indvies (6. apr.); det fjerde tempel siden Kirken flyttede vestpå
- Fastedag skifter fra torsdag til søndag (5. nov.)
- De første officielle kvindelige forkynelsesmissionærer indsættes (foråret)
- Children's Friend udgives første gang (jan.)
- Præsident Smith udsender officiel erklæring nr. 2 (6. apr.)
- Det Første Præsidentskab udsender et brev, der anviser et ugentligt uddannelsesprogram i hver menighed, hvor der ikke er en kirkeskole (25. okt.)
- En resolution, der bestemmer at Kirkens ejendomme skal tilbagegives, underskrives i kongressen (25. okt.); 3 år senere (28. mar. 1896) vedtages en lov, der tilbagegiver Kirken sine ejendomme.
- Fejringen af 50-året for de helliges ankomst til Saltsødalen (24. juli)
- Præsident Snow bekræfter atter Kirkens forbud mod flerkoneri (8. jan.)
- Brigham Young Academy bliver til Brigham Young University (okt.)
- Brigham Young Academys bygning indvies i Provo i Utah (4. jan.)
- Utahs Genealogiske Selskab organiseres (13. nov.)
- Improvement Era udgives (nov.)
- Kirken køber Carthage Jail (5. nov.)

Kirkens medlemstal: 188.263 (1900) 283.765 (1905)

USA'S HISTORIE

Grover Cleveland, præsident 1893-1897

William McKinley, præsident 1897-1901

Theodore Roosevelt, præsident 1901-1909

- Whitcomb Judson får patent på lynlåsen
- Idaho og Wyoming bliver 43. og 44. stat
- Ellis Island tages i brug som modtagelsesstation for immigranter
- Højesteret bestemmer, at »adskilte men lige«-faciliteter for hvide og sorte er i overensstemmelse med forfatningen
- Spanien og USA erklærer krig mod hinanden på grund af Cuba (apr.-dec.)
- Walter Reed opdager, at gul feber-virus spredes med myg
- Præsident William McKinley bliver myrdet
- Henry Ford grundlægger Ford Motor Company i Detroit i Michigan
- Slaget ved Wounded Knee
- Aktiemarkedet krakker, hvilket resulterer i en fire-årig lang økonomisk depression
- Højesteret bestemmer, at »adskilte men lige«-faciliteter for hvide og sorte er i overensstemmelse med forfatningen
- Scott Joplin's komposition »Maple Leaf Rag« sælger over 1 million eksemplarer
- Præsident William McKinley bliver myrdet
- Brodrene Wright flyver et bemandet, motoriseret fly ved Kitty Hawk i North Carolina
- USA's befolkning: 62.979.766 (1900) 76.212.168 (1905)
- Reginald Fessenden transmitterer den første tale via radio

VERDENSHISTORIE

- Jordskælv i Japan slår ca. 10.000 mennesker ihjel
- Peter Tjajkovskijs ballet *Nøddekækkeren* opføres for første gang
- Rudyard Kipling (England) udgiver *Junglebogen*
- Wilhelm Röntgen (Tyskland) opdager røntgenstråler
- Guglielmo Marconi (Italien) opfinder radiotelegrafen
- De første olympiske lege i vor tid bliver afholdt i Athen
- Den jødiske zionist-kongres samles i Schweiz
- Boerkrigen i Sydafrika begynder (slutter i 1902)
- Pierre og Marie Curie (Frankrig) opdager radium
- Bayer Company (Tyskland) får patent på aspirin
- Den første magnetiske optagelse af lyd
- Mount Pelée gik i udbrud og dræber ca. 29.000 mennesker
- Boxeroprøret mod udlændinge begynder i Kina (slutter i 1901)
- Englands dronning Victoria dør; hendes søn Edward VII efterfølger hende
- Aswandæmningen i Egypten åbnes
- Det første Tour de France (cykellob) afholdes
- Den transsibiriske jernbane fuldføres (7.414 km)

Joseph F. Smith

Heber J. Grant

George Albert Smith (ordineres til apostel, 8. okt. 1903)

David O. McKay (ordineres til apostel, 9. apr. 1906)

Joseph Fielding Smith (ordineres til apostel, 7. apr. 1910)

Harold B. Lee

Spencer W. Kimball

Ezra Taft Benson

Howard W. Hunter (14. nov. 1907-3. mar. 1995)

Gordon B. Hinckley (23. juni 1910)

- Dr. William H. Groves Latter-day Saints Hospital, det første af Kirkens hospitaler, åbner i Salt Lake City (1. jan.); Kirken privatiserer sine hospitaler i 1975
- Joseph Smith Memorial Cottage and Monument i Sharon i Vermont, hvor profeten blev født, indvies (23. dec.)
- Præsident Smith bekendtgør, at Kirken er gældfri (10. jan.)
- Præsident Joseph F. Smith er den første af Kirkens præsidenter, der besøger Europa (sommer)
- Kirken køber familien Smiths farm nær Palmyra i New York, herunder også den hellige lund
- Præsident Smith modtager et syn om de dodes forløsning (3. okt., se L&P 138)
- Præsident Joseph F. Smith dør (19. nov.); Heber J. Grant bliver Kirkens 7. præsident med Anthon H. Lund og Charles W. Penrose som rådgivere (23. nov.)
- General-konferencen i april udskydes til 1.-3. juni grundet en national influenzaepidemi
- Templet i Laie i Hawaii indvies som det første uden for det amerikanske fastland (27. nov.)

398,478

- Jordskælv i San Francisco slår ca. 700 mennesker ihjel; der sker skader for 400 millioner dollars
- Oklahoma, den 46. stat
- Henry Ford fremstiller Model T-bilen
- William Howard Taft, præsident 1909-1913
- Federal Bureau of Investigation (FBI) grundlægges
- William D. Boyce organiserer drengespejderne i Amerika
- W.E.B. DuBois grundlægger National Association for the Advancement of Colored People (NAACP)
- Woodrow Wilson, præsident 1913-1921
- Den føderale indkomstskat introduceres og ratificeres i den 16. grundlovsændring
- New Mexico og Arizona, 47. og 48. stat
- Robert H. Goddard begynder sine raketvidenskabelige eksperimenter
- Den første transkontinentale telefonopringning mellem New York og San Francisco
- USA trådte ind i 1. verdenskrig
- Den 18. grundlovsændring, der forbyder fremstilling, salg, import og eksport af alkoholiske drikke, ratificeres (slutter i 1933)
- Grand Canyon nationalpark grundlægges
- Daylight-savingsplanen sættes i værk for at spare brændstof

92,228,496

- Mahatma Gandhi begynder sin ikke-voldelige modstandsbevægelse i Indien
- En tyfon i Tahiti dræber over 10.000 mennesker
- Sir Robert Baden-Powell (England) grundlægger drengespejderne
- Robert E. Peary (USA) når Nordpolen som den første nogensinde
- Englands kong Edward VII dør; efterfølges af George V
- Sigmund Freud (Østrig) introducerer sine teorier om psykoanalyse
- Anslået verdensbefolkning: 1,75 milliard
- Roald Amundsen (Norge) er den første, der når Sydpolen
- SS Titanic synker efter at have ramt et isbjerg; 1.513 passagerer og besætningsmedlemmer omkommer
- Panama-kanalen åbnes
- Ærkehertug Francis Ferdinand af Østrig-Ungarn myrdes, hvilket udløser første verdenskrig
- Albert Einstein (Tyskland) udgiver sin relativitetsteori
- Slaget ved Verdun resulterer i over 1 million dræbte soldater
- Balfour-erklæringen erklærer Palæstina for jødernes hjemland
- Influenzaepidemi (dræber i 1920 ca. 20 millioner mennesker)
- Versailles-traktaten afslutter officielt 1. verdenskrig
- Zar Nikolaj II og hans familie henrettes, russisk revolution (til 1921)

KIRKENS HISTORIE

- Heber J. Grant (Kirkens præsident, 23. nov. 1918).
- George Albert Smith
- David O. McKay
- Joseph Fielding Smith
- Harold B. Lee
- Spencer W. Kimball
- Ezra Taft Benson
- Howard W. Hunter
- Gordon B. Hinckley

- Ældste David O. McKay og Hugh J. Cannon tager af sted på en 89.956 kilometer verdensomrejse for at besøge Kirkens missioner (4. dec.; vendte tilbage 24. dec. 1921)
- Kirken køber en del af Cumorah-højen
- Kirken køber resten af Cumorah-højen
- Church News bliver første gang udgivet af Kirkens Deseret News (6. apr.)
- Juniorsondags-skolen bliver en officiel del af søndagsskoleorganisationen
- Generalkonferencen transmitteres for første gang i radioen (3. okt.)
- Stav nr. 100 dannet i Lehi i Utah (1. juli)
- Kirken fejrer sit 100-års jubilæum (6. apr.)
- Kirken begynder en kampagne imod brugen af tobak (2. apr.)
- Primary Children's Hospital åbner i Salt Lake City (maj)
- Den første mission i Sydamerika grundlægges (6. dec.)
- Kirken begynder ugentlige radiotransmissioner (15. juli)
- En særlig fastedag afholdes under depressionen for at hjælpe de nødlidende (15. maj)
- Templet i Cardston i Alberta i Canada indvies (26. aug.)
- Det første religionsinstitut begynder i Moscow i Idaho ved University of Idaho (efteråret)
- Tabernakelkoret påbegynder ugentlige radiotransmissioner (15. juli)
- Præsident Heber J. Grant indvier radiostationen Deseret News, og taler for første gang i Kirkens historie i radioen (6. maj)
- Missionshjem i Salt Lake City; den første organiserede oplæring for missionærer
- Templet i Mesa i Arizona indviet (23. okt.); indvielsen transmitteres via radio
- Kirken fejrer i seks dage 100-året for åbningen om visdomsordet (21.-26. feb.)

Kirkens medlemstal: 525.987

670,017

USA'S HISTORIE

- Warren G. Harding, præsident 1921-1923
- Calvin Coolidge, præsident 1923-1929
- Franklin Delano Roosevelt, præsident 1933-1945
- Den 19. grundlovsændring, der giver alle ret til at stemme uanset køn, ratificeres
- Præsident Warren G. Harding dør
- Ved »Scopes Monkey Trial« bliver John Scopes fundet skyldig i at undervise i evolutionsteori på en offentlig skole
- Charles Lindberg flyver på 33,5 timer alene over Atlanterhavet fra New York til Paris
- Aktiemarkedet i New York krakker, begyndelsen på en alvorlig økonomisk depression (til 1941)
- Philo Farnsworth udvikler det elektroniske fjernsyn
- Kongressen bekræfter »Star-Spangled Banner« som nationalsang
- Den 21. lovændring ratificeres, slutter forbuddet i USA
- Premiere på den første film med tale, *Jazzsangeren*
- Amelia Earhard er den første kvinde, der flyver alene i et fly over Atlanterhavet

USA's befolkning: 106.021.537

123,202.624

VERDENSHISTORIE

- Jordskælv i Kina slår over 180.000 mennesker ihjel
- Mussolini etablerer et fascistisk diktatur i Italien
- Adolf Hitler udgiver *Mein Kampf*
- Chiang Kai-shek vælter Manchudynastiet; vælges til præsident i Kina
- Max Theiler (Sydafrika) udvikler vaccine mod gul feber
- Mahandas »Mahatma« Gandhi begynder sin »faste til døden« og opfordrer til en boykot af britiske varer som en protest mod Storbritanniens behandling af Indiens laveste kaste, de »urørlige«; reformer frembringes
- Hitler får titlen *Führer* og kontrol over Tyskland
- De Forenede Nationer dannes
- Kong Tut Ankh Amons grav åbnes i Ægypten
- Josef Stalin påbegynder sin 5-årsplan i Sovjetunionen
- Richard Boyd og Floyd Bennet (USA) flyver som de første over Nordpolen
- Alexander Fleming (Storbritannien) opdager pencillinen
- De første koncentrationslejre bygges af nazisterne i Tyskland; til og med 1945 var 8-10 millioner mennesker fængslet, hvoraf mindst halvdelen blev dræbt (de fleste af dem var jøder)

Anslået: 1.860 million

Anslået verdensbefolkning: 2,07 milliard

Heber J. Grant	
George Albert Smith	(Kirkens præsident, 21. maj 1945)
David O. McKay	
Joseph Fielding Smith	
Harold B. Lee	(ordineres til apostel, 10. apr. 1941)
Spencer W. Kimball	(indsættes som apostel, 7. okt. 1943)
Ezra Taft Benson	(indsættes som apostel, 7. okt. 1943)
Howard W. Hunter	
Gordon B. Hinckley	

<ul style="list-style-type: none"> • Monument på Cumorah-højen indvies (21. juli) • Kirken introducerer sit formelle velfærd-program, Kirkens sikkerhedsprogram (apr.); senere omdøbt til Kirkens velfærdsprogram (1938) • Kirken køber en del af tempelgrunden i Nauvoo (20. feb.) • Kirkens medlemmer rådes til at opbevare et års forråd (apr.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Festsplil på Cumorah-højen »Amerikas vidne om Kristus« begynder (juli) • Den første Deseret Industries-butik åbner i Salt Lake City (14. aug.) • Kirken køber Liberty Jail i Missouri (19. jun) • Det Første Præsidentskab kalder alle missionærer hjem fra Europa (aug.-nov.) • Det Første Præsidentskab kalder alle missionærer hjem fra Stillehavet og Sydafrika 	<ul style="list-style-type: none"> • Utahs Genealogiske Selskab påbegynder optegnelser på mikrofilm (nov.) • Det Første Præsidentskab annoncerer nye stillinger som assistenter til De Tolv (6. apr.) • Kirkemedlemmer opfordres til at mindske rejseaktiviten for at følge krigstidens restriktioner • Det Første Præsidentskab kalder alle missionærer hjem fra Europa (aug.-nov.) • Det Første Præsidentskab kalder alle missionærer hjem fra Stillehavet og Sydafrika 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirken annoncerer købet af Spring Hill i Missouri (Adam-ondi-Ahman; mar.) • Mindegudstjeneste afholdes for at mindes 100-året for profeten Joseph Smiths og hans bror Hyrums martyrium (juni) • Præsident Heber J. Grant dør (14. maj); George Albert Smith bliver Kirkens 8. præsident med J. Reuben Clark jun. og David O. McKay som rådgivere (21. maj) • USS Joseph Smith, et Liberty Class Ship, søsættes (22. maj) • USS Brigham Young, et Liberty Class Ship (beregnet til fragt) navngives (17. aug.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirken sender de første forsyninger til det krigshærgede Europa (jan.) • Kirken medlemstal passerer 1 million • Kirken fejrer 100-året for pionerernes ankomst til Saltsødalen (24. juli) • For første gang siden 1942 bliver alle Kirkens medlemmer inviteret til at deltage i generalkonferencen (5.-7. okt.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Velfærdsprogrammet bekendtgøres som en del af Kirkens program (5. apr.) • Tabernakelkoret optræder med dets 1000. landsdækkende udsendelse i radioen (17. okt) • Offentlig transmission af generalkonferencen begynder (okt.)
--	---	--	---	--	---

862,664

<ul style="list-style-type: none"> • Socialloven, der giver pension og arbejdsløshedsforsikring, underskrives; første udbetaling sker i 1937 • Den olympiske sportsmand Jesse Owens vandt fire guldmedaljer ved legene i Berlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Plastik bruges første gang i produktion • Golden Gatebroen i San Francisco åbnes • Det tyske luftskib Hindenburg eksploderer og brænder under landing i New Jersey 	<ul style="list-style-type: none"> • Orson Welles' transmission af War of the Worlds (Klodernes kamp) skaber panik blandt radiolyttere • Fjernsynet demonstreres på verdensudstillingen i New York • Komponist Irving Berlin udgiver »God Bless America« 	<ul style="list-style-type: none"> • Mount Rushmore National Monument fuldføres • Tyskland angriber amerikanske skibe; Japan angriber Pearl Harbor; USA trådte ind i 2. verdenskrig • Præsident Frankling D. Roosevelt giver tilladelse til fængsling af amerikanere af japansk herkomst 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodgers og Hammersteins musical Oklahoma! opføres for første gang • Polioepidemi dræber næsten 1.200 mennesker og gør flere tusinde invalide 	<ul style="list-style-type: none"> • Harry S. Truman, præsident 1945-1953 • Præsident Franklin D. Roosevelt dør • USA kaster to atombomber over Japan • Atomkraftkommissionen dannes 	<ul style="list-style-type: none"> • Under »GI-Bill of Rights« kommer over 1 million krigsveteraner på universitet • Der afsiges kendelse om, at religionsundervisning i offentlige skoler er i strid med forfatningen • X-1 flyet med en raketmotor bryder som det første lydturen • Bell Telephone Laboratories opfinder transistoren
---	--	---	---	---	--	---

132,164,569

<ul style="list-style-type: none"> • Robert Watson-Watt (Skotland) byggede radarudstyr, der kan opdagde luftfartøjer • Den spanske borgerkrig begynder (slutter i 1939) • Englands Kong George dør, efterfølges af sin søn Edward VIII; der senere abdicerer og efterfølges af sin bror George VI • Frank Whittle (Storbritannien) bygger den første jetmotor 	<ul style="list-style-type: none"> • Lajos Biró (ungarn) opfinder kuglepennen • Tyskland invaderer Polen; 2. verdenskrig begynder (slutter i 1945) 	<ul style="list-style-type: none"> • Tyske luftangreb på London begynder; næsten en tredjedel af byen er ødelagt ved årsskiftet • Anslået verdensbefolkning: 2,3 milliard 	<ul style="list-style-type: none"> • Hungersnød i Indien dræber mindst 1.5 millioner mennesker • C.S. Lewis (England) udgiver Screwtape Letters (på dansk: Fra helvedes blækhus) • Selman Waksman (USA) opdager streptomycin 	<ul style="list-style-type: none"> • De allierede foretager deres »D-Day«-invasion af Europa • 2. verdenskrig slutter 	<ul style="list-style-type: none"> • De Forenede Nationer afholder deres første møde • Den kolde krig begynder (til 1990); den britiske premiereminister Winston Churchill opfinder begrebet »jernetæppet« • Kirkernes verdensråd organiseres • Dødehavsrunderne opdages • Thor Heyerdahl (Norge) rejser fra Peru til Polynesien på en tømmerflåde-ekspedition for at bevise fortidens immigration 	<ul style="list-style-type: none"> • Israel erklæres for en selvstændig stat • Tyskland opdeles i Øst- og Vesttyskland Den Tyske Demokratiske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland • Den selvstændige republik Irland etableres
---	--	---	---	---	---	--

KIRKENS HISTORIE

George Albert Smith
David O. McKay (Kirkens præsident, 9. apr. 1951)
Joseph Fielding Smith
Harold B. Lee
Spencer W. Kimball
Ezra Taft Benson
Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley

<ul style="list-style-type: none"> Den første morgen-seminarklasse begynder i det sydlige Californien (sep.) Præsident George Albert Smith dør (4. apr.); David O. McKay bliver Kirkens 9. Præsident med Stephen L. Richards og J. Reuben Clark jun. som rådgivere (9. apr.) Missionærerne begynder at bruge »Systematic Program for Teaching the Gospel« (det systematiske program til at undervise i evangeliet), som bekendtgør brugen af en standardplan for missionering i hele Kirken Præsident George Albert Smith indvier statue af Brigham Young ved US Capitol (1. juni) 	<ul style="list-style-type: none"> Kirken organiserer sit United Church School System (9. juli) Kirken annoncerede begyndelsen på Indian Placement Program (juli) Missionærerne begynder at bruge »Systematic Program for Teaching the Gospel« (det systematiske program til at undervise i evangeliet), som bekendtgør brugen af en standardplan for missionering i hele Kirken Ældste Ezra Taft Benson udnævnes til landbrugsmi-nister af den nyudnævnte amerikanske præsident Dwight D. Eisenhower (31. dec.); ældste Benson virker i 8 år 	<ul style="list-style-type: none"> Kirkens byg-ningskomite organiseres (juli) Kirken annoncerede begyndelsen på Indian Placement Program (juli) Templet i Bern i Schweiz (det første i Europa) indvies (11. sep.) Tabernakelkoret tager på en stor koncertturne i Europa (aug.-sep.) Kirkens college i Hawaii (nu BYU-Hawaii) åbnes (26. sep.) Hjælpeforenings-bygningen i Salt Lake City indvies (3. okt.) 	<ul style="list-style-type: none"> Generalkonference aflyses på grund af influenzaepidemi (okt.) Templerne i Hamilton i New Zealand og i London i England indvies (20. apr.; 7. sep.) Det Første Præsidentskab udsteder en erklæring med en formaning om, at Kirkens medlemmer holder sabbatsdagen hellig og afholder sig fra at handle ind om søndagen (19. juni) Præsident McKay udsender erklæringen »Ethvert medlem en missionær« (6. apr.) 	<ul style="list-style-type: none"> Den første stav i England organiseres i Manchester (27. mar.) Den første ikke-eng-elsktalende stav dan-nes i Haag i Holland (12. mar.) Tabernakelkoret mod-tager en Grammy, en national musikpris, for dets indspilning af »Battle Hymn of the Republic« (29. nov.) Præsident McKay udsender erklæringen »Ethvert medlem en missionær« (6. apr.) 	<ul style="list-style-type: none"> Det polynesiske kulturcenter indvies i Hawaii (12. okt.) Hjemmelærer-programmet påbegyndes (jan.) Kirken køber en kortbølge radiostation (10. okt.); denne bruges efterføl-gende til at transmittere Kirkens udsendelser til Europa og Sydamerika Aldersgrænsen for værdige unge mænd, der tjener på en fuldtidsmis-sion, sænkes fra 20 til 19 år (mar.) Sprogtrænings-instituttet for missionærer, der kal-des til udlandet etableres på BYU (nov.); bliver senere sprogtræningsmis-sion (1963) 				
Kirkens medlemstal: 1.111.314					1,693,180				

USA'S HISTORIE

<ul style="list-style-type: none"> Elektricitet produceres ved hjælp af atomkraft Farvefjernsyn introduceres for første gang 	<ul style="list-style-type: none"> Dwight D. Eisenhower, præsident 1953-1961 Jonas Salk udvikler vac-cine mod polio Lungekræft for-bindnes med cigaretrykning 	<ul style="list-style-type: none"> Højesteret afsiger kendelse om, at race-adskillelse i offentlige skoler er i strid med forfatningen Rosa Parks, en sort kvinde, arre-steres for at nægte at sætte sig bagest i en bus System med motorveje mellem staterne foreslås Disneyland åbner i Anaheim i Californien 	<ul style="list-style-type: none"> Dr. Suess udgi-ver <i>The Cat in the Hat</i> USA og Canada grundlægger North American Air Defense Command (NORAD) National Aeronautics and Space Administration (NASA) etableres 	<ul style="list-style-type: none"> Alaska og Hawaii, 49. og 50. stat John F. Kennedy, præsident 1961-1963 Fredskorpset stiftes Alan Shephard blev den første amerikaner i rummet John Glenn er den første ameri-kaner, der sendes i kredsløb om jor-den 	<ul style="list-style-type: none"> Lyndon Baines Johnson, præsident 1963-1969 Martin Luther King jun. holdt sin »I Have a Dream«-tale Præsident John F. Kennedy myrdes Det britiske band »The Beatles« besø-ger USA for første gang 				
USA's befolkning: 151.325.798					179,323,175				

VERDENSHISTORIE

<ul style="list-style-type: none"> Koreakrigen påbegyndes (slutter i 1953) Den første termonukleare bombe detoneres på Marshalløerne Den første brint-bombe detoneres 	<ul style="list-style-type: none"> Anne Franks <i>Dagbog</i> udgives Englands kong George VI dør; efter-følges af sin datter Elizabeth II Sir Edmund Hillary (New Zealand) og Tenzing Norgay (Nepal) er de første, der når toppen af Mount Everest 	<ul style="list-style-type: none"> I Sydafrika flytter bevæbnet politi 60.000 sorte fra et område, der fremover kun må bruges af hvide Kabeltelefonering over Atlanterhavet iværksættes 	<ul style="list-style-type: none"> Sovjetunionen opsender den første kunstige satellit <i>Sputnik 1</i> Nikita Khrusjtjov bliver leder i Sovjetunionen Vietnam-krigen (til 1973) 	<ul style="list-style-type: none"> Fidel Castro overtager kon-trollen med den cubanske regering Svinebugs-invasjonen slår fejl i Cuba Cubansk mis-silkrise Jurij Gagarin (USSR) er den første mand i rummet; han går i kredsløb om jorden Østtyskland bygger Berlinmuren Telstar (USA), den første kommunikationssa-tellit, opsendes 	<ul style="list-style-type: none"> Leonid Brezjnev bliver leder i Sovjetunionen Valentina Tereshkova (USSR) er den første kvinde i rummet 				
Verdensbefolkningen: 2,555 milliard					3,04 milliard				

KIRKENS HISTORIE

Spencer W. Kimball

Ezra Taft Benson

(Kirkens præsident, 10. nov. 1985)

Howard W. Hunter

Gordon B. Hinckley

- Kirken fejrer sin 150-årsdag (6. apr.)
- Kirkens medlemstal når 5 millioner (bekendtgøres 1. apr.)
- Tjenesteperiode for ældster på fuldtidsmission ned sættes til 18 måneder (2. apr.); ændres senere tilbage til 24 måneder (26. nov. 1984)
- En ny version af den engelske tre-i-en udgave udgives (sep.)
- Ældste Gordon B. Hinckley kaldes som den tredje rådgiver i Det Første Præsidentskab (23. juli)
- Kirkens trefoldige mission bekendtgøres (4. apr.)
- Kirkens medlemstal: 4.639.822
- Kirkens Museum for historie og kunst i Salt Lake City indvies (4. apr.)
- Kirkens genealogiske bibliotek i Salt Lake City indvies (23. okt.)
- En revideret SDH-salmebog udgives, den første i 37 år (2. aug.)
- Områdepræsidentskaber udnævnes (24. juni)
- Den første regionale konference afholdes i London i England (16. okt.)
- Staven Ciudad Obregon Stav i Yaqui i Mexico er stav nr. 1.500, der organiseres 150 år efter den første stav blev organiseret i Kirtland i Ohio (28.okt.)
- Templet i Freiberg i Den Tyske Demokratiske Republik, der er kommunistisk, indvies (29. juni)
- Kirkens genealogiske bibliotek i Salt Lake City indvies (23. okt.)
- Halvfjerdernes kvorummer i stavene ophører (4. okt.)
- Præsident Spencer W. Kimball dør (5. nov.); Ezra Taft Benson bliver Kirkens 13. præsident med Gordon B. Hinckley og Thomas S. Monson som rådgivere (10. nov.)
- Kirkens genealogiske afdeling kommer til at hedde slægtshistorisk afdeling (15. aug.)
- Bekendtgørelse om, at Kirken kan missionere i Den Tyske Demokratiske Republik (12. nov.)
- Medlemmer af Kirken i Storbritannien fejrer 150-året for de første missionærer i Storbritannien (24.-26. juli)
- De Halvfjerders' Andet Kvorum organiseres (apr.)
- Den første stav i Vestafrika organiseres, Aba Stav i Nigeria (15. maj)
- Milestenen på 100 millioner tempelbegavelse for de døde opnås (aug.)
- Missionærerne udvises af det vestafrikanske land Ghana (14. juni); får senere lov til at vende tilbage (30. nov. 1990)
- Kirken udgiver softwarepakken FamilySearch for at forenkle det slægtshistoriske arbejde (2. apr.)
- Den første stav i Estland oprettes; den første i Sovjetunionen (28. jan.)
- Tallin Menighed i Estland oprettes; den første i Sovjetunionen (28. jan.)
- Den russiske republik, der er den største i Sovjetunionen, anerkender officielt Kirken (24.juni)
- Fejring af 100-årsdagen for grundlæggelsen af Kirken i Tonga (13.-27. aug.)
- 150-årsdagen for grundlæggelsen af Hjelpeforeningen fejres (14. mar.)
- *Encyclopedia of Mormonism* (encyklopædi om mormonismen) udgives af Macmillian Publishing Co.
- Programmet til fremme for læsning og skrivning, der sponsoreres af Hjelpeforeningen, bekendtgøres (15. dec.)
- Hotel Utah, der pudses op og omdannes, ombygges og genindvies som Joseph Smith-bygningen (27. juni)
- Computerprogrammet TempleReady bekendtgøres (8. nov.)
- Præsident Ezra Taft Benson dør (30. maj); Howard W. Hunter bliver Kirkens 14. præsident med Gordon B. Hinckley og Thomas S. Monson som rådgivere (5. juni)

7,761,207

USA'S HISTORIE

Ronald W. Reagan, præsident 1981-1989

Vulkanen Mount St. Helen i Washington går i udbrud og slår 57 mennesker ihjel

»Equal Rights Amendment« (loven om ligeret) forkastes

IBM introducerer den første hjemmecomputer, eller personlig computer (PC)

Sally Ride er den første amerikanske kvinde i rummet

Foto fra Voyager I afslører andre måner rundt om Saturn

Det første permanente, kunstige hjerte transplanteres

Apple Computer introducerer computer-»musen«

USA's befolkning: 226.542.199

Rumfærgen Challenger eksploderer 74 sekunder efter start

George H. W. Bush, præsident 1989-1993

Højesteret afsiger kendelse om at penge, der gives direkte til missionærer ikke er fradragsberettigede

Olietankeren Valdez rammer et rev ved Alaska, hvilket forårsager en af verdens største olieudslip (lidt over 41,6 millioner liter)

William Jefferson Clinton, præsident 1993-2001

Oversvømmelser rammer 9 stater i Midtvesten og efterlader 70.000 mennesker hjemløse. Der er skader for \$12 milliarder

Loven om genindførelse af religionsfrihed gennemføres ved lov

Terrorister bomber World Trade Center i New York City og dræber 6 mennesker

248,718,301

VERDENSHISTORIE

Sovjetiske kosmonauter vender tilbage til jorden efter 185 dage i en rumstation

Compact-disken til almindeligt brug introduceres

Kernekraftreaktor i Tjernobyl i Ukraine eksploderer; 133.000 evakueres; skyer med nedfald påvirker hele Europa

Massakren på Den Himmelske Freds Plads i Kina; 300-400 studenter bliver dræbt i kamp for demokrati.

Den kolde krig slutter formelt

Acquired Immunity Deficiency Syndrome (AIDS) identificeres

Giftigt gasudslip i Bhopal i Indien slår over 2.000 mennesker ihjel

Aids-virus identificeres

Jordskælv i Armenien slår over 40.000 mennesker ihjel

Berlinmuren falder

USSR opløses; bliver til Det Russiske Forbund

Golfkrigen

Verdensbefolkningen: 4,454 milliard

Den til dato mest alvorlige El Niño (1982-1983) skaber uregelmæssigheder i vejret over hele verden

Mikhail Gorbatjov bliver præsident for Sovjetunionen

Det sovjetiske parlament stemmer for at tillade religionsfrihed

5,276 milliard

Nelson Mandela bliver den første sorte præsident i Sydafrika

Æraen med offentligt tilgængeligt internet begynder

Channel Tunnel åbnes og forbinder England og Frankrig

Howard W. Hunter (Kirkens præsident, 5. juni 1994)

Gordon B. Hinckley (Kirkens præsident, 12. mar. 1995)

- Præsident Howard W. Hunter dør (3. mar.); Gordon B. Hinckley bliver Kirkens 15. præsident med Thomas S. Monson og James E. Faust som rådgivere (12. mar.)
- Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum udsender »Den levende Kristus: Apostlenes vidnesbyrd« (1. jan.)
- Halvfjerds område- autoriteter organiseres i tre nye kvorummer (5. apr.)
- Flertallet af medlemmerne bor uden for USA (28. feb.)
- Regionalrepræsentanters embede ophører; nye embeder som halvfjerds-områdeautoriteter bekendtgøres (1. apr.)
- Kirkens medlemmer over hele verden fejrer 150-året for mormonpionerernes rejse vestpå
- Opførelsen af små templer bekendtgøres (4. okt.)
- Præsident Hinckley bekendtgør, at der vil være 100 fungerende templer ved slutningen af det 20. århundrede (4. apr.)
- Det Første Præsidentskab og De Tolv Kvorum udsender »Familien: En proklamation til verden« (23. sep.)
- Kirken lancerer FamilySearch Internet Genealogy Service (24. maj)
- Den sidste generalkonference afholdes i Tabernaklet (2.-3. okt.)
- Den første generalkonference bliver afholdt i Konferencenteret (1.-2. apr.); Konferencenteret indvies (8. okt.)
- Templet i Boston i Massachusetts, det 100. fungerende tempel, indvies (1. okt.)
- Eksemplar nr. 100 million af Mormons Bog bliver trykt; Mormons Bog bliver nu trykt på 100 sprog
- Det genopbyggede tempel i Nauvoo i Illinois indvies på 158-årsdagen for profeten Josephs Smiths og hans bror Hyrum Smiths martyrdød (27. juni)
- Medlemstallet passerer 11 millioner (sep.); flere ikke-engelsktalende medlemmer end engelsktalende
- Kirkens selvsupplerende uddannelsesfond bekendtgøres (31. mar.)

11,068,861

- Den føderale bygning i Oklahoma City i Oklahoma bliver bombet, 168 mennesker omkommer
- Amerikanske tropper i Bosnien (til 1996)
- Tobaksfirmaerne enes om et forlig på \$206 milliarder for helbredsrelaterede omkostninger ved rygning
- Rigsretssag mod præsident William Clinton
- George Walker Bush, præsident 2001-
- Det tætteste præsidentvalg i USA's historie; George W. Bush erklæres som vinder
- Efter at have kapret flere fly, flyver terrorister ind i World Trade Center i New York City; i Pentagon i Washington D.C.; og et styrter ned på en mark i Pennsylvania; over 3.000 mennesker omkommer
- Vinter-OL afholdes i Salt Lake City i Utah

281.421.906 (apr. 2000 folketælling)

- Jordskælv i Kobe i Japan slår over 5.000 mennesker ihjel
- Kontrollen over Hong Kong vender tilbage til Kina
- Panama overtager kontrollen over Panamakanalen fra USA
- Australierne stemmer for at beholde den britiske monark som statsoverhoved i stedet for at vælge en præsident

6,79 milliard

Templet i Nauvoo genopbygget

JESU KRISTI
KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE

DANISH

